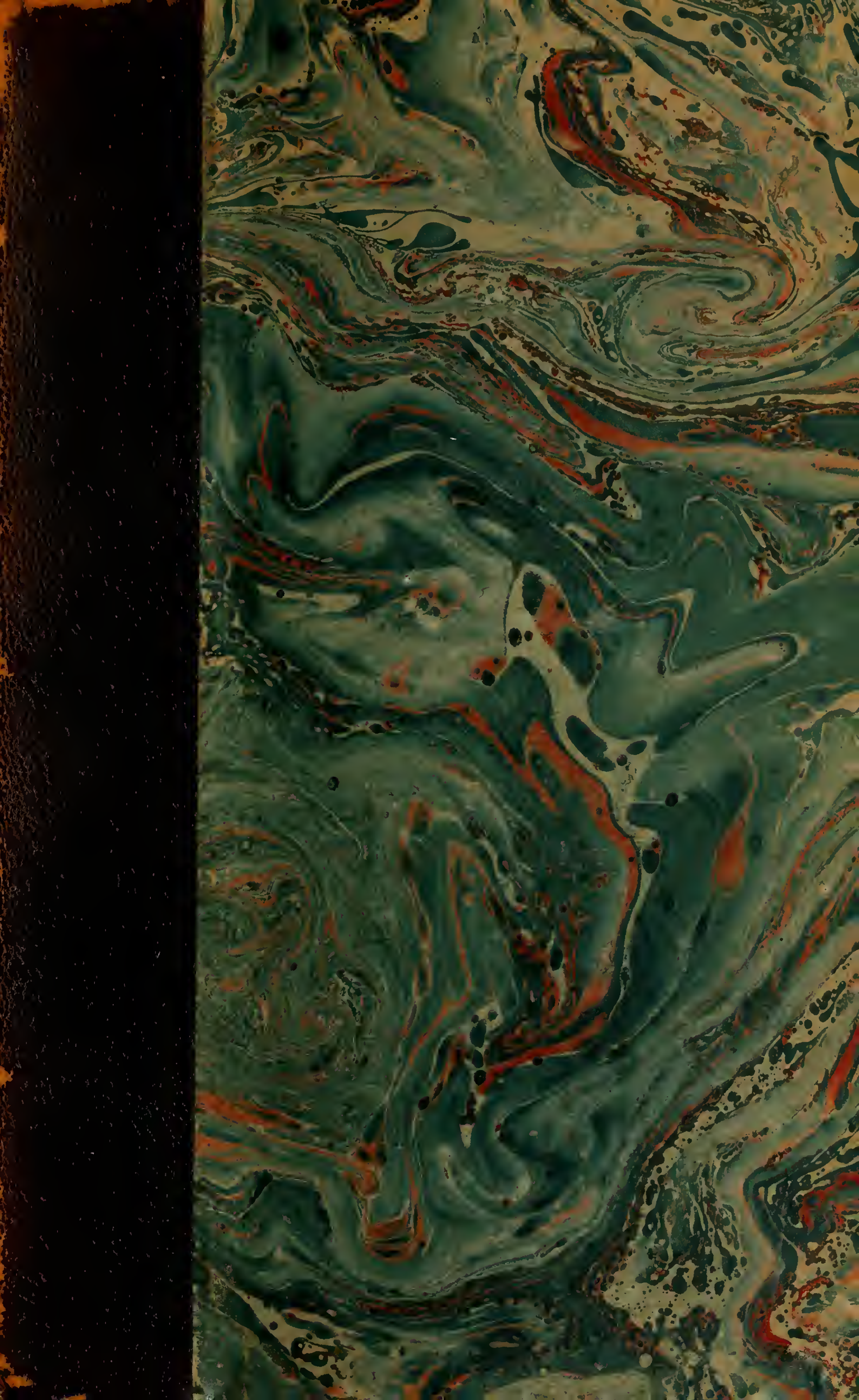
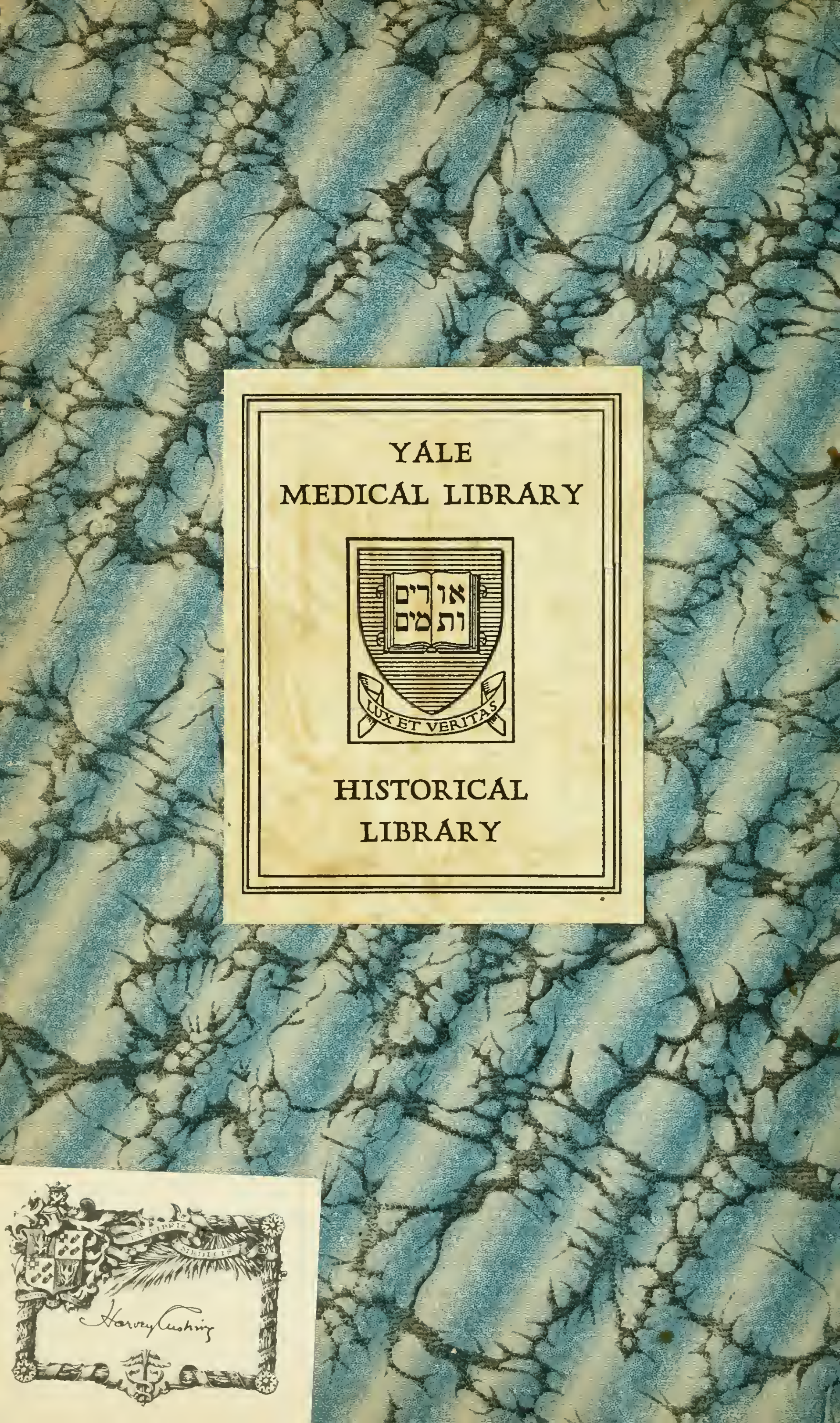

YALE
MEDICAL LIBRARY
אורים
ותמים
LUX ET VERITAS
HISTORICAL
LIBRARY
Harvey Cushing

L'HOTEL-DIEU DE PARIS

AU MOYEN AGE

IMPRIMERIE G. DAUPELEY-GOUVERNEUR

A NOGENT-LE-ROTROU.

L'HOTEL-DIEU
DE PARIS
AU MOYEN AGE

HISTOIRE ET DOCUMENTS

PAR

E. COYECQUE

TOME II

DÉLIBÉRATIONS DU CHAPITRE DE NOTRE-DAME DE PARIS
RELATIVES A L'HOTEL-DIEU

(1326-1539)

A PARIS
Chez H. CHAMPION
Libraire de la Société de l'Histoire de Paris
Quai Voltaire, 9
1889

INTRODUCTION

Parmi les sources d'informations auxquelles on peut puiser les éléments d'une histoire de l'Hôtel-Dieu de Paris au moyen âge, il convient de distinguer et de placer au premier rang les comptes de cet établissement et les délibérations du chapitre de Notre-Dame de Paris.

D'une manière générale, les comptes jouissent auprès des érudits d'une grande estime; de tous les documents qui nous sont parvenus sur le moyen âge, ils figurent au nombre des plus utiles : l'abondance en même temps que la précision des renseignements qu'ils fournissent, la variété des ressources qu'ils offrent sont leurs qualités essentielles. Leur intérêt, d'ailleurs, croît en raison directe de leur nombre : on consulte toujours avec profit un compte isolé, unique; mais tout autre est la valeur d'une série de comptes plus ou moins considérable, présentant des lacunes plus ou moins rares. Une collection de comptes rend possibles les rapprochements et les comparaisons : on peut, d'une année à l'autre, ou à des intervalles plus éloignés, constater les changements survenus, noter aussi les chapitres ou les articles qui n'ont subi aucune modification; cette étude rétrospective, en jetant une vive lumière sur les personnes et sur leurs actes, permet de les mieux connaître et de les mieux juger.

C'est surtout au dépouillement minutieux des Comptes de

l'Hôtel-Dieu que nous devons d'avoir pu reconstituer dans tous ses détails le plus important des établissements hospitaliers de Paris au moyen âge, pénétrer dans l'intimité du personnel, accompagner les frères et les sœurs du matin jusqu'au soir, assister à tous les travaux, examiner tous les services, nous faire une idée exacte des attributions de chacun d'eux, étudier les diverses sources de revenus, leur importance absolue et relative, nous initier enfin aux mille rouages d'un mécanisme que l'on n'aurait pas cru si compliqué. Sans les Comptes, il fallait renoncer à aborder l'examen des questions multiples et si intéressantes relatives aux malades : sans eux, il était impossible de savoir les conditions et les formalités d'admission, l'agencement des salles, leur mode d'éclairage, d'aération, de chauffage, la dimension des lits, la composition de la literie, le mobilier mis à la disposition des malades, la nourriture qui leur était servie, les soins qui leur étaient donnés; que les Comptes eussent disparu, et le problème de la mortalité à l'Hôtel-Dieu restait à jamais insoluble, et la légende des 10,000, 15,000, voire 30,000 décès par an continuait à se propager, fournissant à maint écrivain un thème fécond en développements faciles sur l'insuffisance des hôpitaux du moyen âge. Plus d'un n'hésiterait pas à reprocher aux architectes du XIIe et du XIIIe siècle de n'avoir pas élevé leurs constructions sur le modèle de Lariboisière ou de Tenon !

Comparés aux actes proprement dits, aux chartes, aux règlements, les documents de comptabilité offrent sur eux le grand avantage de montrer les choses, non telles qu'elles doivent être, mais telles qu'elles sont; c'est la pratique à côté de la théorie, la réalité en face de la convention.

Il est pourtant juste de remarquer que les Comptes, si précieux qu'ils soient (en dépit même du petit nombre qui nous en reste), ne sauraient seuls suffire à une reconstitution complète de l'Hôtel-Dieu de Paris; réduits à cette seule ressource, nous aurions dû laisser plus d'un point dans l'ombre, plus d'une question sans réponse; on ne peut espérer trouver d'éclaircissements dans un

compte sur les faits, et il y en a beaucoup, qui ne comportaient aucune recette ou n'entraînaient aucune dépense.

La valeur des institutions est surtout subordonnée à la valeur même du personnel; aussi la connaissance approfondie de celui-ci est-il un des points qui, dans une étude comme la nôtre, doivent arrêter l'attention et susciter les recherches. Or, comment les Comptes nous renseigneraient-ils sur le mode de recrutement des frères et des sœurs, sur leur moralité, leur pays d'origine, l'âge moyen auquel ils entraient à l'Hôtel-Dieu, la hiérarchie des divers services et des différents grades, les élections du maître et de la prieuse, etc.?

Pourquoi, par exemple, n'a-t-on pas encore exposé d'une manière définitive le fait capital de l'histoire de l'Hôtel-Dieu de Paris à l'extrême fin du moyen âge et au début de la période moderne? Pourquoi put-on, tout récemment encore, dans des publications d'intérêt inégal et qu'ont inspirées des sentiments tout opposés, attribuer aux chanoines de Notre-Dame une conduite qui ne fut pas la leur, des mobiles auxquels ils n'ont pas du tout obéi? Parce que les documents mis en œuvre dans les deux publications auxquelles nous faisons allusion ne permettaient ni une enquête suffisante ni un jugement définitif.

Les délibérations du chapitre de Notre-Dame de Paris sont le complément indispensable des Comptes de l'hôpital; c'est, pour le moyen âge, une source analogue à celle que constituent, pour les temps modernes, les délibérations du bureau de l'Hôtel-Dieu.

La collection des Comptes, dont l'existence avait été signalée pour la première fois par Husson, dans son *Étude sur les hôpitaux*, fut de la part de M. Brièle, archiviste-bibliothécaire de l'administration générale de l'Assistance publique à Paris, l'objet d'un inventaire sommaire, d'abord dans le *Récolement des archives de l'administration de l'Assistance publique qui ont échappé à l'incendie de 1871*, puis dans l'*Inventaire sommaire des archives* de l'Assistance publique; des extraits plus ou moins étendus de ces Comptes occupent le tome III et les soixante et

une premières pages du tome IV de la *Collection de documents pour servir à l'histoire des hôpitaux de Paris.*

Au contraire, les délibérations capitulaires relatives à l'Hôtel-Dieu n'avaient encore été ni inventoriées, ni publiées; l'importance, sinon l'existence de ces documents qui, selon l'expression de M. L. Delisle, sont « le plus solide fondement » de l'histoire de l'hôpital au moyen âge, ne semblait guère avoir été soupçonnée. Il y a quelques années, M. S. Luce fut amené, au cours de ses travaux, à consulter les registres capitulaires du XIVe siècle; il rencontra quelques délibérations relatives à notre établissement; l'intérêt particulier qu'elles offraient le décida à en faire l'objet d'un article fort curieux[1]; par là même, il encourageait le futur historiographe de l'Hôtel-Dieu à procéder avant tout au dépouillement méthodique des délibérations du chapitre.

En effet, à voir quels rapports unissaient l'un à l'autre l'Hôtel-Dieu et l'église métropolitaine, sous quelle dépendance le chapitre de Notre-Dame tenait le personnel de l'hôpital, il était aisé de conjecturer et de s'assurer que parmi les délibérations capitulaires on en devait trouver bon nombre qui concernassent l'Hôtel-Dieu.

Pour trouver trace d'un travail qui atteste le sentiment de l'intérêt des délibérations capitulaires en ce qui touche l'Hôtel-Dieu, il convient de remonter jusqu'aux dernières années du XVIIe siècle. A cette époque, dans un but essentiellement pratique et pour des motifs d'ordre administratif (il s'agissait de justifier des prétentions à la juridiction spirituelle, et même temporelle, sur l'Hôtel-Dieu), le chapitre fit procéder au dépouillement de ses registres de délibérations. Ce recueil nous est parvenu; il est conservé aux Archives nationales, sous la cote 27, dans le carton L 532.

Ce registre, par suite de la disparition, déjà ancienne[2], des cahiers 28, 29 et 30, ne compte plus que quarante et un cahiers,

1. *Bulletin de la Société de l'Histoire de Paris et de l'Ile-de-France*, 1880, VII, 137 et suiv.

2. Leur absence est constatée, dès le 6 mars 1788, par une fiche, signée D., insérée entre le cahier 27 et le cahier 31.

composés chacun de six feuillets en papier, mesurant $0^{m}240$ de hauteur sur $0^{m}170$ de largeur. Le dernier extrait, du 7 août 1695, indique d'une manière suffisamment approximative la date de formation de ce recueil.

Un « Mémoire pour messieurs du chapitre de Paris touchant leur jurisdiction spirituelle dans l'Hôtel-Dieu — Coppie d'un cahier écrit de la main de M. Joly, chantre et chanoine de Notre-Dame de Paris, supérieur de l'Hôtel-Dieu » — occupe le sixième feuillet du cahier 43 et le cahier 44 tout entier[1].

Au point de vue de l'exécution matérielle, ce registre offre deux parties : la première comprend les cahiers 1 à 18, plus, dans le cahier 19, les trois premiers feuillets et le recto du quatrième; un autre copiste a transcrit le reste du manuscrit, laissant de temps en temps un espace blanc pour des extraits provisoirement réservés, et qui ont été plus tard insérés par un troisième scribe, reconnaissable à son encre plus pâle, à son écriture plus fine et plus penchée.

L'utilité de ce recueil est, du reste, fort restreinte : son principal défaut est de donner, au lieu du texte original, une traduction à laquelle on ne peut se fier; d'ailleurs, la date à laquelle il a été composé, l'usage auquel il était destiné ne permettent de s'étonner ni de l'absence d'un assez grand nombre de délibérations, ni des lectures et de la traduction défectueuses des noms propres, notamment des noms de personnes. Ce travail peut, à l'occasion, permettre de constater, sous bénéfice d'inventaire, l'existence de délibérations relatives à un fait dont on connaît la date exacte ou approximative[2]; c'est son seul mérite, et il est

1. Nous ne pouvons fixer la date de rédaction de ce Mémoire, composé à l'époque où le maître de l'Hôtel-Dieu était un certain Auber ou Sauber dont nous n'avons trouvé nulle part ailleurs le nom. Il est toutefois vraisemblable que l'auteur n'est autre que Claude Joly, chanoine de Notre-Dame depuis 1631, élu chantre en 1671 et qui mourut le 15 janvier 1700. (A. Franklin. *Les anciennes bibliothèques de Paris*, t. I, p. 32-34, dans la collection de l'Histoire générale de Paris. Impr. nat., 1864-1873, 3 vol. gr. in-4°.)

2. C'est ainsi que nous avons signalé à M. Brièle l'extrait qu'il a inséré

mince, le recours direct aux originaux ne demandant guère plus de peine et offrant toute garantie.

Mentionné dans l'analyse sommaire qu'a donnée Hipp. Cocheris du contenu des cartons L 532 à 537[1], analyse que M. Tournier a reproduite dans son « Introduction aux inventaires des archives de l'Assistance publique à Paris, » ce registre n'avait jamais autrement arrêté l'attention.

Les archives anciennes de la cathédrale de Paris sont, comme on sait, conservées aux Archives nationales. La collection des registres capitulaires, dans son état actuel, remonte à l'année 1326 et se continue, non sans lacunes, jusqu'en 1790. Bornant, pour l'instant du moins, notre étude sur l'Hôtel-Dieu de Paris à la période du moyen âge, nous n'avions pas à dépouiller la totalité de ces registres : l'étude des faits nous ayant décidé à choisir comme date extrême l'année 1539, c'est le contenu des trente-sept premiers volumes, cotés LL 208-243, que nous publions ici[2].

---

au bas de la page 24 du tome IV de la *Collection de documents pour servir à l'histoire des hôpitaux de Paris.*

1. Dans sa réimpression de l'*Histoire de la ville et de tout le diocèse de Paris*, de l'abbé Lebeuf, tome I, p. 65.

2. Voici l'état numérique de ces trente-sept registres :

1. LL 208	1326, 2 juillet,	—	1330, 8 avril.	
	1346, 24 avril,	—	1353, 24 mars.	
2. LL 209A	1356, 2 septembre,	—	1361, 18 janvier.	
3. LL 209B	1362, 21 novembre,	—	1365, 23 janvier.	
4. LL 210	1367, 11 juin,	—	1371, 31 mars.	
5. LL 211A	1392, 25 juin,	—	1394, 26 octobre.	
6. LL 211B	1397, 5 septembre,	—	1399, 18 juillet.	
7. LL 212A	1399, 21 juillet,	—	1402, 30 janvier.	
8. LL 212B	1402, 26 février,	—	1405, 16 septembre.	
9. LL 213	1407, 11 avril,	—	1412, 11 avril.	
10. LL 214	1412, 13 avril,	—	1414, 22 août.	
11. LL 215	1414, 23 août,	—	1425, 7 avril.	
12. LL 216	1425, 8 avril,	—	1433, 12 avril.	
13. LL 217	1433, 17 avril,	—	1437, 16 novembre.	
14. LL 218	1440, 16 novembre,	—	1445, 27 mars.	
15. LL 219	1445, 28 mars,	—	1451, 29 janvier.	
16. LL 220	1451, février,	—	1454, 7 juin.	
17. LL 221	1453, 1er avril,	—	1456, 20 août.	— (Minutes.)
18. LL 222	1456, 23 août,	—	1460, 11 juin.	

Nous avons dû, pour rester dans les limites qui nous étaient indiquées, réduire l'étendue de quelques délibérations moins importantes et même pour certains extraits ne donner qu'une analyse; imprimés en caractère de moindre force, ces articles se distinguent à première vue de ceux dont le texte est publié in extenso.

Il nous fallait, d'autre part, comprendre dans notre recueil les délibérations concernant le Collège des Dix-huit, placé, comme nous l'avons ailleurs montré[1], sous la dépendance immédiate de l'Hôtel-Dieu et, par suite, sous la dépendance médiate du chapitre; on reconnaîtra de suite à l'astérisque qui précède leur numéro d'ordre les articles relatifs au petit collège de la Cité.

De l'index qui termine le volume, il nous suffira de dire que nous avons voulu le faire aussi complet qu'il nous a paru nécessaire, aussi court qu'il nous a semblé possible.

---

19. LL 223	1460, 16 juin,	—	1465, 12 août.
20. LL 224	1465, 14 août,	—	1475, (?) janvier.
21. LL 225	1475, 1er février,	—	1481, 25 juin.
22. LL 226-227	1481, 25 juin,	—	1489, 13 novembre.
23. LL 228	1489, 14 novembre,	—	1493, 18 septembre.
24. LL 229	1493, 2 octobre,	—	1498, 29 janvier.
25. LL 230	1497, 19 juin,	—	1498, 16 novembre.
26. LL 231	1500, 22 juin,	—	1504, 28 mars.
27. LL 232	1504, 30 mars,	—	1506, 18 septembre.
28. LL 233-234	1506, 18 septembre,	—	1509, 7 décembre.
29. LL 235	1509, 10 décembre,	—	1512, 13 décembre.
30. LL 236	1516, 30 janvier,	—	1519, 23 avril.
31. LL 237	1519, 29 avril,	—	1522, 19 avril.
32. LL 238	1522, 25 avril,	—	1525, 15 avril.
33. LL 239	1525, 21 avril,	—	1529, 27 mars.
34. LL 240	1529, 2 avril,	—	1533, 12 avril.
35. LL 241	1528, 7 octobre,	—	1538, 26 avril.
36. LL 242	1533, 18 avril,	—	1537, 31 mars.
37. LL 243	1537, 2 avril,	—	1540, 27 mars.

1. *Bulletin de la Société de l'Histoire de Paris et de l'Ile-de-France*, 1887, XIV, 176-186.

DÉLIBÉRATIONS

DU

CHAPITRE DE NOTRE-DAME DE PARIS

RELATIVES

A L'HOTEL-DIEU

(1326-1539).

1326.

1. Die 10ª septembris. — Symerdus de Condeto, serviens Castelleti, fecit in capitulo Parisiensi inhibicionem matriculario Sancti Xpistofori ne litigaret contra magistrum et fratres Domus Dei Parisiensis in capitulo; serviens, jussus a capitulo, revocavit illam inhibicionem et eam anillavit..... (LL 208, page 9.)

1327.

2. D. 5 januarii. — Presente magistro Domus Dei, negocium magistri Petri Casalis fuit concordatum. (18.)

3. D. 21 januarii. — Ad requestam domini archidiaconi Henrici, fuit facta gracia Colete de Montauban, servitrici Domus Dei Parisiensis, quod recipiatur et veletur in sororem dicte Domus post alias quibus capitulum fecerat graciam et que habent super hoc litteras. (19.)

1328.

4. D. 10 junii. — Stephanus Pulularius, serviens baillivi domini episcopi Parisiensis, emendavit, in pleno capitulo, decano et capitulo de hoc quod accepit in Domo Dei Parisiensi unam mulierem existentem ibidem in franchisia, de qua restituerat locum, que vocatur Helena, uxor Maturini. (53.)

1329.

5. D. 11 januarii. — Johanneta de Argentolio fuit facta soror. — Johanneta de Putheolis, servitrix Domus Dei, post Johannetam de Corber et Coletam de Monte Albano recipiatur in sororem. (86.)

6. D. 10 februarii. — Fuit recepta in sororem Johanneta de Corber, soror domini Egidii de Senonis. (90.)

7. D. 15 decembris. — Concessum fuit Johanne de Rothomago, servitrici de Domo Dei, quod ipsa habeat locum in Domo Dei pro sorore post illas existentes in ordine, habentes litteras a nobis, ad preces Regine et cujusdam cardinalis et ad litteras papales. (128.)

8. — Declaratum est quod Alisona de Biaumont debet esse ante illam de Rothomago, ad preces Petri de Essartis, quia fuit concordatum eidem hoc in marcio, anno Domini M° CCC° XXVIII°, prout domini sunt testificati. (128.)

9. D. 16 decembris. — Magister Odoardus de Barris constituit magistrum Domus Dei ad vendendum fructus prebende sue in domo mea et ad recipiendum precium et querendum, presentibus Guillelmo de Bello, armigero, et Petro de Locovillari. (128.)

1330.

10. D. 5 januarii. — Johanneta de Putheolis fuit recepta in sororem Domus Dei.

Iste sunt in ordine recipiende ad presens : scilicet Alisona de Biaumont, ad preces Petri de Essartis, quia plures de dominis asseruerunt se esse recolentes quod hoc fuerat concessum dicto Petro diu antequam venirent alique preces pro Johanna de Rothomago ; item Johanna de Rothomago, ad preces Regine. (130.)

11. D. 8 januarii. — Testificatum fuit per plures de dominis quod, ad preces Petri de Essartis, fuerat concordatum, in mense marcio in anno Domini M° CCC° XXVIII°, quod Alisona de Biaumont reciperetur in sororem post illas que tunc erant in ordine, habentes litteras a capitulo, et ob hoc dixerunt quod debebat recipi ante Johannam de Rothomago. (131.)

1347.

12. D. 8 octobris. — Hodie frater Hugo de Lauduno, provisor Domus Dei Parisiensis, recognovit se teneri Johanni de Paciaco,

civi Parisiensi, in XXVII l. XIII s. p., de summa contenta in litteris, solvendis ad octabas festi Omnium Sanctorum, sub pena excommunicacionis. (243.)

1348.

13. D. 25 junii. — Provisores : Petrus de Romaco, Johannes de Sinemuro. (295.)

1349.

14. D. 27 julii. — Hodie magister Johannes de Sinemuro, in capella domus sue claustralis, commissarius capituli, absolvit Colinum de Sancto Marcello de sentencia excommunicacionis, si quam incurrerat ob ingressum Domus Dei; qui juravit prius quod staret mandatis ecclesie, et quod non intraret ipsam Domum absque licencia provisorum dicte Domus, et quod frequentaret chorum et jejunaret in pane et aqua in vigilia Assumpcionis Nostre Domine. (383.)

15. D. 21 octobris. — Hodie emisit Philippa vota sua. (406.)

1351.

16. D. 25 junii. — Provisores : M. de Brachia et Dyonisius de Quadrellis. (518.)

1356.

17. D. 26 decembris. — Mahietus Heron, cordubennarius, et Jaquelina de Sancto Germano fuerunt inducti per dominos in fratrem et sororem Domus Dei Parisiensis. (LL 209[a], p. 24.)

1357.

18. D. 30 junii. — Provisores : Guillelmus de Lumbris et Eblo Fouchier. (46.)

19. D. 14 julii. — Causa Domus Dei contra Johannem Malet commissa est camerario layco. (50.)

20. D. 18 augusti. — De magistro Domus Dei contra Nicolaum Lotheringi, ad lune, in statu, cum procuratore Domus et reo presentibus pro se. (55.)

1358.

21. D. 31 januarii. — Injunctum est magistro Domus Dei Parisiensis quod ipse exhibeat, die lune proxima, quoddam decre-

tum deffuncti domini Petri Casalis, et hoc ad requestam magistri Petri Forteti, heredis dicti deffuncti. (83.)

22. D. 9 marcii. — Guillelmus Judas et Jaquelina de Sancto Germano fecerunt votum. (90.)

23. D. 16 aprilis. — De Guillelmo Revel, actore, contra magistrum Domus Dei Parisiensis, ad lune proximam, in statu, presentibus actore et procuratore dicte Domus; dictus magister fuit citatus per geollarium capituli. (94.)

24. — Vocatus est David Lescot pro Domo Dei. (94.)

25. D. 13 junii. — Ordinatum est quod de pecunia domini Eveni Bohic, cujus summa est c l. p., erogentur Domui Dei l l., fabrice xl l., et pueris x l. in alleviacione camere. (104.)

26. D. 27 junii. — Provisores : Helyas, penitenciarius, et Johannes de Verreria. (106.)

27. D. 13 augusti. — De Domo Dei contra Petrum Rocot, reum, ad mensem, ad publicandum, presentibus procuratore Domus et reo. (112.)

28. D. 17 augusti. — De Domo Dei, actore, contra Johannem Gorre, reum, ad viii dies, ad deliberandum super tradendo medio tempore actum cum procuratore Domus Dei et reo. (112.)

1359.

29. D. 9 januarii. — Frater Robertus Scoti, filius fratris Roberti, magistri Domus Dei Parisiensis, hodie plicavit emendam dominis super eo quod domino penitenciario, dicte Domus provisori, dictam Domum visitanti, grossa verba dixit. (133.)

30. D. 15 maii. — De Domo Dei contra duos bonos viros super certa quantitate vini, ad veneris post Cantate; et illi viri se retulerunt juramento cujusdam sororis dicte Domus super dicto debito. (148.)

31. D. 21 junii. — Frater Robertus de Cruce, habens administracionem Domus Dei, et Petrus Charrerii, procurator dicte Domus, confitentur dictam Domum teneri Guillelmo Picardi in iiii^xx et ix scutis ex mutuo, quam pecunie summam promiserunt solvere per terminos Parisius solvere consuetos, locagia domorum obligantes, et, quantum ad hoc, xx l. super domum ad Cacabum, in vico Sancti Petri ad Boves, et xxvi l. super Magnis Mare-

siis dicte Domus capiendas annuatim per manum dictorum magistri et fratrum in dictis terminis annuatim, donec dicto Guillelmo de dicta summa florenorum ex integro fuerit satisfactum; et domini suppleverunt omnem deffectum qui poterat notari in litteris obligatoriis magistri dicte Domus. (152.)

32. D. 25 junii. — Provisores : succentor et Matheus Gueheri. (152.)

33. D. 13 novembris. — Causa Domus Dei Parisiensis contra Henricum Mahiu, pelliparium, actorem, (ad) commissa est magistris Matheo Gueheri et succentori ac cuilibet in solidum. (197.)

1360.

34. D. 10 februarii. — De Johanne le Breton, actore presente contra Domum Dei, ad octo, ad deliberandum super peticione medio tempore tradenda; et hodie Guiotus retulit quod ipse ad hanc diem creaverat dictos de Domo Dei, de mandato cantoris, et quod creacionem fecerat die sabbati ultimo preterita, et actor solvit II solidos. (218.)

35. D. 14 februarii. — De Domo Dei contra Johannem Cervet, ad octo dies, ad deliberandum super peticione Domus Dei tradenda, mercurii proximo, presente reo. (221.)

36. D. 3 marcii. — Super confessoribus ita ordinavit capitulum : ..... illis de Domo Dei, in non reservatis casibus, magister dicte Domus, fratres Hugo de Lauduno, Johannes de Luperis, Johannes l'Ogre et Johannes Charronni[s]; de reservatis casibus recurrant ad illos quos supra. Mulieribus vero dicte Domus, Jacobus de Dordano, Johannes de Monte Evrano et Nicolaus de Chameyo, in casibus non reservatis; de reservatis vero casibus recurrant ad illos quos supra. (228.)

37. D. 14 marcii. — Velata fuit Johanna Sautenbien. (232.)

38. D. 17 marcii. — Concessa est composicio Domus Dei et Hospitalariorum, racione cujusdam domus, et quittacio super hoc.

Item concessa est tradicio domus de la Huchete, que est de Domo Dei, tradite Johanni de Chambeli pro XLII l. census ad perpetuitatem.

Item et due alie tradiciones dicte Domus, altera de LX s., et altera de c.

Item et tradicio cujusdam domus que eis devenit per mortem Johanne de Gressibus, pro IIII l. (232.)

39. — De Domo Dei, reus[1], contra Radulphum Burgondi, actorem, ad jovis proximam, in statu, cum domino Galtero, procuratore Domus, et dicto Burgundo pro se. (233.)

40. — Ancillarum eleccio velandarum, per magistrum, priorissam, per fratres Hugonem de Lauduno, Johannem de Louvres, Galterum le Charpentier, Guillelmum Guillote, Johannem de Neinville, Johannem le Ferron, Robertum de Cruce, Petrum de Cruce, laycum, Johannem le Charron, Robertum Scoti, presbiterum, Guillelmum Judas, presbiterum, Johannem l'Arreste, laïcum, qui nescit aliquas nominare; per sorores Sedillam Chief-de-fer, Marguaritam de Faverolles, Johannam de Biau-Levrier, Christianam de Sucy, Isabellim de Maule, Perronnellam de Tieux, Marguaretam de Lancagiis, Emelinam de la Molaye, Johannam la Tiayse, Johannam de Puteo, Mariam de Cameraco, Theofaniam de Arcuil, Nicolaam de Argentiis, Guillermam la Hurelle, Johannam la Forquere[2], Johannam la Beguine, Guillelmam Fol-Enffent, Jaquelinam de Sancto Germano, Emelinam de Lauduno, Agnetem de Montauban, Florenciam de Moncello, Aalidim de Monte, Agatam la Bonnamie, Johannam de Putheolis, Johannam la Pelletière, Johannam la Françoise, Johannam la Bruiande. — Sequitur recapitulacio eleccionis. (234-236.)

41. D. 24 marcii. — De ancillis Domus Dei harenga super ordinacione illarum.

Anno LX^mo^, die lune in crastino festi Pasche, ad sonum campane, capitulantibus propter hoc dominis Petro, cantore, Johanne, succentore, Guillelmo de Lumbris, Eblone Fouchier, Bernardo Carit, Matheo Gueheri, Regnaudo de Buxia, Roberto de Chenaco, Grimerio Bonifacii, Thoma de Maalou, Bernardo de Chenaco et Guidone Cocatriz, ordinatum fuit et decretum quod x ancille quarum nomina inferius annotantur, velabuntur in suis locis cum vacabunt, et quod assumantur primo ille que plures nominaciones habent et alie subsequenter. Nomina vero dictarum decem ancillarum sunt hec : Johanna la Martine, Margota de Moret, Jaquelina de Petit-Pont, Aalipdis la Mareschale, Mabileta la Ferete, Alesonna la Vallete, Johanneta de Sacis, Johanneta la Tancarde et Katherina de Tornaco. (237.)

42. D. 11 maii. — Concessum est illis de Domo Dei quod xii libre redditus que sibi provenerunt ex successione fratris Roberti Scoti, quarum dominus Robertus Scoti, ejus filius,

---

1. *Corr.* rea.
2. *Peut-être* la Forqueue.

habet usumfructum, quia non sunt admo[r]tizate et domini censuales eos compellunt illas ponere extra manum, illas possint vendere, de consensu dicti domini Roberti filii, pro necessitatibus dicte Domus supportandis. (250.)

43. D. 15 maii. — De cx solidis reddituallibus in terra Sancti Aniani quos Domus Dei habet in terra Gallendie, super domo Germani le Botier, concessum est quod dicta Domus habebit xx s. admortizatos et canonici Sancti Aniani habebunt IIII l. et x s., et dicti canonici dicte Domui tradent pro dictis IIII l. x s. LX scuta. (251.)

44. D. 25 junii. — Provisores : Guillelmus de Lumbris et Robertus de Chenaco. (260.)

45. D. 23 septembris. — Provisores : Robertus de Chenaco et Grimerius Bonifacii. (284.)

1362.

46. D. 12 decembris. — Data est licencia magistro Domus Dei constituendi procuratores, hoc petenti. (LL 209[b], p. 326.)

47. — Due sorores dicte Domus in manibus domini decani, in pleno capitulo, voverunt professionem castitatis, paupertatis et obediencie, presentibus magistro et magistra pluribusque aliis. (326.)

48. D. 29 decembris. — Fuerunt dispersi domini in capitulando, nam quidam fuerunt in domo et capitulo Domus Dei, quod fuit illa die..... (329.)

1363.

49. D. 16 februarii. — In negocio Domus Dei conclusum est quod priorissa tenetur reddere compotum de omnibus. (340.)

50. D. 17 februarii. — Frater Robertus Scoti interrogatus si volebat plures testes producere in causa denunciacionis quam fecit contra priorissam Domus Dei et fratrem Robertum de Cruce ceterosque etc., respondit quod non. (341.)

51. D. 28 februarii. — ..... Pro Domo Dei, in reservatis, deputamus [confessores] dominos Johannem Judas, una cum deputatis pro ecclesia Parisiensi; mulieribus, in reservatis, deputamus magistrum dicte Domus una cum dominis provisoribus illius Domus de ecclesia Parisiensi, et, cum villam exierit, dispensamus

cum eo quod possit eligere confessorem; in non reservatis vero, pro dictis mulieribus, deputamus[1]..... (344.)

52. D. 23 marcii. — Dominus Natalis Taffart, asserens se procuratorem Domus Dei, promisit infra octabas, nomine procuratorio, magistrum dicte Domus satisfacturum. (353.)

53. D. 14 novembris. — Johannes Charonni[s] et Guillelmus Charronni[s], laïci, sunt hodie in fratres Domus Dei recepti et vestiti per dominum decanum vestibus dicte Domus usque ad professionem. (426.)

1364.

54. D. 5 aprilis. — Nicolaus de Danvilla, penitenciarius, visitator et provisor loco deffuncti Helie de Corfoue. (487.)

55. — Fiat littera magistro Domus Dei et fratribus ac sororibus quod possint guarantizare etc. (487.)

56. D. 25 junii. — Visitatores : cancellarius et Ludovicus Ysardi. (514.)

57. D. 5 julii. — Frater Stephanus Foucherii, magister seu provisor Domus Dei Parisiensis nobis inmediate subjecte, emendavit de eo quod sine licencia capituli fecerat transiri in Castelleto alienacionem cujusdam domus legate. (519.)

58. D. 10 julii. — Concessum est illis de Domo Dei quod possint vendere domum de Braya. (521.)

1367.

59. D. 25 junii. — Magistri Domus Dei : cancellarius et Ludovicus Ysardi. (LL 210, p. 7.)

60. D. 11 octobris. — Fiat approbacio pro Domo Dei vendicionis domus magistri Johannis d'Elsy et assignacionis redditus etc. (52.)

61. D. 27 octobris. — Ad relacionem dominorum cancellarii et aliorum provisorum Domus Dei Parisiensis, ...[2], electus a fratribus ipsius Domus et alias presentatus dictis provisoribus in fratrem laïcalem ejusdem Domus, fecit professionem suam et fuit receptus ad vota consueta fieri, et juravit paupertatem, obedienciam et reverenciam etc.; et remaneat in statu in quo receptus est,

1. La suite manque.
2. Nom en blanc.

donec capitulum voluerit dispensare cum eo de tonsura deferenda per eum. (57.)

62. D. 29 octobris. — Fecit vota soror Amelina de Bretigniaco. (59.)

63. D. 5 novembris. — Vendatur quadam[1] domus pertinens ad Domum Dei Parisiensem modo meliori quo vendi poterit, secundum discrecionem magistri Domus De[i]. (62.)

64. D. 3 decembris. — Cum magister Johannes Aucherii intendat et proponat omnia bona sua, mobilia et immobilia, Domui Dei Parisiensi relinquere et legare, ipsam Domum suum constituere heredem solum et in solidum, et magistrum dicte Domus suum facere executorem et in suo testamento nominare : igitur ad premissam execucionem suscipiendam et fine debito terminandam fuit auctorizatus dictus magister, et data sibi licencia premissa facie[n]di. (76.)

1368.

65. D. 19 januarii. — Nicolaa la Forestière emisit vota. (90.)

66. D. 7 marcii. — Illis de Domo Dei, videlicet fratribus, dati sunt confessores fratres Johannes de Luperiis, Johannes l'Ogre, Guillelmus Jude et Petrus Carpentarii; et mulieribus, domini Johannes de Monteberone, Jacobus de Dourdano, Michael de Lemovicis et Guillelmus Paulet cum magistris seu provisoribus canonicis Parisiensibus deputatis; et magistri habent potestatem absolvendi in casibus reservatis. (115.)

67. D. 14 marcii. — Fiat littera confirmatoria cujusdam platee, gallice *chantier,* in vico Bucherie Parvi-Pontis existentis, quam tradidit magister Domus Dei ad supercensum pro LX s. p.; qui[2] quidem LX s. percipiet et habebit Remigius de Montibus, sua vita durante, et, post ejus decessum, Domus Dei Parisiensis.

Item fiat littera confirmatoria vendicionis facte per magistrum Domus Dei predicte XX solidorum perpetui redditus, quos percipiebat dicta Domus super quadam domo sita ultra portam Sancti Honorati, venditorum Jacobo de la Huchete, oleario, pro precio C s. p.

Item fiat littera cujusdam permutacionis facte inter dictam Domum Dei et Johannem Parvi Senioris et Johannem Morelli de Medone.

---

1. *Corr.* quedam.
2. *Corr.* quos.

Item, audita relacione magistri Remondi de Templo super isto articulo duntaxat, fiat littera confirmatoria pro dicta Domo Dei de assignacione xx s. perpetui redditus qui debent(ur) assignari dicte Domui Dei pro xx s. redditus quos percipere solebat dicta Domus in vico vocato l'*Abeuvrouer des machons*. (119.)

68. D. 24 maii. — Fiat littera licencie magistro Domus Dei ut possit se intromittere tanquam executor testamenti seu ultime voluntatis magistri Johannis Aucherii et ejus uxoris; attamen non intrabit in bonis dicti magistri Johannis aut ejus uxoris nisi mediante beneficio inventarii per notarium facienda[1]. (139.)

69. D. 5 junii. — Fiat littera confirmatoria in quibusdam litteris Castelleti traditis pro parte magistri Domus Dei annexa, que quidem littere sunt sigillate sigillo castellanie Stamparum. (142.)

70. D. 7 junii. — Ordinatum fuit quod soror Eustachia de Pruvino, soror Domus Dei, punietur super eo quod quamdam sentenciam per commissarios capituli, videlicet per dominum cancellarium et Ludovicum Ysardi, dudum contra ipsam latam, asserebat publice et pluries fuisse et esse iniquam et injustam, et quod incarceretur, Thoma Tornatoris contradicente; Petrus de Paciaco et Jacobus Cropede consenserunt quod vocetur ad capitulum ad mercurii ante Johannis; dominus cantor protestatus fuit quod si contingat ipsum eligi in futurum in magistrum Domus Dei, de non acceptando hujusmodi eleccionem, nisi dicta soror debite castigetur. (143.)

71. D. 9 junii. — De sorore Domus Dei comparente personaliter et protestante quod non intendebat in aliquo renunciare cuidam appellacioni quam fecerat contra dominum cancellarium et priorissam Domus Dei; et interrogata fuit ad quem appellaverat : dixit quod hoc fecerat per procuratorem et quod credebat quod appellaverat dictus suus procurator ad dominos decanum et capitulum; recessit dicta soror, nichil super hoc ordinato. (144.)

72. D. 22 junii. — Soror Eustachia, soror Domus Dei, presens, asseruit quod sentencia dudum contra ipsam lata fuit iniqua et injusta, falsa et mala, et asserebat se non fuisse gravatam per aliquem dominorum nisi per dominum cancellarium, sed de ipso cancellario multum conquerebatur. Postmodum legi ego quam-

1. *Corr.* faciendi.

dam appellacionem suam factam ad capitulum contra dictum cancellarium et priorissam Domus Dei, sub data VIII diei junii.

Excepto Toma Tornatoris, isti signati ad punctum[1] fuerunt concordes quod dicta soror, propter injurias predictas quas dixerit, incarceretur in loco clauso seu camera clausa quousque fuerit per dominos ordinatum; et postmodum dicta soror emendavit fuitque sibi injunctum ut accedat ad Domum Dei et ibi teneat se inclusam in sua camera, nisi in diebus sibi assignandis ad prosequendam appellacionem suam; eciam fuit ordinatum quod dicam priorisse, ex parte dominorum, ne dicat dicte sorori aliquas injurias et quod fiet sibi jus contra dictum dominum cancellarium. (152.)

73. D. 23 junii. — Ordinatum fuit quod magister Domus Dei querat sororem Eustachiam de Pruvino et quod exortet eam ut veniat ad Domum Dei et quod compareat in capitulo et priorissa, et fiet sibi justicia et benigniter audietur in deffensionibus suis tam contra priorissam quam alias. (153.)

74. D. 26 junii. — Magistri seu provisores: Reginaldus de Neomio et Thomas Tornatoris. (154.)

75. D. 3 julii. — Magister Guillelmus de Quercu, procurator, ut dicebat, sororis Eustachie de Provino, sororis Domus Dei, procuratorio nomine etc., appellavit ad Sedem Apostolicam modo et forma contentis in quadam cedula papirea et peciit apostolos, fuitque sibi responsum quod, habita copia appellacionis sue sub manu publica, sibi responderetur super apostolis infra tempus juris, presentibus Johanne de Fonte, Johanne de Castello et pluribus aliis. (158.)

76. D. 7 julii. — Tradita fuit copia appellacionis sororis Eustachie de Pruvino facte ad Sedem Apostolicam, et fuit ordinatum quod sibi assignetur certa dies ad dandum sibi apostolos et quod non defferatur appellacioni sue; dominus vero decanus scribet interim responsiones apostolorum predictorum. (162.)

77. D. 1 septembris. — Quia magister Thomas Tornatoris, deputatus magister Domus Dei, una cum Reginaldo de Neomio, pluries se absentabat, fuit ordinatum quod Bernardus Cariti

---

1. Une liste de chanoines figure dans la marge de gauche et l'on peut remarquer que plusieurs des noms sont précédés d'un point.

juvet dictum Reginaldum quociens fuerit summatus seu eciam requisitus. (185.)

78. D. 24 novembris. — Fiant littere tradicionum certarum domorum et platearum pertinencium ad Domum Dei Parisiensem, videlicet cujusdam platee situate in vico Erembour de Brie; item cujusdam domus u[l]tra portam de Monte Martirum; item III quars des marais sit. versus Montem Martirum. (235.)

79. D. 13 decembris. — Non obstante quadam supplicacione pro parte sororis Philippe du Boys, priorisse Domus Dei Parisiensis, pridie tradita et per Johannem Bescoti visa, expositis postmodum per magistros Reginaldum de Neomio et Thomam Tornatoris, provisores dicte Domus Dei, contentis in supplicacione hujusmodi, fuit expresse declaratum quod dicti Reginaldus et Thomas, provisores, ad audiendum co[m]potum dicte priorisse procedant et alias excerceant secundum quod assuetum fuerat per provisores hujusmodi Domus exercere[1]; verum, quia fuerat discordia inter priorem et priorissam dicte Domus super eo videlicet quod unusquisque ipsorum dicebat se debere dare licenciam sororibus dicte Domus exeundi dictam Domum, fuit insuper ordinatum quod dicti provisores videant statuta et martelogia dicte Domus, et quod super hiis procedant juxta hujusmodi statuta, et quod refferant illa que reperientur, visis regula et observanciis dicte Domus.

Tenor supplicacionis talis est[2]..... (242.)

80. D. 16 decembris. — Nota pro Domo Dei. Super eo quod magister Petrus Courrat supplicaverat pro priorissa Domus Dei Parisiensis, ibi presente una cum pluribus sororibus ejusdem Domus, quod domini capitulantes sibi vellent de remedio providere ex et super eo quod magister dicte Domus et quadam[3] soror, vacata[4] la Beguine, pluries dicte priorisse plura verba injuriosa prothulerant, eciam super eo quod communiter, ut asserebat dicta priorissa, pluries dicebant quod, audito administracionis sue compoto, residuum ad utilitatem prioris dicte Domus erat convertendum seu eciam ad utilitatem et usum sue administracionis, insuper ex eo quod dictus prior se jactaverat et

1. *Corr.* exerceri.

2. La requête de la prieuse a été publiée par M. S. Luce dans le *Bulletin de la Société de l'Histoire de Paris*, 1880, VII, 137 et suiv.

3. *Corr.* quedam.

4. *Corr.* vocata.

jactabat, ut asserebat dictus magister Petrus, nomine dicte priorisse, corrigere debere eandem priorissem[1] et ipsam a certis suis administracionibus privare, necnon et super eo quod dictus prior, ipsam priorissam ministracione sua privando, pluribus sororibus dederat licenciam exeundi Domum Dei predictam, quod non poterat facere nec debebat dictus prior, ut asserebat priorissa supradicta, habita deliberacione pleniori, fuit inter dictos dominos deliberatum et per dominum decanum dicte priorisse responsum quod, cum alias fuisset super supplicacione pro parte ejusdem priorisse in capitulo tradita ordinatum quod super hujusmodi licencia magistri et domini Reginaldus de Neomio et Thomas Tornatoris, provisores dicte Domus, quibus fides merito adhibebatur per capitulum, informacio fieret juxta et secundum regulam, observancias et statuta Domus Dei supradicte, et quid inde repertum esset per eosdem capitulo refferrent, et super relacione et informacione hujusmodi capitulum ordinaret, honore et juribus officii dicte priorisse semper salvis et illesis, igitur hujusmodi ordinacionem, (nec) tamquam justam, nolebant aliqualiter revocare. Fuit eciam dicte priorisse responsum quod, considerato predictos provisores nundum vidisse seu recepisse nec eciam admisisse compota administracionis priorisse prelibate, nullum fuerat clarum aut erat residuum; quare indebite conquerebatur de hujusmodi residuo etc. priorissa supradicta : nam nunquam fuit nec erat intencionis dominorum capitulancium quoniam, audito compoto ejusdem priorisse, residuum, si quod esset, converteretur ad usus ad quos [non] debebat spectare ac eciam pertinere; nec intendebant nec umquam fuit intencionis ipsorum dictam priorissam quocunque jure suo aliqualiter spoliare. Super aliis vero querelis ejusdem priorisse, super injuriis videlicet sibi per dictos priorem et sororem illatis et aliis quibuscunque controversiis contra personas ejusdem Domus, habeat eadem priorissa recursum ut sibi super hoc vel consimilibus exhibeant justicie complementum. Si vero dicti provisores dictam priorissam in aliquo gravaverint seu causas suas seu querelas audire et sibi justiciam exhibere noluerint, hiis antea intimatis capitulo, eadem priorissa habebit ad capitulum Parisiense recursum. Fuit eciam dicte priorisse inju[n]ctum quod de cetero super premissis vel consimilibus capitulo non supplicet vel aliquam impendat opportunitatem, presentibus

1. *Corr.* priorissam.

dominis Johanne de Senonis, Petro Quoconnerii, Johanne Vilani et pluribus aliis testibus. (248-249.)

1369.

81. D. 9 aprilis. — Fiat obligatio pro magistro Domo[1] Dei, etc. juxta ipsius cedulam :

Ego Stephanus Foucherii, magister Domus Dei Parisiensis, recognosco me debere, nomine dicte Domus Dei, honesto viro Johanni Guillelmi, civi Parisiensi, III^c et LX francos auri cause[2] vendicionis LX caudorum[3] vini boni ad solvendum isto modo, videlicet C francos ad festum B. Marie Magdalene proximo venturum, C francos ad festum Omnium Sanctorum inde sequentem (*sic*), C francos ad Nativitatem Domini et LX francos ad festum Purificacionis B. Marie inde sequentem (*sic*), promittens etc., obligans, nomine quo supra, redditus (quos) dicte Domus in villa Parisiensi de termino ad terminum ; et fuit de licencia dominorum decani et capituli, die mercurii post Quasimodo, anno Domini M° CCC° LXIX°. (292.)

82. D. 23 aprilis. — Audita relacione dominorum et magistrorum Reginaldi de Neomio et Thome Tornatoris, magistrorum seu provisorum Domus Dei Parisiensis, quod soror Margaretha de Chiele, soror dicte Domus, fuerat et erat in carceribus mancipata et detenta per XIIII annos integros et continuos vel eo circa, pro eo videlicet quod dudum sibi fuerat impositum ipsam infantem peperisse, qui quidem infans in ipsa sorore per quemdam fratrem dicte Domus fuerat procreatus; eciam impositum fuerat eidem hujusmodi infantem, ob ejus culpam et maliciam, statim post inundacionem baptismi, ab hoc seculo migrasse; necnon quod ipsi frater et soror secrete dictum infantem in quodam jardino, sub quodam pomerio, inhumarunt; audita igitur deliberacione omnium et singulorum dominorum capitulancium, fuit ordinatum et deliberatum quod dicta soror Margaretha ab hujusmodi carceribus expediatur per magistros prelibatos, quam decreverunt dicti domini capitulantes reputari expeditam ; attamen, secundum hujusmodi ordinacionem et deliberacionem, dicta soror in suo pristino statu non sedebit, nec intererit in mensa aut alias

1. *Corr.* Domus.
2. *Corr.* causa.
3. *Corr.* caudarum.

inter ceteras sorores dicte Domus; quin ymo in ultimo gradu, non velata, sedebit inter sorores predictas. (298.)

83. D. 25 junii. — Magistri seu provisores : Bernardus Cariti et Johannes Bescoti. (323.)

84. D. 6 julii. — Facta convocacione dominorum ad diem hodiernam ad ordinandum super quadam controversia mota, seu que moveri sperabatur, inter magistrum et magistram seu priorissam Domus Dei, super eo videlicet quod uterque ipsorum asserebat ad se pertinere concessio[nem] licenciarum sororibus exeundi dictam Domum Dei, prout hec retulerunt domini Bernardus Cariti et Johannes Bescoti, provisores dicte Domus, super hoc fuit porrectus quidam liber parvus continens regulam dicte Domus. (Nichil fuit ordinatum.)

Presentibus Petro Mathei, dominis Natali Taffardi, Yvone de Villanova et Johanne Theobaldi etc., Jacobo, decano, Michaele Casse, Thomas Tornatoris, Petrus, archidiaconus Brie, et Guillelmus de Lumbris protestati fuerunt quod si contingat aliquam fieri ordinacionem vel statutum, ipsis absentibus, quod priorissa habeat potestatem dandi licencias sororibus exeundi Domum Dei, quod hoc non habeat effectum nec valeat, expresse contradicentes premissa, maxime cum hoc debeat fieri in capitulo generali, dominis cantore, succentore et cancellario in contrarium protestantibus, maxime cum dictus decanus debebat interesse in singulis capitulis et ad hoc tenebatur racione sui decanatus. (332.)

85. D. 25 augusti. — Loco Bernardi Cariti, alterius provisorum, quociens se absentaverit, Bertrandus de Chanaco. (348.)

86. D. 8 octobris. — Intimatum fuit personis Domus Dei quod comparerent hodie in capitulo, propositure que proponere vellent tam contra priorissam quam alias personas ipsius Domus aut aliam personam, sine prejudicio apellacionis et responsionis apostolorum per dominos concessorum, et fuit sibi expressum quod sibi fieret justicia. Comparuit Johannes Rose pro Stephano Foucherii et pluribus sororibus, et fuit ordinatum quod locatur pro parte capituli cum suo consilio; eciam fuit ordinatu[m] quod domini decanus, Johannes Bescoti et magister Johannes de Marais tracte[n]t ipsas partes et ipsas reduca[n]t ad pacem et inter ipsas ordine[n]t prout sibi videbitur expedire; si vero aliquid sibi vertatur in dubium, quod super hoc habeatur deliberacio capituli.

Comparuit priorissa, et, de voluntate capituli, ordinavit procuratores..... Johannem Vilani et plures alios etc. (351.)

87. — Sunt commissarii deputati ad faciendum informacionem in Domo Dei super inobediencia etc. et aliis que facta fuerunt sabbati, penultima die septembris, domini Petrus Forteti et G. de Chanaco una cum Johanne Ervoys, notario. (351.)

88. D. 15 octobris. — Comparuit priorissa, supplicans quod, cum dominus decanus, ad supplicacionem aliquorum de Domo Dei, certas claves cujusdam camere penes se retineret, in qua camera et sub qua clavi lintheamina dicte Domus tam pauperum erant incluse[1], cujus eciam clavis custodia ad dictam priorissam pertinebat, quatinus hujusmodi clavis eidem priorisse deliberetur; insuper supplicavit dicta priorissa quod, cum sabbati ultimo, coram domino decano, magistro Johanne Bescoti et magistro Johanne de Marais, frater Stephanus proposuisset quod dicta priorissa debebat privari, ex eo quod ipsa duxerat ad dictam Domum Dei plures personas pro injuriando et verberando personas dicte Domus, quod erat falsum, prout domini de capitulo hoc sciebant, quod per capitulum ad suam bonam famam redduceretur : ad mercurii instantem fuit sibi dies assignatus. (355.)

89. D. 18 octobris. — Retulit magister Raymondus du Nocle, in presencia magistri P. de Pise, cirurgici, quod prepositus Parisiensis sibi inhibuerat et ex parte Regis injunxerat ne reportaret capitulo periculum visitacionis certarum personarum Domus per ipsos cirurgicos factam[2] etc. (357.)

90. D. 13 novembris. — Charles, par la grace de Dieu, roy de France, au prevost de Paris ou à son lieutenant, salut.

Comme pour certain débat meu entre aucuns des officiers de noz bien amez les doyen et chapitre de l'eglise de Paris et les freres et seurs de l'Ostel-Dieu, aucuns explois aient esté fais ou dit Hostel par les diz officiers, pour les quieulx explois vous les avez tenuz et tenez en procès, et iceulx avez fait appeller par devant vous et depuis avons volu avoir la cause en nostre presence, et combien que les diz doyen et chappitre aient jurisdicion espirituale ou dit Hostel et sur les freres et suers et autres giens et officiers d'icellui Ostel, toutesvoies, pour cause des dictes inhibicions et deffenses et pour doubte de attempter contre nous et d'encourre nostre indignacion, n'ont osé ne n'osent exercer leur dicte jurisdi-

1. *Corr.* inclusa.
2. *Corr.* facte.

cion ne faire punicions et correccions ou dit Hostel ne contre les personnes delinquens en icellui, nous, considerans que, pour cause des diz debaz, le dit Hostel est en voie de destrucion, vueillans les diz doyen et chappitre user à plain de leur dicte jurisdicion espirituele et ycelui Hostel estre par eulx reformé, en tant comme il thouche icelle jurisdicion, vous mandons et estroitement enjoignons que iceulx doyen et chapitre et leurs commis et deputez sur ce laissez jouir et user paisiblement et entièrement de leur dicte jurisdicion espirituele, faire teles punicions et correcions comme à icelle jurisdicion appartient, sanz les empechier ou s[o]ffrir estre empechiez au contraire; et, se aucun empeschement y avez mis, ostez le tantost et sanz delay, et nous mesmes par ces presentes l'ostons, non obstant quelconques debaz meuz et à mouvoir devant vous pour cause des explois dessus diz; mandons auxi aus diz freres et seurs et à chascun d'eulz que aus diz doyen et chapitre ou à leurs commis et deputez obeissent et entendent, comme leurs subgiez en espirituel, et par la forme et manière que acoustumé ont ou temps passé.

Donné à Paris, le XIIIe jour de novembre, l'an de grace mil CCC soixante et neuf et de nostre regne le VIe. (360.)

91. D. 30 octobris. — Tradidit dominus Radulphus de Abbatisvilla, procurator fratris Stephani Foucherii et plurium aliarum personarum Domus Dei, (tradidit) copiam appellacionis ipsorum, de data ultime diei septembris ultimo [preteriti], et fuerunt sibi dati apostoli reffutatorii sub hac forma : « Appellacioni seu provocacioni vestre, tamquam frivole et ex falsis et mendosis causis emisse, non deferimus, sancte sedis apostolice reverencia semper salva, et hec pro apostolis reffutatoriis vobis damus pro omnibus de isto capitulo contra quos appellatur, si ad hoc estis procurator sufficienter fundatus. » (368.)

92. D. 15 novembris. — Facta narracione de commissione concessa, lune ultimo, certis dominis, fuit michi injunctum ut faciam hujusmodi co[m]missionem lectam et per Johannem Galli formatam sub hac forma :

Decanus et capitulum ecclesie Parisiensis dilectis nostris concanonicis venerabilibus et discretis viris, magistris et dominis Johanni Galli, Ludovico Ysardi, Nicolao de Veris, Bertrando de Chanaco et Petro de Paciaco, salutem in Domino.

Cum ex nostri debito officii ad nos spectet visitare Domum

Dei Parisiensem, nobis tam in spiritualibus quam in temporalibus immediate subjectam, et discordantes ibidem, si qui sint, ad concordiam revocare, vobis, de quorum fidelitate et industria plene confidimus, quo ad visitacionis opera dicte Domui gratis et libere impendendum et discordantes ad concordiam revocandum, cum non deceat talibus Dei servos involvi, necnon ad reformandum et corrigendum que in cultu divino et observanciis regularibus et alias in ipsa Domo, cum suis domibus aliis, circa personas utriusque sexus, cujuscunque status aut condicionis existant, reformacionis et correccionis officio egere noveritis, eciam personas ab officiis et administracionibus quibuscunque suspendendo et amovendo ac personas alias, loco suspensarum aut amotarum, sustituendo, prout vobis secundum Deum videbitur expedire, cum exercicio censure ecclesiastice et cujuscumque correccionis alterius quas in contumaces et rebelles exercere possemus, tenore presencium plene committimus vices nostras, eciam cum potestate invocandi ad premissa, si vobis videbitur, auxilium brachii secularis; mandantes omnibus personis dicte Domus et aliis nobis subjectis quatinus in premissis et eorum singulis vobis pareant intendant (*sic*); vobis enim et quatuor de vobis, in absencia quinti, damus predicta omnia et singula plenariam potestatem exercendi et fine debito terminandi.

In cujus rei testimonium sigillum nostrum capitulare presentibus litteris duximus apponendum.

Datum in capitulo nostro generali, anno Domini M° CCC° LXIX°, die jovis post festum hiemale beati Martini. (360-361, 376.)

1370.

93. D. 9 januarii. — Facta fuit convocacio dominorum ad diem hodiernam, videlicet pro deliberando super supplicacione nepotis deffuncti magistri Reginaldi de Neomio, insuper pro audiendo relacionem dominorum Johannis Galli, Ludovici Ysardi, Nicolai de Veris, Bertrandi de Chanaco et Petri de Paciaco, commissariorum ad refformandum Domum Dei, ad audiendum informacionem ipsorum.

Facta per predictos quinque commissarios interrogacione in capitulo utrum magister et priorissa Domus Dei fiebant per modum eleccionis, audito voto singulorum, eciam ipsorum oppinione et omnium fuit unanimiter dictum, nemine contradicente, quod

non creabantur seu instituebantur dicti magister aut priorissa per modum cujuscumque eleccionis, scrutini aut compromissi vel alias : ideo fuit dictum unanimiter quod erant dicti magister et priorissa ad nutum deponendi. Lectis igitur per Bertrandum de Chanaco deposicionibus certorum testium super articulis contra priorissam Domus Dei traditis per hujusmodi quinque commissarios examinatorum pluribusque racionibus et motivis hinc inde propositis et auditis, primo magister Johannes Galli, alter hujusmodi quinque commissariorum, asseruit quod, prout sibi videbatur, dicta priorissa, considerata administracione per longum tempus retroactum per ipsam tanquam priorissam gesta, considerato eciam quod eadem priorissa non fecerat litis contestacionem super aliquibus articulis contra ipsam datis aut propositis nec eisdem responderat quoquo modo, quia et solempnitas contra deponendos ab administracione non fuerat in omnibus per ipsos commissarios servata, licet tamen quod dicta priorissa esset ad nutum ab administracione et officio privanda et depponenda, considerato eciam quod major pars testium examinatorum per dictos commissarios super dictis articulis habebat dictam priorissam in odio, videbatur dicto magistro Johanni Galli pro expediancia et secundum jus quod dicta priorissa, antequam privaretur ab officio hujusmodi, debebat ad judicium coram capitulo evocari sibique articulos per promotorem seu partem accusatricem seu denunciatricem dari ipsamque priorissam recepi[1] et admitti ad respondendum eisdem, et facta responsione pro parte ejusdem priorisse ad articulos hujusmodi, quod procederetur contra ipsam summarie et de plano ad deposicionem administracionis sue; asserens predictus magister Johannes Galli quod, si dicta priorissa esset soror sua, consideratis considerandis, sibi consuleret quod de cetero non se intromitteret tanquam priorissa de administracione Domus Dei supradicte.

Deinde, audita opinione magistri Ludovici Ysardi, alterius eciam hujusmodi commissariorum, consideratis considerandis, dictis et assercionibus predicti magistri Johannis et ejus oppinioni se adhesit, ipsiusque tenuit oppinionem.

Gradatum[2] autem interrogatus magister Bertrandus de Chanaco, tercius commissariorum predictorum, in sua deliberacione

1. *Corr.* recipi.
2. *Corr.* Gradatim.

tenuit quod, consideratis[1] informacione per eosdem quinque commissarios super conversacione et administracione priorisse predicte, ex suo officio et ad suum animum informandum, considerato eciam quod poterat ad nutum ab administracione deponi, pro evitando scandello in villa Parisiensi inter clericos et laycos laboranti, predicta priorissa sine alia quacunque informacione seu evocacione debebat, prout et poterat, a sua administracione seu suo officio omnino privari et deponi.

Item magister Nicolaus de Veris, quartus, et Petrus de Paciaco, quintus commissariorum predictorum, pluresque domini capitulantes, videlicet Jacobus, decanus, M. de Melloto, Michaël Casse, Johannes de Ponte-Crucis, Johannes de Guistri, Johannes Galli, Guillelmus de Lumbris, Thomas Tornatoris, Nicolaus de Arceiis, Guillelmus de Chanaco, Jacobus Cropede, necnon et magistri Petrus de Fetigny et Petrus Forteti, consiliarii, ibi presentes, tenuerunt quod debebat deponi et quod expediens erat quod deponeretur. G., cantor, Johannes, succentor, Gri., cancellarius, Guido Floris, Bernardus Cariti, Johannes Bescoti, Egidius de Tramblay, Johannes de Ponpedorio et Ferricus Cassinelli oppinionem dictam et asserciones predictorum magistrorum Johannis Galli et Ludovici Ysardi tenuerunt, videlicet quod dicta priorissa evocetur et debebat evocari, antequam privetur prout supra etc.

Consideratis igitur considerandis, deposita fuit dicta soror Philippa ab hujusmodi prioratu et administracione suis, perlecta informacione per dictos commissarios facta, ut prefertur. Consideratisque[2].....

Deposiciones testium per dictos commissarios examinatorum[3].....

Ideo fuit dictum unanimiter quod erant dicti magister et priorissa ad nutum deponendi. (395-396.)

94. D. 14 januarii. — Insinuata quadam appellacione pro parte magistri Guidonis de Capite-Silve, procuratoris sororis Philippe de Bosco, super certis gravaminibus que asserebat sibi per dominos Ludovicum Ysardi, Nicolaum de Veris, Petrum de Paciaco eciam et per capitulum fuisse illata, eidem procuratori

1. *Corr.* considerata.
2. La suite manque.
3. La suite manque.

fuit responsum quod, habita copia appellacionis et procuracionis ipsius, sibi responderetur super apostolis. Fuit insuper ordinatum per capitulum, contradicentibus tamen pluries et expresse Johanne, succentore, et Ludovico Ysardi et Guidone Floris, Ferrico Cassinelli non contradicente neque consenciente, quod dominus decanus, vocatis secum duobus de dominis, statim accedat ad Domum Dei et intimat[1] sorori Philippe de Bosco ordinacionem super deposicione sua per capitulum mercurii ultimo preterita factam, et quod dicta soror Philippa moneatur per ipsos ut desistat ab administracione etc., et quod tradat claves etc. et inventarium et pecuniam etc.; necnon quod intimetur dominis Bernardo Cariti et Johanni Bescoti, provisoribus Domus Dei, quod accedant crastina die ad dictam Domum Dei ad recipiendum vota personarum ejusdem Domus, prout est consuetum, (de quibus personis scilicet erit magis expediens magistrum et priorissam in eadem Domo creare seu instituere) et ad refferendum capitulo ea que super premissis fuerit reppertum. Si autem dicti provisores noluerint seu nequiverint ad premissa interesse, fuit ordinatum quod dominus decanus, vocatis secum duobus dominis canonicis, prout supra, accedat ad dictam Domum et vota singularum personarum audiat super premissis et refferat, ut est moris, contradicentibus expresse predictis succentore, Ludovico Ysardi et Guidone Floris, et dicentibus quod, prout alias dixerant, ante privacionem hujusmodi, predicta soror Philippa debuisset prout et debebat evocari et in suis racionibus per capitulum recipi et admitti suasque raciones et deffensiones audiri. (400.)

95. D. 16 januarii. — Insinuavit Robertus Monnardi, procurator sororis Philippe de Bosco, appellacionem suam et fuit lecta et assignata sibi dies penultima hujus mensis ad dandum apostolos, et insinuavit salvam gardiam Regis per Briencium Fabri, servientem Regis. (402.)

96. — Audita relacione dominorum Jacobi, decani, Nicolai de Veris et Johannis de Ponte-Crucis quod fuerant in Domo Dei Parisiensi pro audiendo vota singularum personarum dicte Domus predicte super creandis magistro et priorissa dicte Domus, exhibitis insuper certis litteris clausis nostri domini Regis priorisse Domus Dei de Compendio directis, quod accedat ad ipsum

---

1. *Corr.* intimet.

dominum Regem ut efficeretur priorissa Domus Dei Parisiensis, predictis et aliis racionibus expositis, fuit ordinatum et deliberatum quod, consideratis considerandis, frater Stephanus Foucherii non assum(m)atur in magistrum dicte Domus quovismodo; eciam quod, si non inveniatur extra dictam Domum sufficiens persona ad gubernandum o[f]ficium magistri, fuit ordinatum quod instituatur magister dicte Domus frater Johannes Charronis, qui gubernabit dictam Domum cum adjutorio et consilio fratris Johannis l'Arreste.

97. D. 23 januarii. — Fiat littera confirmacionis pro Domo Dei. (405.)

98. — Domini capitulantes ratificarunt et approbarunt quicquid per dominos Johannem Galli, Ludovicum Ysardi, Nicolaum de Veris, Bertrandum de Chanaco et Petrum de Paciaco actum fuit in Domo Dei, tanquam commissarios capituli ad instituendum et destituendum etc. personas etc.; promittens capitulum, nemine contradicente, reddere indapnes dictos commissarios tam super appellacionibus sororis Philippe de Bosco quam aliis quibuscunque etc.

Idem de Bernardo Cariti et Johanne Bescoti, provisoribus dicte Domus, promittentes, ut supra, super quibuscumque actis per ipsos reddere dictos provisores indampnes tam super appellacionibus fratris Stephani Fouch[er]ii quam aliis quibuscunque etc.

99. D. 28 januarii. — Velata fuit soror Ermengon. (407.)

100. — Nemine contradicente, fuit deliberatum quod dentur sorori Philippe de Bosco, dudum priorisse Domui[1] Dei, apostoli reffutatorii quos esse pronunciavit dominus decanus sub hac forma : « Appellacioni seu provocacioni sororis Philippe de Bosco, tamquam frivole et ex falsis et mendosis causis emisse, non defferimus, et hoc pro apostolis damus, prout et daremus si dicta soror Philippa per se aut procuratorem suum coram nobis compareret. »

101. — Fuit insuper ordinatum quod soror Marguaretha la Pinelle, mercurii instante, post dacionem apostolorum predictorum, ins[ti]tuatur in priorissam Domus Dei, et ad inducendum priorissam predictam, decanus, vocatis secum duobus aut tribus

1. *Corr.* Domus.

qui commodius reperiri poterunt, sine alia deliberacione quacunque, et ad faciendum alia circa hoc necessaria [deputatus est].

Fuit eciam recepta dicta Marguaretha in sororem dicte Domus Dei Parisiensis. Juravit insuper reverenciam et obedienciam, presentibus pluribus sororibus dicte Domus et fratribus et quampluribus aliis personis.

102. — Apostoli capituli : Appellacioni seu provocacioni vestre, si talis dici debeat, tamquam frivole et ex mendosis ac falsis causis emisse non defferimus, sancte sedis apostolice reverencia semper salva, et hoc pro apostolis reffutatoriis vobis damus si et in quantum sitis ad hoc procurator sufficienter institutus et in termino ad hoc signato.

Apostoli commissariorum : Appellacionibus frivolis, sicut non defert justicia, nec est a ministris justicie defferendum. Cum igitur vos, soror Philippa de Bosco, de nobis, Johanne Galli, Ludovico Ysardi, Nicolao de Veris, Bertrando de Chanaco et Petro de Paciaco, canonicis Parisiensibus, nuper commissariis deputatis a venerabilibus viris dominis nostris decano et capitulo ecclesie Parisiensis ad refformacionem Domus Dei Parisiensis faciendam tam in capite quam in membris, conqueramini inter cetera ex et pro eo quod dum ad dictam Domum pro dicta reformacione descendimus, vos ab administracione officii priorisse suspendimus et certe sorori, videlicet Johanne la Champenoise, illam commisimus, dicimus vobis quod injuste de hoc conquerimini quia dictam suspensionem ad tempus, ex certis et legitimis causis nos ad hoc moventibus, et presertim ut liberius et quiecius, considerato statu dicte Domus quem invenimus, officium nobis commissum exerceremus, hoc fecimus et administracionem ipsam ne, dicta suspensione durante, periculum aliquid contingeret in eadem, commisimus tam dicte sorori Johanne quam sorori Johanne la Thiesse in hoc nullatenus suspectis; qui [1] quidem suspensioni et commissioni libere amnuistis et consentistis, etiam facto ipso; quia vero vos ad dictum officium non restituimus, aut quia ad correccionem sororum dicte Domus super certis delictis que eis imponitis non processimus, aut quia vos in aliis supplicacionibus vestris non audivimus, ut asseritis, non habetis de hoc conqueri, quia hoc nunquam facere denegavimus : sed, aliis

1. *Corr.* cui.

dictam reformacionem tangentibus impediti, hoc facere distulimus, et ex causa; et quia interim, per nos relacione facta dictis dominis nostris decano et capitulo super hiis ad que in dicta Domo vacavimus, dicti domini nostri decanus et capitulum dictum negocium nobis commissum ab eis ad se ipsos etiam facto ipso advocarunt et inde nos absolverunt. Nos predicti dudum commissarii ad expleccionem supplicatorum per vos vacare non potuimus nec possemus, obstantibus advocacione et absolucione predictis; unde, hiis et aliis causis quas silencio committimus attentis, ad quarum probacionem nos nullatenus astringimur, satis liquere potest quod injusta est et frivola vestra querela quam de nobis exponitis, cum non gravaverimus vos in premissis aut alias; et ob hoc appellacioni seu provocacioni vestre, si talis dici debeat, tanquam ex mendosis et conficticiis (*sic*) causis et accionibus emisse contra nos, salva semper sacrosancte sedis apostolice reverencia, non deferimus et hanc responsionem pro apostolis refutatoriis vobis damus, proviso tamen quod hic sit talis qui loco vestri potestatem haberet hos apostolos recipiendi, terminusque presens sit ad hoc vobis assignatus aut alii ad recipiendum ipsum terminum a vobis legitime deputato. (408-409.)

103. D. 6 februarii. — Robertus Monnardi, procurator sororis Philippe de Bosco, quamdam appellacionem insinuavit capitulo. (412.)

104. D. 15 februarii. — Unanimo assensu, excepto tamen Guillelmi de Lumbris, fuit deliberatum quod frater Johannes Charronis instituatur die lune instante magister Domus Dei Parisiensis. (417.)

105. D. 25 februarii. — Frater Johannes Charronis fuit institutus in magistrum Domus Dei, et Robertus de Cruce fuit institutus bursarius, et, in absencia ejus, frater Johannes l'Arreste vacabit circa gubernacionem temporalitatis dicte Domus. Jurarunt insuper hinc inde reverenciam, obedienciam et honorem et non alienare bona etc., et fuerunt tradite claves Domus et institutus etc., usque ad beneplacitum dominorum. (422.)

106. D. 12 marcii. — Confessores : Johannes de Luperiis, Johannes de Soisiaco, Guillelmus Judas et Petrus Carpentarius; pro sororibus : Jacobus de Dordano, Johannes de Monte Evrano, Johannes Lebrun, Guillelmus Paulet et Caprasium. (430.)

107. D. 16 marcii. — Audita supplicacione fratrum Domus Dei, fuit ordinatum quod tradantur ipsis mutuo de pecunia quam in custodia habet penes se dominus cancellarius in inventario bonorum officii priorisse, ducentum franci, dum tamen obligent se dicti fratres et specialiter troncum dicte Domus, eciam aliqua alia bona sua. (433.)

108. D. 19 marcii. — Tradidit Johanna la Thiaise quemdam coffretum, in quo asserebat fore pecuniam quam habebat soror Philippa de Bosco, sigillatum sigillo domini decani in cera viridi in foramine clavis, protestans quod non consenciebat dicta Philippa in hujusmodi tradicione; fuitque sigillatus iii sigillis, scilicet per dominos cantorem, Nicolaum de Arceiis et Johannem de Villeblain ; fuit insuper tradita clavis magistro Bertrando de Chanaco; eciam fuit dictus coffretus positus in thesauro. (434.)

109. D. 21 marcii. — Extra capitulum. In presencia dominorum decani, cancellarii et Bertrandi de Chanaco, in domo ejusdem Bertrandi, capti fuerunt in coffreto, de pecunia tradita per sororem Johannam la Tiaise, pro tradendo mutuo priori Domus Dei, ii^{c} et iii florancie tales quales, una cum xviii florenis ad cathedram, qui quidem floreni in summa totali, cambiati supra Pontem, valuerunt ix^{xx} xvii francos et iii s. tournois, traditi fratri Roberto de Cruce, bursario dicte Domus. Obligarunt igitur predicti magister, fratres, Robertus de Cruce et Johannes l'Arreste omnia bona dicte Domus, specialiter truncum et terram de Val de Rueul, pro restituenda hujusmodi pecunia suo loco ad oppus officii camere lintheaminum.

Nota de modo cambii et valore peciarum : primo vault le marc d'or fin lxii frans iii quars; item erant ii^{c} et troiz florances, des queles veés les parties : iiii^{xx} iii fines, xxiiii de iii oboles tournois d'ampirante la pièce, vi de xxvii deniers tournois d'ampirante pour chascune pièce, viii de iii sols tournois pour pièce d'ampirante. (435.)

110. D. 26 marcii. — Ad supplicacionem magistri Domus Dei fuit sibi concessa licencia et potestatem[1] se obligandi, se et dictam Domum, magistro Michaëli Casse in summa lxviii francorum pro vendicione et deliberacione bladi, videlicet viii modiorum et trium sestariorum bladi, venditi vii^{xx} viii francis cum

1. *Corr.* potestas.

dimidio, de quibus restabant et restant hujusmodi LXVIII franci. (437.)

111. D. 8 aprilis. — Receptus fuit in fratrem Micaël Gardant-l'orge. (444.)

112. D. 10 junii. — Data est licencia priori Domus Dei emendi redditus certos. (462.)

113. D. 19 junii. — Retulit magister Raymondus de Templo, magister lathomus fabrice, deputatus ad visitandum certas domus pertinentes ad Domum Dei, quod in tradicione hujusmodi domorum intervenerat utilitas Domus Dei predicte. Tenor relacionis seu cedule tradite per ipsum, super hoc facte, sequitur sub hac forma :

Ce sont les lieux que le maistre, freres et suers de l'Ostel-Dieu de Paris baillent à crois de cens ou rente aus personnes qui cy emprès s'ensuivent :

Premieres, à Rogerim de la Chambre la maison où demeure m^e Nicolas Caignart, assise à Paris, en la rue du Petit Ymage Sancte Katherine, avecques une place tenant à ycelle, la quelle maison et place tiengnent d'un costé par devers la maison messire Morise Triseguid, et d'autre part à la maison maistre Nicolas Boyne, aboutissant par derrieres à certainez places et maisons widez, les quelles a fait crier le procureur du Roy nostre sire; et sont ou fons de terre dez bonnez fames Estienne Haudri : c'est assavoir parmi VIII livres de rente et LXIIII d'amendement à mettre dedens II ans; et doit deschargier lez dis lieux (de IIII) dedens IIII ans, pour LXX frans; et fu cest acort fait le VIIIe jour de juigni mil CCC LXIX.

Item l'estat baillé à Jehan de France et sa fame, qui est assis à Paris devant l'Ostel-Dieu dessus dit, tenant d'une part à la maison du Petit Chauderon, d'autre part à la maison des religieux de Saint-Victor, au-dessoubz du degré d'icelle : parmi LX solz de rente et denier de fons de terre, et de soustendre deuement de toutes repparacions.

Item la maison qui fut Regnaut de l'Image, baillé à Herment Bourdet et sa fame, et tient d'une part à l'église de Saint-Landeri et d'autre à la maison maistre Guillaume Nuée, aboutissant par derriere à la maison maistre Pol Briet : pour VI livres de rente et VI deniers de crois de cens au dit Hostel-Dieu, et LX livres d'amendement à tout conpter.

Item la maison qui fu Joffroy de Corberul baillé à messire Millez...; et est assise à Paris, en la rue de Champrori, tenant d'une part à la maison messire Jehan de Roques, et d'autre part faisant le coing d'une petite ruelle sans chief, aboutissant par derriere à la maison au curé de la Magdelaine : pour xx solz tournois et vi deniers de fons de terre au dit Hostel-Dieu et aus hoirs Estienne de Meulent, et viii livres xviii solz qu'il a baillez pour une fois, en quoy la dicte maison estoit obligée à et envers le dit messire Jehan de Roques pour les repparacions du mur moitoyen entre les dictes ii maisons.

Item la maison du Pot d'Estaing, vendue à la personne contenue ès lettres sur ce fettes : pour le pris de xviii frans contenu en ycelles.

Item la maison qui fu à Jehenne la Bulone, baillé à Jehan le Paistre et Denise, sa femme; et siet la dicte maison à Paris, en la rue de la Mortelerie : pour xiiii livres de rente à faire valoir, et baille en contre-plége une maison que il ont en la rue dez Jardins et xv solz de rente que il ont en la rue Saint-Antoinne. (466.)

114. D. 21 junii. — Provisores : Micaël Casse et Bertrandus de Clauso. (468.)

115. D. 19 augusti. — Ordinatum est quod capiantur de pecunia Domus Dei existente in deposito in thesauro l franci tradendi succentori pro debito in quo tenebatur magister dicte Domus versus dictum succentorem, ita quod quoddam jocale quod penes se habebat in pignore seu vadio dictus succentor, in thesauro ponatur, quousque fuerint restituti hujusmodi l franci per magistrum dicte Domus.

Item, veneris sequenti, presentibus dominis Jacobo, decano, G., cantore, Michaële Casse, Ludovico Ysardi, Bertrando de Clauso et Garner[i]o Malecote, capte fuerunt de pecunia predicta, pro hujusmodi debito, lvii regales auri et ii solidi in nigra moneta. Positum fuit eciam in thesauro jocale seu pignus predictum. (500-501.)

116. D. 11 septembris. — Audita supplicacione Margarethe de Nantages, fuit ordinatum quod dicatur per notarium magistro Domus Dei quod non molestet in aliquo dictam Marguaretham super eo quod, non obtenta, licet petita, licencia dicti magistri, recessit, certas supplicaciones capitulo faciendo; fuit insuper dicte sorori injunctum quod, si contingat ipsam per dictum magistrum

gravari, quod hujusmodi gravamen revelet provisoribus dicte Domus; eciam, si ipsi provisores justiciam eidem sorori aliqualiter denegarent, quod iidem provisores et magister Domus Dei ad judicium evocentur, facturi et responsuri dicte sorori secundum quod fuerit racionis.

Nota quod post per Johannem Galli fuit sibi monstratum quod obediat etc. (535.)

117. D. 13 novembris. — Quod requiratur soror Philippa de Bosco in Castelleto detenta.

G., cantor, Johannes, succentor, Ludovicus Ysardi et Egidius de Tramblay dissenserunt et contradixerunt certam commissionem ad instanciam capituli pro capiendo ipsam, ut dicitur, impetratam, nec intendebant ipsam in carceribus detineri. (551.)

118. D. 14 novembris. — Alfonsetus, hostiarius Parlamenti, intimavit capitulo sororem Philippam de Bosco, in Castelleto Parisiensi prisionariam detentam, ad Parlamentum appellasse; igitur si sua crederet capitulum interesse, diem lune instantem dicto capitulo in Parlamento assignat. (552.)

119. D. 18 novembris. — Ordinatum fuit quod advoantur provisores Domus Dei super eo quod litteras regias nomine capituli impetraverant super capcione corporali sororis Philippe de Bosco, dudum priorisse Domus Dei, et sororis Johanne Lesas, et fuerunt deputati [ad] adeundum Parlamentum domini Nicolaus de Arceiis, Bertrandus de Chanaco et Petrus de Paciaco pro lite prosequenda ob hujusmodi capcionem in dicto Parlamento pendenti: non consentit Egidius de Tramblay. (554.)

120. D. 4 decembris. — Concessum est et decretum ut magister Domus Dei vendat et ponat extra manum suam quasdam hereditates situatas in territorio d'Ongne, juxta Latigniacum Siccum, quas legavit dicte Domui deffunctus Gregorius Socii. (564.)

121. D. 18 decembris. — Fiant procuraciones pro Domo Dei ut magister dicte Domus predicte possit se presentare in Parlamento et alibi litigare. (572.)

1371.

122. D. 8 januarii. — Frater Guido Oberti et soror Emengart, soror Domus Dei, emendarunt et cognoverunt se errasse dudum extraeundo Domum Dei cum pluribus aliis fratribus et sororibus

dicte Domus, et supposuerunt se correccioni dominorum capituli, plicaveruntque emendam, et postmodum fuerunt velati, promiseruntque paupertatem, castitatem et obedienciam et pauperibus Domus Dei humiliter servire. (578.)

123. D. 3 februarii. — Querantur appellaciones sororis Philippi [1] et informacio facta per Petrum de Paciaco et alios commissarios, et regula Domus et bulla super eo quod dudum quidam magister Domus Dei fuit depositus, et littere regie. (592.)

124. — Item dicta die, hora vesperarum, soror Marguaretha la Pinele, priorissa Domus Dei, suo et officii ac administracionis sue [nomine], constituit procuratores suos quos supra, presente domino ..... le Boicousat et Dionisio Alouay, clerico, de consensu et licencia capituli.

125. D. 4 februarii. — Fratribus et aliis personis virilibus Domus Dei deputamus confessores dominos Johannem de Luperiis, Johannem de Soisiaco, Guillelmum Judas et Petrum Carpentarii. Sororibus autem confessores deputamus dominos Jacobum de Dordano, Johannem de Monte-Evrano, Johannem Lebrun, Guillelmum Paulet, Johannem de Nainvilla et Capras[i]um. (608.)

126. D. 12 februarii. — Hodie dominus Petrus, curatus Sancti Germani Autisiodorensis Parisiensis, pro et nomine relicte deffuncti Guiardi de Latigniaco, dum vivebat, civis Parisiensis, solvit fratri Johanni Charronis, magistro Domus Dei, in capitulo isto, quatercentum francos pro vendicione certarum hereditatum apud Vitriacum, dudum per dictum deffunctum Guidonem (*sic*) dicte Domui Dei legatarum, cum quadam domo situata in dicta villa de Vitriaco, dictusque magister Domus se tenuit pro contento et quictavit dictam relictam et omnes alios quorum interest. Insuper predictus magister Domus Dei, de voluntate et assensu capituli, promisit et per fidem suam facere qualibet die unam missam celebrari imperpetuum ob remedium anime supradicti deffuncti, se et successores ipsius Domumque Dei predictam et bona ipsius, quo ad premissa facienda, obligando : fiat igitur super premissis melior et validior littera que fieri poterit.

Et hujusmodi IIIIc franci positi fuerunt in thesauro ecclesie Parisiensis ut exponantur in emendis, reddictibus admortizatis

---

1. *Corr.* Philippe.

pro Domo Dei predicta, cum ad hoc occurrerit facultas, secundum ordinacionem per capitulum super hiis factam aut faciendam.

Nota eciam quod dicte domus et hereditates vendite fuerunt ex eo quod dicta Domus Dei non poterat ipsas non admortizatas manutenere. (593.)

127. D. 17 februarii. — Exposito per magistrum Domus Dei quod dicta Domus quampluribus personis teneba(n)tur in pluribus et diversis pecuniis, et quia dicta Domus non habebat unde solvere hujusmodi debita, supplicabat ut super hoc apponeretur remedium per capitulum ; et, quia aliquibus dominis videbatur quod, pro expediencia Domui Dei, traderentur mutuo III[c] franci qui obvenerunt ex vendicione certarum hereditatum dudum per deffunctum Guiardum de Latigniaco dicte Domui legatarum, fuit igitur super hoc ordinatum quod per capitulum instituatur in dicta Domo Dei unus cappellanus qui unam missam omni die, pro salute anime dicti deffuncti, celebrabit, et, ipso instituto, per capitulum hujusmodi pecunia dicte Domui Dei mutuo tradetur et non ante, considerato quod hujusmodi pecunia fuerat ordinata per dictum deffunctum pro missa in dicta Domo Dei in perpetuum qualibet die celebranda. (598.)

128. D. 27 februarii. — Ordinatum est, audita oppinione singulorum dominorum capitulantium, post nonnullas altercaciones, quod III[c] franci aurei penes capitulum existentes, dudum traditi in capitulo, videlicet mercurii post festum Purificacionis Virginis gloriose ultimo preteritum, XI[a] die februarii (vide arrestum hujusmodi), tradantur magistro Domus Dei Parisiensis, mediante juramento corporaliter prestito per eumdem magistrum Domus Dei quod per se aut alium fratrem dicte Domus vel alium presbiterum unam missam qualibet die in perpetuum in Domo Dei predicta, ob remedium anime deffuncti Guiardi de Latigniaco, de quo in nonnullis arrestis precedentibus mencio habetur, faciet celebrari aut celebret, ita tamen quod domini provisores Domus Dei predicte, vocato domino Guidone Floris, quamplura utensilia Domus, videlicet coopertoria et fourrata et alia ad opus seu officium camere pannorum in costodia priorisse existencia, visitent, et si aliqua, secundum eorum discrecionem, utilia sint ad vendendum, vendantur, ad alia onera dicte Domus supportanda et allevianda, dum tamen teneatur officium magistri dicte Domus valorem hujusmodi pecunie sibi de bonis pertinen-

tibus ad opus camere pannorum traditam restituere et integraliter restaurare.

Hiis igitur sic ordinatis, predictus magister Domus Dei, videlicet frater Johannes Charronis, presente fratre Johanne l'Arreste, bursario dicte Domus, juravit hujusmodi missam omni die, per se aut alterum fratrum dicte Domus aut per alium, facere celebrari secundum quod in quadam clausula testamenti seu ultima voluntate dicti deffuncti Guiardi, eo tunc exhibiti, continetur. (Vide tenorem clausule in folio sequenti. Verte[1].) Fuerunt igitur traditi hujusmodi IIIc franci predicto magistro Domus Dei, computati et numerati per magistrum Michaëlem Casse, alterum provisorum Domus Dei predicte.

Insuper fuit ordinatum de voluntate et assensu hujusmodi magistri et bursarii, quod instituantur duo fratres religiosi in dicta Domo Dei quam citius occurrerit facultas, pro onere tam hujusmodi missarum quam aliis omnibus gerendis et exercendis. (602.)

129. D. 18 marcii. — Vendatur quedam masura pertinens ad Domum Dei, existens apud Nainville, una cum quibusdam terris ibidem existentibus, in dominio Oudardi de Charmenseaux, scutiferi, Guidoni de Charmoy. (614.)

130. D. 30 aprilis. — Universis presentes litteras seu presens publicum instrumentum inspecturis, Jacobus, decanus, Petrus, archidiaconus Brie, Johannes, succentor, Geraldus, penitenciarius, necnon Robertus de Chanaco, Guido Floris, Johannes Galli, Ludovicus Ysardi, Johannes de Ponte-Crucis, Bernardus Cariti, Petrus Roberti, Johannes Bescoti, Bertrandus de Chanaco, Johannes de Ponpedorio, Egidius de Tramblayo, Guillelmus de Lumbris, Jacobus Cropede, Ferricus Cassinelli, Guillelmus de Chanaco, Nicolaus de Arceiis et Petrus de Paciaco, canonici ecclesie Parisiensis, ad sonum campane capitularis in loco capitulari ejusdem ecclesie congregati, nostrumque capitulum facientes et tenentes, nostro ecclesieque nostre supradicte necnon prefati magistri Johannes Galli, Ludovicus Ysardi, Bertrandus de Chanaco et Petrus de Paciaco suis privatis et singularibus nominibus, citra revocacionem procuratorum nostrorum alias quovis modo creatorum et constitutorum, approbantes et ratifficantes rataque atque firma habentes totum quidquid per dilectum et fidelem nostrum magistrum Bernardum de Bugueto circa deffensionem et

---

1. On ne trouve pas à la page suivante l'extrait ici annoncé du testament de Guiard de Lagny.

prosecucionem causarum et negociorum nostrorum et ecclesie nostre sepedicte, dilectos et fideles nostros venerabiles et discretos viros Johannem de Ulmonte, Petrum de Aquila, Bernardum de Bugueto, Albertum de Mediolano, Hugonem de Molendino, Thomam de Thalentis, Petrum de Cressiaco, Manfredum de Ferraria et Johannem d' Iocelli, in romana curia procuratorem, nostros facimus procuratores generales..... specialiter..... contra Philippam la Beconde, alias de Bosco, dudum se gerentem pro priorissa Domus Dei..... (628.)

131. D. 1 maii. — Procuratores generales constituit Margareta la Pinelle, priorissa Domus Dei. (630.)

132. — Altera procuratio generalis canonicorum ecclesie Parisiensis contra Philippam de Bosco. (632.)

1392.

133. D. 25 junii. — Provisores : succentor, Ludovicus de Mongeria et Petrus de Castro. (LL 211ª, p. 1.)

1393.

134. D. 1 marcii. — Johanna la Grande, post annum probacionis, fecit vota sua et Gileta l'Oyzelle fuit velata. (72.)

135. D. 25 marcii. — In ecclesia Parisiensi troncum esse quemdam, dictum troncum elemosinarum Domus Dei Parisiensis, hujus deliberacionis tenor demonstrat. (80.)

136. D. 30 maii. — Super requesta facta ex parte domini Nicolai Grain, presbiteri, de Domo Dei, ordinatum est quod, crastina die, domini provisores loquentur cum magistro et fratribus Domus Dei et eciam cum certis dominabus que impediunt recepcionem ipsius domini Nicolai, et ipsi dicent eis oppinionem capituli et postmodum providebitur super facto ipsius.

Capitulum dedit potestatem domino decano absolvendi ab irregularitate dictum dominum Nicolaum. (111.)

137. D. 2 junii. — Matheus de Sancto-Anthonio et Petrus Furnerii fuerunt hodie induti veste et habitu religiosorum Domus Dei. (112.)

138. D. 6 junii. — Frater Nicolaus Grain qui se voluntarie absentaverat a Domo Dei apostatizando, fuit absolutus a sentencia excommunicacionis et fuit secum dispensatum super irregularitate, necnon fuit ei injuncta penitencia salutaris in modum qui sequitur :

Premierement que il sera dessoubz les freres prestres qui sont de present ou dit Hostel autant de temps comme il a esté dehors. Item que il jeunnera tous les vendrediz de l'an en pain et en eaue, et les VI vegiles de Nostre-Dame, par tout le dit temps, et avecques ce, sera à la sellete aux diz jours qu'il jeunera. Item, le dit temps durant, il n'aura aucune administracion ou dit Hostel. Item, le dit temps durant, il lira la leçon au convent des freres le dimenche, le lundi et le jeudi, et toutes ces choses sera tenus de faire par tout le dit temps outant qu'il plaira aux diz doyen et chapitre. (113.)

139. D. 30 julii. — Ordinatum est quod provisores Domus Dei una cum magistro Raymundo Templi, jurato ecclesie, visitent domum que corruit in vico Sancti-Hilarii et advisent bene et refferant per cujus culpam ipsa domus corruit. (133.)

140. D. 26 novembris. — Ordinatum est quod magistri Symon Freron et Robertus de Lorriaco loquantur cum illis qui volunt recipere domus ruinosas que sunt Domus Dei Parisiensis, ut ipsi consensiant quod ille domus proclamentur. (167.)

141. D. 3 decembris. — Deliberatum est quod M franci dati per Regem Domui Dei pro emendis redditibus pro fundacione XII missarum annualium in dicta Domo celebrandarum, sint positi in thesauro et quod tradatur una clavis provisoribus ipsius Domus et altera magistro ejusdem Domus, et data est licencia magistro, fratribus et sororibus dicte Domus ut possint se obligare pro servicio dictarum XII missarum debite faciendarum. (169.)

142. D. 5 decembris. — Margareta l'Augiere fuit velata et Gileta l'Oyselle fecit vota. (169.)

143. D. 31 decembris. — Frater Johannes Fouquet, commorans in Mondivilla, fecit vota. (174.)

1394.

144. D. 23 januarii. — L'Ostel-Dieu de Paris baille à Jehan de la Haye, charpentier, une maison seant à Paris, en la rue Gervaise-Laurens, près de Saint-Denis de la Chartre, pour IIII l. p. de rente chascun an, pour toutes charges, et pour IIII^{xx} frans qu'il sera tenuz de mettre en admendement de la ditte maison dedens II ans. (181.)

145. D. 14 marcii. — Placet dominis quod magister, fratres et sorores Domus Dei Parisiensis se obligent executoribus Katherine de Quarmont ad dicendum perpetuo unam missam pro anima dicte deffuncte, in capella dicte Domus Dei, qualibet ebdomada semel, in recompensacionem eorum que legavit eis in suo testamento dicta mulier. (191.)

146. D. 8 maii. — Placet dominis quod Johannes de Beaurouvre recipiatur in donatum Domus Dei Parisiensis; tamen non erit nisi familiaris et servitor, et obligabit se ad faciendum omnia servicia licita et honesta. (206.)

147. D. 15 maii. — Preceptum est notario capituli quod ipse deliberet et tradat Domui Dei Parisiensi ea que deffunctus magister Petrus Forteti legavit dicte Domui in suo testamento, presente tamen et ad hoc vocato domino camerario. (208.)

1397.

148. D. 17 octobris. — Ysabellis la Maupetite fuit velata. (LL 211^{b}, p. 287.)

1398.

149. D. 4 januarii. — Fuerunt admissi ad serviendum pauperibus in Domo Dei Parisiensi, ad annum probacionis, et induti, more solito,.....[1]. (311.)

150. — Ysabellis la Maupetite fecit vota. (311.)

151. D. 7 januarii. — Placet dominis quod Johannes Coleau et Maria, ejus uxor, recipiantur in Domo Dei Parisiensi, mediantibus c l. t. quas eidem Domui erogare volunt una cum omnibus bonis suis. (312.)

152. D. 8 februarii. — Coleta la Freze fuit velata. (322.)

153. D. 14 marcii. — Pro parte magistri, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis, suplicato dominis quod, cum ad dictam Domum Dei spectarent due domus contigue et intertenentes, aboutissantes et contigue, ex una parte, capelle dicte Domus et, ex alia, aule Sancti-Thome et dormitorio dicti loci, site in Parvisio Nostre-Domine, super quibus domini annuatim percipiebant et percipiunt xxv l. p. redditus, videlicet officium anniversariorum

1. La suite manque.

IX l., officium camere VIII l. et officium fabrice VIII l., propter cujus redditus oneracionem dicte domus minabantur ruinam et essent adhuc magis ruinose nisi exhonerarentur, ipsique magister et fratres, racione dicte Domus Dei, haberent jus percipiendi annuatim super officio anniversariorum dicte ecclesie XI l. cum V s. p., item VII l. p. super domo quadam sita in Magno Vico Sancti-Jacobi, ad intersignium Nostre-Domine, in oppositum vici Plaustri, que quidem domus fuit condam Johannis Belin et nunc est magistri Michaëlis de Pavilly, procuratoris in Parlamento, super qua eciam domini habent jus percipiendi annuatim LX s. p., ejusdem condicionis sicut sunt dicte VII l., et hoc racione admortizacionis dictarum VII l. per dominos facte, vellentque ipsi magister et fratres dictis dominis situare et assignare annuatim VI l. cum XV s. p. a modo percipiendas super bursa dicte Domus, quod dominis placeret dictas XXV l. quas in dictis duabus domibus percipiunt permutare cum XXV l. posterius designatis, tandem, post longum tractatum super hoc habitum, dominis placet permutacio hujusmodi et fiat super hoc ipsis magistro et fratribus littera. (332.)

154. D. 3 aprilis. — Alipdis de Prato fuit velata. (337.)

155. D. 25 junii. — Provisores : cantor una cum Matheo Reginaldi. (355.)

1399.

156. D. 29 januarii. — Data est licencia illis de Domo Dei defferendi arenaria sua apud Terrale. (429.)

157. D. 14 februarii. — Data est licencia fratribus et sororibus Domus Dei vendendi Guillelmo Arrode, civi Parisiensi, certas domos et hereditates situatas apud le Roole, Parisiensis diocesis. (434.)

***158.** D. 18 februarii. — Super supplicacione XVIII scolarium supplicancium quatinus domini vellent cum ipsis dispensare ut non tenerentur interesse in mandeto cum aliis pauperibus, fuit deliberatum quod videatur fundacio et si fuerit cautum in ea quod teneantur interesse, domini non intendunt dispensare. (435.)

159. D. 20 februarii. — Nicolaa la Freze et Alipdis du Pré fecerunt vota. (436.)

160. D. 11 marcii. — Non placet dominis quod illi de Domo

Dei acceptent quoddam legatum factum eis per deffunctum magistrum Guillelmum Feret, canonicum Aurelianensem. (441.)

161. D. 6 junii. — Data est licencia illis de Domo Dei faciendi conduci per claustrum duas batellarias lapidum et repponendi in Parvisio. (477.)

162. D. 25 junii. — Provisores : iidem qui anno preterito. (482.)

163. D. 22 septembris. — Velata fuit Maria de Morguenval. (LL 212[a], p. 17.)

1400.

164. D. 24 januarii. — Placet dominis quod illi de Domo Dei admortizent scolaribus collegii Laudunensis quandam domum, sitam in vico de Champ Rosy, eisdem legatam per deffunctum magistrum Stephanum l'Escaillart, mediantibus XL[ta] s. redditus, quos annuatim percipient illi de Domo Dei super dicta domo, et VI d. fundi terre, et, si contingat domum in statum prophanum venire, quod admortizatio hujusmodi sopiatur. (41.)

165. D. 3 aprilis. — Martinus Thoulouse ad subdiaconatus ordinem promotus. (59.)

166. D. 25 junii. — Provisores : iidem qui anno preterito. (75.)

167. D. 18 augusti. — Placet dominis quod magister Domus Dei Parisiensis tractet cum Petro Belle, hostiario Parlamenti, super fundacione unius misse cothidiane faciende in dicta Domo. (88.)

168. D. 3 septembris. — Fecit professionem Maria de Morguenval et velata fuit Agnes de Londoniis. (93.)

169. D. 17 novembris. — Velata fuit Johanna du Russeau. (110.)

170. — Placet dominis quod magister et fratres Domus Dei tradant unam plateam, sitam apud Rungiacum, cuidam Guillelmo de Claville, ad II d. fundi terre et XX[ti] s. p. incrementi census, quos poterit redimere infra quatuor annos. (110.)

1401.

171. D. 1 junii. — Recepti fuerunt in fratres novicios Johannes Mignoti et Petrus Olearii; Martinus Thoulouse fecit vota; Agnes de Londres et Johanna de Rivo professe fuerunt. (156.)

172. D. 25 junii. — Provisores : Galeranus de Pendref, cantor, Matheus Reginaldi et Milo d'Angel. (162.)

173. D. 16 decembris. — Martinus Thoulouse, frater, ad ordinem sacerdotalem promotus. (196.)

174. — Petita licencia per magistrum Domus Dei ut ipse possit vendere certas hereditates, situatas in Belcia, eidem Domui legatas, ordinatum est quod ponat premissa in quadam cedula. (196.)

1402.

175. D. 14 aprilis. — Hodie publicata fuit cedula Domus Dei super ordine sororum velandarum in dicta Domo, cujus cedule tenor talis est :

« Nos, Galeranus de Pendref, cantor, Matheus Reginaldi et Milo d'Angeul, canonici Parisienses, commissarii ad infrascripta deputati, inquisivimus per juramenta magistri, priorisse, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis de nominibus puellarum seu mulierum dicte Domus per ordinem velandarum, et omnibus consideratis, invenimus quod primo velabitur Perreta de Vinea, subsequenter Guillemeta la Cahardie, deinde Martineta la Piquette, postea Johanneta la Paquiere, Martineta la Begue, Johanneta la Chevaliere, Johanneta la Page et Johanneta la Lamberde, eo quod habuerunt bona et sufficiencia testimonia pro ipsis a majore et saniore parte fratrum et sororum dicte Domus Dei.

« Sic signatum : Galeranus de Pendref, Matheus Reginaldi, Milo de Dangello. » (LL 212^b, p. 220.)

176. D. 17 aprilis. — Velata fuit Perretta de Vinea. (220.)

177. D. 8 maii. — Quia soror Emengeart la Forriere in scrutinio nuper facto in Domo Dei Parisiensi super eleccione future priorisse habuit majorem partem votorum tam fratrum quam sororum et religiosorum dicte Domus, conclusum est quod preficiatur in priorissam dicti loci. (224.)

178. D. 10 maii. — Creata est in priorissam Domus Dei Parisiensis soror Emengeart la Forriere, que fuit recepta et juravit in forma. (224.)

179. — Velata fuit Guillemeta la Cahardie. (224.)

180. — De commissariis deputandis pro inventario faciendo de bonis priorisse Domus Dei deputati sunt tales quales voluerit dominus cantor. (224.)

181. D. 26 junii. — Provisores : cantor, Matheus Reginaldi, Milo d'Angeul et Johannes de Sanctis. (235.)

182. D. 7 julii. — Hodie inhibitum fuit magistro Michaëli Marchant ne de cetero reddat aliquas gentes illis de Domo Dei. (239.)

183. D. 2 augusti. — Solvat cappellanus Domus Dei unum francum pro quadam emenda. (243.)

184. D. 25 septembris. — Facta supplicacione ex parte magistri, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis quod, cum Dynus de Rappondis, filius quondam Guidonis de Rappondis, civis Lucanensis, burgensis et commorans Parisius, ipsis dederit et erogaverit summam seu valorem quingentorum scutorum auri ad opus reedifficacionis et repparacionis cujusdam torcularis, vocati de Boves, jamdudum ultra xl^ta annos colapsi et ruina depressi, siti in viticultura de Meudone, spectantis ab antiquo ad dictam Domum Dei et admortizati, quod quidem torcular annuatim, racione torculture seu pressoragii plurium vinearum sitarum in dicto finagio, in censiva dicte Domus, que servituti ejusdem torcularis ascribuntur, dum in statu fuerit reppositum, valere poterit tres vel quatuor caudas vini, ac eciam de dicta peccuniarum summa empta fuerint et acquisita quatuor arpenta vinearum in una pecia in dicto loco sita, dicto torculari contigua, in censiva dicte Domus Dei et servituti eidem ascripta, ex quibus communiter colligi solent et haberi decem vel duodecim caude vini, et sic dictorum torcularis et vinearum valor ascendere poterit annuatim, omnibus deductis, ad summam xxxii l. p. annui redditus, quem quidem redditum converti voluit. (255.)

185. D. 2 octobris. — Littera qualiter Dynus de Rapondis, civis Parisiensis, pro certis serviciis faciendis in Domo Dei, dedit dicte Domui quingenta scuta auri, fuit hodie lecta et sigillata in capitulo. (256.)

186. D. 4 octobris. — Facta requisicione ex parte Domus Dei Parisiensis quod, cum camerarius laicus ecclesie eis denegaverit restitucionem cujusdam hospitis de Fontenayo, obstante certa prohibicione facta eidem ex parte capituli,.....[1]. (257.)

187. D. 6 octobris. — Remittat camerarius laicus illis de Domo

1. La suite manque.

Dei Parisiensi Guillermum Muceil, hospitem dictorum magistri, fratrum et sororum, commorantem apud Fournayum, in domo que fuit Guillelmi Francoiz. (257.)

188. D. 23 octobris. — Johanna la Mouvete fecit vota. (261.)

189. D. 25 octobris. — De facto Domus Dei, super legato facto eisdem per deffunctum dominum comitem Stamparum, differatur vendicio domus. (261.)

190. D. 27 octobris. — De Domo Dei, ad causam legati facti per deffunctum dominum comitem Stamparum, placet dominis quod capiantur mille et quingenti franci pro jure eis competenti. (262.)

191. — Placet dominis quod illi de Domo Dei acceptent quandam donacionem eis factam per Reginaldum Caoursin et ejus uxorem, et recipiantur in dicta Domo. (262.)

192. — De duobus modiis bladi debitis illis de Domo Dei super molendinis de Spedona non fuit conclusum. (262.)

1403.

193. D. 9 januarii. — Martineta la Piquete fuit velata et Johannes Legrant fecit vota. (283.)

194. D. 31 januarii. — Petrus l'Uillier fecit vota et Johanneta la Pasquiere fuit velata. (286.)

195. D. 9 februarii. — De quadam sorore Domus Dei, vocata Agnes de Londres, que per aliqua tempora recessit a dicta Domo, que supplicavit ut detur sibi licencia intrandi aliam religionem, deputati sunt domini et magistri Johannes Chanteprime, decanus, Galeranus de Pendref, cantor, Johannes de Sanctis, dominus archidiaconus Brie et Robertus de Lorriaco, et prefigatur sibi tempus infra quod ingrediatur aliam religionem, alioquim[1] moneatur sub pena excommunicacionis. (287.)

196. D. 12 februarii. — Johannes Mignoti fecit vota. (288.)

197. D. 26 februarii. — Velata fuit Martineta la Begue. (292.)

198. D. 4 maii. — Perrota de la Vigne et Johanna..... fecerunt vota. (304.)

199. D. 25 maii. — Petita licencia per magistrum Domus Dei

1. *Corr.* alioquin.

Parisiensis quod, cum hoc anno multi fuerint infirmi in dicta Domo Dei, adeo quod non sunt de presenti vina, quatinus domini vellent consentire quod ipsi obligare possint dictam Domum usque ad M l. p., domini, prestito juramento....., concesserunt. (309.)

200. D. 25 junii. — Provisores : decanus, Robertus de Lorriaco et Milo d'Angel. (316.)

201. D. 3 octobris. — Velata fuit Johanneta la Chevaliere. (343.)

1404.

202. D. 16 januarii. — Martineta la Piquette fecit vota. (363.)

203. D. 1 februarii. — Johanna la Pasquiere fecit vota. (366.)

204. D. 28 februarii. — Martineta la Besgue fecit vota. (372.)

205. D. 4 marcii. — Placet dominis quod illi de Domo Dei acceptant duo mille scuta (*sic*) eisdem legata pro quinque puellis ministrandis cotidie infirmis etc. (373.)

206. D. 28 aprilis. — Data est licencia et auctoritas illis de Domo Dei passandi quittanciam executoribus deffuncti domini comitis Stamparum et obligandi se ad servicium etc. (382.)

207. D. 16 maii. — Velata est Johanna la Page. (385.)

208. D. 25 junii. — Provisores : iidem qui anno preterito, adjuncto cancellario. (391.)

209. D. 17 julii. — Data est licencia illis de Domo Dei acceptandi certam fundacionem quam vult facere dominus archiepiscopus Bisuntinensis in dicta Domo Dei, [dum] tamen admortiset res quas tradere vult pro dicta fundacione. (398.)

210. D. 21 julii. — Quia hodie constituit quod dominus Bisuntinensis vult admortizare redditus[1] quem vult dare Domui Dei Parisiensi, placet dominis quod tractetur cum ipso. (399.)

211. D. 13 augusti. — Fuit velata Johanna la Lamberde. (402.)

***212**. D. 3 septembris. — Deputati sunt commissarii domini et magistri Johannes, decanus, duo provisores Domus Dei et Johannes, cancellarii[2], super facto decem et octo scolarium, cum potestate expellendi illos quos viderint admovendos. (407.)

213. D. 3 octobris. — Johanna la Chevaliere vovit tria vota. (413.)

1. *Corr.* redditum.
2. *Corr.* cancellarius.

1405.

214. D. 18 maii. — Johanna la Paige fecit vota. (465.)

215. D. 25 junii. — Provisores : Robertus de Lorriaco, Milo d'Angeul et Johannes de Montenantolio. (472.)

216. D. 5 augusti. — Johanneta la Lamberde fecit vota et Simoneta l'Evesquesse fuit velata. (484.)

217. D. 29 octobris. — Hodie presentatus fuit dominus Petrus Vaudecueur in religione Domus Dei. (LL 212[c], p. 516.)

218. D. 7 decembris.—Cum nuper, vacante magisterio Domus Dei Parisiensis, electus fuerit frater Robertus dicte Domus in magistrum illudque nollet acceptare, eidem injunctum fuit, in virtute sancte obediencie, ut ipse saltem assumat officium coadjutorii donec et quousque domini aliter ordinaverint, qui respondit quod faceret quicquid posset, sed nomen magistri non assumeret etc. (524.)

219. D. 16 decembris. — Hodie magister Robertus de Lorris, provisor Domus Dei, retulit qualiter magister dicte Domus erat multum agra[va]tus infirmitate et qualiter reddidit dominis decano et capitulo, in personam dicti provisoris, omnia temporalia etc., et tradidit claves rerum suarum. (526.)

220. D. 19 decembris. — Fratres Petrus Olearii et Johannes Mignoti ad diaconatum promoti. (527.)

1406.

221. D. 25 junii. — Provisores Domus Dei : domini et magistri Milo d'Engeul, Thomas d'Aunoy; et ad audiendum compota, cum ipsis, magistri Johannes d'Ay et Guillelmus Cardonnelli et Johannes de Montenantolio. (567.)

222. D. 24 septembris. — Placet dominis quod magister et fratres Domus Dei acceptant donacionem et redditum quem vult transferre in Domum Dei Parisiensem predictam dominus Poncius de Belleville. (591.)

223. D. 6 octobris. — Ad faciendum supplicacionem domino nostro Regi et Consilio Francie pro fa[c]to neccessitatum Domus Dei, deputati sunt domini et magistri Johannes, cancellarius, et E. de Campis, R. de Justinis et Johannes Rolandi. (594.)

224. D. 29 octobris. — Petrus Barberii, Nicolaus Durandi, Johannes Bureti et Gauffridus de Salgues hodie fuerunt recepti in fratres Domus Dei et fuerunt induti superlicio et cappa per dominum decanum. (600.)

225. — Simoneta l'Evesquesse fecit vota. (600.)

226. D. 10 decembris. — De Jordano ponatur in Domo Dei. (615.)

227. D. 18 decembris. — Fratres Nicolaus Durandi, Petrus Barberii, Johannes Bureti et Gauffridus de Saligues ad acolitatum, et Petrus Olearii Johannesque Mignoti ad presbiteratum promoti. (619.)

1407.

228. D. 21 januarii. — De Guillaume Driveau, demandeur en cas d'amendement contre Pierre Boucher, maire de l'Ostel-Dieu, à Rungy, deffendeur : les parties bailleront leur entendit d'une partie et d'autre et a xve à amener de par les dictes parties leur tesmoings sur leur faiz, lesquelx les dictes parties bailleront par maniere de rubriche au dit jour, et est condempné le dit Driveau en VI sols pour les despens, et en l'escripture et seel. (631.)

229. D. 26 marcii. — Qui die 18 decembris ultimo preterita ad acolitatum, ad subdiaconatum promoti. (650.)

230. D. 20 maii. — De requesta fratris Mathei de Sancto-Anthonio, religiosi Domus Dei Parisiensis, convertatur emenda peccuniaria in penitenciam salutarem. (662.)

231. D. 25 junii. — Provisores : E. de Campis, Milo d'Engeul, Thomas de Alneto et cancellarius. (674.)

232. D. 16 augusti. — Velata fuit Perreta la Louvette. (691.)

233. — Hodie exhibita fuit quedam cedula in capitulo sub hac forma :

« Nos, Johannes Chanteprime, decanus, Johannes de Gersonno, cancellarius, et Robertus de Lorriaco, canonici Parisienses, commissarii ad infrascripta deputati, inquisivimus per juramenta magistri, priorisse, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis de nominibus puellarum seu mulierum dicte Domus per ordinem velandarum, et omnibus consideratis, invenimus quod primo velabitur Symoneta l'Evesquesse, subsequenter Perretta la Lovette, deinde Juliota la Goberde, postea Johanneta la Gargate, Perretta

du Chemin, et postremo Marionna du Jardin, eo quod habuerunt bona et sufficiencia testimonia pro ipsis a majore et saniori[1] parte fratrum et sororum Domus Dei. » (LL 213, p. 48.)

234. D. 30 augusti. — Conceditur illis de Domo Dei licencia vendendi unum arpentum cum dimidio, situm apud Munsterolium-supra-Nemus. (55.)

1408.

235. D. 31 marcii. — Nicolaus Durandi ad diaconatum et Petrus Barberii ad presbiteratum promoti. (71.)

236. D. 25 junii. — Provisores : cancellarius, Milo d'Angeul, Thomas de Alneto et Johannes Durandi. (96.)

237. D. 1 augusti. — Perreta la Louvette fecit vota; Juliota la Goberde fuit velata. (110.)

238. D. 26 septembris. — Habeant illi de Domo Dei medietatem oblaciones factas[2] [et] repertarum in trunco existente retro chorum ecclesie, qui solebat esse pro dicta Domo Dei, et de cetero nichil percipient. (130.)

239. D. 5 decembris. — De sororibus Domus Dei pro camera facienda, pro accendendo modicum carbonem ad calefaciendum se in hieme, deputati sunt magistri Johannes Rolandi, R. de Justinis et Stephanus Pouleti. (160.)

240. D. 17 decembris. — Placet dominis quod sorores Domus Dei habeant plateam quam petunt. (164.)

241. D. 22 decembris. — Frater Johannes Bineti ad dyaconatum promotus. (165.)

1409.

242. D. 8 februarii. — Quia frater Johannes l'Uilier, frater Domus Dei Parisiensis, et soror Johanna la Pasquiere, soror ejusdem, reperti fuerunt in delicto, hora suspecta, videlicet medie noctis, etc., ordinatum est quod recedat dicta soror a dicta Domo et ingrediatur alium locum infra duos menses, et dicto fratri imponatur penitencia sequens, videlicet quod privetur perpetuo omni officio in Domo et detineatur in carceribus per annum, hoc modo videlicet quod per primos duos menses sit in carceribus

1. *Corr.* saniore.
2. *Corr.* oblacionum factarum.

clausus sine exeundo, et quod nullus loquatur cum ipso absque licencia magistri Domus, sub pena longioris detencionis; item quod jejunet in pane et aqua, qualibet die veneris anni. (180.)

243. D. 7 marcii. — Fuit velata Johanna la Gargate. (187.)

244. D. 24 aprilis. — De requesta illorum de Domo Dei super decreto interponendo contractui iniendo inter ipsos et dominum Guillelmum de Tignonville, occasione cujusdam manerii quod habent apud Argeville in Belcia, et quibus vult assignare xxx l. admortizatas. (204.)

245. D. 3 maii. — Velata fuit Perreta du Chemin. (207.)

246. D. 25 junii. — Provisores : cancellarius, Johannes Hue et Milo d'Angeul. (222.)

247. D. 31 julii. — Juliana Gobert fecit vota. (248.)

248. — De domo Domus Dei, sita in Belcia, vendenda quia non potest admortizari a dominis in quorum dominio existunt, videlicet domino duce Aurelianensi, abbate Sancti-Dionisii et duce Borboniensi, attenta utilitate ecclesie, placet dominis. (248.)

249. D. 8 novembris. — Velata fuit Maria de Jardino. (295.)

1410.

250. D. 17 marcii. — Johanna la Gargate fecit vota. (349.)

251. D. 22 marcii. — Johannes Bineti ad presbiteratum promotus. (351.)

252. D. 21 maii. — Velata fuit Agnesota la Bouchiere, alias la Gochande, et Petronilla du Chemin fecit vota. (371.)

253. D. 25 junii. — Provisores : Johannes, cancellarius, Milo d'Angel, Nicolaus de Ordeimonte. (388.)

254. D. 4 augusti. — Pro facto Domus Dei deputati sunt domini decanus, Johannes Durandi, Johannes Rolandi. (405.)

***255**. D. 3 septembris. — De collegio decem et octo scolarium. (420.)

256. D. 7 novembris. — Velata fuit Beatrix l'Arbelestiere et Maria de Jardino fecit vota. (446.)

257. D. 24 novembris. — De requesta Domus Dei. (456.)

1411.

258. D. 3 februarii. — Velata fuit Agnesota la Gaudine. (498.)

259. D. 31 marcii. — Perrota la Guedone fuit velata. (510.)

260. D. 11 aprilis. — Frater Gaufridus de Salgues ad presbiteratum promotus. (515.)

261. D. 15 maii. — Agnes la Bouchiere fecit vota et velata fuit Albina la Norrie. (527.)

262. D. 25 junii. — Provisores : iidem qui anno preterito. (542.)

263. D. 17 augusti. — De requesta domini cancellarii super domo superiori ad intersignium Poti Cuprei, tradenda ad redditum Domui Dei Parisiensi ad quos spectat dicta domus pro basso, dati sunt commissarii magistri Johannes Durandi et Johannes Rolandi. (567.)

264. D. 22 augusti. — Facta relacione de domo superiori ad intersignium Cacabi, ante Domum Dei Parisiensem, spectanti cancellario, per commissarios ad hoc deputatos, placet dominis quod tradatur ad annuum redditum xxx s. p. illis de Domo Dei Parisiensi. (570.)

265. D. 30 septembris. — Fuit velata Richarda la Heberde. (588.)

266. D. 7 decembris. — Beatrix la Bertiere fecit vota. (619.)

1412.

267. D. 28 marcii. — Agnes la Gaudine et Petronilla la Guedonne voverunt vota consueta. (659.)

268. D. 25 junii. — Provisores : iidem qui anno preterito, adjuncto tamen Gerardo Macheti. (LL 214, p. 26.)

269. D. 24 julii. — Ordo velandarum sororum Domus Dei Parisiensis : Guillemeta la Mareschalle, Johanneta la Clomourne, Johanneta Allayne, Perreta la Gossonne, Denyseta la Tournelle, Johanneta la Grenette. (35.)

270. D. 5 augusti. — Velata fuit Guillemeta la Mareschalle. (40.)

271. D. 23 septembris. — Velata fuit soror Johanna la Clamorine. (60.)

272. D. 3 octobris. — De compotis Domus Dei audiendis, ad audiendum deputati sunt magistri P. de Ogero, Gerardus Macheti et Johannes Durandi. (64.)

273. D. 24 octobris. — Velata fuit Johanna la Gossonne. (76.)

274. D. 16 decembris. — Denyseta l'Estournelle fuit velata. (100.)

1413.

275. D. 20 februarii. — Frater Johannes Charronis de Gisorcio alias, videlicet die sabbati proxime preterita, per fratres et sorores Domus Dei electus per viam Sancti Spiritus in magistrum Domus Dei Parisiensis, loco deffuncti fratris Roberti Blesi, nuper magistri ejusdem Domus Dei, in presencia dominorum et magistrorum Johannis, decani, G. Fedelli et Nicolai Fraillionis, canonicorum Parisiensium, commissariorum ad scrutinium faciendum deputatorum, hodie se excusavit, dicens quod officium hujusmodi magisterii non poterat commode exercere nec ipsum acceptare, tam propter debilitatem sui corporis quam propter alias causas per ipsum allegatas, et tandem per dominos, in virtute sancte obediencie, monitus ut hujusmodi officium acceptaret, ipsum officium acceptavit, et juravit ipsum officium bene et fideliter exercere. (125.)

276. D. 22 februarii. — Fuit installatus in cappella dicte Domus Dei prefatus frater Johannes Charronis, electus magister ejusdem Domus, et in capitulo ejusdem Domus preceptum fratribus et sororibus ipsius Domus ut sibi pareant et intendant per dominum decanum Parisiensem, presentibus dominis et magistris Guillelmo Cardonnelli, archidiacono de Josayo et Milone de Dangeul, canonicis Parisiensibus. (125.)

277. — Item commissum est officium bursarii dicte Domus Dei, quod tenere solebat dictus magister Domus Dei, fratri Johanni d'Ommilliers, religioso ejusdem Domus, de voluntate et consensu magistri, fratrum et sororum ejusdem Domus Dei, et juravit ipsum officium bene et fideliter exercere. (126.)

278. D. 17 maii. — Audita relacione magistrorum Johannis Fusoris et H. Berengarii, commissariorum deputatorum, (placet dominis) interponere decretum quibusdam litteris passatis per magistrum Domus Dei de tradicione cujusdam camere inferioris facta domino Johanni de Brya, cappellano in ecclesia Parisiensi, placet dominis. (152.)

***279**. D. 16 junii. — De facto scolarium xviii°, vadat dominus officialis capituli cum notario et afferantur libri etc., ac dicatur illi de Prato quod si velit prosequi appellacionem, quod veniat die lune et audietur, et exponatur aliis scolaribus quod servent que eis precepta sunt ex parte capituli. (164.)

280. D. 26 junii. — Provisores Domus Dei : magistri Nicolaus de Ordeimonte, Milo d'Angel, Johannes, cancellarius, Gerardus Macheti. (168.)

***281**. D. 14 julii. — Hodie domini deputaverunt in facto scolarium decem et octo dominos et magistros Johannem, decanum, Johannem Rolandi, Johannem Voygnon et Johannem Fusoris. (180.)

282. D. 17 julii. — De Johanneta la Chevaliere, commorante in Domo Dei, que non vult obedire. (181.)

***283**. — Hodie Petrus de Prato, scolaris collegii xviii° scolarium, confessus fuit, post assecuramentum per eum prestitum, Monnino Baillart, scolari dicti collegii, dedisse unam alapam eidem Monnino, causa correccionis, ut dicebat, et domini, audita confessione sua doctique de assecuramento, declaraverunt ipsum incurrisse penas. (181.)

***284**. D. 19 julii. — Hodie Monninus Baillart, scolaris collegii xviii° scolarium, se opposuit expedicioni Petri de Prato incarcerati. (182.)

***285**. D. 21 julii. — De Petro de Prato, incarcerato propter fractionem assecuramenti, petente elargiri, remaneat. (183.)

***286**. D. 4 augusti. — Veniant die lune proxima scolares collegii xviii° scolarium dicturi causam quare se opposuerunt et opponunt expedicioni Petri de Prato. (189.)

***287**. D. 7 augusti. — Placet dominis quod Petrus de Prato, scolaris collegii xviii° scolarium, prisionarius in carceribus capituli, sit elargitus ex carceribus hinc ad mensem cum caucione ydonea, hoc mediante quod tradet et restituet scolaribus dicti collegii ea que detinet, et interim reddet compota sua, aperietur archa sua et tradentur dicto collegio ea que spectant ad ipsos. (190.)

***288**. D. 4 septembris. — Hodie data est contumacia contra Petrum de Prato, scolarem collegii xviii° scolarium Parisiensis, prisionarium elargitum, et magistrum Johannem de Lugduno, ejus fideijussorem, pro promotore et Monnino Baillart, scolari dicti collegii, ac pro magistro Guillelmo Garnerii, procuratorio nomine ejusdem collegii. (202.)

***289**. D. 11 septembris. — De xviii scolaribus quorum duo

capti fuerunt et redditi officiali Parisiensi et requisiti per dominos a dicto officiali, et quos expedivit idem officialis. (204.)

*290. D. 13 septembris. — Assignata est dies xv^{na} ad dandos apostolos super appellacione interposita per magistrum Petrum de Prato. (205.)

*291. D. 22 septembris. — De facto xviii scolarium, quia dominus episcopus Parisiensis vult acceptare unum de dominis hujus ecclesie, domini sunt concordes acceptare alium. (209.)

*292. D. 27 septembris. — Prorogata est dies hodierna, assignata Petro de Prato ad dandum apostolos super appellacione sua, alias per eum interposita, ad diem veneris proximam, propter absenciam notarii. (212.)

293. D. 21 octobris. — Guillemeta la Mareschale, Johanna la Clamorine, Johanna Helaine, Perreta la Cossone, Dionisia l'Estornele emiserunt vota. (220.)

1414.

294. D. 3 marcii. — Super facto cujusdam sororis Domus Dei que alias recessit illicenciata et que rediit, deputati sunt domini et magistri Johannes, cancellarius, Dominicus Parvi, Johannes Hue una cum provisoribus. (286.)

295. D. 6 marcii. — Super facto Domus Dei Parisiensis deputati sunt domini et magistri Johannes, cancellarius, P. de Cancella. (288.)

296. — Copia testamenti deffuncti magistri Johannis Chanteprime, quondam decani Parisiensis :

« ..... Item voluit et ordinavit unum servicium pro anima ipsius quolibet anno fieri in Domo Dei Parisiensi, die tali qua de presentis vite ergastulo transire contigerit vel proximiori inde sequenti, qua commode fieri poterit; pro quo quidem servicio sic fiendo legavit et legat eidem Domui Dei quadringenta scuta implicanda et convertenda in emptione reddituum, ut utilius et commodius fieri poterit..... » (289.)

297. D. 20 marcii. — Fuit conclusum solemniter et concorditer quod duo provisores constituti per capitulum ecclesie Parisiensis in Domo Dei seu hospitali Parisiensi ad providendum hiis omnibus que regimen dicte Domus seu hospitalis respiciunt, ute-

rentur potestate sua libera, absque ullo impedimento, in hiis que concernerent regimen Domus et utilitatem, juxta consuetudines alias olim factas et scriptas que habentur in eadem Domo, et quod nullus canonicorum vel alius impediat quin in omnibus preberetur obediencia predictis provisoribus constitutis per capitulum, sed habeantur omnia rata et firma que dicti provisores constituerint [et] ordinaverint, salva in omnibus superioritate et auctoritate prefati capituli per legitimam querimoniam vel appellacionem in aliquo casu gravaminis.

Fuerunt autem nominati tunc et noviter, si opus est, instituti provisores magister Johannes Hue, archidiaconus de Avalone, secretarius Regis, et magister Gerardus Macheti, magister in theologia, ambo canonici Parisienses, non derogando tamen institucioni dominorum provisorum, pro promocione negociorum temporalium dicte Domus apud dominos de Camera compotorum domini nostri Regis. (302.)

298. D. 24 marcii. — De provisoribus Domus Dei, remaneant provisores alias instituti, et, si magister Dominicus Parvi se ve(l)lit cum ipsis onerare, placet dominis quod instituatur; alioquin magister Johannes Hue cum eisdem provisoribus, non derogando tamen potestati eorumdem provisorum. (304.)

299. D. 27 marcii. — Ad providendum circa factum Domus Dei Parisiensis deputati sunt domini Johannes, cancellarius, Nicolaus Fraillionis, P. de Ogero, Johannes Hue, Dominicus Parvi, vocatis provisoribus cum eisdem. (307.)

***300.** D. 23 aprilis. — Data est licencia magistro Petro Mileti, scolari collegii XVIII° scolarium Parisiensis, non residendi in dicto collegio usque ad festum Beati Remigii. (322.)

301. D. 24 aprilis. — Data est licencia sorori Johanne la Gargate, sorori Domus Dei Parisiensis, se transferendi ad aliam religionem, videlicet Domus[1] Dei de Gonnessia, infra tres menses[2]. (322.)

302. — Item ordinatum est quod frater Petrus Prepositi, religiosus dicte Domus, jejunet diebus mercurii et veneris hinc ad

1. *Corr.* Domum.
2. Voir Archives de l'Assistance publique, liasse 865, pièce I, n° 4120 de l'Inventaire sommaire.

festum Ascencionis Domini, et diebus veneris abstineat se a vino, et conclusum est quod procuret alium locum infra dictum tempus, per se vel amicos suos, ad quem possit transferri, et interim remaneat in loco suo ubi nunc est, usque ad dictum festum, quo festo elapso, sibi alias providebitur. (322.)

303. — Dicta autem soror Johanna la Gargate quittavit et quittat coram Johanne Burgensi, notario publico, dictam Domum Dei necnon magistrum, fratres et sorores ipsius Domus de omnibus et singulis que ab ipsis petere posset quacunque racione, occasione sive causa. (323.)

***304.** D. 27 aprilis. — Data est licencia Philippo Anequin, scolari collegii xviii° scolarium Parisiensis, non residendi in dicto collegio hinc ad festum Beati Remigii. (324.)

***305.** D. 18 maii. — Facta supplicacione ex parte Stephani Colleti, scolaris collegii xviii° scolarium Parisiensis, de licencia alias sibi concessa super non residencia facienda in dicto collegio, usque ad festum Assumpcionis Beate Marie Virginis proroganda, placet dominis. (334.)

306. D. 8 junii. — Receptus fuit in fratrem Symon Juvenis et Johanneta la Grenette in sororem. (343.)

***307.** — Super facto procuratoris et collegii xviii° scolarium, visitentur, et compellatur Petrus de Prato, quondam dicti collegii procurator, ad reddendum et restituendum peccunias alias receptas pro dicto collegio una cum libris eidem collegio spectantibus, meliori modo et forma quibus fieri poterit. (343.)

308. D. 13 junii. — Ad audiendum compota priorisse Domus Dei deputati sunt domini et magistri Johannes Hue, Gerardus Macheti et Milo Dangeul. (344.)

***309.** D. 22 junii. — Dati sunt comissarii domini et magistri Johannes de Chincheny, officialis, et Guillelmus de Furchiis, promotor capituli Parisiensis, ad faciendum apperturam duorum coffrorum, existencium in carceribus capituli, pertinencium magistro Petro de Prato, scolari collegii xviii° scolarium Parisiensis. (352.)

310. D. 27 junii.— Provisores : Nicolaus de Ordeimonte, Milo Dangeul, Johannes Hue et Gerardus Macheti. (355.)

311. D. 16 julii. — Placet dominis quod erigatur domus du

Petit Chauderon per illos de Domo Dei, secundum formam rapporti juratorum Regis et domini episcopi hodie exhibiti. (365.)

312. D. 5 octobris. — Magistri Johannes Hue, P. de Ogero et Johannes d'Ay deputati sunt ad audiendum testes pro parte Domus Dei Parisiensis producendos super solucione II modiōrum et VI sextariorum bladi qui dicuntur eis deberi per capitulum super molendinis de Spedona. (LL 215, p. 10.)

1415.

313. D. 21 januarii. — Placet dominis de gracia speciali quod domini provisores Domus Dei a quadam sorore Domus Dei infirma, que non potest in capitulo comparere, recipiatur[1] juramentum castitatis, paupertatis et obediencie, quod ipsi domini fecerunt post prandium, presente notario. (30.)

314. D. 28 februarii. — Domini decanus, Hue, Ordeimonte, Durandi visitabunt domum de Domo Dei in vico Sancte-Marine existentem, ut possit alicui tradi ad utilitatem ipsius Domus Dei, et refferent. (38.)

315. D. 12 marcii. — Johannes Carpentarii suscepit habitum et Johanneta la Roussete fuit velata velo nigro. (39.)

316. D. 16 marcii. — Johannes Carpentarii ad accolitatum promotus. (41.)

317. D. 14 junii. — Symon Juvenis qui stetit in Domo Dei per annum et diem, fecit vota. (56.)

318. D. 25 junii. — Provisores : Hue, Dangeul, Ordeimonte, Macheti. (57.)

319. D. 20 decembris. — Placet dominis quod dominus archiepiscopus Bituricensis qui, devocione motus, intendit crastina die celebrare in Domo Dei, possit ibidem conferre tonsuram clericalem nonnullis de sua diocesi. (84.)

1416.

320. D. 27 januarii. — Hac die, soror Emenjardis la Fourriere, priorissa Domus Dei Parisiensis, existens in grabato, plus sperans de morte quam vita, prout sic fieri solitum est, in manibus domini decani Parisiensis, presente magistro Gerardo Macheti, canonico Parisiensi, fratre Johanne de Gisorcio, magistro dicte

1. *Corr.* recipiant.

Domus, resignavit regimini et administracioni sui officii, reddens eidem domino decano et realiter sibi tradens zonam, bursam et claves suas, quas ipse dominus decanus Petronille la Binete servandas tradidit et dimisit. (87.)

321. D. 3 februarii. — Quia dominus decanus vadit extra, deputati sunt domini Johannes Hue et Gerardus Macheti ad faciendum inventarium bonorum priorisse Domus Dei, si decedat ante regressum dicti domini decani. (90.)

322. D. 10 marcii. — Johannes Carpentarii et Johanna la Roussete emiserunt vota. (94.)

323. D. 14 marcii. — Frater Symon Juvenis ad dyaconatum promotus. (95.)

324. — Ad audiendum compota Domus Dei de anno precedente deputati sunt domini decanus, Dangeul, Hue, Macheti. (95.)

325. D. 4 aprilis. — Johannes Carpentarii ad subdiaconatum promotus. (97.)

326. D. 18 maii. — Domini provisores Domus Dei, post inhumacionem priorisse dicte Domus, que hodie decessit, vocato notario capituli, faciant scrutinium pro nova priorissa creanda et postea inventarium bonorum propriorum dicte deffuncte et aliorum que habebat in sua custodia. (102.)

327. D. 20 maii. — Soror Petronilla la Binete, per scrutinium hac die de mane per dominos decanum, Johannem Hue et Gerardum Macheti, provisores Domus Dei, canonicos Parisienses, factum, in priorissam dicte Domus, votis omnium et singulorum fratrum et sororum perscrutatis, per majorem eorum et saniorem partem nominata, hic in capitulo mandata, fuit in priorissam ipsius Domus confirmata, et prestitit juramentum de exhibenda reverencia et obediencia dominis decano et capitulo hujus venerabilis ecclesie Parisiensis, de tractando caritative sorores et filias dicte Domus, de servando statuta et consuetudines laudabiles ejusdem Domus et servari faciendo, bonum et utilitatem ipsius Domus procurando, bona que sibi tradentur bene administrando, et de eisdem compotum singulis annis et quociens fuerit requisita fideliter reddendo. (103.)

328. D. 22 maii. — Martinus de Poulainville hodie recepit habitum Domus Dei; Hugueta la Harpine, Coleta la Tyerrande, Robineta la Ryonne, filie Domus Dei, fuerunt hodie nigro velo decorate. (103.)

329. D. 13 junii. — Matheus de Poulainville ad acolitatum promotus. (105.)

330. D. 30 junii. — Cum illis de Domo Dei Parisiensi qui petunt II modios cum dimidio bladi super molendino de Spedona, si voluerint, sic tractabitur quod, quamdiu habebuntur de ipso molendino VI modii grani et ultra, usque ad X modios, solvetur eis singulis annis I modius; si habeantur ultra X modios, ipsi habebunt modium cum dimidio; si habeantur XVI modii, ipsi habebunt II modios cum dimidio; si vero valuerit minus quam VI modii, non habebunt nisi medium modium, et dabitur eis super hoc littera capituli. — Unam habent, altera est in thesauro. (109.)

331. D. 17 augusti. — Johanneta du Chemin, filia Domus Dei, fuit velata velo nigro et nigra clamide induta. (116.)

332. D. 26 octobris. — Confirmacio tradicionis et acensamenti molendini d'Igny per magistrum Domus Dei traditi perpetuo, pro II modiis et VIII° sestariis bladi annui redditus ad mensuram loci, Johanni Maillart Juniori, commoranti apud Byevre, concessa est. (126.)

333. D. 28 octobris. — Visis motivis magistri Domus Dei quibus fuit inductus ad tradendum domum de Villesy Johanni Henrici, pro XII l. an[n]ui census, sic quod ipse Henricus ad dictum IIII^or^ proborum hominum, cum voluerit, poterit dicte Domui assignare Parisius VI l. p. et de tot exonerare dictam domum de Vellisi, concessa est ejusdem tradicionis confirmacio. (126.)

334. D. 16 novembris. — Tractatus habitus cum Jacobo Darciz de Medonta per magistrum Domus Dei super hereditatibus et redditibus, in Medunta et circa situatis, legatis dicte Domui per deffunctam Mariam, relictam Guillelmi Huguon de Medunta, recipiendo a dicto Jacobo VI^c francos pro duabus domibus quas petit habere, comprehensis in legato, quarum una est infra Meduntam et alia extra, cum X arpentis vinee, ad evitandum litem super hoc motam inter partes, habita super hoc deliberacione matura et attento maxime quod adhuc manerent ad utilitatem dicte Domus Dei LXX l. redditus annui et perpetui de legato predicto, bene placet dominis. (130.)

335. — Conclusion du compte de l'Ostel-Dieu de Paris des

receptes et mises depuis le jour de Noël mil iiii^{c} xiii jusques audit jour mil iiii^{c} xiiii.

Somme totale en argent est : vii^{m} iii^{c} li l. xviii s. i d. pitte et demie.

En aultres choses : ii^{c} livres d'amendes, i sestier de chastaignes, vii sestiers mine de sel, à la mesure de Paris, ii anguiles, l pimperneaulx, xxiii chapons, le quart d'un chapon, les iii pars de demi chapon, ii gelines, ii pains, xi lis, ii baris de harenc caqué, ii lars, vii l. de rente, une maison, viii^{xx} xiii muis ii sestiers boyssel et demi de blé, xxxvii muis vii sestiers iii minos i boyssel d'avaine, v muis v sestiers mine d'orge, v^{c} iiii^{xx} xii queues ix^{xx} xiiii poinçons de vin et iii rapez, vi queues viii poinçons et demi xiiii caqués et xii sestiers de verjus;

De laquelle somme fault rabatre mil ii^{c} xxxviii l. iii s. iii d. pitte, vii sestiers et mine de sel, à la mesure de Paris, xxxvi muis iii sestiers ii minos boyssel et demi de blé, et vi muis iiii sestiers d'avaine, mis et comptez en recepte et ne sont pas receupz, mais deuz à l'Ostel-Dieu, dont la declaracion est en la fin du compte.

Ainsi est vraye recepte :

En argent, vi^{m} cxiii l. xiiii s. x d. demie pitte parisis et vi^{xx} xvi muis x sestiers ii minos boyssel et demi de blé, xxxi muy iii minos et i boyssel d'aveine.

La despense en argent est : vii^{m} cxxviii l. iii s. et le tiers de demie pitte, vi^{xx} vi muis iiii sestiers ii minos demie mesure et i picotin de blé, xxvi muis iii sestiers ii minos ii boysseaux et ii mesures d'aveine, v muis v sestiers mine d'orge, ii^{c} iiii^{xx} iii queues iiii^{xx} xix poincons de vin, v queues et demie poincon et demi et xii caqués et demi de verjus;

De laquelle somme fault rabatre ii^{c} xiiii l. xv s. ii d. iii pittes parisis, lesquielx sont mis en despense et ne sont pas paiez, maiz deuz à plusieurs personnes declarées en la fin du compte.

Ainsi est la vraie despense en argent paié : vi^{m} ix^{c} xiii l. vii s. ix d. pitte et le tiers de demie pitte.

Collacion faitte de la vraie recepte à la vraie despense paie, apart que laditte vraie despense paiée, en argent, surmonte la vraie recepte de vii^{c} iiii^{xx} xix l. xii s. xi d. demie pitte et le tiers.

Appert aussi que la vraie recepte de grain, de vin et de verjus surmonte la vraye despense en x muis vi sestiers de blé, v muis ii boysseaux d'aveine, ii^{c} iiii^{xx} vii queues iiii^{xx} xv poincons de vin et une queue vii poincons et ii caqués de verjus.

Et le maistre devoit par l'aresté et fin du compte precedent xi^c iiii^xx l. xi s. xi d. parisis.

Ainsi, tout desduit, ledit maistre doit en argent iii^c iiii^xx l. xviii s. xi d. demie pitte. (130.)

336. D. 4 decembris. — Expediti sunt a carceribus capituli duo januenses homines qui fecerunt heri aliqualem violenciam in Domo Dei. (133.)

337. D. 19 decembris. — Symon Juvenis ad presbyteratum promotus. (135.)

1417.

338. D. 8 februarii. — Magister Johannes d'Ay, canonicus Parisiensis, associatus duobus honestis incolis ville Blesensis pro parte aliorum incolarum ipsius ville et ipsorum presencium, exposuit quod Blesis erat quedam Domus Dei multum honorabilis, que, per malum regimen rectoris ejusdem et obitum priorisse ipsius Domus, paciebatur plura incommoda, cum non esset ibidem nisi unica soror; intellexerant quod in Domo Dei Parisiensi, capitulo Parisiensi subjecta, erant quamplures nobiles mulieres; supplicavit quod, si de eis repperirentur due que vellent illuc ire, quarum una fieret priorissa et altera ejus socia, capitulum et domini capitulantes suum in hoc concessum prebere vellent, et habita super hoc deliberacione, nichil est conclusum donec dominus decanus cum provisoribus ipsius Domus fuerit locutus cum magistro ipsius Domus. (139.)

339. D. 6 marcii. — Johannes Carpentarii ad presbiteratum promotus. (142.)

340. D. 23 marcii. — Dominus decanus Parisiensis expectabitur ad deliberandum de facto domus de Mondeville Domui Dei pertinentis. (144.)

341. D. 27 marcii. — Frater de Domo Dei ad presbyteratum. (145.)

342. D. 16 aprilis. — Clemencia la Maupetite, filia Domus Dei, per scrutinium ad hoc ydonea reperta, velum nigrum hodie suscepit. (147.)

343. D. 12 maii. — Coleta la Fevre recepit velum nigrum et clamidem. (150.)

344. D. 14 maii. — Placet dominis quod parvula platea, contigua domui Parvi Calderonis, ante Domum Dei, pro qua religiosi de Sancto-Victore dare volunt xxiiii^or s. p. una cum lvi solidis quos debet ipsa platea dicte Domui, tradatur eisdem pro augmentacione domus nove quam ibidem volunt edificare. (151.)

345. D. 26 maii. — Emiserunt vota Matheus de Poulainville, Hugueta la Harpine, Coleta la Tyerrande et Robineta la Ryonne. (152.)

346. — Placet dominis quod domus ruinosa existens in Domipolis, super quam Domus Dei solebat percipere xviii l. annui redditus, tradatur nunc pro xiiii l. cuidam mulieri que vult eam de novo reedificare. (152.)

347. D. 4 junii. — Stephanus Bonifacii, clericus, diocesis....., fuit receptus in fratrem. (153.)

348. D. 5 junii. — Matheus de Poulainville ad subdyaconatum promotus fuit. (153.)

349. D. 9 junii. — Placet dominis quod magister Domus Dei quandam domum ruinosam, sitam ad portum Sancti-Lenderici, tradat uni servienti calderonerio qui vult eam repparare et de ea reddere singulis annis lxiiii s. p., et ponetur in littera consensus capituli « salvo jure nostro ». (154.)

350. D. 18 junii. — Concordia habita per magistrum Domus Dei cum heredibus illius bone mulieris de Medonta que dedit ipsi Domui plures redditus et hereditates apud Medontam pro tradendo eisdem de xxx^ta l. p. quas dictus magister eliget, bene placet dominis. (155.)

351. D. 25 junii. — Provisores : Johannes Hue, Milo Dangeul, Gerardus Macheti, Nicolaus Fraillon et P. de Ogero. (156.)

352. D. 19 julii. — Tractatus per magistrum, fratres et sorores Domus Dei habitus cum religiosis de Sancto-Victore pro domo eorum sita coram ipsa Domo Dei, contigua taverne Parvi Calderoni[s], super qua dicti magister et fratres percipiunt singulis annis iiii l. redditus annui et i d. de fundo terre, placet dominis hodie capitulantibus. (160.)

353. D. 10 septembris. — Johanna du Chemin emisit vota, et Perreta la Gente, filia Domus Dei, fuit velata. (167.)

354. — Placet dominis quod magister et fratres Domus Dei

teneantur de cetero celebrare singulis ebdomadis perpetuo, pro anima deffuncti magistri Johannis de Villeblain, dudum canonici Parisiensis et archidiaconi Attrebatensis, unam missam de requiem, submissa voce, dempto quod prima missa cujuslibet mensis erit alta voce. (167.)

355. D. 15 septembris. — Concessum est illis de Domo Dei quod ipsi possint in Insula ponere oves et boves quas adduci fecerunt ad villam propter hostes patriam discurrentes. (168.)

***356**. D. 22 octobris. — Placet dominis quod Symon le Seigne, bursarius collegii XVIII scolarium, qui a paucis diebus citra recessit a collegio sine licencia domini decani aut capituli, absente domino decano, pro visitando parentes suos, de gracia speciali habeat tempus redeundi hinc ad instans festum Nati[vi]tatis Domini. (171.)

357. D. 26 novembris. — Domini Johannes d'Ay, Cancella, Courtecuisse, Macheti, Baya deputati sunt ad videndum modum per quem possit subveniri neccessitatibus Domus Dei. (177.)

***358**. D. 10 decembris. — Dominus prepositus Parisiensis misit fratrem suum erga dominos capitulantes et supplicavit eis quod ipsi darent filio cujusdam scutiferi, presentis[1], locum bursarii collegii XVIII scolarium vacantem per absenciam et longuam moram Tanguidi Brevis, dictum locum occupantis; et, quia nonnulli dominorum dixerunt hic quod ipsarum bursarum collacio spectat ad dominum decanum Parisiensem, nunc absentem, quodque credebant ipsum dedisse licenciam ad tempus dicto Tanguido, responsum est ipsi fratri domini prepositi quod domini inquirent de modo vacacionis ipsarum bursarum et ad quem earum collacio spectat, et libenter habebunt juvenem pro quo supplicatur pre ceteris recommendatum. (178.)

359. D. 18 decembris. — Matheus de Poulainville ad presbyteratum fuit promotus. (179.)

1418.

360. D. 10 januarii. — Concessum est Domui Dei quod magister Johannes Comitis, cirurgicus, possit ibidem manere per

1. *Corr.* presenti.

tres annos duntaxat et tenere unum famulum expensis ipsius Domus, solvendo realiter unica vice IIIᶜ francos, cum pacto quod, si dictus magister Johannes infra triennium ipsum decesserit, executores sui nichil reppetere poterunt de dicta summa. (180.)

361. D. 22 aprilis. — Clemencia la Maupetite, que per annum et diem tulit velum nigrum, vota fecit, et Hugueta des Jardins, filia Domus Dei, velum nigrum accepit. (194.)

362. D. 22 junii. — Domini Johannes Courtecuysse et N. de Baye deputati sunt ad faciendum aperturam trunci Domus Dei. (199.)

363. D. 25 junii. — Provisores : Hue, Oger, Dangeul, Fraillon et Courtecuisse, et cum eo Molendinarius et Fayditi, donec premissi IIIIᵒʳ redierint. (200.)

364. D. 18 julii. — Placet dominis quod frater Petrus Prepositi, religiosus Domus Dei, alias a dicta Domo propter sua demerita expulsus, et per IIIIᵒʳ annos, attenta sua humilitate et paciencia ac eciam obediencia, revertatur ad ipsam Domum et stet ibidem ut prius, et hoc de gracia speciali. (203.)

***365.** D. 5 augusti. — Magister Johannes Courtecuisse oneratus est de ponendo concordiam inter magistrum Jheronimum Secundi et dominum Philippum de Meaux ac procuratorem collegii XVIII scolarium super discordia locorum bursarum ipsius collegii. (205.)

366. D. 17 augusti. — Attenta paupertate Domus Dei, perdicione reddituum ipsius Domus, caristia et carencia victualium ad sustentacionem pauperum et servitorum ipsius Domus neccessariorum, placet dominis quod magister ipsius Domus ab executoribus deffuncti magistri Johannis Chanteprime, quondam decani Parisiensis, recipiat IIIᶜ francos, per ipsum deffunctum dicte Domui legatos ad opus unius obitus perpetui in dicta Domo pro sua salute celebrandi, et quod convertantur in neccessariis victualibus pro Domo predicta, quodque magister et fratres ipsius Domus tradant suas litteras quittancie et obligacionis pro..... opportunas, quittancie scilicet de recepcione dictorum IIIᶜ francorum et obligacionis ad faciendum perpetuo dictum obitum. (206.)

***367.** D. 29 augusti. — Dominus Philippus, olim clericus magistri Johannis Chanteprime, decani Parisiensis, competitor

Jheronimi, qui Philippus predictus recesserat et expulsus fuerat quia Burgundus, restitutus est suo loco in collegio XVIII scolarium; verum, quia non manet nec facit residenciam in collegio, sed stat capellanus mercennarius apud Sanctum-Lazarum extra Parisius, vocabitur ut resideat, et dabitur suus locus dicto Jheronimo. (208.)

*368. D. 2 septembris. — Visis statutis collegii XVIII scolarium, loco Hervei Salomonis et magistri Natalis Ninon, absentium sine licencia, contra statuta predicta, appositi sunt in eodem collegio magister Jheronimus Secundus, loco dicti Salomonis, et magister Johannes de Chaneto, bachalarius in decreto, Lingonensis diocesis, et habuerunt litteras capituli, absente domino decano Parisiense. (209.)

*369. D. 12 septembris. — Locus bursarum XVIII scolarium vacans per obitum magistri J. Remigii, datus est magistro Jheronimo Secundi. (210.)

370. D. 14 octobris. — Magister Domus Dei Parisiensis, nomine dicte Domus, resignavit domum et renunciavit domui prope Sanctam-Marinam, contigue domui Johanne dicte la Merciere, ex una parte, et magne domui capituli in vico Sancti-Petri-ad-Boves site, in qua dicitur signum Caude Vulpis, ex altera, que est ad Domum Dei penitus inutilis sed onerosa, quam renunciacionem domini capitulantes acceptaverunt. (214.)

371. D. 26 octobris. — Magister Guillelmus Bardel, capellanus ecclesie, nominatus est in confessorem Domus Dei. (215.)

*372. D. 31 octobris. — Burse XVIII scolarium vacantes per obitum Hervei Salomonis collate sunt Johanni Rouzaut, clerico, diocesis Trecorensis. Burse similes, vacantes per absenciam domini Johannis Carpentarii, collate sunt magistro Johanni Colini, magistro in artibus. Burse similes, vacantes per absenciam Johannis Juvenis, collate sunt Johanni Juvenis, clerico, diocesis Lingonensis. (216.)

*373. D. 16 novembris. — Burse XVIII scolarium vacantes per obitum magistri J. Normanni collate sunt magistro.....[1]. Burse XVIII scolarium, vachantes per absenciam Henrici Theo-

1. Le nom est en blanc.

doret, collate sunt magistro Stephano Coopertori, magistro in artibus. (218.)

*374. D. 21 novembris. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam magistri Johannis Garnier collate sunt Prigencio Trimap, clerico, diocesis Trecorensis, ad peticionem Henrici le Maistre, scutiferi. (218.)

*375. D. 23 decembris. — Locus in bursis XVIII scolarium quem tenuit Johannes Bartholomei, vacans per absenciam ipsius, ad requestam magistri Petri de Ordeimonte, datus est Johanni Raboti; littera vero sibi fiet de data primi capituli post Nativitatem, quia habebat licenciam a domino decano Parisiensi usque ad instans festum Nativitatis Domini. (220.)

376. D. 30 decembris. — Perreta la Fevre, Perreta la Gente fecerunt vota. (221.)

377. — Johanneta de Tuillieres, Perreta la Verjuse, per scrutinium electe ad velandum, hodie fuerunt velate, inchoantes annum probacionis. (221.)

1419.

*378. D. 23 januarii. — Burse collegii XVIII scolarium, vacantes per obitum domini Philippi Anesquin, collate sunt magistro Miloni Anceleti, magistro in artibus, ad preces domini prepositi Parisiensis. (223.)

*379. D. 13 februarii. — Placet dominis quod Johannes de Tholonia, alias Parvi, habeat bursas XVIII scolarium nuper collatas magistro Miloni Anceleti qui recessit sine licencia, si non redierit infra XV^{nam}. (225.)

380. D. 15 februarii. — Secunde littere per modum de vidimus de fundacione facta in Domo Dei per deffunctum dominum Poncium de Belleville, capellanum ecclesie, sub sigillo capituli facte, cum confirmacione capituli, prout in litteris primis Castalleti continetur, vise fuerunt hic et confirmate per capitulum cum clausis opportunis. (225.)

381. D. 3 marcii. — Magister Domus Dei supplicavit quod detur ei licencia ut infirmi dicte Domus possint in XL^{ma} comedere butirum, lac et ova, quod ei concessum, quia sic permittitur de jure. (226.)

382. — Item supplicavit pro se et suis religiosis quod detur eis licencia cantandi, durante XL^ma tantum, antiennam de Beata Maria que dicitur Gaude, in eorum ecclesia, post vesperos diei, coram ymagine que est in ingressu Domus, ex fundacione deffuncti domini Poncii de Belleville, qui propter hoc dedit eis VIII l. p., et responsum est ei quod se informet an sint bene assidiate, et post quem redditum recipiuntur, antequam sibi respondeatur, et refferat. (226.)

***383**. D. 11 marcii. — Burse XVIII scolarium, pridem date magistro Miloni Anceleti et per ejus absenciam concesse Johanni de Tholonia, nunc per resignacionem ipsius de Tholonia concesse sunt magistro Gregorio Symonis, bachalario in decreto. (228.)

***384**. — Placet dominis quod Michaël le Mercier, bursarius XVIII scolarium, acturus, ut asseruit, extra Parisius in pluribus locis, non teneatur continue residere in dicto collegio usque ad instans festum Nativitatis Beati Johannis Baptiste; dictum est eciam dominis per notarium capituli quod ipse vult adire curiam Romanam. (228.)

***385**. D. 21 aprilis. — Burse XVIII° scolarium que fuerunt alias date Alano de Aspera Insula, propter absenciam magistri Stephani Coopertoris de Germiniaco, iterum eidem Alano collate sunt, nisi dictus Stephanus venerit infra mensem, et nulli alteri quam dicto Alano conferentur. (233.)

386. D. 12 maii. — Hugueta des Jardins vota emisit; Deniseta la Pelerine suscepit clamidem et velum. (234.)

***387**. D. 19 maii. — Placet dominis quod Alanus de Aspera Insula, pauper clericus, habeat bursas XVIII scolarium vacantes per absenciam Stephani de Germigniaco. (235.)

***388**. D. 24 maii. — Pringencius Trimap, scolaris XVIII scolarium, resignavit simpliciter suis bursis pro certis causis ipsum ad hoc moventibus. (235.)

***389**. D. 26 maii. — Burse XVIII scolarium per Pringencium Trimap pridie simpliciter resignate collate sunt magistro Johanni Fabri, magistro in artibus et bachalario in decreto, pauperi scolari. (235.)

***390**. D. 16 junii. — Data est licencia domino Stephano Bouilleti, bursario XVIII scolarium, non residendi in ipso collegio hinc ad festum Omnium Sanctorum. (237.)

***391**. D. 5 julii. — Johanni Juvenis, bursario XVIII scolarium, contemplacione domini elemosinarii domini ducis Burgundie, data est licencia non residendi in dicto collegio usque ad proximum festum Sancti Remigii. (239.)

***392**. D. 2 augusti. — Johanni Karoli, super hoc supplicanti, data est licencia non residendi in collegio XVIII scolarium hinc ad Pascha. (242.)

***393**. D. 4 augusti. — Burse XVIII scolarium, die sabbati in manu domini succentoris per Guillelmum Poignant eas obtinentem simpliciter resignate, nunc collate sunt Johanni de Gayo, clerico Rothomagensi, contemplacione domini archiepiscopi Rothomagensis. (242.)

***394**. D. 18 augusti. — Johanni Rouzaut, bursario collegii XVIII° scolarium, supplicanti, concessa fuit licencia non residendi in eodem collegio hinc ad proximum festum Pasche. (244.)

***395**. D. 22 septembris. — Magistro Michaëli Bars et Gregorio Symonis, bursariis collegii XVIII scolarium, data est licencia non residendi in dicto collegio hinc ad Pascha proximum. (246.)

***396**. D. 25 octobris. — Burse collegii XVIII scolarium, vacantes per absenciam diuturnam Johannis Juvenis, date sunt domino Petro Bertheloti, presbitero, capellano Militis du Guet. (249.)

***397**. D. 4 novembris. — Johanni de Gayo, bursario collegii XVIII° scolarium, ituro ad curiam, ad requestam gencium domini Henrici, Senonensis archiepiscopi, ad cujus peticionem fuerunt sibi date dicte burse, concessa est licencia non residendi in dicto collegio hinc ad festum Beati Remigii. (249.)

398. D. 10 novembris. — Stephanus Bonifacii fecit professionem, et Dyonisia l'Yvonne fuit velata. (250.)

***399**. D. 27 novembris. — Magistro Michaëli Mercerii, scolari XVIII scolarium, concessa est licencia non residendi in eodem collegio hinc ad festum Pasche. (252.)

400. D. 30 decembris. — Stephanus Bonifacii, religiosus Domus Dei, ad acolitatum promotus. (256.)

1420.

401. D. 31 januarii. — Johanneta de Tuylleriis et Perreta la Verjuze fecerunt vota. (259.)

402. D. 19 februarii. — Placet dominis quod infirmi de Domo Dei comedant in instante quadragesima lac et ova. (260.)

***403**. D. 29 februarii. — Burse XVIII scolarium quas tenet magister Michaël Mercerii, date sunt Guillelmo le Vasseur, si dictus Michaël decesserit, et super hoc se informabit notarius et refferet. (261.)

***404**. D. 2 marcii. — Johanni Fabri, bursario collegii XVIII° scolarium, data est licencia non residendi in ipso collegio hinc ad festum Nativitatis Beati Johannis Baptiste. (261.)

***405**. — Burse XVIII scolarium quas tenuit defunctus magister Michaël Mercerii, vacantes per ejus obitum, date sunt Guillelmo le Vasseur, clerico, diocesis Ambianensis. (261.)

406. D. 14 marcii. — Domini Milo Dangeul, Johannes Courtecuisse, N. de Dola et Petrus de Ordeomonte[1] deputati sunt ad audiendum compota Domus Dei; quod si non omnes vacare possint, saltem tres aut duo ex ipsis. (262.)

***407**. D. 23 marcii. — Magistro Michaëli Bars et Johanni Royzaud, de collegio XVIII scolarium, data est licencia non residendi in ipso collegio hinc ad festum Sancti Remigii. (263.)

408. D. 31 maii. — Ad audiendum compota Domus Dei deputati sunt Milo Dangeul, N. de Dola et G. de Villaribus, canonici Parisienses, aut duo ex ipsis. (270.)

409. D. 1 junii. — Stephanus Bonifacii, religiosus Domus Dei, ad subdyaconatum promotus. (271.)

***410**. D. 3 junii. — Magister Nicolaus Bourgoing, procurator Johannis de Gayo, scolaris collegii XVIII scolarium, resignavit simpliciter et libere hujusmodi scolas, quas domini, contemplacione magistri Henrici, Senonensis archiepiscopi, contulerunt Anthonio de Roussonay, clerico, diocesis. (271.)

411. D. 1 julii. — Domino Martino Thoulouse, religioso

1. *Corr.* Ordeimonte.

Domus Dei, data est auctoritas consistuendi[1] procuratores in quacunque curia voluerit ad prosequendum sua negocia, debita et jura quecunque, tam in hereditatibus quam alias, proviso quod non poterit obligare dictam Domum Dei nec aliquid in ejus prejudicium facere. (276.)

*__412__. — Johanni Fabri, per licenciam capituli a collegio xviii scolarium usque ad festum Nativitatis Beati Johannis Baptiste nuper preteritum absenti, prorogata est ejus licencia usque ad instans festum Beati Remigii. (276.)

__413__. D. 4 septembris. — Concessa est licencia fratri Johanni le Charron, dicto de Gisorcio, magistro Domus Dei Parisiensis, per deffunctum magistrum Laurencium de Lobello, penitenciarium ecclesie Parisiensis, in suum subexecutorem cum pluribus aliis electo, assumendi onus hujusmodi execucionis. (283.)

__414__. D. 21 septembris. — Frater Johannes Feron ad acolitatum, et frater Stephanus Bonifacii ad dyaconatum promoti. (284.)

*__415__. D. 7 octobris. — Gregorius Symonis, bursarius collegii xviii scolarium, habet licenciam se absentandi a dicto collegio ab hodie usque ad instans festum Pasche. (286.)

__416__. D. 21 decembris. — Frater Stephanus Bonifacii ad presbyteratum promotus. (303.)

__417__. D. 30 decembris. — Dyonisia la Pelerine et Dyonisia l'Yvonne emiserunt vota. (306.)

1421.

*__418__. D. 11 februarii. — Magistro Michaëli Bars, bursario xviii° scolarium, hic non valenti residere propter caristiam et alias causas, data est licencia non residendi in eodem collegio hinc ad festum Beati Remigii; habet suam requestam significatam. (312.)

__419__. D. 20 februarii. — Concessum est magistro Domus Dei quod possit affligere in valvis ecclesie Parisiensis et alibi Parisius, ubi fuerit utile, cedulas continentes declaracionem neccessitatum propter caristiam temporis in ipsa Domo Dei nunc vigencium, ut populus, misericordia motus, dicte Domui manus eo libencius porrigat adjutrices. (313.)

---

1. *Corr.* constituendi.

420. D. 4 marcii. — Johannes Feret, de Gentiliaco, Parisiensis diocesis, natus, et Johanneta la Bridoulete susceperunt vestes religionis Domus Dei, inchoantes annum probacionis. (315.)

421. D. 8 marcii. — Johannes Feret ad subdiaconatum promotus. (315.)

*__422__. — Paulus Nicolai de Hungaria, bursarius collegii xviii° scolarium, subditi capituli, ad ordinem presbyteratus promotus. (315.)

*__423__. D. 11 marcii. — Ludovico Mur, pauperi servitori bursariorum collegii xviii scolarium, dantur burse domini Johannis de Borgello, qui sine licencia recessit, jam diu est, pietatis intuitu. Et, si Gregorius Symonis, dicti collegii bursarius, qui terminum habet usque ad Pascha non residendi in eodem collegio, non venerit infra quindenam post ipsum terminum, ex nunc sue burse dantur Guillelmo Pulcri Pili, intuitu magistri Guillelmi le Mieu, pluries super hoc supplicantis. (316.)

*__424__. D. 19 marcii. — Ad requestam magistri Johannis Courtecuisse, domini electi Parisiensis, terminus Gregorii Symonis, scolaris collegii xviii°, qui est ad proximum Pascha, prorogatus est usque ad Penthecosten.

Terminus Guillelmo le Vasseur, bursario dicti collegii, de non residendo in dicto collegio datus est usque ad festum proximum Nativitatis Beati Johannis Baptiste. (317.)

*__425__. D. 26 maii. — Burse xviii scolarium vacantes per absenciam Gregorii Symonis et que per capitulum nuper collate sunt....., ad requestam domini electi Parisiensis, qui postmodum decessit, collate sunt [Guillelmo Pulchri Pili], pro quo supplicavit magister Guillelmus le Myeu. (326.)

*__426__. D. 28 maii. — Anthonio de Rothenay, bursario collegii xviii scolarium, conceditur licentia non residendi in eodem collegio hinc ad festum Nativitatis Domini. (326.)

427. D. 25 junii. — Provisores Domus Dei : Dangeul, Fraillon et Courtecuisse. (330.)

428. D. 5 septembris. — Placet dominis quod de denariis reppertis in ecclesia infra truncum qui dicitur esse Domus Dei, medietas eidem Domui detur et reliqua pars fabrice ecclesie assignetur, prout ab antiquo solitum est fieri, ut dicitur, et de quo trunco dicta Domus nichil habuit, longum tempus est elapsum, secundum quod plures retulerunt. (338.)

429. D. 10 septembris. — Placet dominis quod de denariis qui, diu est, repperti sunt in trunco qui per tabulam ibidem pendentem, diu est amotam, solebat intitulari truncus Domus Dei Parisiensis, quanquam in eis nullum habeant jus de presenti, ad succurrendum neccessitatibus suis dabitur medietas, intuitu pietatis, quia plura nunc habent pati propter maliciam temporum, et fuit ipsa medietas XVIII l. X s. t. monete currentis, pauci valoris; et si quid ordinari debuerit super hoc pro tempore futuro, vocabuntur ad hoc domini in majori numero quam nunc sint. (338.)

*__430__. D. 17 septembris.— Placet dominis quod magister Paulus de Ungaria, bursarius collegii XVIII scolarium, resignet bursas suas simpliciter, conferentes tamen amico suo quem presentavit, et hoc de gracia. (339.)

*__431__. D. 19 septembris. — Domino Martino Beret, presbitero, diocesis Agriensis, date sunt burse XVIII scolarium vacantes per resignacionem magistri Pauli Nicolai de Hunguaria. (340.)

1422.

432. D. 4 februarii. — Per scrutinium heri factum in Domo Dei per magistros Petrum Franchomme, cantorem, Nicolaum Fraillon et Guillelmum de Villiers, canonicos ecclesie Parisiensis, de filiabus velandis, Johanneta la Bourdonne, Johanneta la Picarde, Margareta la Coillarde, dicta Caillete, et Maria la Bouque concorditer per majorem partem fratrum et sororum Domus, prout jacent per ordinem, nominate sunt debere velari. (356.)

*__433__. D. 11 februarii. — Magistro Johanni Colini, magistro in artibus et bachalario in medicina, bursario collegii XVIII° scolarium, propter causas in requesta sua declaratas, concessum est quod non teneatur residere in dicto collegio hinc ad annum, non obstantibus statutis ipsius collegii super quibus dispensatum est cum eodem. (358.)

434. D. 13 februarii. — Johanna la Bourdonne, filia Domus Dei, velum nigrum suscepit, annum probacionis religionis inchoans. (358.)

435. — Frater Johannes Feret, religiosus dicte Domus, et soror Johanna la Bridouille vota emiserunt. (358.)

436. D. 18 februarii. — Johannes Voygnon, canonicus Parisiensis, electus est in provisorem loco Johannis Courtecuisse, nunc electi Parisiensis. (358.)

437. D. 23 februarii. — Attenta caristia et raritate victualium, concessum est magistro Domus Dei, super hoc supplicanti, quod infirmi ibidem existentes hac instante Quadragesima comedere possint lac, ova et butirum. (359.)

438. D. 5 marcii. — Ad audiendum compota Domus Dei cum antiquis dominis, scilicet Dangeul, Dole et Villiers, deputati sunt domini Voygnon, Formerii et Chuffart, aut duo ex ipsis si non omnes. (360.)

***439.** D. 14 marcii. — Alano de Aspera Insula, bursario collegii XVIII scolarium, concessa est licencia non residendi in ipso collegio hinc ad annum. (361.)

440. D. 21 marcii. — Data est licencia magistro Domus Dei quod domos sitas in vicis de Champrori et de la Confrarie, per deffunctum dominum Poncium de Belleville dicte Domui legatas, tradere possit Colino Gossemart, nepoti ipsius deffuncti, et Johanne, sue matri, ad redditum annuum VI l. p., cum oneribus antiquis et viagio dicte Johanne, sororis ipsius deffuncti. (362.)

***441.** D. 8 aprilis. — Data est licencia Ludovico Mur non residendi in collegio XVIII scolarium hinc ad annum, quia vult adire partes multum ab hinc distantes. (364.)

442. D. 11 aprilis. — Guillelmus de la Borde, clericus magistri de Domo Dei, ad accolitatum promotus. (364.)

***443.** D. 22 aprilis. — Placet dominis quod magister Petrus de Cruce habeat bursas collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam Anthonii de Roussenay, secundum ipsius collegii statuta. (365.)

444. D. 5 junii. — Conclusum est quod in brevi fiat processio generalis solennis in qua declarabuntur neccessitates Domus Dei, ad inducendum populum ut largiatur eidem Domui de bonis a Deo sibi collatis et intuitu pietatis.

Domini mei Nicolaus de Dola et Guillelmus de Villiers deputati sunt ad loquendum cum domino electo Parisiensi de processione generali supradicta pro Domo Dei fienda. (370.)

***445.** — Domino Almarico Nicole, presbitero, concessus est locus bursarum in collegio XVIII scolarium vacans propter longuam absenciam magistri Michaëlis Bars. (370.)

446. D. 15 junii. — Domini cantor, Nicolaus de Dole et Guil-

lelmus de Villiers deputati pridie ad faciendum scrutinium in Domo Dei pro sorore Petronilla la Binete, priorissa, ad ejus requestam, propter suam infirmitatem et antiquitatem deponenda et altera priorissa eligenda, suam feceru[n]t relacionem; qua audita, conclusum est dictam Petronillam esse depositam; et soror Johanna dicta la Page, que per majorem partem, ymo dupplam vel quasi, fratrum et sororum ipsius Domus nominata est esse habilis pro officio priorisse exercendo, per dominos capitulantes electa est et constituta priorissa dicte Domus Dei.

Et insuper ipsi domini volentes providere statui dicte sororis Petronille, que multum notabiliter rexit dictum officium tempore suo, tam propter ejus infirmitatem quam alias, voluerunt et ordinaverunt primo quod de tribus cameris in quibus sorores infirme jacere consueverunt, ipsa possit eligere quam maluerit. Item quod habeat duas filias aut sorores pro comitiva sibi facienda et in sua infirmitate servanda, quem ad modum habet de presenti. Item habebit talem quantitatem et porcionem panis, vini et pitancie et ad dupplum sicut habuit dum erat in officio predicto. Item habebit utensilia lini, lane, stanni et eris atque vestes pro suo regimine que sibi tradentur per priorissam successorem. Item habebit de vinis ex vineis ad dictum officium spectantibus, tam de Marliaco quam de Gentiliaco, unam caudam singulis annis, quam sibi tradere tenebitur priorissa successor ejus. Item habebit de bonis ipsius officii tres tasseas argenti, signatas ad unum ferrum equi et unam litteram .i. in medio, cum sex coclearibus argenti, que quidem vayssella argentea, stannea et cuprea, post ejus decessum, revertentur ad ipsum officium. Item habebit et percipiet singulis annis pro suis neccessitatibus, super redditibus officio predicto pertinentibus, xx l. p., et tenebitur priorissa successor ejus quolibet termino de dictis xx^ti l. eidem Petronille vel suo mandato tradere c s. p. sine difficultate quacunque. (371.)

447. D. 19 junii. — Soror Petronilla[1] la Page, nuper in priorissam Domus Dei per scrutinium electa, hic se presentavit, associata magistro, fratribus et dominabus Domus, fecit reverenciam capitulo et juravit que secuntur, prout dominus cantor verbotenus protulit verbis gallicis :

Vous prometez porter honneur et reverence et obedience à

---

1. *Corr.* Johanna.

mess[s] doyen et chapitre de l'eglise de Paris et au maistre de l'Ostel-Dieu.

Item loyauté à vostre office, est assavoir que bien et loyaument vous garderés et admenistrerés les biens d'icellui office.

Item garderés la paix et concorde, à vostre povoir, entre le maistre, freres et seurs d'icellui Hostel.

Item ordenerés les seurs et les filles ou service des povres par bonne amour et charité. (371.)

448. — Dominus Johannes Brunelli, presbiter, recepit habitum Domus Dei. (371.)

***449.** D. 15 julii. — Magistro Johanni Fabri, bursario de xviii[o] scolaribus, datur terminus non residendi in collegio illo hinc ad festum Pasche proximo veniens. (374.)

***450.** D. 12 augusti. — Burse xviii[o] scolarium quas tenebat magister Alanus Sutoris, vacantes per assecucionem bursarum collegii Corisopitensis, collate sunt Jacobo Scutiferi, Parisius studenti. (377.)

451. D. 4 novembris. — Deffectus factus per magistrum et religiosos Domus Dei in eo quod ipsi tradiderunt sine licencia capituli quandam suam domum ad redditum xl s. p., quod facere non poterant, remissus est eis, contemplacione dicte Domus, et adhuc placet dominis ipsos xl s. admortizare pro x s., quos ecclesia Parisiensis recipiet ante xxx[ta] s. Domus Dei, et habitus est respectus ad ruinam ipsius domus quam ipsi religiosi sustinere nec repparare poterant. (388.)

452. D. 9 novembris. — Die veneris, vi[a] mensis hujus, concessum est magistro Domus Dei quod recipiat iii[c] francos monete nunc currentis pro alimentando magistrum Johannem Comitis et suum famulum, vita comite dicti magistri Johannis, qui alias dedit ipsi Domui iii[c] francos pro suis alimentis ibidem habendis per triennium, quod nundum cepit neque partem ejus, et sic sunt viii[c] franci quos habet ipsa Domus ab eo pro alimentis suis et unius famuli. (388.)

453. D. 18 novembris. — Concessa est licencia magistro Domus Dei quod per eorum tumberellum facere possit ad Terrale plures terras ducere que sunt extra domum eorum in Parvisio, que processerunt pro majori parte ex refectione furni dicte Domus. (390.)

*454. D. 4 decembris. — Petrus Guioti, bursarius XVIII scolarium, resignavit in manibus capituli simpliciter locum bursarum suarum, que, pietatis intuitu, collate sunt sive locus ille suus datus est Symoni Guioti, ejus filio. (391.)

*455. D. 18 decembris. — Ordinatum est quod magister Guillelmus Colini, bursarius collegii XVIII scolarium, cui, contemplacione magistri Johannis Hue, data fuit licencia non residendi in dicto collegio usque ad regressum ipsius magistri Johannis, quia recedebat cum eodem, revertatur infra proximum festum Pasche, alias dabuntur uni alteri. (392.)

1423.

456. D. 1 februarii. — Condempnacionem aut absolucionem fratris Johannis Feret, subdiaconi, religiosi Domus Dei, de furto accusati, domini remiserunt et omnino commiserunt magistro Johanni Loherii, suo officiali, et ejus discrecioni. (394.)

457. D. 19 februarii. — Data est licencia magistro Domus Dei quod ipsi[1] valeat lac et ova ministrare infirmis existentibus in dicta Domo, durante presente Quadragesima. (396.)

458. D. 6 marcii. — Soror Johanna la Bourdonne vota fecit. (398.)

*459. D. 9 aprilis. — Burse XVIII scolarium vacantes per absenciam magistri Guillelmi Colini, collate sunt Johanni Oger, clerico, diocesis Briocensis. (400.)

*460. — De facto magistri Johannis Colini et Johannis Oger, pro bursis XVIII° scolarium, nichil est conclusum. (401.)

*461. D. 26 aprilis. — Domini mei magistri Dominicus Parvi et M. Formerii visitabunt collegium XVIII scolarium et refferent, ut expellantur ab eo qui indebite occupant bursas ipsius collegii, ut puta quia sunt graduati et non manent ibidem, alii sunt mercatores, alii mecanici, nec student. (401.)

*462. D. 28 aprilis. — Intimatum est magistro Johanni Colini quod, nisi magister Guillelmus Colini, frater ejus, qui occupat bursas collegii XVIII scolarium, redierit infra proximum festum Beati Remigii, facturus ibidem residenciam continuam ex nunc, priva[bi]tur eisdem, et, hoc tempore pendente, Johannes Oger occupabit bursas ipsas. (401.)

1. *Corr.* ipse.

463. D. 18 junii. — Dominus Johannes Bruneau, presbiter, emisit vota. (405.)

464. D. 25 junii. — Fraillon, Dangeul, Parvi et Aymenon nominati sunt provisores. (405.)

465. D. 6 septembris. — Johanneta la Picarde, filia Domus Dei, fuit velata velo nigro et clamide religionis, inchoans annum sue probacionis. (415.)

***466**. D. 22 septembris. — Domino Stephano Borrilleti, presbitero, bursario XVIII° scolarium, datur dilacio non residendi in ipso collegio hinc ad Pentecosten. (418.)

***467**. D. 6 octobris. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per longam absenciam magistri Guillelmi Colini qui plures habuit dilaciones redeundi ad ipsum collegium, collate sunt Johanni Oger, clerico, diocesis Briocensis. (419.)

***468**. D. 12 novembris. — Magistro Johanni Fabri, bursario collegii XVIII° scolarium, datur dilacio non residendi in eodem collegio usque ad proximum festum Nativitatis Beati Johannis Baptiste, solum sub spe non habendi ampliorem graciam, quia alias habuit similem. (425.)

1424.

469. D. 12 januarii. — Ut breviter succurratur neccessitatibus Domus Dei hic expositis per magistrum ejusdem, ordinatum est quod dominus Parisiensis episcopus, associatus aliquibus dominorum ecclesie et magistro predicto ac nonnullis religiosis viris et mulieribus dicte Domus, super hoc loquetur cum Magno Consilio Regis et eciam cum rectoribus Ville, ubi vocabuntur plures notabiles persone Communitatis, et supplicabit de remedio, et domini cantor, Voygnon, Fraillon, Parvi et Gy associabunt ipsum dominum episcopum, et die dominica fiet propter hoc sermo solennis ad populum cum processione ad ecclesiam Parisiensem et ibidem exponentur neccessitates ipsius Domus. (432.)

***470**. D. 28 januarii. — Locus bursarum collegii XVIII scolarium quem tenebat magister Guillelmus Pulcri Pili, vacans per liberam resignacionem ejus, collatus est domino Nicolao Seydevieil, presbitero. (433.)

***471**. D. 4 februarii. — Locus bursarum XVIII scolarium quem tenebat dominus Jacobus Scutiferi, vacans per assecucionem bur-

sarum collegii Corisopitensis, per dominum Parisiensem episcopum eidem domino Jacobo collatarum, ad preces dicti domini Parisiensis collatus est Johanni Nicot, scolari de Parisius. (434.)

*472. D. 7 februarii. — Locus bursarum collegii xviii scolarium quem tenuit magister Johannes Colini, magister in artibus et medicina, vacans ex eo quod ipse ivit apud Dolam in comitatu Burgundie, facturus ibidem residenciam in studio quod ibidem noviter proponit facere dominus dux Burgundie, cui data est licencia non residendi in eodem collegio, quia magister Guillelmus Erardi asseruit hic dictum Colini scripsisse fore bene contentum quod detur locus suus uni alteri per modum provisionis, datus est Nicolao Seydevieil, clerico Corisopitensis diocesis, hinc ad Pascha, et si non venerit ipse Colini ad Pascha, datus est omnino dicto Nicolao. (434.)

473. D. 14 februarii. — Domini consenciunt quod magister et fratres Domus Dei recipiant legatum domini Gebennensis de iii^{c} scutis auri, sub onere trium missarum singulis ebdomadis perpetuo in eorum domo celebrandarum, et quod se obligent ad hoc faciendum. (435.)

474. D. 21 februarii. — Placet dominis quod magister et fratres Domus Dei, qui, cum licencia capituli, legatum deffuncti domini Gebennensis episcopi, scilicet iiii^{or} centum scutorum auri, acceptaverunt sub onere superius declarato, se obligent ad restitucionem ipsius legati vel porcionis ipsius tradicionem pro solvendo debita, si tot claruerint in futurum quod bona ipsius execucionis non possent ad hoc sufficere.

Placet dominis quod executores bone memorie domini Gebennensis supradicti solvant et tradant Domui Dei legatum iii^{c} scutorum auri factum eis per dictum dominum in suo testamento sub onere ibidem declarato. (436.)

*475. D. 6 marcii. — Burse xviii scolarium vacantes per simplicem resignacionem magistri Petri de Cruce, collate sunt domino Philippo de Ruilli, capellano in ecclesia Parisiensi, plurimum indigenti. (438.)

*476. D. 28 marcii. — Placet dominis quod Ludovicus Mur, de Korintia, bursarius xviii scolarium, non resideat in dicto collegio a Pascate proximo usque ad annum, visa magna distancia sue patrie a partibus istis. (441.)

477. D. 22 maii. — Placet dominis quod magister Domus Dei recipiat xl francos loco vii l. p. quas ipsa Domus percipere solebat super duas domos contiguas, sitas in Veteri Vico Templi ad oppositum Carnificerie, que sunt in ruina, et non haberent unde sustinere. (446.)

478. D. 26 maii. — Data est licencia magistro Domus Dei tradendi domum ad signum Cuppe Auri, in Civitate, ad oppositum ecclesie Sancti-Xristofori, in qua ipse magister xl s. et priorissa dicte Domus x l. p. solebant percipere annuatim, racione suorum officiorum, et que remansit eisdem de Domo per proclamaciones propter hoc factas, expulsis inde aliis censuariis, pro vi l. p. domino Johanni Douchin, presbitero, capellano in ecclesia Parisiensi, cum condicione quod exponet in repparacionibus dicte domus in promptu c l. t. (447.)

***479**. D. 16 junii. — Locus bursarum xviii scolarium quem tenebat dominus Stephanus Borrilleti, vacans per resignacionem simplicem magistri Nicolai Bourgoin, sui procuratoris, datus est domino Symoni Chapuisi, presbitero, diocesis Eduensis. (449.)

480. D. 21 junii. — Magister Domus Dei tradidit hic quandam cedula[m] tenoris sequentis :

L'an mil iiii^c et ix maistre Henry de Savoysi donna une maison assise à Paris en la rue de Bethisi ; item, un estable ou celier bas, dessoubz la maison Colin Bapais ; item, une petite chambre estant derriere la dite maison du dit Colin : c'est assavoir le viage et usuffruit à damoyselle Jehanne de Malatrait et à Henry, filz d'icelle damoyselle, et la proprieté, après le trespassement d'eulx et chascun d'eulx, à l'Ostel-Dieu de Paris. Le dit Henry est allé de vie à trespassement, et pour ce Jaques Karambart et la dite Jehanne de Malatrait, sa femme, ont vendu à Jehan d'Elbuef, marchant et bourgoys de Paris, le viage qu'ilz avoient és dites maison et choses dessus dites pour le pris de xxxvii l. x s. t., ou moys de juillet mil iiii^c xxi : le dit Jehan d'Elbuef requiert avoir la proprieté de la dite maison et choses dessus dites et en veult donner à l'Ostel-Dieu dessus dit lx l. p.

Placet dominis capitulantibus hujusmodi tradicio et vendicio, visa malicia temporum, propter quam ipsi de Domo Dei non haberent unde sustinere repparaciones neccessario fiendas in rebus supradictis. (449.)

481. D. 26 junii. — Nicolaus Fraillon, Milo Dangeul, Dominicus Parvi et Philippus Aymenon provisores nominati sunt. (450.)

***482**. D. 18 septembris. — Magistro Johanni Fabri, bursario collegii XVIII° scolarium, datur licencia non residendi in dicto collegio hinc ad annum, quia iturus est, ut asseruit, ad curiam romanam; verum est quod alias habuit similem licenciam, sed ea non est usus. (460.)

***483**. D. 22 septembris. — Date Johanni Fabri licencie altera mencio. (460.)

484. D. 6 novembris. — Johanneta la Picarde emisit vota. (464.)

485. D. 4 decembris. — Domini capitulantes dederunt auctoritatem magistro Domus Dei renunciandi certis terris existentibus apud Mory quas ipsa Domus tenebat ab ecclesia et non poterat plus tenere quia non habebat unde posset eas excoli facere. (468.)

1425.

***486**. D. 20 marcii. — Locus bursarum collegii XVIII° scolarium vacans per absenciam domini Symonis Chapuis, qui sine licencia capituli recessit, datus est domino Guillelmo Bourdoys, presbitero, dyocesis Sagiensis. (481.)

487. D. 1 junii. — Johannes le Gros, de Suessionis, et Stephanus Chant-d'oysel, de Sancto-Dyonisio, clerici, qui plures annos manserunt in Domo Dei, affectantes effici religiosi dicte Domus, hodie sumpserunt habitum. (LL 216, p. 7.)

***488**. D. 20 junii. — Terminus alias datus Ludovico de Mur, bursario collegii XVIII scolarium, usque ad Pascha novissime transactum et de ipso Pascate usque ad instans festum Beati Johannis Baptiste prorogatus, iterum prorogatus est usque ad proximum festum Beati Remigii. (9.)

489. D. 25 junii. — Provisores : Fraillon, Dangeul et Dominicus Parvi, loco deffuncti magistri Johannis Voygnon. (10.)

490. D. 6 augusti. — Remissum est consciencie magistri Domus Dei de remissione facienda de redditibus XIII l. p. quos capiebat ipsa Domus super quadam domo sita in vico des Prouvoires. (16.)

491. D. 12 augusti. — Maria la Bouque, filia, velum nigrum, annum sue probacionis inchoans, recepit. (17.)

*492. D. 12 septembris. — Magister Martinus Herech, procurator Ludovici Muri, bursarii collegii XVIII scolarium, sufficienter fundatus, resignavit simpliciter locum dicti Ludovici, qui quidem locus, ad preces procuratoris et plurium bursariorum dicti collegii, datus est Michaëli Majoris, clerico, diocesis Parisiensis, eorum servitori. (21.)

493. D. 26 novembris. — Consciencia magistri Domus Dei onerata est de tradendo, ut melius poterit, quandam domum prope Stuphas de Balista, in vico de la Huchete, super qua Rex percipit XX^ti solidos et ipsi de Domo Dei percipere solebant super ea XVI l. p., ex eo quod ipsi non possent eam repparare, visa magna ejus ruina. (30.)

494. D. 14 decembris. — Oneratur consciencia magistri Domus Dei de renunciando cuidam domui existenti in vico Sancti-Andree-de-Arcubus Parisius, in qua solebant percipere VI l. p.; nunc tamen magister Jacobus Cardon, qui percipit ibidem XL s. p. annui redditus, vult dare pro dictis VI l. LX s. tantum et repparare domum ipsam, vel tradendo ipsam pro dictis LX s. p. (32.)

1426.

495. D. 4 januarii. — Placet dominis quod Domus Dei tradat quandam domum suam, sitam in vico Cithare, pro VI l., super qua solebant capere XVI l., proviso quod capientes domum ipsam exponent in ea infra annum C l. et quittabunt ipsam domum de C l. in quibus tenetur ipsis capientibus. Item quod eadem Domus tradat quandam domum suam, sitam in vico Gallandie, Petro Potier, coopertori domorum jurato ecclesie, pro IIII^or l., super qua dicta Domus percipere solebat VI l. (34.)

*496. D. 9 januarii. — Locus bursarum collegii scolarium XVIII quem tenuit dominus Petrus Berthelot, presbiter, vacans per ejus absenciam sine licencia, datus est Laurencio Levrier, clerico diocesis Rothomagensis, ad preces domini succentoris, qui pro eo supplicavit. (34.)

497. D. 14 marcii. — Preceptum est officiario horarum ut supersedeat de processu per eum inchoato in Requestis Palacii contra Domum Dei occasione XIII l. XVIII d. quos dicta Domus debet dicto officio, quia etiam ecclesia debet eis plura arreragia ad causam molendini de Spedona. (40.)

498. D. 8 aprilis. — Dyonisia la Pennilliere, filia, recepit velum nigrum et clamidem. (42.)

499. D. 19 aprilis. — Data est licencia domino Martino Thoulouse, religioso Domus Dei, constituendi procuratores pro suis causis deducendis tam in foro ecclesiastico quam seculari. (43.)

***500**. D. 13 maii. — Magister Nicolaus Bourgoin resignavit simpliciter locum suum de collegio XVIII scolarium, qui collatus est domino Eustacio de Fonte, presbitero, de Silvaneto. (45.)

501. D. 14 junii. — Stephanus Chant-d'oysel et Johannes le Gros emiserunt vota. (48.)

502. D. 2 septembris. — Soror Maria la Bouque emisit vota. (56.)

503. D. 21 septembris. — Stephanus Chant-d'oysel et Johannes le Gros ad acolitatum promoti. (58.)

504. D. 14 octobris. — Tradiciones domorum et remissiones reddituum de quibus magister Domus Dei locutus est remittuntur sue consciencie. (61.)

505. D. 27 novembris. — De remissione redditus quem domus sita in vico de la Huchete, et quam tenet magister Jacobus Cardon, debet Domui Dei, prout hic declaravit magister ipsius Domus, consciencia ipsius magistri oneratur. (72.)

506. D. 23 decembris. — Stephanus Chant-d'oysel et Johannes Grossi, religiosi Domus Dei, ad subdyaconatum promoti. (76.)

1427.

507. D. 24 januarii. — Domini mei Petrus de Ordeimonte et P. Cardonnel visitabunt domum de compito de Marché-Palu, ut tradatur ad redditum pro Domo Dei. (79.)

508. D. 14 februarii. — Concessa est licencia domino Johanni Binet, religioso Domus Dei, constituendi procuratores pro suis causis et negociis judicialiter deducendis, pro hac vice tantum. (81.)

***509**. — Mandetur dominus Nicolaus Sauldeber, presbiter, qui non residet in collegio XVIII° scolarium, ut resideat, alias dabitur locus ejus. (82.)

510. D. 3 marcii. — Concessum est magistro Domus Dei quod infirmi possint in proxima Quadragesima comedere butirum et lacticinia. (84.)

511. D. 16 aprilis. — Soror Dyonisia la Pennilliere emisit vota. (90.)

512. D. 25 junii. — Provisores : cantor, Fraillon et Dangeul. (97.)

513. D. 11 augusti. — Sorori Johanne de Tuilliere, de Domo Dei, data est licencia prosequendi negocia et causas suas et constituendi procuratores ad hoc. (101.)

514. D. 5 septembris. — Agnes la Michele, filia, fuit velata et Petrus Petit, nutricius Domus Dei, fuit indutus vestibus ejusdem Domus, inchoantes annum probacionis. (104.)

515. D. 20 octobris. — Katerina la Chopillarde, filia, fuit induta clamide et velo nigro. (109.)

516. D. 17 novembris. — Ad appunctuandum inter capitulum et Domum Dei super hiis que petuntur ab utraque parte, deputati sunt domini Petrus de Ordeimonte et P. de Vallibus, et refferendum. (112.)

517. — Ad succurrendum officio fratris Johannis Charronis, dicti de Gisorcio, magistri Domus Dei, per senectutem et infirmitatem nunc impedito et minus prumpto[1] ad exercendum ipsum officium, providebitur de aliquo fratrum ipsius Domus per ipsum magistrum nominando, auctoritate et superioritate ipsius magistri, ut prius, sibi remanente, viso suo bono regimine de tempore preterito. (112.)

518. D. 21 novembris. — Plate[a] vacua in fine vici Judearie tradetur, et census Sancti-Aniani et Domus Dei diminuentur et reducentur pro quolibet ad xx s. p. (112.)

519. D. 12 decembris. — Domini mei cantor et Viviani comittuntur ad loquendum cum magistro Domus Dei, qui supplicat ab onere sui officii deponi, ut per eum sciant quis de fratribus ipsius Domus esset utilior in officio suo. (114.)

520. D. 19 decembris. — Audita relacione dominorum meorum cantoris et Viviani, frater Johannes Charronis, dictus de Gisorcio, administrator seu magister Domus Dei Parisiensis, capitulo Parisiensi immediate subjecte, ad suam requestam, quia senex et tam visu quam gressu et aliis inconvenientibus plurimum debilitatus, ab onere et magisterio predicte administracionis deponitur, et tam per ipsum depositum quam per alias plures

1. *Corr.* impediti..... prumpti.

dicte Domus personas domini sufficienter informati de persona fratris Johannis de Dommeliers, bursarii dicte Domus, ipsum fratrem in magistrum et administratorem bonorum dicte Domus, ad nominacionem dicti fratris depositi, ordinaverunt institui debere et instituendum in dicta Domo pro magistro dicte Domus nominaverunt et ordinaverunt; et, in locum dicti bursarii, ad officium bursarii deputaverunt fratrem Petrum Olearii, provisorem coquine. (115.)

521. D. 20 decembris. — Petrus Petit, clericus, ad acolitatum, et Johannes le Gros, acolitus, ad subdyaconatum promoti. (115.)

522. D. 24 decembris. — Domini mei cantor et J. Viviani qui pluries locuti sunt cum fratre Johanne de Dommeliers, bursario Domus Dei, ut officium magisterii dicte Domus acceptaret, finaliter ipsum vixerunt et ipse dictum officium acceptavit; quapropter ipsi domini ad ipsam Domum Dei accesserunt et, pulsata campana capitulari dicte Domus, omnes religiosos et religiosas ejusdem Domus, eciam dictum depositum de quo supra, et priorissam cum suis religiosis mulieribus existentem, coram eis in eorum capitulo mandaverunt, et eisdem omnibus per prefatum dominum cantorem dictis et declaratis causis deposicionis dicti fratris Johannis Charronis, dicti de Gisorcio, dictum fratrem Johannem de Dommeliers in eorum magistrum presentaverunt et ordinaverunt; claves quoque quas depositus habebat, sibi tradiderunt et eum in choro capelle dicte Domus in secunda sede installaverunt, et ibidem fratrem Petrum Olearii, dispensatorem coquine, in bursarium ordinaverunt. Prefatus etiam de Dommeliers immediate post premissa sic peracta ad presens capitulum Parisiense venit, et ibidem coram dominis meis capitulantibus juramentum de bene et fideliter suum officium faciendo et bonum compotum reddendo prestitit, manu pectori apposita, in verbo sacerdotis; dictus eciam novus bursarius dictis dominis comissariis in dicta capella simile prestitit juramentum. (116.)

1428.

523. D. 13 februarii. — Tradicio domus super qua clerici matutinales capiunt XL s. et Domus Dei C s., facta per dominum Johannem Binet, procuratorem Domus Dei, pro IIII^or l. p. de quibus dicti clerici percipient pro rata, placet capitulo. (121.)

524. D. 7 aprilis. — Negocium Domus Dei pro redditu

xxxv s. p. quos petunt super magna domo ecclesie Parisiensis sita in fine inferiori vici Sancti-Hylarii, ad oppositum Carmelitarum, comissum est magistris Petro de Ordeimonte et P. de Vallibus, presentibus ipsis de Domo Dei magistris, scilicet antiquo et novo. (126.)

525. D. 12 maii. — Placet dominis quod Jaquetus Garre recipiatur in familiarem fratrem et donatum Domus Dei et erit panifex ipsius Domus, et quod magister se obliget ad ministrandum eidem neccessaria pro victu et vestitu. (129.)

***526**. D. 21 maii. — Dominus cantor deputatus est ad loquendum cum magistro Domus Dei pro repparacione domus collegii xviii° scolarium et pro victu scolarium, et habebunt scolares copiam littere quam petunt, si sit in thesauro. (130.)

***527**. D. 16 junii. — Dominus cantor deputatur ad inquirendum de scolaribus residentibus in collegio xviii scolarium et recipiet secum de dominis ecclesie quos voluerit. (133.)

***528**. D. 23 junii. — Domini mei cantor, Lanco et Ordeimonte per organum ipsius domini cantoris recitaverunt visitasse collegium xviii° scolarium et exhibuerunt quedam advisamenta per formam statutorum componenda, ad requestarum [1] sociorum ipsius collegii; quibus visis, conclusum est quod per prefatos dominos refferentes videantur antiqua statuta ejusdem collegii cum dicta cedula, qui diminuent et addent secundum quod eis videbitur, et refferent. (134.)

529. D. 25 junii. — Provisores : cantor, Fraillon et Dangeul. (134.)

530. D. 9 augusti. — Placet dominis quod illi de Domo Dei tradant domum que est ad capicium Sancti-Gervasii, Roberto l'Espart, mercatori, pro xiiii l. p. annui redditus, super qua domo ipsi solebant percipere vi l. p., attenta ruina dicte domus et repparacionibus neccessario in ea faciendis, et sic illi de Domo Dei solum percipient ibidem iiii^or l. p., alii censuarii residuum. (138.)

531. D. 18 augusti. — Concessum est Domui Dei quod ipsi possint vendere vi l. p. quas percipiunt super domo deffuncti Johannis du Boys, circularii, sita in vico Johannis Pain-Molet, quas redimere vult uxor ipsius deffuncti, que renunciabit dicte

1. *Corr.* requestam.

domui nisi vendantur sibi, quia simile faciunt rectores hospitalis trecentum cecorum, qui similem redditum ibidem percipiunt, et ante quas XII l. sunt XVIII l. p. annui redditus. (139.)

532. D. 6 septembris. — Petrus Petit, de Domo Dei, et soror Agnes la Michele emiserunt vota. (141.)

533. D. 8 octobris. — De Domo Dei et juridicione capituli. — Il est vray que seur Perrenelle la Vertjuse, religieuse de l'Ostel-Dieu de Paris, a esté nagueres en cestui an IIII^c XXVIII garder la femme maistre Jehan Buriau, commissaire de par le Roy nostre sire ou Chastellet de Paris, laquelle ala de vie à trespassement, etc.

Item et laquelle seur Perrenelle la Vertjuse, elle estant en l'ostel dudit maistre Jehan, a dit à la chamberiere nourrice et aux clers que Anellette, mere dudit maistre Jehan, n'a pas esté tousjours si grant maistresse et qu'elle a porté ses enfans sur sa teste en alant gaigner ses journées.

Item a dit laditte seur Perrenelle que laditte Anelette et ses enfans trouverent pieça une male ou unes bouges plaines d'or et d'argent et aultres bonnes choses.

Item a dit laditte seur Perrenelle que ledit maistre Jehan et ses freres estoyent tous rybaux ou putiers et qu'ilz avoyent voulu prendre à force ou aultrement leurs femmes avant ce qu'ilz les espousassent.

Pour lesquelles paroles maldittes laditte Anelette, maistre Jehan, son filz, et deux aultres enfans de laditte Anellette sont venus au maistre dudit Hostel-Dieu, à la prieuse et au convent eulx plaindre, etc.

Pour lequel plaintis le maistre apaysa au mieulx qu'il peut laditte Anellette et ses enffans, manda et fist venir en chapitre dudit Hostel-Dieu, en la presence de seurs Jehanne du Ruysseau, soubz-prieuse, et seur Jehanne la Chevaliere, laditte seur Perrenelle la Vertjuse : après plusieurs paroles et qu'il fust prouvé contre laditte Perrenelle la Vertjuse qu'elle avoit dit les injures et villenies dessusdittes ou au moins la plus grant partie d'iceulx, ledit maistre leur [1] fist cryer mercy et requerir pardon à laditte Anellette et ses enfans, qui pardonnerent, à la requeste dudit maistre et des seurs qui estoient presentes.

1. *Corr.* lui.

Item pour lesquelles maldittes qui sont ou prejudice des aultres seurs et aultres et aussi de tout l'Ostel, ledit maistre fist chapitre le vendredi VIIIe jour d'octobre IIII^{C} XXVIII, et fist laditte Perrenelle la Vertjuse amender la faulte, etc.

Item et pour ceste faulte laditte Perrenelle fut condempnée par ledit maistre, par le conseil et advis de mess. Jehan Charron de Gisors, nagueres maistre, la prieuse, freres et seurs dudit Hostel, à non aler hors de l'Ostel jusques à un an et de menger à terre tous les vendredis jusques à la Toussains.

Item laquelle seur Perrenelle le IIe vendredi, qui fut le XVe jour d'octobre, ne voult fere sa penitence ne menger à terre, en disant plusieurs grosses paroles et injuriant toutes les aultres seurs ou au moins une plus grant partie ; et pour ce le maistre fist et sonna chapitre lendemain et commanda à laditte Perrenelle qu'elle fist sa penitance, laquelle ne voulut obeir; et pour ce ledit maistre ala querir mons. le chantre et aultres mess. qui la condempnerent à tenir prison à payn et à l'eaue, à la voulenté du maistre, à quoy elle obey; et le vendredi ensuivant, ledit maistre raporta à mons. le chantre que laditte seur estoit bien mal disposée et qu'elle se repentoit de ce qu'elle avoit dit et vouloit estre obeyssant, et donna congé audit maistre comme lui et mes aultres s^{rs} qui furent là, c'est assavoir maistre Guillaume de Villers et maistre Philippe Aymenon, l'avoyent ordené, et ainsi fut fait que laditte seur crya mercy audit maistre, à la pryeuse et à tout le convent et partant fut delivrée de pryson. (369.)

534. D. 25 octobris. — Katerina la Chopillarde, soror Domus Dei, emisit vota. (145.)

***535**. D. 5 novembris. — Burse collegii XVIII scolarium resignate simpliciter per Johannem dictum Nicot, collate sunt Matheo Voarin. (147.)

536. D. 18 decembris. — Frater Petrus Petit, religiosus Domus Dei, subdyaconus, ad dyaconatum promotus. (151.)

1429.

537. D. 21 januarii. — Juramento recepto ab illis de Domo Dei de commodo et incomodo super requisitis in eorum requesta, fiat eis quod petunt. (153.)

538. D. 7 februarii. — Placet dominis quod infirmi de Domo

Dei presentes et futuri in presente quadragesima, secundum consilium medicorum, utantur lacticiniis. (155.)

*539. D. 17 februarii. — Burse collegii xviii scolarium vacantes per simplicem resignacionem domini Philippi Cordel, pietatis intuitu, collate sunt Nicolao Enault, clerico, diocesis Carnotensis. (155.)

*540. D. 26 februarii. — Hac die sabbati xxvi^a februarii, dominus Guillelmus Bourdoys, presbiter, bursarius in collegio xviii scolarium, resignavit simpliciter suum locum, qui datus est Bertrando Andree, clerico Noviomensis diocesis. (156.)

541. — Fratri Johanni....., religioso Domus Dei, taxato ad iiii^or l. p., pro eo quod ipse celebravit bis in die et percussit unum de pueris Domus qui ceperat partem sui offertorii, ex qua percussione exivit modicus sanguis de aure, quia pauper[i], data est penitencia salutaris quod dicat unum psalterium et jejunet vi diebus in pane et aqua infra Pascha. (156.)

542. D. 27 aprilis. — Maria de Sancto-Petro, filia, recepit velum nigrum. (163.)

*543. D. 14 maii. — Burse xviii scolarium vacantes per mortem magistri Galteri Waestelant, collate sunt Moriseto de Louegnie, clerico diocesis Baiocensis. (163.)

544. D. 6 junii. — Johannes Tueleu, nutricius Domus Dei, hodie fuit indutus vestibus ipsius religionis et inchoavit annum probacionis. (165.)

545. D. 15 junii. — Domini mei loquentur cum consilio de facto illius mulieris heri capte in Domo Dei per clientes Regis. (166.)

546. D. 25 junii. — Provisores : archidiaconus Parisiensis, Dangeul et Gerardus Perriere. (167.)

*547. D. 20 julii. — Placet dominis quod domini Petrus de Ordeimonte et Petrus Cardonnelli, provisores collegii xviii scolarium, dent ipsis scolaribus licentiam se absentandi a dicto collegio per tres menses, sine prejudicio bursarum suarum, propter maliciam temporis. (169.)

548. D. 8 augusti. — Johanna la Barbedienne, filia, fuit velata. (170.)

*549. D. 7 octobris. — Thomas Morelli habet licenciam non residendi in collegio XVIII scolarium usque ad festum Beati Remigii proxime veniens, propter maliciam temporis. (176.)

*550. D. 14 octobris. — Anthonius Grilleti, bursarius XVIII scolarium, resignavit simpliciter suum locum in manibus dominorum, et fuit datus Johanni Netelleti, clerico Remensis diocesis. (177.)

551. D. 24 octobris. — Johanneta dicta du Mans, filia, fuit velata. (178.)

552. — Placet dominis quod Stephanus de Breban, civis Parisiensis, habeat suam mansionem et vitam in Domo Dei, quamdiu vixerit, et ne Domus ipsa fraudetur in hoc, consciencia magistri super hoc oneratur. (178.)

553. D. 9 novembris. — Placet dominis quod Stephanus de Breban, civis Parisiensis, redditus in Domo Dei, suscipiat ordines minores et majores temporibus ad hoc ordinatis. (179.)

*554. D. 30 decembris. — Nicolaus Enault, bursarius collegii XVIII scolarium, resignavit simpliciter suo loco, qui collatus est Roberto Gaultier, clerico diocesis Carnotensis, per eum tenendus modo et forma consuetis. (184.)

1430.

*555. D. 30 januarii. — Pro bono et utilitate collegii XVIII scolarium, ordinatum est quod instituetur in eo magister unus cui scolares obedient in licitis et honestis et ipse eos instituet in bonis moribus et sciencia pro posse, et habebit idem magister duplicem bursam que sibi declarabitur in ejus institucione, tamen prius videbuntur statuta ipsius collegii; dominus cantor se opposuit huic ordinacioni et dominus succentor similiter huic institucioni donec visa fuerint predicta statuta; et magister Petrus de Ordeimonte dixit quod super hoc volebat audiri si domini loquerentur alias de ista materia. (186.)

*556. D. 1 februarii. — Ordinatum est quod in electione procuratoris collegii XVIII scolarium, ut de eo provideatur ad utilitatem ipsius collegii, de cetero erunt presentes domini dicti collegii provisores, aut saltem unus ipsorum; in ceteris autem de quibus lune fuit tractatum, nichil mutabitur pro nunc. (187.)

***557**. — Locus bursarum collegii predicti vacans per obitum Mathei Warin, ad preces Colini de Neufville, datus est Gaufrido Aubin, clerico diocesis Ebroicensis. (187.)

558. D. 8 februarii. — Placet dominis quod P. de Cajar habeat domum sibi contiguam, Domui Dei pertinentem, quam illi de Domo Dei tradere volebant domino Matheo Jacherel, subcapicerio, dum tamen ipse tradere velit quantum ipse dominus Matheus tradere volebat, et eam capere et tenere ad utilitatem dicte Domus. (187.)

559. D. 11 marcii. — Die veneris immediate precedenti, Stephanus de Breban, natus Parisius, clericus acolitus, redditus et donatus in Domo Dei, fuit in revestiario dicte Domus per magistrum Johannem Locin, officialem capituli, presente fratre Johanne de Dommeliers, magistro dicte Domus, in lectura et construccione examinatus et sufficiens reppertus, et hoc actum est quia dictus Stephanus intendit die sabbati proxima promoveri ad subdiaconatum ad titulum et provisionem dicte Domus, et sic voluit dictus magister. (191.)

560. — Stephanus de Breban ad subdiaconatum promotus. (191.)

561. D. 17 marcii. — In capitulo Domus Dei, per scrutinium ibidem de mane per dominos meos cantorem et archidiaconum Parisiensem factum et per relacionem magistri, octo fratrum, priorisse et XVIII° sororum dicte Domus, filie Gileta de Maysieres, Deniseta la Rayée, Johanneta la Matifeve, Margareta la Boulengere, Guillemeta de Neelle et Stephanota la Malingrete fuerunt nominate et electe ad velandum de primis et per ordinem sicut sunt nominate. (193.)

562. D. 28 marcii. — Gileta de Maysieres, filia Domus Dei, per scrutinium in eadem Domo pridie factum de velandis, prima nominata, fuit hodie velata, inchoans annum probacionis. (193.)

563. D. 1 aprilis. — Stephanus de Breban, donatus Domus Dei, subdiaconus, ad dyaconatum promotus. (194.)

***564**. D. 12 aprilis. — Burse XVIII scolarium vacantes per absenciam Bertrandi Andrier, qui nunc est eruditor puerorum ecclesie Laudunensis, sunt collate Colino de Noyers, servitori dicti collegii. (197.)

565. D. 15 aprilis. — Stephanus de Breban, dyaconus, ad presbiteratus ordinem promotus. (197.)

*566. D. 24 aprilis. — Burse XVIII scolarium vacantes per mortem magistri Jheronimi Secundi, collate sunt Johanni Perriere, contemplacione et ad [preces] magistri Gerardi Perriere, canonici Parisiensis, pro eo supplicantis, cujus est consanguineus. (198.)

567. D. 26 aprilis. — Fiat approbacio de qua locutus est hic dominus Johannes Binet, procurator Domus Dei, de x s. redemptis per Johannem Trotet, civem Parisiensem, de quibus Domus Dei nullum habebat titulum. (198.)

568. D. 8 maii. — Maria de Sancto-Petro, que fuit, nunc est annus, velata, emisit vota. (199.)

569. — Placet dominis quod illi de Domo Dei recipiant VI^c scuta auri de persona que tantum vult eisdem dare, dummodo ipsi se obligabunt ad dicendum perpetuo singulis diebus unam missam pro deffunctis. (199.)

570. D. 19 maii. — Cum pridem, scilicet VIII^a die mensis hujus, concessum fuisset illis de Domo Dei quod, visis eorum indigentiis et neccessitatibus, ipsi reciperent VI^c salucia pro una missa cotidie per eos in eorum domo pro deffunctis celebranda, et eo post oblati fuerint eis mille frenci, dummodo dicant ter in ebdomada vigilias mortuorum, omnibus consideratis, placet dominis, quia ipsi non habent bladum, lardum neque nemus ad comburendum nec unde possint habere, si istud eis denegaretur. (201.)

571. D. 26 junii. — Provisores Domus Dei cantor, archidiaconus Parisiensis, Dangeul et Lanco. (205.)

572. D. 27 junii. — Dum hic tractaretur materia antiqua de lecto per decedentes canonicos Parisienses Domui Dei tradendo, magister A. de Lanco dixit quod erat opus piissimum et quod ex nunc ipse dimittebat et dabat eis suum bonum lectum ; idem dixerunt magistri Pasquerius et Carbonnier. Ceteri vero domini fuerunt oppinionis, ad tollendum omnem dissencionem, quod apponatur precium ad ipsum lectum solvendum, ita quod illi qui noluerint dare lectum, sint immunes pro precio per capitulum apponendo de consensu illorum de Domo Dei, et ideo habeatur ejus consensus. (206.)

573. D. 21 julii. — In materia alias, durante capitulo generali Nativitatis Beati Johannis Baptiste novissime preterito, tractata super cess(ac)ione solemni(s) unius lecti Domui Dei, per antiqua

documenta, per canonicos Parisienses decedentes debiti, et ne ipsa renovaretur et continuaretur pluries recitata, in qua nichil conclusum extitit, ad tollendum omnes discordias que possent futuris temporibus inter executores canonicorum deffunctorum et illos de Domo Dei suboriri, ordinatum est et per majorem partem dominorum presencium conclusum quod ipsa Domus Dei percipiet de cetero a quolibet canonico Parisiensi decedente Parisius unum bonum lectum sub valore c s. p. vel c s. p. (209.)

*574. D. 24 julii. — Dominus cantor oneravit se de inducendo executores deffuncti magistri Jheronimi Secundi ut beneficiant collegio xviii scolarium, cujus ipse fuit longo tempore bursarius. (210.)

575. D. 16 augusti. — Soror Johanna la Barbedienne fecit vota. (212.)

576. D. 30 octobris. — Ordinatum est quod domini mei cantor, Villiers, Ordeimonte et Chuffart, aut duo ex ipsis, audient compota Domus Dei, et alias ordinabitur de salario eorum. (223.)

577. D. 10 novembris. — Johanna du Mans, filia, emisit vota. (224.)

578. D. 20 novembris. — De procuratore Domus Dei supplicante quod detur ei facultas recipiendi denarios de redempcione IIII^or l. p. que in duobus locis et a duabus personis redimi debent, secundum ordinaciones regias, ordinatum est quod domini provisores videbunt qualiter illi denarii poterunt exponi et allocari in promptu vel in simili redditu vel in certis repparacionibus neccessariis pro dicta Domo vel quod illi denarii serventur in aliqua archa intra dictam Domum Dei, de qua dicti domini provisores habebunt unam clavem et procurator predictus aliam, donec poterunt, ut prefertur, allocari. (227.)

*579. D. 30 novembris. — Locus bursarum collegii xviii scolarium vacans per mortem Petri Mangour, collatus est Johanni Chessot, clerico diocesis Lingonensis. (228.)

1431.

580. D. 31 januarii. — Preceptum est notario quod de xxx francis per eum receptis pro Domo Dei a Guillelmo Geffron, et per ipsum solutis pro redempcione xl s. p. quos dicta Domus percipiebat super sua domo in vico Monialium d'Yerre sita, tradat domino

Johanni Binet, dicte Domus procuratori, hoc requirenti, VII francos cum dimidio pro redemptione x s. p. quos ipsa Domus debet. (233.)

581. D. 6 marcii. — Tractatus hic recitatus per magistrum Petrum de Vallibus, habitus cum illis de Domo Dei qui pro tribus sextariis avene solvent de cetero XII s. p. et erit eorum domus ad hoc obligata, placet capitulo. (237.)

582. D. 10 marcii. — Johannes Tueleu, puer de Domo Dei, per plures annos in eadem nutritus, contentus de religione, vita et statu dicte Domus, etatis... vel circa, emisit vota. (237.)

583. D. 15 marcii. — Preceptum est notario quod tradat xv francos magistro Domus Dei pro redimendo xx[ti] s. p. quos domine de Longo-Campo percipiunt annuatim super ipsa Domo Dei, et hoc de xxx francis per ipsum notarium receptis a Guillelmo Geffron, qui nuper redemit XL s. p. quos ipsa Domus Dei percipiebat super domo sua, sita in Mortalaria, et quos xxx francos ipse notarius servabat pro illis de Domo Dei per ordinacionem capituli. (238.)

584. D. 8 junii. — Egidia de Maysieres recepit velum nigrum et emisit vota. (246.)

585. D. 25 junii. — Provisores : cantor, archidiaconus Parisiensis et Dangeul. (248.)

*__586__. D. 11 julii. — Magister Symon Guioti, magister in artibus, bursarius collegii XVIII scolarium, resignavit simpliciter bursas suas que per capitulum collate sunt domino Johanni Siquenet, presbitero, diocesis Rothomagensis. (250.)

*__587__. D. 9 novembris. — Preceptum est domino Johanni Bineti, religioso et procuratori Domus Dei, quod adhibeat remedium in domo collegii XVIII scolarium et sic faciat eam sustentari, donec possit repparari, quod ipsi scolares nullum inde patiantur dampnum. (265.)

*__588__. — Concessum est magistro Johanni Neteleti, bursario collegii XVIII scolarium, quod non resideat in eodem collegio hinc ad annum. (265.)

589. D. 3 decembris. — Ordinatum est quod magistro et procuratori Domus Dei tradatur summa v[c] l. t. super tercia parte residui bonorum deffuncti Dangeul eis competente, et ultra datur

eis auctoritas recipiendi residuum porcionis que conti[n]get ipsis deberi ad causam dicte tercie partis et se obligando ad restituendum id quod ultra dictam porcionem receperint de dicta execucione. (267.)

*__590__. D. 7 decembris. — Magister Martinus, bursarius in collegio XVIII scolarium, conquerendo retulit quod erant nonnulli in eodem collegio bursarii mali regiminis, petens commissarios ad declarandum eos; cui responsum est quod declaret ipsos dominis deputatis ad regimen dicti collegii, videlicet domino cantori, magistris Petro de Ordeimonte et Petro Cardonnelli, canonicis Parisiensibus, per capitulum ad hoc deputatis. (268.)

1432.

__591__. D. 9 januarii. — Provisores fabrice deputantur ad loquendum cum magistro Domus Dei super ejus requesta concernente magistrum Guillelmum Cerveau, qui petit habere unum De profundis perpetuo in dicta Domo. (271.)

__592__. D. 18 marcii. — Datur licencia religiosis Domus Dei se obligandi ad restitucionem summe per executores deffuncti magistri Milonis de Dangeul eis tradende, prout in prima obligacione factum est. (283.)

__593__. D. 5 aprilis. — Ordinatum est quod domini mei cantor, Ordeomonte[1], Chuffart, alias per capitulum ad audicionem compotorum Domus Dei deputati, et quam inchoaverunt et compotum unum compleverunt et quasi medium fecerunt, ipsam audicionem continuabunt, et habebunt quilibet ipsorum XVI s. p. pro quolibet compoto, per manum dicti domini cantoris, expensis executorum deffuncti magistri de Dangeul, et si qui dominorum voluerint ipsa compota grata audire, ipsi admittentur ad hoc. (286.)

*__594__. D. 28 aprilis. — Inquirent provisores collegii XVIII scolarium de locis bursarum ibidem vacantium, et refferent. (290.)

__595__. D. 28 junii. — Provisores : cantor, archidiaconus Parisiensis et Perriere. (299.)

__596__. D. 13 octobris. — Johanna la Metifeve, filia, recepit velum nigrum et mantellum, inchoans annum probacionis. (314.)

1. *Corr.* Ordeimonte.

*597. D. 19 decembris. — Burse XVIII scolarium vacantes per absenciam Johannis Neteleti, collate sunt magistro Petro Laleti, magistro in artibus et bachalario in theologia. (324.)

1433.

*598. D. 11 maii. — Ad requestam magistri Gerardi Perriere, placet dominis quod Dyonisius de Verduno, pro quo ipse supplicat, habeat bursas collegii XVIII scolarium quas habet Johannes Perriere, quem secum ducit, quamdiu ipse Johannes erit secum, et sibi providebitur de primis bursis vacantibus. (De hoc vide plenius inferius.) (LL 217, p. 44.)

*599. D. 22 maii. — Burse XVIII scolarium vacantes per resignacionem simplicem Mathei de Orto, clerici, ultimi earumdem possessoris, in manibus capituli factam hodie et per capitulum admissam, collate fuerunt per capitulum magistro Petro Poncier, clerico, magistro in artibus, Bisuntinensis diocesis. (46.)

*600. D. 17 junii. — Placet dominis quod Dyonisius de Verduno, clericus, habeat bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis quas nunc possidet Guido aux Parisis, clericus, secundum formam tradendam per magistrum G. Intrant. (50.)

601. D. 25 junii. — Provisores Domus Dei manent ut prius; tamen de mutacione magistri Gerardi Perriere, qui, post decessum magistri Milonis Dangeul, loco sui fuit ibidem positus, et si vadat Basileam ad concilium, mutabitur. (52.)

*602. D. 30 junii. — Universis presentes litteras inspecturis, capitulum venerabilis ecclesie Parisiensis, ad Romanam ecclesiam nullo medio pertinentis, ejusdem absente [decano], salutem in Domino.

Cum vacantibus bursis collegii XVIII scolarium Parisiensis, a Domo Dei Parisiensi nobis immediate subjecta deppendentis, collacio et disposicio bursarum earumdem ad decanum ejusdem ecclesie nostre, pro tempore, racione et ad causam sui decanatus, cum in eadem ecclesia nostra personaliter residet, et, ipso ab eadem notorie absente, ad nos de jure et consuetudine pertinere noscantur, notum facimus quod nos, de sufficiencia et ydoneitate dilecti nostri Dionisii de Verduno, clerici familiaris dilecti fratris et concanonici nostri venerabilis viri magistri Gerardi Perriere, sufficienter informati, ut ipse Dionisius per modum provisionis

recipiat bursas dicti collegii cum emolumentis et fructibus earumdem, durante absencia Guidonis aux Parisis, dicti collegii bursarii, qui quidem Guido, si resideat Parisius infra annum a data presencium computandum remansurus, dictas bursas sine difficultate habeat et recuperet, si illis uti voluerit pro se ipso sine fraude; alioquin predicte burse eidem Dionisio tamquam sue remanebunt, quas ex nunc eidem Dionisio, stante dicto cursu, contulimus et conferimus per presentes, cum suis juribus et pertinenciis universis per eundem Dionisium tenendas et possidendas, secundum statuta, consuetudines et observanciam collegii memorati. Quapropter procuratori et scolaribus dicti collegii damus tenore presencium in mandato quatinus eundem Dionisium ex nunc in eorum socium et bursarium dicti collegii benigne recipiant et admittant, sincera in Domino caritate pertractent ac bursis, juribus et pertinenciis predictis uti et gaudere pacifice faciant et permittant.

Datum in capitulo nostro sub sigillo nostro quo utimur in talibus, anno Domini M° CCCC° XXXIII°, die lune XI^a mensis junii. — N. Sellarii. (54.)

***603**. D. 8 julii. — Burse collegii XVIII scolarium quas nuper possidebat magister N. Pouette, clericus, vacantes per resignacionem simplicem magistri Petri Alet, ejus procuratoris, collate sunt per capitulum Guillelmo Rivet, clerico, scolari Parisiensi, in Facultate artium. (55.)

604. D. 15 julii. — Margareta la Boulengiere, filia, inchoavit annum probacionis et recepit clamidem et velum nigrum. (56.)

605. D. 9 novembris. — Soror Johanna la Matifeve emisit vota : Vous voez et prometez à Dieu garder chasteté, vivre sans propre, faire et donner obeissance à mess. de chapitre de Paris et au maistre de l'Hostel-Dieu de Paris et aussi tenir la vie commune selon l'estat et ordonnance dudit Hostel-Dieu. (71.)

***606**. D. 13 novembris. — Dum domini loquerentur hic de collacione bursarum collegii XVIII scolarium vacantium per mortem domini Johannis Siquenet, presbiteri, et aliqui de dominis ad memoriam reducerent promissionem factam magistro Gerardo Perriere, ante recessum suum Basilie, an promisse fuerant prime dicti collegii burse vacantes Dionisio de Verduno, suo clerico, conferende, magister G. Intrant, presens, dixit quod, quantum in se erat, consensiebat[1] quod ex nunc ille clericus dicti Perriere

1. *Corr.* consentiebat.

haberet locum bursarum dicti collegii, ac si Guido au Parisi, suus clericus, nunquam rediret de Roma. (72.)

***607**. D. 14 novembris. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per obitum domini Johannis Siquenet, presbiteri, concesse sunt per capitulum, contemplacione magistri Petri Cardonnel, Guillelmo Martelli, clerico, Parisius studenti in Facultate arcium, super hoc supplicanti; et sunt sibi littere tradite hujus diei. (72.)

608. D. 17 novembris. — Magister et procurator Domus Dei per deliberacionem capituli mandabuntur ad crastinam diem et loquetur cum eis dominus cancellarius ut reddant compotum de omnibus eis donatis et legatis a duobus annis citra. (73.)

609. D. 18 novembris. — Auditores compotorum Domus Dei Parisiensis deputantur ad tractandum inter ipsos de Domo Dei et Prepositum mercatorum pro quadam domo sita in vico aux Prescheurs, super qua dicta Domus Dei percipit XII l. p. et dictus Prepositus totidem. (73.)

610. D. 18 decembris. — Frater Johannes de Dommeilliers, magister, et frater Johannes Binet, procurator Domus Dei Parisiensis, de precepto capituli alias sibi facto, tradiderunt hic et exhibuerunt in papiru inventarium sive copiam inventarii bonorum deffuncti magistri Guillelmi Cerveau, et in pergameno inventarium bonorum deffuncti magistri Johannis le Comte, et fuerunt tradita magistro Johanni Chuffart, nomine capituli. (75.)

611. D. 19 decembris. — Petrus Tassin ad accolitatum ceterosque minores ordines, et Johannes Tueleu ad sacrum subdiaconatus ordinem promoti. (76.)

1434.

612. D. 8 februarii. — Ad requestam magistri Domus Dei Parisiensis, hic presentis, placet dominis quod religiose dicte Domus possint ministrare in presenti quadragesima et ipsa durante pauperibus infirmis dicte Domus lac et butirum pro sustentacione eorumdem. (83.)

613. D. 13 marcii. — Johannes Tueleu, diaconus, ad sacrum diaconatus ordinem promotus. (88.)

614. D. 28 aprilis. — Item [Mathurin Cloière, sergent à verge],

a adjourné yceulx srs à demain contre les religieux de l'Ostel-Dieu de Paris sur .I. deffault. (94.)

615. D. 25 junii. — Jacobus Branlart provisor cum duobus antiquis. (101.)

616. D. 2 augusti. — Soror Stephana la Malingrette in capitulo Parisiensi recepit, modo consueto, clamidem et velum nigrum, inchoans annum sue probacionis. Soror Margareta la Boulengiere emisit vota. (105.)

***617**. D. 30 augusti. — Burse quas nuper possidebat in collegio XVIII scolarium Parisiensi dominus P. de Grangia, vacantes per ejus simplicem resignacionem, collate sunt per capitulum Arnulpho de Capella, super hoc supplicanti. (109.)

***618**. D. 20 decembris. — Ordeimonte, Moustardier et Bessi, provisores collegii XVIII scolarium Parisiensis, loco Petri Franchomme, cantoris, et Petri Cardonnelli. (123.)

1435.

619. D. 28 februarii. — Ad requestam magistri Domus Dei Parisiensis, placet dominis quod religiosi dicte Domus Dei possint ministrare in presenti XLa et ipsa durante pauperibus infirmis ibidem existentibus butirum et lacticinia. (135.)

***620**. D. 12 marcii. — Magister Johannes le Moustardier, alter provisorum collegii XVIII scolarium Parisiensis, dixit hic quod ipse et alii provisores visitaverant dictum collegium et quod ibidem fuerat electus procurator novus per viam scrutinii et quod ipsi preceperant procuratori novissimo quod ipse redderet compota sua infra mensem de administracione dicti collegii. (137.)

***621**. D. 19 marcii. — Placet dominis quod magister Johannes Cucumeris, presbiter, magister in artibus et bachalarius in theologia, habeat bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per simplicem resignacionem domini Guillelmi Guillin, presbiteri, factam per ipsum in manibus capituli et per capitulum admissam, cui quidem Cucumeris collate sunt hodie. (138.)

***622**. — Videantur statuta nova et antiqua collegii XVIII scolarium Parisiensis. (138.)

***623**. D. 26 marcii. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis, a Domo Dei Parisiensi deppendentis, vacantes per simplicem

resignacionem domini Rolandi, presbiteri, ultimi possessoris earum, ad requestam magistri Johannis Saliou, in Curia Parisiensi advocati, fuerunt collate per capitulum Guillelmo, ejus filio. (139.)

624. D. 29 aprilis. — Data est licencia per capitulum sorori Huguete la Herpine se transferendi in alio loco ejusdem religionis, ubi viget observancia regularis, infra Sanctum Remigium. (145.)

625. D. 19 junii. — Soror Hugueta la Herpine quittavit dictam Domum Dei Parisiensem necnon magistrum, fratres et sorores dicte Domus de omnibus promissionibus, etc., et generaliter, etc., que ab ipsis petere posset quacumque de causa, promittens, etc.

Actum in ecclesia Sancti-Xpistophori, presentibus Johanna, uxore P. Camus, Perreta d'Avon, uxore G. d'Avon, et Stephaneta, relicta deffuncti Yvoneti Blondeau, commorantibus in parrochia Sancti-Jacobi de Carnificeria, et domino Guillelmo de Rivery pro notario, presente eciam fratre Johanne de Dommeilliers, magistro, qui quidem magister dixit eidem Huguete quod terminus suus erat infra festum Sancti Remigii, infra quem debebat se providere de loco suo, etc.[1]. (152.)

626. D. 20 junii. — Soror Stephana la Malingrette fecit vota :

Vous voez et promettez à Dieu, nostre createur, et à chapitre de Paris garder chasteté, vivre sans propre, faire obedience au maistre et à la prieuse et vivre selon l'estat de l'Ostel.

Soror Ysabellis la Coutelliere recepit clamidem et velum nigrum. (153.)

***627.** D. 22 junii. — Burse xv[III] scolarium vacantes per resignacionem simplicem Ludovici Chassot, collate sunt Johanni Odoti, clerico, diocesis Trecensis, presenti. (153.)

628. D. 25 junii. — Provisores : archidiaconus, cantor et Villers. (154.)

629. D. 22 augusti. — Soror Avelota de Douy recepit clamidem et velum nigrum. (163.)

630. D. 26 septembris. — Quedam minuta composita de et super certo servicio divino quod vult habere et fieri pro se magister Toussanus Bajart in Domo Dei Parisiensi, mediantibus xxxv l. annui redditus in dicta minuta hic tradita et exhibita per magistrum et procuratorem dicte Domus declaratis, pro habendo con-

---

1. Voir A. P. 865[1], n° 4120.

sensum capituli super contentis in eadem, tradita est domino archidiacono Parisiensi ad ipsam visitandum et refferendum. (173.)

631. D. 28 septembris. — Audita relacione domini archidiaconi Parisiensis cui nuper tradita fuit ad visitandum quandam cedulam papiream seu minutam compositam (*sic*) de et super certo divino servicio quod vult et petit fieri pro se magister Toussanus Bajart in Domo Dei Parisiensi, videlicet de duobus missis qualibet ebdomada et duobus obitibus anno quolibet, mediantibus xxxv l. annui redditus, placet dominis quod hujusmodi tractatus passatur[1] per religiosos dicte Domus secundum tenorem dicte cedule, posito quod uxor dicti Bajart non velit ad hoc dare suum consensum. (173.)

***632**. D. 7 octobris. — Johannes Odoti, clericus diocesis Trecensis, resignavit simpliciter in manibus capituli bursas quas tenebat in collegio XVIII scolarium Parisiensi, ad utilitatem domini Petri Vittrarii, presbiteri Cabilonensis diocesis. (175.)

***633**. D. 10 octobris. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis nuper vacantes per puram resignacionem Johannis Odoti, clerici Trecensis diocesis, in manibus capituli factam, collate sunt per capitulum, propter absenciam domini decani Parisiensis, domino Petro Vittrarii, presbitero Cabilonensis diocesis, Parisius studenti in Facultate decretorum, super hoc supplicanti. (176.)

***634**. D. 29 octobris. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per absenciam magistri Petri Poncier, a dicto collegio ultra terminum alias sibi concessum et per non residenciam in dicto collegio ac ex eo et quia ipse est capellanus et bursarius collegii Burgundie, collate sunt per capitulum Johanni Billoys, clerico, licenciato in artibus, Parisius studenti. (181.)

***635**. D. 7 novembris. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per resignacionem simplicem domini Petri Vittrarii aut ejus procuratoris, collate sunt per capitulum domino Laurencio Carpentatoris, presbitero Cabilonensis [diocesis], scolari Parisius studenti. (182.)

1436.

***636**. D. 24 februarii. — Burse collegii XVIII scolarium Pari-

1. *Corr.* passetur.

siensis quas nuper obtinebat magister Martinus Bereth, vacantes ad presens per dimissionem seu longam absenciam dicti magistri Martini a dicto collegio, nunc residentis in partibus Almanie cum domino Imperatore, cujus est capellanus, sunt collate per capitulum, domino decano absente, Johanni Cotardi, scolari Parisius studenti. (199.)

637. D. 24 marcii. — Littera capituli Parisiensis de approbamus tradita est Johanni Gente de vendicione, transporto, quittancia et garandia domus dicte du Heaume, ante Pallacium Regium, facta per religiosos Domus Dei Parisiensis dicto Gente, mediantibus CL l. t. per dictos de Domo Dei ab eodem Gente propter hoc receptis et ad utilitatem dicte Domus Dei allocatis; et hoc ad relacionem magistrorum Petri Franchomme et Guillelmi de Villers, canonicorum ecclesie Parisiensis et provisorum dicte Domus Dei Parisiensis. (204.)

***638**. D. 18 aprilis. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per absenciam domini Colini de Noyers, a dicto collegio absque licencia capituli absentis, collate sunt Johanni Charron, clerico, scolari Parisius studenti. (207.)

639. D. 4 junii. — Petrus Tassin, clericus, presentatus per fratres et sorores Domus Dei Parisiensis, receptus est in fratrem. (216.)

640. — Soror Ysabellis la Coutelliere in manu domini decani fecit vota sua. (216.)

641. D. 22 junii. — Dominus decanus Parisiensis et unus aut duo de dominis canonicis ecclesie Parisiensis quem seu quos dictus decanus secum voluerit assumere, loquentur cum procuratore hic misso ex parte capituli Tholosane (*sic*) pro facto Domus Dei Parisiensis, pro facto cujus Domus Dei dictum capitulum Tholosane (*sic*) scripsit capitulo Parisiensi certas litteras hic lectas, mencionem facientes de certo legato seu dono dudum facto dicte Domui Dei per quendam nuncupatum de Albigeyo deffunctum, et refferent. (222.)

642. D. 25 junii. — Provisores : magistri Johannes Tuderti, decanus, pro suo jure, archidiaconus Parisiensis, Guillelmus de Villers et Philippus de Rulli, loco domini cantoris, nuper deffuncti. (222.)

643. — Domini mei decanus, archidiaconus Parisiensis, Rulli et Cotin, canonici Parisienses, deputantur per capitulum ad

loquendum cum procuratore capituli ecclesie metropolitane Tholosane hic misso pro facto Domus Dei Parisiensis et dicti capituli Tholosane, occasione certi doni seu legati facti eidem Domui Dei Parisiensi per quendam Jacobum de Albygeyo, civem Tholosane, deffunctum, et ad videndum quid erit agendum super hoc et reffe-rendum, et eciam ad tractandum, etc. (222.)

644. D. 27 junii. — Tractata materia. Postquam placuit dominis capitulantibus tractatum et composicionem per religiosos viros magistrum, fratres et sorores Domus Dei Parisiensis ac dominum decanum Parisiensem et nonnullos dominos canonicos Parisienses ad hoc per capitulum commissos et deputatos, pro parte dicte Domus Dei, cum discreto viro magistro P. de Roffiaco, bachalario in decretis, scindico seu procuratore et nomine procuratorio capituli metropolitane ecclesie Tholosane, racione certi[1] reddituum seu hereditatum per defunctum Jacobum de Albigeyo, quondam civem Tholosane, dicte Domui Dei Parisiensi et dicto capitulo Tholosane datorum seu legatorum, factos et habitos [approbare], deliberatum est quod fiat et tradatur ex parte dicti [capituli] Parisiensis littera ratifficacionis et approbacionis dictorum tractat(t)us et composicionis, mediantibus vi^c mutonibus auri per dictum capitulum Tholosane dictis religiosis Domus Dei Parisiensis, pro eorum parte et porcione, solvendis, juxta formam, tenorem et condicionem litterarum seu minutarum super hujusmodi tractatu et composicione per Johannem de Saint-Gile et Johannem Preudomme, notarios Castalleti Parisiensis factarum et compositarum hicque propter hoc exhibitarum per ipsos notarios, et quod ratum habuit dictum capitulum Parisiense in presencia dictorum notariorum dictorumque religiosorum et ipsius procuratoris, et quod super hoc scribatur ex parte capituli Parisiensis dicto capitulo Tholosane, quod sic factum est. (224.)

645. D. 10 septembris. — Visa requesta seu supplicacione pro parte domini Martini Thoulouze, religiosi Domus Dei Parisiensis, in capitulo tradita, requirentis habere licenciam a capitulo ut possit obtinere a domino nostro Rege litteras de non solvendo debita sua suis creditoribus usque ad certum tempus, ordinatum est quod dominus decanus Parisiensis inquiret super hoc de regi-

---

1. *Corr.* certorum.

mine ipsius domini Martini, de hereditagiis que tenet et quomodo et a quibus tenet et quas litteras alias obtinuit a capitulo Parisiensi. (247.)

*646. D. 4 novembris. — Dominus decanus Parisiensis visitavit collegium XVIII scolarium ex debito officio suo, vidit statuta et ordinaciones ejusdem et interrogavit scolares ejusdem de eorum vita, statu et regimine, et postmodum providit aliquibus de bursis ejusdem collegii tunc vacantibus per absenciam aliquorum bursariorum ejusdem collegii, et precepit fieri appertura[m] camere alicujus bursarii dicti collegii, absentis. (260.)

647. D. 5 novembris. — Hodie Avelota de Douy fecit vota. (260.)

*648. D. 6 novembris. — Dominus decanus Parisiensis contulit bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per non residenciam magistri Guillelmi Oynet et Johannis Vaillantis, Johanni Charron, clerico, et Petro Cochas, clerico diocesis Macloviensis. (261.)

*649. D. 8 novembris. — Dominus decanus Parisiensis contulit Guidoni le Sene, clerico, bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per absenciam Dionisii de Verduno, ejusdem collegii bursarii. (261.)

*650. D. 9 novembris. — Hodie dominus decanus Parisiensis contulit magistro Guillelmo Baguinet, clerico, magistro in artibus, bursas collegii XVIII scolarium vacantes per puram et simplicem resignacionem magistri Petri Laleti, procuratoris et nomine procuratorio domini Laurencii Carpent[at]oris, earumdem possessoris ultimi, in manibus ipsius domini decani sponte factam et per ipsum admissam. (262.)

*651. D. 18 decembris. — Dominus decanus Parisiensis contulit bursas collegii XVIII scolarium vacantes per resignacionem simplicem domini Laurencii Lurier, Johanni Ruffi, clerico Lingonensis [diocesis], petenti et requirenti. (270.)

652. D. 28 decembris. — Fuit festum Sanctorum Innocencium, qua die, hora majoris misse, dominus decanus Parisiensis necnon domini mei archidiaconus Parisiensis, penitenciarius et Confranc, canonici Parisienses, iverunt ad Domum Dei Parisiensem, in loco capituli ejusdem, et post sermonem ibidem, ut est moris fieri, factum, ipsa die, prefatus dominus decanus inquisivit a magistro et procuratore ac priorissa dicte Domus de statu, regimine et administracione dicte Domus ac religiosorum et religio-

sarum ejusdem tam in spiritualibus quam temporalibus, presentibus et audientibus religiosis dicte Domus ibidem existentibus, tam religiosis quam mulieribus dicte Domus, et postmodum, hiis factis, recesserunt. (271.)

1437.

*653. D. 20 februarii. — Dominus decanus contulit bursas collegii XVIII scolarium vacantes per simplicem resignacionem Johannis Ruffi, possessoris earumdem, Johanni Hennequin, clerico. (279.)

654. D. 26 februarii. — Comparentibus hodie in capitulo Parisiensi magistro, bursario, procuratore, priorissa et pluribus viris et mulieribus religiosis Domus Dei Parisiensis, expositisque per ipsos dominis capitulantibus neccessitatibus evidentibus dicte Domus religiosorumque ac religiosarum et pauperum ejusdem Domus, tradiderunt in scriptis statum et neccessitates dicte Domus, supplicantes humiliter ipsis dominis quatinus super hoc remedium apponere vellent ad evitandum scandalum : super quo, habita super hoc deliberacione matura, domini prefati commiserunt et deputaverunt dominos meos decanum, archidiaconum, cancellarium, penitenciarium, Ordeimonte, Branlart et Rulli cum aliis quos prefatus dominus decanus voluerit secum evocare, ad videndum compota et statum dicte Domus et ad advisandum quicquid esset super hoc agendum et providendum, et refferendum. (281.)

655. D. 28 februarii. — Hodie dominus decanus Parisiensis, alter commissorum per capitulum ad advisandum super provisione danda et facienda Domui Dei Parisiensi propter neccessitates ejusdem, retulit ea que ipsi et alii domini commissarii super hoc advisaverant, et dixit quod erat expediens, ymo neccessarium, pro succurrendo neccessitatibus dicte Domus facere in ecclesia Parisiensi unam pulcram, magnam et solennem processionem generalem et ibidem ad populum exponere neccessitates dicte Domus et populum exortare[1] ad faciendum elemosinas et bona dicte Domui, dicens ulterius quod de et super hoc locutus fuerat domino cancellario Francie et domino episcopo Parisiensi, qui obtulerunt ibi facere quicquid possent pro bono dicte Domus ; propter quod ipse

---

1. *Corr.* exhortari.

dominus decanus et alii commissarii acceptaverunt diem crastinam ad comparendum in dicta Domo iterum ad procedendum et laborandum ulterius in hujusmodi negocio pro bono dicte Domus. (282.)

656. D. 1 marcii. — Ad videndum statum Domus Dei Parisiensis et pro providendo neccessitatibus ejusdem Domus comparuerunt ad dictam Domum Dei domini mei decanus, cancellarius, penitenciarius, Villers, Rulli, Confranc et Boucandri, canonici Parisienses, qui quidem domini, habita inter eos matura deliberacione, visis prius per ipsos in scriptis per articulos neccessitatibus dicte Domus, et pro succurrendo eisdem fuerunt oppinionis, prout alias, quod fiat una notabilis processio generalis die dominica proxima in ecclesia Parisiensi et quod exponantur populo in sermone neccessitates et paupertates dicte Domus et quod legantur articuli continentes neccessitates et status dicte Domus, quodque scribatur domino confessori domini nostri Regis, videlicet magistro Gerardo Machet, dudum canonico Parisiensi et qui alias bene scivit et novit statum dicte Domus, ut ipse velit exponere dicto domino nostro Regi neccessitates hujusmodi Domus; item et quod fiat in dicta Domo unus parvus coffrus de quo dicti de Domo Dei habebunt unam clavem et dominus decanus aliam, in quo ponentur elemosine peccuniarum eidem Domui faciende; et acceptaverunt diem lune proximam ad comparendum in dicta Domo Dei ad procedendum ulterius in hujusmodi negocio. (283.)

657. D. 3 marcii. — Fuerunt congregati in Domo Dei Parisiensi domini mei infrascripti, videlicet decanus, cancellarius, penitenciarius, Villers, Rulli et Confranc, quibus sic congregatis viderunt ad longum statum et neccessitates dicte Domus et fuerunt oppinionis, prout alias, quod fiat die dominica proxima una notabilis processio generalis in ecclesia Parisiensi et quod ibidem in pleno sermone exponantur populo neccessitates dicte Domus et quod legantur quedam memorialia super hoc confecta quodque fiat in dicta Domo unus novus truncus satis prope alterum truncum et capellam Domus predicte, ubi reponentur ea que eidem Domui dabuntur, de quibus premissis fuerunt contenti magister Domus, priorissa et alii religiosi et religiose dicte Domus. (284.)

658. D. 7 marcii. — Audita relacione dominorum meorum decani et aliorum ad hoc commissorum, qui retulerunt statum et

neccessitates Domus Dei Parisiensis, ordinatum est quod fiant processiones generales in ecclesia Parisiensi die dominica proxima et quod mandantur[1] ecclesiis capitulo subditis quod compareant ipsa die in dicta ecclesia hora octava de mane et quod fiat ibidem sermo solennis ad populum et ibidem exponantur neccessitates dicte Domus Dei, quod legantur memorialia super hoc confecta et quod scribatur domino confessori Regis super illa materia. (285.)

659. — Sequitur tenor supplicacionis pro parte religiosorum Domus Dei Parisiensis hic exhibite :

A nos seigneurs de chapitre de Paris.

Supplient vos religieux de l'Ostel-Dieu de Paris comme dés pieça soyt venu à leur congnoissance que I bourgoys de Bar-sur-Aube, nommé Robert de Courcelles, avoyt donné et layssié en son testament audit Hostel-Dieu VIII l. p. de rente sur une mayson qu'il avoyt, assiz audit lieu de Bar-sur-Aube, dont toutesvoyes lesdis supplians n'orent onques congnoissance de par les executeurs ou heritiers dudit deffunt, mais seurent que ainsi estoyt par ce que pieça leur fut dit que procès estoyt au Palais à Paris entre la vesve dudit deffunt et ses heritiers, et que maistre Hebert Camus estoyt procureur de l'une des parties, par devers lequel ilz se trairent pour savoir de lui s'il avoyt le testament ou quelque aultre enseignement, et trouverent qu'il avoit le vidimus du testament dudit deffunt, dont ycellui maistre Hebert leur bailla voulentiers coppie, et par ainsi orent vraye congnoissance dudit lays ; et depuis, obstans les guerres et divisions de ce royaume, n'ont peu envoyer audit Bar par devers les heritiers dudit deffunt ne faire quelque diligence ; or est ainsi que de present lesdis supplians, qui ont grant neccessité, ont trouvé I bourgoys de ceste ville de Paris, natif de laditte ville de Bar, qui bien congnoist lesdiz heritiers et pour ce de laditte rente leur veult bien bailler l'argent, se on lui veult transporter ledit laiz et le droit dudit Hostel-Dieu, attendu que laditte rente n'est point admortie et les pourroyt on contraindre d'icelle mettre hors de leurs mains et que oudit pays ne environ ledit Hostel n'a aucune revenue et pour ce cousteroit beaucoup à pourchasser, à aler querir et recevoir audit lieu de Bar, et si n'ont d'icelle rente aucune delivrance des executeurs ou hoirs dudit deffunt, mais ilz ne pevent ycelle rente vendre ne transporter se ce

---

1. *Corr.* mandetur.

n'est de vostre congé et licence, il vous plaise leur donner congié de ce fere et d'en prendre et recevoir les deniers pour employer au prouffit dudit Hostel, et lesdis supplians prieront Dieu pour vous.

Data est licencia per capitulum dictis supplicantibus transferendi et vendendi dictas VIII l. p. redditus, proviso quod peccunie exinde provenientes convertantur ad emendum redditus ad utilitatem dicte Domus in istis partibus.

Actum in capitulo Parisiensi, anno Domini M° CCCC° XXXVI°, die jovis VII^a marcii. — G. de Rivery.

Et est sciendum quod dicta vendicio et transportus fuerunt facti depost per dictos religiosos Domus Dei Jacobo de Bergeres, burgensi Parisiensi, et fuerunt exinde facte littere Castalleti et postmodum capituli Parisiensis de approbamus etc. (285.)

660. D. 10 marcii. — Secundum deliberacionem nuper in capitulo Parisiensi factam, fuit facta solennis et generalis processio in ecclesia Parisiensi, in qua fuit magna copia populi et ibidem per magistrum Johannem de Vernon, magistrum in theologia, religiosum ordinis Carmelistarum, in collacione per ipsum ibidem facta fuit exposita alta voce urgens et magna neccessitas ac paupertas Domus Dei Parisiensis, et postmodum fuerunt lecte in scriptis hujusmodi neccessitates per magistrum Johannem de Coinsi, scribam officialis Parisiensis. (286.)

661. — Ad requestam religiosorum Domus Dei Parisiensis, audita relacione et oppinione domini decani et nonnullorum dominorum canonicorum ad hoc com[m]issorum, domini contentantur quod ipsi religiosi capiant ab abbate de Clugny II^C francos loco alterius summe eis debite, proviso quod in pruinptu solvant C francos et C francos infra festum Ascencionis Domini proximum. (286.)

662. D. 27 marcii. — Ad videndum domum quam petit habere a Domo Dei magister Jacobus Juvenel, dati sunt domini commissarii ad hoc alias deputati, et refferendum. (291.)

663. D. 10 aprilis. — Visa et attenta requesta ex parte magistri et religiosorum Domus Dei Parisiensis alias in capitulo tradita, audita eciam relacione dominorum ad hoc commissorum, placet dominis pro bono et utilitate dicte Domus Dei quod magister Jacobus Juvenel, advocatus Regis, habeat quandam domum eidem

Domui Dei spectantem sitam Parisius in Civitate, in vico Parvi Ymaginis Sancte-Katherine, nuncupatam de Altis Molendinis, versus vicum de Glategny, que fuit Aillermi Cachemarée, super qua dicta Domus Dei Parisiensis debet percipere redditum IIII l. p., pro XL s. p. admortizatis etc. (295.)

664. — Facta relacione per dominos meos magistros Jacobum de Cubreyo et G. Britonis, ad hoc commissos, de visitacione cujusdam domus site in vico Kalendre Parisiensi, tangentis Domum Dei Parisiensem, dominus decanus Parisiensis oneratus est de loquendo super hoc cum domino Johanne Binet, procuratore dicte Domus Dei Parisiensis. (296.)

***665.** D. 15 aprilis. — Hodie dominus decanus Parisiensis contulit Johanni Prioris, clerico diocesis Venetensis Britanie, bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per absenciam domini Colini de Noeriis, qui recessit absque licencia, aut alias quovismodo vacantes. (298.)

666. D. 22 maii. — Comparentibus in Domo Dei Parisiensi in loco ubi consuetum est tenere capitulum seu quem vocant capitulum, dominis decano Parisiensi, penitenciario, Villers et Confranc, et post sermonem ibidem factum, ut est consuetum, prefatus dominus decanus inquisivit a religiosis, scilicet a magistro, procuratore, priorissa et aliis religiosis dicte Domus, de statu et regimine dicte Domus in spiritualibus et temporalibus, eciam de religiosis tam fratribus quam sororibus dicte Domus ac eciam de servicio divino ejusdem, qui asseruerunt quod non erat aliquis deffectus in premissis, sed habebant multas neccessitates de victualibus quia nichil aut modicum recipiebant de eorum redditibus, propter guerras, supplicantes eisdem dominis, nomine capituli, quatinus sibi super hoc providerent de remedio. (307.)

667. D. 25 junii. — Provisores : decanus, archidiaconus Parisiensis, penitenciarius et Rulli. (314.)

668. D. 8 julii. — Audita relacione et oppinione dominorum decani, penitenciarii et nonnullorum aliorum dominorum, provisorum Domus Dei Parisiensis, capitulo Parisiensi immediate subjecte, conceditur religiosis dicte Domus, visa et attenta urgente neccessitate dicte Domus, potestas vendendi et transportandi cuidam nuncupato Pifame II^c l. p. quas dicti religiosi percipere consueverunt ex annuo redditu super certis hereditagiis dicti Pifame,

gallice amandes, videlicet pro VI^xx l. t. solvendis pro una vice. (318.)

669. D. 2 augusti. — Hodie magister Johannes James, magister operum ecclesie Parisiensis, contulit capitulo quod quedam platea, existens retro domum de la Huchette seu domum collegii XVIII scolarium, in qua alias et nuper fuit domus in qua pendebat intersignium Ensis, prope Sanctum-Xristoforum, traderetur pro XX s. p. redditus religiosis Domus Dei Parisiensis, qui petunt et requirunt eam habere, sed quia solum offerunt tradere et solvere pro ipsa platea dicti religiosi V aut VI s. p., prout magister Henricus Thibout et Petrus d'Orgemont hic retulerunt, ordinatum est quod tractetur cum ipsis religiosis, et fuerunt oppinionis aliqui ipsorum dominorum quod traderetur eisdem religiosis pro XX s. p., alii pro XVI s. p. redditus et non ad minus, sed non fuit conclusum quod traderetur sed quod tractaretur cum ipsis et refferretur. (323.)

670. D. 9 septembris. — Domini Ordeimonte, Clementis et Barre deputantur ad videndum quandam minutam factam de modo tradicionis et empcionis cujusdam platee vacue, retro et prope Sanctum-Xristoforum in Civitate existentis, in qua platea nuper erat domus ad intersignium Ensis, quam quidem plateam petunt et requirunt habere religiosi Domus Dei Parisiensis pro XX^ti s. p. ex annuo redditu percipiendis super quadam domo ad intersignium Scuti Francie, juxta Parvisium sita, super qua volunt dicti religiosi dictum redditum assignare, et ad eandem corrigendum et refferendum, et postmodum capitulum super hoc deliberabit quid erit super hoc agendum. (330.)

671. D. 11 septembris. — Conclusum est et placet dominis capitulantibus quod platea vacua, sita retro domum de la Huchette juxta ecclesiam Sancti-Xristofori in Civitate, in qua platea solebat esse domus ad intersignium Ensis, de qua alias locutum est in capitulo, tradatur religiosis Domus Dei Parisiensis eam habere petentibus pro XX^ti s. p. annui redditus admortizatis, percipiendis ex parte dicti capituli et pro ecclesia Parisiensi supra domum ad intersignium Scuti Francie, sitam juxta Parvisium Nostre-Domine, quos XX^ti s. offerunt dicti religiosi dicto capitulo assignare sic quod si non possint ibidem percipi, quod percipiantur super dicta domo de la Huchette, et quod fiant hinc inde littere super hoc, secundum discrecionem domini decani Pari-

siensis qui videbit minutam super hoc confectam. Et notandum quod solum dicti xx s. fuerunt assignati, ut credo, supra dictam domum Scuti Francie; de hoc poterit constare per litteram Castalleti super hoc confectam. (331.)

*672. D. 4 octobris. — Decanus Parisiensis dedit licenciam Guillelmo Riveti, scolari collegii xviii scolarium Parisiensis, eundi ad partes suas et revertendi in dicto collegio hinc usque ad festum Pasche proxime venientis. (337.)

*673. D. 3 novembris. — Dominus decanus contulit bursas collegii octodecim scolarium Parisiensis Johanni Couraille, diocesis Meldensis clerico, vacantes per absenciam magistri Petri Cochas ultra tempus sibi concessum, aut alias vacantes, etc. (347.)

1441.

674. D. 3 marcii. — Ad supplicacionem magistri Domus Dei Parisiensis in capitulo Parisiensi comparentis, domini de capitulo dispensaverunt, in quantum possunt, ut illi de dicta Domo possint ministrare in presenti kadragesima infirmis et pauperibus ejusdem Domus butirum, lac, ova et caseos, secundum eorum conscienciam. (LL 218, p. 54.)

675. D. 1 aprilis. — Soror Endelina du Puis fecit vota. (70.)

676. D. 12 aprilis. — Super requesta magistri et religiosorum Domus Dei Parisiensis petencium habere licenciam capituli ut possint tractare cum religiosis Sancti-Victoris super debato inter eos moto racione certi redditus, etc., deputati sunt domini cancellarius, penitenciarius, Confranc et Barre, aut duo ipsorum, ad videndum minutam per dictum magistrum in capitulo traditam et refferendum. (76.)

677. D. 26 junii. — Provisores et ad audiendum compota deputati : cancellarius, penitenciarius, Confranc et Gaillon, cum potestate compellendi magistrum et alios officiarios dicte Domus ad exhibendum et reddendum ipsa compota. (121.)

678. D. 21 julii. — Magister Jacobus Barre, canonicus et nuper officiarius ecclesie, computabit cum illis de Domo Dei Parisiensi super hiis que debent ecclesie et que sibi debentur ex parte capituli, et refferet. (140.)

679. D. 24 julii. — Officiarii, videlicet Bussi, Damery et Barre,

computabunt cum magistro Domus Dei et ipse magister cum ipsis officiariis et ponentur in scriptis ea que debentur et debebuntur hinc inde, ad finem quod possit sciri status ipsorum. (141.)

680. — Ad videndum et visitandum quandam domum in vico Straminis Parisiensis de et pro qua tradenda magister Domus Dei Parisiensis peciit habere licenciam capituli, deputantur Cubry et Chacy, vocato secum locumtenente magistri Johannis James, et refferendum. (141.)

681. D. 4 octobris. — Placet dominis quod scribatur ex parte capituli domino nostro pape Eugenio pro Domo Dei Parisiensi secundum tenorem minute super hoc confecte, in capitulo lecte. (168.)

682. D. 23 octobris. — Soror Perreta Aleyne fecit vota. (180.)

683. D. 24 novembris. — Placet dominis eorum consensu ex nunc, ad requestam religiosorum Domus Dei Parisiensis, de et super certo tractatu inter ipsos et religiosos Sancti-Victoris habito secundum formam et tenorem quarumdam litterarum hic per magistrum dicte Domus exhibitarum, super hoc confectarum in pargameno et non signatarum, dum tamen sint in forma debita, secundum quod fuit eis alias concessum per capitulum, ut dicunt, videlicet super moderacione in perpetuum de VI l. p. quas ipsi de Domo Dei solebant percipere super quadam domo sita in vico de la Huchette, prope Parvum-Pontem, contigua domui de Cathedra ex una parte, et de alia parte domui Galli et Galline, sibi assignatas per dictos religiosos Sancti-Victoris, scilicet hujusmodi moderacio facta pro LX s. p. percipiendis super omnibus bonis et redditibus dictorum religiosorum Sancti-Victoris, ejusdem condicionis prout erant dicte VI l., donec et quousque ipsi assignaverint eisdem de Domo Dei bene et sufficienter dictos LX s. p. redditus. Et super hoc commissus est Confranc, scilicet ad videndum si ita sit, et si sic reperiatur, fiat ex nunc. (196.)

684. D. 20 decembris. — Frater Dionisius Monachi ad acolitatum ceterosque minores ordines promotus. (206.)

1442.

685. D. 20 februarii. — Domini dispensaverunt, in quantum possunt et consuetum est, cum pauperibus infirmis Domus Dei Parisiensis de commedendo buturum, lac, carnes, ova et alia sibi neccessaria. (228.)

*686. D. 18 aprilis. — Domini alias deputati ad visitandum collegia quorum capitulum habet regimen, visitabunt collegium xviii scolarium Parisiensis et refferent. (252.)

687. D. 23 aprilis. — Hodie priorissa Domus Dei Parisiensis, comparens in capitulo, supplicavit dominis quod ipsi vellent permittere et consentire quod ipsa priorissa possit habere et recipere certum redditum quem religiosi Sancti-Victoris debent officio dicte priorisse, et amovere impedimentum super hoc ex parte ipsorum dominorum nuper appositum, non obstante questione seu debato moto inter ipsos dominos et magistrum dicte Domus et dictos religiosos Sancti-Victoris racione certi alii redditus : super quo deputati sunt domini archidiaconus Parisiensis, penitenciarius, Confranc, Cotin et Barre, ad videndum compotum factum inter ipsum magistrum dicte Domus et dictum Barre racione jurium et reddituum hinc inde debitorum, videlicet ecclesie et dicte Domui Dei, et ad tractandum super hoc cum ipsis magistro et priorissa et refferendum. (254.)

688. D. 2 maii. — Veniat in capitulo ad primum capitulum magister Domus Dei et afferat compotum suum, factum inter ipsum et magistrum Jacobum Barre. (258.)

689. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota remanent. (288.)

690. D. 16 julii. — Audita relacione magistrorum P. de Chacy et Roberti de Gaillon, ad hoc commissorum, ac eciam magistri Nicolai Confranc, qui visitaverunt domum quandam in Vico Novo Nostre-Domine que fuit quondam defuncti Jennequini l'Enlumineur et nunc pertinentem Domui Dei Parisiensi, in qua moratur nunc, titulo locati, quidam nuncupatus Aubelet, cordubenarius, super qua clerici matutinarum percipere consueverunt et percipiunt annui redditus lx s. p., placet dominis quod fiat moderacio de dicto redditu pro xxxii s. p. redditus imperpetuum, proviso quod ponatur in tali statu quod hujusmodi redditus possit et valeat percipi annis singulis, prout facere obtulerunt religiosi Domus Dei. (300.)

691. D. 27 julii. — Preceptum est magistris Roberto de Fontanis, camerario clerico, et Jacobo Barre, nuper officiario ecclesie, ut computent cum magistro Domus Dei super hiis que debentur ecclesie Parisiensi ex parte dicte Domus et similiter super hiis

que debentur eisdem religiosis ex parte ecclesie Parisiensis, et quod procurent erga eundem magistrum ut processus inchoatus per ipsos contra religiosos Sancti-Victoris, pro facto priorisse dicte Domus, supersedeatur usque ad xv dies, infra quos computabunt simul, et istud ordinatum est in presencia dominorum religiosorum dicti Sancti-Victoris, propter hoc ibidem comparencium. (305.)

692. D. 22 augusti. — Agat magister Domus Dei Parisiensis, si voluerit, contra illos qui tenent terras de l'Ay et Chivilly et procedatur contra dictum magistrum Domus Dei Parisiensis ex parte capituli diligenter nisi voluerit solvere capitulo ea que debet ad causam dictarum terrarum, quas tenet a capitulo dicta Domus Dei. (317.)

693. D. 28 septembris. — Penitenciarius, de Fontanis, camerarius clericus, vocato cum ipsis magistro Jacobo Barre, deputantur ad loquendum et tractandum cum magistro Domus Dei Parisiensis et ad computandum cum ipso super hiis que debet ecclesie Parisiensi, et refferendum. (334.)

694. D. 8 octobris. — Licet magister et fratres Domus Dei Parisiensis teneantur erga capitulum in majori summa quam capitulum erga religiosos Sancti-Victoris, contra quos priorissa Domus Dei Parisiensis procedit diligenter pro certa summa per ipsam eisdem religiosis petita, et dicti religiosi de Sancto-Victore contra capitulum pro certa summa in qua capitulum nuper fuit condempnatum erga ipsos de Sancto-Victore, ad causam certi redditus L s. p. alias per capitulum eis assignati in vico Straminis prope Sanctos Innocentes, et quia dicta priorissa nec dicti religiosi Domus Dei volunt capitulum aquittare erga dictos de Sancto-Victore, ordinatum est quod componatur et tractetur cum dictis religiosis Sancti-Victoris et quod requiratur dilacio solvendi et satisfaciendi eisdem et quod interim fiat diligencia de prosequendo contra dictos religiosos Domus Dei Parisiensis. (340.)

695. D. 26 octobris. — De Fontanis, Barre, Pion loquantur cum magistro Domus Dei, nisi venerit durante presenti capitulo, super facto illorum de Sancto-Victore et priorisse dicte Domus. (347.)

696. D. 27 octobris. — Quia capitulum tenetur erga religiosos de Sancto-Victore in certa summa peccunie, videlicet in summa

LXVI l. vel circiter, et illi de Sancto-Victore erga priorissam Domus Dei in alia summa minori, et religiosi Domus Dei erga capitulum in majori summa quam capitulum tenetur erga dictos de Sancto-Victore, per deliberacionem capituli dictum est magistro dicte Domus Dei Parisiensis, in capitulo tunc presenti, quod ipse et alii religiosi dicte Domus aquittent capitulum erga dictos de Sancto-Victore de dicta summa, alioquin procedetur contra ipsos de Domo Dei, qui quidem magister Domus obtulit aquittare capitulum erga dictos religiosos Sancti-Victoris de XL l. p. et non amplius, nisi ipsa priorissa velit ad hoc consentire, cum qua ipse magister super hoc loquetur et refferet hodie, prout ipse hoc facere obtulit idem magister Domus Dei. (348.)

697. D. 30 octobris. — Barre, de Fontanis, camerarius deputantur ad loquendum cum magistro Domus Dei Parisiensis super contractu faciendo inter capitulum et religiosos dicte Domus secundum quandam minutam hic exhibitam et visam per dominum camerarium pro facto Sancti-Victoris. (351.)

698. D. 5 novembris. — Quia religiosi Sancti-Victoris tenentur erga priorissem[1] Domus Dei Parisiensis in certa peccunie summa, pro qua summa ipsa priorissa procedit contra ipsos de Sancto-Victore, et quia eciam capitulum tenetur erga dictos de Sancto-Victore in certa summa, contra quod capitulum ipsi religiosi Sancti-Victoris procedunt pro dicta summa, item quia religiosi dicte Domus Dei Parisiensis tenentur erga dictum capitulum in majori summa quam tenetur capitulum erga dictos de Sancto-Victore, magister Johannes Binet, magister dicte Domus Dei Parisiensis, in capitulo Parisiensi presens, super hoc interrogatus, obtulit exonerare et acquittare capitulum erga dictos de Sancto-Victore solum de summa LVI l. p. et de expensis ob hoc factis in Castalleto; loquetur cum Gossemart, ut fiat moderacio, et refferet. (354.)

699. D. 7 novembris. — Compareat ad primum capitulum magister Domus Dei pro aliquibus sibi dicendis per capitulum. (356.)

700. D. 13 novembris. — Fiat et tradatur quittancia capituli magistro Domus Dei Parisiensis pro facto Sancti-Victoris, ut petit idem magister Domus. (359.)

---

1. *Corr.* priorissam.

701. D. 17 decembris. — Fiat quittancia generalis magistro Domus Dei Parisiensis, mediantibus solucionibus factis etc., prout dicet camerarius clericus. (376.)

702. D. 31 decembris. — Bude cum provisoribus Domus Dei Parisiensis commissus est ad loquendum gentibus Regis, Ville Parisiensi, pro provisione danda neccessitatibus Domus Dei Parisiensis predicte et pauperibus et servitoribus ejusdem. (380.)

1443.

703. D. 8 marcii. — Data est licencia illis de Domo Dei Parisiensi ministrandi pauperibus infirmis dicte Domus in ista quadragesima lac et buturum etc., ut in anno preterito. (409.)

704. D. 12 marcii. — Dominus Martinus Thoulouze, religiosus Domus Dei, auctorizatus est ad constituendum procuratores pro ipso in suis agendis et negociis, sub obligacione bonorum suorum. (410.)

705. D. 26 junii. — Provisores et ad audiendum compota : penitenciarius, Confranc, Baubignon et Beloysel. (449.)

706. D. 5 decembris. — Hora capituli congregatis in capitulo Parisiensi dominis archidiacono Brye, penitenciario, Confranc, Raguier, Pion et nonnullis aliis canonicis Parisiensibus, Dyonisius Monachi qui per longa tempora fuit in Domo Dei Parisiensi ut puer chorialis, fuit receptus et admissus ad habitum religionis dicte Domus, ut consuetum est, adhibitis solennitatibus assuetis. (509.)

707. D. 23 decembris. — Ad supplicacionem magistri Domus Dei Parisiensis propter hoc in capitulo comparentis, et sine prejudicio et pro ista vice, attenta paupertate dicte Domus, placet dominis quod nichil solvatur pro isto anno de vino debito dominis, canonicis absentibus in vigillia instantis festi Nativitatis Domini, ut consuetum est. (515.)

1444.

708. D. 7 februarii. — Hodie magister Domus Dei Parisiensis exhibuit in capitulo quasdam litteras apostolicas de et super nonnullis indulgenciis per dominum nostrum papam Eugenium quartum eidem Domui et benefactoribus ejusdem de novo con-

cessis, quibus exhibitis, visis et lectis, domini mei penitenciarius et Baubignon deputantur ad loquendum super hoc cum dominis cancellario Francie et episcopo Parisiensi et aliis de quibus necesse fuerit. (531.)

709. D. 11 maii. — De quadam domo sita prope plateam Catorum, de qua hic locutus est magister Domus Dei, pro qua offerunt tradere videlicet Gervasius Bonnet c s. p. et Stephanus Jaquelin VI l. t. annui redditus pro dicta Domo Dei, et de qua est altercatio inter dictos Gervasium et Stephanum, domini mei Jacobus Barre, R. Hauleny et L. Guermeti, canonici Parisienses, aut duo ipsorum, deputantur ad tractandum materiam ex parte capituli, vocato cum ipsis dicto magistro Domus Dei, et ad tradendum dictam domum alteri ipsorum duorum contendencium aut alteri sufficienti magis offerenti, prout eisdem commissariis videbitur expedire pro bono et utilitate dicte Domus Dei, et in dicta materia omnino concludendum. (579.)

710. D. 25 junii. — Provisores remanent. Ad audiendum compota deputantur domini Confranc, Gaillon, Guermeti, et est ordinatum quod quilibet ipsorum habebit XVI s. p. pro omnibus compotis cujuslibet anni audiendis. (595.)

1445.

711. D. 15 januarii. — Domini dispensaverunt de duobus bannis cum Ysabelli la Moynesse de domo et familia Domus Dei Parisiensis de matrimonio contrahendo cum Gauffrido d'Avalon, parrochie Sancti-Severini. (678.)

712. D. 18 februarii. — Dyonisius Monachi fecit vota. (687.)

713. D. 20 februarii. — Frater Dyonisius Monachi ad subdyaconatum promotus. (688.)

714. D. 27 marcii. — Frater Dionisius Monachi ad dyaconatum promotus. (704.)

715. D. 23 aprilis. — Ad faciendum scrutin[i]um in Domo Dei Parisiensi pro priorissa de novo ibidem facienda loco sororis Marie du Jardin, nuper, dum viveret, dicte Domus priorisse, que nuper abiit seu decessit, deputantur magister G. Charent et illi qui voluerint esse de dominis canonicis, cum provisoribus dicte Domus Dei. (LL 219, p. 12.)

716. — Ad requestam magistri P. de Cajart, presbiteri, et de

consensu fratris Johannis Bignet, magistri Domus Dei Parisiensis, propter hoc in hac parte per capitulum auctorizati pro se aliisque fratribus et sororibus dicte Domus, attentis temporibus currentibus necnon reparacionibus neccessariis faciendis in quadam domo ad deux pignons sita in vico Confratrie, in Civitate, que fuit magistri P. de Chergi et ejus uxoris et nunc dicti Cajart, ad intersignum Nostre-Domine, de quibus in litteris Castelleti Parisiensis confectis lacius fit mencio, domini de capitulo moderaverunt XL^ta s. p. quos ipsi religiosi solebant et debent percipere annui redditus super dicta domo, ad summam sive pro summa XXXII s. p. per ipsum Cajart et suos heredes imperpetuum eisdem religiosis de cetero, loco dictorum XL s. p., solvendorum, secundum formam et tenorem dictarum litterarum etc., unacum VI d. p. pro censu illis quibus debentur etc. (12.)

717. D. 26 aprilis. — Conclusum est per capitulum, nemine contradicente, auditis prius relacione et oppinione dominorum ad faciendum scrutinum in Domo Dei Parisiensi pro nova priorissa ibidem instituenda et facienda, videlicet magistrorum Henrici Thibout, penitenciarii, Nicolai Confranc, Roberti de Gaillon, G. Charent, Roberti Cibolle, Johannis Baubignon et Johannis Beloysel, commissorum et deputatorum, ac eciam oppinione omnium dominorum capitulancium, exceptis tamen cancellario et Cotin tunc a capitulo absentibus, quod soror Johanna la Bridoulette, tamquam ad hoc sufficiens et ydonea, committetur ad officium priorisse dicte Domus Dei excercendum cum beneplacito capituli et quod ad hoc admittetur et recipietur ipsa soror Johanna, que veniet ad primum capitulum ad prestandum juramentum assuetum. (13.)

718. D. 28 aprilis. — Hodie, secundum deliberacionem capituli ultimate habitam, soror Johanna la Bridouletta, religiosa Domus Dei Parisiensis, hic propter hoc cum pluribus religiosis fratribus et sororibus dicte Domus et aliis pluribus notabilibus personis, fuit recepta et admissa in priorissam ac ad regimen officii priorisse dicte Domus, ut consuetum est, que prestitit juramentum assuetum, videlicet de fideliter, bene et diligenter excercendo officium hujusmodi tam circa pauperes quam alias, et cetera consueta. (14.)

719. — Soror Petronilla la Guyonne recepit velum nigrum. (14.)

720. D. 25 junii. — Provisores remanent. (39.)

721. — Ad se informandum de statu et regimine Domus Dei Parisiensis ac religiosorum et religiosarum ejusdem deputantur domini cancellarius, penitenciarius, Confranc et du Drac. (39.)

722. D. 26 junii. — Audita relacione dominorum cancellarii, penitenciarii, Confranc et du Drac, commissi[1] ad se informandum de regimine Domus et religiosorum Domus Dei, dictum est eis quod perficiant ea que jam inceperunt circa hoc. (40.)

*__723__. D. 30 junii. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per absenciam magistrorum Petri Aleri et Yvonis Juvenis aut alias, collate sunt magistris Yvoni le Borgne, diocesis Corizopitensis, et Johanni Tual, Redonensis [diocesis] presbitero, magistris in artibus et bachalariis in decretis. (43.)

*__724__. D. 9 julii. — Hodie Johannes Renati supplicavit pro bursis collegii XVIII scolarium nunc vacantibus per [non] residenciam et absenciam a dicto collegio plurium scolarium dicti collegii. (47.)

*__725__. D. 19 julii. — Hodie Dominicus Convers supplicavit pro bursis collegii XVIII scolarium vacantibus per non residenciam Guidonis le Senne aut alias, super quo ordinatum est quod domini provisores collegiorum videant super hoc et refferant. (50.)

726. D. 4 augusti. — Audita relacione dominorum commissariorum Domus Dei Parisiensis, scilicet cancellarii, penitenciarii, Confranc et du Drac, placet dominis quod medietas peccuniarum proveniencium ex indulgenciis dicte Domus, per dominum Petrum Hallé nuper traditarum et penes magistrum dicte Domus existencium, exponatur per ordinacionem ipsorum commissariorum ad emendum vina, nemus et alia neccessaria, et quod ipse dominus Petrus, unacum uno religioso dicte Domus, perficiat inquestam. (54.)

727. D. 9 augusti. — Hodie, per deliberacionem capituli, domini mei magister G. Charent et Stephanus de Montdidier, canonici Parisienses, dati sunt commissarii et adjuncti cum dominis meis magistris Johanni Chuffart, cancellario, Henrico Thibout, penitenciario, Nicolao Confranc et Johanni du Drac, canonicis Parisiensibus, ad infrascripta per capitulum nuper commissis, videlicet ad inquirendum et se informandum plenarie de et super

---

1. *Corr.* commissorum.

statu et regimine Domus Dei Parisiensis ac religiosorum et religiosarum servitorumque ejusdem et de circonstanciis etc. in spiritualibus et temporalibus et tam super facto indulgenciarum a domino nostro Papa ad Domum nuper concessarum et per dominum Petrum Hallé receptarum, quam alias, cum plenaria potestate providendi et ordinandi super hoc prout viderint expedire, ac officiarios ibidem, si sit opus, destituendi et alios, loco ipsorum, instituendi et ordinandi, puniendi et corrigendi, magistro dicte Domus excepto duntaxat, et ad ipsum Halé arrestari faciendum auctoritate justicie, si videatur eis expedire, et ex nunc ordinatum est quod arrestetur ipse donec reddet sua compota, et ad ipsum compellendum seu compelli faciendum ad reddendum sua compota de hujusmodi receptis, et eciam circa hoc neccessaria faciendum que capitulum facere posset. (56.)

728. D. 11 augusti. — Hodie, per deliberacionem dominorum meorum infrascriptorum, videlicet magistrorum Johannis Chuffart, cancellarii, Henrici Thibout, penitenciarii, Nicolai Confranc, Johannis du Drac, G. Charent et Stephani de Montdidier, canonicorum ecclesie Parisiensis, ad hoc per capitulum commissorum et potestatem habencium, presente eciam magistro Roberto de Gaillon, canonico Parisiensi, postquam ipsi dominum Petrum Hallé, presbiterum, nuper co[m]missum ad faciendum questam indulgenciarum Domui Dei Parisiensi per dominum nostrum Papam concessarum, diligenter examinaverunt et inquisiverunt ab ipso sub debito juramento de et super suis agendis in facto dicte queste ac de receptis et misiis super hoc factis, ordinatum est pro bono et utilitate dicte Domus Dei Parisiensis, pluribus consideratis, eciam de consensu et voluntate magistri, bursarii, procuratoris ac priorisse aliorumque plurium religiosorum et religiosarum dicte Domus, quod ipse dominus Petrus Hallé remittatur et constituatur procurator et nuncius dicte Domus unacum duobus religiosis dicte Domus, scilicet fratribus Stephano Boniface et Johanne Tuleu, presbiteris, cum potestate plenaria recipiendi omnia bona et elemosinas eidem Domui Dei de et pro dictis indulgenciis danda et concedenda, sic quod ipse tenebitur reddere compotum de receptis et recipiendis.

Tractatum est autem inter ipsos dominos commissarios, nomine capituli Parisiensis et dicte Domus, et dictos magistrum, bursa-

rium, procuratorem, priorissorem[1] et religiosos ac religiosas dicte Domus et pro ipsa, ex una, et prefatum Hallé partibus ex alia, sic videlicet quod de et super totali summa quam ipse recipiet de dictis indulgenciis, durante beneplacito capituli, ipsa Domus Dei Parisiensis habebit libere octavam partem et ipse Hallé pro suis penis et laboribus ac salariis, deductis prius salariis et expensis suorum clericorum et commissorum, nonam partem, et si reperiatur quod ipse lucratus fuerit excessive, consensit solum habere decimam partem dicte summe totalis, deductis ut prius. (58.)

***729**. D. 13 augusti. — Si per dominos provisores collegiorum etc. dominus Johannes Ranati, presbiter, et Dominicus Conva[2], clericus, reperiantur ad hoc capaces et sufficientes, tradendo per ipsos fidejussores sive cauciones sufficientes de sibi tradendis, provideatur eis de bursis collegii xviii scolarium nunc vacantibus, quas petunt sibi conferri, quod postmodum sic factum est. (59.)

730. — Hodie domini commissarii pro facto Domus Dei fecerunt eorum relacionem de et super tractatu facto cum domino Petro Halé pro indulgenciis dicte Domus. (60.)

***731**. D. 23 augusti. — Burse collegii xviii scolarium per absenciam magistrorum N. de Capella et Guidonis aut alias vacantes, collate sunt dominis Johanni Ranati, presbitero, et Dominico Conve[rs], de ducatu de Bar. (62.)

***732**. D. 3 septembris. — Super requesta duorum scolarium collegii xviii scolarium petencium sibi provideri de habitacione et administracione domus dicti collegii ut possint ibidem habitare, ordinatum est quod domini com[m]issi ad visitandum collegia videant et provideant sibi prout viderint faciendum. (67.)

***733**. D. 22 octobris. — Burse collegii xviii scolarium vacantes per absenciam et non residenciam in dicto collegio nonnullorum bursariorum dicti collegii aut alias, collate sunt Nicolao Cotis, clerico Laudunensis diocesis. (88.)

***734**. D. 10 novembris. — Tradantur scollaribus collegii xviii scolarium eorum statuta, littere et libri, et ponantur in una archa sub tribus clavibus in dicto collegio, quarum capitulum habebit unam, dicti scolares aliam et .....[3]. (94.)

---

1. *Corr.* priorissam.
2. *Corr.* Convers.
3. La suite manque.

*735. D. 26 novembris. — Visa hic littera collegii XVIII scolarium pro facto merellorum Mandeti, differatur distribucio dictorum merellorum de quibus in ipsa littera fit mencio, usque ad quadragesimam proximam et tunc tradetur merellus secundum deliberacionem capituli. (99.)

*736. D. 13 decembris. — Hodie dominus rector Universitatis, associatus aliquibus de Universitate, videlicet magistro Johanne Haneron, requisivit dominos capitulantes, ex parte dicte Universitatis, ut ipsi providerent collegio XVIII scolarium, ut scolares possent ibidem habitare et habere provisiones victualium et aliorum neccessariorum a Domo Dei Parisiensi et ab ipsis dominis; cui responsum est quod domini facient ut melius poterunt et debebunt. (103.)

737. D. 18 decembris. — Frater Robertus Pire, clericus, ad accolitatum promotus. (106.)

*738. D. 22 decembris. — Ad supplicacionem magistri Petri Asterii, magistri in artibus, clerici Vivariensis diocesis, studentis Parisius in Facultate decretorum, placet dominis quod sibi conferantur burse collegii XVIII scolarium, dum tamen sibi debeant et possint conferri per statuta dicti collegii et quod ipsa statuta non sint contraria ad hoc, et hoc per absenciam et non residenciam scolarium. (108.)

739. D. 31 decembris. — Hodie magister Domus Dei peciit habere consensum capituli pro quadam domo in vico ....., pro qua offertur tradere XL s. redditus, de qua hic locutus est dictus magister Domus Dei; super quo ordinatum est quod ipse et magister Robertus de Gaillon ibunt supra locum, visitabunt et refferent de commodo vel incommodo vel dabunt consensum ad hoc. (110.)

1446.

*740. D. 10 januarii. — Citetur coram provisoribus collegii XVIII scolarium ille scolaris dicti collegii de quo hic locutus est dominus penitenciarius, visurus se privari a dicto collegio. (114.)

*741. D. 12 januarii. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per absenciam et non residenciam etc., collate sunt Anthonio Ranati de Sancto-Francone, Bellicensis diocesis clerico, scolari Parisiensi. (114.)

742. D. 25 januarii. — Hodie Johannes de Granville et Stephanota de Tourneville, alias la Pichote, jam diu est commorantes in Domo Dei Parisiensi et servitores ejusdem Domus, et specialiter dictus de Granville, fuerunt recepti et admissi per fratres et so[ro]res, scilicet magistrum, bursarium, priorissam et alios religiosos et religiosas dicte Domus, propter hoc in eorum capitulo congregatos, in servitores fratres et familiares dicte Domus, quamdiu vixerunt[1], ita quod ipsi religiosi tenebuntur eisdem omnia sibi neccessaria, quamdiu vixerint, ministrare, et ipsi tenebuntur, prout eciam juraverunt et promiserunt, eidem Domui in omnibus licitis servire ac eciam magistro dicte Domus in omnibus licitis obedire, ac dominis decano et capitulo Parisiensi obedire et reverenciam et subjectionem exhibere et cetera in talibus consueta facere etc., presentibus ad hoc dominis penitenciario et Nicolao Confranc, canonicis ecclesie Parisiensis, provisoribus dicte Domus. (118.)

*__743__. D. 4 februarii. — Hodie, in ecclesia Parisiensi, hora vesperorum, magister Petrus Asterii, ut procurator aliorum scolarium collegii XVIII scolarium Parisiensis, juravit in manu domini penitenciarii, alterius provisorum dicti collegii, officium procuratoris dicti collegii fideliter et diligenter excercere, bonum compotum et fidelem racionem quociens fuerit requisitus, reddere sine contradicione, obedienciam et reverenciam dominis de capitulo Parisiensi et provisoribus ejusdem collegii exhibere, statuta ejusdem servare ac deffectus per alios scolares dicti collegii commissos et committendos denunciare et alia facere ad que tenetur ipse procurator, presentibus dominis Johanne de Bussi, archidiacono Brye, et Radulpho Hauleny, canonicis Parisiensis ecclesie. (122.)

744. D. 21 februarii. — Quia nonnulli religiosi Domus Dei qui fuerunt in obsequiis et servicio deffuncti magistri Johannis Beloysel, nuper defuncti, dum viveret canonici Parisiensis, et in ecclesia Parisiensi inhumati, conquesti sunt de domino Clemente Melloti, distributore in dicta ecclesia, qui recusavit eis tradere suas distribuciones, sed tradidit aliis extraneis de ecclesiis capitulo subjectis, remittitur discrecioni executorum dicti deffuncti de tradendo vel non eisdem religiosis et aliis. (127.)

---

1. *Corr.* vixerint.

745. D. 10 marcii. — Ad audiendum confessiones pro casibus reservatis et aliis in Domo Dei deputatus est cum Gaillon magister Robertus Cibolle, loco de Confranc. (134.)

746. D. 17 marcii. — Magister Nicolaus Confranc commissus sive adjunctus est cum aliis dominis nuper ad audiendum confessiones illorum et illarum de Domo Dei, eciam in casibus reservatis, deputatis, non obstante deliberacione in contrarium nuper facta. (137.)

*__747__. — Provisores collegiorum capitulo Parisiensi commissorum audient duos scolares collegii XVIII scolarium de quibus hic conquestus est magister dicte Domus Dei, et providebunt. (137.)

748. — Audita relacione magistrorum Johannis du Drac et V. de Croces ad hoc commissorum et ad requestam magistri Domus Dei Parisiensis hic presentis, placet dominis eorum consensu de et super tradicione cujusdam domus in vico Sancti-Jacobi per ipsos de Domo Dei facta cuidam Johanni le Boursier, secundum formam hic recitatam, videlicet de domo. (137.)

749. D. 13 junii. — Fratres Robertus Pire et Guillelmus le Flament, presentati per magistrum et religiosos Domus Dei, ut consuetum est, receperunt superlicium et capam nigram. (171.)

750. — Soror Petronilla la Guionne fecit vota. (171.)

751. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : cancellarius, penitenciarius, Confranc et du Drac. (183.)

752. D. 22 augusti. — Soror Johanna la Richeuse velum et chlamydem religionis recepit. (204.)

*__753__. D. 29 octobris. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes ad presens quia pauci sunt scolares aut alias quovis modo vacantes, collate sunt Petro Marie, clerico, scolari Parisiensi pauperi, super hoc supplicanti. (230.)

1447.

754. D. 30 januarii. — Super requesta magistri Domus Dei Parisiensis, petentis habere consensum capituli ut possit tradere quandam domum seu domos in vico de Bucheria prope Parvum-Pontem, pro qua seu quibus reperit VIII l. p. redditus, gallice non rachetables, ordinatum est quod dominus penitenciarius aut alter

provisorum dicte Domus videbit loca et refferet de commodo vel incommodo, et postmodum deliberabitur. (258.)

755. — Item super ratifficacione quam petit pro quadam domo in vico Sancti-Honorati Parisius, de qua eciam hic locutus est ipse magister, idem dominus penitenciarius videbit, inquiret et refferet. (258.)

756. — Injungatur magistro Domus Dei Parisiensis ut reddat compota sua. (258.)

757. D. 8 februarii. — Domini auctorizaverunt tradicionem alias factam per fratrem Johannem de Dommeilliers, tunc magistrum Domus Dei Parisiensis, scilicet anno cccc xxxiiii°, die xiiii februarii, uxori et procuratori cujusdam Johannis Cauvel de quadam magna platea vacua ubi erat dudum domus ad intersignum Sancti-Martini, pro xvi s. redditus, prout in litteris Castalleti super hoc confectis, de dicta data, hic exhibitis et visis continetur. (261.)

758. D. 4 marcii. — Fratres Guillelmus Flamingi ad accolitatum et Robertus Pire ad subdiaconatum promoti. (268.)

759. D. 9 marcii. — Audita relacione domini penitenciarii ad hoc commissi, placet dominis eorum auctorizacionem seu consensum [prestare] de tradicione facta per religiosos Domus Dei Parisiensis de duabus domibus sitis in vico de la Huchette, videlicet una que fuit Johannis Merlin, dicti Borillac, cuidam Guillelmo des Boullons, hospiti domus de la Chaiere prope Parvum-Pontem, pro viii l. p. redditus et xii d. pro fundo terre, et altera domo que fuit Johannis de Bussi, facta Jacobo Riant et ejus uxori pro vii l. p. redditus cum fundo terre. (269.)

760. D. 23 marcii. — Frater Robertus Pire, subdiaconus, ad diaconatum promotus. (274.)

***761.** D. 12 maii. — Super requesta procuratoris collegii xviii scolarium requirentis provisionem eorum domus, videlicet quod eorum domus reparetur sic quod scolares possint ibidem residere et habitare, super quo ordinatum est quod provisores collegiorum loquantur cum magistro Domus Dei ut provideat super hoc. (290.)

762. D. 19 junii. — Compellatur magister Domus Dei ad tradendum peccunias neccessarias pro emendo cooperturas lectorum

dicte Domus, et ad hoc commis[s]i sunt provisores dicte Domus, et habeat priorissa dicte Domus terciam partem legatorum factorum dicte Domui. (302.)

763. D. 1 julii. — Cancellarius, penitenciarius, Confranc et Vittri, loco du Drac, deputati sunt provisores et ad audiendum compota. (308.)

764. D. 7 julii. — Fratres Robertus Pire et Guillelmus le Flament fecerunt vota. (311.)

765. D. 14 julii. — Domini denegaverunt domino Petro Tassin, religioso Domus Dei Parisiensis, licenciam eligendi confessorem secundum formam litterarum super hoc confectarum, hic exhibitarum ex parte ipsius, sibi concessarum per dominum Johannem, episcopum Prenestinum, auctoritate apostolica, sed prohibetur ne ipse et alii religiosi dicte Domus ullatenus utantur de talibus graciis, et hoc pro certis (de) causis ipsos dominos ad hoc moventibus. (316.)

766. D. 17 julii. — Hodie domini auctorizaverunt et approbaverunt tractatum factum inter magistrum Domus Dei Parisiensis et sororem Johannam de Tuillieres, ex una, et dominum Petrum de Tuillieres, fratrem dicte sororis Johanne, partibus ex alia, mediantibus x l. t. per ipsos religiosos percipiendis super domo et hereditagiis dicti domini Petri ad vitam ipsius sororis Johanne, prout in litteris Castalleti super hoc confectis, hic exhibitis, continetur. (317.)

***767.** D. 7 augusti. — Audita relacione domini penitenciarii, alterius commissorum ad visitandum collegia, recipiatur in bursarium collegii XVIII scolarium Thierricus, natus Thierrici dicti l'Astricart, de Novo-Castro, Tulensis diocesis. (328.)

768. D. 11 augusti. — Soror Johanna la Richeuse fecit vota. (330.)

***769.** D. 4 septembris. — Placet dominis quod Petrus Charneronis, alias Jaqueti, de partibus Sancti-Claudi oriundus, habeat bursas collegii XVIII scolarium et quod ipse ad hoc recipiatur et habeat litteram. (337.)

770. D. 10 novembris. — Quia magister Domus Dei requisivit quod bulle apostolice per dominum Eugenium papam ultimum super prorogacione indulgenciarum concessarum dicte Domui Dei publicentur, ordinatum est quod primo dicte bulle

videantur per magistrum G. Cotin et camerarius clericus[1], qui refferent si sint alique difficultates. (364.)

771. D. 16 novembris. — Placet dominis quod littere apostolice Domui Dei Parisiensi de et super prorogacione indulgenciarum concessarum confecte publicentur, ut decet, et quod fiant super hoc littere in forma super sigillo curie Parisiensis. (367.)

772. D. 23 decembris. — Frater Guillelmus Flami[n]gi ad subdiaconatum promotus. (396.)

1448.

773. D. 31 januarii. — Sigillentur littere missive ex parte Domus Dei Parisiensis et pro ipsa Domo hic exhibite. (408.)

774. D. 17 februarii. — Frater Guillelmus Flami[n]gi ad diaconatum promotus. (414.)

***775.** D. 7 marcii. — Quia sunt nonnulli qui petunt habere bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis, ordinatum est quod promotor et notarius capituli se informabunt de statu dicti collegii et de numero scolarium presencium et absencium et refferent. (423.)

***776.** D. 29 marcii. — Ordinatum est quod domini provisores collegiorum provideant collegio XVIII scolarium tam pro scolaribus quam pro reparacionibus dicti collegii. (432.)

777. D. 29 aprilis. — Scribatur ex parte capituli pro Domo Dei Parisiensi domino episcopo de Més, recommendando sibi factum dicte Domus. (444.)

778. D. 29 maii. — Placet dominis quod die crastina recipiatur in capitulo Johannes d'Erry in religiosum Domus Dei Parisiensis per dominos provisores et alios qui voluerint interesse. (453.)

779. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : cancellarius, penitenciarius et Vittri. (464.)

780. D. 17 julii. — De quadam domo de Mont-de-Ville prope Corbolium, spectante Domui Dei Parisiensi, de qua hic locutus est officiarius horarum, et audita ejus relacione qui fuit supra locum et qui est oppinionis quod renuncietur eidem, attentis

---

1. *Corr.* camerarium clericum.

ruina et oneribus ejusdem, ordinatum est quod provisores Domus Dei audient super hoc magistrum et alios religiosos et religiosas ejusdem, provideant et refferant. (476.)

781. D. 19 julii. — Preceptum est magistro Domus Dei Parisiensis hic presenti quod ipse nullas peccunias excessivas exponi faciat in reparacionibus nisi de licencia capituli, qui se excusavit. (477.)

782. D. 7 augusti. — Succentor electus est ad audiendum confessiones religiosarum Domus Dei, eciam in casibus reservatis. (483.)

783. D. 14 augusti. — Quia dominus succentor ecclesie, nuper commissus per capitulum ad audiendum confessiones religiosarum Domus Dei Parisiensis, loco magistri Roberti Cibolle, nunc absentis, se excusavit et noluit accipere onus, ordinatum est quod committatur ad hoc magister Jacobus Bernard vel dominus Johannes Pilet, capellanus in ecclesia, casu quo magister Eursinus Thibout, alias ad hoc com[m]issus, non vellet ad hoc vacare et intendere. (486.)

784. D. 19 augusti. — Super requesta magistri Petri Chauveau, capellani in ecclesia Parisiensi ad altare Sancte-Katherine, qui conquestus est contra religiosos Domus Dei qui volunt redimere certum redditum quem percipit super dicta Domo ad causam dicte sue capellanie, et requisivit provisionem, ordinatum est quod dominus succentor cum provisoribus dicte Domus loquatur cum partibus; audient ipsas et providebitur, vel refferent capitulo. (488.)

785. D. 4 septembris. — Audita relacione dominorum meorum succentoris et penitenciarii, qui retulerunt locutos fuisse cum consilio ecclesie pro facto redditus capellanie quam nuper [obtinuit] magister Petrus Chauveau in ecclesia Parisiensi, qui percipit super Domo Dei Parisiensi certum redditum quem ipsi de Domo Dei intendunt reddimere, et quod dictum consilium est oppinionis quod dicti de Domo Dei non possunt nec debent dictum redditum redimere, et quod hoc notifficaverunt magistro dicte Domus, ordinatum est quod precipiatur ex parte capituli dicto magistro Domus Dei et procuratori ejusdem ut compareant in capitulo ad primum capitulum, et quod dicatur eis quod solvant dictum redditum de cetero, attenta oppinione dicti consilii, eciam attentis causis et meritis dicti redditus hic exhibitis. (496.)

***786**. D. 20 novembris. — Placet dominis quod burse collegii XVIII scolarium conferantur Theobaldo Blanchardi, Theobaldo Travery, Desiderio [Tandelini], Gerardo Guillelmi, diocesis Tullensis, et Petro Boudin, diocesis Silvanectensis, et Johanni Parvi, diocesis....., si reperiantur ad hoc capaces et ydonei. (533.)

***787**. D. 22 novembris. — Ut in precedenti deliberacione. (535.)

***788**. D. 11 decembris. — Audita relacione et oppinione dominorum succentoris et penitenciarii ad hoc commissorum, burse collegii XV[III] scolarium collate sunt Johanni Rose, diocesis Trecensis, Nicolao Gerardi, Mettensis, Reginaldo Aubriot, Stephano Theveneti, Nicolao Bouillebec, Tullensis diocesis, tradendo tamen per ipsos caucionem de sibi tradendis per religiosos Domus Dei Parisiensis. (540.)

***789**. D. 20 decembris. — Hodie magister et priorissa Domus Dei requisiverunt habere commissarios coram quibus poterunt ministrare testes pro facto collegii XVIII scolarium; super quo succentor et penitenciarius et alii qui voluerunt esse, deputantur ad hoc et providendum super hoc. (543.)

790. — Frater Robertus Pire ad presbiteratum promotus. (543.)

791. D. 23 decembris. — Surrogatus est provisor Domus Dei Parisiensis cum aliis provisoribus dicte Domus dominus archidiaconus de Josayo, loco domini penitenciarii deffuncti. (544.)

1449.

792. D. 9 januarii. — Maria la Fevre recepit velum et chlamydem. (547.)

***793**. D. 15 januarii. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam et non residenciam nonnullorum bursariorum dicti collegii et quia pauci sunt scolares, saltem quia non sunt in numero aut alias quomodolibet vacent, collate sunt Guillelmo Harvy, Senonensis, et Evrardo de Dumo, Cameracensis diocesis, ad relacionem domini succentoris. (549.)

***794**. D. 31 januarii. — Super requesta procuratoris et aliorum scollarium collegii XVIII scolarium, requirencium expedicionem et restitucionem suarum litterarum penes dominum succentorem existencium, ordinatum est quod domini provisores dicti

collegii tam super hoc quam super toto facto dicti collegii provideant. (567.)

*795. D. 3 februarii. — Provideant domini provisores collegii XVIII scolarium in facto dicti collegii de quo conquesti sunt contra magistrum dicte Domus, hic presentem, procurator et scolares dicti collegii. (567.)

796. D. 19 februarii. — Audita relacione et requesta magistri Domus Dei Parisiensis, domini dispensaverunt cum gravis[1] infirmis dicte Domus, in quantum in eis est, ut possint uti lac, buturum et ova in ista quadragesima, secundum consilium medicorum et cirurgicorum. (574.)

797. D. 6 marcii. — Robineta la Rousse recepit velum et chlamydem. (578.)

*798. D. 13, 24 marcii. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per resignacionem Petri Charneronis, alias Jaquet, et per simplicem resignacionem magistri Yvonis Trabonis, collate sunt Nicolao Rose, diocesis Trecensis, et Radulpho Ville, diocesis Redonensis clericis. (581, 586.)

*799. D. 25 marcii. — Burse dicti collegii vacantes per non residenciam et absenciam nonnullorum bursariorum dicti collegii et quia non sunt in numero, sed pauci sunt, collate sunt Petro Milonis, Treverensis diocesis, et Herveo Marrier, Redonensis diocesis clericis. (586.)

800. D. 7 aprilis. — Soror Johanna la Maheude recepit velum et chlamydem. (591.)

801. D. 2 maii. — Preceptum est domino Johanni Binet, magistro Domus Dei Parisiensis, presenti in capitulo, ne ipse faciat aut fieri faciat seu permittat fieri aliquas reparaciones, excessiones seu edificia maxime ultra c l. p. sine situ et consensu capituli. (607.)

802. D. 7 junii. — Frater Johannes d'Arry ad subdiaconatum promotus. (618.)

*803. D. 16, 26 junii, 2 julii. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per resignacionem puram Nicolay Henrici et Guillelmi Harvy et per absenciam etc., collate sunt Petro Chasandi, Matheo Chauvelli, diocesis Lemovicensis, Johanni d'Esnaco, Bisuntinensis

1. *Corr.* gravibus.

diocesis, et Johanni Travaut, diocesis Briocensis in Britannia clericis. (620, 624, 628.)

804. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota commissi remanent. (624.)

***805**. D. 9 julii. — Altera collatio bursarum. (632.)

***806**. D. 21 julii. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam et quia non sunt in numero etc., collate sunt Radulpho Oigon, diocesis Redonensis, ad relacionem domini succentoris. (636.)

807. D. 12 augusti. — Per dominos meos Johannem de Courcellis, archidiaconum de Josayo, et Robertum Cibolle, penitenciarium ecclesie Parisiensis, nomine capituli Parisiensis, pro filiabus Domus Dei Parisiensis velandis, per inquisicionem votorum fratrum et sororum dicte Domus factum fuit scrutin[i]um, ut moris est, quod sequitur, juramento a quolibet prius a[d] sancta Dei euvangelia solenniter prestito, et fuerunt electe et nominate per ordinem videlicet primo Bartholomea la Tibuze pro primo loco, Jaqueta de Marlemer pro secundo loco, Margota Agnex pro tercio loco, et Ysabellis la Jolie pro IIII° loco. (643.)

808. D. 18 augusti. — Berthelina [la Thibuze] recepit velum et chlamydem. (645.)

***809**. D. 3 septembris. — Hodie procurator et scolares collegii XVIII scolarium pecierunt habere provisionem ab illis de Domo Dei Parisiensi. (653.)

810. D. 20 septembris. — Frater Johannes d'Erry ad diaconatum promotus. (659.)

***811**. D. 3 octobris. — Succentor, Gaillon se informabunt de quadam camera in collegio XVIII scolarium de qua sunt hic conquesti scolares dicti collegii contra magistrum Domus Dei Parisiensis, et refferent ut super hoc provideatur. (666.)

***812**. — Burse collegii XVIII scolarium quas possidebat Gerardus, natus Guillelmi dicti Bormont, diocesis Tullensis, vacantes per ejus resignacionem simplicem, collate sunt Petro Mon-ami, diocesis Suessionensis, ad relacionem domini succentoris. (666.)

813. D. 15 octobris. — Nicole Bretin a signifié à mess. que Jehan la Hure veult consigner les deniers que l'Ostel-Dieu prent sur son hostel en la rue de la Ferronnerie, au coing de la rue des

Bourdonnoys, et sera signifié par IIII samedis en l'auditoire de Chastellet pour adviser où les deniers seront employez. (669.)

*814. D. 24 octobris. — Auditis questionibus magistri Domus Dei Parisiensis ac procuratoris et nonnullorum scolarium collegii XVIII scolarium conquerencium de eorum provisione et domo, preceptum est dicto magistro presenti quod faciat eisdem scolaribus tradere panem, ut consuetum est, et quod compareant die lune in capitulo ipse magister et bursarius, procurator et priorisse[1] cum nonnullis religiosis [et] mulieribus dicte Domus ad audiendum aliqua sibi dicenda per capitulum, et respectu domus dictorum scolarium videatur per juratos ecclesie et refferatur de interesse. (672.)

815. D. 27 octobris. — Hodie, ad mandatum capituli, conparuerunt in capitulo magister, bursarius, procurator ac priorissa, suppriorissa et plures religiosi et religiose Domus Dei Parisiensis, quibus, post exortacionem eis factam de regimine et statu dicte Domus, fuit eis preceptum et maxime dictis magistro, bursario et procuratori, quod de cetero non faciant fieri aliquas reparaciones aut expensam reparacionum excessivam sine scitu et licencia capituli aut provisorum dicte Domus, et quod reddant sua compota de anno in annum, quodque se habeant bene, decenter, pacifice et honeste in habitu et regimine prout debent esse religiosi; quibus eciam magistro, bursario, procuratori et religiosis fuit injunctum ut dictas religiosas tractent amicabiliter, ut decet, et eisdem priorisse et religiosis quod obediant eisdem magistro, bursario et procuratori, ut decet, et specialiter dicto magistro : alias capitulum providebit. (673.)

816. D. 19 decembris. — Soror Maria la Fevre fecit vota. (694.)

817. D. 20 decembris. — Frater Guillelmus Flami[n]gi et Johannes d'Erry ad presbiteratum promoti. (695.)

1450.

818. D. 20 februarii. — Ad supplicacionem magistri Domus Dei Parisiensis, placet dominis quod possint ministrare infirmis butirum etc., ut consuetum est. (717.)

---

1. *Corr.* priorissa.

819. D. 28 marcii. — Sorores Robineta la Rousse et Johanna la Maheuze fecerunt vota. (734.)

***820**. D. 11 maii. — Super debato magistri Domus Dei Parisiensis et scolarium collegii XVIII scolarium, videlicet super eo quod ipsi scolares fecerunt examinari nonnullos testes contra illos de Domo Dei per curiam secularem et obtinuerunt contra eos litteras de complainte, eciam quod dictus magister denegavit eisdem scolaribus tradere et ministrare panem alias per dominos provisores dicti collegii eisdem scolaribus per dictos de Domo Dei tradi et ministrari ordinatum, preceptum est dicto magistro Domus Dei quod non cesset tradi facere eisdem scolaribus dictum panem; ordinatum est eciam quod precipiatur procuratori dictorum scolarium quod cesset a dicto processu et si voluerit facere examinare testes, faciat eos examinare per promotorem et notarium capituli. (751.)

821. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota remanent archidiaconus de Josayo, Vittri et Raguier. (768.)

822. D. 13 julii. — Succentor, Thomas de Courcellis cum domino penitenciario adjuncti sunt ad audiendum confessiones religiosarum Domus Dei Parisiensis, eciam in casibus reservatis. (775.)

823. D. 2 septembris. — Soror Berthelina la Thibuze fecit vota. (798.)

***824**. D. 20 septembris. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per resignacionem Desiderii Tandelin, collate fuerunt P. Viam, Tulensis diocesis, ad relacionem domini succentoris. (804.)

825. D. 5 octobris. — Dominus Johannes Huon, presbiter, canonicus Sancti-Dionisii de Passu, commissus est cum domino Nicolao le Terrier ad audiendum confessiones religiosarum Domus Dei Parisiensis, in casibus non reservatis. (811.)

***826**. D. 14 octobris. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per recessum et non residenciam Johannis du Hasay ultra tempus debitum etc., collate sunt Guillelmo Marescalli, diocesis Briocensis, ad relacionem domini succentoris. (814.)

827. D. 6 novembris. — Super contentis in requesta domini Martini Thoulouse, religiosi Domus Dei Parisiensis, provisores dicte Domus loquantur cum magistro dicte Domus. (824.)

828. D. 23 decembris. — Magistro Domus Dei Parisiensis petenti remitti eidem Domui Dei vinum hodie in dicta Domo canonicis Parisiensibus debitum, videlicet vinum canonicorum absencium, responsum est quod illi qui voluerint dare, poterunt dare, tam absentes quam presentes. (843.)

1451.

*__829__. D.... februarii. — Burse collegii XVIII scolari(or)um vacantes per obitum magistri Petri Asterii, collate sunt magistro Egidio Morsels, Leodiensis diocesis, magistro in artibus, super hoc supplicanti.[1] (LL 220, p. 2.)

830. D. 18 marcii. — Domini archidiaconus de Josayo, de C[r]oces, Vittri et de Fresnes deputantur ad loquendum cum magistro et religiosis Domus Dei Parisiensis pro facto domus in vico de Bethesi et ad videndum litteras et refferendum. (14.)

831. D. 27 marcii. — Super requesta priorisse Domus Dei Parisiensis, audita relacione magistri T. de Vittri ad hoc commissi, placet dominis eorum consensu videlicet quod quedam domus cum jardino in vico des Lavandieres, prope vicum Maubert, tradatur cuidam magistro Michaëli de Pons pro VIII l. IIII s. p. redditus, de quibus poterit redimere XLIIII s. p., ita quod teneatur exponere in reparacionibus neccessariis infra duos annos c l. t. (20.)

832. D. 15 aprilis. — Hodie, ad mandatum capituli, comparuerunt in capitulo Parisiensi plures de religiosis Domus Dei Parisiensis, tam de hominibus quam mulieribus, ad audiendum ferri sentenciam contra dominum Robertum Pire, religiosum dicte Domus, qui per plures dies et noctes fuit prisionarius in carceribus capituli detentus propter sua demerita, que quidem sentencia fuit lata in eorum presencia per dominum archidiaconum de Josayo, tunc presidentem in capitulo, in scripto ut in registro incarceratorum continetur; et fuerunt ipsi omnes moniti caritative ut de cetero bene et honeste se regerent; et fuit eis injunctum ut nullus de cetero recedat a dicta Domo sine licencia magistri, alioquin ipse magister notifficet capitulo et provideat, et quod nullus religiosus cum religiosa participat, presentibus ad hoc de ipsis religiosis Boniface, Tassin, Dionisio, Jemet et Guarry; injunctum est eciam eis quod de cetero nullas fundaciones de

novo faciant sine licencia capituli nec recipiant pueros sine licencia provisorum dicte Domus. (30.)

833. D. 19 aprilis. — Hodie comparuerunt in capitulo Parisiensi magister, bursarius, Symon, Petrus Petit, Thoulouse et Gauffridus, religiosi Domus Dei Parisiensis, quibus dictum est quod de cetero sint melius[1] regiminis quam fuerunt, alias punientur per capitulum. (33.)

*__834__. — Hodie dominus succentor solvit scolaribus collegii XVIII scolarium VI albos pro sex diebus quadragesime, secundum ordinacionem capituli. (33.)

835. — Pion, Fraxinis deputantur ad videndum domos, videlicet domum que fuit Henrici de la Porte, in vico de la Vennerie (*sic*), domum in vico Sancti-Jacobi ad intersignum de l'Arbaleste, domum de la Cloche et domum in vico des Deschargeurs que fuit Margare[te] de Louvers, pro priorissa Domus Dei Parisiensis. (33.)

836. D. 30 aprilis. — Audita relacione et oppinione magistrorum Stephani Pion et Martini de Fraxinis ad hoc commissorum, domini contentantur quod priorissa Domus Dei Parisiensis possit tradere domus[2] que fuit Henrici de la Porte, in vico Tannerie, pro C s. vel IIII l. p. redditus, si non possit plus haberi; similiter duas domos in vico Sancti-Jacobi, unam videlicet ad intersignum de l'Arbalestre, et aliam ad intersignum de la Cloche noire, pro XX l. redditus; item similiter domum que fuit Marguarete de Louviers in vico aux Chargeux, pro IX vel VIII l. p.; item similiter aliam domum in vico de la Charronnerie ad intersignum des deux Cignes, pro X l. p. redditus. (36.)

*__837__. D. 4 junii. — Burse collegii XVIII scolarium Parisiensis quas nuper tenebat magister Theobaldus Blanchardi, vacantes per ipsius simplicem resignacionem, collate sunt magistro Anthonio Jacobi, super hoc supplicanti. (56.)

838. D. 26 junii. — Provisores et ad audiendum compota : archidiaconus de Josayo, Vittri et de Brollio. (64.)

839. D. 30 julii. — Hodie, de consensu capituli et magistri Domus Dei Parisiensis, dominus patriarcha Antiocheus, episcopus

1. *Corr.* melioris.
2. *Corr.* domum.

Pictavensis, et Michaël Juvenel, dominus de Capella, coram magistro Johanne Francisci et ejus socio, notariis Castelleti Parisiensis, ceperunt garandiam pro magistro T. de Vittri pro Domo Dei Parisiensi. (78.)

840. D. 6 augusti. — Audita relacione magistri V. de Croces, alterius ad hoc commissorum, conceditur religiosis Domus Dei Parisiensis quod possint renunciare cuidam domui apud Mondeville existenti, proviso quod non solvant expensas. (82.)

841. D. 13 augusti. — Hodie fuit visa hic bulla papalis obtenta ex parte religiosorum Domus Dei Parisiensis pro indulgenciis etc., que tradita est magistro G. Cotin ad videndum et refferendum. (87.)

842. D. 16 augusti. — Audita relacione magistri Stephani Pion, qui visitavit quasdam masuras seu plateas retro cimiterium Sancti-Gervasii, in vico des Barres, que tangunt Domum Dei Parisiensem et les xvxx, placet dominis, ut petitur, habito prius juramento magistri dicte Domus de commodo vel incommodo, videlicet quod tradantur Johanni Roger et Petro le Maire pro vi l. p. redditus, de quibus poterunt redimere xl s. p. (87.)

843. D. 18 augusti. — Respectu bulle indulgenciarum Domus Dei Parisiensis, provisores dicte Domus se informabunt de confratriis dicte Domus et de circunstanciis, secundum intencionem capituli, et refferent de commodo vel incommodo, et super hoc loquetur cum Domino Parisiensi. (89.)

844. D. 26 augusti. — Domini archidiaconus de Josayo, succentor, cancellarius, penitenciarius et Cotin, si voluerit esse presens, deputantur ad loquendum et conferendum cum Domino Parisiensi, ad videndum quid erit agendum de certis bullis continentibus certas indulgencias Domui Dei Parisiensi per dominum nostrum Papam concessas pro certis confratriis ibidem institutis seu instituendis, utrum videlicet concedentur eis in forma vel non. (93.)

845. D. 27 augusti. — Hodie dominus archidiaconus de Josayo retulit quod religiosi Domus Dei Parisiensis sunt contenti et offerunt facere reformari eorum bullas de indulgenciis sibi concessis, et hoc infra festum Pasche proximum, et quod de hoc se oneravit magister G. de Montecamino. (94.)

*846. D. 10 septembris. — Placet dominis quod magister Johannes Coleti habeat bursas collegii XVIII scolarium, si sit locus vacans. (100.)

847. D. 27 septembris. — Hodie magister Domus Dei Parisiensis, presens in capitulo, fuit monitus caritative de se desistendo a processu inchoato pro facto decimarum de Balneolis. (109.)

*848. D. 1 octobris. — Ad supplicacionem Nicolay le Saunier, placet dominis sibi conferre bursas collegii XVIII scolarium tamquam vacantes per simplicem resignacionem Steveneti. (110.)

*849. D. 4 octobris. — Placet dominis quod Guillelmus Cleriel, clericus, natus Normanie, habeat bursas collegii XVIII scolarium, si sint vacantes per absenciam Egidii Morsels aut alias. (112.)

850. D. 28 octobris. — Archidiaconus de Josayo, du Drac et Vittri deputantur ad loquendum cum illis de Domo Dei Parisiensi et illo homine qui petit habere domum des Creneaulx, in vico de Bethisi, et refferendum. (124.)

*851. D. 15 novembris. — Conferantur burse collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam Johannis d'Esnaco, Gerardo Godrie, clerico Cameracensis diocesis. (131.)

*852. D. 22 novembris. — Vadant provisores collegii XVIII scolarium Parisiensis ad dictum collegium ad se informandum de quadam rasura per procuratorem dicti collegii, ut dicitur, facta in statutis dicti collegii, et provideant cele(be)rrime. (134.)

*853. D. 3 decembris. — Bursas[1] collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam magistri Johannis de l'Espinoye, collate sunt Droconi Moleti, clerico diocesis Noviomensis. (138.)

854. D. 6 decembris. — Soror Jaqueta de Maillemer recepit velum et chlamydem. (138.)

*855. D. 10 decembris. — Burse collegii XVIII scolarium quas nuper obtinebat magister Nicolaus Cossi, nunc vacantes per ejus absenciam aut alias, collate sunt Johanni Gervasii, diocesis Lexoviensis clerico. (139.)

1452.

856. D. 14 januarii. — Hodie domini ratifficaverunt tradicio-

1. *Corr.* Burse.

nem factam per fratrem Johannem Binet, magistrum, et sororem Johannam la Bridoulette, priorisse[1] Domus Dei Parisiensis, Matheo l'Englès, candellario cepi, et Colette, ejus uxori, de quadam domo sita in vico dicto à la Pierre-au-Let, ad intersignum du Dieu d'Amours, tenente ex una parte in vico Veteris-Monete domui de la Heuze, spectanti de presenti Gilberto de Rougemont, et ex alia parte cuidam domui pertinenti religiosis Sancti-Victoris, ad intersignum des IIII Ymages Nostre-Dame, et hoc pro XIIII l. p. redditus eisdem religiosis Domus Dei Parisiensis solvendis ad officium priorisse dicte Domus, cum onere XII d. p. pro fundo terre. (151.)

857. D. 31 januarii. — Soror Margareta Agnex recepit velum et chlamydem. (158.)

858. D. 9 februarii. — Domini ratifficaverunt tradicionem factam per religiosos Domus Dei Parisiensis domino Johanni Pierre, presbitero, capellano in ecclesia Parisiensi, de quadam domo eidem Domui Dei, ad causam officii priorisse dicte Domus, spectanti, sita in vico de la Couronne, in Civitate, in qua solebat esse intersignum Sancti-Martini, pro et mediantibus L s. p. redditus cum oneribus census debitis Regi et L s. p. incrementi census debiti, videlicet religiosis Sancti-Germani de Pratis X s., et religiosis de Templo XL s. p. (161.)

859. D. 29 februarii. — Hodie magister Domus Dei supplicavit dominis ut velint dispensare quod pauperes et gravi[ter] infirmi dicte Domus possint uti in ista quadragesima butturum et lac[2], super quo remittitur sue discrecioni. (167.)

860. D. 14 marcii. — Soror Ysabellis la Jolye recepit velum et chlamydem. (175.)

861. D. 14 aprilis. — Audita relacione domini succentoris ad hoc commissi, placet dominis quod religiosi Domus Dei Parisiensis tradant cuidam Petro l'Omme quandam domum du Ciege aux Deschargeux pro VIII l. p. redditus, ut petitur. (187.)

***862**. D. 21 aprilis. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam Droconis Moleti, collate sunt Johanni Vasseleti, diocesis Mettensis. (190.)

---

1. *Corr.* priorissam.
2. *Corr.* butturo et lacte.

863. D. 8 maii. — Ad requestam religiosorum Domus Dei Parisiensis, scribatur ex parte capituli Parisiensis erga dominum episcopum Morinensem pro facto eorum Domus et confratrie. (194.)

864. D. 10 maii. — Hodie domini capitulantes consenserunt quod, quamvis religiosi Domus Dei Parisiensis consenserint aut parati sint consentire quod capitulum Parisiense manutenuatur[1] per dominos Requestarum in possessione et saisina percipiendi et levandi, racione decime, de omnibus bladis, granis et aliis leguminibus crescentibus in terris existentibus in parrochia de Balneolis, dictis religiosis pertinentibus, undecimam jerbam seu undecimum manipulum antequam ipsi religiosi seu alii possint aliquid levare de prefatis terris, quod hujusmodi consensus dictorum religiosorum sit sine prejudicio suorum jurium, ita quod habitantes dicti loci de Balneolis contradicentes jus per dictum capitulum pretensum, valeant obtinere ad suos fines, ipsi religiosi non tenebuntur solvere aliam decimam quam dicti habitantes; si vero capitulum prefatum valeat obtinere ad suos fines, consensus hujusmodi dictorum religiosorum et manutencio obtinenda per dictum capitulum suum per omnia sorciatur effectum et ista cedula reddetur capitulo. (195.)

865. — Hodie soror Bartholomea la Dyuvre, religiosa Domus Dei Parisiensis, privata est per capitulum Parisiense a dicta Domo Dei propter sua demerita commissa cum domino Roberto Pire, religioso dicte Domus, et data est ei licencia se transferendi in alia domo seu alio loco ejusdem re[li]gionis et ordinis, et hoc infra tres menses proximos, et absoluta est ab hujusmodi offensa. (196.)

*__866__. D. 23 junii. — Domini provisores collegii XVIII scolarium appunctuabunt bursarios dicti collegii et religiosos Domus Dei super eorum debatis. (211.)

*__867__. — Burse collegii XVIII vacantes per resignacionem et dimissionem, aut alias, Johannis Gervasii collate sunt Oudeto Joffridi, Cathala[u]nensis [diocesis]. (212.)

868. D. 26 junii. — Provisores et ad audiendum compota : archidiaconus de Josayo, cancellarius et penitenciarius. (214.)

*__869__. D. 14 julii. — Burse collegii octodecim scolarium quas nuper obtinebat Egidius Figuli, alias Throchin, vacantes per ejus

1. *Corr.* manuteneatur.

absenciam et non residenciam etc. aut alias, collate sunt per capitulum Michaëli Durandi. (224.)

*870. D. 17 julii. — Conferantur burse vacantes per absenciam Hervey Merrien, Guillelmo Guillotin, diocesis Cenomannensis. (225.)

*871. D. 31 julii. — Conferantur burse vacantes per resignacionem Johannis Viani Johanni Pioti, clerico Bituricensis diocesis. (231.)

872. D. 2 augusti. — Committuntur provisores Domus Dei Parisiensis ad videndum et refferendum de commodo vel incommodo de contentis in quadam requesta ipsorum de Domo Dei. (235.)

*873. D. 16 augusti. — Ordinatum est quod dicatur ex parte capituli magistro Domus Dei Parisiensis quod ipse de cetero tradi faciat, prout alias fuit ordinatum, bursariis collegii XVIII scolarium panem, vinum et potagium et quod cessetur processus hinc inde inchoatus. (241.)

874. — Dicatur ex parte capituli provisoribus Domus Dei Parisiensis quod ipsi provideant super regimine religiosorum Domus Dei Parisiensis. (241.)

*875. D. 23 augusti. — Burse vacantes per resignacionem Hervey Merrien collate sunt Jacobo Penon, diocesis Cathala[u]nensis. (244.)

*876. D. 31 augusti. — Placet dominis conferre bursas vacantes per absenciam aut alias magistri Girardi Godue Ricardo Estienne. (247.)

*877. D. 1 septembris. — Compareat ad primum capitulum magister Domus Dei Parisiensis responsurus super requesta scolarium collegii XVIII scolarium. (248.)

*878. D. 4 septembris. — Burse vacantes per puram resignacionem Nicolai le Saunier collate sunt Michaëli le Saunier, diocesis Constantiensis. (249.)

*879. D. 11 septembris. — Hodie scolares collegii XVIII scolarium exhibuerunt hic aliqua munimenta contra religiosos Domus Dei Parisiensis pro facto dicti collegii. (251.)

*880. D. 2 octobris. — Burse vacantes per absenciam Gerardi Godric collate sunt Johanni Chandebrue, clerico diocesis Cenomannensis. (258.)

*881. — Super requesta scolarium collegii XVIII scolarium conquerencium contra religiosos Domus Dei Parisiensis, nichil actum est. (259.)

*882. D. 4 decembris. — Dominus penitenciarius committitur ad recipiendum, videndum et refferendum ea que volunt tradere domini commissarii ex parte scolarium collegii XVIII scolarium. (285.)

1453.

*883. D. 8 januarii. — Audita relacione domini penitenciarii qui retulit vidisse certas informaciones factas ex parte scolarium collegii XVIII scolarium contra religiosos Domus Dei Parisiensis tam pro facto domus de Gossemart quam pro fraxmentis (*sic*) petitis eisdem religiosis, ordinatum est quod domini provisores provideant super hoc. (295.)

884. D. 19 januarii. — Sorores Jacquelina de Maillemer, Marguerata Agnex et Ysabellis la Jolive fecerunt vota. (298.)

885. D. 9 februarii. — Dispensacio quadragesimalis. (306.)

886. D. 10 marcii. — Audita relacione magistri T. de Vittri qui et domini archidiaconus de Josayo et penitenciarius viderunt locum, placet dominis approbare tradicionem per religiosos Domus Dei Parisiensis factam Margarete, relicte deffuncti Jacobi le Jay, de quadam domo in vico ad Stramen prope Sanctum Innocencium, videlicet pro II^c scutis per ipsos religiosos receptis, et fiat littera capituli de approbamus. (317.)

887. D. 22 marcii. — Concessa est religiosis Domus Dei Parisiensis potestas tradendi quoddam hospicium et manerium situm in parrochia de Vere-Magno, diocesis Parisiensis, vocato hospicio[1] des Noes, quibusdam Guillelmo le Mire, commoranti apud Jaigny prope Lursarches, et Petro le Mire, ejus filio, procuratori in Castalleto, ad eorum vitam et cujusdam filii dicti Petri, pro IIII^or modiis grani, medietas bladi et medietas avene, cum certis aliis oneribus declaratis in quadam cedula papirea super hoc facta, hic exhibita per religiosos dicte Domus, et fiant super hoc littere Castalleti. (322.)

*888. — Burse vacantes per absenciam Michaëlis Durandi collate sunt Johanni Charetier, diocesis Bituricensis. (323.)

889. D. 6 aprilis. — Hodie tradita est littera capituli de approbamus de quod(d)am hospicio seu manerio vocato des Noes, in par-

1. *Corr.* vocatum hospicium.

rochia de Vere-Magno, diocesis Parisiensis, cum suis pertinenciis, quibusdam Guillelmo le Mire de Jaigny prope Luzarches, Petro le Mire, ejus filio, procuratori in Castalleto, ad eorum vitam et unius liberorum ipsius Petri et supervivencium, pro IIII^or modiis grani, medietas bladi et medietas avene, solvendis religiosis Domus Dei Parisiensis ut in litteris Castalleti continetur, ad quod alias capitulum consensit, de die XXIIII marcii CCCC LII. (328.)

890. D. 23 aprilis. — Suspendatur monicio contra illos de Domo Dei pro facto magistri Petri Chauveau usque ad [festum] Penthecostes proxime et audiatur idem Chauveau, cappellanus, coram dominis Josas et Fraxinis ad hoc commissis. (335.)

891. D. 27 aprilis. — Compareant ad primum capitulum religiosi Domus Dei responsuri super requesta magistri Petri Chauveau ad causam sue capellanie in ecclesia Parisiensi. (336.)

892. D. 30 aprilis. — Causa mota seu moveri sperata in capitulo Parisiensi inter magistrum Petrum Chauveau, actorem, ad causam sue capellanie in ecclesia Parisiensi, et religiosos Domus Dei Parisiensis, deffensores, remittitur per capitulum in statu in quo est, coram dominis provisoribus dicte Domus, super eo quod ipse actor petebat eisdem religiosis exhibicionem suorum compotorum pro sua causa facienda. (337.)

893. — Placet dominis quod religiosi Domus Dei Parisiensis possint tradere cuidam Gilberto quandam plateam in vico Furni pro IIII s. redditus. (337.)

***894**. D. 18 junii. — Burse vacantes per absenciam magistri Johannis Natalis burseque Petri Mon-amy collate sunt Nicolao Pileux et Roberto de Bonnaire. (356.)

895. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : archidiaconus de Josayo, cancellarius et Vittri. (360.)

***896**. D. 6 julii. — Burse vacantes per absenciam Johannis Rose et Michaëlis de Craon collate sunt Johanni Gouville, diocesis Parisiensis, et Johanni de Fresnes, de Parisius. (366.)

897. D. 16 julii. — Audita relacione magistrorum Johannis Monneti et Martini de Fraxinis ad hoc commissorum, qui visitaverunt domos infrascriptas, placet dominis quod religiosi Domus Dei Parisiensis ad hoc supplicantes possint eas tradere ut melius et utilius poterunt, videlicet domum in vico Mortellarie et domum

in vico magno Sancti-Dyonisii prope portam aux Paintres, ad intersignum Poti stanni, videlicet cuidam Johanni le Prince, eas petenti. (371.)

*898. D. 26 augusti. — Burse vacantes per absenciam Michaëlis Saunier collate sunt Guillelmo Laurencii, clerico diocesis Lemovicensis. (387.)

899. D. 5 septembris. — Domini auctorizaverunt religiosos Domus Dei Parisiensis respectu certorum hereditagiorum traditorum magistro Odoni de Creil, dum tamen tradicio hujusmodi fuerit legitime facta, et ad hoc commissus magister Martinus de Fraxinis. (390.)

*900. — Burse vacantes per absenciam magistri Petri Martin collate sunt Guilloto Guiardi, clerico, scolari Parisiensi. (390.)

901. D. 5 octobris. — Audita relacione magistrorum Johannis Monneti et Stephani Pion, ad hoc commissorum, placet dominis quod quedam platea seu masura retro ecclesiam Sancti-Germani-Veteris, in vico de l'Erberie, existens in censiva Sancti-Eligii, super qua religiosi Domus Dei solebant percipere XL s. p. redditus, tradatur per dictos religiosos ut melius et utilius poterunt, videlicet pro x s. p. redditus, si non possint plus habere, gallice rachetables precio xx s. secundum ordinacionem Regis, et hoc quia non est ibidem nisi solum platea, que postmodum tradita est magistro Andree le Roy pro dictis x s. redditus. (402.)

902. D. 30 octobris. — Audita relacione domini succentoris, alterius ad hoc commissorum, placet dominis quod religiosi Domus Dei Parisiensis possint tradere, ut melius et utilius poterunt, quandam plateam vacuam sitam in vico de Beaubourg, tenentem ex una parte ad vicum Plastri et ex alia parte Scutiffero, videlicet pro XXXII s. p. redditus. (414.)

*903. D. 19 decembris. — Habeat magister Petrus Jouenne, clericus, magister in artibus, bursas collegii XVIII Parisiensis vacantes per absenciam Nicolay Pileux. (435.)

*904. D. 24 decembris. — Burse vacantes per absenciam Johannis de Fraxinis collate sunt Michaëli de Spina, diocesis Lemovicensis, in decretis bachalario. (437.)

1454.

*905. D. 4 januarii. — Succentor, Fraxinis deputantur ad

videndum quemdam murum existentem in domo collegii XVIII scolarium, de quo hic est questio inter scolares dicti collegii et religiosos Domus Dei Parisiensis. (439.)

906. D. 14 januarii. — Placet dominis quod religiosi Domus Dei Parisiensis possint transferre Egidio Henry, burgensi Parisiensi, omne jus quod ipsi habent in XXVIII s. p. redditus, ad causam officii priorisse dicte Domus, super quadam platea sita in vico Furni et de Duobus Scutis, comprehensis in certis proclamacionibus factis ex parte Domini Parisiensis de certis plateis ibidem existentibus, una cum arreragiis etc., cum omni jure quod habent in XXX s. p. redditus super quadam masura sita in dicto vico de Duobus Scutis, videlicet pro et mediantibus VI s. p. redditus ibidem percipiendis ex parte dicte Domus Dei Parisiensis. (442.)

***907.** D. 16 januarii. — Placet dominis quod Alannus le Grater habeat bursas vacantes per absenciam Oudeti Joffridi. (443.)

908. D. 28 januarii. — Soror Agnezota [la Lorenne] recepit velum. (448.)

909. — Audita relacione domini succentoris, placet dominis approbare tradicionem factam per religiosos Domus Dei Parisiensis de quadam masura de qua supra. (448.)

***910.** D. 4 februarii. — Burse vacantes per absenciam Johannis Coleti et Johannis de Vico collate sunt Johanni de Furno et Aymerico Blanchon, diocesis Lemovicensis. (453.)

911. D. 15 februarii. — Super requesta religiosorum Domus Dei Parisiensis petencium sibi licenciam concedi ut possint tradere magistro G. de Culan, commissario in Castelleto Parisiensi, quandam plateam seu masuram sitam in Veteri-vico Templi, cum arreragiis debitis, videlicet pro XX francis pro eorum jure et arreragiis debitis, audiatur magister dicte Domus Dei. (458.)

912. D. 4 marcii. — Dispensacio quadragesimalis. (464.)

913. D. 8 marcii. — Audita relacione magistri Domus Dei Parisiensis pro facto cujusdam platee seu masure in Veteri-vico Templi pro qua, seu pro arreragiis, magister G. de Culen offert XX francos, magister Johannes Monneti ibit cum dicto magistro ad videndum dictam plateam et refferet. (465.)

***914.** D. 4 aprilis. — Placet dominis quod Symon Moreau, dyaconus, habeat bursas vacantes per resignacionem Johannis Charetier. (477.)

*915. D. 9 aprilis. — Succentor, penitenciarius, Gaillon, Monnet deputantur ad videndum statu[ta] collegii XVIII scolarium ad finem sive occasionem debati moti inter ipsos et promotorem capituli racione recusacionis Symonis Moreau, quia erant citati ex officio, et interim suspendetur negocium. (479.)

916. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : archidiaconus de Josayo, cancellarius et Vittri. (LL 221, p. 272.)

917. D. 5 augusti. — Provisores Domus Dei, vocatis secum aliquibus dominis canonicis, ad visitandum quandam domum que fuit Thome Boynel, versus....., et refferendum. (300.)

918. D. 15 novembris. — De quadam tradicione facta per religiosos Domus Dei Parisiensis, facta magistro Odone (*sic*) de....., de qua hic locutum est, audiatur et mandetur magister Domus quia, ut dicitur, non habet consensum capituli. (372.)

919. D. 16 novembris. — Injunctum est magistro Domus Dei Parisiensis ne faciat aliquas tradiciones nec sumptus seu expensas magnas absque licencia capituli, et injunctum est eciam ut afferat tradicionem per eos factam magistro Odoni de quibusdam vineis. (374.)

*920. — Burse collegii XVIII scolarium collate sunt Petro Soudanos, clerico diocesis Lemovicensis, per absenciam et non residenciam Johannis Gouville a dicto collegio. (375.)

*921. D. 23 decembris. — Burse vacantes per non residenciam Radulphi Geraldi collate sunt Matheo de Redonaco, Lemovicensis diocesis. (399.)

1455.

922. D. 20 januarii. — Summentur domini provisores Domus Dei ut provideant regimini Domus Dei, et injungatur eis ut faciant informacionem, et est dominus cantor commissus cum aliis. (414.)

923. D. 27 januarii. — Soror Agnex la Lorenne fecit vota. (417.)

924. — Conclusum est quod dominus cantor et domini provisores Domus Dei Parisiensis advisabunt simul si sit materia incarcerandi dominum Petrum Petit, procuratorem et religiosum Domus Dei, et, si ita sit, quod incarceratur[1] et quod capiantur claves sue camere et non expediatur nisi per capitulum. (419.)

1. *Corr.* incarceretur.

925. D. 21 februarii. — Dispensacio quadragesimalis. (435.)

926. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : cantor, archidiaconus de Josayo, cancellarius et Vittri. (517.)

***927**. D. 16 julii. — Burse vacantes per absenciam Johannis Joubelette collate sunt domino Stephano Barbandi, presbitero. (534.)

1456.

***928**. D. 26 januarii. — Burse vacantes per absenciam Johannis de Furno collate sunt Johanni de Pillemil, diocesis Bituricensis. (662.)

***929**. D. 9 februarii. — Burse vacantes per absenciam Petri de Soudanos collate sunt Theodorico Symonis, magistro in artibus, diocesis Virdunensis. (669.)

***930**. D. 24 marcii. — Burse Jacobi de Monte-Sancti-Georgii vel Petri de Riparia, vacantes per absenciam eorum, collate sunt Michaëli le Saulnier, diocesis Constantiensis. (698.)

931. D. 14 junii. — Soror Tassina la Hantelle recepit velum. (748.)

***932**. D. 21 junii. — Burse vacantes per absenciam Aymerici Blanchon et Alani le Grater collate sunt Augero Dudaudi et Guillelmo Mileti, Bitturicensis diocesis. (756.)

933. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota, ut anno preterito. (760.)

934. D. 2 julii. — Ad supplicacionem magistri Domus Dei Parisiensis, placet dominis quod aliqui de dominis compareant hodie in capitulo, hora nona de mane hujus diei, quia ista hora est minus matutinalis, ad recipiendum quandam religiosam dicte Domus que intendit recipere velum, ut consuetum est, que vocatur soror Johanna la Franchieuse.

Ipsa postmodum recepit velum in capitulo Parisiensi, ut consuetum est, presentibus dominis succentore, penitenciario, Chucy, Breton, Boulludi, Harenger, propter hoc congregatis. (766.)

***935**. D. 14 julii. — Burse vacantes per absenciam magistri Guillelmi Laurencii collate sunt Johanni Muris, diocesis Belvacensis. (780.)

936. D. 25 augusti. — Hodie magister T. de Vittri declaravit in capitulo quod ipse se exoneravit et exonerat a provisione Domus Dei Parisiensis, presente domino decano Parisiensi et aliis dominis. (LL 222, p. 4.)

937. D. 6 septembris. — Audita relacione magistri V. de Croces et Johannis Monnet, ad hoc nuper commissorum, placet dominis quod religiosi Domus Dei Parisiensis possint tradere imperpetuum Andree Parroisse, servienti regio, pro VIII l. p. redditus, quandam domum sitam Parisius in Hallis, subtus Pillaria, in qua ipse Andreas moratur, super qua ipsi religiosi de Domo Dei solebant percipere antiquitus necnon capellanus capellanie Sancte-Fidis in ecclesia Parisiensi et capellani capellaniarum Nostre-Domine et Sancti-Johannis-Baptiste in ecclesia Sancti-Germani Autissiodorensis Parisiensis sive ipsi accenserunt dictam domum pro XX l. p., videlicet pro religiosis X l. et pro dictis capellanis X l. p. (20.)

938. D. 29 septembris. — Super requesta religiosorum Domus Dei petencium, ut supra, licenciam tradendi quandam domum apud Gentiliacum existentem, pro IIII l. redditus et C scutis pro una vice, audita relacione dominorum cancellarii et camerarii clerici, placet dominis ut petitur, dum tamen dicte pecunie, C scuta, exponantur in utilitatem Domus Dei Parisiensis per ordinacionem dominorum decani et nonnullorum aliorum dominorum dicti capituli. (35.)

939. D. 13 octobris. — Visis hic litteris magistri Johannis Secretain, conclusum est quod fiat sibi littera procuratoria capituli pro Domo Dei Parisiensi ad se informandum de falsis questoribus qui receperunt lintheamina et alia bona pro dicta Domo, et ad faciendum arrestari omnes falsos questores et bona per justiciam etc. et generaliter etc. (45.)

940. D. 15 octobris. — Soror Elena de Mesy recepit velum. (46.)

941. D. 10 novembris. — Super requesta religiosorum Domus Dei Parisiensis pro domo in vico Sancti-Petri ad Boves, audita relacione magistrorum Johannis Monnet et camerarii, ad hoc commissorum, placet dominis quod tradant dictam domum curato de Aubervilliers pro LXXII s. p. redditus admortizati. (69.)

*__942__. D. 26 novembris. — Hodie dominus P., decanus Parisiensis, contulit bursas vacantes per resignacionem Thome Pelerin Guillelmo Lohyer, Constantiensis diocesis. (88.)

943. D. 17 decembris. — Super requesta domini P[etri Petit, *vel* Tassin], procuratoris Domus Dei Parisiensis, petentis habere responsum pro quadam domo tradenda, sita....., audita relacione

magistrorum Radulphi Hauleny et Stephani Pion, ad hoc commissorum, domini admiserunt supplicacionem dicte Domus Dei. (103.)

1457.

944. D. 28 februarii. — Dispensatio quadragesimalis. (166.)

945. D. 22 marcii. — Super requesta magistri Domus Dei Parisiensis petentis habere licenciam passandi certum appunctuamentum inter ipsum et Guillelmum Sanguin alias factum occasione certi servicii faciendi in dicta Domo, veniant die jovis proxima et inhibeatur quod de cetero (non) faciant fundaciones sine licencia capituli. (184.)

946. D. 26 marcii. — Quia alias nuper magister et fratres Domus Dei Parisiensis, videlicet magister, bursarius et procurator Domus Dei Parisiensis, hic comparentes ad mandatum capituli, alias acceptaverunt onera cujusdam fundacionis pro deffuncto Guillelmo Sanguin et propter hoc receperunt plures peccunias absque licencia capituli, et hoc inhibitum est eisdem magistro, bursario et procuratori, propter hoc in capitulo Parisiensi, quod de cetero, sub pena juris, quoquomodo non presumant se onerare de talibus aut similibus fundacionibus absque licencia capituli petita et obtenta. (193.)

947. D. 7 aprilis. — Magister Johannes Hue, capellanus in ecclesia Parisiensi, committuntur[1] ad audiendum confessiones religiosarum Domus Dei Parisiensis in omnibus casibus reservatis et non reservatis. (204.)

948. D. 11 aprilis. — Hodie soror M^a^ l'Anberde fecit vota. (206.)

949. D. 2 maii. — Soror Johanna de Feujhieres fecit vota, et soror Johanna l'Asseline recepit velum. (228.)

950. D. 30 maii. — Audita relacione magistri Stephani Pion et domini Gabrielis Harenger, ad hoc commissorum, placet dominis approbare tradicionem factam per religiosos Domus Dei Parisiensis domino Menaldo Mouchart, presbitero, curato parrochialis ecclesie Sancti-Landerici, de quadam parva platea existente prope ecclesiam predictam, in qua est nunc jardinus, et hoc pro IIII^or^ s.

1. *Corr.* committitur.

p. redditus solvendis eisdem religiosis Domus Dei Parisiensis. (253.)

951. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota Domus Dei sunt decanus, Josas, cancellarius. (276.)

952. D. 27 julii. — Quia dominus Stephanus Boniface, religiosus Domus Dei Parisiensis, peciit habere licenciam a capitulo eundi in alia Domo quam in Domo predicta, Domus Dei videlicet apud Gonnesse vel alibi, domini decanus, archidiaconus et cancellarius se informabunt ad plenum ex Hallé et la Bergiere et aliis de commodo vel incommodo de dando sibi licenciam vel non, eciam de suis facultatibus et de causis quare petit. (300.)

953. D. 5 augusti. — De domino Stephano Boniface, audita relacione dominorum provisorum, videlicet decani, archidiaconi et cancellarii, conclusum est et placet dominis ipsum Boniface licenciare a Domo Dei Parisiensi, in qua est religiosus, et quod possit facere moram in Domo seu hospitali de Gonnesse, cum licencia Domini Parisiensis, relinquendo eidem Domui Parisiensi certa bona per ipsos dominos tradi ordinanda. (304.)

954. D. 22 augusti. — Ordinatum est quod de cetero nullus dominorum canonicorum permittat deportari ad Terrale et maxime versus seu de latere Domus Dei Parisiensis immundicias, sub pena x s. p. et sub pena incarceracionis servitorum illorum qui portabunt dictas immundicias, ita quod eciam tenebuntur amovere ipsas immundicias quas ibi deportabunt, et ad istud ordinati fuerunt presentes illi ad † signati[1]. (317.)

955. D. 23 augusti. — Super requesta religiosorum Domus Dei pro domo de la Plastriere, domini decanus, cancellarius et vocati per dominum decanum loquantur super hoc cum magistro Domus Dei ita quod non tradatur ad redditum maxime illi qui de presenti petit. (321.)

956. D. 26 octobris. — Monnet, Fraxinis committuntur ad loquendum cum magistro Domus Dei Parisiensis et inquirendum de quadam domo in Judearia, quam petit habere Petrus Hachart, et refferendum. (386.)

957. D. 31 octobris. — Soror Nicolaa de Mezi fecit vota. (391.)

---

1. Vide in sinistra canonicorum serie.

958. D. 4 novembris. — Audita relacione magistrorum Johannis Monneti et Martini de Fraxinis, ad hoc commissorum, placet dominis approbare tradicionem factam seu faciendam per religiosos Domus Dei Parisiensis Petro Hachart de quadam domo in vico Judearie, si dicti religiosi fuerint contenti. (394.)

***959**. D. 7 novembris. — Placet dominis conferre bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per non residenciam Thome Pelerin, Rogero Chaulieu. (395.)

1458.

960. D. 30 januarii. — Placet dominis quod religiosi Domus Dei Parisiensis tradant domum Cacabi in vico Sancti-Petri ad Boves Thomassino a Vice ad redditum, ut melius poterunt, pro C s. p., ut petunt per eorum supplicacionem, succentore presidente. (451.)

961. D. 3 februarii. — Super requesta religio[so]rum Domus Dei Parisiensis petencium habere consensum capituli ut possint vendere magistro Nicolao de Sailli eorum partem et porcionem X l. p. redditus apud Meduntam et cujusdam pecie terre in feodo apud villam de Guitrancourt, legatam eidem Domui Dei Parisiensi per defunctum Michaëlem Beloche et Perretam, ejus uxorem, filiam et heredem deffuncti Nicolay de la Heze, pro et mediantibus L scutis auri et una cauda vini pro una vice, magister V. de Croces et Stephanus Pion se informabunt et inquirent a dominis Johanne Fabri et Johanne Capet ac aliis de commodo vel incommodo et refferent. (456.)

962. D. 15 februarii. — Dispensatio quadragesimalis. (462.)

963. D. 21 februarii.—Super requesta religiosorum Domus Dei Parisiensis, audita relacione et oppinione magistrorum Radulphi Hau[le]ny et Stephani Pion, ad hoc commissorum, placet dominis quod ipsi religiosi tradant, ut petunt, tres bassas domos sitas in vico Garnerii, quarum dicti religiosi sunt proprietarii, videlicet domino hospicii Castri in vico Frogerii l'Asnier, pro XLIIII s. p. redditus annualis, prout melius et utilius poterunt, que quidem domus seu masure tradite fuerunt postmodum Philippo Behu et Johanne, ejus uxori, pro dictis XLIIII s. p. redditus cum omnibus fruteriis, ut in litteris Castelleti continetur, et super hoc facte sunt littere de approbamus capituli die XXVI februarii. (467.)

964. D. 28 aprilis. — Audita relacione et oppinione magistrorum V. de Croces et Stephani Pion, canonicorum Parisiensium, ad inquirendum et se informandum de commodo vel incommodo et refferendum de contentis in requesta religiosorum Domus Dei, hic visa, commissorum, placet dominis quod dicti religiosi Domus Dei Parisiensis capiant a magistro Nicolao de Sailli L scuta auri et unam caudam vini pro omni jure eisdem religiosis competente racione certorum jurium et hereditagiorum eisdem religiosis concessorum apud Meduntam per defunctum Michaëlem Beloche et ejus uxorem, Perretam, heredem deffuncti Nicolai de la Heze, sic quod dicta L scuta exponantur, ad discrecionem provisorum dicte Domus Dei, pro utilitate ejusdem; et respectu vini, habeant et recipiant dicti religiosi. (512.)

965. D. 9 junii. — Soror Johanna l'Asseline fecit vota. (536.)

966. D. 19 junii. — Soror Katherina la Bourdonne recepit velum. (542.)

967. D. 25 junii. — Provisores : iidem qui anno preterito. (546.)

968. D. 16 augusti. — Dominus succentor committitur visitator Domus Dei Parisiensis loco domini cancellarii deffuncti, et quia domini decanus et archidiaconus de Josayo sunt absentes, durante eorum absentia, vocabit secum magistrum Dionisium le Herpeur, si casus occurrat, et habet idem dictus succentor claves Domus Dei et papiros, et idem le Herpeur claves thesauri. (596.)

969. D. 18 augusti. — Traduntur succentori in custodia registrum et claves truncorum Domus Dei Parisiensis, que habebat dominus cancellarius deffunctus; item traduntur Dyonisio le Herpeur claves thesauri quas habebat penes se idem dominus cancellarius. (599.)

970. D. 25 augusti. — Succentor, penitenciarius, Fraxinis, Monneti, l'Uillier, le Herpeur committuntur ad audiendum vota religiosorum et religiosarum Domus Dei Parisiensis pro eligendo magistrum novum dicte Domus, quia hesterna die obiit dominus Johannes Binet, nuper magister dicte Domus, et refferendum. (604.)

971. D. 26 augusti. — Domini ad hoc deputati ibunt hodie ad Domum Dei Parisiensem ad audiendum vota religiosorum et religiosarum Domus Dei Parisiensis. (605.)

972. D. 28 augusti. — Audita relacione dominorum succentoris, Monneti et le Herpeur, canonicorum Parisiensium, ad hoc

commissorum, qui audiverunt vota et deposiciones omnium religiosorum et religiosarum Domus Dei Parisiensis pro providendo et eligendo ibidem magistrum novum, loco alterius, videlicet domini Johannis Binet, nuper deffuncti, dominus Petrus l'Uillier, bursarius dicte Domus, hodie institutus est per capitulum in magistrum dicte Domus usque ad beneplacitum capituli, qui hoc acceptavit, et juravit solenniter, in verbo sacerdotis, obedienciam, reverenciam et honorem exhibere et dictam Domum et infirmos debite ministrare et regere et debitum suum facere prout tenetur magister dicte Domus. (606.)

973. D. I septembris. — Super requesta domini Petri Tassin, procuratoris Domus Dei Parisiensis, petentis habere licenciam recipiendi peccũnias cujusdam qui vult redimere XL s. redditus. (608.)

974. D. 4 septembris. — Nonnullæ sorores receperunt velum. (610.)

***975**. D. 20 septembris. — Super requesta Johannis Chegneau, diocesis Xanctonensis, petentis sibi conferri bursas collegii XVIII scolarium Parisiensis vacantes per absenciam Thierrici Symonet, placet dominis. (619.)

***976**. D. 13 novembris. — Burse vacantes per absenciam et non residenciam Jacobi Johannis vel magistri Johannis Firmini collate sunt domino Matheo le Hayer, presbitero Cenomannensis diocesis. (642.)

977. D. 18 decembris. — De Domo Dei, pro lectis canonicorum deffunctorum, ordinatum est quod loquatur cum executoribus domini decani Parisiensis et magistri Roberti Cibolle ut dicti religiosi habeant dicta lecta, ut consuetum est per statuta capituli, ut continetur in parvo Pastorali. (692.)

1459.

978. D. 20 februarii. — Sorores Margareta la Houme et Johanna la Piquerie receperunt velum. (791.)

979. D. 3 marcii. — Super requesta priorisse Domus Dei Parisiensis petentis moderacionem seu graciam de parisiensibus pro turonensibus de arreragiis debitis officio camere ad causam domus de la Licorne in vico de la Licorne, placet dominis quod fiat gracia seu moderacio de ipsis arreragiis de tempore preterito de parisiensibus pro turonensibus. (799.)

980. D. 16 aprilis. — De quodam homine qui est nunc prisionarius in Domo Dei Parisiensi et ferratus, ex parte Regis, pro nonnullis casibus sibi impositis, domini congregabunt hodie, hora secunda post prandium, super hoc cum concilio[1] ecclesie ad videndum quid agendum super hoc. (837.)

981. D. 20 aprilis. — Decanus, cantor, archidiaconus, succentor, Vayli, Fraxinis, Mondidier, Johannes Henry, Parenti, simul aut quatuor ipsorum, committuntur cum plena potestate capituli ad conferendum cum Domino Parisiensi et aliis dominis prelatis ad videndum quid erit agendum super facto prisionarii, existentis in Domo Dei Parisiensi, qui accusatus est de heretica pravitate. (842.)

982. — Textoris, Monneti, Sohier, aut duo ipsorum, committuntur ad faciendum processum Pasquete, religiose dicte Domus, et ad ipsam examinandum, et eciam priorissam dicte Domus. (842.)

983. D. 4 maii. — Super requesta religiosorum Domus Dei Parisiensis petencium (licenciam) confirmacionem certarum hereditatum traditarum per ipsos cuidam Michaëli Doubte de Cormeilles, [scilicet] quandam domum[2] cum certis hereditatibus in breveto super hoc confecto declaratis, ibidem situate, committuntur Monneti et Symon Cousin ad inquirendum et informandum se de commodo vel incommodo et refferendum. (849.)

984. D. 7 maii. — Veli receptio votorumque emissio. (850.)

985. D. 21 maii. — Hodie dominus Oliverius....., presbiter, fuit receptus in religiosum Domus Dei Parisiensis, modo solito, in capitulo Parisiensi, cui traditur superlicium. (857.)

986. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : decanus, Josas et succentor. (889.)

987. D. 4 julii. — Monneti, de Fraxinis committuntur ad videndum domum quam [habent] religiosi Domus Dei Parisiensis in vico de Jouy et refferendum de commodo vel incommodo. (900.)

988. D. 16 julii. — Hodie soror..... la Cabarine recepit velum; sorores la Rousselle, Ma la Comtesse et..... fecerunt vota. (925.)

---

1. *Corr.* consilio.
2. *Corr.* cujusdam domus?

989. D. 6 augusti. — Monnet, Textoris, de Caigneux committuntur ad loquendum cum magistro Domus Dei Parisiensis super hiis que debet ecclesie et ecclesia eidem. (938.)

***990**. D. 10 octobris. — Burse vacantes per absenciam et longam moram magistri Stephani Barbandi collate sunt Petro Ogier, clerico, bachalario in decretis, presenti et requirenti. (993.)

***991**. D. 22 octobris. — Domini provisores collegiorum committuntur ad audiendum bursarios collegii XVIII scolarium super eorum querimoniis et debatis hic allegatis et ad providendum eis super hoc et ordinandum. (1001.)

***992**. D. 5 novembris. — Burse vacantes per absenciam et non residenciam magistri Johannis Ravenel collate sunt Rogero de Vendville. (1016.)

993. D. 26 novembris. — Super requesta priorisse Domus Dei Parisiensis petentis moderacionem de summa....., occasione domus de la Licorne, nichil actum est. (1030.)

***994**. D. 7 decembris. — Burse vacantes per absenciam magistri Rogerii Calidi-Loci collate sunt Juliano le Poytevin, supplicanti. (1038.)

995. D. 19 decembris. — Guido Bourdelli, religiosus Domus Dei Parisiensis, acolyta, ad subdiaconatum promotus. (1048.)

1460.

996. D. 4 marcii. — Soror..... la Piqueue fecit vota. (1092.)

997. D. 29 marcii. — Fratres Johannes Vacari[i], alias de Furno, acolyta, ad subdiaconatum et Guido Bourdelle, subdiaconus, ad diaconatum promoti. (1112.)

998. D. 6 junii. — Super requesta domini Johannis d'Ierry, religiosi Domus Dei Parisiensis, pro dicta Domo petentis habere licenciam faciendi certum tractatum cum Chasteau-Pers occasione.....[1]. (1168.)

999. D. 7 junii. — Frater Johannes Vacarii, subdiaconus, ad diaconatum promotus. (1169.)

1000. D. 9 junii. — Audita relacione dominorum meorum decani, archidiaconi, cancellarii et Monneti, ad hoc commisso-

---

1. La suite manque.

rum, qui retulerunt fecisse scrutinium in Domo Dei Parisiensi pro priorissa ibidem committenda et reperisse sororem Hugonem du Jardin habuisse XXI voces et sororem Dyonisiam la Luronne habuisse XVII voces, conclusum est concorditer per omnes dominos capitulantes, in magno numero congregatos, quod dicta soror Hugueta erit priorissa, prout electa est per capitulum. (1171.)

1001. D. 13 junii. — Hodie soror Hugueta du Jardin fuit recepta ad officium priorisse Domus Dei Parisiensis tamquam electa et sufficiens ad hoc, et juravit et promisit excercere debite et diligenter hujusmodi officium. (1173.)

1002. D. 16 junii. — Oliverius....., presbiter, religiosus Domus Dei Parisiensis, necnon sorores Alexon la Tulerie et Petronilla la Tabarine fecerunt vota. (LL 223, p. 1.)

1003. — Soror Johanna la Hurelle recepit velum. (2.)

1004. — Hodie soror Hugueta du Jardin, priorissa Domus Dei Parisiensis, constituit procuratorem suum coram domino Guillelmo de Rivery, scriba capituli, magistrum Petrum Rodrigues ad recipiendum sua jura, quittandum de receptis, agendum et deffendendum, cum potestate substinendi quoque ad lites. (2.)

1005. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : decanus, Josas et cancellarius. (9.)

1006. D. 26 augusti. — Pro facto provisionis faciende neccessitatibus Domus Dei Parisiensis, ordinatum est quod domini provisores ejusdem Domus provideant cum Domino Parisiensi et illis de Villa Parisiensi, et quod scribatur domino nostro Regi et aliis dominis de Consilio Regis ex parte Ville, dicti Domini Parisiensis et capituli. (44.)

1007. D. 15 septembris. — Fratres Guido Bourdelle, presbiter, et Johannes Vacherii, alias de Furno, fecerunt vota. (57.)

1008. — Soror Petronilla de la Valée recepit velum. (57.)

1009. — Hodie per capitulum receptus est in fratrem laycum dicte Domus Ludovicus Geffroy, cordubenarius dicte Domus. (57.)

1461.

1010. D. 21 marcii. — Audita relacione domini decani Parisiensis qui et dominus archidiaconus de Josayo, Monneti, Textoris et nonnulli alii canonici Parisienses communicaverunt pluri-

bus vicibus cum illis de Villa Parisiensi pro facto regiminis Domus Dei Parisiensis, et pluribus consideratis, attento eciam quod magister Domus predicte est debilitatus de persona sua, senex et modicum videns et quod non sunt ibidem aliqui religiosi pro regimine dicte Domus pro presenti sufficientes, ordinatum est et conclusum quod magister Guillelmus de Monte-Canino, ibidem commorans, habebit pro uno anno onus procuracionis et recepcionis jurium et reddituum dicte Domus subtus dictum magistrum et reddet compotum etc. (167.)

1011. D. 23 marcii. — Dominus Thomas, decanus Parisiensis, associatus dominis succentore, Monneti, Textoris et G. Evrardi, canonicis Parisiensibus, accessit ad Domum Dei Parisiensem et in capitulo ejusdem, et ibidem coram religiosis viris fratribus Petro l'Uillier, magistro, Dyonisio Monachi, Guillermo Flamigi, Johanne d'Ierry, Oliverio....., Guidone Bourdelle et Johanne de Furno, religiosis dicte Domus, necnon priorissa et aliis pluribus religiosis mulieribus dicte Domus propter hoc mandatis et comparentibus, eciam ibidem presente magistro G. de Monte-Canino, ipse dominus decanus nomine capituli et pro ipso exposuit et declaravit eisdem religiosis deliberacionem capituli prefati factam super facto administracionis et regiminis dicte Domus et causas que moverant dictum capitulum, scilicet quod ipsi de capitulo, habita super hoc deliberacione, postquam ipse dominus decanus et nonnulli alii canonici Parisienses ad hoc per capitulum commissi retulerant capitulo quod ipsi communicaverant pluries cum scabinis et aliis dominis regimen ville Parisiensis habentibus de modo providendi neccessitatibus dicte Domus, constituerant et constituerunt prefatum magistrum G. de Monte-Canino procuratorem et receptorem generalem dicte Domus Dei Parisiensis pro isto anno, sic quod reddere compotum et reliqua capitulo Parisiensi [teneatur], et hoc subtus dictum magistrum Domus predicte, et sine ipsum amovendo. Quibus sic expositis et declaratis ad longum, prefatus dominus decanus inquisivit ab omnibus ipsis religiosis generaliter et publice, tam viris quam mulieribus, ibidem presentibus, an essent de hoc contenti vel non, et utrum vellent aliquid dicere de contrario, qui omnes consenserunt; propter quod dictus magister G. de Montecanino fuit requisitus si vellet hoc acceptare vel non; qui post plures excusaciones per ipsum factas, tandem hoc acceptavit, et juravit, in verbo sacerdotis, solenniter

facere suum debitum bene et diligenter juxta posse et reddere capitulo compotum et reliqua, quociens fuerit requisitus, etc. (168.)

1012. D. 24 marcii. — Hodie magister G. de Monte-Canino, procurator et receptor generalis reddituum et jurium Domus Dei Parisiensis nuper constitutus, associatus fratre Dyonisio Monachi, religioso dicte Domus, recommendavit capitulo et dominis canonicis particulariter factum dicte Domum[1] et eorum juvamen et consilium apud gentes regias et Parlamenti curiam ac alios dominos et habere commissarios secum, super quo dominus decanus, vocatis secum quos voluerit evocare, commissus est ad hoc. (169.)

1013. D. 28 marcii. — Super requesta religiosorum Domus Dei Parisiensis petencium solvi ad causam composicionis facte pro domo des Creneaulx, ostendant titulos et transportum, etc. (171.)

1014. D. 25 junii. — Provisores anni preteriti continuantur. (216.)

1015. D. 6 julii. — Sorores Johanna la Hurelle fecit vota et Perreta du Brueil recepit velum. (233.)

1016. D. 10 julii. — Provisores Domus Dei Parisiensis committuntur ad providendum supplicacioni Petri le Mire, procuratoris in Castelleto Parisiensi, hodie in capitulo in scriptis tradite, et ad super contentis in eadem loquendum cum magistro dicte Domus Dei, per quam quidem supplicacionem conqueritur idem le Mire de administratoribus ejusdem Domus Dei, qui sibi renuunt tradere quittanciam de nonnullis reparacionibus per eum, ut inquit, factis, veluti tenebatur, in quadam domo nuncupata l'Ostel-Dieu des Noues, etc. (240.)

1017. D. 5 augusti. — De ducentis libris turonensium quas Domui Dei Parisiensi dedit seu dare proposuit pro certa fundacione et sub certis oneribus hic lectis, venerabilis vir magister G. Cayn, canonicus et penitenciarius ecclesie Tornacensis, dummodo ad hoc accedat consensus capituli, de quo hic locutus est magister dicte Domus Dei, ordinatum est quod super hoc domini provisores dicte Domus Dei habeant intueri et providere ac scrutari de comodo aut incommodo; capitulum autem ratum habebit quid per eos actum fuerit. (259.)

---

1. *Corr.* Domus.

1018. D. 5 octobris. — Sorores Perreta la Valée fecit vota et Perreta du Boys ac Johanneta la Fleurie receperunt velum. (302.)

1019. D. 23 novembris. — Soror Perreta la Duchesse recepit velum. (326.)

1020. D. 16 decembris. — Visa quadam relacione facta per lathomum et carpentarium juratos ecclesie super visitacione cujusdam domus in Marché-Palu, spectantis magistro Ingerrando de Parenti, canonico Parisiensi, super qua Domus Dei Parisiensis percipit annuatim VIII l. p., non redimendas, e quibus dictus magister Ingerrandus vult redimere IIII l. p., conclusum fuit quod loquatur cum magistro dicte Domus Dei eo quod redditus est non redimendus. (340.)

***1021.** — Audita relacione dominorum cancellarii et magistri Martini de Fraxinis, alias per capitulum commissorum ad informandum super contentis in quadam requesta pro parte parrochianorum Sancti-Xristofori contra scolares collegii XVIII scolarium in capitulo tradita, pro quadam ruella inter ecclesiam Sancti-Xristofori et dictum collegium sita, ordinatum et conclusum est quod ipsi scolares cogantur et compellantur reducere ad pristinum statum ea que fecerunt super apersione (*sic*) cujusdam hostii in dicta ruella siti et alias, et si sua credant interesse, tradant ea de quibus se juvare voluerint in hujusmodi materia contra dictos parrochianos, ut eis fiat jus. (340.)

1462.

1022. D. 31 maii. — Soror Margareta la Messie recepit velum. (390.)

1023. D. 9 junii. — Domini decanus, cancellarius, Johannes Monneti, ad hoc per capitulum commissi, accesserunt ad Domum Dei Parisiensem, et, in capitulo ejusdem congregatis capitulariter magistro, priorissa, pluribusque fratribus et sororibus in magno numero, post collaciones ibidem per quendam fratrem ordinis Minorum et alias exhortativas moniciones per dictum dominum decanum factas, ut caritative ad invicem viverent et alter alterius (*sic*), prout melius possent, supportarent, ac aliquibus verbis inter magistrum, priorissam et aliquos dictorum fratrum et sororum per modum demonstracionis et exhortacionis [dictis], prefatus dominus decanus eisdem magistro et priorisse injunxit quod sint presto infra festum Beati Johannis Baptiste proximo futurum ad compota sua reddendum. (392.)

1024. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota Domus Dei Parisiensis sunt domini decanus, archidiaconus de Josayo, cancellarius et Johannes Moneti. (399.)

1025. D. 27 augusti. — Magister et fratres Domus Dei compareant die crastina in capitulo pro facto tradicionis vinearum apud Meduntam. (421.)

1026. D. 28 augusti. — Magister et procurator Domus Dei Parisiensis hic ad mandatum capituli comparuerunt, quibus injunctum est ne de cetero presumerent tradere aliquas vineas, terras aut domos ad redditus redimendos absque licencia et auctoritate capituli. (422.)

1027. — Fiat decretum et approbamus capituli super litteris Domus Dei Parisiensis pro magistro Micaële Comterel de tribus arpennis vinearum sitis in territorio Medunte ad redditum, et apponatur quod non poterit redimere redditum nisi una vice, licet in dictis litteris Domus Dei fiat mencio quod poterit una aut duabus, et si contingat redimere, apportabit peccunias in capitulo, que remanebunt sub custodia capituli quousque repperiatur redditus emendus. (422.)

1028. D. 10 septembris. — Sorores Perreta du Brueil, Perreta du Boys, Johanna la Fleurie fecerunt vota. (426.)

1029. D. 15 septembris. — Frater Dionisius Monachi datus est coadjutor magistro dicte Domus ad recoligendum grana, faciendum vindemias et conducendum vina. (430.)

1030. D. 13 novembris. — Super requesta priorisse Domus Dei, solvat pro duobus annis turonenses pro parisiensibus. (448.)

1031. D. 20 decembris. — Soror Perreta la Duchesse fecit vota. (459.)

1463.

1032. D. 31 januarii. — Soror Laurencia la Bidaulde suscepit velum. (469.)

1033. D. 11 februarii. — Placet dominis quod magister, fratres et sorores Domus Dei Parisiensis recipiant summam centum scutorum auri proveniencium de redempcione x scutorum redditus per dictam Domum percepti super quasdam vineas sitas prope

Meduntam, nuper spectantes deffuncto magistro Petro Hallé et traditas magistro Micaëli Comterel per dictos magistrum, fratres et sorores ad dictum onus, cum facultate dicti racheti.

Sequitur mencio quittacionis Micaëlis Comterel. (474.)

1034. D. 2 maii. — Fiat approbamus capituli pro Martino Quignon super litteris Castelleti de tradicione domus de la Licorne, prope Magdalenam, sibi per Domum Dei Parisiensem ad utilitatem priorisse facta ad redditum cx s. II d. p., ultra alia onera, quem redimere poterit sex annis elapsis vel interim assignare totidem redditum, quem tenebuntur acceptare, si tamen videatur per capitulum quod sit bene assignatus, alias non; et si contingat ipsum redimere, tenebitur apportare peccunias in capitulo unica vice, que manebunt sub custodia quousque repperiatur alius redditus emendus. (492.)

1035. D. 25 junii. — Provisores : decanus, cancellarius et Johannes Moneti. (504.)

1036. D. 29 julii. — Margareta la Messie fecit vota. (516.)

1037. D. 5 augusti. — Domini provisores Domus Dei audiant et loquantur cum executoribus deffuncti magistri Johannis Bureau pro certo legato per eum dicte Domui facto. (517.)

1038. D. 12 septembris. — Super requesta magistri, fratrum et sororum Domus Dei petencium moderacionem de XIII l. XVIII d. p., cum tribus minis bladi, per ipsos debitis pro stacione Sancti-Xristofori, ordinatum est quod solvant totaliter dictam summam propter consequenciam, qua soluta, habeant in elemosinam per manus camerarii clerici mediam partem dicte summe et una cum hoc habeant per manus officiarii panis quinque sextaria parvi bladi, proveniencia des revenneures, gallice, bladorum dicti officii. (531.)

1039. D. 17 octobris. — De Croces, Parenty videant quandam domum traditam per illos Domus Dei ad redditum pro minori precio quam valeat. (541.)

1040. D. 24 octobris. — Magister Johannes Auctor, religiosus Domus Dei, fecit vota. (543.)

1464.

1041. D. 6 februarii. — Magister G. de Montecanino, procurator Domus Dei, committitur cum altero religioso Domus Dei

ad eundum apud Meduntam pro facto execucionis deffuncti magistri Johannis du Gazon, et scribatur locumtenenti et magistro Johanni Chapet ut habeant factum in recommendacione. (572.)

1042. D. 21 februarii. — Succentor, de Croces videant clausulam testamenti deffuncti magistri Johannis Gillebert et compotum execucionis pro quodam panno aureo legato Domui Dei. (577.)

1043. D. 28 februarii. — Provisores Domus Dei videant transportus factos per deffunctum magistrum Johannem du Gazon dicte Domui cum testamento ipsius deffuncti, et refferent. (578.)

1044. D. 1 marcii. — Magister Michaël Comterel com[m]ittitur ad fieri faciendum vineas et plantas vinearum que fuerunt magistri Johannis du Gazon, nunc spectantes Domui Dei Parisiensi, sitas in territorio Medunte et circiter, et hoc certis de causis, declaracio quarum continetur in quodam transportu facto per dictum du Gazon dicte Domui; et pro ipsis fiendis quousque aliter per capitulum sit ordinatum, data est sibi facultas recipiendi de redditibus dicte Domui spectantibus usque ad plenam satisfaccionem misiarum, dandi quittanciam et cetera faciendi circa hoc neccessaria, proviso quod tenebitur reddere compotum et reliqua capitulo aut ab eo commissis. (579.)

1045. D. 10 marcii. — Interdicatur, prout ex nunc interdicitur, fratri Johanni d'Erry, religioso Domus Dei Parisiensis, ne de cetero se intromittat de facto recepte Medunte quoquomodo, sub pena carceris, et similiter interdicatur illi qui moratur apud Meduntam, qui similiter de facto dicte Domus se intromisit.

Locumtenens Medunte et prepositus Spedone, pro capitulo commorantes apud Meduntam, se informent secrete de gestis circa factum execucionis deffuncti magistri Johannis du Gazon per illos Domus Dei Parisiensis, et refferant, ac inhibeant quibuscunque ne de factis dicte Domus quoquomodo se intromittant tangentibus redditus apud Meduntam, aliis videlicet a magistro Micaële Comterel, cui directa est ex parte capituli commissio et Guillelmo de Montecanino. (582.)

1046. D. 14 marcii. — Domini concluserunt acceptare legatum factum per dominum nostrum Regem de mile francs Domui Dei Parisiensi, quibus receptis avisabitur et implicandi (*sic*). (583.)

1047. D. 20 aprilis. — Soror Laurencia la Bidaue fecit vota. (594.)

1048. D. 18 maii. — Domini decanus, succentor, cancellarius, de Croces, Monet tractent et concludant cum Johanne Gosselin de Medunta pro facto certorum hereditagiorum que fuerunt deffuncti magistri Johannis du Gazon, apud et prope Meduntam, et utilius quam fieri poterit pro Domo Dei; qui postmodum tractaverunt pro VI l. p. redditus ad utilitatem Domus Dei, de quibus poterit redimere IIII l. (601.)

1049. D. 28 maii. — Fiat littera de approbamus pro Johanne Gosselin de Medunta de quadam domo sita apud Meduntam et tribus arpennis vinearum cum dimidio sitis prope Meduntam, que fuerunt magistri Johannis du Gazon, deffuncti, sibi traditis per magistrum, fratres et sorores Domus Dei Parisiensis, auctoritate capituli, pro VI l. p. redditus. (603.)

1050. D. 20 junii. — Insequendo voluntatem domini nostri Regis qui ordinavit certum edificium fieri in Domo Dei a parte Parvi-Pontis, placet quod fiat prout hic locutum est, et magister Johannes Berthelot, consiliarius Regis in Parlamento, retulit. (611.)

1051. D. 25 junii. — Provisores : ut anno preterito. (613.)

1052. D. 9 julii. — Injunctum est domino Hugoni Paste, distributori panis, quod si boulengarius die crastina et aliis diebus non faciat alium panem quam istis diebus fecit, videlicet meliorem, quod illum faciat portari ad Domum Dei pauperibus erogantibus[1]. (617.)

1053. D. 29 octobris. — Remittuntur parisienses pro turonensibus illis de Domo Dei racione stacionis Sancti-Xristofori, pro isto anno dumtaxat. (648.)

1465.

1054. D. 13 aprilis. — Frater Johannes le Vachier, diaconus, ad presbyteratum promotus. (688.)

1055. D. 25 junii. — Provisores : ut anno preterito. (705.)

1056. D. 1 julii. — De Croces, Sohier informent de commodo vel incommodo tradicionis facte per procuratorem priorisse Domus Dei de quadam domo in vico platee Catorum de qua offeruntur

1. *Corr.* egrotantibus.

redditus IIII l. p. ultra precium ad quod, ut dicitur, tradita fuit. (711.)

1057. D. 19 julii. — Annullacio facta per capitulum de tradicione cujusdam domus tradite per illos de Domo Dei, que sita est in vico du Siege aux [Deschargeux], spectans ad officium priorisse. (717.)

1058. D. 9 augusti. — Johannes Fabri, clericus, puer Domus Dei, recepit habitum dicte Domus, et datus est sibi annus probacionis. (722.)

1059. D. 18 septembris. — Moderacio pro stacione Sancti-Xristofori. (LL 224, p. 10.)

1060. D. 20 septembris. — Johannes Fabri et Johannes Malingret, clerici, pueri Domus Dei, ad acolytatum promoti. (10.)

1061. D. 22 novembris. — Moneatur in scriptis frater Johannes le Vachier, alias de Furno, religiosus Domus Dei, ac omnes sibi adherentes, quatinus infra sex dies, quorum duos pro primo etc., pareant ordinacioni alias facte per capitulum racione controversie mote inter ipsum le Vachier et fratrem Johannem Auctor, occasione prioritatis et posterioritatis. (27.)

1062. D. 28 novembris. — Cum nuper frater Johannes le Vachier, alias de Furno, auctoritate capituli instante promotore et fratre Johanne Auctor dicto promotori adjuncto, monitus fuerit de parendo ordinacioni facte per capitulum de et super controversia inter ipsos mota racione ordinis prioritatis et posterioritatis, infra sex dies, sub penis suspensionis et excommunicacionis in scriptis latis, dictus frater Johannes le Vachier, religiosus Domus Dei, capitulo immediate subjecte, coram dominis provisoribus dicte Domus, hac die XXVIII[a] novembris anno supradicto, obtulit se paratum esse parere et acquiescere ac obtemperare dicte ordinacioni, voluitque et vult quod dictus frater Johannes Auctor, etiam religiosus dicte Domus, ipsum preferat et precedat, secundum formam et tenorem ordinacionis et monicionis capituli, dominis decano et capitulo obediendo et se eis, ut tenetur, subiciendo. (29.)

1063. D. 18 decembris. — Provisores Domus Dei, vocatis quibus[1] voluerint, provideant de magistro seu administratore aut coadjutore dando magistro Domus Dei, modo per ipsos provisores hic relato. (34.)

---

1. *Corr.* quos.

1064. D. 20 decembris. — Hodie hora quasi nona de mane, de mandato capituli, magistro, priorissa, fratribus et pluribus sororibus Domus Dei Parisiensis, capitulo Parisiensi immediate subjecte, in capitulo ejusdem Domus Dei seu loco in quo consueverunt congregari, ad sonum campane congregatis, ibidem accedentibus dominis decano, succentore, cancellario, Johanne Monet, Johanne l'Uillier, G. Evrart et G. Grelier, canonicis Parisiensibus, prefatus dominus decanus exposuit qualiter ipse cum prenominatis dominis, ex ordinacione capituli, illic venerant ad exponendum aliqua per capitulum pro utilitate predicte Domus avisata, et post plura prolocuta dixit quod pluries, tam ex parte nonnullorum et dominorum et civium Parisiensium ac aliorum, eciam a longo tempore citra, facte fuerant dominis de capitulo alique querimonie de et super facto regiminis et administracionis dicte Domus, quodque hujusmodi querimonie pervenerant seu deducte fuerant eciam usque ad aures et scitum domini nostri Regis, imputando quod deffectus hujusmodi, qui fiebant in regimine et administracione dicte Domus, proveniebant ex negligencia capituli, cui est immediate subjecta dicta Domus; super quo domini de capitulo sepenominato tam generaliter quam in particulari pluries pensaverant et advisaverant de modo providendi, et verbum super hoc cum pluribus habuerant; primaque facie visum eis fuit quod vix bona provisio poterat dari nisi fiant magne diligencie et prosecuciones tam erga dominum nostrum Regem quam dominos regalis prosapie et alibi, propter tenuitatem redorum et admodiacionum dicte Domus et maxime istius anni, que, occasione guerrarum, totaliter quasi deperdite fuerunt, et subveniatur magistro Domus, qui in membris suis ex senectute et eciam in visu multum debilitatus est, de aliquo viro coadjutore, ydoneo, diligenti et propicio; propter quod cum pluribus locuti sunt et presertim cum fratre Stephano Boniface, qui alias religiosus dicte Domus extiterat et de consensu capituli se transtulerat a certo tempore citra ad Domum Dei de Gonnessia, Parisiensis diocesis; qui, de consensu domini Parisiensis episcopi, onus predicte Domus et prosecucionis hujusmodi post plures excusaciones acceptaverat, honore tamen magistri, fratri Petro l'Uillier, pro nunc magistro [1], semper salvo et retento; cui quidem fratri Stephano, qui extra dictum capitulum erat, vocato, premissa relata

1. *Corr.* fratris Petri..... magistri.

per dictum dominum decanum fuerunt; et, post nonnullas excusaciones per ipsum fratrem Stephanum allegatas, ipse frater Stephanus onus dicte Domus acceptavit; quo facto, prefatus dominus decanus dixit quod domini de capitulo eum recipiebant, et fuit receptus in fratrem ejusdem Domus, prout alias fuerat; et, quia vota fecerat, non erat opus ipsa reiterare : attamen ipse promittebat ea tenere, prout per antea juraverat, quod promisit et juravit; et deinde institutus fuit per prefatos dominos [in] coadjutorem seu vicarium generalem in dicta Domo Dei, dataque est et commissa sibi totalis administracio dicte Domus, punicioque et correctio fratrum, sororum, filiarum ceterorumque familiarium dicte Domus, tam infra quam extra commorancium, in hiis que magistro ab antiquo pertinent, honore dicti fratris Petri l'Uillier, magistri, salvo, qui semper in omnibus precedet et pro magistro tenebitur et reputabitur, honore duntaxat; et fuit inhibitum seu injunctum dicto l'Uillier et omnibus aliis fratribus et religiosis dicte Domus ne se interponant seu intromittant de receptis agendis et negociis dicte Domus quovismodo nisi de ordinacione et consensu dicti fratris Stephani Boniface; qui quidem Boniface juravit premissa fideliter et laudabiliter cum diligencia sibi possibili administrare, excercere, facere, adimplere, pauperes caritative tractare compotumque, racionem et reliqua fideliter reddere, dum et quociens requisitus fuerit; et postmodum per prefatum dominum decanum injunctum est fratribus et sororibus pretacte Domus, presentibus et absentibus, in personas eorum, ut ipsi fratri Stephano Boniface in omnibus et per omnia, tam in Domo quam extra, in cerimoniis et alias, obediant veluti magistro, ab ipsoque, dum extra adire voluerint, querant licenciam, et cetera faciant ut assuetum est fieri; que omnia et singula premissa prefati magister, fratres et sorores grata habuerunt, aut saltem in aliquo non contradixerunt; de quibus prefatus dominus decanus, suo et capituli nominibus, peciit instrumentum fieri per me Johannem Bodin, etc.

Comparentibus postmodum in capitulo prefato fratre Stephano Boniface, magistro, et pluribus fratribus dicte Domus Dei Parisiensis, dum premissa relata fuissent per dominum decanum, dictus Boniface prestitit juramentum prout fecerat coram dominis com[m]issariis, et hoc ad majorem confirmacionem. (35.)

1466.

1065. D. 1 marcii. — Frater Johannes Fabri, acolyta, ad subdiaconatum promotus. (53.)

1066. D. 6 marcii. — Johanni Bercheri et Johanni Mali[n]greti, pueris Domus Dei, datus est habitus ecclesie ad annum probacionis. (54.)

1067. D. 19 maii. — Dominus Simon Moreau, presbiter, com[m]ittitur usque ad capitula generalia Sanctorum Simonis et Jude in confessorem sororum Domus Dei Parisiensis. (72.)

1068. D. 25 junii. — Provisores : decanus, Johannes Moneti et G. Burdelot. (84.)

1069. D. 23 julii. — Magister Johannes Hue com[m]ittitur ad visitandum certa edificia in Domo Dei inchoata, fienda et perficienda, et refferendum absque nomine capituli super hoc faciendo aliquas convenciones, pacta seu mercata aut etiam in fiendis interessendis. (93.)

1070. D. 4 augusti. — Johanna la Potiere recepit velum. (95.)

1071. D. 20 augusti. — Data est facultas sororibus Domus Dei quod hinc usque ad festum Omnium Sanctorum possint eligere confessores ydoneos. (99.)

1072. D. 12 novembris. — Placet quod religiose Domus Dei Parisiensis possint eligere confessorem secularem ydoneum hinc usque ad Nativitatem Domini, qui eas possit absolvere. (117.)

1073. D. 19 novembris. — Fiat procuracio pro fratre Dionisio Monachi, religioso Domus Dei, ad recipiendum redditus officii de maisonnier dicte Domus et ad lites. (120.)

1467.

1074. D. 5 januarii. — Dominus Johannes Laurens, capellanus in ecclesia Parisiensi, commissus est ad audiendum sorores Domus Dei de confessione usque ad instans festum Pasche. (129.)

1075. D. 6 februarii. — Frater Johannes Fabri fecit vota. (137.)

1076. D. 21 februarii. — Fiat approbacio pro Domo Dei de quodam legato seu successione sibi pridem facta per deffunctum Johannem Dalon, per ipsos vendita magistro Leonardo Baronnat, nepoti dicti deffuncti, pro quinquaginta scutis. (142.)

1077. D. 27 maii. — Super requesta illorum de Domo Dei petencium solvi de lecto sibi debito post obitum deffuncti magistri Johannis Secretain, videantur statuta. (162.)

1078. D. 25 junii. — Provisores : decanus, archidiaconus de Josayo, Johannes Moneti, G. Burdelot. (169.)

1079. D. 26 junii. — Cum pridie deffunctus magister Guillelmus Pommier ordinacione sua testamentaria legaverit Domui Dei Parisiensi vixx scutos provenientes ex vendicione domus sue quam inhabitabat, quos ordinavit poni in manibus Nicolai Gossemart pro easdem[1] distribuendo in agendis ejusdem Domus, qui quidem Gossemart nuper obiit, et post ejus obitus[2] dicta domus exposita vendicioni extitit, propter quod ordinatum est quod peccunie que provenient ex dicto legato ponentur in manibus magistri Johannis Moneti pro easdem distribuendo, prout viderit expedire, ad utilitatem dicte Domus Dei. (170.)

1080. D. 27 julii. — Domini provisores Domus Dei, vocatis secum duobus aut tribus de dominis, perficiant eleccionem, si eleccio dici debeat, de magistro Domus Dei et ea que circa hoc agenda erunt, et refferent ad capitulum; qui nominabit[ur] auctoritate ipsius capituli, cum ad eum pertineat hujusmodi eleccio, sed ad vitandum jurgia et murmura fiat hoc modo. (179.)

1081. D. 29 julii. — Audita relacione dominorum decani, Johannis Moneti et G. Burdelot, canonicorum Parisiensium, provisorum Domus Dei, qui retulerunt audivisse vota omnium fratrum et sororum dicte Domus Dei super provisione et nominacione seu institucione facienda de magistro ejusdem Domus, loco fratris Petri l'Uillier, nuper deffuncti, et comparacione votorum facta ac meriti ad meritum junctis eorumdem dominorum provisorum votis, fratrem Guillelmum Flamigi, religiosum dicte Domus, habere majorem et saniorem partem, super quo, auditis votis singulorum dominorum, dictus frater Guillelmus Flamigi institutus est per capitulum in magistrum dicte Domus Dei usque ad beneplacitum capituli; qui postmodum vocatus in capitulo, presentibus fratribus et sororibus ejusdem Domus, hoc acceptavit, et juravit solenniter in verbo sacerdotis obedienciam, reverenciam et honorem dominis decano et capitulo Parisiensi

1. *Corr.* eosdem.
2. *Corr.* obitum.

exhibere et dictam Domum et infirmos debite ministrare et regere et debitum suum facere prout tenetur magister dicte Domus, cum ceteris jurare assuetis; cui injunctum est quod de anno in annum reddat compota sua, alias capitulum providebit prout videbit expedire, et eciam injunctum est predictis fratribus et sororibus quod obediant ipsi ut obedire tenentur magistro, sub penis ad hoc apponi solitis. (180.)

1082. D. 12 augusti. — Fratres Johannes Malingret, Johannes Bercherii et sorores Perreta la Jotine ac Johanna la Bouchere fecerunt vota. (183.)

1083. D. 17 augusti. — Moderacio pro stacione Sancti-Xristofori. (185.)

1084. D. 16 septembris. — Placet quod illi de Domo Dei tradant Karolo de Buz quoddam manerium cum pertinenciis suis situm apud Lardiacum, ad vitam ipsius, uxoris sue et alterius liberorum suorum et superviventi eorum, pro XXII s. p. anno quolibet, sub condicionibus hic in scriptis datis et exhibitis. (194.)

1085. D. 19 septembris. — Frater Johannes Be[r]cherii, clericus, ad acolytatum ceterosque minores ordines promotus. (196.)

1086. D. 14 decembris. — Laurencius Blavot, puer Domus Dei, recepit habitum ejusdem Domus. (217.)

1468.

1087. D. 13 januarii. — Magistri V. de Croces et G. Sohier informent de commodo vel incommodo vendicionis duorum arpennorum vinee sitorum apud Mons, quos illi de Domo Dei vendere volunt magistro Johanni Monet. (223.)

1088. D. 11 maii. — Domini provisores Domus Dei audiant compota seu statum fratris Stephani Boniface modo quo ipse exhibuit, pluribus hic allegatis et consideratis, et fiat in principio compoti mencio expressa de hujusmodi ordinacione ne ille modus trahatur ad consequenciam. (247.)

1089. D. 25 junii. — Provisores : ut anno preterito. (259.)

1090. D. 28 junii. — Provisores Domus Dei provideant, prout utilius videbitur faciendum, super requesta magistri, fratrum et sororum dicte Domus Dei ad causam trium modiorum bladi ad mensuram Vastinensem quos percipiendi jus habent super duo-

bus molendinis dictis Malesherbes, pertinentibus domino de Graville, qui petit moderacionem. (261.)

1091. D. 24 septembris. — Frater Johannes le Berchier, acolytus, ad subdiaconatum promotus. (283.)

1092. D. 26 septembris. — Moderacio pro stacione Sancti-Xristofori. (284.)

1093. D. 7 octobris. — Dominus Simon Moreau com[m]issus est in confessorem Domus Dei usque ad beneplacitum capituli. (291.)

1094. D. 7 novembris. — Ludovica la Tourelle recepit velum. (298.)

1469.

1095. D. 16 januarii. — Frater Johannes Malingret fecit vota. (312.)

1096. D. 25 februarii. — Frater Johannes Bercherin, subdiaconus, ad diaconatum promotus. (322.)

1097. D. 18 marcii. — Dominus Johannes le Blont nominatus est in confessorem Domus Dei. (326.)

1098. D. 1 aprilis. — Fratres Laurencius Laisné et Johannes Fabri ad presbyteratum promoti. (329.)

1099. D. 14 aprilis. — Fiat littera de approbamus pro Domo Dei de tradicione alterius molendinorum dictorum de Malesherbes in Vastino, Valentino Pichon. (332.)

1100. D. 27 maii. — Frater Laurencius Laisné ad diaconatum promotus. (343.)

1101. D. 2 junii. — Super requesta magistri et fratrum Domus Dei petencium solvi de c s. p. ab executoribus deffuncti magistri P. de Chacy, dum viveret canonici Parisiensis, pro lecto ipsius, compareant partes ad primum capitulum, propositure et dicture quitquid voluerint. (344.)

1102. D. 5 junii. — Ex parte magistri, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis exhibite fuerunt due littere, in pergameno scripte ac sigillo capituli sigillate, per quas constat jamdudum capitulum ordinasse tradi dicte Domui Dei, post obitum cujuslibet canonici Parisiensis, lectum cum pulvinari et pannis, seu pro ipso c s. p., quas quidem litteras petierunt et requisierunt registrari in pastorali capituli; quod, auditis votis singulorum dominorum, placuit et placet. (345.)

1103. D. 26 junii. — Provisores et ad audiendum compota : decanus, archidiaconus de Josayo, Johannes Moneti, Johannes de Montigny. (351.)

1104. D. 3 julii. — Conferatur cum illis de Domo Dei pro facto lecti canonicorum decedencium. (354.)

1105. D. 10 julii. — De Domo Dei, tangente factum execucionis deffuncti magistri P. Thome, videatur clausa testamenti ; quo facto, avisabitur de commodo vel incommodo certi appunctuamenti quod illi de Domo Dei facere volunt cum dictis executoribus. (355.)

1106. D. 23 septembris. — Fratres Johannes le Berchier et Johannes Malingret ad presbyteratum promoti. (375.)

1107. D. 30 octobris. — Ludovica la Durella fecit vota. (385.)

***1108**. D. 6 novembris. — Johannes Hue et Ludovicus Raguier audiant scolares collegii XVIII et provideant prout viderint expedire. (387.)

***1109**. D. 8 novembris. — Burse collegii XVIII scolarium declarate vacantes per magistros Johannem Hue et Ludovicum Raguier, canonicos Parisienses, ad hoc com[m]issos, per diuturnam absenciam Petri Betuys, collate sunt Thome Dagier, clerico, scolari Parisius studenti in decretis, cum suis juribus etc. (387.)

1470.

***1110**. D. 26 februarii. — Burse vacantes per resignacionem magistri Johannis Horsini collate sunt Johanni Cyquoigneau, clerico. (413.)

***1111**. D. 15 marcii. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per assecucionem bursarum collegii Eduensis factam per Mauricium Guerin collate sunt Petro de Betaincuria, clerico. (416.)

***1112**. D. 22 marcii. — Burse vacantes per simplicem resignacionem Petri de Betaincuria collate sunt Johanni Maugendre, scolari Parisius studenti. (417.)

1113. D. 7 maii. — Gileta la Boudine recepit velum. (429.)

1114. D. 21 maii. — G. Sohier et Theobaldus de Caigneux visitent quandam cameram de brodatura aurea pridie legatam in parte Domui Dei Parisiensi per deffunctum Johannem Gillebert, et conveniant de precio vendicionis. (432.)

***1115**. — Data est licencia Johanni Johannis, bursario collegii XVIII scolarium, eundi ad partes usque ad instans festum Nativitatis Domini. (432.)

***1116**. D. 6 junii. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per simplicem resignacionem domini Johannis Prevost collate sunt Guillelmo Malart, clerico. (436.)

***1117**. D. 15 junii. — Burse vacantes per non residenciam magistri Alexandri Mauvelli collate sunt Martino de Berlant. (437.)

1118. — Domini cantor, archidiaconus de Josayo, succentor, d'Auge, de Caigneux conferant cum magistro Johanne Hebert, habente onus ex parte domini nostri Regis de fieri faciendo certum edificium in Domo Dei, et videndo de commodo vel incommodo. (437.)

1119. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : decanus, Johannes Moneti, Theobaldus de Caigneux. (440.)

***1120**. D. 6 julii. — Burse vacantes per absenciam Johannis Hannoti collate sunt Nicolao Nicolai, clerico, scolari Parisius studenti. (445.)

1121. D. 23 augusti. — Super requesta magistri, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis petencium moderacionem de XIII l. II s. VI d. p. pro stacione festi Sancti-Xristofori novissime lapsi, remittuntur parisienses pro turonensibus. (458.)

1122. D. 5 septembris. — Domini decanus, de Croces, Monet, de Caigneux informent de commodo vel incommodo contentorum in requesta illorum de Domo Dei pro quodam molendino prope Escharcon, in riparia d'Essone, de quo tercia pars pertinet capitulo, et refferent. (462.)

1123. D. 22 septembris. — Frater Laurentius Laisné, etatis XXIII annorum, mediante dispensacione, ad sacerdocium promotus. (468.)

1124. D. 31 decembris. — Audita relacione dominorum decani, archidiaconi de Josayo et aliorum provisorum Domus Dei ad requestam priorisse ejusdem Domus, placet quod fiat commutacio de [C s. II d. obole p.] redditus quos dicta priorissa percipiebat super domum Martini Guignon, ad intersignium de la Licorne, prope Magdalenam, et qui erant redimibiles, ad redditum [VI l. p.] quas ipse Martinus tradidit super quandam

domum sitam Parisius in vico [de la Bouteillerie][1], spectantem Theobaldo du Boys, que, ut relatum est, bene assidate sunt. (497.)

1471.

1125. D. 11 januarii. — Super requesta civium Rupelle petencium sibi concedi et mitti IIII^or religiosas Domus Dei Parisiensis pro regimine Domus Dei ejusdem loci, visis eorum litteris, conferatur super hoc cum magistro Domus et priorissa et refferatur per provisores. (500.)

1126. D. 28 januarii. — Attenta requesta pro parte civium et magistri Domus Dei de Rupella ac audita relacione dominorum decani et cantoris qui super hoc pluries locuti sunt cum magistro, priorissa Domus Dei Parisiensis et aliis de regimine ipsius Domus noticiam habentibus, placet quod pro instructione et regimine dicte Domus Dei de Rupella mittantur (*sic*) copia statutorum dicte Domus Dei, unacum quatuor de mulieribus religiosis ipsius Domus, infra instantem mediam kadragesimam, sub condicionibus tamen apponendis in memorialibus super hoc faciendis per dominum cantorem, et scribatur ipsis quod mittant personas honestas ad conducendum dictas religiosas, que persone veniant munite de contentis in dictis memorialibus. (503.)

1127. D. 18 februarii. — Dominus cantor unacum aliis dominis co[m]missis pro confessariis Domus Dei, committitur tam in casibus reservatis quam non reservatis. (509.)

1128. D. 6 aprilis. — Visis litteris civium de Rupella capitulo scriptis super facto Domus Dei ejusdem loci pro mulieribus religiosis Domus Dei Parisiensis habendis, scribatur eisdem quod capitulum intendit adimplere illud quod alias sibi promisit. (519.)

1129. D. 17 maii. — Fiat littera de approbamus super litteris sub sigillo Domus Dei confectis pro Guillelmo Trevasche de Medunta et Robineta, ejus uxore, de tradicione unius masure site apud Meduntam, ad Forum bladi, tenentis ex una parte Johanni Picoul et ex altera Guillelmo Coupelle, sibi facta per magistrum, fratres et sorores Domus Dei Parisiensis pro XXII s. p. annui et perpetui redditus. (529.)

---

1. Voir Arch. de l'Assist. publ., Comptes de l'Hôtel-Dieu, XV, p. 4.

1130. D. 24 maii. — Magister Johannes de Montigny unacum provisoribus Domus Dei confera(n)t cum burgensibus de Rupella qui venerunt ad querendum religiosas Domus Dei, prout alias sibi concessum est. (530.)

1131. D. 10 junii. — Katherina la Rousselle recepit velum. (534.)

***1132.** D. 19 junii. — Data est licencia magistro Johanni Picardi, bursario collegii XVIII scolarium, adeundi patriam usque ad instans festum Beati-Remigii. (537.)

1133. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota Domus Dei : decanus, cantor, Johannes Moneti, Theobaldus de Caigneux. (538.)

1134. D. 26 junii. — Placet quod quedam domus sita Parisius in vico aux Ouez, spectans ad officium priorisse Domus Dei, tradatur Johanni Daniel ad redditum annuum VIII l. p., e quibus habere poterit per rachetum LX s. p., et residuum manebit non redimibile. (539.)

1135. D. 31 julii. — Moderacio pro stacione Sancti-Xristofori. (545.)

1136. D. 4 octobris. — Provisores faciant processum fratris Laurencii Blavot. (563.)

1137. D. 23 octobris. — Placet, audita relacione domini cantoris, quod priorissa Domus Dei tradere possit quandam domum sitam in vico aux Oes Parisius, ad redditum annuum VIII l. IX s. p., quarum redimi poterunt LXIX s. p., et respectu C s. p., manebunt ut admortizati, cum condicionibus hic declaratis, que expresse apponentur in litteris tradicionis, et non alias. (568.)

1472.

1138. D. 22 aprilis. — Injunctum est magistro et bursario Domus Dei quod habeant compota sua presto infra instans festum Penthecostes. (610.)

***1139.** — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per recessum et diuturnam absenciam Egidii Lemonnyer collate sunt Petro Guillart, clerico, scolari Parisius studenti. (610.)

1140. D. 25 maii. — Katherina [la Rousselle] fecit vota. (619.)

***1141.** D. 3 junii. — Burse vacantes per resignacionem Johannis Maheut collate sunt magistro Johanni Gueret, clerico, in artibus magistro, scolari Parisius studenti. (622.)

1142. — Placet quod magister Nicolaus de la Vausseau habeat vicariatum apud Rupellam, loco curati elemosinarie ejusdem loci, pro correccione et confessionibus religiosarum Domus Dei ibidem transmissarum ad beneplacitum capituli. (622.)

1143. D. 5 junii. — Placet quod loco duarum religiosarum Domus Dei que transmisse fuerunt apud Rupellam, velentur due alie, sine prejudicio illarum et eciam statutorum dicte Domus, ita quod si contingat ipsas reverti, non velabuntur alique alie donec reducantur ad numerum ordinatum, videlicet XL^ta. (623.)

1144. D. 25 junii. — Provisores : ut anno preterito. (627.)

1145. D. 6 julii. — Henrieta la Turpine recepit velum. (630.)

1146. D. 13 julii. — Margareta la Blanche recepit velum. (632.)

1147. D. 16 septembris. — Veniat ad primum capitulum magister Domus Dei super facto quarumdam bullarum, hic exhibitarum, indulgencias dicte Domus tangencium, in quibus cavetur quod ipse magister moderare possit sommas positas pro dictis indulgenciis consequendis, et hoc sine auctoritate capituli. (651.)

1148. D. 18 septembris. — Super requesta magistri et fratrum Domus Dei hic supplicancium quatinus domini velint auctorizare bullas super indulgenciis dicte Domus per ipsos impetratas, et similiter auctorizare facultatem magistro ejusdem Domus attributam super moderacione somme contente in dictis bullis pro dictis indulgenciis consequendis, attenta dicta supplicacione et indigencia ipsius Domus, placet auctorizare, et domini auctorizaverunt; et insuper, ut dicta Domus sit in majori recommendacione, placet quod scribatur dominis episcopis ubi destinabunt [nuncios] ad elemosinas petendas, quatinus ipsi velint dictam Domum erga subditos suos recommissam habere et ipsos exhortare[1] ut de bonis suis largiantur, et quod in dictis litteris nominentur nuncii qui erunt destinati ad illam diocesim, ut major fides adhibeatur et sint magis proni ad ipsos recipiendum; et ad avisandum modum evitandi abusus per antea factos in dictis questis, committuntur domini cantor, archidiaconus Parisiensis, archidiaconus de Josayo, succentor. (651.)

***1149.** D. 9 novembris. — Burse XVIII^cim vacantes per diuturnam absenciam Martini Bellaud, aut alias, collate sunt Nicolao de Creil, clerico, sufficienti, etc. (661.)

---

1. *Corr.* exhortari.

1150. D. 16 novembris. — Dominus cancellarius visitet arrestum et requestam Domus Dei hic exhibitam. (664.)

1151. D. 17 novembris. — Super requesta magistri, fratrum et sororum Domus Dei petencium quatinus domini ratifficare velint tractatum, accordum et appunctuamentum factum cum domina Karola, relicta deffuncti domini Ade de Cambray, et magistro Arturo de Cambray, herede, ad causam cujusdam processus pendentis in Parlamento racione plurium domorum, feodorum et hereditagiorum que fuerunt Marie la Guerine, sitorum apud Cristolium et locis circumvicinis, placet ratifficare, sine prejudicio juris et indempnitatis ecclesie et capituli. (664.)

1473.

***1152**. D. 3 februarii. — Burse collegii XVIII scolarium vacantes per absenciam et recessum Guillelmi Malart, secundum statuta dicti collegii, collate sunt Jacobo Bapaulmes, clerico, scolari Parisius studenti. (679.)

***1153**. D. 8 februarii. — Provisores collegiorum provideant prout viderint expedire, super requesta Guillelmi Malart, ad causam bursarum collegii XVIIIcim. (681.)

***1154**. D. 10 februarii. — Burse vacantes per resignacionem Johannis Mengendre, in manibus capituli simpliciter factam et admissam, collate sunt Stephano Duval, clerico, tanquam ad hoc sufficienti et ydoneo. (681.)

***1155**. — Super requesta Guillelmi Malart, petentis quod, cum nuper, de mandato magistri Domus Dei Parisiensis, ipse fuerit per quindecim dies apud Cristolium ad redigendum in scriptis declaracionem terrarum suarum, quo tempore pendente burse sue collate fuerunt uni alteri, audita relacione commissorum, attento quod dictum collegium deppendet a dicta Domo Dei, conclusum est quod non debet privari et annullatur collacio. (681.)

1156. D. 17 maii. — Johanna la Garrelle recepit velum. (700.)

1157. D. 26 junii. — Provisores : ut anno preterito. (709.)

1158. D. 24 septembris. — Moderacio pro stacione Sancti-Christophori. (732.)

1159. D. 17 decembris. — Super requesta magistri, fratrum

et sororum Domus Dei Parisiensis petencium quod, cum percipere antiquitus consuevissent x s. p. annui redditus super quadam domo, nunc masura, et septem quarteriis frichiis vinee que a LXX annis et ultra sibi fuerunt inutiles, et nichil receperint et a nuper sibi oblati fuerint IIII s. p. redditus cum oneribus census quos annuatim solverunt, et non amplius post proclamaciones factas ad parrochialem ecclesiam repperierint, placet quod tradantur et fiat dicta moderacio. (753.)

1474.

1160. D. 31 marcii. — Injungatur magistro Domus Dei et procuratori priorisse ut compareant ad primum capitulum, et inhibeatur eisdem ne de cetero alienent aliquos redditus aut hereditagia absque scitu et auctoritate capituli; et, quia plures alienaverunt, condempnentur ad emendam, et similiter de tradicionibus ad annuum redditum. (773.)

1161. D. 25 maii. — Johanneta la Galette fecit vota. (785.)

1162. D. 3 junii. — Fiant littere dirigende in pluribus diocesibus pro Domo Dei, pro facto indulgenciarum dicte Domus, super suspensione non habente locum. (787.)

1163. D. 25 junii. — Iidem provisores qui anno preterito. (793.)

1164. D. 1 julii. — Dominus cantor se exoneravit a provisione Domus Dei. (795.)

1165. — Dominus cantor retulit audivisse compota priorisse Domus Dei, et quod debet plures peccunias; quapropter avisetur de modo recuperandi. (795.)

1166. D. 2 julii. — Comparentibus fratribus Stephano Boniface et ..... religiosis Domus Dei, injunctum est dicto Boniface quod afferat certam litteram quam debet habere a capitulo, per quam cavetur quod non est in obediencia magistri et habet licenciam se transferendi, et ambobus quod se regant melius quam faciunt, sub pena privacionis. (795.)

1167. D. 17 augusti. — Placet tractatum factum per dominum cantorem cum Jacobo Huiselin pro Domo Dei, ad causam IIII l. p. redditus de quibus erat processus. (806.)

***1168.** D. 19 octobris. — Domini decanus, succentor, Johannes Monet audiant scolares collegii XVIII et matricularios Sancti-

Xristofori super altercacionibus suis, et provideant prout viderint expedire. (820.)

1475.

1169. D. 2 januarii. — Capiantur super tabula merellorum deffuncti magistri Johannis Pain-et-Char c s. p. pro lecto pro Domo Dei. (837.)

1170. D. 19 maii. — Domini approbarunt legatum factum per Hugonem de Combes de bonis suis quibuscunque Domui Dei Parisiensi, post ejus decessum, sub certis oneribus in litteris specificatis. (LL 225, p. 24.)

1171. D. 31 maii. — De magistro, fratribus et sororibus Domus Dei Parisiensis [contra] magistros Johannem de Courcellis, archidiaconum de Josayo, et Johannem Picardi, canonicos Parisienses, executores deffuncti magistri G. Burdelot eteciam canonici Parisiensis, citatos, actores petunt expedienciam bonorum dicti deffuncti per dictos executores sibi fieri secundum tenorem testamenti ipsius, ipsosque ad hoc per nos cogi et compelli, protestantes etc., asserentes etc.; super quo dicti executores pecierunt terminum ut ipsi certis de causis possint facere citari fratres et sorores dicti deffuncti in causa summacionis, quibus data est dilacio ad veneris post Johannem, et decreta citatio. (27.)

***1172.** D. 7 junii. — Domini cantor, succentor intersint cum domino decano ad reformacionem collegii XVIII scolarium. (29.)

1173. D. 9 junii. — Dominus cantor visitet processum exhibitum pro parte fratris ....., dudum religiosi Domus Dei, qui illicenciatus recessit, super rehabilitacione obtenta a Papa. (29.)

1174. D. 26 junii. — Iidem provisores qui anno preterito. (33.)

1175. D. 1 julii. — Hodie, post vesperas, coram domino cantore, com[m]isso ad audiendum executores deffuncti magistri G. Burdelot et fratres et sorores ipsius deffuncti, comparuit magister Johannes Burdelot junior, domini nostri Regis consiliarius, qui post plura prolocuta consensiit, pro parte sua, quod bona execucionis dicti deffuncti fratris sui expediantur Domui Dei si et in quantum et prout ipse deffunctus legare poterat secundum consuetudinem. (35.)

***1176.** D. 7 julii. — Visa quadam ruella et hostiaria retro

ecclesiam Sancti-Xristofori prope collegium XVIII^{cim}, de qua vertitur questio, et attentis inhibicionibus factis scolaribus ne de cetero apperirent hostium ad faciendum ingressum vel exitum suum, ordinatum est quod claudatur cum serratura et alias, prout videbitur expedire, et ponatur ut erat antiquitus, et inhibeatur eisdem scolaribus ne se ingerant de apperiendo, sub pena carceris. (37.)

1177. D. 18 augusti. — Data est licencia fratri Johanni Malingret, presbitero, religioso Domus Dei Parisiensis, se transferendi ad Domum Dei Sancte-Katherine aut aliam domum ordinis Sancti-Augustini regularem, dummodo reddat proprium et quittet Domum. (47.)

1178. D. 22 novembris. — Super requesta magistri, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis petencium moderacionem de XIII l. p. cum una mina bladi pro stacione Sancti-Xristofori novissime lapsa, remittuntur XL s. p. cum dicta mina bladi, pro isto anno duntaxat, dummodo etc. (67.)

1179. D. 24 novembris. — Super requesta sororis Agnete[1]....., religiose Domus Dei, que pridie recessit et ivit in domo parentum absque licencia, petentis remitti, compareat lune cum parentibus in Domo Dei auditura ordinacionem capituli, et hoc facto, viso ejus regimine, capitulum avisabit. (68.)

1180. D. 27 novembris. — Avisetur de modo providendi pro sorore Agnete....., religiosa Domus Dei, que nuper recessit absque licencia, ut fieri possit quod amplius non redeat, attentis certis casibus sibi impositis..... (68.)

1181. D. 1 decembris. — De sorore Agnete....., religiosa Domus Dei, readmittatur in Domum ad perficiendum penitenciam injunctam, et compareat in capitulo dicte Domus per tres dies ad postulandum veniam a magistro, fratribus et sororibus, et hoc facto, avisabitur super modo faciendi processum suum super casibus sibi impositis et sciendum si debeat expelli a Domo, vel non. (69.)

1182. D. 4 decembris. — Comparentibus magistro, priorissa, fratribus et sororibus Domus Dei Parisiensis ac sorore Agnete....., religiosa ejusdem Domus, que nuper absque licencia recessit, ordinatum est quod dicta soror Agnes redibit ad dictam Domum

---

1. *Corr.* Agnetis.

pro peragendo penitenciam per magistrum sibi injunctam, et per modum carceris ponetur in quadam camera clausa in dicta Domo. (70.)

1183. — Dominus cantor se exoneravit de provisore Domus Dei. (70.)

1184. D. 11 decembris. — Super requesta magistri, fratrum et sororum Domus Dei petencium satisfaccionem de v sextariis grani super decimis de Laiaco, prosequantur prebendatos. (70.)

1185. D. 13 decembris. — Domini decanus, archidiaconus Brie, penitenciarius, Sohier faciant processum sororis Agnetis, religiose Domus Dei. (71.)

1186. D. 15 decembris. — Placet quod magister, fratres et sorores Domus Dei acceptent oblacionem sibi factam de xi marchis argenti per Matheum de Hamello, fratrem deffuncti magistri Petri de Hamello, dum viveret canonici Attrebatensis, pro omni jure quod pretendere potuissent super quinta parte certarum domorum, terrarum et feudorum sitorum prope Attrebatum sibi legatorum per dictum deffunctum in suo testamento. (71.)

1476.

1187. D. 16 februarii. — Domini decanus, cantor, archidiaconus Parisiensis, archidiaconus Brie, Sohier, Reaulte, Braban, Picart, Vaudetar, aut vi vel v ex ipsis, visitent processum sororis Alexe la Tuleue et refferent. (84.)

1188. D. 21 februarii. — Proferatur ad primum capitulum sentencia contra sororem Alexam la Tuleue, religiosam Domus Dei, modo hic relato. (85.)

1189. D. 23 februarii. — Soror Ales la Tuleue, religiosa Domus Dei, condempnata est ad tres dies veneris proximos in pane et aqua et ad com(m)edendum ad terram, et per alios dies veneris quadragesime ad abstinendum a vino, necnon ad postulandum veniam a capitulo, et eciam per dictos tres dies veneris proximos similiter in capitulo Domus Dei, hora qua sunt congregati, postulans veniam a magistro, fratribus et sororibus; et injunctum est eidem quod de cetero bene se regat et melius quam fecit, alioquin capitulum providebit prout fuerit juris et racionis. (85.)

1190. — Soror Johanna la Richeuse condempnata est in pane et aqua pro ista die propter verba arrogancia per ipsam in pleno capitulo prolata. (85.)

1191. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : decanus, cantor, Johannes Monet, Theobaldus de Caigneux. (120.)

1192. D. 26 augusti. — Placet modificacio indulgenciarum Domus Dei facta de uno scuto ad x s. p. usque ad triennium. (134.)

1193. D. 27 augusti. — Data est licencia sorori Alexe [la] Tuleue, religiose Domus Dei, se transferendi ad aliam domum seu ordinem. (134.)

1194. D. 2 octobris. — Moderacio pro stacione Sancti-Xristofori. (142.)

1195. D. 21 octobris. — Coleta du Moustier recepit velum. (145.)

1196. D. 18 novembris. — Provisores Domus Dei provideant prout viderint expedire super requesta Nicolai Martineau petentis moderacionem de redditu debito Domui Dei. (151.)

1197. D. 27 novembris. — Provisores Domus Dei conferant cum magistro et aliis de Domo Dei pro facto religiose que fuit apud Rupellam, que pridie rediit et petit recipi. (152.)

1198. D. 2 decembris. — Soror Petronilla la Jotine, religiosa Domus Dei, que de mandato et ordinacione capituli fuit apud Rupellam in domo que ibidem pro Domo Dei edificari debebat, visa certificacione per eam apportata super regimine suo, recipiatur in Domo Dei et restituatur in loco suo cum prerogativis, realiter et cum effectu. (154.)

1199. D. 4 decembris. — Domini decanus, cantor, de Caigneux informent se super casibus impositis sorori Petronille la Jotine. (154.)

1200. D. 16 decembris. — Johanna la Periere recepit velum. (156.)

1201. D. 20 decembris. — Viso quodam procuratorio priorisse Domus Dei per quod magister dicte Domus ipsam auctorizat de passando, illud quod facere non potest, frangatur et anulletur illud procuratorium et inhibeatur dicto magistro ne de cetero faciat, et fiat procuratorium cum auctoritate capituli, et ad illud passandum capitulum ipsam auctorizat, videlicet pro domino

Guillelmo Paumier, presbitero, capellano in ecclesia Parisiensi, ad recipiendum redditus spectantes officio priorisse et ad lites. (157.)

1477.

1202. D. 17 januarii. — Tractetur cum illis de Domo Dei pro magna domo quam tenebat deffunctus magister G. Grelier in vico Sancti-Petri-ad-Boves, que spectat ecclesie, duntaxat ad certos annos, ut maneat imperpetuum, et quod alibi recompensentur. (162.)

1203. D. 5 februarii. — Approbamus pro Domo Dei super litteris Castelleti pro Jacobo Hesselin super racheto XL s. p. redditus super domo que fuit deffuncti Johannis le Mareschal in vico Sancti-Germani, ad intersignium Delphini, necnon consensu super redditu, arreragiis et expensis, prout in dictis litteris cavetur. (166.)

1204. D. 10 februarii. — Johanna Deschamps recepit velum. (167.)

1205. D. 1 marcii. — Dominus cantor videat requestam Domus Dei exhibitam contra dominum Hugonem Paste ad causam certe domus prope Sanctam-Marinam, et tractet prout melius poterit. (171.)

1206. D. 14 maii. — Provisores Domus Dei provideant super requesta magistri Theobaldi de Caigneux petentis approbacionem super tradicione sibi facta per Domum Dei de II arpennis vinee in valle de Fescamp. (185.)

1207. D. 2 junii. — Data est licencia sorori Ludovice la Tourelle se transferendi ad Domum Dei de Corbolio aut aliam domum, etc. (188.)

1208. D. 25 junii. — Provisores : ut anno preterito. (193.)

1209. D. 23 julii. — Attenta senectute priorisse Domus Dei et quod eciam petit exonerari ab hujusmodi officio, domini decanus, cantor, succentor, cancellarius, Monet, de Caigneux informent se a fratribus et sororibus Domus et aliis quos sciverint qui ipsos informare possint de utiliori pro infirmis et officium tangentibus, et refferent. (201.)

1210. D. 30 julii. — Super facto provisionis ad officium priorisse Domus Dei pro quo ad hodie facta est convocacio, audita

relacione dominorum commissorum ad se informandum a fratribus et sororibus ejusdem Domus et aliis quos viderent expedire, super sufficiencia et ydoneitate utiliorum sororum ipsius Domus, et auditis votis singulorum dominorum, qui fuerunt varie opinionis, dominus decanus conclusit quod pro sorore Johanna la Richeuse fuerunt XIII, pro sorore Johanna la Piquerie fuerunt decem voces et IIII alie, quod hujusmodi negocium continuetur, et nihil aliud actum est. (202.)

1211. D. 4 augusti. — Loco sororis Huguete du Jardin, soror Johanna la Richeuse commissa est ad officium priorisse excercendum usque ad beneplacitum capituli, et ordinatum est quod eidem injungatur quod debite ipsum officium, tam erga administracionem pauperum quam circa provisionem pannorum, coopertürarum et aliorum ad que tenetur, exerceat et compota sua annuatim reddat diligenter; et postmodum in capitulo premissa sorori Johanne la Richeuse, in presencia magistri, fratrum et sororum, exposita sunt, que quidem soror Johanna juravit et promisit omnia ipsa fideliter et diligenter adimplere; quo facto, injunctum est eisdem fratribus et sororibus quod eidem priorisse pareant, in hiis maxime que officium suum concernunt et ceteris que racionis sunt. (202.)

1212. D. 6 augusti. — Fiat procuratorium pro domino Guillelmo Paulmier pro sorore Johanna la Richeuse, priorissa Domus Dei. (203.)

1213. D. 25 augusti. — Remissio pro stacione Sancti-Xristofori. (208.)

1214. D. 5 novembris. — Soror Coleta du Moustier fecit vota. (226.)

1215. D. 29 decembris. — Soror Johanna la Periere fecit vota; Mariona Baionne recepit velum. (238.)

1478.

1216. D. 10 februarii. — Soror Johanna Deschamps fecit vota. (246.)

1217. D. 21 februarii. — Informetur si de testamentis factis in Domo Dei per infirmos audicio et examinacio spectet ad capitulum. (249.)

1218. D. 3 marcii. — Compareant magister et fratres Domus Dei die crastina post obitum coram dominis pro facto indulgenciarum per ipsos obtentarum et inhibeatur eis ne ipsas publicent donec fuerit per capitulum ordinatum. (250.)

1219. D. 5 marcii. — Comparentibus in capitulo fratribus

Guillelmo Flamigi, magistro, Dionisio Monachi et Johanne Auctor, bursario ac religioso Domus Dei Parisiensis, pro facto indulgenciarum concessarum dicte Domui Dei per sanctissimum dominum nostrum papam Sixtum, ut fertur, interrogati si haberent bullas dictarum indulgenciarum, dixerunt quod non, sed quod habent unum vidimus autentiquum quod frater Johannes d'Erry, alter religiosus ejusdem Domus, portaverat extra ad publicandum dictas indulgencias; interrogati si fecerunt publicari Parisius, dixerunt quod sic; interrogati si fecerunt apponere in valvis plurium ecclesiarum quoddam scriptum in galico sibi ostensum, et quis scripsit, dixerunt quod fecerunt apponi et alter clericorum Domus scripsit, sed quod defecit in aliquibus; quo facto, se a capitulo retraxerunt, et positum est in deliberacione quid agendum; et, auditis votis singulorum dominorum, ordinatum quod hujusmodi scripta et publicaciones cassabuntur et revocabuntur, maxime attento quod non habent bullam principalem, et inhibeatur ipsis et aliis in personas eorum ne committant aliquos confessores, sub penis suspensionis et excommunicacionis, et revocabunt omnes quos scribi fecerant, et pro premissis tenendis monebuntur in scriptis et condempnabuntur in emenda que convertetur spiritualiter. Qui quidem deinde vocati redierunt in capitulo et premissa omnia eis relata fuerunt et injuncta ac inhibita; qui in omnibus acquieverunt et emendam plicaverunt in manibus domini decani, et moniti fuerunt in scriptis.

Et ad satisfaciendum populo, qui jam de dictis indulgenciis est admonitus, et ne eciam dicta Domus perdat in toto elemosinas populi, ordinatum est quod fiet una cedula que mittetur per parrochias et publicabitur per predicatores, auctoritate domini Parisiensis episcopi et capituli; que dicta scripta cassata fuerunt eo quod continebant aliud quam contineat vidimus dicte bulle et eciam eo quod originalis bulla nundum venerat.

Et, ne devocio populi retardetur, prefatus dominus Parisiensis episcopus voluit et vult, de gracia speciali, quod curati ville Parisiensis et eorum vicarii qui consueverunt deservire pro die dominica, que est dies dictarum indulgenciarum, possint absolvere de casibus reservatis episcopis, et eciam pro extraneis penitenciarius Parisiensis committet plures cum ipso, prout videbit quod opus erit, cum auctoritate et beneplacito capituli, et apperientur alique capellanie in quibus audient confessiones, et eciam scribatur predicatoribus quod recommendent dictam Domum Dei. (251.)

1220. — Insuper prefati magister, procurator et bursarius Domus Dei interrogati fuerunt in quo redditu obligati sunt erga magistrum Nicolaum Crucy, qui responderunt quod tenentur erga eum in IIII^{xx} l. p. redditus viagerii ad causam certarum peccuniarum sibi concessarum, quibus inhibitum est ne aliquid sibi tradant quousque fuerit latius per capitulum deliberatum, et etiam inhibitum sub dictis censuris et penis ne paciantur aut faciant ipsum quoquomodo intermittere de dictis indulgenciis. (251.)

1221. D. 7 marcii. — Attento quod religiosi Domus Dei Parisiensis paruerunt in omnibus ordinacioni capituli, placet quod apponant ad valvas ecclesie copiam bulle super indulgenciis per dominum nostrum Papam concessis de novo dicte Domui Dei, et eciam la banniere, gallice.

Pulsetur hodie in vesperis et cras in missa campana Maria et copetetur Jaquelina, sumptibus Domus Dei, ad causam indulgenciarum. (252.)

1222. D. 10 marcii. — Littera capituli super litteris sub sigillo camerarie ecclesie Parisiensis super tradicione trium arpentorum cum dimidio terre apud Cristolium, quolibet arpento pro XII d. p. census, sitorum in loco dicto Gobert, in una pecia, item in loco dicto Troupelart trium quarteriorum pro VI d. p. census annui, in termino Sancti-Remigii, primo termino in Sancto-Remigio proxime futuro, facta magistro, fratribus et sororibus Domus Dei Parisiensis qui tenentur deffrichiare dictas terras, etc. (252.)

1223. D. 13 aprilis. — Ysabellis la Henrye recepit velum. (259.)

1224. D. 20 aprilis. — Johanna la Bobanne recepit velum. (261.)

1225. D. 29 aprilis. — Fiat littera capituli super breveto Castelleti pro Aniano Gorgias de Gentilliaco, super tradicione seu capcione per eum facta a priorissa Domus Dei Parisiensis de uno arpento cum dimidio vinee in una pecia sita in territorio de Gentilliaco, in loco dicto le Chantier, pro XXII s. p. annui redditus ad officium dicte priorisse, cum aliis oneribus que debet, solvendis annuatim in Sancto-Martino hyemali, primo termino in dicto festo proxime futuro, et tenetur manutenere in bono statu, etc. (263.)

1226. D. 8 maii. — Magistri Theobaldus de Caigneux et P. de Chasteau-Pers faciant informacionem super contentis in requesta

sororis Johanne la Piquerie, religiose Domus Dei, conquerentis de magistro Johanne de Canteleu, et super aliis casibus eisdem declaratis. (264.)

1227. D. 25 junii. — Provisores et ad audiendum compota : decanus, penitenciarius, cantor, Johannes Monet et Theobaldus de Caigneux. (275.)

1228. D. 3 julii. — Fiat littera obediencie pro sorore Petronilla la Jotine, nuper religiosa Domus Dei, se transferente ad aliam domum, non obstante licencia et despensa narrativa alias sibi concessa. (278.)

1229. D. 4 septembris. — Remissio pro stacione Sancti-Xristofori. (292.)

1230. D. 9 novembris. — Johanna la Fleurence recepit velum. (308.)

*__1231__. D. 13 novembris. — Injungatur IIII^{or} de bursariis XVIII^{cim} hic nominatis quod compareant die crastina in capitulo, et incarcerentur propter verberaciones et opprobria illata, in ecclesia Sancti-Xristofori, in personam domini Johannis Lemoulx, presbiteri, capellani dicti Sancti-Xristofori, ad causam certe citacionis emanate a capitulo. (309.)

*__1232__. D. 16 novembris. — Domini succentor, de Chasteau-Pers, Juvenel provideant prout viderint expedire, super facto elargicionis vel expedicionis IIII^{or} de scolaribus XVIII^{cim} prisionariorum in carceribus capituli. (310.)

1233. D. 19 decembris. — Frater Petrus Javeaulx, clericus, ad acolytatum promotus. (317.)

1234. D. 30 decembris. — Mariona la Baionne fecit vota. (319.)

1479.

1235. D. 5 februarii. — Magister Arturus de Vaudetar videat bullas indulgenciarum Domus Dei et loquatur cum domino episcopo Parisiensi pro publicacione, et refferet. (327.)

1236. D. 10 februarii. — Visa quadam copia indulgenciarum Domui Dei concessarum, ordinatum est quod domini decanus, archidiaconus Parisiensis, provisores et Ambrosius de Cambray videant originale et super confessoribus provideant, et injungatur eisdem quod dicta bulla reformetur. (329.)

1237. D. 12 februarii. — Hodie comparuerunt in capitulo fratres Guillelmus Flamigi, magister, Dionisius Monachi, procurator, Johannes Aucto, bursarius, et Johannes d'Erry, religiosi Domus Dei, qui declaraverunt quod, respectu impetracionis bullarum indulgenciarum dicte Domui Dei per dominum nostrum Papam [concessarum], nichil fecerunt nec facere intendunt quod cedat in prejudicium administracionis, auctoritatis et juridiccionis quas capitulum habet in eos et dictam Domum; et, si aliquid actum fuerit aut sit, hoc fuit et est ignoranter et non ex malicia; et in omnibus presto et parati sunt obedire mandatis et ordinacionibus capituli, submittentes se beneplacito capituli; et quod domini velint providere de confessoribus et locis : promittentes facere reformare dictas bullas prout avisabitur per capitulum; supplicantes quatinus domini velint conferre cum domino Parisiensi episcopo ut fiant processiones generales, et quod, per illum qui faciet sermonem, recommendetur dicta Domus; quod placuit capitulo, et ordinatum est quod conferatur cum dicto domino Parisiensi episcopo pro processionibus et de die ac loco, et quod fiat una cedula que tradetur illi qui faciet sermonem ut, secundum tenorem ipsius, recommendet dictas indulgencias, et non ultra et eciam totidem de dicta cedula ponetur in fine copiarum bulle affixarum in valvis ecclesiarum Parisiensium. (330.)

1238. D. 15 februarii. — Domini decanus, archidiaconus Parisiensis et provisores Domus Dei provideant super cedula facienda pro indulgenciis Domus Dei absque amplius redeundo ad capitulum. (331.)

1239. D. 6 marcii. — Petrus Javeaulx ad subdiaconatum promotus. (335.)

1240. D. 23 marcii. — Placet quod dominus Simon Moreau sit ad Domum Dei pro casibus non reservatis, prout alias fuit. (338.)

1241. D. 27 marcii. — Petrus Javeaulx ad diaconatum promotus. (339.)

1242. D. 10 aprilis. — Petrus Javeaulx ad presbyteratum promotus. (342.)

1243. D. 19 aprilis. — Ysabellis la Henrye fecit vota et Helena la Loraine cepit velum. (343.)

1244. — Magister Anthonius de Pompadour, vocato promo-

tore capituli, faciat informacionem contra magistrum et fratres Domus Dei super certis injuriis per eos illatis in magistrum Guillelmum Paulmier, procuratorem priorisse dicte Domus, et aliis casibus. (343.)

1245. D. 5 maii. — Provisores Domus Dei et magister Anthonius de Pompadour provideant, prout viderint expedire, super pluribus articulis datis per priorissam Domus Dei et refferant. (347.)

1246. D. 25 junii. — Provisores : iidem, dempto cantore, qui anno preterito. (360.)

1247. — Scribatur majori, scabinis et burgensibus de Alençonio, qui arrestari fecerunt nuncios Domus Dei pro facto indulgenciarum, ut habeant dictam Domum et nuncios pro recommendatis. (360.)

1248. — Injungatur magistro et fratribus Domus Dei ut ipsi apportent in capitulo bullas indulgenciarum novissime per dominum nostrum Papam Sixtum modernum concessarum, et visitentur per magistros Guillelmum Compaing seniorem et Ambrosium de Cambray, canonicos Parisienses, et avisent de modo reformacionis, et refferant. (360.)

1249. D. 9 augusti. — Dispensacio juramenti super litteris regiis pro Domo Dei super certis donacione et contractu alias inter ipsos et Melchionem d'Aucourt ac ejus uxorem factis et habitis. (371.)

1250. D. 26 augusti. — Domini decanus, cancellarius, penitenciarius, de Caigneux conferant cum illis de Domo Dei ut capitulum habeat imperpetuum magnam domum quam tenebat ad tempus deffunctus magister G. Grelier et quandam masuram retro domum de Canteleu. (377.)

1251. D. 1 octobris. — Visis certis litteris factis super moderacione summe contente in indulgenciis Domus Dei, ordinatum est quod reformentur et fiat sub alia forma, in qua capitulum loquatur, et mandentur magister et bursarius. (384.)

1252. D. 30 octobris. — Johanna la Fleurence fecit vota. (390.)

1253. — Domini approbarunt tradicionem factam per religiosos Domus Dei magistro Theobaldo de Caigneux de quadam domo et terris prope Villesy existentibus in frichia, et ordinatum

est quod, antequam tradatur sibi littera, exhibebit litteras in capitulo et postmodum fiet separacio de terris de Villesy et dictis terris. (390.)

1254. D. 15 decembris. — Super requesta magistri, fratrum et sororum Domus Dei que talis est :

A venerables et discretes personnes et noz trés honnorez seigneurs, nosseigneurs les doien et chappitre de l'eglise de Paris.

Supplient humblement voz humbles orateurs les maistre, freres et seurs de l'Ostel-Dieu de Paris comme en certaine cause pendant és Requestes du Palais entre lesdiz supplians, demandeurs et requerans l'enterinement de certaines lettres roiaulx en matiere de recision de contract, d'une part, et la vefve de feu maistre Pierre Malaisié, deffendeur, d'autre part, pour raison de la recision de contract du bail fait par feuz maistre Pierre l'Uillier, en son vivant maistre, et Pierre Tassin, jadis procureur dudit Hostel-Dieu, (faitte) de la maison de la Couronne, assise en la rue Neufve Nostre-Dame, qui vault bien xiiii l. de rente, audit feu maistre Pierre Malaisié, pour le pris de iiii l. p. seulement et à perpetuité, sans vostre auctorité, requise en tel cas, tant ait esté procedé que, lesdittes parties oyes, elles aient esté appointtées en faiz contraires et en enqueste et aient baillié leurs escriptures d'un costé et d'autre, et autrement n'y ait esté procedé, en laquelle cause lesdiz supplians, par leurs escriptures, s'efforces monstrer, selon la verité, que ledit contract est nul, comme fait par personne non aiant puissance et sans vostreditte auctorité, en tel cas necessaire, et à ceste cause seroit trés necessaire vostre adjonction avec lesdiz supplians en icelle cause ; que, ces choses considerées et que par les status dudit Hostel-Dieu aucuns baulx des heritaiges d'icelluy Hostel-Dieu ne pevent ou doivent estre faiz sans vostre expresse auttorité, il vous plaise de voz benignes graces mander à vostre procureur qu'il se adjoingne pour vous en laditte cause avec lesdiz supplians, et vous ferez bien et iceulx supplians prieront Dieu pour vous.

Super quo ordinatum est quod fiat ut petitur, sumptibus tamen supplicancium. (406.)

1480.

1255. D. 17 januarii. — Katherina la Sillye recepit velum. (414.)

1256. D. 7 marcii. — Magister Domus Dei Parisiensis et magister Johannes Aucto, bursarius dicte Domus, exposuerunt factum indulgenciarum de novo concessarum ipsi Domui Dei per dominum nostrum [Papam]; et, quia fuerunt avisati per aliquos de dominis quod erant aliqua contenta in bulla que indigebant reformacione, supplicabant quatinus domini velint committere nonnullos de ipsis ad avisandum modum reformacionis prout videbunt expedire, et respectù confessorum, dabunt nomina infra diem sabbati ut domini velint avisare de numero et sufficiencia. (425.)

1257. D. 17 aprilis. — Helena la Lorraine fecit vota. (434.)

1258. D. 30 maii. — Nonnulli dominorum adeant die sabbati ad Domum Dei ad audiendum opinionem fratrum et sororum, ut capitulum provideat ad officium priorisse, attenta debilitate et paralysi priorisse. (445.)

1259. D. 9 junii. — Audita relacione dominorum commissorum ad audiendum opinionem fratrum et sororum et aliorum de quibus sibi videretur expedire, super sufficiencia utilioris sororis ad hujusmodi officium exercendum, auditis eciam votis singulorum dominorum, soror Johanna l'Asseline commissa est ad officium priorisse usque ad beneplacitum capituli, et ordinatum est quod eidem injungatur ut debite ipsum officium, tam erga administracionem pauperum quam pannorum, cooperturarum et aliorum ad que tenetur, exerceat et compota sua reddat diligenter totiens quociens eidem mandabitur.

Et quia hora est multum tarda, injungatur magistro, fratribus et sororibus ejusdem Domus quod die lune compareant in capitulo, et ipsam associent ad prestandum juramenta assueta, et premissa eidem injungenda, ac etiam ipsis injungendum ut eidem priorisse pareant ut consuetum est fieri priorissis ejusdem Domus. (447.)

1260. D. 12 junii. — Nova priorissa prestat juramentum; administrentur antiquae priorissae omnia necessaria sua. (447.)

1261. D. 14 junii. — Fiat procuratorium pro Guillelmo Paulmier ad recipiendum redditus priorisse. (448.)

1262. D. 26 junii. — Provisores : ut anno preterito, adjuncto tamen Johanne Picardi. (451.)

1263. D. 27 junii. — Magistri P. de Chasteaupers et Anthonius de Pompadour faciant informacionem super pluribus insolenciis et injuriis in Domo Dei tam de parte fratrum quam sororum [factis]. (452.)

1264. D. 3 julii. — Audita relacione magistri Anthonii de Pompadour, commissi ad se informandum super pluribus tangentibus Domum Dei, ordinatum est quod quedam clausure facte in nonnullis cameris sororum, apperientur, et erunt similes ceteris, et quod quedam parva viz existens prope cameram magistri, claudetur de muro, et eciam injungetur sororibus quod comedant in communi nisi in casu neccessitatis; et, attento regimine cujusdam filie dicte Domus, vocate Maturine, amove[bi]tur sibi habitus et dabitur sibi capucium, ad videndum si se correxerit; quod si non fecerit, expelletur; que omnia immediate post capitulum per dominum decanum, associatum penitenciario, Monet, de Caigneux, de Louviers, de Pompadour, Jacobo l'Uillier et de Haqueville, vocatis fratribus et sororibus ejusdem Domus ad sonum campane in loco dicto capitulum, injuncta fuerunt et acta; qui in omnibus consenserunt, preter dictam Maturinam, que multum renuit accipere dictum capucium, sed finaliter accepit, et deinde removit, et a post recepit. (453.)

1265. D. 17 julii. — Cum a nuper cuidam filie Domus Dei, Maturina nuncupate, ex ordinacione capituli amotus fuerit sibi habitus filiarum et reposita fuerit in capucio, propter plures insolencias, irrisiones, injurias et alia que faciebat in dicta Domo, attenta ejus humilitate, restituatur in statu suo, eidem intimando quod, si de cetero reincidat et presumat talia agere, in primo deffectu expelletur. (457.)

1266. D. 18 septembris. — Genovefa de Credulio recepit velum. (469.)

1267. D. 15 novembris. — Inhibeatur religiosis Domus Dei, tam viris quam sororibus, ne de cetero (ne) voveant aut saltem adimpleant aliqua vota, sine licencia et auctoritate capituli, ad aliquem sanctum, maxime extra Parisius. (482.)

1481.

1268. D. 5 januarii. — Domini approbarunt legatum factum Domui Dei Parisiensi per Guiotum Baré de una cruce argentea, valente II^{c} francos, et xx l. p. annui redditus pro una missa alta voce, qualibet ebdomada, die jovis, cum dyacono et subdyacono ac organis celebranda imperpetuum, atque uno obitu veneris post Sacramentum. (492.)

1269. D. 16 februarii. — Katherina la Sillye et..... fecerunt vota. (503.)

1270. D. 2 marcii. — Archidiaconus Parisiensis provisor loco deffuncti penitenciarii. (510.)

1271. D. 17 marcii. — Reverendus in Xristo pater dominus episcopus Attrebatensis, nepos deffuncti domini cardinalis Morinensis, exposuit quod alias illi de Domo Dei promiserunt dicto domino cardinali, propter plura servicia que fecerat dicte Domui in obtinendis indulgenciis, celebrare, ejus vita comite, unam missam de Sancto Spiritu, et post ejus decessum, unum obitum, prout constabat per litteras super hoc sibi concessas ; et etiam per suum testamentum legaverat IIc ducatos ad exponendum in empcionem reddituum pro continuacione ; et, quia sibi relatum fuerat quod dicta servicia minime facerent, supplicabat quatinus ipsi ad hoc compellerentur ; super quo ordinatum quod loquatur cum ipsis ad sciendum si receperint peccunias ; et, quia sine auctoritate capituli se obligarunt, corrigantur, et nichilominus injungatur quod faciant, et fiat approbamus. (516.)

1272. D. 4 maii. — Magistri Guillelmus Sohier et Anthonius de Pompadour cum provisoribus Domus Dei informent se per fratres et sorores dicte Domus Dei ad sciendum si quedam filia ipsius Domus, nuncupata Maturina, debeat velari vel non, attento quod est multum rixosa et injuriosa. (528.)

1273. D. 7 maii. — Differatur velum Maturine des Noes, filie Domus Dei, quousque peramplius informetur de ejus regimine. (529.)

1274. D. 18 junii. — Priorissa Domus Dei cum pluribus religiosis dicte Domus presentaverunt capitulo Coletam A-Petit-Pié, Matelinam [des Noes] et Antoninam la Vierte, filias in habitu albo, ad velandum eas, et fuerunt velate in ordine predicto, et fuit inhibitum eis et aliis ne deferrent libros quando deberent cogitare de infirmis nec occuparentur in missis audiendis, alias removerentur sibi libri, et quatinus infirmis melius serviretur. (540.)

1275. D. 25 junii. — Provisores : decanus, archidiaconus Parisiensis, penitenciarius, Johannes Monet, Theobaldus de Caigneux et Johannes Picardi. (LL 226-227, p. 2.)

1276. D. 27 augusti. — Hodie relatum fuit quod Reginaldus

Rapie, nuper prisionarius detentus in carceribus domini episcopi Parisiensis, fugerat a dictis carceribus et se posuerat in Domo Dei, tamquam in loco immunitatis, que Domus omnino subjecta est juridiccioni ecclesie et capituli Parisiensis tam spiritualibus quam temporalibus, et exempta ab omni juridiccione ordinaria, et quod magister Arturus de Vaudetar, officialis Parisiensis, dictum prisionarium fecerat poni in compedibus in dicto loco immunitatis, in prejudicium juridiccionis et privilegiorum ecclesie et capituli; qui quidem Vaudetar, officialis Parisiensis, personaliter in dicto capitulo existens, respondit quod dictum prisionarium fecerat poni in compedibus ad custodiam solum et ad obviandum ne caperet fugam et quousque declaratum esset an deberet tenere franchisiam et gaudere immunitate ecclesie vel non, et declaravit quod fecit premissa tanquam canonicus et de capitulo ecclesie, et non ad pretendendum juridiccionem in dicta Domo pro domino Parisiensi aut derogandum juridiccioni ecclesie et capituli. (19.)

1277. D. 7 septembris. — Facta fuit convocacio post vesperas in revestiario ecclesie super facto Reginaldi Rapie, prisionarii, inferrati in Domo Dei per magistrum Arturum de Vaudetar, officialem Parisiensem et canonicum ecclesie, sine auctoritate et licencia capituli; et in dicta convocacione comparuit in propria dictus officialis, qui declaravit quod dictus Rapie erat nuper prisionarius in curia Parisiensi et fugerat a dictis carceribus ad dictam Domum Dei in franchisia, et, quia intellexit quod volebat longius fugere, ideo fecerat eum poni in compedibus et geolarium cum ipso in dicta Domo, non ad acquirendum ibi aliquem [1] juridiccionem pro domino episcopo Parisiensi aut derogandum juridiccioni capituli, sed ad custodiam ipsius prisionarii duntaxat; declaravit insuper quod casus de quibus accusabatur idem Rapie, non erant adeo graves quod non deberet gaudere immunitate. Quo audito, ex deliberacione dominorum fuit conclusum quod idem Rapie solveretur a dictis compedibus et reponeretur in sua libertate in dicto loco immunitatis auctoritate capituli, et quod idem officialis posset eum custodire et custodiam circa eum ponere si vellet; et fuit commissus magister Anthonius de Pompadour, camerarius ecclesie, ad solvendum dictum prisionarium, ad causam sui officii, fuitque ordinatum quod idem officialis iret

1. *Corr.* aliquam.

cum ipso camerario et certi[s] alii[s] canonici[s] ad faciendum dictam dissolucionem et quod idem officialis ibidem publice diceret et declararet quod non fecerat poni dictum Rapie in compedibus in dicta Domo pro pretendendo habere ibidem aliquam juridiccionem et derogando juridiccioni capituli. Et illico dicti camerarius et officialis et magistri Jacobus l'Uillier et Nicolaus de Hacqueville, canonici ecclesie, accesserunt ad dictam Domum Dei et in presencia ipsius prisionarii ac magistri et religiosorum Domus, et multitudine populi ibidem assistente, dictus officialis fecit predictam declaracionem et quod capitulum ordinaverat ipsum dissolvi et poni in sua libertate; quo facto, dictus camerarius, auctoritate capituli, fecit solvi eundem Rapie et geolarium, vocatum Johannem Baye, et dimisit eundem prisionarium in dicto loco immunitatis in sua libertate, in custodia ipsius officialis et commissorum per ipsum ad custodiam ipsius Rapie. (23.)

1278. D. 10 septembris. — Non placet quod religiosa Domus Dei supplicans pro licencia transferendi se ad alium locum, habeat licenciam nisi sciatur locus ad quem vult ire. (24.)

1279. D. 19 septembris. — Littere indulgenciarum non placent in forma qua sunt, et non placet quod concedantur in illa forma, sed corrigantur et ostandantur[1] domino archidiacono Parisiensi. (26.)

1280. D. 8 octobris. — Genovefa de Creil fecit vota et Guillemeta la Guicheta recepit habitum. (31.)

1281. D. 12 novembris. — Ludovica [la Tourneuse] recepta fuit ad annum probacionis. (40.)

1282. D. 28 decembris. — Decanus Parisiensis visitavit Domum Dei, secum assistentibus pluribus dominis, et convocatis fratribus ac sororibus, exposuit verbum Dei et quamplures laudabiles et virtuosas exhortaciones et monitiones fecit de observacione votorum et de pietate erga pauperes. (50.)

1482.

1283. D. 4 februarii. — Soror Johanna Audrye recepit velum. (58.)

1284. D. 9 marcii. — Viso breveto tradicionis nuper facte per magistrum et procuratorem Domus Dei Parisiensis magistro Johanni Hurault, advocato in curia Parlamenti, de certis domi-

1. *Corr.* ostendantur.

bus spectantibus Domui Dei predicte, situatis in vico des Marmosetz Parisius, quas nuper ab ipsa Domo Dei tenere solebat magister Johannes de la Vignolle, quarum domorum una spectat officio priorisse et alie officio magistri dicte Domus Dei, per quod quidem brevetum tradicionis constat ipsas domos, tam ad officium magistri quam priorisse dicte Domus Dei spectantes, traditas fuisse eidem Hurault ad ejus vitam, spreta et non vocata dicta priorissa ac sine scitu et consensu provisorum dicte Domus et non habito nec requisito consensu capituli, sub cujus auctoritate dicta Domus regitur, attento eciam raportu juratorum de et super visitacione dictarum domorum per quem constat evidenter quod dicta tradicio vergit in dampnum et detrimentum dicte Domus Dei et quod dicte domus alias multo plus et utilius pro ipsa Domo Dei tradi potuissent et possent, visis eciam et auditis racionibus et allegacionibus dictorum magistri et procuratoris ac priorisse dicte Domus Dei, domini decanus et capitulum, post maturam deliberacionem super hoc habitam, cassaverunt et adnullaverunt dictam tradicionem de dictis domibus eidem Huraut ad ejus vitam, ut premittitur et prout lacius in breveto dicte tradicionis continetur, factam, declaraveruntque quod dicti magister, procurator et religiosi non possunt nec debent facere tales tradiciones sine consensu et auctoritate capituli ordinaveruntque inhibiciones fieri dictis magistro, procuratori et religiosis ne de cetero tales tradiciones faciant sine consensu provisorum et capituli, que ordinacio significata fuit domino Dionisio le Moyne, procuratori dicte Domus, in dicto capitulo vocato et comparenti, qui declaravit quod paratus erat acquiescere et acquiescebat dicte ordinacioni. (65.)

1285. D. 12 marcii. — Committuntur provisores et quatuor domini ad visitandum bullas Domus Dei de novo impetratas. (65.)

1286. D. 16 marcii. — Quo ad bullam indulgenciarum Domus Dei fuit deliberatum et conclusum quod, visis inconvenientibus et abusibus qui committuntur sub umbra dicte bulle et maxime in confessionibus et confessoribus, quod opus est corrigere dictam bullam, sed nichilominus publicentur indulgencie et venia et recommandetur paupertas dicte Domus, sed inhibeatur magistro et religiosis ejusdem Domus ne committent[1] aut deputent aliquos confessores pro confessionibus audiendis nec permittant aliquos

1. *Corr.* committant.

audire confessiones in dicta Domo, sed pro confessionibus audiendis dominus penitenciarius et certi alii notabiles viri erunt in ecclesia Parisiensi et habebunt potestatem audiendi confessiones et absolvendi secundum tenorem dicte bulle, et similiter curati et eorum vicarii; et fuit declaratum quod non erat opus confiteri in dicta Domo Dei pro venia lucranda; fueruntque facte inhibiciones fratri Johanni Octor, bursario, prout supra cavetur, qui respondit quod volebat audire precepto et ordinacioni dominorum. (66.)

1287. D. 21 marcii. — Super supplicacione magistri et religiosorum Domus Dei Parisiensis petencium certum numerum confessorum pro audiendo confessiones in dicta Domo, visis et attentis omnibus in bulla contentis, ad obviandum clamoribus populi et ne caperet aliquam malam suspicionem de venia si non essent confessores in dicta Domo, extitit conclusum quod, quamvis opus sit facere refformari dictam bullam indulgenciarum et non possit imposterum tollerari in forma qua impetrata fuit, pluribus de causis, tamen pro die dominica proxima, que est dies dictarum indulgenciarum, erunt confessores in dicta Domo Dei usque ad numerum XVI, qui nominabuntur et eligentur per dominos decanum et capitulum; ceteri autem confessores requisiti ad confessiones populi audiendas stabunt et erunt in ecclesia Parisiensi et ibi audient confessiones; que conclusio capta fuit in ecclesia Parisiensi, super curiam, post vesperas, presentibus et consencientibus magistris Johanne Octor et Johanne(s) Fabri, religiosis dicte Domus Dei, ad hoc vocatis, presente eciam venerabili et circumspecto viro magistro Johanne Hue, in sacra theologia doctore, canonico et penitenciario ecclesie Parisiensis, non consenciente in dicta conclusione, ymo eidem se opponente. (67.)

1288. D. 10 maii. — Ad officium magistri, vacans per obitum [Guillelmi Flamigi], committuntur per modum provisionis Dionisius le Moyne, procurator, et Johannes Octor, bursarius. (77.)

1289. — Fiat inventarium bonorum deffuncti [Guillelmi Flamigi], magistri, et ad hoc committuntur succentor et Hugo Paste. (77.)

1290. D. 24 maii. — Videatur status questarum Domus Dei et compota deffuncti magistri et inventarium bonorum, et postea fiat convocacio ad providendum de magistro dicte Domus. (81.)

1291. D. 31 maii. — Habeat dominus archidiaconus Parisiensis quittanciam et exoneracionem de lingio Domus Dei aducto in

domo sua claustrali tam in xxxi caudis quam diversis paquetis pro inventariando, attento quod ex ordinacione commissariorum et deputatorum per curiam Parlamenti et capitulum, dictum lingium traditum fuit priorisse Domus Dei. (81.)

1292. D. 28 junii. — Provisores : archidiaconus, cantor, succentor et Sohyer. (89.)

1293. D. 1 julii. — Colleta Par-le-Pié, Mathurina des Noez et Stephaneta la Videte fecerunt vota. (89.)

1294. D. 12 julii. — Fiat approbacio et decretum capituli super certa sentencia seu accordo facto inter curatum Sancte-Genovefe-Ardencium et magistrum ac fratres Domus Dei ad causam oblacionum et revenutarum capelle dicte Domus Dei. (93.)

1295. D. 2 augusti. — Super supplicacione priorisse Domus Dei petentis ordinari quod media pars centum francorum legatorum Domui Dei per deffunctum Henricum de Paris tradatur eidem priorisse et quod non tradatur totum legatum magistro dicte Domus, videatur clausula testamenti et secundum tenorem illius distribuatur. (98.)

1296. D. 9 augusti. — Ordinatum est quod summa centum francorum legata Domui Dei per deffunctum Reginaldum de Paris et per executores ejusdem posita in manibus magistri Johannis Monnet, succentoris, tradatur et deliberetur magistro dicte Domus Dei, attento quod priorissa pro nunc est furnita lingio; qui quidem magister Johannes Monet dictam summam hodie tradidit et liberavit magistro Johanni Auctor, bursario dicte Domus et commisso ad officium magistri ejusdem Domus, qui quidem Auctor dictam summam recepit in presencia fratrum Johannis Vacarii et Laurencii l'Esné ac priorisse dicte Domus. (100.)

1297. D. 16 augusti. — Committuntur domini cancellarius, in absencia cantoris, et Louviers et Hacqueville ad eundum erga dominum presidentem Nanterre et conferendum cum eo super provisione magistri Domus Dei Parisiensis. (103.)

1298. D. 17 augusti. — Post vesperas, in ecclesia Parisiensi et capella Sanctorum Martini et Anne, domini et magistri Johannes de Courcellis, archidiaconus, Johannes Monet, succentor, Dionisius le Herpeur, cancellarius, Petrus de Ceresay et Johannes Louviers, canonici Parisienses, fecerunt scrutinium fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis, et ipsi secreto et sigillatim, medio juramento, exami-

naverunt quis eorum videretur esse magis utilis et ydoneus ad officium magistri, vacans per obitum deffuncti Guillelmi Flamigi, tenendum et exercendum; quorum quidem religiosorum, quatuor in numero existencium, tres nominaverunt fratrem Johannem Fabry, et ipse Fabri nominavit fratrem Johannem de Furno; priorissa autem et subpriorissa et sexdecim alie religiose nominaverunt dictum Fabry, et tres alie religiose nominaverunt fratrem Johannem Octor. (103.)

1299. D. 19 augusti. — Quo ad factum regiminis Domus Dei carentis magistro, conclusum fuit quod frater Johannes Fabry committeretur ad officium magistri exercendum usque ad instans festum Nativitatis Beati Johannis Baptiste, et fiat convocacio mercurii proxima, et significabitur fratribus et sororibus dicte Domus quod compareant in capitulo ad audiendum dictam provisionem et juramenta ipsius Fabri et alia que dicenda et facienda erunt. (104.)

1300. D. 21 augusti. — Videantur littere recommandatorie pro Domo Dei ad dominum archiepiscopum Bituricensem et capitulum, et expediantur. (104.)

1301. — Frater Johannes Fabry commissus fuit, auctoritate capituli et de consilio commissariorum curie Parlamenti, usque ad instans festum Nativitatis Beati Johannis Baptiste, ad exercendum officium magistri, et juravit in capitulo, presentibus fratribus ac priorissa et sororibus ejusdem Domus, tunc in capitulo comparentibus, fideliter exercere dictum officium et utilitatem dicte Domus facere et procurare ac dampnum vitare et nichil alienare nec aliquos contractus facere sine consensu bursarii et aliorum religiosorum ac provisorum, necnon obedienciam et honorem defferre capitulo; et in signum possessionis dicti officii tradita sibi fuerunt sigilla et claves dicte Domus, et fuit sibi injunctum quod faciat tantummodo unam bursam de pecuniis dicte Domus et quod omnes pecunie portentur ad cameram compotorum ejusdem Domus; et post hec dictus Fabri installatus fuit per dominum et magistrum Johannem Monet, succentorem, in capella et capitulo ac reffectorio dicte Domus Dei in locis magistro ejusdem debitis et assignatis, presentibus fratribus et priorissa ac sororibus dicte Domus, adhibitis solemnitatibus assuetis, nemine reclamante. (105.)

1302. D. 30 augusti. — Super contencione orta inter sorores Mathurinam des Noez et ....., religiosas Domus Dei, ad causam prioritatis seu posterioritatis locorum, ordinatum est quod dicta Mathurina ponatur in loco sibi debito racione antiquitatis sue, et quod precedat aliam, proviso quod pacifice et honeste se regat, et si deffecerit, repponatur in loco posteriori, prout videbitur expedire magistro et provisoribus dicte Domus. (108.)

1303. D. 2 septembris. — Moderacio pro stacione Sancti-Christofori. (109.)

1304. D. 9 septembris. — Soror Johanna de Marle suscepit velum. (111.)

1305. D. 9 octobris. — Ordinatum est quod provisores visitent cameras sororum et dormitorium earum et quod faciant aperire cameras et eas teneri apertas, et in ceteris faciant prout eis melius videbitur faciendum, et ad hoc commissi fuerunt cum ipsis provisoribus magistri Johannes Compains et Balduynus le Gay. (125.)

1306. D. 14 octobris. — Audita relacione provisorum Domus Dei de visitacione per eos facta et de hiis [que] reperierunt reffor-manda, conclusum fuit quod injungeretur sororibus dicte Domus, sub pena inobediencie, ut infra xv dies removerent seras hostiorum camerarum suarum in dormitorio existencium, et quod teneant cameras suas appertas, adeo quod possint visitari per magistrum et priorissam dicte Domus, prout continetur in statutis regule sue et fieri solitum est ab antiquo; et illico comparuerunt in capitulo dictus magister, priorissa et religiose dicte Domus Dei, quibus facte fuerunt dicte injunctiones in forma per dominum archidiaconum de Josayo, presidentem. (126.)

1307. — Sorores Augeria la Viviere, Katherina la Thiboude et Guillemeta la Guymiere[1] receperunt velum; soror Guillemeta la Guichete fecit vota. (126.)

1308. D. 16 decembris. — Soror Ludovica [la Tourneuse] fecit vota. (148.)

1309. D. 25 decembris. — Super supplicacione Johannis Richier, practici et procuratoris in curia dominorum Electorum Parisiensium, porrecta, per quam petebat et supplicabat ut, cum ipse, spacio septem annorum, manserit in certa parva domo bassa sita in vico Novo Beate-Marie, spectante Domui Dei Parisiensi, eandemque domum secundum statum suum appropriaverit meliori modo quo potuit, et semper bene solverit locagium dicte domus, et, ipso inscio, magister dicte Domus Dei dictam parvam domum alteri tradiderit ad vitam, videlicet magistro Dionisio Aubourg, quod si scivisset idem supplicans, tantum et plus tradi[di]sset quam dictus Aubourg, et adhuc plus tradere offerebat,

1. Surnommée aussi : des Noues (n° 1310).

quatinus reciperetur per capitulum ad incarisandum dictam domum pro utilitate dicte Domus Dei vel alias super hoc providendum prout videbitur faciendum, audito magistro dicte Domus Dei per provisores ejusdem Domus et habita eorum relacione, visoque et attento quod magister et religiosi dicte Domus Dei absque consensu et auctoritate capituli et sine consilio provisorum dicte Domus fecerant dictum contractum ad vitam cum dicto Aubourc de dicta domo, dictum capitulum non approbavit nec approbat ipsum contractum, ymo ipsum revocavit, cassavit et adnullavit, et ordinavit inhibiciones fieri dictis magistro et religiosis ne de cetero tales contractus faciant sub pena emende arbitrarie. (150.)

1310. D. 27, 28 decembris. — Octo canonici accesserunt ad Domum Dei causa visitacionis faciende, et ibidem in capitulo congregatis ad sonum campane fratre Johanne Fabri, commisso ad officium magistri, fratre Johanne Octor, bursario, Johanne Vachier et Laurencio l'Aysné ac sorore Johanna l'Asseline, priorissa, et aliis sororibus, dominus cantor, verbo Dei assumpto, fecit collacionem exortatoriam ad observanciam statutorum et ad opera caritatis pie et sollicite pauperibus infirmis exhibenda, et in fine collacionis, quia hora erat jam tarda, significaverunt domini magistro, fratribus et sororibus quod eadem die post prandium accederent ad Domum pro inquirendo de statu Domus, ut si que forent reformanda, caritative reformarentur.

Post prandium, accesserunt ad dictam Domum provisores dicte Domus, qui sigillatim a pluribus inquisicionem fecerunt de regimine tocius Domus et singularum personarum ipsius.

Qua inquisicione facta, prefati provisores una cum quatuor canonicis iterum die crastino accesserunt ad Domum Dei et convocaverunt fratres et sorores in capitulo, et ibidem prefatus cantor exposuit quomodo injunctum fuerat diu singulis fratribus et sororibus ut haberent declarare omnia et singula bona que erant apud ipsos fratres et sorores, et quod omnia in scriptis redigerentur ut de ipsis domini de capitulo disponerent ad usum dicte Domus et subvenirent indigenciis pauperum infirmorum ac necessitatibus fratrum et sororum.

Ideo interrogavit prefatus cantor fratrem Johannem Fabri si hujusmodi precepto dominorum fratres et sorores obtemperaverant; qui respondit quod sic, et asseruit quodque a singulis habuerat, declaraverat et in scriptis omnia et singula redegerat; similiter fratres et sorores asseruerunt omnia declarasse; et ulterius omnes et singuli quorum et quarum nomina sunt inferius inscripta, in signum vere paupertatis, ut omnibus innotescat quod nichil intendunt sibi appropriare, ymo

quod, ut filii obediencie, parati et parate erant sua omnia disposicioni et ordinamento dominorum, eorum superiorum, submittere, tradiderunt realiter in manibus dicti cantoris et provisorum claves archarum in quibus erant bona per eos declarata, supplicando subvenire eorum necessitatibus; et, quia constitit prefatis dominis quod redditus Domus, attentis caristia victualium et diminucione reddituum et revenutarum Domus, non poterant furnire fratribus et sororibus pro indumentis et aliis necessitatibus extraordinariis, domini tradiderunt fratribus et sororibus custodiam omnium et singulorum bonorum que erant sub dictis clavibus et que declaraverant habere; ac eisdem permiserunt uti illis bonis, usque ad beneplacitum capituli Parisiensis, pro indumentis suis ac aliis necessitatibus, et eciam pro subveniendo necessitatibus infirmorum ubi videbunt necessitatem; et expresse fuit eis inhibitum, sub pena transgressionis voti et sacrilegii, ne de dictis bonis ullomodo dispensent, dent vel commodent personis extraneis de dicta Domo.— Sequitur status et ordo regiminis Domus Dei.

En l'Ostel-Dieu de Paris a, de grant ancienneté, et sont communement XIII ou XIIII religieux, et dont l'un d'iceulx est estably à l'office de maistre; le second, vicaire; le tiers, boursier; le quart, chevessier; le quint, procureur de la ville et solliciteur des procés; trois procureurs des champs; ung celerier; ung pittancier; ung pannetier, et V ou VI ou quatre du moins à l'eglise continuellement; ung aux pardons; I autre en la court du Roy ou ailleurs, et V ou VI ou quatre du moins à l'eglise continuellement à faire le service, et deux chappellains pour confesser et administrer les sacremens de saincte Eglise aux pouvres malades, et six enffans de cueur pour servir à l'eglise.

Et de present ne sont que quatre religieux ayans la charge dudit Hostel et occupans lesdiz offices, ou lieu de ceulx qui sont allez de vie à trespas.

Desquieulx quatre religieux les noms ensuivent, c'est assavoir freres Jehan le Fevre, commis à l'office de maistre; Jehan Auctor, boursier; Jehan Vachier, chevessier, et Laurens l'Aisné, procureur de la ville et solliciteur des procés.

Item, pour les rentes des champs comme pour servir à l'eglise, sont commis messire Nicole Roguet, messire Pierre Javeaulx, prestres, et Loys Geuffroy, frere lay, pour aider à recepvoir lesdittes rentes et revenues. Item, y a ung autre des enffans et ung clerc du comptouer.

Item, pour administrer les neccessitez aux pouvres malades et les garder et visiter en leurs maladies et les ensevelir, quant ilz

vont de ce siecle en l'autre, et lesquelz sont, quant à present, cinq cens personnes, hommes et femmes, sont depputées XL religieuses professes et XXII filles en l'abbit blanc, qui sont establies par ledit maistre et la prieure, quant il est mestier, et par belle ordonnance és offices d'icellui Hostel, et dont les noms d'icelles religieuses s'ensuivent :

Les noms des seurs :

Jehanne Asseline, prieure,
Estiennete la Malingrete,
Marguerite Agnes,
Marie Lanberde,
Katherine la Bourdonne,
Bertheline la Gatelle,
Jehanne la Picquerie,
Pernelle la Cabarine,
Jehanne la Hurelle,
Pernelle du Boys,
Jehanne la Fleurie,
Pernelle la Duchesse,
Marguerite la Messye,
Laurance la Bidaude,
Jehanne la Bouchiere,
Gilles la Baudoyne,
Katherine la Roussellete,
Henrye la Turpine,
Marguerite la Blanche,
Jehanne la Galete,
Jehanne la Periere,
Jehanne Deschamps,
Marie la Benote,
Ysabeau la Henrye,
Jehanne Florence,
Helene [la Loraine],
Katherine la Sillye,
Anthoynete la Papine,
Geneviefve [de Creil],
Mathurine [des Noes],
Nicole Par-le-Pié,
Estienete la Videte,
Guillemete la Guichete,
Loyse la Tourneuze,
Jehanne Audrye,
Jaqueline la Meresse,
Jehanne de Merle,
Ogiere la Viviere,
Katherine la Thiroude,
Guillemete des Noez[1].

Les noms des filles :

Premierement, Magdalene la Grenetiere,
Katherine l'Aveule,
Anthoynete la Griarde,
Guillemete la Riblete,
Jaquete la Mereille,
Jehanne l'Asseline,
Gillete la Bourete,
Jehanne la Guignonne,
Marguerite la Mauvignonne,
Jehanne Drouyne,
Bonne du Val,
Katherine la Morine,
Jehanne Colichonne,
Jehanne du Puis;

et sont VIII en chapperon qui encores n'ont pas l'abbit.

1. Surnommée d'autre part : la Guymiere (n° 1307).

S'ensuit la maniere commant lesdittes seurs et filles sont establies és offices :

Premierement, en la chambre du linge sont quatre seurs avec la prieure; — item, ou convent des seurs sont ordonnées deux seurs, une fille; — à l'office Sainct-Thomas, troys seurs, une fille; — à Sainct-Denis, deux seurs, une fille; — à l'Enfermiere, IIII seurs, troys filles; — à la Salle-Neufve, III seurs, III filles; — à la grant lavenderie, VI seurs, III filles; — à la petite lavenderie, III seurs, troys filles; — aux villeresses, III seurs, IIII filles; — aux acouchées, une seur; — à la chambre aus coultes, II seurs; — aux troncs, deux seurs; — à garder la maison, de jour, II seurs; — au Pressouer, une seur.

Somme : XL seurs, XIX filles; les autres demeurent pour fournir où necessité est.

S'ensuit le nombre des varlés dudit Hostel, qui sont en nombre, à tout le moy[n]s que faire ce peult, vingt et quatre hommes, ordonnez et depputez pour servir oudit Hostel en la maniere qui ensuyt, c'est ascavoir :

Le portier d'en hault, qui pour eviter annuyse, sert le convent des seurs et le celier; — le portier d'embas; — le varlet de la Salle-Neufve et porte de Petit-Pont; — le varlet des lavandieres; — le varlet des chevaulx; — le fosseeur, qui avecques ce tire toute l'eaue venant de Seine necessaire pour la maison; — item le varlet qui lui aide à duyre les corps; — le cordouannier; — le cousturier; — le clerc du convent; — deux boulengiers; — deux cuisiniers; — la sage-femme des acouchées et une chamberiere; — item, au Pressouer, troys chartiers, ung bergier, ung calvanier, ung vachier et ung porcher et une chamberiere. (150.)

1483.

1311. D. 14 februarii. — Super supplicacione magistri Domus Dei Parisiensis, requirentis auxilium et consilium ad ponendum et ordinandum confessores pro confessionibus populi audiendis die indulgenciarum, videlicet dominica proxime futura, etc., commissi fuerunt magistri Johannes Simon, Johannes de Rely, Johannes Quentin, una cum provisoribus dicte Domus, ad providendum de dictis confessoribus et ponendum ordinem in ceteris ad obviandum confusioni et scandallis que oriri possunt. (171.)

1312. D. 11 marcii. — Soror Johanna Audrye fecit vota. (177.)

1313. D. 15 marcii. — Hodie per capitulum data fuit licencia et permissio fratri Johanni Fabri, magistro, et sororibus Johanne la Piquerie, Johanne[1] la Messie et Helene [la Loraine], religiosis Domus Dei, jurandi et deponendi veritatem coram magistro Johanne Pellier, Regis consiliario et commissario in causa mota inter Henricum Perdrier et magistrum Ambrosium de Cambray. (179.)

1314. D. 30 aprilis. — Fiat approbacio certe composicionis facte per magistrum et fratres Domus Dei Parisiensis cum Guydone Baré, cive Parisiensi, de certis victualibus sibi tradendis, attentis bonis per eum datis dicte Domui Dei. (190.)

1315. D. 25 junii. — Provisores : cantor, succentor et Louviers. (206.)

1316. D. 13 augusti. — Moderacio pro stacione Sancti-Christophori. (220.)

1317. D. 28 augusti. — Placet quod priorissa Domus Dei recipiat pecunias redempcionis redditus IIII^{or} l. p. debiti officio priorisse super quadam domo sita in vico de la Charronnerie, que fuit deffuncti Guillelmi Marc, attento quod in litteris continetur facultas reddimendi tociens quociens. (226.)

1318. D. 15 septembris. — Soror Johanna de Marle fecit vota. (229.)

1319. D. 30 octobris. — Super supplicacione magistri Nicolay Pouart contra priorissam Domus Dei porrecta ad faciendum quod nulla detur adjunctio priorisse contra ipsum in certo processu pendente in Castelleto Parisiensi ad causam domus in qua moratur Petrus de Nully, site prope Sanctum-Xristoforum, fuit conclusum quod pro nunc non daretur aliqua adjunctio, et fuerunt commissi domini cantor, archidiaconus Brye et Chasteaupers ad appunctuandum partes, si possit fieri. (242.)

1320. D. 17 novembris. — Katherina l'Aveugle et Guillemeta la Riblete receperunt habitum; Augeria la Viviere et Katherina la Thiroude fecerunt vota. (250.)

1321. — Dominus Petrus Joyneaulx, presbiter, receptus fuit religiosus dicte Domus Dei ad annum probacionis; datus est habi-

---

1. *Corr.* Marguarete.

tus ecclesie magistro Johanni Bidaus, presbitero, confessori dicte Domus Dei, ut honestius possit conversari inter fratres et sorores. (250.)

1484.

1322. D. 11 februarii. — Provisores : Johannes Lovet et Jacobus l'Uillyer, loco deffuncti domini cantoris. (276.)

1323. D. 18 februarii. — Placet quod die dominica proxima fiant processiones generales in ecclesia Parisiensi favore indulgenciarum Domus Dei, et quod fiat pulsacio, more solito; et quo ad ordinandum et providendum de confessoribus pro dictis indulgenciis, committuntur decanus, archidiaconus Parisiensis, archidiaconus Brye, succentor et magister Johannes Quentin. (278.)

1324. D. 30 marcii. — Fiat pulsacio campanarum ecclesie, more solito, pro indulgenciis Domus Dei. (289.)

1325. D. 21 maii. — Hodie capitulum ratificavit et approbavit tractatum seu excambium, permutacionem et transportum factos inter fratres Johannem le Fevre, magistrum, et Johannem Octor, bursarium, ac Laurencium l'Aisné, procuratorem, et Johannem [Vacarii], religiosos, ac sorores Johannam l'Asseline, priorissam, Johannam la Bouchiere, subpriorissam, et Katherinam la Bourdonne, religiosas Domus Dei Parisiensis, ex una, et magistrum Nicolaum Pouart, advocatum in Castelleto Parisiensi, ex altera partibus, per quem tractatum et transaccionem dictus Pouart transportavit et dimisit in proprietate dicte Domui Dei, ad utilitatem officii dicte priorisse, certam parvam domum cum certa masura, abutissantem per ante in vico Novo Beate-Marie, et per retro jardino domus de la Couppe; et dicti magister et priorissa dimiserunt et tradiderunt eciam in proprietate dicto Pouart unam domum sitam in vico des Marmozetz, spectantem officio dicte priorisse; et hoc mediante, cessat quidam processus pendens in Castelleto Parisiensi inter dictos Pouart et priorissam ad causam dicte domus de la Couppe, prout hec et alia continentur lacius in litteris Castelleti super hoc confectis, de data anni octogesimi tercii et diei jovis xv^e aprilis ante Pascha. (304.)

1326. D. 9 junii. — Celebratum fuit capitulum generale, in quo fuit injunctum magistro et priorisse quod prepararent compota sua ut possent audiri per capitulum seu per commissarios ad hoc deputatos. (308.)

1327. D. 25 junii. — Provisores : cantor, succentor, Louviers et magister Johannes Quentin. (313.)

1328. D. 20 augusti. — Super supplicacione magistri et religiosorum Domus Dei Parisiensis, petencium licenciam vendendi et transportandi capitulo ecclesie Belvacensis certum feudum vulgariter nuncupatum Ramerangle, spectantem[1] dicte Domui Dei ex legato deffuncti Johannis d'Auvillier, de quo feudo dictum capitulum Belvacense offert tradere XVIII^{xx} l. t., deliberatum fuit, attento modico valore dicti feudi respectu onerum et misiarum quas ad ipsius manutenenciam faciebat dicta Domus, et quod dicte pecunie ex vendicione ipsius provenientes possent ampliari in majus commodum et utilitatem ipsius Domus Dei, quod placebat dictam vendicionem facere et approbare, proviso tamen quod dicte pecunie inde provenientes conservarentur in loco tuto et sub custodia capituli quousque fuisset repperta materia illas ampliandi ad utilitatem dicte Domus Dei; et, dicta die, dicta vendicio fuit facta, et pecunie pridie recepte (que) posite fuerunt in Domo Dei, in una archa clausa duabus clavibus, quarum una tradita fuit domino cantori et alia magistro dicte Domus. (333.)

1329. D. 20 septembris. — Super supplicacione priorisse Domus Dei Parisiensis, petentis moderacionem de arreragiis per eam debitis ad [causam] certe vinee site in territorio [de Vicestre][2], placet remittere ei mediam partem, solvendo de cetero redditum integrum. (346.)

1330. D. 28 decembris. — De mane, hora magne misse, sex canonici Parisienses celebraverunt capitulum generale Domus Dei; in quo quidem capitulo religiosis expositum fuit verbum Dei per dominum Quentin, magistrum in theologia; et, post quamplures exhortaciones de perseverando in servicio Dei et pauperum juxta eorum vocacionem et professionem et de abdicando a se proprium et obediendo superioribus ac habendo caritatem et dilectionem adinvicem, magister et priorissa interrogati fuerunt sigillatim et successive de regimine Domus in spiritualibus et temporalibus et de hiis que ad horum officia pertinent; et retulerunt quod omnia erant in bono ordine et debito modo fiebant; retulit tamen magister et declaravit certas alienaciones alias fuisse factas in prejudicium Domus super

---

1. *Corr.* spectans.

2. Voir Archives de l'Assist. publ., Hôtel-Dieu, Comptes de la prieuse, exercice octobre 1484-1485, t. XVI, p. 176.

quibus non intervenerat auctoritas capituli; quare peciit auctoritatem et auxilium capituli ad recuperandum dictas alienaciones, et fuit ordinatum quod ipse daret in scriptis et provideretur; insuper fuit dictum eidem et priorisse quod prepararent compota sua ad audiendum, qui responderunt quod habebant aliqua parata, et fuit ordinatum quod provisores facerent diligenciam dicta compota audiendi. (372.)

1485.

1331. D. 14 februarii. — Placet quod magister et fratres Domus Dei faciant pulsari campanas ecclesie pro indulgenciis, sicut anno preterito, et quod habeant confessores, dum tamen curati habeant potestatem audiendi parrochianos suos. (385.)

1332. D. 26 februarii. — Frater Johannes Joigneaulx receptus fuit ad vota. Item sorores..... (387.)

1333. D. 25 maii. — Capitulum generale. (414.)

1334. D. 25 junii. — Provisores : cantor, succentor, Louviers et Quentin. (424.)

1335. D. 12 augusti. — Placet auctorizare tradicionem factam per magistrum et priorissam Domus Dei magistro Francisco Tessier de certis domo et masura sitis in vico Novo Beate-Marie, modo et forma contentis in litteris passatis coram Quignon et Jacquet, notariis Regis, de data anni octogesimi quinti et diei hodierne, attento quod dicta tradicio cedit in commodum et utilitatem dicte Domus Dei. (436.)

1336. D. 23 augusti. — Moderacio pro stacione Sancti-Xristofori. (438.)

1337. D. 5 septembris. — Jaquete la Metaille, de Parisius, traditus fuit habitus. (442.)

1338. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (467.)

1486.

1339. D. 17 maii. — Capitulum generale. (498.)

1340. D. 26 junii. — Provisores : cantor, succentor, Louviers et Quentin. (509.)

1341. D. 27 junii. — Hodie magister Domus Dei Parisiensis comparuit in capitulo, et, quo ad novitates factas in inclusis molendini de Cristolio, exhibuit certum appunctuamentum factum inter

partes super excessibus factis; quo viso, commissi fuerunt Louviers et Lailly ad visitandum locum et refferendum super principali. (510.)

1342. D. 14 augusti. — Nicolaus de Hacqueville electus est provisor loco deffuncti domini succentoris. (526.)

1343. D. 4 septembris. — Super supplicacione magistri et fratrum Domus Dei Parisiensis, placet facere moderacionem quam petunt. (532.)

1344. D. 6 septembris. — Magister Johannes Picart institutus est provisor Domus Dei loco deffuncti domini succentoris, et tradite fuerunt claves truncorum dicte Domus Dei, quas habebat dictus deffunctus, domino cantori. (532.)

1345. D. 4 decembris. — Jaqueta la Meteille fecit tria vota; Johanna l'Asseline suscepit velum. (553.)

1346. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (559.)

1487.

1347. D. 27 marcii. — Quo ad indulgencias concessas Domui Dei Parisiensi, auditis certis racionibus per dominum penitenciarium allegatis, fuit ordinatum quod deputabuntur aliqui de dominis ad ponendum ordinem circa confessores et ad obviandum ne committatur abusus, et insuper quod visitabuntur bulle super potestate concessa quo ad confessores deputandos pro confessionibus audiendis et absolucionibus dandis. (578.)

1348. D. 29 marcii. — Hodie commissi fuerunt magistri Johannes l'Enfant, Guillelmus Condurier, Nicolaus de Hacqueville et Johannes Quentin ad examinandum confessores pro indulgenciis Domus Dei Parisiensis et ad ponendum ordinem et obviandum ne sit confusio et abusus. (579.)

1349. D. 6 junii. — Capitulum generale. (595.)

1350. D. 25 junii. — Provisores : cantor, Louviers, Picart et Quentin. (602.)

1351. D. 22 augusti. — Fiat moderacio religiosis Domus Dei, modo consueto, de XIII^cim l. p. et tribus mynis bladi frumenti. (613.)

1488.

1352. D. 21 januarii. — Votorum emissio receptioque ad annum. (647.)

1353. D. 11 februarii. — Committuntur l'Enfant, Condurier et Compains ad ordinandum confessores pro indulgenciis Domus Dei Parisiensis in festo Cathedre Sancti Petri. (651.)

1354. D. 13 februarii. — Super supplicacione Ancellete, relicte deffuncti Johannis Blocquelart, porrecta contra religiosos Domus Dei Parisiensis pro successione deffuncte Johanne de Tramars, que decessit in dicta Domo Dei, cujus dicta relicta est heres et petit bona, committitur dominus cantor ad videndum testamentum et inventarium bonorum et audiendum partes. (652.)

1355. D. 20 marcii. — Fiat pulsacio pro indulgenciis Domus Dei Parisiensis, more solito. (659.)

1356. D. 7 maii. — Placet quod magister Domus Dei quittetur pro viginti francis de jure pertinentibus capitulo in locagiis domus du Chauderon quam nuper tenebat Egidius Brissart, nunc prisionarius, cui spectabant dicta locagia et qui jus suum cessit capitulo in deducionem summe pecunie in qua extitit erga capitulum condempnatus pro furto per eum et deffunctum Natalem Daubyer in thesauro ecclesie facto et commisso[1]. (669.)

1357. D. 28 maii. — Capitulum generale. (672.)

---

1. Le vol dont il est ici question fut commis entre le 6 novembre et le 4 décembre 1486, par deux individus, Gilles Brissart et Noël Daubier, le sonneur des grandes cloches à Notre-Dame; la somme dérobée, s'élevant à 1,000 francs environ, était renfermée au trésor, dans un coffret placé lui-même à l'intérieur d'un autre coffre; leur crime accompli, les voleurs cachèrent les clefs, qu'ils avaient su se procurer, sous les marches de l'escalier d'une des tours, où plus tard on les retrouva, sur l'indication des coupables, qui ne furent arrêtés que l'année suivante, au mois d'octobre : Daubier fut condamné à mort et exécuté; Brissart, condamné à la prison perpétuelle, fut mis en liberté le 20 juillet 1489, sous obligation de quitter le diocèse de Paris; enfin, la femme de Daubier, arrêtée avec son mari, resta un an en prison; tout son bien fut pendant ce temps vendu, à l'exception d'une couchette, d'une tunique et d'un bonnet : on n'eut pitié ni de la veuve ni de la mère (la femme Daubier, durant son séjour à la Conciergerie, avait mis un enfant au monde). Le registre LL 226, p. 554 à 765, contient sur ce vol des détails circonstanciés et curieux.

1358. D. 31 maii. — Frater Johannes Cramonet ad subdiaconatum promotus. (673.)

1359. D. 25 junii. — Provisores : Louviers, Picart et Quentin. (679.)

1360. D. 18 augusti. — Moderacio pro statione Sancti-Xristofori. (691.)

1361. D. 20 septembris. — Frater Johannes Cramonet ad diaconatum promotus. (697.)

1362. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (720.)

1489.

1363. D. 21 marcii. — Soror Gilleta la Bousete fecit tria vota. (740.)

1364. D. 18 aprilis. — Frater Johannes Cramonet ad presbyteratum promotus. (746.)

1365. D. 25 junii. — Provisores : cantor, penitenciarius, Boursier et Lovet; et fuit ordinatum quod provideatur sororibus et filiabus de confessoribus ydoneis. (759.)

1366. D. 2 julii. — Super supplicacione magistri Domus Dei Parisiensis, petentis sibi concedi litteram sui officii, ut de ea possit juvare se in processibus dicte Domus, conclusum est quod visitentur registra antiqua; et, si reperiatur quod sui predecessores habuerunt litteram, fiet secundum quod reperietur. (761.)

1367. D. 3 augusti. — Frater Johannes Fabri, religiosus Domus Dei Parisiensis, immediate subjecte capitulo, qui alias fuerat ad certum tempus jam lapsum commissus per capitulum ad regimen et exercicium officii magistri dicte Domus Dei, tunc vacantis per obitum deffuncti fratris Guillelmi le Flamant, hodie fuit continuatus et commissus in hujusmodi officio magistri usque ad beneplacitum capituli. (768.)

1368. — Frater Johannes Cramonet, presbyter, fecit tria vota coram capitulo cum solemnitatibus assuetis. (768.)

1369. D. 17 augusti. — Moderacio pro stacione Sancti-Christofori. (770.)

1370. D. 31 octobris. — Magister Johannes Lovet exoneravit se de officio provisoris Domus Dei Parisiensis, et loco ipsius commissus fuit magister Guillelmus de Houpelande. (790.)

1371. D. 20 novembris. — Evocentur ad primum capitulum dominus archidiaconus Josas et Johannes de Louviers, executores testamenti deffuncti magistri Theobaldi de Caigneulx, et audiantur super certis articulis testamenti dicti deffuncti concernentibus terram de Villezy, quam tenet Menessier, nepos dicti deffuncti, qui non vult reddimere redditum debitum Domui Dei Parisiensi. (LL 228, p. 5.)

1372. D. 28 decembris. — Celebratum fuit capitulum generale Domus Dei: expositum fuit verbum Dei per organum Quentin, in theologia magistri, et deinde facta fuit inquisicio a magistro et priorissa de regimine Domus tam in spiritualibus quam temporalibus, ac de custodia et alimentacione pauperum infirmorum; et compertum est quod omnia bene se habebant. (13.)

1490.

1373. D. 12 februarii. — Placet quod fiat pulsacio campanarum ecclesie, modo assueto, pro indulgenciis Domus Dei; et ad eligendum confessores deputantur Condurier et Houpelande. (24.)

1374. D. 2 junii. — Capitulum generale : fuerunt remonstrati magistro certi deffectus de quibus erat murmur, videlicet de alimentacione pauperum et malo regimine certorum fratrum, et fuit injunctum dicto magistro quod provideat et quod preparet sua compota. (44.)

1375. D. 25 junii. — Provisores : cantor, penitenciarius, Boursier et Houpelande. (51.)

1376. D. 20 augusti. — Moderacio pro stacione Sancti-Christofori. (66.)

1377. D. 25 octobris. — Commissi fuerunt penitenciarius et Lailly ad prosequendum interesse capituli contra jacobitam prisionarium in curia Parisiensi pro certis predicacionibus per eum seu ejus subditos factis in scandallum capituli et indulgenciarum Domus Dei Parisiensis. (78.)

1378. D. 28 decembris. — Capitulum generale : compertum fuit quod omnia observabantur et gubernabantur competenter, secundum facultatem revenutarum Domus, et injunctum fuit magistro quod prepararet compota sua reddenda. (93.)

1491.

1379. D. 26 januarii. — Ordinatum est quod scribatur domino

episcopo Trecensi pro recommandacione queste Domus Dei Parisiensis. (99.)

1380. D. 31 januarii. — Johanne la Quignonne datus fuit habitus pro anno probacionis. (100.)

1381. D. 4 februarii. — Ordinatum est quod decanus et provisores Domus Dei provideant de confessoribus pro indulgenciis ejusdem Domus. (100.)

1382. D. 25 maii. — Capitulum generale : repertum est quod omnia competenter se habebant. (119.)

1383. D. 25 junii. — Provisores : cantor, penitenciarius, Boursier et Houpelande. (127.)

1384. D. 5 augusti. — Moderacio pro stacione Sancti-Christophori. (134.)

1385. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (168.)

1492.

1386. D. 15 februarii. — Provisores Domus Dei provideant de confessoribus pro indulgenciis Domus Dei. (183.)

1387. D. 18 maii. — Super supplicacione magistri et religiosorum Domus Dei, committuntur succentor et penitenciarius ad visitandum locum et referendum, ad finem quod videatur si transportus et commutacio de quibus cavetur in requesta, sint utiles pro Domo Dei. (220.)

1388. D. 25 junii. — Provisores Domus Dei fuerunt continuati, videlicet cantor, penitenciarius, Bourcier; et, loco magistri Guillelmi Houpplande, infirmi, fuit commissus magister Johannes Lovet; et quo ad confessores sororum et filiarum ejusdem Domus, fuerunt tres theologi nominati per dominum penitenciarium et per capitulum commissi. (231.)

1389. D. 26 junii. — Commissi fuerunt Lovet, Reffuge et Lailli provisores Domus Dei, una cum domino cantore, in absencia du Reffuge. (232.)

1390. D. 27 junii. — Electi fuerunt provisores cantor, penitenciarius, Cerisay et Lovet. (232.)

1391. D. 12 decembris. — Fiat mandatum officiario anniversariorum de solvendo centum s. p. Domui Dei pro lecto deffuncti

magistri Guillelmi Houppellande, super merellis ejusdem deffuncti. (343.)

1392. D. 16 decembris. — Due filie susceperunt velum. (346.)

1393. D. 28 decembris. — Capitulum generale : injunctum fuit magistro quod reddet compota sua ; item quod provideret circa custodiam infirmorum de majori numero sororum seu filiarum, et quod faceret cessari consuetudinem per quam sorores decedentes tenentur ad reparacionem utensiliorum que habent in custodia. (348.)

1493.

1394. D. 15 februarii. — Commissi sunt Condurier et Legay pro eligendis confessoribus Domus Dei, et pulsetur, more solito. (364.)

1395. D. 14 marcii. — Commissi sunt Condurier et Legay ad ponendum ordinem in confessoribus indulgenciarum Domus Dei, ita videlicet quod ponantur in qualibet cappella navis ecclesie duo confessores et non plus, et non permittatur alicui audire confessiones extra dictas cappellas ; et publicetur in parochiis quod curati et vicarii per eos deputati possint audire confessiones parochianorum suorum et aliorum extraneorum et hospitatorum in eorum parrochiis. (371.)

1396. D. 16 marcii. — Ad obviandum conclusioni et scandalo provenientibus de confessoribus qui deputantur pro indulgenciis Domus Dei, ordinatum est quod pro ista vice deputarentur solum centum confessores religiosi per gardianos nominatim, quorum L[ta] erunt in ecclesia Parisiensi et L[ta] in Domo Dei, et quod nulli capiantur seculares nisi sint de Parisius, noti et bene probati, qui habeant audire confessiones aliquorum dominorum, et mandetur curatis de Parisius et de dyocesi quod audiant parrochianos suos in eorum ecclesiis. (373.)

1397. D. 25 junii. — Provisores : cantor, penitenciarius, Hacqueville, Legay, du Reffuge et Emery. (400.)

***1398**. D. 7 septembris. — Super supplicacione magistri, fratrum et sororum Domus Dei, petencium et requirencium aliquos dominorum deputari ad se informandum de quodam hostio sito in ruella Sancti-Xristofori, per quam itur ad collegium XVIII scolarium, an debeat claudi vel non, committuntur domini mei deca-

nus, cantor, succentor et Boursier ad se informandum et referendum. (438.)

1399. — Moderacio pro stacione Sancti-Christofori. (438.)

*__1400__. D. 4 novembris. — Domini decanus, cantor, succentor, Samxon et Condurier commissi fuerunt ad loquendum cum matriculariis ecclesie parrochialis Sancti-Xristofori(i) Parisiensis, tam super clausuram muri inter dictam ecclesiam et domum de l'Espée existentis, per Damas, procuratorem, et scolares collegii XVIII scolarium demoliti, quam super edificacione de novo facta in predicta ecclesia a parte prefati collegii. (LL 229, p. 13.)

1401. D. 2 decembris. — Hodie Robertus le Roux, de Elleville prope Meduntam, Carnotensis diocesis, oriundus, etatis XXIIIIor annorum, et Guillelmus Stinne, de Parisius, etatis XXII annorum, fuerunt admissi ad annum probacionis in religione Domus Dei Parisiensis et datus fuit eis habitus. Item Bona Duval, de Rothomago oriunda, et Robineta l'Auberée, Rothomagensis diocesis, vota emiserunt. Item Johanna Dupuis, Guillemeta l'Ahye et Katherina la Pagevine, Parisiensis diocesis, ejusdem etatis, videlicet XXVI annorum, fuerunt admisse ad annum probacionis. (22.)

1402. D. 21 decembris. — Ad acolytatum ceterosque minores ordines fratres Robertus Ruffi et Guillelmus Stinne promoti fuerunt. (27.)

1403. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (28.)

1494.

1404. D. 1 januarii. — In capitulo Domus Dei Parisiensis comparuerunt domini decanus, cantor, Hacqueville, Reffuge et Emery, canonici Parisienses et provisores dicte Domus Dei Parisiensis; et, mandatis ibidem magistro, bursario et aliis religiosis ac priorissa cum ceteris sororibus ejusdem Domus, saltem pro majori parte, et comparentibus, prefati domini eos allocuti fuerunt super debato et differencia ortis inter ipsos religiosos et religiosas occasione aperture certarum serarum facte per quemdam serreurarium, ad instanciam nonnullorum de dicta Domo, absque licencia et auctoritate capituli Parisiensis et provisorum ejusdem, durante infirmitate dicti magistri ipsius Domus Dei, ac eosdem religiosos salutaribus monicionibus exortaverunt de pace et concordia simul habendis, eis declarando et dicendo quod male facerunt[1]

1. *Corr.* fecerunt.

illi qui sine auctoritate capituli et provisorum ejusdem Domus, hujusmodi aperturam fecerunt; qui vero hoc capitulo et provisoribus prefatis retulerunt, bene fecerunt, sed male in hoc quod tanto tempore hoc dictis dominis de capitulo et provisoribus notificare distulerunt; ulterius omnibus notificando quod bursarius et omnes alii religiosi et religiose alieque persone ejusdem Domus subjecte sunt magistro prefate Domus Dei Parisiensis.

Deinde prefati domini et provisores super hujusmodi differenciis et aliis hujusmodi materiam tangentibus, ordinaverunt et palam lecta fuerunt ea que sequuntur :

Oy sur ce les confessions du maistre dudit Hostel, du bourcier, procureur et des religieux et religieuses qu'on disoit avoir fait ouvrir lesd. serreures, icelles confessions faictes en la presence desd. proviseurs, et aprés deliberacion par eulx faicte de ce que estoit à ordonner touchant led. cas, iceulx proviseurs dyent et ordonnent ce qui s'ensuit :

Premierement, en tant que touche ceulx et celles qui ont fait ou fait faire lesd. ouvertures, qu'ilz ont mal fait et sont dignes de reprehension, et leur font defenses lesd. proviseurs que doresenavant et en telz cas ilz ne facent telles choses ou semblables, soit par le congié du maistre ou autrement, sur peine d'estre gr[i]efvement pugniz.

Et pour ce que le maistre a advoué led. cas et declairé qu'il avoit esté fait par son commandement, attendu que la maniere de faire est scandaleuse et en pourroit ensuyr grant inconvenient, deffendent lesdiz proviseurs à icelluy maistre de ne doresennavant commander ou avouer telz cas ou semblables.

Et au regard des religieux ou religieuses qui s'en sont plains et qui l'ont denoncé ausd. proviseurs et à mess^rs de chappitre, iceulx proviseurs dient et declairent qu'ilz ont fait ce qu'ilz devoient faire de ce denuncer, et mal fait d'avoir tant differé à le denuncer, et leur enjoinct on et à tous autres de lad. maison que doresenavant, en telz cas ou semblables, ainsi le facent diligemment, sur peine d'en estre reprins.

Et faict on defense aud. maistre que aux dessusd. religieux ou religieuses qui ont fait lad. denunciacion, il(z) ne face(nt) aucune rigueur ou exerce aucune vengence, par menasses ou autrement, alias lesd. proviseurs y donneront telle provision qu'il apartendra par raison.

Et neantmoins, pour aucunes causes et consideracions à telz les mouvans, actendu mesmement que par lad. ouverture n'est survenu aucun dommaige à lad. maison, lesd. proviseurs ont remis et pardonné l'offence aux dessusd. religieux et religieuses qu'il ont fait ou fait faire led. cas, en commandant, sur peine d'estre reputez inobediens, à tous les freres et seurs de lad. maison que dud. cas ilz ne tiennent aucunes parolles ou reproches l'un à l'encontre de l'autre, et que doresenavant ilz vivent ensemble en bonne paix et union, en servant les povres, en gardant leur estat et religion, comme ilz ont voué et promis. (29.)

1405. D. 8 januarii. — Committuntur quinque canonici ad visitandum litteras apostolicas indulgenciarum Domus Dei Parisiensis de novo concessas. (31.)

1406. D. 24 januarii. — Commissus fuit magister Johannes Saulay, canonicus Parisiensis, ad scribendum seu faciendum litteras ex parte capituli Parisiensis episcopis et prelatis mittendas, pro elemosinis in eorum diocesibus Domui Dei Parisiensi erogandis et ut pecunie seu elemosine reponentur[1] in troncis ad hoc aptis in ecclesiis cathedralibus, collegiatis et parrochialibus ac aliis locis, prout sic fieri consuetum est in diocesi Meldensi et aliis. (37.)

1407. D. 27 januarii. — Johanne la Cyrette, de Montemartirum prope Parisius oriunde, etatis xxiiii annorum, datus fuit habitus. (38.)

1408. D. 8 marcii. — De Hacqueville, provisor, legit in capitulo certos articulos statum et regimen pauperum Domus Dei concernentes, quorum tenores sequuntur :

Ordonnances pour l'Ostel-Dieu et pour le bien des povres.

Premierement, soit enjoinct à ceulx qui ont la charge de coucher les malades, qu'ilz mettent les griefz malades chascun à par[t] soy en ung lit, sans compaignon, sinon ou cas que il y en eust si grans multitude que les litz de la maison n'y peussent fournir.

Item, que ceulx qui ont la charge de faire cuire la viande des malades, facent preparer honnestement, en façon que, quant elle sera presentée à iceulx malades, eam non abhorreant propter ejus nigredinem aut aliam causam propter quam eciam sani non vellent commedere.

1. *Corr.* reponantur.

Item, pour ce que ou temps passé ont esté données plusieurs vignes pour l'usaige des povres, situées à Suresnes, Gentilly, Vanves et plusieurs autres bons terrouers prés de Paris, soit ordonné que doresenavant les griefz malades, à tout le moins, soient serviz du vin croissant ésd. vignes et non pas du vin de Gastinois ne de Champaigne, ainsi qu'il a esté fait par cy devant, dont plusieurs povres, ainsi qu'il est vraysemblable, sont allez de vie à trespas.

Item, soient faiz pour lesd. malades des manteaulx et botes pour leur servir quant ilz vont aux retraitz, ut erat consuetum, et des pentoufles aussi.

Touchant les pardons publiez dehors. — Soit ordonné que ceulx qui ont la charge des pardons de dehors apportent certificacion du vicaire de l'evesque ou du doyen rural du lieu où auront esté lesd. pardons publiez, et aussi de l'un des officiers de la ville, par laquelle ilz certiffient avoir esté presens à l'ouverture du tronc et quelle somme aura esté trouvée, affin que en la reddicion des comptes on puisse savoir au vray, les fraiz premierement paiez, combien en doit demourer au prouffict de l'Ostel-Dieu.

Touchant les pardons de la ville. — Soit ordonné que tous ceulx de la ville et diocese de Paris se confessent en leurs parroissez; nichillominus pro extraneis aut illis qui se voluerunt reconsiliare, on en pourra mettre, tant en l'eglise de Paris que à l'Ostel-Dieu, jusques au nombre de cent, tant de mendiens que d'autres, qui soient docteurs ou bacheliers en theologie ou autrement, bien experimentez in materia confessionis.

Item, et pour eviter la grande presse et confusion de ceulx qui requierent estre receuz à confesser aud. pardon, et à ceste fin en font si grant instance tant par eulx que leurs amis, en façon que qui en veult faire son devoir, opporte[t] acquirere multos inimicos, soit ordonné que nul de ceulx qui requerront estre du nombre d'iceulx confesseurs n'y soit point receu, quia est verisimile quod hoc facit principaliter propter questum; et s'ilz pensoient bien la grande charge que c'est de oyr gens en confession, il ne se offreroit pas si facillement; mais soit baillé à aucuns des proviseurs [en] cherge ou à autres que chappitre ordonnera, lesquelz de eulx mesmes facent la diligence de trouver iceulx confesseurs qui soient de la qualité dessusd.

Item, quod ultra illum numerum non possit aliquis poni per

aliquem de capitulo vel de provisoribus, magistrum, fratres aut sorores dicte Domus Dei.

Quibus quidem articulis lectis et auditis, ordinatum fuit quod provisores ejusdem Domus Dei super quinque primis articulis et contentis in eisdem providebunt, et quoad reliquos articulos, dominus decanus cum dictis provisoribus in consilio ordinabit. (50.)

1409. D. 23 aprilis. — Regracietur reverendissimus in Xristo pater et dominus, dominus Robertus, archiepiscopus Remensis, pro eo quod, instantibus dominis de capitulo Parisiensi, Domum Dei Parisiensem domino nostro Regi recommendavit et litteras pro eadem Domo in curia romana mittendas ab eodem domino nostro Rege expediri fecit. (68.)

1410. D. 25 junii. — Provisores : cantor, penitenciarius, Hacqueville, Legay, Refuge et Emery. (88.)

1411. D. 4 augusti. — Moderatio pro stacione Sancti-Christophori. (100.)

1412. D. 23 decembris. — Capitulum generale : compertum est quod omnia debite se habebant; religiosi fuerunt moniti de bona pace inter eos habenda et intertenenda. (190.)

1495.

1413. D. 19 januarii. — Robertus le Roux et Guillelmus Stinne, religiosi, necnon Johanna Dupuys, Guillemeta l'Ahaye, Katherina la Pagevine et Johanna la Cirete fecerunt vota; datus fuit habitus Helene la Petite, etatis XXVIII annorum, que servivit in domo XI annis. (202.)

1414. D. 16 februarii. — Placet quod pulsentur campane ecclesie, more solito, pro indulgenciis Domus Dei Parisiensis pro festo Cathedre Sancti Petri proxime venturo. (218.)

1415. D. 14 marcii. — Fratres Robertus le Roux et Guillelmus Stine ad diaconatum promoti. (227.)

1416. D. 4 aprilis. — Frater Robertus le Roux ad presbyteratum promotus. (235.)

1417. D. 25 junii. — Provisores : iidem, dempto cantore. (262.)

1418. — Ordinatum est quod magister Johannes Hemery, alter provisorum Domus Dei Parisiensis, adeat hodie eandem Domum, in qua bursarius ejusdem egrotatur, ad se inquirendum

de hiis que erant in sua administracione et de bonis que possidet particulariter. (263.)

1419. D. 26 junii. — Mandatus Johannes Fabry, magister Domus Dei, comparuit coram dominis in capitulo, cui remonstratum fuit quod ipse tradit hereditagia eidem Domui spectancia ad perpetuum et ad longos annos, quod non potest facere sine consensu et auctoritate capituli, et ulterius quod utitur officio receptoris una cum officio magistri, quod non debet facere; propter quod inhibitum sibi fuit per dominos ne a cetero talia faciat, alias domini providebunt super hoc prout fuerit racionis. (263.)

1420. — Provisores Domus Dei Parisiensis provideant super officio bursarii ejusdem Domus, vacante per mortem magistri Johannis Auctor, qui hery decessit. (264.)

1421. D. 5 augusti. — Moderatio pro stacione Sancti-Cristophori. (277.)

1496.

1422. D. 25 maii. — Capitulum generale. (376.)

1423. D. 30 maii. — Provisores qui fecerunt processum sororis Augerie du Vivier, una cum dominis cancellario, Picart, Samxon et Ruzé faciant dictum sentencie contra eam ferende et illud afferant in capitulo ad illud providendum per capitulum. (377.)

1424. D. 25 junii. — Provisores Domus Dei sunt continuati. (387.)

1425. D. 29 junii. — Committuntur domini cancellarius, succentor, Samxon, Chasteaupers et Lovet ad interessendum cum provisoribus Domus Dei Parisiensis alias commissis in reformacione dicte Domus Dei et aliis ibidem fiendis. (389.)

1426. D. 23 augusti. — Fiat littera capituli approbatoria super litteris doni facti Domui Dei Parisiensi per venerabilem virum magistrum G. Brinon, advocatum in Parlamento, tam suo quam executorio nominibus magistri Guidonis Boileue, dum viveret canonici Parisiensis, de somma sex viginti l. t. pro una vice, exponendarum in redditu pro fundacione et intertenamento duarum lampadum ardencium et serviencium de nocte continue in introitu lathernarum magne aule pauperum.

Fiat alia littera similis super litteris doni facti dicte Domui per dictum Brynon, nomine predicto, de xxx[a] l. t. annui redditus ad

opus apothecarie dicte Domus connectandi (*sic*), qui quidem redditus xxx l. t. est constitutus per N. Monfault, mercatorem Parisiensem, et Helenam, ejus uxorem, super quadam domo sita in Porta Baudeti, que tenet ex una parte domui de l'Ange, et ex alia Martino le Camus, aboutissante supra vicum ex uno buto, et ex alio cimiterio Sancti-Johannis; item super quadam alia domo sita in villa de Troyes, ante Pulcram Crucem, tenente ex una parte Colino Noël, et ex alia procuratori Regis, de proprio dicte Helene, et generaliter super omnibus eorum bonis presentibus et futuris, prout continetur in dictis litteris sub sigillo Prepositure Parisiensis confectis. (408.)

1427. D. 19 septembris. — Soror Helena la Petite emisit vota; soror Agnes du Molin recepit habitum; similiter Robertus de l'Orme, puer dicte Domus, recepit habitum. (421.)

1428. D. 4 novembris. — Quoniam multi infirmi de morbo boteroso, galice de la grosse verolle, currente, confluunt ad Domum Dei Parisiensem, illam ac in eadem ministrantes inficientes, ordinatum est quod domini decanus et provisores una cum magistro ejusdem Domus Dei ad(h)ibunt Domum Ville Parisiensis, ad super hoc conferendum cum dominis Ville, eisque remonstrandum quod tot infirmi, maxime illa [in]firmitate multum periculosa detenti, recipi non possent, cum sit species lepre ex qua sani inficerentur, necnon ad invocandum eosdem dominos Ville ut aliqua domus magna et spaciosa eisdem infirmis fieret extra villam, in qua hospitarentur et victualia eisdem ministrarentur per aliquas personas deputandas, elemosinas pro eis in villa petentes, prout in aliis villis hujus regni factum est. (444.)

1429. D. 7 novembris. — Dominus decanus fecit suam relacionem de hiis que fecit in Domo Ville Parisiensis, ad quam heri accesserat ex ordinatione capituli ad alloquendum dominos Ville super facto pauperum infirmorum de morbo moteroso currati[1], qui ex consilio dictorum dominorum Ville expulsi fuerant a Domo Dei Parisiensi, in qua recipi et manuteneri non potuissent absque magnis periculis que propter hoc evenire potuissent, quodque eosdem dominos Ville Parisiensis incitaverat ut una vel plures domus extra villam eisdem infirmis fieret, in quibus hospitarentur et victualia ex elemosinis et alias eis ministrarentur per ali-

1. *Corr.* boteroso currenti.

quas personas deputandas; qui quidem domini Ville eidem domino decano dixerunt quod (cum) inter eos de hujusmodi materia plura verba habuerant ut eisdem infirmis et eorum paupertati provideretur, quodque die crastina super hoc responsum darent dominis de capitulo; propter quod ordinatum est quod domini decanus, cantor et Cerisay adibunt Domum Ville die crastina, ad audiendum dictum responsum a prefatis dominis Ville. (445.)

1430. D. 12 decembris. — Cum jampridem ad obviandum eminenti periculo occasione illorum pauperum infirmitate morbi boterosi contagiosi detentorum, qui se juxta Terrale claustri ecclesie Parisiensis retraxerunt et inibi contra muros domorum claustralium domunculas fecerunt, conclusum fuisset et ordinatum quod aliqui dominorum adirent dominos Ville Parisiensis et alibi ad hujusmodi periculum notificandum, ut ipsi domini super hoc, sicuti in aliis villis et civitatibus hujus regni provisum est, de remedio, pro bono tam sanorum quam infirmorum hujusmodi, providere dignarentur et vellent, nonnullique dictorum dominorum capituli Parisiensis eosdem dominos Ville adiverint et premissa notificaverint, super hoc tamen aliter non extitit provisum, hodie conclusum et ordinatum fuit quod notarius capituli dictos dominos Ville ad(h)ibit ad requirendum et supplicandum ex parte capituli eisdem dominis quatinus, auctoritate justicie, dicti pauperes, in dicto Terrali existentes, dictum locum exire et ad domunculas sive tentoria extra villam propter hoc ordinatas et existentes, illic ire compellantur, et hoc faciendo domini parati sunt cum effectu elemosinas suas dictis pauperibus voluntarie et sufficienter dare; quod si non fecerint, porrigatur requesta curie Parlamenti ad hos fines. (456.)

1431. D. 14 decembris. — Quia hodie relatum est quod Prepositus mercatorum, scabini ac Prepositus Parisiensis ceterique domini Ville Parisiensis debent comparere die crastina in Camera Requestarum Domus pro facto pauperum infirmorum infirmitate morbi boterosi currentis detentorum, idcirco commissi fuerunt domini decanus, succentor, penitensiarius[1], Louviers, Chasteaupers, Condurier et alii qui voluerunt interesse, ad ibidem comparendum et eisdem dominis remonstrandum quod maxima pars

---

1. *Corr.* penitenciarius.

illorum infirmorum se retraxit juxta Terralle et domus Claustri, in magno periculo dominorum ac suorum servitorum et familiari(or)um, eisdemque requirendum quod auctoritate justicie comp(p)ellantur exire et ire ad tentoria eis preparata extra villam, in quibus domini mittunt suas elemosinas. (458.)

1432. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (460.)

1433. D. 30 decembris. — Commissi sunt domini decanus et succentor pro faciendo questam particularem inter dominos pro pauperibus morbo boteroso detentis et ad communicandum cum illis commissis ex parte communitatis Ville Parisiensis pro providendo eisdem pauperibus de domo seu hospicio extra villam et aliis eorum neccessariis. (461.)

1497.

1434. D. 2 januarii. — Quoniam ex parte communitatis Ville Parisiensis nuper supplicatum est dominis de capitulo quod ipsi dignarentur et vellent aliquam pecunie sommam per modum elemosine exhibere pro juvando eandem communitatem ad emendum unam domum extra villam Parisiensem ad in eadem hospitandum et separandum pauperes infirmitate illius periculosi morbi boterosi nunc cur[r]entis detentos, ideo materia hujusmodi in medium posita est, et omnibus consideratis, placuit dominis pro premissis et per modum elemosine dare et exhigere[1] centum l. t. in thesauro capiendas, de quibus primo et ex causa tradantur quinquaginta, et postmodum, visa diligencia per ex parte dicte communitatis Parisiensis deputatos commissarios circa hoc adhibita, alie quinquaginta l. t. tradentur; que quidem somma centum l. t. postmodum restituetur in thesauro de peccuniis proveniendis ex vendicione domus claustralis deffuncti domini Anthonii de Ponpadour, que nuper vendita est domino de Pierrepont, archidiacono de Josayo, pro summa ducentarum l. p., solvendarum in festo Pasche proxime venturo. (462.)

1435. D. 4 januarii. — Visa mala temporis dispositione, tam propter inundationes pluviarum quam propter infirmitatem currentem, circa quam fisici seu medici remedia exhibere non possunt, ideo ordinatum est quod, die dominica proxime ventura,

---

1. *Corr.* exhibere.

fiant processiones generales apud ecclesiam seu conventum Beate-Marie de Carmelitis. (463.)

1436. D. 7 januarii. — Quia tempus est valde indispositum propter nimiam habundanciam pluviarum et propter infirmitatem morbi illius periculosi et contagiosi morbi boterosi, contra quam medici et fisici remedia prebere non possunt, ordinaverunt [domini] processiones fieri generales, in quibus deportabuntur capse Sancti Marcelli et Sancte Genovefe Virginis cum solennitatibus assuetis, et commiserunt dominos succentorem et penitenciarium ad conferendum cum abbate Sancte-Genovefe de die qua fieri debeant hujusmodi processiones generales, quarum [emittetur] publicatio die crastina in sermone fiendo apud Carmelitas in processionibus generalibus nuper ordinatis. (464.)

1437. D. 9 januarii. — Quo ad processiones generales fieri ordinatas die jovis proxima cum cap[s]is et reliquiis, in quibus deportabuntur capse Sancti Marcelli et Beate Genovefe, ordinatum est quod fiant cum sollennitatibus et cerimoniis assuetis; et propter hoc commissi sunt domini cantor, succentor et Fabry ad advisandum et sciendum qualiter alias in talibus actum est. (464.)

1438. D. 11 januarii. — Attenta mala temporis disposicione, ordinatum est quod conferatur cum domino abbate Sancte-Genovefe pro capis cericeis, an portabuntur vel non die crastina in processionibus generalibus in quibus capse Sancti Marcelli et gloriose virginis Beate Genovefe deportabuntur. (466.)

1439. D. 16 februarii. — Ad evitandum scandala quamplurima obviandumque multis malis et animarum Cristi fidelium periculis occasione multitudinis et confusionis confessorum ad Domum Dei Parisiensem pro confessionibus audiendis affluencium, occurentibus, conclusum et ordinatum est, prout heri in consilio advisatum fuerat, quod pro instanti festo Cathedre Sancti Petri, in quo Xristi fideles ad ipsam Domum Dei Parisiensem pro indulgenciis consequendis affluunt, nulli erunt confessores deputati, exceptis tamen duodecim vel aliquo alio pauco numero qui erunt in ecclesia Parisiensi pro confessionibus extraneorum duntaxat audiendum[1]; et propterea mittantur cedule curatis Parisiensibus, ut moveant et inducant seu moveri et induci faciant

---

1. *Corr.* audiendis.

in pronis et sermonibus suarum ecclesiarum suos parrochianos et alios in eorum parrochiis degentes qui dictas indulgencias acquirere voluerint, ut tribus dietis ante et totidem post ipsum festum peccata sua eis vel suis deputatis vicariis confiteantur, et exinde, dicto festo durante, ad eandem Domum Dei suas elemosinas facturi et pauperes ejusdem visitaturi veniant. (466.)

1440. D. 18 februarii. — Placet quod fiet pulsacio campanarum tur[r]is Guillelmi, modo consueto, pro indulgentiis Domus Dei Parisiensis. (481.)

1441. D. 25 februarii. — Dominus decanus retulit quod, cum heri [ipse] et plures alii domini cum provisoribus Domus Dei Parisiensis, supra cupam in ecclesia congregati, advisarent certum locum in quo retruderetur soror Augeria, religiosa Domus Dei, diu est, suis exigentibus demeritis, prisionaria detenta, tamen super hoc comode convenire non poterant, idcirco hujusmodi negocium capitulo remiserant terminandum; super quo deliberatum est, et, licet major pars dominorum esset oppinionis quod ubi delictum commisit, videlicet in Domo Dei Parisiensi, ibidem penitenciam facere deberet, in aliquo loco ejusdem Domus clauso, ut alie dicte Domus religiose in hoc exemplum haberent et similia non perpetrarent, attamen considerato et attento quod dicta religiosa de preteritis non penitet delictis, sed in malo proposito perseverare intendit, que si in arcto loco sola recluderetur, a nullo consolaretur nec predicaretur, maxime in dicta Domo Dei in qua despectui haberetur, adeo quod forsan in ejus anima pejora prioribus fierent, idcirco, ad obviandum periculo anime illius, a mitiori parte conclusum est quod, si magister et administrator domus Filiarum Penitencium, vulgariter dictarum de la Magdalaine, voluerit eam recipere cum aliis ejusdem domus, ibidem retruderetur, ut predicatione boni patris et exemplo bonorum operum aliarum convertatur ad Dominum et peniteat consoleturque ab eisdem et quousque aliter super hoc per capitulum provisum fuerit. (486.)

1442. D. 7 marcii. — Relato per dominum Aymery quod, in provisione per Prepositum Parisiensem et alios facta pauperibus infirmis morbi boterosi, ordinatum fuit quod domini de capitulo, una cum parrochiis Civitatis, una die qualibet septimana, videlicet die martis, faciant expensas dictorum pauperum, videlicet virorum, existencium in Sancto-Germano de Pratis; quodque magister Johannes Fournier hujusmodi expensas pro die hod[i]erna

perquisivit, que ascendunt ad sommam LVI s. VIII d. p., ordinatum est quod, pro hac die, ad remboursandum dictum Fournier, quilibet dominorum dabit duos duodenos, et a cetero singulis ebdomadis quilibet dominorum dabit per modum elemosine unum duodenum; si autem aliqui dominorum majorem quotam dare voluerint, hoc facere poterunt ad eorum devocionem. (492.)

1443. D. 9 marcii. — Fiat pulsatio campanarum pro venia Domus Dei die dominica proxime ventura, modo consueto. (494.)

1444. D. 14 marcii. — Relato quod pauperes infirmi morbo boteroso indigent coopertutis et aliis utensilibus, ordinatum est quod capiantur viginti franci a sigillifero domini archidiaconi de Josayo super summa II^c l. p. per eum debitarum ratione vendicionis et liberacionis sue domus claustralis, ad emendum coperturas pro dictis pauperibus; conclusio vero alias facta pro expensis singulis diebus martis eisdem pauperibus ministrandis remanebit, videlicet quilibet dominorum, qualibet ebdomada, dabit unum duodenum, quod accipietur super capitulis ordinariis; et si aliqui recusarent dare dictum duodenum, ordinatum est quod distributor matutinalis ipsum retineat super distribucionibus recusancium. (496.)

1445. D. 18 marcii. — Licet alias ordinatum fuisset quod singulis ebdomadis quilibet dominorum daret unum duodenum pro expensis pauperum infirmorum singulis diebus martis fiendarum[1], tamen quia nonnulli renuunt hoc facere et alii non veniunt in capitulo, idcirco ordinatum est quod notarius qualibet septimana tradat tot duodenos quot sunt domini canonici Parisius residentes, videlicet quadraginta, computando dominos decanum et cantorem pro quatuor. (497.)

1446. D. 3 aprilis. — Committuntur domini Aymeri et Fournier ad communicandum cum dominis Ville et aliis super eo quod dominus succentor alias et hodie retulit quod magister Cosmas Guymier paratus est accipere onus sanandi omnes infirmos morbi boterosi currentis, videlicet quemlibet pro uno scuto, et eos nutrire, durante infirmitate, sub condicione quod, si non sanarentur, restituet peccunias sibi propter hoc traditas, et propter hoc se obligabit. (505.)

1. *Corr.* fiendis.

1447. D. 7 aprilis. — Quia relatum est quod parrochie Civitatis, juncte cum capitulo ad faciendum expensas singulis diebus martis pauperum infirmorum, parate sunt contribuere et suas elemosinas facere ad sanandum ipsos infirmitate qua detinentur, prout alias dictum est, idcirco ordinatum est quod fiet tabula de nominibus dominorum, et dominus Fournier ibit ad quemlibet ipsorum pro recolligendo ab eisdem id quod propter hoc voluntarie dare voluerint. (506.)

1448. D. 29 maii. — Audita supplicatione pro parte fratris Laurencii l'Aisné, bursarii Domus Dei Parisiensis, petentis ut, cum dominus Parisiensis episcopus velit eum assumere, petita tamen prius et obtenta a dominis de capitulo licencia, ad regimen et administracionem domus seu hospitalis Sancte-Katherine in vico Sancti-Dionisii, quatinus domini cum eo dispensare ac eidem permittere vellent et licenciam dare assumendi onus hujusmodi, dimittendo Domum Dei et officium bursarii ejusdem, super qua requesta ordinatum est quod hujusmodi materia differretur usque ad regressum dominorum provisorum Domus Dei, nunc absencium, licet quasi omnes domini essent oppinionis quod licencia non deberet ei dari, attento quod a juventute sua ibidem servivit cognoscitque res et jura ac affaria ejusdem Domus et forsan non inveniretur talis ad conducendum et exercendum hujusmodi officium bursarii sicut ipse est, quod cederet in magnum prejudicium Domus. (528.)

1449. D. 31 maii. — Non placuit nec placet dominis permittere Laurencio l'Aisné dimittendi Domum Dei pro acceptando regimen hospitalis Sancte-Katherine. (529.)

1450. D. 16 junii. — Hodie dominus de Refuge retulit quod magister Domus Dei Parisiensis nisu[s] est impetrare in cancellaria litteras regias contra dominos de capitulo, quas tamen non obtinuit, et de hoc non contentus, requestas pluribus dominis et presidentibus in Parlamento porrexit, nomine suo ac fratrum et sororum dicte Domus Dei, quarum tenore dicebat quod in contemptum certi processus pendentis coram Preposito Parisiensi inter dominos et ipsum ac religiosos dicte Domus ad causam confessorum instituendorum in dicta Domo, domini sibi multas molestias et vexaciones sibi faciebant, super quo ipse dominus de Refuge ibidem presens plures remonstraciones fecit dominis de Parlamento, adeo quod dictum fuit quod dictus magister obediet

in omnibus dominis de capitulo, maxime de materia que nunc se exhibet contra eum de suis compotis et administracione dicte Domus. (538.)

1451. D. 21 junii. — Lectum fuit certum arrestum die lune ultimate lapsa datum inter dominos de capitulo et magistrum Domus Dei Parisiensis, cum certa requesta pro parte dicti magistri dominis de capitulo scripto data, quibus lectis, remissa fuit hujusmodi materia ad veneris et ordinatum est quod fiet convocatio ad deliberandum super dictis arresto et requesta. (542.)

1452. D. 23 junii. — Quorum quidem arresti et requeste tenores successive sequuntur et sunt tales :

Extraict des registres de Parlement. — Entre frere Jehan le Fevre, maistre de l'Ostel-Dieu de Paris, soy disant appellant de maistres Pierre de Refuge, conseillier en la Court de ceans, et autres chanoines commis à oyr ses comptes par les doyen et chapitre de l'eglise de Paris, administrateurs dudit Hostel-Dieu, d'une part;

Et lesd. doyen et chappitre de l'eglise de Paris, d'autre part;

Veu par la Court la requeste baillée à icelle par led. le Fevre et autres religieux dud. Hostel-Dieu, et oy le rapport des commissaires ordonnés par la Court à parler ausd. parties, et tout consideré :

La Court a ordonné que, touchant les comptes dud. le Fevre oyz et clos par les commissaires dud. chappitre, icelluy le Fevre viendra respondre sur les recellemens et faultes qui y seront trouvées pardevant lesd. de chappitre ou leur commis;

Et en tant que touche les comptes à rendre par led. le Fevre, les fera corrigier et mettre en forme par gens de conseil, se bon luy semble, ausquelz seront iceulx comptes communiquez, ensemble les journaulx dudit le Fevre, par aucun des chanoines qui à ce sera commis par lesd. de chappitre, et ce dedens troys moys prochain venans pour toutes prefixions et delaiz; et au jour viendra respondre aux articles à luy baillés touchant le fait desd. derreniers comptes; et pour ce faire, a renvoyé et renvoye lad. Court led. le Fevre par devant lesd. doyen et chappitre de Paris ou leur commis, pour par eulx estre ordonné du fait et administracion dud. Hostel-Dieu ainsi qu'ilz verront estre à faire par raison.

Dit aux parties le xixe jour de juing l'an mil quatre cens quatre vings dix et sept.

Ainsy signé : de Cerisay. — Collation est faicte.

A nosseigneurs les doyen et chapitre de l'eglise de Paris.

Supplie trés humblement vostre humble religieux frere Jehan le Fevre, par vous commis à l'office de maistre de l'Ostel-Dieu de Paris, comme de l'an mil IIII^{c} LII il eust esté receu oud. Hostel-Dieu et y ait tousjours demouré jusques à present sans en partir, non obstant peste ou mortalité qui ayt eu cours, et durant lequel temps, c'est assavoir en l'an mil IIII^{c} IIII^{xx} et deux, il fut institué et estably oud. office de maistre, et par vous receu; ou quel estat il s'est gouverné au moins mal qu'il a peu, sans aucun scandalle ou reprehension; et soit ainsy que puys certain temps ença il ayt rendu par devant vous ou aucun de par vous deleguez, aucuns ses comptes, et depuys en a presenté d'autres qui encores ne sont examinés; et par la foi de ceulx qui ont esté examinés luy est deue certaine somme de deniers, et combien que led. suppliant, non cognoissant fait et stille de comptes, les ait fait faire par clers et autres non expers en ce, messieurs les auditeurs d'iceulx qui ont veu et visité lesd. comptes et sur iceulx veu ses journaulx, dient y avoir trouvé plusieurs omissions de receptes et plus grandes despenses en aucuns passaiges que ne portent lesd. journaulx; pourquoy led. suppliant, qui se vouldroit corigier et ne vouldroit à son povoir soustenir choze mal faite, dont il deust estre scandalisé ne reproché, attendu qu'il a tousjours fait recepte entiere des rentes et revenues dud. Hostel-Dieu, à son povoir, excepté des nouveaux aquestz dont il avoit intencion de faire mencion en son derrenier compte; et avecques ce luy seroient et sont deux plusieurs sommes de deniers qu'il a omis de reprendre en de(r)niers comptés et non receupz, et quant reprins seroient, encores luy pourroyt plus largement estre deu;

Que ce consideré et que led. supliant, se c'est vostre plaisir, requiert demourer en vostre grace et vivre soubz vous comme vostre obeissant subject;

Il vous plaise ordonner à messeigneurs les auditeurs bailler par escript aud. suppliant toutes les defaultes et erreurs qu'ilz dient avoir trouvées sur lesd. comptes, renduz et à rendre, et sur les papiers et journaulx, et aussi luy bailler et rendre sesd. comptes non examinés avecques lesd. journaulx et papiers, pour selon iceulx se corriger comme raison est, et vous ferés bien, et led. suppliant prira Dieu pour vous.

Quibus auditis, positum est in medium per dominum decanum quid sit super hiis agendum; super quibus, auditis singulorum dominorum specialiter convocatorum deliberacionibus, insequendo formam et tenorem dicti arresti, conclusum et ordinatum est quod domini provisores dicte Domus Dei Parisiensis, illi maxime qui negocium hujusmodi jam inceperunt et cognoscunt, vocatis secum aliquibus aliis dominis de capitulo qui voluerint interesse, dictum fratrem Johannem Fabry, supplicantem, qui coram ipsis in hac parte comparere et respondere tenebitur eisque obedire sicut capitulo, de et super recellamentis seu omissionibus et aliis deffectibus janpridem in ipsis compotis per deputatos capituli auditis et clausis, nuper repertis et eidem supplicanti ex parte ipsorum dominorum scripto per articulos traditis, diligenter et quamcitius examinabunt et audiant, ejusque processum ad cetera alia circa hec neccessaria et opportuna faciant, prout melius eis videbitur faciendum, ut exinde, audita eorum ratione, domini de capitulo contra eum, prout nocens vel ignoscens reperietur, procedere possint prout de jure et racione procedendum erit. Respectu vero compotorum suorum nundum examinatorum, pro quibus reddendis, corrigendis et in forma debita ponendis per dictum arrestum datus fuit sibi pro omni dilacione prefixus trium mensium terminus, ordinatum est quod hujusmodi sua compota nundum reddita, que nuper presentavit, una cum suis jornalibus ab eodem nuper recuperatus[1], communicabuntur per manus alterius dictorum dominorum provisorum tociens quociens voluerit, illis tamen in manibus capituli remanentibus usque ad totalem hujusmodi negocii decisionem. (543.)

1453. D. 26 junii. — Provisores : decanus, cantor, penitenciarius, Haqueville, Refuge et Aymery. (LL 230, p. 6.)

1454. D. 7 julii. — Injungatur per capitulum bursario et priorisse Domus Dei Parisiensis quod in capitulo afferant L l. per eos mediatim receptas de elemosina data pro infirmis modo Neapolitano sanandis, ad de ipsis ordinandum per capitulum prout videbitur expediens. (LL 229, p. 555.)

1455. D. 11 julii. — Coram provisoribus Domus Dei necnon quinque canonicis comparenti fratri Johanni le Fevre lecti fuerunt

---

1. *Corr.* recuperatis.

articuli alias sibi traditi, una cum responsionibus et confessionibus alias super ipsis articulis per eum factis et emissis coram dictis dominis, que in capite cujuslibet articuli scribuntur; quibus lectis, exhibuit quamdam supplicationem et petiit sibi super eadem responderi; super qua, illo ad partem retroacto, dicti domini deliberaverunt et post maturam deliberacionem, quia per dictam requestam dicebat plures misias et expensas fuisse pro negociis et affariis dicte Domus Dei quas omiserat in suis compotis, necnon plures peccuniarum sommas posuisse in recepta quas non receperat et eas omiserat ponere in capitulo denariorum computatorum et non receptorum, concluserunt dicti domini quod, tradendo per eum scripto misias quas pretendit fecisse et non computasse et pecunias per eum positas in recepta quas non recepit, ut dicit, domini ad eas respectum habebunt prout fuerit rationis; respectu vero suorum jornalium, illa habebit prout per arrestum dictum est; et nichilominus, visis suis compotis, jornalibus, responsionibus et confessionibus variis per eum pluries coram dictis dominis factis et malaversatione sua seu dilapidacione ex ipsis comperta, eumdem fratrem Johannem Fabry ab administracione Domus Dei suspenderunt; ulteriusque, insequendo deliberacionem alias in hujusmodi materia habitam, ordinaverunt quod detineretur prisionarius in carceribus capituli quousque cautionem sufficientem tradiderit; et commiserunt dominum Aymery ad providendum administracioni Domus Dei quousque fuerit aliud per capitulum super hoc ordinatum. Et ulterius ordinaverunt quod decanus, Chasteaupers, Refuge et Aymery adirent, immediate post, dictam Domum Dei et hujusmodi ordinationem et causas fratribus et sororibus significarent et remonstrationes necessarias eisdem facerent. Dicta vero ordinatio fuit postmodum dicto Johanni Fabry per dominos recitata fuitque sibi injunctum per decanum, sub pena suspensionis et excommunicationis et in vim obediencie ad quam tenetur capitulo, quod redderet se prisionarium in carceribus capituli. Qui quidem Fabry appellavit ad Sedem Apostolicam, et in via facti ad curiam Parlamenti; et nichilominus ductus fuit per geolarium in geolam capituli.

Quibus sic actis, decanus, Chasteaupers, Refuge et Aymery accesserunt ad Domum Dei et, convocatis in capitulo fratribus et sororibus, predictam ordinacionem et causas ejusdem cum pluribus remonstrationibus retulerunt, monuitque eos et eas decanus, sub penis excommunicacionis et inobediencie, ut domino Aymery et ab eo deputandis quoad administracionem Domus Dei, parerent quousque alias fuerit, quoad hoc, per capitulum ordinatum. (556.)

1456. D. 12 julii. — Hodie ex parte fratrum et sororum Domus Dei tradita fuit capitulo requesta inferius descripta, que lecta fuit; et,

audita illius lectura, dominus de Refuge retulit quod hodie ex parte fratris Johannis le Fevre porrecta fuit alia requesta curie Parlamenti, per quam dicebat se appellasse ab incarceratione de persona sua, die hesterna facta, ad Sedem Apostolicam et ad dictam curiam Parlamenti, petens provideri sue persone per dictam Curiam necnon dicte Domui Dei; qua supplicatione per Curiam audita, ordinavit quod ipse et domini de capitulo venirent die crastina de mane in eadem Curia, hostio clauso, ubi duceretur dictus le Fevre, dicturi hinc inde quicquid super hujusmodi materia haberent allegare, et audirentur, quodque dictus le Fevre hodie poneretur in domo alterius dominorum, in qua cum consilio suo loqui posset; et ideo petiit per capitulum in hujusmodi materia deliberari quid agendum sit, an videlicet appunctuamentum seu expletum per ipsos et alios provisores dicte Domus Dei, quoad hoc expresse commissos, factum, sustineri deberet nomine capituli vel nomine dictorum provisorum.

Super quo deliberatum est et conclusum quod, insequendo dictum appunctuamentum Curie, hujusmodi materia sustineretur et placitaretur nomine capituli die crastina in Parlamento, quodque hodie, post prandium, fierent memorialia pro placitando, que traderentur domino Pié-de-Fer, advocato et consiliario ecclesie, qui se obtulit hujusmodi materiam placitaturum.

Ordinatum fuit etiam quod fieret informatio super scandalo et injuriis ac murmuratione per religiosos et religiosas heri factis contra provisores, dum ibi fuerunt ad eisdem notificandum appunctuamentum et ordinationem quam eadem die fecerant super facto processus dicti le Fevre.

Et ulterius, juxta dictum appunctuamentum Curie, ordinatum fuit quod dictus le Fevre duceretur ad domum claustralem domini Johannis Quentin, penitentiarii, in qua cum consilio et aliis dicte Domus loqui posset. (558.)

1457. D. 23 julii. — Domini, supra cupam congregati, ordinaverunt corpus deffuncti fratris Laurencii l'Aisné, dum viveret bursarii Domus Dei, qui decessit in Claustro, in domo domini Symonis Michel, inhumari hodie hora prima postmeridiana in Domo Dei, ubi suam elegit sepulturam, et fiet conductus. (564.)

1458. D. 24 julii. — Lecto arresto novissime dato pro facto fratris Johannis le Fevre, nuper magistri seu administratoris Domus Dei Parisiensis, per quod commissi sunt per Curiam domini Thiboust, presidens, Bouchard, d'Origny et nonnulli alii domini consiliarii in Parlamento, cum nonnullis dominis canonicis Parisiensibus per capitulum deputandis, proviso quod sint de Parlamento, ad audiendum dictum le Fevre et alios reli-

giosos et religiosas necnon et provisores dicte Domus Dei Parisiensis, prout lacius in dicto arresto continetur, idcirco commissi et electi sunt domini archidiaconus de Josayo, cancellarius, Picart, Cerisay, Lenfant et Gaignon ad interessendum processui dicti le Fevre et alias faciendum juxta formam dicti arresti. (565.)

1459. D. 6 augusti. — Moderatio pro stacione Sancti-Christophori. (LL 230, p. 23.)

1460. D. 14 augusti. — Quo ad sororem Guillemetam la Rebelete, prisionariam actu detentam in carceribus capituli pro certis criminibus et delictis per eam commissis in dicta Domo, quam priorissa supplicat deliberari, quia provisores processum inceperunt, qui nundum perfectus est, idcirco hujusmodi materia eisdem in omnibus remissa est per eos terminanda. (LL 229, p. 569.)

1461. D. 13 septembris. — Audita relacione dominorum provisorum Domus Dei Parisiensis, dominis decano et capitulo inmediate subjecte, de et super inquisitione ex parte ipsorum et bono rapportu eisdem ac pluribus aliis dominis de ecclesia, die hesterna in domo domini decani propter hoc congregatis, factis de personna, statu, condicionibus, scientia, probitate ac bono zelo venerabilis et discreti viri magistri Martini Grevin, presbiteri, viso et attento quod, si dicta Domus Dei Parisiensis, nunc magistro seu rectore carens per destitucionem fratris Johannis Fabry, ab hujusmodi officio certis de causis nuper destituti, diu administratore careret, multa magna tam in spiritualibus quam in temporalibus damna et incommoda pateretur, cum eciam, per statuta, observancias et regulam religionis ejusdem Domus, domini de capitulo, eadem Domo carente magistro, ad illius superintendenciam seu officium magistri excercendum, aliquem utilem et ydoneum capellanum secularem committere possunt, maxime quando nullus religiosus ad hoc utilis et ydoneus in eadem Domo reperiri potest; considerato eciam bono ipsius magistri Martini zelo quem[1] gerit erga Domum ipsam et pauperes illius, qui eciam, prout relatum est, probato per eum illius Domus statu, religionem ejusdem cum nonnullis bonis viris ecclesiasticis intrare et in eadem Deo et pauperibus servire intendit, habita super premissis matura deliberatione, conclusum est quod dictus magister Martinus committeretur prout ex nunc

---

1. *Corr.* quod.

commissus et deputatus fuit per dictos dominos de capitulo ad superintendenciam seu officium magistri ejusdem Domus, usque ad eorum beneplacitum duntaxat, excercendum, ut pendente aliquo tempore, puta unius anni vel circa, domini eum et ejus zelum, ipse vero Domum ipsam et illius statum probare possint, si ad hujusmodi onus tam in spiritualibus quam temporalibus conducendum utilis et ydoneus fuerit.

Eadem vero die, vesperis durantibus, domini decanus, Chasteaupers, Hacqueville, Refuge et Aymery, provisores dicte Domus Dei, ad eandem Domum accedentes, eundem magistrum Martinum secum adducerunt[1], et, convocatis singulis fratribus, priorissa et nonnullis sororibus dicte Domus, suprascriptam conclusionem eisdem in capitulo Domus congregatis retulerunt, eos et eas caritative movendo et inducendo, ac eis et eorum cuilibet injungendo ut dicto magistro Martino, tamquam dicte Domus magistro, ex parte ipsorum dominorum commisso, in omnibus dicto officio incumbentibus parerent et intenderent, pacem et unionem inter eos servando. Et in signum premissorum, dictus dominus decanus eidem magistro Martino locum in capitulo, deinde stalum in choro, et postmodum locum in conventu fratrum assignavit, presentibus dictis fratribus et sororibus; quarum quidem sororum nonnulle de hoc murmurabant, et inter eas sorores Johanna la Bouchere et Johanna du Puys, dicentes quod dicto magistro non obedirent; propter quod postmodum vacate[2] fuerunt, una post aliam, coram dictis dominis; et, quia dicta soror Johanna du Puys casum suum recognovit, humiliter veniam petendo dominis [et] penitenciam salutarem sibi injungi, domini solum eam condempnaverunt ad standum in dicta Domo ut novissimam velatam hinc ad instans festum Omnium Sanctorum; dictam vero la Bouchere, cum increparetur partinaciter[3] et cum arrogancia respondebat, domini carceribus ejusdem Domus mancipari ordinaverunt quousque aliud fuisset super hoc per capitulum ordinatum.

Premissa vero interagendo, dictus dominus de Refuge superius ascendit una cum dictis fratribus, videlicet bursario, de Furno, de Loveris et aliis, et veniens in uno studiolo vocato le

1. *Corr.* adduxerunt.
2. *Corr.* vocate.
3. *Corr.* pertinaciter.

Petit Comptouer, unum coffrum coopertum corio et ferratum ferro albo et unum mandequinum munitum pluribus saccis, in quibus erat moneta cum certis aliis rebus in inventario alias de ipsis facto contentis (in dicto vero coffro erat aurum, eciam in dicto inventario declaratum), a quodam armaliolo extraxit et ea in uno alio magno antiquo coffro ferrato, duabus clavibus firmato, posuit, exceptis uno sacco signato F, in quo erant IIII^xx XIX l. XVI d. t., que capte fuerunt pro tradendo magistro Johanni Compains, erga quam[1] dicta Domus tenebatur in somma C francorum causa mutui per obligacionem, quam dictus dominus de Refuge dicebat habere, necnon quatuor tasseis argenteis pro distribuendo eas, prout domini alias consenserunt, illis quibus defunctus bursarius, cui pertinebant, eas legavit per ejus testamentum; et exinde veniens cum dictis fratribus in dicto capitulo Domus, in quo erant prefati domini et dictus magister Martinus, unam de clavibus dicti magni coffri dicto magistro Martino et aliam dicto de Furno tradidit; clavis vero dicti parvi coffri in quo est aurum, intra dictum magnum coffrum existentis, tradita est fratri Roberto Roux, bursario dicte Domus. (583.)

1462. D. 2 octobris. — Visa supplicatione Rouleti, nuper majoris puerorum Domus Dei Parisiensis, et audita relacione dominorum provisorum dicte Domus, attento quod sua spontanea voluntate recessit a dicta Domo et, quod proprium habebat, importavit, pro certis eciam aliis racionalibus causis per eos allegatis, conclusum est quod non placebat eum admittere seu recipere in dicta Domo, et approbatum est id quod circa hoc factum est per dictos dominos provisores. (594.)

1463. D. 4 octobris. — Comparuerunt in capitulo priorissa Domus Dei Parisiensis et sorores Johanna la Bouchere et Anthoneta la Papine, citate coram dominis ad diem hodiernam pro eo quod dicta priorissa heri recusaverat comparere coram dominis provisoribus ejusdem Domus, et dicte sorores eo quod die jovis ultimate lapsa dixerant coram dominis in capitulo ejusdem Domus existentibus, quod non obedirent magistro Martino, dicte Domus magistro per capitulum commisso : dicta priorissa pro sua excus[ac]ione dixit quod minas habuerat quod volebant eum[2] retinere

1. *Corr.* quem.
2. *Corr.* eam.

prisionariam ; dicte vero religiose interrogate quid volebant dicere quominus dicto magistro obedirent, que responderunt quod deliberate erant in omnibus sibi obedire juxta regulam religionis sue. Et sic remisse fuerunt, injungendo dicte priorisse quod reddat sua compota ultimate reddita, quod facere promisit. (594.)

1464. — Lecta quadam supplicatione iterum porrecta pro parte Rouleti de l'Orme, ordinatum est quod maneat dicta conclusio et quod dictus Roletus amplius non revertatur. (595.)

1465. D. 6 octobris. — Rouletus de l'Orme, certis pro causis exclusus a Domo Dei Parisiensi, fecit adjournari capitulum, et specialiter dominos Chasteaupers et Aymery, ad diem crastinam coram Preposito Parisiensi in casu novitatis et saisine.

Similiter fratres et sorores dicte Domus Dei Parisiensis fecerunt adjournari dominos decanum, Chasteaupers, Hacqueville, Refuge et Aymery, provisores dicte Domus, in casu novitatis et saisine, ad diem crastinam, coram dicto Preposito Parisiensi. (596.)

1466. D. 16 octobris. — Visa supplicatione Quintini, pueri chori Domus Dei, remissus est ad provisores dicte Domus, ad ordinandum super dicta sua supplicatione. (602.)

1467. D. 20 octobris. — Placuit quod Quintinus Hericourt vadat ad collegium pro studendo in Universitate Parisiensi. (603.)

1468. D. 25 octobris. — Comparuit in capitulo quidam nuncius regius qui litteras missivas ex parte supremi domini nostri Regis dominis decano et capitulo ecclesie Parisiensis directas, eisdem dominis capitulantibus presentavit, mencionem facientes de hiis que dicti domini seu eorum deputati provisores Domus Dei Parisiensis fecerunt circa reformacionem ipsius Domus ac religionis et personarum ejusdem ; per quas eciam de sua gracia et benivolencia exhortatus est dominos de capitulo et nichilominus mandat eisdem quod hujusmodi reformacionem diligenter perficiant, expellando[1] a dicta Domo religiosos et religiosas ac alias dicte Domus personas juxta statuta et regulas religionis ejusdem Domus vivere et eisdem dominis obedire nolentes, et in eadem Domo ponendo nobiles personas, sicut jam inceperant, que hujusmodi Domum in spiritualibus et temporalibus regere et gubernare ac ejus utilitatem servare possint, ut pauperes infirmi in

1. *Corr.* expellendo.

eadem Domo degentes, de bonis ejusdem Domus, juxta fundatorum et benefactorum ejusdem intencionem, sustentari, alimentari et manuteneri ac caritative tractari valeant in futurum. (605.)

1469. — Hodie comparente in capitulo fratre Johanne Vacher, alias de Furno, religioso Domus Dei Parisiensis, ob hoc justiciabili capituli, citato personaliter ex officio dominorum, contra quem dominus de Refuge, alter provisorum Domus Dei Parisiensis, proposuit quod, licet per arrestum curie Parlamenti frater Johannes Fabry, nuper magister Domus Dei Parisiensis, ab hujusmodi magisterii officio suspensus fuerit, dictaque Curia negocium provisionis ejusdem Domus [dominis] remiserit ut eidem Domui de magistro et alias providerent quousque per eam fuerit alias ordinatum, ipsique domini ad magisterium et regimen dicte Domus commiserint magistrum Martinum Grevim, virum ydoneum et sufficientem, tamen ipse de Furno, nescitur qua fultus auctoritate, in eadem Domo se gerit pro magistro seu vicario dominorum de capitulo, sub umbra quod, dicta Domo carente magistro per suspencionem dicti le Fevre, dominus Aymery, ex parte dominorum commissus ad providendum dicte Domui in spiritualibus et temporalibus, eundem de Furno tunc commisit ad superintendenciam ejusdem Domus quousque fuisset aliud per dominos ordinatum, que commissio sibi remota fuit per institucionem dicti Grevin; quodque a tempore institucionis dicti magistri Martini, idem de Furno id quod defuncta soror Bona du Val, religiosa dicte Domus, proprium habebat, apprehendit, eamque in confessione audivit, nec eidem magistro Martino sic instituto obedire voluit, mandata dominorum pervipendo[1], pluraque alia fecit in contentum[2] auctoritatis dominorum. Super quibus dictus de Furno interrogatus dixit quod fuerat ex parte dominorum commissus vicarius in eadem Domo; sed, quia sibi dictum est per dominos quod hujusmodi sua commissio revocata fuerat per institucionem dicti Grevin, qui in ejus presentia fuerat institutus in officio magistri dicte Domus, dixit et declaravit quod a cetero se non portabit pro vicario in dicta Domo; quo ad ea que dicta defuncta religiosa ex proprio habebat, dixit quod ea non apprehendit nec audivit in confessione; quo vero ad obedienciam

1. *Corr.* parvipendendo.
2. *Corr.* contemptum.

quam non exhibuit dicto magistro Martino, nichil validum respondit.

Quibus auditis ipsoque de Furno extra capitulo[1] retracto et auditis singulorum dominorum votis, conclusum est quod injungeretur eidem de Furno pro ista vice, sub pena suspensionis et excommunicacionis late sentencie, quod dominis provisoribus dictoque magistro Martino, tanquam magistro dicte Domus Dei Parisiensis, obediat et eorum mandatis pareat, se a cetero pro vicario in eadem Domo minime portando; quod exinde factum est per dominum decanum nomine et de mandato capituli, ipso de Furno in capitulo advocato. (605.)

1470. — Deinde, post capitulum, domini decanus, de Chasteaupers, Haqueville, Refuge, Emery, provisores Domus Dei Parisiensis, et Petrus Courtin, canonici Parisienses, ad dictam Domum Dei accesserunt, et convocatis in loco capitulari ejusdem Domus magistro, fratribus, Johanne de Furno, Javeaulx et ceteris fratribus, necnon priorissa cum majori parte sororum ejusdem Domus, prefatus nuncius regius ibidem accedens, litteras missivas ex parte dicti domini nostri Regis dictis magistro, fratribus, sororibus et aliis personis ejusdem Domus directas, mencionem de contentis in aliis similibus suis litteris capitulo directis facientes, ibidem presentavit, per quas eciam eisdem mandabat ut dictis dominis de capitulo ac eorum commissariis circa reformacionem dicte Domus et religionis ac personarum ejusdem obedirent et eorum mandatis parerent; eisdemque litteris lectis, lecte fuerunt eciam littere missive capitulo directe. Quo facto, dominus decanus, ex ordinatione dictorum dominorum, auctoritate capituli monuit omnes et singulos fratres priorissamque et singulas sorores et filias ejusdem Domus ibidem presentes, et absentes in personas presentium, sub pena excommunicacionis late sententie, ut dictis dominis provisoribus et magistro per capitulum deputato, ibidem presenti, juxta statuta religionis ejusdem Domus obedirent, eosdem monendo caritative ut pacem et concordiam inter se haberent et servarent ac pauperibus Xristi servirent ceteraque facerent que per tenorem statutorum religionis ejusdem Domus facere tenentur. Quibus omnibus dicti religiosi et religiose consenserunt, saltim nichil in contrarium dixerunt.

---

1. *Corr.* capitulum.

Ibidem eciam et incontinenti comparuit magister Johannes Barbin, hostiarius Parlamenti, qui, dando executioni certum arrestum nuper datum per curiam Parlamenti, inhibiciones in eodem contentas dictis fratribus et sororibus fecit, post lecturam hujusmodi arresti per eum factam dictis fratribus et sororibus. (607.)

1471. D. 31 octobris. — Datus est habitus Martino Grevin, magistro Jacobo Chaignon et Matheo Fleuret, presbytero. (610.)

1472. D. 6 novembris. — De promotore actore contra fratrem Petrum de Javeaulx, citatum ex officio, comparuit frater Johannes de Furno qui asseruit dictum Javeaulx esse infirmitate detentum, adeo quod non posset comparere; ideo dictum fuit quod expectaretur usque ad mercurii proximam. (611.)

1473. D. 8 novembris. — Quia pervenit ad noticiam capituli quod magister et nonnulli religiosi Domus Dei Parisiensis, in numero quatuor duntaxat, pro aliis fratribus et sororibus se fortem (*sic*) facientes, dudum, sine scitu, licencia et auctoritate capituli, tradiderunt Andree Parroisse et Johanni Parroisse ac eorum uxoribus et superviventi ipsorum quamdam domum seu firmam, vulgariter nuncupatam domus Sancti-Xristofori, situatam cum ejus pertinenciis et dependenciis in suburbiis ville de Braya-Comitis-Roberti, ad annuum redditum quinque modiorum grani, videlicet duas partes bladi et terciam avene, super quo domini provisores dicte Domus Dei Parisiensis pro nunc existentes retulerunt invenisse dictam Domum Dei Parisiensem ex hujusmodi tradicione quam dicti magister et religiosi sine scitu et auctoritate capituli facere non potuerunt nec debuerunt, fuisse in multo deceptam quodque tempore hujusmodi tradicionis, sicut premittitur facte, et depost pro multo majori quantitate grani ad utilitatem dicte Domus Dei tradi potuisset et posset de presenti, visa copia litterarum hujusmodi tradicionis sine auctoritate et licencia capituli facte, capitulum declaravit et declarat tradicionem hujusmodi per prefatos magistrum et religiosos de predicta domo, terris, pertinenciis et deppendenciis ejusdem, dictis Andree Parroisse et Johanni Parroisse ac suis uxoribus et superviventi eorundem factam, fore et esse nullam et invalidam, ipsamque cassavit et adnullavit, prout ex nunc cassat et adnullat, et ordinatum est ipsam domum cum ejus pertinenciis tradi ad utilitatem dicte Domus Dei per magistrum, fratres et sorores ejusdem prout provisores et

ipsi melius advisabunt, quam tradicionem capitulum approbabit et auctorisabit. (612.)

1474. D. 1 decembris. — Hodie Petrus Kalendat, nuncius regius, presentavit in capitulo litteras missivas domini nostri Regis de data xv novembris, signatas : Charles, Pequineau, tangentes reformacionem Domus Dei Parisiensis, pro qua perficienda ipse dominus noster Rex per easdem litteras suas capitulum exhortatus est; et ordinatum est quod domini provisores dicte Domus Dei faciant responsionem ad easdem. (625.)

1475. D. 18 decembris. — Quia relatum est per auditores compotorum domini Compains, nuper camerarii clerici, quod ipse posuit in suis compotis [quod] solvit duo scuta illis qui vocati fuerunt in consilio pro facto sororis Augerie, religiose Domus Dei Parisiensis, ordinatum est quod domini provisores Domus Dei injungant bursario dicte Domus quod restituat dicta dua scuta dicto domino Compains ut non teneat compotum de ipsis. (631.)

1476. D. 28 decembris. — In capitulo generali injuncta fuerunt ea que sequuntur :

Injunctum est per dictum dominum decanum, nomine capituli Parisiensis et provisorum, omnibus et singulis religiosis dicte Domus, etiam et sororibus, quod a cetero non recedant a dicta Domo Dei sine licentia magistri dicte Domus Dei per capitulum commissi, sub pena carceris, nisi sint officiarii dicte Domus, sicut bursarius, procurator et alii.

Item, quod omnes et singuli fratres, sive officiarii sive non, a dicta Domo Dei pro negociis ejusdem recedentes, revertantur ad dictam Domum Dei ante horam septimam de sero.

Item, quod nullus fratrum tradat lingium suum ad dealbandum alicui sorori particulariter, sed ipsi fratres tradant suum lingium simul illi sorori que habebat onus dealbandi lingium fratrum.

Item, injunctum est sorori Guillemete la Riblete quod recedat apud Corbolium in Domo seu hospitali dicti loci, prout jampridem certis pro causis fuit ordinatum per capitulum, et inhibitum est quod sibi non tradantur amplius victualia in dicta Domo.

Item, attento quod ..... la Bourdonne, nuper filia dicte Domus, cui nuper pro certis causis data est licentia et injunctum est quod

recederet a dicta Domo, non habet parentes Parisius, permissum est quod possit se tenere in dicta Domo per quindenam in suo capucio, et pendente hujusmodi tempore, mittet erga parentes suos ut veniant eam quesituri.

Item, insequendo ordinacionem capituli alias factam supra cupam in ecclesia, ad requestam domini penitenciarii et fratris Johannis Fabry, tunc magistri dicte Domus, declaratum et ordinatum est quod sorores Margarita la Blanche et Maria la Baiolle non sint amplius in officiis de chevetaines et portieres.

Item, ordinatum est et injunctum per dominum decanum sorori Mathurine quod se redderet prisionariam in carceribus dicte Domus Dei, quod postmodum fecit.

Item, injunctum est sororibus Katherine l'Aveulle, Jaqueline la Mestaille, Johanne du Puys et Helene quod publice in dicto capitulo peterent veniam magistro Martino Grevin, magistro dicte Domus per capitulum commisso, de injuriis per eas sibi illatis et ex eo quod sibi non obedierant sicut tenebantur; quod fecerunt, dicta du Puys murmurante et dicente quod nunquam sibi aliquid dixerat.

Item, injunctum est omnibus et singulis fratribus et sororibus dicte Domus Dei quod ipsi infra octavam ponant in scriptis per declaracionem omne id quod proprium apud se habent et eandem declaracionem tradant domino decano infra hujusmodi octavam.

Item, declaratum est eisdem quod a modo singulis diebus veneris tenebitur capitulum in dicta Domo, insequendo statuta ejusdem, in quo capitulo dominus decanus se inveniet vel unus de provisoribus dicte Domus. (636.)

1498.

1477. D. 8 januarii. — Super supplicatione magistri Johannis Fabry, religiosi Domus Dei Parisiensis et nuper magistri dicte Domus Dei, quia in eadem supplicatione plura continentur que vix in capitulo et absque matura deliberacione prehabita terminari possent, idcirco ordinatum est quod dominus decanus et aliqui domini de capitulo quos voluerit, una cum dominis provisoribus dicte Domus Dei, viso tenore dicte supplicationis, advisabunt quid agendum erit super contentis in eadem, et postmodum, audita eorum relacione, capitulum ordinabit prout fuerit ordinandum. Attamen, quo ad articulum in quo fit mencio de anullatione arre-

ragiorum et ordinacione Parlamenti, ex deliberacione dominorum capitulancium ex nunc conclusum est quod capitulum non adnullabit hujusmodi arresta, acta et ordinaciones Parlamenti in hac parte data nec eis renunciet, sed quicquid factum fuerit in hujusmodi materia remanebunt[1] in suis vigore et robore. (642.)

1478. D. 12 januarii. — Comparuit in capitulo frater Johannes Fabry, qui suam supplicationem recitavit; qua audita, domini deliberaverunt, et, attentis variis deliberationibus, quia etiam provisores non erant presentes, conclusum fuit quod fieret convocatio ad diem veneris proxime venturam ad peramplius deliberandum super hujusmodi sua supplicatione; et interim provisores videbunt arresta Curie in hac parte data et advisabunt quid agendum erit super hujusmodi supplicatione, ipsumque Fabri audiant et referant ad dictam diem. (644.)

1479. D. 13 januarii. — Provisores unacum quatuor canonicis in domo domini de Hacqueville congregati pro facto fratris Johannis le Fevre, advisaverunt quod pro bono et utilitate dicte Domus et insequendo conclusionem capituli die lune ultimate lapsa in hujusmodi materia captam, capitulum non debet se desistere a dictis arrestis et ordinacionibus, sed manere debent in suis vigore et robore executionique demandari; et sic dictus le Fevre Domum Dei, ut religiosus, pro presenti intrare non debet, prout requirit, pro pluribus causis per eos allegatis. (644.)

1480. D. 19 januarii. — In facto requeste fratris Johannis Fabry, religiosi Domus Dei Parisiensis, pro quo convocatio fuit ad hodie facta, visis tenoribus arrestorum Curie ad prosecutionem capituli et provisorum Domus Dei Parisiensis contra ipsum le Fevre datorum auditisque super hoc dictis dominis provisoribus maturaque deliberatione habita, ex deliberationibus singulorum dominorum capitulancium conclusum est quod dictus Fabry obediet dictis arrestis, contra que capitulum nichil innovabit aut faciet, sed juxta tenorem illorum cogetur dictus Fabry ad tradendum et solvendum dicte Domui Dei provisionem mille librarum in altero ipsorum arrestorum adjudicatam, et ad cetera alia facienda que in eisdem arrestis continentur; et super eo quod petebat recipi et poni in dicta Domo Dei ut religiosus, similiter insequendo hujusmodi arresta, conclusum est quod pro presenti non intrabit dictam Domum, ut religiosus aut alias, sed adimpleat

---

1. *Corr.* remanebit.

contenta in dictis arrestis et postmodum advisabitur per capitulum super provisione sue persone, dominis de Bellay se opponentibus formaliter quod aliquid fiat per capitulum in et contra hujusmodi arresta in prejudicium dicte Domus Dei et quod fiat aliqua deliberatio sine provisoribus aut expressa convocatione. (647.)

1481. D. 22 januarii. — Provisoribus unacum magistro, fratre Johanne de Furno, priorissa et pluribus sororibus in loco capitulari congregatis, Philippus Compere, nuncius regius, binas litteras missivas Regis, unam capitulo Parisiensi, aliam magistro, fratribus et sororibus Domus Dei directas, mentionem de reformacione religionis dicte Domus Dei inchoata facientes, sub data Ambasii, die xvi[a] hujus mensis, presentavit, que lecte fuerunt, monuitque decanus et exhortatus est dictas sorores juxta illarum tenorem. (648.)

1482. D. 26 januarii. — Domini provisores Domus Dei Parisiensis committuntur ad advisandum cum magistro et religiosis ejusdem Domus modum tradendi quasdam terras et prata cum certis domibus sitas juxta Corbolium, spectantes dicte Domui Dei, quas petit magister Jacobus du Teil et offert de ipsis xvi l. p. redditus viagerii. (649.)

1483. D. 11 februarii. — Hodie ex parte domini Aurelianensis presentate fuerunt quedam littere missive ipsius domini pro facto sororis Guillemete la Ribelete, religiose Domus Dei Parisiensis, excommunicate, agravate et reagravate, pro eo quod non paruit mandatis et ordinacioni capituli, per quas litteras requirit idem dominus Aurelianensis, ad requestam quorumdam suorum servitorum, quod dicta la Ribele non expellatur a dicta Domo sed in eadem maneat : ordinatum est quod tradantur hujusmodi littere domino de Refuge, alteri provisorum dicte Domus, qui faciet responsum et dabit intelligere factum dicto domino Aurelianensi. (LL 230, p. 83.)

1484. D. 26 februarii. — Hodie dominus de Hacqueville retulit quod hodie in Parlamento priorissa et sorores Domus Dei Parisiensis tradiderunt requestam contra dominos provisores ipsius Domus pro facto cujusdam sororis vocate Katherine l'Aveulle, que nuper propter ejus demerita et inobediencia[m] fuit disciplinata in dicta Domo; sed post plures remonstraciones per eum factas, per Curiam responsum fuit dicte requeste quod Curia

intelligebat dictas sorores disciplinari tociens quociens invenirentur defectuose. (87.)

1485. D. 17 marcii. — Super suplicacione sororum Domus Dei Parisiensis, petencium et requirencium alios confessores sibi dari quam illos quos domini provisores sibi tradiderunt, quos habent, ut dicunt, suspectos, quoniam eas scandalisaverunt in eorum sermonibus, super quo deliberatum et ordinatum fuit quod fiat convocacio ad primum capitulum ad deliberandum tam super hoc quam super provisione facienda in facto dicte Domus Dei, ut in eadem habeatur pax inter religiosos et religiosas ac alias personas dicte Domus et ad obviandum scandalo et clamoribus populi; et fuerunt domini oppinionis quod habeant alios confessores, per capitulum eligendos, eisdem non suspectos. (92.)

1486. D. 20 marcii. — Positum est in medium per dominum decanum quid et qualiter agendum esset in facto Domus Dei Parisiensis necnon fratrum et sororum ejusdem, pro quo facta est ad hodie convocacio ad advisandum aliquod bonum medium pro pace et unione inter magistrum et fratres et sorores ejusdem Domus ponenda et ut pauperes infirmi in eadem Domo existentes cum majori caritate tractari possint, et ad obviandum clamoribus tam dictorum fratrum et sororum quam populi hujus ville. (92.)

1487. — Quia relatum est quod, ad requestam dominorum provisorum dicte Domus Dei, data est dictis fratribus et sororibus audiencia post prandium in Parlamento ad ibidem faciendum querimonias quas pretendunt contra ipsos provisores necnon magistrum Martinum Grevim, magistrum dicte Domus Dei, quarum copiam ipsi fratres et sorores hodie capitulo tradiderunt in pluribus articulis, ibidem lectis, idcirco conclusum et ordinatum est quod hujusmodi materia diferatur quousque visa fuerint que per Curiam super ipsis ordinata fuerint, quodque domini assisterent in dicto Parlamento cum dictis provisoribus ad videndum placitari hujusmodi materiam. Et quo ad confessores per dictas sorores petitos, alios ab illis sibi nuper datis, ordinatum quod unacum ipsis nuper datis habeant aliquos alios, puta de beneficiatis ecclesie et subpenitenciariis aut aliis probis et expertis viris, eisdem non suspectis. (92.)

1488. D. 31 marcii. — Fiat pulsacio campanarum hodie et die crastina, more solito, pro venia Domus Dei; quoad confessores, pro

hac vice magister et fratres capiant de quolibet ordine Mendicancium quadraginta religiosos cum certo alio numero presbyterorum secularium quos viderint ad hoc ydoneos et sufficientes. (96.)

1489. D. 9 aprilis. — Domini ratum et gratum habuerunt certum tractatum alias, videlicet anno Domini millesimo cccc° septuagesimo quinto, die quinta augusti, inter magistrum et fratres Domus Dei Parisiensis qui pro tempore erant, ex una, et nobilem virum Anthonium de Villers, dominum temporalem de l'Isle-Adam, de Villari-Bello et de Clamarcio, ex alia partibus passatum, per cujus tenorem ipse dominus Anthonius admortisavit et exoneravit quemdam feodum eidem Domui Dei spectantem [1], per defunctum Guillelmum Coulonbel, dum viveret eidem Domui Dei datum et legatum, a prestacione hominis viventis et morientis et aliorum quorumcumque onerum sibi, racione dicti feodi, aut suis in futurum debitorum, mediante summa CL scutorum auri per eosdem de Domo Dei una vice soluta, et mediante uno anniversario per eosdem de Domo Dei singulis annis in mense aprilis vel in mense julii celebrando in dicta Domo pro dicto domino Anthonio et ejus parentibus defunctis, prout lacius continetur in litteris super hoc confectis, sub sigillo prepositure Parisiensis, de data predicta, passatis, signatis Prestre et Lienart. (99.)

1490. D. 11 aprilis. — Hodie lectum fuit in capitulo arrestum novissime datum inter capitulum Parisiense et religiosos et religiosas Domus Dei Parisiensis, continens plures articulos; et inter alios continetur quod, postquam magister Martinus Grevim, nuper commissus ad officium magisterii ipsius Domus excercendum, suplicavit in capitulo exonerari a dicto officio, fuit ipse magister Martinus ab hujusmodi officio exoneratus per Curiam, que ordinavit quod capitulum providebit eidem Domui Dei de uno alio magistro sufficienti et ydoneo, qui vivet religiose : super quo pro presenti ordinatum est quod domini provisores se inquirent diligenter de aliqua bona persona et eam committant ex parte capituli, usque ad quindenam vel tres septimanas, ad dictum officium faciendum, et interim fiet inquisicio de uno bono et sufficienti viro pro dicto officio excercendo. (101.)

1491. D. 18 aprilis. — Dominus decanus, alter provisorum

1. *Corr.* quoddam... spectans.

Domus Dei Parisiensis, accessit ad ipsam Domum Dei et injunxit fratri Johanni le Vacher, alias de Furno, religioso ipsius Domus, quatinus claves quas nuper habebat magister Martinus Grevim, nuper magister dicte Domus, in manibus ipsius de Furno, postquam ipse Grevim fuit exoneratus ab hujusmodi officio, positas, traderet magistro Ludovico Vassoris, presbitero, in theologia licenciato et capellano in ecclesia Parisiensi, per dominos provisores ipsius Domus, de mandato capituli, commisso ad officium magisterii ipsius Domus quousque per eosdem dominos de capitulo eidem Domui Dei fuerit provisum de uno magistro sufficienti et ydoneo; qui quidem de Furno respondit quod hujusmodi claves sibi non traderet, sed eas afferet in primo capitulo. Insuper ipse dominus decanus eidem de Furno dixit quod, licet die lune ultimo lapsa inhibitum fuisset eidem et aliis fratribus et sororibus ipsius Domus quod a cetero non permitterent quovismodo cordubernarium et quosdam alios servitores ejusdem Domus, ab eadem Domo certis pro causis expulsos, dictam Domum intrare nec in ea conversari, tamen hoc eis permiserunt; quapropter iterum sibi, tamquam seniori, et aliis de dicta Domo in personam ipsius [remonstravit] ne eosdem cordubennarium et alios dictam Domum intrare et frequentare permittant. Finaliter injunxit eidem de Furno, sub penis suspensionis et excommunicationis late sentencie, quatinus claves quas a manibus..... cui per dominos provisores tradite fuerant, certis mediis habuerant nonnulli de dicta Domo, eidem restituerent hodie per totam diem, alioquin etc. (101.)

1492. D. 20 aprilis. — Ex deliberacione et conclusione dominorum capitulancium electus et commissus est venerabilis et discretus vir magister Guillelmus le Bourcier, canonicus Parisiensis, ad superintendenciam Domus Dei Parisiensis, dato sibi coadjutore domino magistro Simone Michel, eciam canonico Parisiensi, erga quem, in ipsius domini le Bourcier absencia, religiosi et religiose ac alie persone dicte Domus poterunt se dirigere pro negociis ipsius Domus, et hoc quousque aliter fuerit per capitulum provisum dicte Domui Dei de una bona persona sufficienti et ydonea ad magisterium ipsius Domus Dei excercendum, juxta appunctuamentum seu arrestum curie Parlamenti novissime datum. Quibus quidem dominis le Bourcier et Michel data est et attributa potestas per capitulum faciendi et excercendi in dicta

Domo Dei ea que ad officium magistri dicte Domus spectant, et quibus fratres et sorores ac alie persone ipsius Domus tenebuntur obedire in omnibus in quibus tenentur obedire magistro Domus pro tempore; et ordinatum est hoc eisdem fratribus et sororibus intimari et notificari. Quam ordinacionem insequendo, domini cantor, archidiaconus Parisiensis et de Hacqueville, ad hoc per capitulum deputati, premissa omnia eisdem fratribus, priorisse et sororibus dicte Domus, in loco capitulari ipsius Domus propter hoc convocatis, in ipsorum dominorum le Bourcier et Michel presencia, intimaverunt et significaverunt, injungentes eisdem et eorum cuilibet, auctoritate capituli Parisiensis, quatinus eisdem dominis, sicut premittitur commissis, haberent obedire sicuti obedire tenentur magistro ipsius Domus, donec et quousque aliter fuerit per capitulum provisum ad officium magisterii ipsius Domus; quos cum graciarum actione receperunt et acceptaverunt, promittentes illis in omnibus obedire, et de hoc congratulantes recesserunt. (102.)

1493. D. 23 aprilis. — Super suplicacione Roleti de l'Orme, nuper commorantis in Domo Dei Parisiensi, qui petit quod admittatur in dicta Domo sicut prius, ordinatum est quod domini le Boursier et Michel, commissi ad superintendenciam dicte Domus quousque fuerit provisum de uno magistro, conferant super hoc cum dominis provisoribus ejusdem et videantur ad primum capitulum registra de hiis que super hoc facta fuerunt in capitulo, et postmodum ordinabitur. (103.)

1494. D. 2 maii. — Visis litteris missivis domini nostri Regis factum reformacionis Domus Dei Parisiensis tangentibus, ordinatum est quod in hujusmodi materia fiat juxta arrestum Parlamenti novissime datum. (108.)

1495. 18 maii. — Ordinatum est quod dominus Bourcier, nunc commissus ad superintendenciam Domus Dei Parisiensis, et dominus Parpas, camerarius clericus, adeant dominos Ville et Prepositum Parisiensem ad conferendum cum ipsis super facto infirmorum infirmitate illa que wulgariter appellatur de Naples, detentorum, qui quothidie affluunt in dicta Domo Dei Parisiensi in maximo numero, adeo quod tota Domus inficitur, et ut provideant super hoc de remedio prout fuit alias provisum. (114.)

1496. D. 25 junii. — Provisores : decanus, penitenciarius, Haqueville et Refuge, licet ipse de Refuge requisiverit exonerari. (124.)

1497. D. 27 junii. — Dominus de Refuge suplicavit exonerari, prout de facto se exoneravit, ab officio provisoris Domus Dei Parisiensis, dicens quod paratus est interesse in reddicione compotorum ejusdem Domus, et alias non est intencionis se intromittere de hujusmodi officio. (127.)

1498. D. 6 julii. — Visa suplicacione sororis Katherine l'Aveulle, religiose Domus Dei Parisiensis, contra dominum Aymeri porrecta, insequendo tenorem appunctuamenti per curiam Parlamenti novissime in facto Domus Dei Parisiensis dati, domini commiserunt dominos archidiaconum Parisiensem et cancellarium ad partes ipsas audiendum super contentis in dicta suplicacione et de ipsis cognoscendum et decidendum. (130.)

1499. D. 30 octobris. — Comparente in capitulo coram dominis Roleto de l'Orme, de Domo Dei Parisiensi, humiliter suplicavit dominis ut cum ab ejus juventute servierit in dicta Domo Dei Parisiensi, sub spe et intencione intrandi religionem ipsius Domus et in eadem serviendi toto tempore vite sue pauperibus ejusdem, sicuti facere soliti sunt alii religiosi ipsius Domus, fueritque eidem datus habitus religionis ejusdem Domus per dominos ad annum probacionis, diu est, elapsum, et postmodum, pro certis casibus sibi impositis, ab eadem Domo expulsus fuerit, est jam annus elapsus vel circiter, quo durante seu pro parte, undique vagando, quo diverteret nescivit, cum alium modum vivendi non didicisserit, quatinus domini de eorum gracia speciali ipsum in dicta Domo et ad vota religionis dicte Domus Dei facienda recipere et admittere dignarentur, submittens se humiliter in premissis gracie... dominorum : super quo domini deliberaverunt, sed hujusmodi materia [remissa] est ad diem crastinam ut, recolectis oppinionibus dominorum, a majori parte conclusio fieri possit in hujusmodi materia. (166.)

1500.

1500. D. 25 junii. — Provisores : cancellarius, Lailly et Pinelle. (LL 231, p. 3.)

1501. D. 14 augusti. — Moderacio pro stacione Sancti-Christophori. (28.)

1502. D. 19 decembris. — Petrus Gruet, Parisiensis diocesis, clericus, de Domo Dei, ad acolytatum promotus. (83.)

1503. D. 28 decembris. — Capitulum generale : omnia in competente statu compererunt domini; fratribus vero et sororibus injunxerunt, prout alias, quod abstinerent a quibusdam ludis et insolenciis quos et quas consueverant facere in festo Regum, alias procederetur ad punitionem delinquentium. (84.)

1504. D. 30 decembris. — Audita suplicacione priorisse Domus Dei mencionem faciente de quadam domo sita juxta domum Filiarum Sancte-Clare, ordinatum est quod ad primum capitulum videatur conclusio alias facta super facto ipsius domus, et hoc facto, ordinabitur super requesta dicte priorisse. (85.)

1501.

1505. D. 4 januarii. — Jaquelina la Fevre, Maria Enguerrande et ..... emiserunt vota. (86.)

1506. — Ex deliberacione et ordinacione capituli injunctum est sorori Johanne l'Asseline, priorisse Domus Dei Parisiensis, sub pena inobediencie, quod pareat conclusioni et ordinacioni capituli dudum facte pro quadam parva domo seu masura, suo officio spectante, sita juxta domum Filiarum Sancte-Clare Parisius, videlicet quod dimittat eas uti et gaudere in perpetuum dicta domo seu masura, tradendo eidem suo officio et assignando XL s. p. annui et perpetui redditus, racheto non subjecti[1], vel LX s. p. eciam redditus, racheto subjecti[2] pro LX scutis auri, alias procedetur contra eam prout juris erit, ipsa priorissa petente recompensari de simili hereditagio et non de redditu. (86.)

1507. D. 13 januarii. — Attento quod priorissa Domus Dei non vult se desistere, prout fuit sibi injunctum, de procedendo contra sorores Sancte-Clare, alias de Ave-Maria, racione cujusdam domus seu masure situate juxta domum dictarum sororum, ordinatum est quod procurator ecclesie in Casteleto se adjungat cum ipsis. (91.)

1508. D. 1 februarii. — Ordinatum est quod procuratores Domus Dei Parisiensis qui vadunt pro questis fiendis per dioceses et provincias, habeant litteras recommissorias dirigendas prelatis et capitulis. (100.)

---

1. *Corr.* subjectos.
2. *Corr.* subjectos.

1509. D. 5 februarii. — Ordinatum est quod domini provisores Domus Dei Parisiensis faciant diligenciam de providendo regimini ejusdem Domus, et quod ex parte capituli injungant bursario, magistro Petro Javeaulx, procuratori, et priorisse dicte Domus Dei ut reddant quam cicius eorum compota, ut videatur eorum status. (102.)

1510. D. 30 aprilis. — Quo ad legatum factum officio appothecarie Domus Dei Parisiensis per defunctum dominum episcopum Meldensem l'Uillier, de quo dominus decanus petebat quittanciam sub sigillo capituli, ordinatum est quod capiat quittanciam ab illis de Domo Dei. (136.)

1511. D. 25 junii. — Provisores : cancellarius, Lailly, Pinelle, archidiaconus Parisiensis et Bricot. (160.)

1512. — Ordinatum est quod domini provisores Domus Dei Parisiensis nunc continuati et electi, faciant diligenciam de providendo regimini et administracioni ejusdem Domus et de inveniendo unum bonum magistrum ad regendum et administrandum in eadem. (161.)

1513. D. 26 junii. — Dominus archidiaconus Parisiensis exhibuit unam peciam panis de pane qui datur, ut retulit, pauperibus Domus Dei Parisiensis; quo viso, fuit ordinatum quod domini provisores ejusdem Domus provideant ut habeant dicti pauperes meliorem panem. (161.)

1514. D. 5 julii. — Hic locutum est de quadam successione legata Domui Dei Parisiensi in partibus Pictaviensibus, de qua unus quidam vult tradere VII^{c} scuta auri, sed dictum est quod supersedeatur hujusmodi negocium usque ad certum tempus, pro causis hic allegatis. (167.)

1515. D. 9 julii. — Ordinatum est quod differatur de providendo officio procuratoris Domus Dei in Parlamento usque ad regressum domini du Refuge, et interim domini provisores se informabunt si filius defuncti magistri N. Françoys, dum viveret, procuratoris dicte Domus, sit sufficiens. (169.)

1516. D. 18 augusti. — Remissio pro statione Sancti-Christophori. (183.)

1517. D. 26 augusti. — Magister Gerardus Baudart, procurator in Parlamento, attenta bona relacione de persona sua facta,

institutus est procurator Domus Dei Parisiensis in dicto Parlamento, ad pensionem consuetam. (188.)

1518. — Audito domino penitenciario super defectibus qui committuntur in dicta Domo Dei Parisiensi tam circa alimentacionem pauperum ejusdem quam alias, ordinatum est quod domini archidiaconus Parisiensis, penitenciarius et Louviers cum aliis qui voluerint interesse, vadant ad dictam Domum pro informando se de hujusmodi defectibus et de causis eorumdem et ad referendum capitulo, ut provideatur. (188.)

1519. D. 27 augusti. — Audita relacione dominorum decani, archidiaconi Parisiensis, penitenciarii et Louviers de hiis que ipsi fecerunt heri in Domo Dei Parisiensi, inquirendo de statu et regimine ejusdem et alimentacione pauperum in eadem existencium, ac lectis defectibus scripto redactis et ex adverso propositis per dominum de Lailly, alterum provisorum ejusdem Domus, certis racionibus in contrarium facientibus, iterum commissi fuerunt domini decanus, archidiaconus Parisiensis, Ruzé, Courtin, Allegrin cum dicto domino de Lailly ad peramplius se informandum super hujusmodi defectibus et super eisdem audiendum bursarium et alios religiosos ejusdem Domus ac providendum prout eis melius videbitur. (190.)

1520. D. 28 augusti. — Audita relacione dominorum decani et aliorum qui hery iterum fuerunt in Domo Dei ad peramplius se informandum de et super certis defectibus circa alimentacionem pauperum in eadem existencium in ultimo capitulo recitatis, qualiter videlicet non omnia invenerunt esse vera, sed falso adinventa, et circa alios defectus providerunt, domini Lenfant, Rusé et Allegrin commissi fuerunt ad regimini et administracioni dicte Domus Dei unacum dominis archidiacono Parisiensi, de Lailly et Bricot, provisoribus ejusdem, superintendendum et defectus corrigendum, et eos domini hortati fuerunt ut sepissime vadant ad ipsam Domum Dei pro inquirendo de statu et regimine ejusdem. (191.)

1521. D. 30 augusti. — Dominus decanus retulit quod in suis manibus habet sommam VIII^{c} l. t. ex legato defuncti Domini Meldensis, ejus avunculi, implicandam in redditibus ad utilitatem officii appotecarie Domus Dei Parisiensis ; quo audito, et quia de eadem summa respondit, fuit ordinatum quod maneat in suis

manibus quousque implicata fuerit, et quod nichillominus fiat quittancia, nomine capituli, executoribus dicti defuncti de dicta summa, pro dicta Domo Dei. (193.)

1522. D. 20 decembris. — Anthoineta la Poussive et Guillemeta la Bourdonne receperunt habitum. (239.)

1523. D. 28 decembris. — Capitulum generale : injunctum est religiosis quod, effugatis maraudis a Domo Dei, ponant duos porterios qui non permittant amplius eos intrare, quia substanciam pauperum devorant. (242.)

1502.

1524. D. 11 februarii. — Relato per dominum de Lailly, alterum provisorum Domus Dei, quod defunctus frater Petrus Javeaulx, religiosus ipsius Domus, in lecto jacens et infirmitate qua decessit, detentus, declaravit se habere certa hereditagia ex patrimonio, et inter cetera duas domos juxta Sanctum-Anthonium-Parvum et duas alias domos apud Fontanetum-supra-Nemus, suplicans quod, in recompensam (*sic*) domorum Parisius existencium et alterius apud Fontanetum, domini dimitterent suis fratribus alteram domum de Fontaneto cum certis redditibus per eum acquisitis : ordinatum est quod domini Ruzé et Pinelle videant hujusmodi declaracionem, quam recepit notarius, et postmodum, audita eorum relacione, ordinabitur. (264.)

1525. D. 17 februarii. — Ad requestam illorum de Domo Dei Parisiensi, placuit quod die dominica fiant processiones generales. (266.)

1526. D. 10 marcii. — Placuit dominis quod fiat pulsacio campanarum ecclesie, more solito, die dominica proxime veniente, pro venia Domus Dei. (278.)

1527. D. 18 aprilis. — Datus est habitus Dionisie la Priarde, Marione la Houssoye, de Parisius, et Collete la Begue, de Noviomago oriundis. (300.)

1528. D. 13 maii. — Capitulum generale : omnia invenerunt domini in competente statu. (311.)

1529. D. 20 maii. — Annuunt domini novissime Petri Javeaulx supplicationi quam eis XI^a die februarii notificaverat Lailly. (313.)

1530. D. 9 novembris. — Hodie domini approbaverunt tradicionem per fratres et sorores Domus Dei Parisiensis factam vel

fiendam magistro Johanni Fabry, religioso et nuper magistro ejusdem Domus Dei Parisiensis, de quodam manerio seu quadam domo spectante Domui Dei predicte, situate[1] apud Balneolum, cum tribus arpentis terre et uno arpento vinee de pertinenciis ejusdem domus, ad vitam ipsius Fabry duntaxat, faciendo per eum reparaciones fieri neccessarias in dicta domo infra duos annos. (378.)

1531. D. 28 decembris. — Capitulum generale : quia repertum est quod cothidie in eadem Domo Dei est magna multitudo maraudorum qui pauperum substanciam non cessant devorare, idcirco preceptum est eisdem religiosis et sororibus quod ejicientur et quod habeant duos porterios ad custodiendum portas et prohibendum ne amplius dicti maraudi intrent dictam Domum. (397.)

1503.

1532. D. 10 februarii. — Placuit dominis quod venia Domus Dei, sede episcopali vacante, publicetur in villa et diocesi Parisiensi, more solito, et quod habeant pulsacionem ecclesie pro venia Cathedre Sancti Petri proxime veniente. (442.)

1533. D. 20 februarii. — Audita relacione per dominum decanum, alterum provisorum Domus Dei Parisiensis, facta de persona magistri Johannis Mausanchon, doctoris in theologia, quem domini provisores miserunt quesitum et venire fecerunt de domo domine de Dunoys, que eum ad eorum supplicacionem misit et prestitit capitulo, prout rescripsit per suas litteras hic lectas, institutus est per capitulum ipse magister Johannes de Mausanchon magister et administrator dicte Domus Dei Parisiensis, et est ordinatum quod domini provisores vadant hodie ad dictam Domum pro instituendo ipsum et ponendo in possessionem, vocatis fratribus et sororibus ejusdem. Quod actum est hodie, durantibus vesperis, in capitulo ejus Domus per dominos decanum, Ruzé et Bricot, qui injunxerunt eisdem fratribus et sororibus quatinus eidem, tamquam magistro ipsius Domus, obedirent et eum supportarent. (446.)

1534. D. 30 marcii. — Relato per auditores compotorum priorisse quod dicta priorissa in suis compotis pro anno finiente in festo Sancti Remigii anni M D I, ponit duos articulos, videlicet de edifica-

1. *Corr.* situata.

cione duarum domorum sitarum ante ecclesiam Sancti-Christophori pro uno, et de lingio pro alio articulis, quos prima facie noluerunt allocare eidem priorisse, tam pro eo quod summe eorumdem ascendebant ad magnas peccuniarum quantitates, que eis vise sunt excessive, quam pro aliis causis, suplicantes super hoc deliberari per capitulum; super quo conclusum est quod, pro hac vice, transeant dicti articuli, sed quod inhibeatur tam eidem priorisse quam magistro, bursario, procuratori et maisonnario ne a cetero presumant, aut eorum alter presumat, ultra summam c francorum in reparacionibus seu edificiis domorum aut aliarum mercanciarum et neccessitatum ipsius Domus exponere absque ordinacione provisorum, et hoc pro statuto teneant et habeant. (458.)

1535. D. 8 aprilis. — Hodie domini ratam et gratam habuerunt donacionem factam Domui Dei Parisiensi de II^c^ l. t., videlicet de c francis legatis eidem Domui per defunctam Philipam Marcel, dum viveret, uxorem honorabilis viri Gaufridi de la Croix, thesaurarii guerrarum Regis, et de aliis c francis per eum de la Croix et Johannam Fouquet, relictam defuncti Johannis Marcel, datis eidem Domui, ad onus implicandi hujusmodi summam II^c^ l. t. in redditibus, de quibus, annis singulis, religiosi ejusdem Domus Dei tenebantur tradere x l. t. quatuor capitaneis, gallice chevetaines, ejusdem Domus, ad distribuendum per eas in Septimana Sancta pauperibus in officio cujuslibet jacentibus, ad earum discret(t)ionem, exhortando eosdem pauperes ad exorandum Deum pro dictis eorum benefactoribus, prout premissa continentur in litteris per religiosos ejusdem Domus Dei Parisiensis passatis super hoc. (464.)

1536. D. 29 maii. — Videant provisores litteras passatas per magistrum et religiosos super tradicione quorumdam hereditagiorum facta Johanni Lebret, et audita eorum relacione, ordinabitur super decreto apponendo super hoc. (499.)

1537. D. 9 junii. — Domini approbaverunt convencionem et moderacionem redditus inter priorissam et religiosas Domus Dei Parisiensis, ad causam officii infirmarie sororum, ex una, et Johannem Lebret habitam, pro quadam masura sita apud Gevisy, prout continetur in litteris super hoc factis. (505.)

1538. D. 4 decembris. — Fiant littere recommendatorie domino nostro Pape pro facto indulgenciarum Domus Dei Parisiensis, et eas confirmare et amplificare velit. (599.)

1539. D. 18 decembris. — Dominus le Coq requisivit ut provideretur pauperibus Domus Dei. (605.)

1540. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (609.)

1504.

1541. D. 8 januarii. — Retulit dominis decanus quod domini provisores Domus Dei Parisiensis, die veneris ultimate lapsa, visa per eos quadam informacione de eorum mandato facta super quibusdam per sororem Mariam la Baiolle, dicte Domus religiosam, perpetratis, eam duabus vicibus mandaverant et monuerant de accedendo ad eos; sed ipsa inobedienter venire recusaverat; et denuo accesserant ad eum ut vellet eam mandare, quod fecerat per notarium; sed ipsa continuaciter renuerat venire; et propterea requirebat ipse dominus decanus quod placeret dominis super hoc providere. Quibus auditis, ex deliberacionibus dominorum fuit conclusum quod ego, notarius, accederem ad priorissam dicte Domus et eidem dicerem ex parte capituli quod ipsa, associata aliquibus sororibus, dictam la Baiolle et sororem Johannam Audrye adduceret ad capitulum illa hora; ego vero, notarius, accedens ad dictam Domum Dei, hec omnia exponendo, dixi dicte priorisse ex parte capituli quod dictas la Baiolle et Audrye adduceret illa hora ad capitulum coram dominis; que michi respondit prima facie quod nunquam viderat talia fieri, videlicet quod sorores ducerentur ad capitulum quando puniri debebant de aliquo casu, sed punicio fieri debebat in dicta Domo ad dandum exemplum junioribus; deinde dixit quod infirmabat in una tibia et quod non posset accedere; et, dicto sibi quod mitteret aliquam de antiquioribus sororibus ad eandem la Baiolle conducendum, illa illico vocavit sororem Genovefam de Creil et premissa sibi dixit, que dixit quod dicte religiose non accederent quodque hec nunquam visa fuerant. Quo audito, ego, notarius, accessi ad dictam la Baiolle, eidem dicendo quod veniret ad dictos dominos cum dicta Audrye, que michi respondit se hoc non facturam, gallice : « Je n'y entreray ja. » Et, reddiens ad capitulum, hec omnia retuli dictis dominis expectantibus et capitulantibus, qui ordinaverunt provideri per consilium et justiciam. (612.)

1542. D. 10 januarii. — Lecto in capitulo arresto hodie dato in

Parlamento[1], deputati fuerunt quatuor canonici unacum provisoribus ad audiendum compota Fabri. (613.)

1543. D. 12 januarii. — Quia relatum est quod religiosi Domus Dei Parisiensis, in contemptum procuratoris per capitulum ordinati pro Domo Dei in Casteleto Parisiensi, alium constituerunt absque auctoritate capituli et litteras procuratorias sibi dederunt, ordinatum est ipsos citari ad primum capitulum ut compellantur revocare dictum procuratorem per eos constitutum citra mandatum capituli; quod actum est in personam fratris Roberti le Roux, bursarii, qui promisit comparere. (615.)

1544. — Audita relacione per provisores facta de inquisicione et diligencia quas fecerunt pro inveniendo unum magistrum in Domo Dei qui vellet eamdem Domum regere, et qualiter invenerunt quemdam magistrum Nicolaum Noël, presbyterum, in artibus magistrum, qui, sub adjutorio dominorum, se disposuit servire dicte Domui Dei de magistro ac secum adducere duos aut tres bonos viros ecclesiasticos pro ministrando sacramenta pauperibus infirmis et faciendo servicium in dicta Domo Dei que nunc est destituta religiosis, quo audito, placuit dominis, ad relacionem provisorum, eumdem Nicolaum instituere magistrum dicte Domus, prout eum instituerunt, usque ad eorum beneplacitum, ordinantes ipsum ac ejus capellanos

---

1. Sur la requeste baillée à la Court par frere Jehan le Fevre, religieux de l'Ostel-Dieu de Paris, par laquelle il requeroit que maistres Xristofle de Carmonne, president, Germain Volant, Nicole de Corbye et Robert Turquan, conseillers en lad. Court, qu'il disoit estre surroguez ou lieu de certains aultres commis par lad. Court, procedassent à l'audition de ses comptes; veu par la Court lad. requeste, et sur ce oys les doyen et aucuns particulliers chanoines de l'eglise de Paris et le procureur general du Roy, et tout consideré :

La Court a ordonné et ordonne que led. le Fevre se rendra en personne dedans demain, neuf heures du matin, par devant les doyen et chapitre de l'eglise de Paris pour par devant eulx ou leurs commis à ce, rendre sesd. comptes de l'administration qu'il a eue dud. Hostel-Dieu, ausquelz lad. Court a donné et donne puissance de detenir led. le Fevre, l'eslargir, retraindre et aultrement proceder contre luy ainsy qu'ilz verront à faire par raison; et ce, non obstans oppositions ou appellations quelzconques;

Et oultre enjoinct la Court ausd. doyen et chapitre proceder, vacquer et entendre diligemment à l'audition, verification et closture desd. comptes, tellement qu'ilz soient cloz dedans ung moys prochainement venant; aultrement, s'ylz ne le font en leur negligence, la Court procedera contre eulx par prinse de leur temporel et privation de l'auctorité et superintendence qu'ilz ont aud. Hostel-Dieu et aultrement, ainsy qu'elle verra estre à faire. — Faict le xe janvier. — (Arch. nat. Parlement. Conseil, X1A 1509, fol. 40.)

predictos poni in possessionem in dicta Domo Dei, servatis sollemnitatibus assuetis per dictos dominos provisores. Quod hodie actum est post vesperas; videlicet prefati domini unacum domino penitenciario ad dictam Domum Dei accesserunt, et convocatis fratribus et sororibus ad sonum campane capitularis in loco capitulari, comparuit frater Radulphus de l'Orme, cum certo numero religiosarum, qui quidem frater Radulphus retulit bursarium pro tunc detineri febre sua et non potuisse venire; quo facto, dominus decanus retulit eisdem quod domini de capitulo diligenciam fecerant de inveniendo unum magistrum in dicta Domo et finaliter invenerant dictum magistrum, associatum tribus probis viris ecclesiasticis, qui parati erant eorum debitum facere in eadem Domo et eorum officio, quodque illuc accesserant et eos adduxerant pro intronisando; quapropter ex parte capituli injungebat eisdem fratribus et sororibus ut dictum magistrum Nicolaum pro magistro suo haberent et tenerent eidemque obedirent, sicut decet bonos religiosos, sub pena inobediencie; et ipsis sororibus murmurantibus, soror Johanna la Galete dixit dominis quod ipse erat nimis juvenis, quodque domini non magni faciebant Domum tradendo eisdem unum magistrum scolarum; et soror Genovefa de Creil dixit quod non oportebat quod ipse audiret sorores in confessione, sicut faciebat, quodque hoc nunquam fuerat visum quod magister audiret confessiones, nam, si hoc faceret, non esset ausus punire delinquentes; quibus auditis, dicti domini iterum eisdem injunxerunt quod in omnibus obedirent dicto magistro Nicolao, tamquam magistro, alias, si rebelles invenirentur, debite punirentur; injunctum est eciam dictis religiosis fratribus, in personam dicti de l'Orme, ipsum magistrum juvare et dirigere circa officium magistri eumque caritative tractare, sicut decet discipulos magistrum. (615.)

1545. D. 31 januarii. — Hodie, post prandium, provisores, audita lectura facta coram ipsis de informacionibus et processu per eos factis contra sororem Mariam la Baiolle, super quibusdam sibi impositis, habitaque inter eos deliberacione super hoc, ordinaverunt et sentenciaverunt prout sequitur :

Visis per nos Johannem l'Uillier, decanum, Johannem de Lailly et Gaillardum Ruzé, canonicos Parisienses, provisores Domus Dei Parisiensis per dominos de capitulo Parisiensi deputatos, informacionibus de et super certis criminibus et delictis tibi, Marie la Baiolle, dicte Domus Dei religiose, impositis per nos et de mandato nostro factis, inobediencia, confessionibus, mendaciis et variacionibus tuis, et habita inter nos super correctione et emendacione tua deliberacione, ut ceteris in futurum

cedat in exemplum, te, in hac parte subditam et justiciabilem nostram, a dicta Domo Dei et aliarum religiosarum et personarum ejusdem consorcio hinc ad annum a die hodierna continue computandum, fore et esse pronunciavimus et pronunciamus suspendendam, prout suspendimus, ordinantes et injungentes tibi, sub pena excommunicationis, ut te interim in hospitali seu Domo Dei de Gonnessa, Parisiensis diocesis, in quo seu qua tibi locum, de consensu dominorum vicariorum reverendi in Xristo patris domini episcopi Parisiensis, destinamus, recipias et teneas ibidem usque ad annum completum, Deo et pauperibus servituram, salva tamen dictorum dominorum de capitulo et nostra gracia et misericordia, que, visa tua contrictione et penitencia, iterum te congregacioni ipsius Domus Parisiensis recipiet aut alias tibi providebit prout videbitur expedire.

Quam quidem ordinacionem seu pronunciacionem ego, notarius, precipientibus eisdem dominis, significavi et declaravi dicte sorori Marie, in carceribus capituli actu detente; que michi respondit quod parata erat obedire mandatis dominorum predictorum et ire ad ipsam Domum Dei de Gonnessia, in qua postmodum ducta est. (624.)

1546. D. 1 februarii. — Convocatis pluribus dominis ad audiendum auditores compotorum fratris Johannis Fabry, qui ibidem recitaverunt dictum Fabry quamplurimas fecisse obmissiones et de magnis summis, eciam de recepta ordinaria revenutarum ipsius Domus, de quibus obmissionibus extractum fecerunt, quodque interea avisaverunt quod ipse Fabry cogi debet ad faciendum unum bonum compotum et integrum de omnibus revenutis ipsius Domus et de dictis omissionibus, ipsum de hoc monendo aut alias contra eum procedendo, prout domini ordinabunt, et ulterius quod pro meliori verificacione compotorum suorum bonum esset recuperare a dicta Domo Dei layetas titulorum et litterarum ipsius Domus, et quod unus quidam dominorum auditorum unam layetam per inventarium caperet ad illam visitandum et faciendum unum parvum extractum de litteris et titulis repertis, ut quam cicius hujusmodi tituli restituerentur in dicta Domo, predicta omnia placuerunt dominis, qui ordinaverunt sic fieri. (625.)

1547. D. 13 februarii. — Dominus de Lailly retulit quod magister et religiosi Domus Dei Parisiensis obtinuerunt a Summo Pontifice confirmacionem in forma generali indulgenciarum ipsius Domus Dei, suplicantes quod placeat dominis permittere

publicacionem fieri, more solito, per affictiones, et quod fierent processiones generales die dominica proxime ventura, ut solitum est fieri, pro recommendacione dicte Domus, et in festo Cathedre Sancti Petri; super quo ordinatum est quod domini provisores ipsius Domus videant dictam confirmacionem cum affictionibus quas volunt apponere, et referant ad primum capitulum, et postmodum ordinabitur. (633.)

1548. D. 15 februarii. — Ordinatum est quod fiant processiones generales die dominica proxime ventura in ecclesia Parisiensi, eundo per circuitum Civitatis, et quod in sermone ibidem fiendo recommandetur Domus Dei Parisiensis; dominus vero le Coq se opposuit quod aliqui sint deputati pro confessionibus audiendis nisi sint de religiosis reformatis, vel quod deputandi sint probati per aliquos de dominis. (634.)

1549. D. 27 februarii. — Audita relacione domini de Lailly, alterius provisorum Domus Dei Parisiensis, de inquisicione per eum facto[1] super statu et regimine magistri Petri Lapie, presbiteri, quem priorissa Domus Dei in ultimo capitulo nominavit et constituit suum procuratorem, si placeret dominis, loco magistri Guillelmi Paulmier, senio fracti, qui se exoneravit ab hujusmodi procuracione : placuit dominis quod dictus Lapie sit ejusdem priorisse procurator hinc ad annum, ut probari possit interim. (640.)

1550. D. 7 marcii. — Ad requestam magistri et fratrum Domus Dei Parisiensis, per dominos provisores ejusdem Domus factam, placuit quod procurator ille in Casteleto qui relictam defuncti magistri Anthonii le Roy, dum viveret procuratoris dicte Domus Dei in dicto Casteleto, desponsavit, sit procurator ejusdem Domus quo ad causas ejusdem inchoatas et quas conducebat dictus defunctus. (646.)

1551. D. 14 marcii.—Domini Lailly et Allegrin commissi sunt cum domino penitenciario ad audiendum cum priorissa Domus Dei Parisiensis pro facto sui procuratoris, noviter instituti, qui, ut dicitur, fuit alias expulsus a dicta Domo Dei pro suis demeritis, et non est sufficiens nec habilis ad faciendum dictum officium, et refferendum. (653.)

1552. D. 16 marcii. — Provisores tenuerunt capitulum ordinarium,

---

1. *Corr.* facta.

in quo, lectis prius statutis, inhibuerunt priorisse ne a cetero presumat sedere in capitulo ante magistrum seu in primo loco post eum, sed de directo et de alio latere ante eum; item omnibus religiosis, fratribus et sororibus, ne pro confessionibus suis audiendis adeant alios quam fratres ordinis Predicatorum, quos singulis diebus dominicis mittent propter hoc ad Domum Dei; item dicte priorisse quod nichil recipiat de legatis seu donis suo officio, nec eciam alie officia habentes, nisi in presencia magistri, qui quittanciam tradet, et quod non utatur amplius dicta priorissa aliquo sigillo, sicut consuevit a pauco tempore. (653.)

1553. D. 19 marcii. — Comparente in capitulo sorore Johanna l'Asseline, priorissa Domus Dei Parisiensis, associata quatuor aliis sororibus, suplicacionem suam scripto tradidit, que lecta fuit, per quam conquerebatur de dominis provisoribus, qui, ut dicebat per suam requestam, non consideratis magnis oneribus et affariis sui officii, eidem volebant removere suum sigillum, quo ipsa et sue predecessores use fuerant a trecentis annis citra, requirens propter ea quod domini super hoc providerent, utilitate Domus Dei et sui officii bene pansata[1], prout lacius in dicta sua suplicacione continebatur. Qua suplicacione audita, et auditis racionibus dictorum provisorum ipsius Domus Dei, pro quibus dictum sigillum removere volebant dicte priorisse, conclusum fuit quod dictum sigillum traderet et redderet dicta priorissa cassareturque, et solum sigillum antiquum ipsius Domus Dei remaneret, quo omnes quittancie, tam officii dicte priorisse quam aliorum officiorum ipsius Domus Dei, per manus magistri et bursarii ipsius Domus, dictum sigillum custodiencium, sigillarentur a cetero. (656.)

1554. D. 21 marcii. — Priorissa Domus Dei Parisiensis apportavit sigilla sui officii, magnum et parvum, et ea posuit supra burellum, requirens quod placeret dominis sibi dimittere parvum sigillum ad sigillandum quittancias, quando petuntur pro uno lintheamine legato vel aliis parvis legatis : super quo fuit ordinatum quod ad primum capitulum ordinabitur, auditis dominis provisoribus dicte Domus. (657.)

1555. D. 22 aprilis. — Quia magister Rolandus, pulsator parvarum campanarum, retulit quod, cum die hesterna ejus frater fugaret et expelleret maraudos et maraudas ab ecclesia et paraviso, servitores Domus Dei Parisiensis, videlicet Andreas Pallefrannier

1. *Corr.* pensata.

et le Lorrain ipsum attrociter verberaverunt, adeo quod apparet in facie ipsius, ordinatum est quod fiat informacio super hoc per dominos Prevost et Claustre, ut puniantur per incarceracionem et alias, prout erit racionis. (LL 232, p. 13.)

1556. D. 10 maii. — Coleta la Richeuse et Johanna la Fevre receperunt habitum. (19.)

1557. D. 29 maii. — Celebratum est capitulum generale per provisores, coram quibus comparuerunt priorissa et religiose, magistro egrotante et dicta Domo religiosis carente, uno excepto; et collacione, more solito, facta, prefati domini easdem religiosas fuerunt hortati ut statuta sue religionis observarent, precipue circa administracionem pauperum infirmorum, votaque per eas emissa ad effectum deducerent, litesque et jurgia, maxime inter pauperes et in plena Domo, evitarent, quoniam clamor super hoc usque ad dominos pervenerat, seque simpliciter et honeste juxta earum professionem gubernarent, prout decet bonas religiosas, ac pauperes cum illa qua tenebantur caritate, tractarent. (26.)

1558. D. 25 junii. — Provisores : decanus, cancellarius, penitenciarius, Lailly, Ruzé et Allegrin, petentes tamen ab hujusmodi officio exonerari. (40.)

1559. D. 27 junii. — Comparentibus in capitulo magistro Domus Dei Parisiensis ac fratre Radulpho de l'Orme, ejusdem Domus religioso, retulerunt quod bulle confirmacionis et ampliacionis indulgenciarum concessarum benefactoribus ejusdem Domus Dei, quas nuper impetrarunt apud Sedem Apostolicam, erant Parisius, et non restabat nisi invenire peccunias pro satisfaciendo bancario, sed imposibile erat eis tantas, sicut petuntur, peccunias fournire, cum Domus ipsa sit alibi in multis obligata, nisi placeret dominis accipere redditum quem dicta Domus habet super domino de Brene et eis tradere peccunias, vel permittere quod possint partem ipsius transportare : quibus auditis, non placuit dominis accipere dictum redditum nec permittere ipsum alienari, sed commissi sunt domini Saulay et Sargy unacum provisoribus ejusdem Domus ad videndum dictas bullas et loquendum cum bancario ac avisandum modum providendi aliunde. (43.)

1560. D. 1 julii. — Quo ad bullas Domus Dei Parisiensis novissime impetratas, ordinatum est quod domini provisores ejusdem Domus Dei unacum dominis Saulay et Sargy, alias ad hoc deputatis, videant dictas bullas et provideant super solucione expedicionis earumdem ; tamen differatur solucio usque ad regres-

sum fratris Guillelmi, religiosi ejusdem Domus, qui fuit Rome pro impetrando easdem bullas. (46.)

1561. D. 5 julii. — Hic locutum est de Domo Dei Parisiensi pro bullis confirmacionis et ampliacionis indulgenciarum ejusdem Domus Dei, pro quibus recuperandis magister et fratres suplicuerunt peccunias sibi tradi super redditu quem nuper emerunt a domino de Brene, vel quod permittetur eis quod possint partem ipsius transportare, alias non possent peccunias recuperare : super quo nichil fuit conclusum nisi quod domini Saulay et Sargy, alias ad hoc commissi, videant dictas bullas pro avisando de modo recuperandi peccunias. (49.)

1562. D. 8 julii. — Constito quod dominus decanus in deoneracionem et deschargiam capituli tradidit et expedivit magistro Nicolao Noël, presbitero, ad presens magistro Domus Dei Parisiensis, summam vi^{xx} l. ii s. vi d. t. pro racheto lxx s. p. redditus quem, ut fertur, Domus Dei percipiebat a capitulo ad causam de Villezy, et que summa fuerat in manibus ejusdem domini decani propter hoc deposita anno m^{o} cccc^{o} xci, die xix^{a} augusti, in presencia fratris Johannis le Fevre, pro tunc dicte Domus Dei magistri, de qua quidem summa vi^{xx} l. ii s. vi d. t. ipse magister Nicolaus Noël, magister, tradidit Petro le Lorrain, mercatori et burgensi Parisiensi, summam ciii l. v s. t. in acquittamentum ipsius Domus Dei pro vino per dictum le Lorrain dicte Domui Dei liberato et vendito; et residuum remansit in manibus ipsius magistri, qui promisit quittanciam unacum litteris dicti redditus capitulo Parisiensi tradere et reddere : deoneratus est ipse dominus decanus per capitulum de hujusmodi summa vi^{xx} l. ii s. vi d. t. (50.)

1563. — Dominus cancellarius, alter provisorum Domus Dei Parisiensis, retulit quod ipse cum aliis provisoribus ejusdem Domus ac certis aliis dominis, hodie mane de et super provisione danda facto Domus Dei quo ad bullas indulgenciarum noviter concessarum benefactoribus ejusdem Domus Dei, pro quibus bancarii et solicitatores earumdem petunt summam ii^{m} viii^{c} ducatorum auri, avisaverunt, pro bono et utilitate dicte Domus ac honore dominorum de capitulo, quod bonum esset deputare aliquos de dominis pro loquendo bancario qui detulit dictas bullas, ad eidem declarandum quod Domus Dei Parisiensis et persone ejusdem immediate subjiciuntur capitulo Parisiensi, sine cujus auctoritate, tamquam minores, non potuerunt nec debuerunt quo-

quomodo se obligare ad solucionem alicujus summe pro dictis bullis, maxime pro tali summa que videtur excessiva, cum dominus noster Papa in eisdem bullis dicat quod contenta in eisdem concessit ad requestam Regis, Regine, episcopi et capituli Parisiensis, dominorum de Parlamento et Ville Parisiensis, et quod ideo domini non advoabant in hoc illos de dicta Domo Dei, qui hoc sine auctoritate capituli fecerunt, quittando dictas bullas; necnon aliquos eciam de dominis ad providendum erga Prepositum Parisiensem ne dicti bancarii procedant per excommunicaciones seu fulminaciones contra eosdem de Domo Dei, et super hoc requestam porrigendum, et ulterius faciendum id quod bonum expedire videbitur : que omnia sic relata placuerunt dominis, qui ordinaverunt sic fieri et commiserunt dominos decanum, cancellarium et Ruzé ad loquendum cum dicto bancario, et dominos Lovet, Sargy et Paris pro faciendo in Casteleto id quod erit faciendum in hujusmodi materia. (51.)

1564. D. 5 augusti. — Audita relacione dominorum provisorum Domus Dei Parisiensis, qui retulerunt avisasse inter eos quod per modum provisionis bonum esset ponere ad certum tempus et quousque fuerit melius avisatum, sororem Henricam la Turpine ad faciendum officium priorisse Domus Dei Parisiensis, quamdiu placuerit dominis : placuit dominis quod ita fiat per modum provisionis. (67.)

1565. D. 9 augusti. — Relato quod religiose Domus Dei conqueruntur eo quod non fuit eis provisum per capitulum de una priorissa post obitum defuncte sororis Johanne l'Asseline, novissime priorisse : ordinatum est quod diligenter ad hoc provideatur ex parte capituli, modo et forma quibus consuetum est fieri retroactis temporibus ; et ad hoc deputati sunt domini penitenciarius, Chasteaupers, Refuge et Claustre unacum provisoribus ejusdem Domus Dei. (69.)

1566. D. 19 augusti. — Comparuit in capitulo magister Nicolaus Noël, magister Domus Dei Parisiensis, qui se excusavit de quibusdam injuriis sibi illatis, ut dicebat, in capitulo, in ejus absencia, dicens quod, nisi placeret dominis quod amplius faceret officium magistri, paratus erat recedere et compotum reddere de receptis et misiis per eum factis de mandato dominorum provisorum, a tempore obitus defuncti bursarii novissimi, requirens instanter exonerari, super quo nichil actum est. (73.)

1567. — Facta per dominum Bricot, penitenciarium, relacione de hiis que ipse et domini de Chasteaupers, de Refuge, de Lailly et Claustre, ex ordinacione dominorum, die veneris ultimo lapsa, fecerant in Domo Dei Parisiensi pro facto officii priorisse ejusdem Domus, et quod inquisiverant a singulis fratribus et sororibus ejusdem Domus de illa que magis ydonea et utilis eis videretur ad faciendum dictum officium, de quo omni modo disposicio et provisio spectabat et spectat ad dominos de capitulo, eorum superiores, et quod eorum oppiniones seu vota audiverant et scripto redigi fecerant per me notarium, conclusum et ordinatum est quod fiat convocacio ad primum capitulum ad providendum per capitulum dicto officio priorisse. (73.)

1568. D. 21 augusti. — In facto officii priorisse Domus Dei Parisiensis, pro quo fuit ad hodie facta convocacio ad providendum eidem, quia, propter varietatem oppinionum dominorum, conclusio assignari minime potuit in hujusmodi materia, et ne res et negocia ipsius officii propter diuturnam vacacionem deperiri possint, ordinatum est, prout alias, per modum provisionis, quod soror Henrica la Turpine, que est de antiquioribus sororibus ejusdem, faciat dictum officium priorisse quousque fuerit aliter per capitulum provisum, et, si recusaverit, quod injungatur eidem in vim votorum sue religionis et sub pena excommunicacionis, quod obediat ordinacioni dominorum, cui quidem sorori Henrice subveniet soror Johanna de Merle, que faciet eciam officium subpriorisse, et soror la Cirete, que erit puella camere lintheaminum. (74.)

1569. — Audita suplicacione magistri et fratrum Domus Dei Parisiensis continente in effectu quod placeret dominis eis permittere quod possint alienare redditum IIIIc l. t. quem habent super domino de Brene, et hoc ad satisfaciendum creditoribus suis et maxime pro bullis confirmacionis et ampliacionis indulgenciarum ejusdem Domus Dei novissime obtentis : non placuit dominis, prout alias fuit conclusum, quod dictus redditus sit alienatus pro solvendo misias factas pro dictis bullis; bene tamen placuit quod recipiantur peccunie tradite pro emendo dictum redditum ad subveniandum[1], si opus sit, aliis neccessitatibus ipsius Domus Dei. (74.)

---

1. *Corr.* subveniendum.

1570. D. 22 augusti. — Installatio sororum in officiis priorisse, subpriorisse et puelle camere lintheaminum per modum provisionis nominatarum. (75.)

1571. D. 23 augusti. — Positum est in medium cui et qualiter esset providendum de officio priorisse Domus Dei Parisiensis, quod excercere solebat, dum viveret, defuncta soror Johanna l'Asseline, dicte Domus Dei religiosa, ad hoc per capitulum commissa, et auditis dominorum deliberacionibus, a majori parte conclusum fuit quod soror Henrica la Turpine, que nuper ad relacionem dominorum provisorum dicte Domus Dei commissa est per capitulum ad dictum officium, quousque fuisset aliter per dictum capitulum ordinatum, excercendum et faciendum post obitum dicte l'Asseline, committetur priorissa et faciet dictum officium priorisse ipsius Domus usque ad beneplacitum dominorum; que tenebitur singulis annis in capitulo generali festi Sancti Bartholomei venire et afferre in capitulo claves sui officii et renunciare hujusmodi officio, prout a cetero singulis annis hoc facere tenebuntur priorisse dicte Domus; et si bene et utiliter rexerit dictum officium, continuabitur, si bonum visum fuerit dominis; ipsa autem soror Henrica nec ejus successores priorisse non se intromittent de recepta ipsius officii nec de camera lintheaminum, sed solum habebunt jubere in Domo et superintendere servicio pauperum et ordinare sorores et filias pro dicto servicio faciendo, quodque habebit receptorem per capitulum deputandum pro faciendo receptam ordinariam et negocia officii sui per villam, qui cum ea tenebitur compotum reddere dominis de capitulo vel per eos deputatis provisoribus ipsius Domus Dei; ad officium autem subpriorisse ejusdem Domus faciendum commissa est, eciam usque ad beneplacitum dominorum, soror Johanna de Merle, que onus et chargiam recepte temporalitatis ipsius officii priorisse que fit in Domo, eciam camere lintheaminum ceterorumque dicto officio priorisse incombencium, [habebit], nichil tamen distribuet nisi de jussu et consensu dicte Henrice la Turpine, priorisse, cui quidem subpriorisse subveniet soror Johanna la Cirete, que excercebit onus seu officium ejus que puella camere lintheaminum vocari solet.

Eadem vero die, circa horam decimam de mane, domini decanus, archidiaconus Brye, de Chasteaupers, Lailly, Ruzé et Basin ad dictam Domum Dei accesserunt, et convocatis sororibus ejusdem Domus in capitulo ejus Domus usque ad numerum XXVI,

premissa omnia dictis sororibus et maxime dictis la Turpine, de Merle et la Cirete, ex parte capituli intimaverunt et significaverunt, ad[1] eisdem injunxerunt predicta officia suscipere et facere respective, et tradite sunt claves lintheaminum dicte de Merle. (77.)

1572. D. 4 septembris. — Lailly et Ruzé se exoneraverunt a provisione Domus Dei, dicentes quod circa hoc non possent amplius vacare, prout non erant intencionis amplius de dicta Domo se intromittere, et quod propterea placeret dominis de aliis providere. (84.)

1573. D. 6 septembris. — Dominus Ruzé suplicuit iterum provideri facto Domus Dei Parisiensis, a provisione cujus se exoneravit. (85.)

1574. D. 16 septembris. — Conclusum est quod, casu quo soror Johanna[2] la Turpine, que nuper fuit commissa ad officium priorisse Domus Dei, noluerit hujusmodi commissionem acceptare, quod soror Johanna de Merle sit commissa ad hujusmodi officium, modo et sub condicionibus quibus commissa fuit dicta la Turpine; et ad sciendum ab ipsa la Turpine ejus voluntatem domini penitenciarius, Chasteaupers et Lailly fuerunt deputati. (90.)

1575. D. 20 septembris. — Comparentibus in capitulo sororibus Johanna Fleurie, Henrica la Turpine, Johanna des Champs, Johanna de Merle, Johanna des Noes, Johanna la Cirete, Guillemeta du Guichet, Guillemeta la Bourdonne, Jaquelina la Fevre, Anthoneta la Poussive, Dionisia la Priarde et Johanna la Galete, associatis [cum] fratre Radulpho de l'Orme, religioso Domus Dei Parisiensis, inquisitum est primo a dicta sorore Henrica la Turpine, que nuper fuerat commissa per capitulum ad faciendum et excercendum officium priorisse dicte Domus Dei et que hucusque hoc facere distulerat, an ipsa vellet hujusmodi commissionem acceptare; que, genibus flexis, se excusando dixit quod ipsa erat jam senio fracta et quod [erat] sibi impossibile hujusmodi officium excercere, rogando dominos instanter ut aliam ydoneiorem se committerent. Quo audito, insequendo deliberacionem capituli nuper habitam, dicta soror Johanna de Merle, subpriorissa, ipsa tamen requirente de alia provideri, fuit commissa et instituta per capitulum, in presencia supranominatarum sororum, ad excercendum et facien-

1. *Corr.* ac.
2. *Corr.* Henrica.

dum hujusmodi officium priorisse dicte Domus Dei usque ad annum dumtaxat, sub hac condicione quod ipsa, in fine anni seu in capitulo generali festi Sancti Johannis, tenebitur comparere in capitulo et claves sui officii hujusmodi afferre et reddere ac hujusmodi suo officio renunciare, et, si bene et utiliter se rexerit, poterit continuari, si visum fuerit per capitulum expedire, prout a cetero ipsa et ejus successores priorisse ac eciam alie officia in eadem Domo Dei excercentes hoc facere tenebuntur; que quidem soror Johanna de Merle, propter hoc monita per vota sue religionis, hujusmodi officium humiliter acceptavit, confidens, ut dicebat, in adjutorio dominorum et suarum sororum, juravitque et promisit, in manibus domini decani, hujusmodi officium fideliter et diligenter excercere et facere in spiritualibus et temporalibus, sorores religiosas et filias ejusdem Domus Dei verbo et exemplo inducere ut caritative habeant pauperibus servire et ministrare, premissaque singulis annis adimplere, ac cetera alia dicto suo officio imcumbencia facere et excercere. Deinde injunctum est supradictis sororibus ac omnibus aliis de dicta Domo Dei ut dicte priorisse et ejus monicionibus et mandatis obediant et intendant diligenter; que omnes, una post aliam, hoc facere promiserunt et obtulerunt.

Postmodum dominus penitenciarius, de mandato et ordinacione capituli, ad dictam Domum Dei Parisiensem, unacum dicta priorissa et sororibus, locum capitularem ejusdem Domus Dei intraverunt, ubi dictam priorissam installavit in loco suo, deinde eciam in claustro, ac eciam in conventu sororum ejusdem Domus, presentibus et assistantibus prefatis sororibus. (92.)

1576. D. 25 septembris. — Quo ad illos de Domo Dei qui suplicuerunt auctorisari per capitulum quod possint transportare IIc l. t. redditus de redditu IIIIc l. t. quem habent super domino de Brene, et hoc nepoti domini de Lailly, pro subveniendo neccessitatibus ipsius Domus, et solvendo ea que debent multis suis creditoribus; attento quod dictus redditus est principaliter assignatus super terram de Montmiral, quam capitulum nuper emit a dicto domino de Brene, propter quod capitulum teneretur ad ipsum redditum : conclusum est quod capiantur in thesauro ecclesie XIIc l. t. pro redimendo de dicto reditu pro rata, transportando per eosdem de Domo Dei actionem quem[1] habent racione hujusmodi

1. *Corr.* quam.

redditus, que quidem summa XII^{c} l. t. eisdem de Domo Deï distribuetur, ad satisfaciendum suis creditoribus in toto vel in parte et ad subveniendum eorum neccessitatibus, per aliquem de dominis qui ad hoc deputabitur per capitulum. (96.)

1577. D. 27 septembris. — Conclusum est quod illi de Domo Dei tradant scripto capitulo eorum creditores, et quantum eis debetur, et a quo tempore, antequam eis tradantur peccunie, prout in ultimo capitulo fuit ordinatum. (97.)

1578. D. 30 septembris. — Quod illi de Domo Dei afferant ad primum capitulum, per declaracionem et scriptum, summas pecuniarum per eos debitas et, si sit possibile, duplum obligacionum seu cedularum suarum, ut provideatur super solucione facienda. (98.)

1579. D. 2 octobris. — Visa declaracione debitorum Domus Dei Parisiensis quam frater Radulphus de l'Orme, religiosus ejusdem Domus, tradidit, commissi sunt domini Condurier et Basin ad loquendum cum creditoribus ejusdem Domus et videndum eorum obligaciones seu cedulas et datam ipsarum et referendum. (98.)

1580. — Domini succentor et Michel fuerunt commissi ad loquendum cum magistro Guillelmo Paulmier, nuper procuratore priorisse Domus Dei, et inquirendum ab eo de uno alio probo procuratore inveniendo. (99.)

1581. D. 7 octobris. — Ad relacionem dominorum penitenciarii et de Lailly, provisorum Domus Dei Parisiensis, placuit dominis quod magister Rolandus Barnier, presbiter, pulsator parvarum campanarum ecclesie, sit procurator priorisse dicte Domus, dummodo sit gratus eidem priorisse. (100.)

1582. D. 11 octobris. — Provideant provisores cum priorissa de una subpriorissa, prout eis melius videbitur expedire. (101.)

1583. — Relato per dominum penitenciarium quod magister et fratres Domus Dei Parisiensis conqueruntur quod non possunt satisfacere suis creditoribus, qui eos de die in diem adjournari, condemnari et gagiare faciunt, et quod licet fuisset nuper conclusum per capitulum quod permitteretur eisdem alienare partem redditus quem habent super domino de Brene, et eciam quod ex parte capituli eis traderetur summa XII^{c} l. t. pro parte ejusdem redditus, de quibus nichil actum est, ob quod multa damna paciuntur : ordinatum est quod exequatur conclusio facta de

tradendo eisdem per capitulum xii^{c} l. t. de peccuniis thesauri. (102.)

1584. D. 14 octobris. — Soror Johanna de Merle, priorissa, de consensu capituli constituit magistrum Rolandum Bernier, presbyterum, procuratorem et receptorem suum. (102.)

1585. — Quo ad illos de Domo Dei petentes permissionem de alienando partem redditus quem habent super domino de Brene, ut possint satisfacere suis creditoribus et facere provisiones ipsius Domus Dei, quia dominus le Coq se opposuit hujusmodi permissioni, hujusmodi materia remissa est ad primum capitulum, et eciam quia domini erant in pauco numero pro deliberando de eadem materia. (102.)

1586. D. 17 octobris. — Pulsato capitulo hora consueta, et convocatis specialiter et comparentibus in capitulo dominis decano, archidiacono Brye, succentore, penitenciario, Lenfant, Chasteaupers, Condurier, de Lailly, Saulay, Gaignon, Sargy, Bellessor, le Coq et Meschin ad deliberandum super duobus punctis factum Domus Dei Parisiensis tangentibus, primo videlicet super provisione facienda dicte Domui, que nunc est obnoxia et obligata erga multos creditores et in maximis summis pro mercanciis vinorum, bladorum, mutonum et aliarum mercanciarum magistro et fratribus a quinque vel sex annis liberatarum; secundo super bullis indulgenciarum novissime benefactoribus ejusdem Domus Dei, instantibus Rege, Regina, Villa Parisiensi et aliis pluribus, concessarum, que bulle adhuc sunt inter manus bancarii ob defectum peccuniarum non sibi exhibitarum quas dicit exposuisse pro illarum expedicione : super primo puncto, deliberacione prehabita, conclusum est quod permitteretur dictis magistro et fratribus, qui capitulo immediate subiciuntur, de alienando seu transportando redditum quem habent super domino de Brene et ejus terris, seu partem ipsius redditus, ut de peccuniis ex hujusmodi transportu provenientibus et in manibus alicujus seu aliquorum de dominis ponendis, possint suis creditoribus in totum vel in partem satisfacere; quo vero ad secundum punctum, fuit ordinatum quod, si sit possibile, fiet cum dicto bancario qui bullas indulgenciarum predictarum detinet, ob quod ipse indulgencie suum non possunt sortiri effectum, videlicet quod de dictis peccuniis pro nunc habebit mille francos super hiis que exposuit veraciter pro expedicione dictarum bullarum, tradendo ipsas bul-

las, et de residuo fiet eidem solucio singulis annis de IIII^c vel V^c francis usque ad totalem solucionem; sed, si ante hujusmodi totalem solucionem Papa decederet, nichil de resta habebit quousque suis expensis obtinuerit a successore confirmacionem ipsarum indulgenciarum; et, si premissis noluerit acquiescere bancarius, avisabitur postmodum de alio modo providendi. (103.)

1587. D. 21 octobris. — Insequendo conclusionem ultimate factam pro facto Domus Dei, permissum est hodie, coram Oraige et de Calays, notariis Casteleti, magistro et fratribus ipsius Domus Dei de transportando magistro Matheo le Lieur, presbitero, summam II^c l. t. redditus facientem mediam partem IIII^c l. t. redditus quem habent super terra de Montmirail et aliis terris et dominiis domini de Brene, cum condicione quod, casu quo dicta terra de Montmiral, cujus domini pro presenti sunt proprietarii, remaneat capitulo et non sit redempta per dictum dominum de Brene, qui illam capitulo vendidit, in hoc casu tenebitur ipse le Lieur peccunias suas (tenebitur) capere pro racheto hujusmodi II^c l. t. redditus, si sibi per capitulum offerantur, et de hoc passabit litteram ad partem, que videbitur ad primum capitulum cum minuta dicti transportus; et comissi sunt dominus Louviers et Lailly pro distrib[u]endo dictas peccunias creditoribus Domus Dei. (105.)

1588. D. 23 octobris. — Comparentibus magistro et fratribus Domus Dei Parisiensis, (quibus) injunctum est quod revocarent quosdam questores quos constituerunt eorum procuratores pro indulgenciis ejusdem Domus absque scitu et mandato dominorum provisorum, et quod a cetero talia non faciant nisi cum consilio ipsorum provisorum. (106.)

1589. D. 26 octobris. — Hodie, postquam dominus decanus requisivit quatinus placeret dominis providere facto et regimini Domus Dei Parisiensis, que tam propter ministrorum ejusdem malam administracionem et negligenciam quam temporis maliciam et rerum penuria(ru)m multis creditoribus obnoxia remansit, postquam eciam dominus magister Johannes de Gaignon, compacione, ut dicit, motus erga ipsam Domum et pauperes, postquam alius de capitulo nolebat tale onus suscipere, obtulit onus et chargiam superintendencie ipsius Domus Dei assumere, quamadmodum [1] fecit, dum viveret, deffunctus magister Guillel-

1. *Corr.* quemadmodum.

mus le Bourcier, canonicus Parisiensis, omnibus suis aliis negociis postpositis, et eciam onus hujusmodi dimittere tociens quociens, casu quo alius inveniretur : ex deliberacionibus dominorum, deputatus est ipse dominus Gaignon ad superintendenciam ipsius Domus Dei, cum simili facultate et potestate quam habebat deffunctus Bourcier, cum provisoribus ejusdem Domus, donec et quousque aliter fuerit per capitulum provisum. (109.)

1590. D. 29 octobris. — Domini penitenciarius, Chasteaupers et de Lailly fuerunt commissi ad loquendum cum bancario Bucelli pro facto bullarum confirmacionis et ampliacionis indulgenciarum Domus Dei Parisiensis et tractandum cum eo de ejus solucione, prout alias fuit avisatum. (110.)

1591. D. 30 octobris. — Composuerunt cum bancario domini, videlicet quod solum pro nunc habebit M l. t. et restituet reliquaria Domus Dei; de residuo, singulis annis, durante vita domini nostri Pape, habebit v[c] l. de pecuniis provenientibus ex dictis indulgenciis, sub hac condicione quod, si Papa decederet ante persolucionem hujusmodi peccuniarum per eum expositarum, nichil de resta poterit petere aut exigere nisi tradendo per eum confirmacionem hujusmodi indulgenciarum a successore impetratam, mediante summa centum scutorum, si tantum exponi debeat pro ipsa confirmacione : super quo non fuit conclusum, quia domini erant in pauco numero; sed hujusmodi materia remissa est ad diem crastinam terminanda. (111.)

1592. D. 31 octobris. — Gratum habet capitulum accordum inter fratres Domus Dei et bancarium sub condicione antedicta factum.

Item respectu gallice des montes, nichil a modo habebit, sed de preteritis fiet composicio cum ipso per dominos qui hujusmodi materiam tractarunt, ad mediocrem summam, quam similiter capiet de dictis indulgenciis, ut supra, et post persolucionem predictam de principali. (112.)

1593. D. 4 novembris. — Dominus magister Johannes Gaignon, canonicus Parisiensis, requisivit ut, cum ipse deliberaverit visitare litteras, titulos et cartas Domus Dei Parisiensis et de ipsis facere unum inventarium sive repertorium, quatinus placeat dominis committere aliquos de dominis ad avisandum cum eo utiliorem modum faciendi hujusmodi inventarium pro conservacione titulorum hujusmodi et jurium ipsius Domus, sive in forma inventarii ecclesie quod est in thesauro Parisiensi, sive in alia utiliori forma; super quo nichil actum est. (114.)

1594. D. 6 novembris. — Provideant provisores de una subpriorissa, prout melius poterunt, sed non provideant de aliqua trium hic nominatarum, scilicet la Thiroude, la Mestaille et l'Asseline. (115.)

1595. — Lecto registro in capitulo Parisiensi de data diei XXVI octobris precedentis, prime diei capituli generalis, quod registrum dominus decanus usque hodie inregistrari michi notario capituli vetuerat, prefatus dominus Gaignon, tunc presens, respondit et dixit quod verba supradicte diei XXVI octobris fuerunt talia que sequuntur : Cum fuisset questio in capitulo de mala administracione et regimine Domus Dei Parisiensis, dominus decanus, sicut alias pluries, in dicto capitulo dixit domino Johanni Gaignon, canonico, presenti, quod bene provideret dicte Domui si vellet onus suscipere; ad quod respondit prefatus Gaignon quod alias dicte Domui, ut sibi videbatur, bene providere non poterat nisi faciendo per aliquem ex canonicis dicte ecclesie ea que deffunctus dominus Guillermus le Bourcier, eciam, dum viveret, canonicus, optimus dicte Domus administrator et pater, faciebat, dictam Domum videlicet inhabitando (quia, cum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia que possidet) religiosos et pauperes dicte Domus communicando et suum factum proprium de dicta Domo Dei reputando (faciebat); ad quod onus et periculum se, si alius ex canonicis ecclesie nol(l)ebat, exponendum se offerebat, vite sue et bonis, tantum bonum et nunc maximum ecclesie Parisiensis faciendo, minime parcendo, donec alius canonicus ipsius ecclesie reperiretur qui tale onus suscipere vellet, omnes et singulos canonicos tunc in eodem capitulo existentes ut id onus accipere dignarentur et vellent, ipsis dicendo et remonstrando quod melius multo quam ipse scire facerent[1], rogando et deprecando; et posteaquam vidit omnes predictum onus renuere, dixit prefatus Gaignon quod, antequam dicta Domus deperderetur et in laïcas aut extraneas manus quam capituli Parisiensis deveniret, sicuti ultimi provisores volebant et aspirabant, libenter id onus pro conservatione dicte Domus assumeret, et similiter capellas dicte ecclesie Parisiensis, quod eciam tunc maxime dicte ecclesie utile extabat, visitandi et reformandi; unde dicti domini tunc in capitulo presentes sibi gracias egerunt, requisieruntque quod id onus suscipere dignaretur et vellet, et ita conclusum est : quod iterum et de novo predictus

1. *Corr.* scirent facere.

Gaignon modo predicto facturum se obtulit..., alias predictum onus renuebat, propterea quia sibi videbatur quod alias ipsi domini prodesse minime poterant, et, si alia via et modo prodesse pensaret et videret, eque libenter id faceret, rogans dominos tunc capitulantes ut, si de oblacione sua contenti non essent, alteri eorum quam sibi onus predicte Domus, ad eorum libitum, traderent et communicarent. (115.)

1596. D. 8 novembris. — Relato per magistrum Anthonium Perceval, procuratorem in Casteleto Parisiensi, quod, licet ipse fuerit nuper institutus procurator Domus Dei Parisiensis per capitulum, tamen illi de dicta Domo Dei alium procuratorem, videlicet Macetum Gregoire, assumpserunt, qui, cum hodie interrogaretur ab ipso Perceval cur dimitteret in defectu dictos de Domo Dei contra bancarium Bucelli, respondit quod dicti de Domo Dei sibi dixerant quod dimitteret eos condemnari erga dictum Bucelli racione bullarum confirmacionis indulgenciarum ejusdem Domus : ordinatum est quod moneantur dicti de Domo Dei, sub pena excommunicacionis, de revocando dictum Gregoire per eos constitutum absque auctoritate capituli, et, si renuerint, quod citentur ad primum capitulum; quod actum est per me notarium, loquendo ad personas domini Nicolai Noël, magistri, et Guillelmi Stinne, religiosi ejusdem Domus, qui dixerunt quod venirent in capitulo. (117.)

1597. D. 22 novembris. — Audito clamore qui fit, prout relatum est, per villam et inter magnas personas de malo regimine et administracione Domus Dei Parisiensis, capitulo Parisiensi in spiritualibus et temporalibus immediate subjecte, et licet domini cancellarius, Lailly et Ruzé, ejusdem Domus Dei provisores per capitulum deputati, se ab hujusmodi provisione pluries exoneraverint : ordinatum est quod ipsi, unacum dominis penitenciario et Allegrin, quos cum ipsis capitulum deputavit ejusdem Domus provisores, circa factum, regimen et administracionem ejusdem Domus provideant in spiritualibus et temporalibus, prout eis seu majori parti eorumdem visum fuerit expedire, et eciam circa factum bullarum confirmacionis indulgenciarum ejusdem Domus quas bancarius adhuc detinet, ut recuperari possint si bonum videatur eisdem. (125.)

1598. D. 29 novembris. — Habita inter dominos capitulantes deliberacione super facto provisionis dande regimini et adminis-

tracioni Domus Dei Parisiensis, a majori parte deliberancium fuit conclusum et ordinatum quod domini provisores ejusdem Domus alias deputati, et qui de ipsa se intromiserunt annis preteritis, remanebunt adhuc provisores ejusdem Domus cum plenaria potestate et facultate reformandi, corrigendi, ordinandi et alias faciendi in eadem Domo et procedendi, prout eis visum fuerit expedire pro utilitate illius, absque veniendo ad capitulum, nisi forsan talia forent propter que capitulum adire opus esset pro approbacione obtinenda; domini vero prefati provisores sunt domini cancellarius, penitenciarius, de Lailly, Ruzé et Allegrin, et cum ipsis domini Claustre et Morillon. (127.)

1599. D. 13 decembris. — Comparente in capitulo magistro Nicolao Noël, magistro Domus Dei Parisiensis, conquerendo dixit quod tanta est nunc in eadem Domo pauperum copia quod hac nocte XVI vel XX remanserunt in terram, eo quod locum invenire non potuerunt; suntque in eadem Domo quamplures infirmi morbo Neapolitano, qui inibi teneri non deberent, sed eos non possunt expellere : quo audito, hujusmodi materia remissa est ad dominos provisores ut provideant diligenter, et si recusaverint, prout hic dictum est, quod declarant[1] ad primum capitulum si se intromittere velint vel non, et tunc capitulum alios deputabit. (130.)

1600. D. 19 decembris. — Durante missa obitus, in vestibulo ecclesie, coram XVIII canonicis, comparuerunt Guillelmus Dauvet et Robertus Guillart, magistri ordinarii Requestarum Hospicii Regis, missi ex parte Regis ad ipsos dominos; qui quidem Rex multas querimonias audiverat de malo regimine Domus Dei, provenientes tam ex negligencia dominorum de capitulo seu provisorum per capitulum retroactis temporibus deputatorum, quam eciam ex mala administracione ministrorum ejusdem Domus, hominum et mulierum, volebatque ipse dominus Rex super hoc in brevi provideri, ut Xristi pauperes infirmi in eadem Domo nunc et pro tempore degentes, ibidem caritative, prout decet, tractari et nutriri possint in futurum, et observancia regularis in eadem Domo per ministros ejusdem, utriusque sexus, observetur; et ideo eosdem dominos miserat ad capitulo intimandum quod, nisi in brevi provisionem darent, ipse intendebat ante ejus recessum provideri facere, quod posset cedere in dedecus et in prejudicium honoris et utilitatis ecclesie et dominorum, offerebatque eisdem dominis in omnibus circa hoc favere et, quidquid

1. *Corr.* declarent.

pro bono et utilitate ac reformacione ipsius Domus Dei ordinarent, illud incontinenti executioni demandari faceret, ubi ministri ejusdem Domus obedire non vellent; sed quia propter varietates oppinionum ipsorum dominorum qui forsan in eorum capitulo, dum agitur de hujusmodi materia, convenire non possunt, visum fuerat bonum quod debebant quatuor aut quinque ex ipsis eligere qui omnimodam potestatem et facultatem a capitulo haberent reformandi, corrigendi, ordinandi, procedendi et alias faciendi in eadem Domo Dei absque habendo regressum ad capitulum, sed quidquid fuerit per eos in hujusmodi negocio ordinatum, pro ordinato per capitulum habebitur.

Quibus quidem dominis fuit per decanum responsum quod domini multum regraciabantur Regi et dominis per eum missis de tam caritativa exhortacione et monicione, quodque nuper, volentes ipsi facto et regimini ipsius Domus providere, quosdam ex ipsis elegerant ejusdem Domus provisores cum omnimoda potestate et facultate de qua supra locutum est; sed, quia multi, tam de Villa quam de particularibus capituli, religiosis et sororibus multum favebant, adeo quod quidquid pro bono, utilitate et reformacione ipsius Domus et personarum ejusdem ordinarent aut ordinare vellent, pro non bene ordinato et ad ipsius Domus destructionem reputabatur et per villam et convivia publicabatur, personeque ipsius Domus ob hoc inobedientes se reddebant, idcirco se amplius de eadem Domo et ejus reformacione intromittere non curabant; sed, quia placebat Regi dominis de capitulo in hac parte favere, intendebant taliter procedere ad reformacionem ipsius Domus et personarum ejusdem quod a cetero pauperes Xristi ibidem caritative, et prout decet, tractarentur, et super hoc provisoribus omnimodam potestatem concedebant, absque redeundo propter hoc ad capitulum, quousque tota reformacio facta fuerit; nomina vero provisorum sunt cancellarius, penitenciarius, Lailly, Ruzé, Allegrin, Claustre et Morillon. (134.)

1601. D. 20 decembris. — Hodie approbatum et ratificatum est in capitulo id quod heri deliberatum fuit pro facto Domus Dei, et data est dominis provisoribus omnimoda potestas, et durabit eorum commissio usque ad tres annos. (136.)

1602. D. 28 decembris. — Celebratum fuit capitulum generale per provisores novissime deputatos per capitulum cum plenaria potestate reformandi et providendi, coram quibus comparuerunt magister et fratres, priorissa et sorores; et, facta collacione per magistrum nostrum magistrum [Dominicum] Parvi, sacre pagine professorem, ordinis Fratrum Predicatorum, inquisitoque ab ipsis numquid volebant vota religionis sue necnon statuta et regulas ejusdem religionis observare, et eisdem dominis ex parte capituli Parisiensis deputatis provisoribus, cum plenaria potestate reformandi, in omnibus obedire, qui

omnes responderunt quod sic, cum Dei adjutorio, deinde ipsi domini, per organum cancellarii, nonnullas moniciones et injunctiones, a regula et statutis religionis ipsius Domus Dei extractas, que videbantur in eadem Domo minime observari, eisdem religiosis fecerunt et observari certis sub penis mandaverunt : primo injunctum est magistro, conformiter ad regulam et statuta, quod a modo teneat capitulum semel in septimana ad minus, in quo priorissa et alii revelabunt defectus ad veritatem, et quod corrigat delinquentes secundum criminis qualitatem, ad edificacionem, omni favore sinistro omnique personarum accepcione pretermissis, quodque maximam habeat curam ut statuta serventur et prevaricantes puniantur, omnibus malis consuetudinibus, familiaritatibus, exemplis et defectu bone voluntatis semotis, et quod infra quindenam faciat fieri carceres in certo loco avisando; item quod ipse habeat pertinaciter inobedientes, incorrigibiles et scandalosos provisoribus absque dilacione revelare, si tolli non possint. Item mendicantes et pauperes validi et superflui ejiciantur a dicta Domo. Item quod ponat duos janitores ad prohibendum ingressum illis validis. Item preceptum est magistro de compoto suo parando infra octavam de administracione magisterii et burse per eum habita, et de pecuniis indulgenciarum in loco tuto reponendis, et de non publicandis indulgenciis seu procuratoribus mittendis preter ordinacionem provisorum, et, si aliquos destinaverint ipse et religiosi, illos revocent.

Item priorisse prescriptum est quod cum diligencia et maxima cura habeat visitare et inquirere de culpis et defectibus perpetratis per sorores suas, tam religiosas quam de habitu albo, easque accusare publice in capitulo et penitencias pro culpis et defectibus injunctas a magistro diligenter et fideliter exequi et adimpleri faciat, sine accepcione personarum; officiarias ydoneas in locis et officiis congruis, secundum Deum et ad utilitatem et secundum pluralitatem infirmorum, tam de die quam de nocte instituat, et, si sufficientem numerum non habeat, hoc declaret provisoribus, et sibi providebitur. Item quod silencium teneri faciat in locis deputatis, scilicet in refectorio, dormitorio et claustro, et de se retrahendo post pulsum campane, videlicet post antiphonam, et in hoc silencium teneri faciendo. Item quod habeat magnam curam de sororibus infirmis ut provideatur eisdem diligenter secundum caritatem, et quod habeat exhortari et erudire puellas novissias. Item quod infra quindenam preparet compotum suum seu statum illius.

Fratribus autem, priorisse et sororibus injunctum est, sub pena excommunicacionis et in vim sancte obediencie, ut ipsi et ipse infra octo dies tradant et declarent dicto magistro omnia et singula que habent ex proprio ad verum absque aliquid obmittendo; preceptum

est eciam magistro ut ipse de hujusmodi declaracionibus registrum faciat et tradat provisoribus.

Item domini sorores monuerunt ut a cetero pauperes cum caritate tractarent et ut ab earum solitis litibus, rixis et murmuracionibus, maxime in medio pauperum et coram popularibus transeuntibus, se abstinerent, alias contra eas procederetur prout eorum statuta volebant et alias, secundum quod utilius et melius videretur. (137.)

1505.

1603. D. 17 januarii. — Hodie provisores tenuerunt capitulum ordinarium in Domo Dei et recitaverunt moniciones per eos religiosis factas in ultimo capitulo generali, et maxime de declarando magistro et tradendo ea que habent apud se de proprio ad verum, sub pena excommunicacionis, infra viginti quatuor horas, et magistro de tradendo eisdem dominis, infra XXIIII horas post, hujusmodi declaracionem et nomina illarum que persisterunt in declaracione jam facta et aliarum que ultra eam declaraverunt; item preceperunt capitaneis quod singulis diebus declarent priorisse si sint aliqui infirmi validi, ut ejiciantur. Item ibidem magister et fratres revocaverunt, sicut fuit advisatum, omnes procuratores per eos constitutos pro indulgenciis. (150.)

1604. D. 18 februarii. — Audita suplicacione magistri Petri Lapie, nuper procuratoris priorisse Domus Dei Parisiensis, remissus est ad dominos provisores Domus Dei pro sibi providendo, prout eis videbitur expedire, super sua requesta. (163.)

1605. D. 18 aprilis. — Super eo quod hodie magnificus et potens dominus dominus Admiraldus Francie, in capitulo accedens, exposuit dominis capitulantibus quod dominus noster Rex, summo affectu desiderans reformacionem Domus Dei Parisiensis, jam certo bono modo inchoatam, ad optatum pervenire effectum, litteras suas tam eidem domino Admiraldo quam dominis curie Parlamenti directas, ut eidem reformacioni manum[1] teneatur, misit, quas Curie presentavit; ac super eo quod retulit ipse dominus quod dubitabatur an domini per capitulum commissi ipsius Domus Dei provisores, visitatores et reformatores, omnimodam a capitulo super hoc haberent potestatem et auctoritatem, et quod nonnulli dominorum hujusmodi reformacionem, prout intellexe-

1. *Corr.* manus teneatur *ou* manum teneant.

rat, impedire moliebantur, quod ideo capitulum adierat, sciturus super hoc veritatem.

Post ejus recessum et deliberationem maturam super hoc habitam, conclusum est quod capitulum ingentes gracias domino nostro Regi ac prefato domino Admiraldo agebat de tanto zelo tantoque honore quos gerebant erga ecclesiam et dictam Domum Dei ejusque reformacionem, quodque commissionem quam nuper dominis cancellario, de Lailly, Ruzé, Allegrin, Claustre et Morillon, quo ad reformacionem hujusmodi Domus, cum plenaria potestate in eadem declarata, dedit et concessit, omniaque et singula que per eosdem dominos deputatos ac dominos judices et delegatos reverendissimi domini legati de Ambasia in hujusmodi materia facta et inchoata fuerunt, approbavit, confirmavit et ratificavit, atque ea que per eos unacum adjutorio et concilio prefatorum dominorum delegatorum antedicti reverendissimi domini legati facienda sunt, teneri et observari voluit, eisdem dominis tam ex parte domini legati quam ex parte capituli commissis regraciando de penis et laboribus per eos circa hoc assumptis, ac eisdem supplicando ut illud tam pium opus continuare et ad optatum effectum perveniri facere velint et dignentur; respectu autem illorum qui opus tam pium hujusmodi impedire moliuntur, ut dicitur, capitulum nichil scivit et eos ignorat eosque non advovat, ymmo offert justiciam de ipsis facere et eos punire prout decet; et ad premissa notificandum prefato domino Admiraldo commissi sunt domini Aymeri et Mesnart. (194.)

1606. D. 2 maii. — Visis litteris domini nostri Regis quarum tenore precipit capitulo et provisoribus Domus Dei Parisiensis per capitulum deputatis, quod ad plenum deduci faciant effectum sortiri[1] reformacionem Domus Dei Parisiensis jam inchoatam, ordinatum est quod domini provisores loquantur cum domino Admiraldo Francie, de quo eciam fit mencio in eisdem litteris et qui missus est ex parte Regis pro hujusmodi materia, et faciant eidem responsum quod domini multum regraciantur eidem domino nostro Regi, quodque parati sunt in hujusmodi negocio id facere quod eis possibile erit, cum Dei adjutorio ac ipsius domini nostri Regis. (199.)

1607. D. 9 maii. — Pulsatum est capitulum, et convenerunt in

1. *Supprimer* ad... deduci *ou* sortiri.

capitulo decanus ac XXII canonici, ubi, facta pro parte provisorum pro facto reformacionis et provisionis Domus Dei certa requesta, quia deliberando nonnulli domini recedebant absque deliberando et alii post deliberacionem non expectando conclusionem, ordinatum est convocacionem fieri ad diem crastinam in capitulo, hora octava vel circa. (202.)

1608. — Convocatis dominis de capitulo ad sonum campane capitularis et convenientibus in capitulo post antiphonam de Ave Regina, expositum fuit eisdem dominis de capitulo per dominum Ruzé, alterum provisorum Domus Dei Parisiensis, quod pro provisione ipsius Domus Dei et tractacione pauperum ibidem existencium, fuerant a dominis provisoribus ejusdem Domus introducte, ut sciebant dicti domini de capitulo, triginta quinque religiose grisee, que, propter multum laborem in tractandis pauperibus per eas assumptum, quoniam antique in nullo illis adjutorio esse voluerant, ymmo illas injuriis, opprobriis et verberibus affecerant, pro majori parte infirme deciderant, videlicet decem octo vel viginti, dueque ex eis jam decesserant, et tercia extreme unctionis sacramentum receperat, et sic remanserant sane solum decem aut duodecim, quarum quinque aut sex circa servicium sororum suarum infirmarum impedite erant, quinque aut sex solum in servicio pauperum remanentibus; antique vero religiose eis parum succurrere volebant, et inde periculum imminebat ne plures ex dictis pauperibus decederent, et sine debita sacramentorum exhibicione, istis diebus festivis, quibus Curiam minime adire poterant; ob quod supplicacionem dicte Curie porrexerant quatinus providere vellet; que quidem Curia illos ad dominos de capitulo remiserat, ordinans quod ex consilio capituli in hoc negocio agerent; quare petebant dicti domini provisores ut dicti domini de capitulo advisare et ordinare dignarentur, et quitquid deliberarent, libentissime ipsi domini provisores execucioni demandarent. Fuit eciam ibidem relatum per dominum Lenfant quod Curia ordinaverat quod domini provisores deinceps in negocio Domus Dei nichil facerent, nisi prius consultis dominis de capitulo et de Curia : super quibus sic expositis, pluribus deliberacionibus habitis, conclusum fuit quod die sequenti, hora octava de mane, convocaretur capitulum solemne per juramenta, ut super premissis provideretur cum matura deliberacione et graviori consilio. (202.)

1609. D. 10 maii. — Die igitur sequenti, que fuit sabbati, in

vigilia Penthecostes, decima maii, dominis de capitulo hostiatim et ad sonum campane convocatis et comparentibus, videlicet dominis decano, archidiacono Brye, succentore, penitenciario, de Lailly, Bellay, Gaignon, Aymery, Prevost, Ruzé, Joly, Lovet, Boucart, Allegrin, Bellessor, le Coq, Claustre, Paris et Basin, ceteris pro contumacibus reputatis, fuit per dictum dominum decanum requesta die hesterna per dictos provisores facta coram dominis recitata; fuit insuper expositum per dictos dominos provisores quod, instante domino nostro Rege, illis, invitis et qui sepius tantum onus recusaverant, Domus Dei Parisiensis reformacio et provisio cum omnimoda auctoritate commissa extiterat, pro execucione cujus plurimas consultaciones fecerant cum viris religiosis, videlicet magistris Johanne Rolin, Johanne Clerée, confessore regio, et prioribus Carturisiensium (*sic*), Celestinorum et Fratrum Predicatorum, pro reformacione dicte Domus Dei, ad instanciam domini nostri Regis, per reverendissimum dominum legatum deputatis, ac aliis plurimis viris utique religiosis et in reformacionibus expertissimis, in quibus omnibus consultacionibus ex communi et unanimi deliberacione fuit conclusum, prout sepius antea dominis de capitulo fuerat visum, aut saltem majori et saniori parti, quod dicta reformacio minime fieri poterat sine ejectione religiosarum inveteratarum et earum que huic negocio reformacionis refragari possent, ac introductione aliarum bonarum religiosarum in suo statu observantissimarum; fuit insuper conclusum, post plurimas disceptaciones, quod nulle alie ad id negocium absolvendum et perficiendum inveniri possent quam sorores grisee, tum propter earum multitudinem, uno ritu, sub eadem obediencia et uno prelato vivencium, tum quod aliquibus decedentibus, alie facillime possent subrogari, tum propter multas alias raciones per dictos dominos provisores recitatas; que quidem conclusio seu deliberacio fuit reverendissimo domino legato prefato, in presencia domini Parisiensis episcopi ac domini Cancellarii Francie recitata, quam laudaverant et approbaverant; pro execucione ejus rescripsit dominus noster Rex ad dictas sorores griseas, rescripsit eciam dominus legatus cum monicionibus et censuris; ad quorum jussum venerant nonnulle, et, in presencia venerendorum dominorum Primi Presidentis, magistrorum Guillelmi Dauvet et Caroli Guillard, Requestarum Hospicii domini nostri Regis magistrorum, ac magistri Guillermi de Besançon, eciam domini nostri Regis in sua Parlamenti curia consiliarii,

per dominum nostrum Regem ad hoc ad delegatis, ex parte dicti domini legati et ex parte capituli, opem et favorem omnem prestandam commissorum, undecim antiquis religiosis translatis, in dictam Domum Dei gracia reformacionis fuerant introducte; et demum videntes dicti delegati quod, cum tam pauco numero, ostante pertinacia dictarum antiquarum religiosarum, nichil, saltem parum, proficere possent, alias sorores griseas usque ad numerum triginta, sciente et permittente Curia, introduxerant; quibus ac illis qui sibi favere videbantur, tante molestie, tanta exprobria, injurie, verbera et alia mala ab antiquis religiosis ac servitoribus Domus eisdem religiosis antiquis adherentibus, illata fuerant quod, ut supradictum est, infirme deciderant nec amplius onus sufferre possent; et adhuc die hesterna, pretextu quod se jactabant predicte antique religiose pro se arrestum habere, predictas molestias multiplicaverant, precipue quedam religiosa nomine la Bourdonne cum quibusdam filiis albis quamdam bonam religiosam griseam, nomine Stephanetam, plurimis et actrocibus injuriis ac verberibus, violentas in eam manus apponendo, affecerat; insuper alie religiose ac magister Domus quemdam presbiterum, a dictis dominis provisoribus pro confessionibus pauperum commissum, quem magister predictus, ad sugestionem quarumdam religiosarum, eicere voluerat, pluribus opprobriis lascessierant, et, dictis magistro et religiosis instigantibus, pueri chori manus in eum violentas injecerant, superlicium suum rumpendo et a gradibus dormitorii fratrum illum deturbendo; noctu insuper a quibusdam capellanis et servitoribus Domus, ad requestam quarumdam religiosarum, cum ensibus deambulantibus ac janitores opprimere volentibus, magnum scandalum fuerat perpetratum, occasione maliciosa sumpta quod cum dictis janitoribus essent due filie albe, que in dormitorio sub clave clause invente essent; dicebant insuper dicti domini provisores quod quothidie tante insolencie in dicta Domo fiebant quod tam gravissimum onus sufferre non poterant et quod, propter labores multos in ea Domo sumptos, aliqui eorum infirmi erant et quidem[1] ex suis servitoribus et familiaribus decesserant; nichillominus a quibusdam de capitulo infestabantur quod nimis juvenes et inexperti essent, quod omnia predicta sine scitu et contra voluntatem capituli fecerant, et quod auctoritas ista faciendi a capitulo non fuerat

1. *Corr.* quidam.

illis data et quod a dicto capitulo disavoarentur, et multa alia dicebant que erant causa rebellionis antiquarum religiosarum et multarum gencium de urbe, que quothidie injuriis et insolenciis dictos provisores opprimebant, erantque prefati domini provisores parati, si bonum videretur dominis de capitulo, dictas sorores griseas, post earum convalescenciam, remittere ac undecim ejectas superinducere, providerentque domini de capitulo suo arbitrio et judicio.

Super quibus predicti domini capitulantes, attendentes et considerantes cum matura deliberacione quod, a viginti quinque annis et ulterius, continuo passi sunt multas querellas racione irreligiositatum, inhumanitatum, insolenciarum, viciorum et damnatarum consuetudinum religiosorum et religiosarum dicte Domus Dei, quas sepissime corrigere et extirpare cum summa diligencia nisi sunt, et ad hoc plurimos graves viros de eorum capitulo commiserunt, videlicet defunctum magistrum Johannem Henry, cantorem ecclesie et presidentem in curia Parlamenti, postea magistros Nicolaum de Hacqueville et Petrum de Refuge, ecclesie canonicos et dicte Curie conciliarios, et successive alios plurimos, qui, obstantibus duricia, adversitate et inveterata malignitate religiosorum et religiosarum ac favoribus et portu quos habent a pluribus eciam magnis diversi status viris ac mulieribus civitatis Parisiensis, nichil profecerunt, dictique religiosi in penis sorduerunt in tantum quod clamor ad aures domini nostri Regis pervenit, qui instantissime dictos dominos de capitulo exhortatus est manus reformacioni promptissimas exhibere, offerens illis omnem auctoritatem, favorem et opem ex parte sua, alias ipsemet provideret et provideri faceret; attendentes insuper quod per totum capitulum illud negocium absolvi non poterat, et quod racione illius, propter familiaritates multas quas habebant dicte religiose et importunas brigas quas faciunt, sepissime scissure et divisiones in capitulo acciderent, que aliquando negocium reformacionis tardarent, supradictos provisores quorum zelum, prudenciam et experienciam compertas habebant, elegerant, ac cum omnimoda auctoritate omnia que a toto capitulo fieri possent, dempta solum bonorum dicte Domus alienacione, eciam sine regressu ad capitulum, delegaverant; quare quitquid dicti domini provisores in tam pio negocio egerant, gratum habebant, laudabant et approbabant, prout alias laudaverant et approbaverant, rogantes quatinus in hoc tam neccessario opere et Deo grato,

sicut per eos optime inceptum fuerat, perseverarent et ad finem conducerent; ex nunc prout ex tunc quitquid deinceps dicti domini provisores, de quorum solerti prudencia, discreto zelo et probata experiencia ac gravi et bono delegatorum domini Legati consilio ad plenum informati erant, et in eis plurimum confidebant, acturi sunt pro reformacione hujusmodi, approbantes et laudantes ratumque et gratum habentes. Et in quantum concernit requestam per eos die hesterna factam, ordinaverunt dicti domini capitulantes quod dicti provisores diligentissime, cum consilio prefatorum patrum, hujusmodi negocio providerent, non valentes illis aliud consilium prestare.

Insuper, quia dominus Admiraldus ex parte domini nostri Regis venit ad dictos dominos de capitulo, et sepe misit, ordinaverunt ipsi domini de capitulo quod domini Lovet et Mesnart ibunt ex parte capituli, rogaturi quatinus dignetur exponere dominis de Curia quod predicti domini de capitulo quitquid pro reformacione predicte Domus Dei facere potuerant, fecerant, nec vident ulterius posse aliquid facere; quare, si predicti domini de Curia judicant predictum negocium non debere aut posse perfici per dictos provisores per eos commissos, ipsi provideant aut provideri faciant, et domini de capitulo illud gratissimum habebunt, protestantes quod per illos non stat quin dicta reformacio perficiatur, et quod de cetero nichil poterit eis imputari. (203.)

1610. D. 14 maii. — Capitulum generale. (207.)

1611. D. 23 maii. — Lecta certa requesta porrecta dominis pro parte sororum Domus Dei Parisiensis et presentata per dominum de Louviers, qui asseruit illam sibi fuisse traditam per Johannem Belin, notarium Casteleti : quia, per commissionem datam per capitulum dominis provisoribus ejusdem Domus Dei, omnimoda fuit eis concessa facultas providendi et ordinandi in ipsa Domo Dei et absque hoc quod dicte sorores habeant regressum ad capitulum, hujusmodi requesta remissa est eis, ut super eadem provideant prout eis bonum videbitur. (214.)

1612. D. 24 maii. — Convocatis et comparentibus in capitulo, post anthiphonam de Ave Regina, dominis decano, cantore, archidiacono Brye, succentore, cancellario, penitenciario, de Louviers, Lenfant, Condurier, de Lailly, Saulay, Bellay, Boucart, Gaignon, Aymeri, Juvenel, Prevost, Ruzé, Sargy, Mesnart, Joly, Allegrin, Bellessor, le Coq, Claustre, Legendre, Meschin, Paris, Robertet,

Chasteaupers, de Paris et Basin, ad audiendum a dominis provisoribus Domus Dei Parisiensis ea que ipsi pro reformacione Domus Dei jam fecerant et facere intendebant, deliberandumque super hoc per ipsos dominos capitulantes et advisandum que agenda erant in hujusmodi negocio : lecto quodam registro capituli continente ea que ipsi domini provisores alias declaraverant fecisse pro reformacione hujusmodi Domus, que per capitulum approbata fuerunt (videlicet in vigillia festi Penthecostes), ac declarato per eos in generali ea que ulterius eis videbantur facienda pro perficienda hujusmodi reformacionis stabilitate : domini super hiis oppiniones dederunt. Sed, quia varie fuerunt oppiniones, ex quibus conclusio fieri non poterat commode, ideo fuit ordinatum quod prefati domini provisores darent scripto eorum intencionem de hiis que videntur eis esse facienda pro complemento hujusmodi reformacionis, et, hoc facto, capitulum super ipsis concluderet.

Qui quidem domini provisores postmodum scripto tradiderunt ea que sequuntur :

Intencio dominorum provisorum fuit reformare Domum Dei, prout illis injunctum fuerat; et, videntes quod sine novarum religiosarum [introductione] in tractacione pauperum et observatione religionis probatarum nichil possent prodesse, per consilium dominorum Legati, Parisiensis episcopi et plurimorum religiosorum virorum, in reformacionibus expertissimorum, deliberaverunt introducere certum numerum sororum grisearum, que ad hoc idoneiores a patribus fuerunt judicate; ad quas dominus noster Rex et dominus Legatus cum monicionibus scripserant venire ad dictam Domum, quibusdam expulsis. Demum, cognoscentes pertinaciam dictarum religiosarum antiquarum, ex permissu Curie, majorem numerum sororum grisearum, pro adjutorio aliarum jam introductarum, intromiserunt. Quid autem finaliter agendum habeant pro finali conclusione tocius reformacionis, nondum habent pro comperto; sed cothidie perscrutantur que facienda sunt : possent enim multa si ad eos spectaret negocium, exequi, que sine deliberatione capituli non volent[1] attemptare, nec est eciam eorum intencio. Si tamen queratur ab eis quid illis videretur esse faciendum, auditis sepius bonis patribus, sunt oppinionis quod, pro firmo stabilimento reformacionis dicte Domus, esset neccessarium stabilire predictas sorores griseas in dicta Domo cum antiquis que viderentur volun-

1. *Corr.* vellent.

tarie et parate obedire illis, ceteris expulsis, et quod omnes que de cetero recipientur, vivent in vestitu et forma dictarum sororum grisearum, sub patribus dictarum sororum grisearum, ita tamen quod capitulum posset providere in casu negligencie aut difformacionis; et propterea delegati a capitulo, ut soliti sunt, faciant quolibet anno duo capitula generalia; nec in dicta Domo Dei erunt aliqui Fratres Minores, sed audientur dicte sorores grisee in confessione a sacerdotibus non religiosis quos eligent sibi patres eorum[1]; item, quod religiose antique que per pertinaciam illarum a dicta Domo expulse essent, constito de bona illarum voluntate et quod sub dictis sororibus griseis vivere volent[2], poterunt ad dictam Domum revocari; et ita videtur dominis provisoribus, post consilium bonorum patrum, quod facilis esset reformacio et longo duratura; quod tamen exequi non intendunt nec habuerunt in animo, nisi videatur bonum capitulo et ita decernat, sed tentabunt alia media illis possibilia, prout videbit et ordinabit capitulum; si tamen dicta media per capitulum advisata judicarentur dictis provisoribus impossibilia, rogant dicti provisores capitulum quod committant eos qui ea execucioni demandare poterunt. (215.)

1613. D. 26 maii. — Hodie, lecto in capitulo advisamento per dominos provisores Domus Dei tradito pro facto reformacionis ipsius Domus et personarum ejusdem ac illius reformacionis stabilimento, certa pars dominorum de capitulo propter hoc specialiter convocatorum super hujusmodi avisamento deliberavit; sed, quia visum est quod hora erat tarda, videlicet circa meridiem, hujusmodi deliberacionem continuaverunt usque ad diem martis sequentem, hora capituli ordinarii; qua die et hora iterum comparuerunt domini in capitulo, et auditis omnium deliberacionibus, ex ipsis conclusum est primo quod omnes de capitulo, qui summo affectu desideraverunt semper reformacionem fieri, volunt et desiderant ipsam reformacionem fieri bonam et stabilem ad perpetuitatem, quantum melius et utilius fieri poterit ad honorem Dei, deoneracionem conscienciarum suarum et utilitatem publicam, maxime pauperum; dolentque domini quod tam sepe vexantur super deliberacione hujusmodi negocii, cum illam bis aut ter suam voluntatem declaraverint et illam miserint ad curiam Parlamenti et ad dominum Admiraldum, qui jam misit ad Regem,

1. *Corr.* earum.
2. *Corr.* volunt.

prout capitulo per suas litteras notificavit; secundo, gratias habent dominis provisoribus de laboribus et penis per eos circa illud tam pium opus reformacionis assumptis; tercio, desiderarent, si commode fieri posset, quod dicta reformacio fieret servata unitate habitus antiqui ac juridicione capituli tam in spiritualibus quam temporalibus, sicut habere consuevit; si tamen fieri non potest aliter quam dicti domini provisores per suum advisamentum dederunt in scriptis, pro firmo stabilimento hujusmodi reformacionis, domini de capitulo nolunt impedire tantum bonum reformacionis, sed omnino volunt et desiderant reformacionem ipsam per eosdem provisores inchoatam perfecte executioni demandari, introductis reformatis et expulsis non volentibus obedire et quibuscunque contradicentibus reformacioni, presertim cum per dictum eorum advisamentum dixerint quod non facient totalem conclusionem et consummacionem dicte reformacionis sine scitu capituli. (217.)

1614. D. 28 maii. — Audita lectura conclusionis facte de et super deliberacionibus dominorum heri in capitulo ac lune precedente datis pro facto reformacionis Domus Dei Parisiensis, prout supra scribitur, placuit in forma prout est. (218.)

1615. — Domini decanus, du Bellay, Aymeri et Lecoq dixerunt quod, non obstante dicta conclusione, non recedunt nec intendunt recedere a commissione prima dominis provisoribus Domus Dei Parisiensis data pro reformacione ipsius Domus Dei, et quod in prescripta conclusione non debet poni clausula ultima que incipit « presertim » et finit « sine scitu capituli », quia causa non occurrit propter quam eorum commissio limitari debeat, ymmo superest major occasio illam continuandi. (218.)

1616. D. 2 junii. — Magister Robertus Pié-de-fer, advocatus regius in Casteleto Parisiensi, retentus est conciliarius et pensionarius Domus Dei Parisiensis loco defuncti magistri... Pié-de-fer, ejus patris. (220.)

1617. D. 3 junii. — Convocatis dominis in capitulo, ad sonum campane, hora capituli ordinarii, ad peramplius deliberandum super facto reformacionis Domus Dei Parisiensis, nonnulli dominorum oppiniones suas dederunt; et, quia visum est quod hora erat tarda, videlicet inter XI et XII^am^ horam, hujusmodi negocium remissum est ad diem immediate sequentem, in capitulo ordinario terminandum. (222.)

1618. D. 4 junii. — Viso per dominos quod difficultas reformacionis hujusmodi consistit principaliter in quatuor punctis, primo scilicet in expulsione seu translacione personarum ejusdem Domus, utriusque sexus, huic reformacioni contrariarum; secundo, in introductione aliarum personarum exemplarium, reformatarum et in hospitalitate et caritativa tractacione pauperum excercitatarum; tercio, in mutacione et diversitate habituum; et quarto, in superioritate et obediencia hujusmodi personarum : domini super hujusmodi quatuor punctis concluserunt, scilicet circa primum punctum, quod omnes persone ejusdem Domus, utriusque sexus, reformacioni contrarie, non voluntarie aut alias minus utiles, quas a xxv annis citra dicti domini de capitulo et alii graves viri commissi ab eis curaverunt emendare et ad vitam communem, absque eo quod aliquid proprii haberent, reducere, ac eas de earum insolenciis, rixis et verberibus ad invicem, eciam ad pauperes, ac aliis malis consuetudinibus per incarceraciones et alias penas corrigere nisi sunt et non potuerunt, propter quod eas incorrigibiles reputant, expellantur seu transferantur a dicta Domo, secundum quod bonum videbitur provisoribus. Circa secundum punctum, domini, attendentes religiositatem, hospitalitatem et caritatem sororum grisearum, quodque multe sunt jam introducte in dicta Domo, facilitatemque de illis in dicta Domo nunc et in futurum furniendi, propter earum multitudinem, et quod nulle alie religiose allegantur aut inveniuntur ita apte et utiles, tam propter earum caritatem quam propter multitudinem seu earum facil(l)em recuperacionem, concluserunt quod dicte sorores grisee in dicta Domo introducte remaneant, ac alie de novo introducantur, secundum quod expediens provisoribus videbitur. Circa tercium, domini considerantes quod tractacio pauperum in habitu non consistit, sed in caritate et bona voluntate personarum, concluserunt nolle impediri tantum bonum reformacionis propter habitum; quare consentiunt quod omnes sint unius habitus, grisei aut alterius coloris, aut diversorum habituum, secundum quod utile et expediens dictis provisoribus videbitur; et volunt dictos provisores exequi dicta tria puncta prout inceperunt et citius quam poterunt, ne pauperes ex dilacione detrimentum paciantur, prout jam passi sunt. Circa quartum punctum, videlicet de superioritate, videtur dominis quod deliberacio absoluta non est in promptu neccessaria; sed, adimpletis tribus primis punctis et viso qualiter reformacio processerit, capitulum videbit

quid agendum erit cum patribus religiosarum predictarum et aliis de quibus videbitur expedire; et aliquos deputabit ad super hoc communicandum cum eisdem patribus ac dominis provisoribus ac dominis delegatis ex parte Legati, et ad referendum capitulo ut provideat. (223.)

1619. — Capitulum protestatus (*sic*) est quod pretextu quarundam ordinacionum hiis diebus factarum in curia Parlamenti pro facto Domus Dei, non fuit convocatum de precepto ejusdem Curie, sed solum de mandato et ordinacione ejusdem capituli, ad deliberandum et providendum facto reformacionis ejusdem Domus Dei, eidem in spiritualibus et temporalibus immediate subjecte.

Radiata fuit ista deliberacio capituli post disadvoamentum, insequendo arrestum Curie inter archiepiscopum Senonensem, procuratore generali domini nostri Regis secum juncto, ex una, et decanum et capitulum ecclesie Parisiensis, ex altera partibus, sexta die septembris anno Domini millesimo quingentesimo quinto datum, presente executore dicti arresti, ad requestam procuratoris generalis domini nostri Regis, XIII^a die octobris dicto anno millesimo quingentesimo quinto. (223.)

1620. D. 6-7 junii. — Hodie, pulsato capitulo inter secundam et terciam horas post meridiem, convenerunt in capitulo decanus et XVIII canonici, et relato per decanum quod intellexerat a quibusdam quod curia Parlamenti, visis conclusionibus capituli in materia reformacionis Domus Dei, eas mittebat ad Regem et ad Legatum per quemdam hostiarium cum certis instructionibus, forsan vergentibus in dedecus et prejudicium honoris ecclesie et dominorum, prout presumitur, attentis verbis quibus aliqui de Curia usi sunt tam dominis de la Tremoille et Admiraldo Francie quam provisoribus dicte Domus Dei, et ideo bonum esset mittere aliquos de capitulo ad Regem et Legatum pro justificando capitulum et respondendo si aliquid objiceretur contra dominos : quia visum est dominis quod non erant omnes congregati pro deliberando in hujusmodi materia, ordinatum est convocacionem fieri ad diem crastinam, hora capituli ordinarii.

Qua die crastina comparuerunt in capitulo post Ave Regina, convocacione prius facta, decanus et XXXII canonici, et posita est hujusmodi materia in medium : super qua conclusum est quod non placebat pro nunc mittere ad Regem et Legatum aliquos de dominis, sed solum scribere ex parte capituli Legato et episcopo Parisiensi, eisdem recommendando factum reformacionis Domus Dei, et deprecando quod, si forsan aliquid male portaretur contra dominos, fides prima

facie non adhibeatur absque audiendo capitulum in suis justificacionibus et eciam commissarios Legati. (226.)

1621. D. 14 junii. — Celebratum est capitulum in Domo Dei per decanum et v canonicos, coram quibus comparuerunt, in loco capitulari, Nicolaus Natalis, magister, ac capellani et sorores ; et, post aliqua per cancellarium ex ordinacione provisorum recitata de reformacione Domus, vocata sorore Anthoineta la Poussive, venit ad pedes ipsorum : que, visis et attentis informacionibus factis super certo casu sibi imposito, missa est ad carceres; deinde, vocata sorore Jacquelina la Fevre, venit eciam ad pedes dominorum, et interrogata numquid ipsa verberaverat fortiter sororem Johannam la Clergesse, religiosam antiquam, respondit quod sic, et ulterius dixit, absque hoc quod super hoc interrogaretur, quod, si ipsa fuisset tunc sola cum ipsa la Clergesse, ipsam morti tradidisset, in animo quem tunc habebat : quo audito, fuit eciam missa ad carceres, ad quos postmodum fuit ducta cum dicta la Poussive.

Quo facto, cancellarius, verba sua dirigendo ad Nicolaum Natalis, exposuit quod, dum ipse magister Nicolaus fuit primo assumptus, per modum provisionis, ad magisterium usque ad beneplacitum capituli, dicebat quod si dicta Domus in brevi non reformaretur, prout intencionis dominorum erat, onus magisterii hujusmodi non assumeret, et propterea videns forsan quod reformacio hujusmodi non procedebat, pluries requisiverat exonerari; idcirco domini avisaverant ipsum ab onere hujusmodi et penis relevare et absolvere, prout ipsum, nomine et auctoritate capituli, absolverunt ab hujusmodi officio magisterii, sorores, capellanos et ceteras personas et ministros ab auctoritate et preeminencia dicto magistro Nicolao super illis attributa eciam absolvendo. Qui quidem Natalis negavit requisivisse exonerari, requirens quod domini referant causas propter quas absolvebatur, dicens quod ab hujusmodi absolucione appellabat formaliter : cui responsum est quod quia fuerat solum institutus ad beneplacitum dominorum et per modum provisionis, et quia eciam requisiverat exonerari ab hujusmodi officio, quia eciam visum est dominis quod non erat utilis reformacioni, et propter certas alias causas; ideo ipsum absolvebant, nolentes ipsum scandalizare. Qui quidem magister respondit quod fuerat per dominos ad hoc vocatus, quodque eos non offenderat, et ideo appellabat, protestans de suis damnis et interesse recuperandis. Quo facto, domini, nomine et auctoritate capituli, loco ipsius magistri Nicolai absoluti, per modum provisionis, et quousque fuerit aliter per eos advisatum, instituerunt in dicto officio magistri venerabilem virum magistrum Judocum de Custodia, presbyterum, ibidem propter hoc adductum, qui, manu pectori apposita, juramentum solenne prestitit de fideliter excercendo hujusmodi officium pro

tempore quo placuerit dominis ipsum in eodem manere, et de faciendo omnia que dicto officio incumbunt. Quo juramento prestito, injunctum est omnibus capellanis, sororibus, pueris et servitoribus coquine, janitoribus et celerariis, propter hoc vocatis, sub penis, videlicet quo ad sorores, inobediencie et sub aliis penis in eorum regula contentis, et dictis capellanis, pueris et servitoribus sub pena expulsionis, ut dicto magistro Judoco obedirent et ejus mandatis parerent; qui omnes hoc facere promiserunt, et maxime dicte sorores una post aliam, dicto magistro Nicolao Natalis de hoc appellante, excepto tamen Petro, antiquo coquo, qui, interrogatus si volebat obedire, respondit quod nesciebat, petendo numquid primus satis bonus erat, et quod bene volebat eidem obedire; quo audito, fuit absolutus ab officio suo, et injunctum est eidem quod recedat a Domo, qui respondit « et bene », et recessit a capitulo. Ulterius domini, quia pauci erant capellani in dicta Domo Dei pro servicio divino celebrando et pro sacramentis pauperibus et personis ejusdem Domus Dei ministrandis, ibidem posuerunt quatuor capellanos. (229.)

1622. D. 23 junii. — Dominus de Lailly, alter provisorum Domus Dei Parisiensis, requisivit quod placeret dominis mandare magistrum ejusdem Domus, responsurum super aliquibus per dominos provisores contra eum proponendis; qui quidem magister mandatus est venire per hostiarium capituli; qui retulit ad ejus personam accessisse in ecclesia Parisiensi, in qua tunc erat, et quod eidem dixit quod non veniret in capitulo; quo audito, preceptum est michi, notario, per dominos capitulantes quod ad eum accederem ad eidem dicendum quod veniret in capitulo coram dominis; qui michi respondit quod post me veniebat, quodque dictus hostiarius capituli sibi dixerat quod dictus dominus de Lailly, provisor, solum pro eo petebat. Et statim, ingresso eodem magistro in capitulo, proposuit dominus de Lailly, provisor prefatus, quod domini provisores miserant ad querendum in dicta Domo Dei nonnullos de pauperibus ejusdem Domus pro deponendo super certis excessibus in eadem Domo factis cuidem[1] religiose albe ejusdem Domus, ut delinquentes punirentur, sed ipse magister eosdem pauperes prisionarios constituit in eadem Domo : petens ipsum interrogari qua auctoritate hoc faciebat. Qui, super hoc interrogatus, respondit quod eos incarcerari non fecerat, sed quod servitores Domus invenerant quod eorum alter unum lintheamen Domus importabat, et ideo eos constituerant

1. *Corr.* cuidam.

prisionarios, eo inscio. Quo audito, fuit eidem injunctum quod dictos testes pauperes illico mitteret ad dictos provisores; qui dixit quod deputati de Villa pro temporalitate Domus volebant de hoc cognoscere, tamen quod eos mitteret. Item proposuit ipse dominus de Lailly, provisor, quod, licet domini provisores duas religiosas ejusdem Domus, unam videlicet que de incontinencia notatur, inventa hora xi^a de nocte cum quodam juvene in claustro sororum ejusdem Domo[1], juxta capellam, et aliam que quamdam sororem antiquam Domus verberaverat, prout hoc confessa fuerat, dicendo quod si sola fuisset, illam interemisset, ad carceres misissent, nichillominus tamen videbantur expedite a carceribus in dicta Domo : super quo respondit quod de earum expedicione nichil sciebat. (235.)

1623. D. 25 junii. — Lailly et Ruzé, provisores, dixerunt quod amplius non possent vacare provisioni Domus Dei, propter multas causas per eos allegatas; ideo se exonerabant ab hujusmodi officio, supplicantes de aliis eorum loco provideri; et nichilominus ipsi et sui comprovisores fuerunt continuati. (238.)

1624. D. 27 junii. — Continuati sunt iterum provisores Domus Dei Parisiensis, quorum aliqui se exoneraverunt, et est ordinatum quod perficiant opus reformacionis ipsius Domus per eos inchoatam, saltem faciant quitquid poterunt; et ad faciendum articulos et memorialia pro illis qui mittendi sunt, si ita fuerit ordinatum, ad dominum nostrum Regem et dominum Legatum pro excusacione capituli et ipsorum provisorum, qui diversis modis impediuntur ne perficiant inchoatam reformacionem, electi sunt domini du Bellay, Aymery et Allegrin; qui articuli videbuntur in capitulo. (240.)

1625. — Relato per dominum Allegrin, alterum provisorum Domus Dei Parisiensis, quod ipse, eo existente heri in dicta Domo Dei, causa visitandi, citavit coram dominis in capitulo presenti sorores Johannam de Merle et Johannam l'Asseline, religiosas ejusdem Domus, ob hoc subditas et justiciabiles dominorum, responsuras super certa rebellione per eas contra eum facta, monicione precedente et notario presente, qui instrumentum dedit, quod exhibuit : fuit ordinatum quod dicte sorores vocarentur ad januam capituli per me, notarium capituli, quod feci. Et quia non

1. *Corr.* Domus.

comparuerunt, reputate sunt contumaces, et ulterius ordinatum est quod citentur iterum per me, notarium, ad comparendum personaliter die crastina coram dominis in capitulo, responsure ut supra. Quod feci ego, notarius; sed ipse sorores michi responderunt, videlicet dicta de Merle, quod erat appellans a monicione et citacione dicti Allegrin et appellacionem suam relevaverat, et propter hoc non compareret; dicta vero l'Asseline respondit, presente dicta de Merle, quod ipse erant in justicia, quodque alias satis fuerat in capitulo detenta, et ideo non compareret. (240.)

1626. D. 28 junii. — Quia sorores Johanna de Merle et Johanna l'Asseline contempserunt venire, reputate fuerunt contumaces et excommunicate, et est ordinatum quod promotor capituli veniat facturus suas conclusiones contra eas, pro procedendo, prout juris erit, contra easdem religiosas inobedientes. (242.)

1627. — Injungat notarius Petro l'Ourceau, alias puero chori, qui nunc se tenet in Domo Dei, licet alias fuerit expulsus, quod compareat coram dominis ad primum capitulum, responsurus super hiis que domini provisores dicte Domus Dei contra eum obicere voluerint, quod feci ego, notarius; et michi respondit ipse Chori quod super hoc haberet consilium. (242.)

1628. — Fiat mandatum magistro Rolando Barnier, procuratori officii priorisse Domus Dei Parisiensis, de tradendo matri sororum grisearum ejusdem Domus c s. p. pro subveniendo neccessitatibus sororum grisearum infirmitate detentarum. (242.)

1629. D. 1 julii. — Comparente in capitulo ad mandatum dominorum Petro l'Ourceau, alias Chori, nuper puero chori Domus Dei, dominus de Lailly, alter provisorum ipsius Domus Dei, interrogavit eum numquid ipse, in principio reformacionis Domus predicte, fuit constitutus prisionarius in Parvo Casteleto, a quo postmodum fuit expeditus et expulsus a dicta Domo Dei propter notariam suspicionem quam singuli de dicta Domo habebant de ipso et sorore Anthoineta la Poussive, que eciam, eo existente prisionario, eum visitari et consolari fecerat ac eidem peccunias miserat. Ad quod respondit quod fuit constitutus prisionarius occasione certe litis quam habuit cum magistro Jacobo, tunc in dicta Domo degente, quodque non fuit visitatus ex parte dicte la Poussive, nec peccunias ex parte ipsius habuit, ymo fuit coactus vendere indumenta sua pro solvendo geolarium; respectu vero suspicionis dicte la Poussive, dixit quod, salva gracia domi-

norum, non fuit vera, licet fuerit propter hoc expulsus a Domo Dei. Interrogatus quare ergo presumpsit reddire ad dictam Domum postquam fuit eidem prohibitus introitus, dicit quod domini de Villa simul congregati, presente magistro, ipsum reassumpserunt ad serviendum in dicta Domo, et eidem magistro dixerunt quod eidem faceret dare pitanciam, sed eidem loquenti dixerunt quod non acciperet superlicium absque licencia dominorum de capitulo vel provisorum. Quo audito, fuit remissus coram dominis provisoribus, et fuit eidem injunctum quod compareat coram ipsis quociens voluerint, responsurus ad ea super quibus volunt eum interrogare; quod promisit se facturum. (243.)

1630. D. 14 julii. — Dominus decanus apportari fecit in capitulo compota Domus Dei Parisiensis que habebat apud se, necnon borderellos fratris Johannis Fabry, dicens quod illi qui sunt commissi ad regimen temporalitatis dicte Domus Dei petunt hujusmodi compota et borderellos; sed distulit tradere, nisi capitulum ordinaret : quo audito, ordinatum est quod reponantur in aliquo armariolo camere compotorum ecclesie ad partem, et postmodum ordinabitur quid debeat fieri de ipsis; dominus vero Ruzé dixit apud se habere magnum repertorium alias traditum dicto Fabry. (252.)

1631. D. 18 julii. — Dominus cancellarius retulit quod dominus noster Rex eundem dominum cancellarium ac dominum de Lailly mandavit ut ad eum accederent pro facto reformacionis Domus Dei Parisiensis, et hoc per suas litteras missivas provisoribus ejusdem Domus Dei directas, quas exhibuit et que lecte fuerunt, petens an placeret dominis, ex parte ecclesie, aliquid scribere eidem domino Regi pro recommendacione negociorum ecclesie : super quo ordinatum est convocacionem dominorum fieri ad diem lune proxime venientem, ad super hoc deliberandum. Dominus vero archidiaconus Brye se opposuit quod dicti domini provisores vadant ad dominum nostrum Regem expensis ecclesie. (253.)

1632. D. 31 julii. — Convocatis supra cupam in ecclesia, post vesperas, durante obitu Regis, dominis decano, archidiacono Parisiensi, archidiacono Brye, succentore, Saulay, Bellay, Sargy, Mesnart, Joly, Lovet, Claustre et de Alto-Bosco, dictus dominus archidiaconus Parisiensis eisdem dominis exhibuit certos articulos in uno foliolo papireo scriptos, quorum tenor sequitur :

Plaise à mons^r^ le president savoir à mons^r^ Corbye du procés de criées pendant en la Court à la requeste de maistre Barthelemy de Verneul, qui est pour raison de six cens escuz transportez aud. Verneul par le maistre de l'Ostel-Dieu de Paris, dont lesd. de l'Ostel-Dieu n'en ont receu que deux cens francs et cinquante escuz.

Item, de faire ordonner par la Court à mess^rs^ de chappitre de Paris de communiquer avec les commis au gouvernement du temporel d'iceluy Hostel du procés contre Robert le Tellier contre led. Hostel-Dieu et les instruire de la matiere, pour y pourvoir.

Item, ordonner ausd. de chappitre de mettre devers lesd. gouverneurs les comptes, papiers et repertoires precedens ceulx que frere Jehan Fabry, nagueres maistre dud. Hostel-Dieu, leur a baillez et mis par devers eux.

Item, suplient lesd. gouverneurs qu'il plaise à la Court donner seurté et asseurance à freres Guillaume Stine et Raoul de l'Orme, religieux dud. Hostel, pour le present absens, pour ce qu'ilz sont instruictz des besongnez et affaires dud. Hostel, affin qu'ilz instruisent lesd. gouverneurs, et ordonner defenses estre faittes ausd. de chappitre de ne attempter en leurs personnes, en quelque maniere que ce soit, jusquez à ce que par la Court et justice aultrement en soit ordonné.

Item, plaire à la Court deleguer l'un de mesd. s^rs^ pour assister à la reddicion des comptes dud. Fabry, ung clerc des Comptes pour examiner lesd. comptes, ensemble ceulx de maistre Jehan de Lailly.

Audita relacione magistri Xristofori de Carmonne, presidentis, Curia injungit magistro Ludovico du Bellay, Regis consiliario, quod super premissis communicet cum decano et capitulo ecclesie Parisiensis et Curie referat.

Actum in Parlamento ultima jullii millesimo quingentesimo quinto.

Dicens ipsos articulos sibi fuisse traditos per Curiam ad super ipsis communicandum cum eisdem dominis de capitulo et eidem Curie referendum avisamentum ipsorum; eapropter suplicuit quod placeret dominis avisare inter eos quid respondendum esset eisdem articulis.

Qui quidem domini, audita dictorum articulorum lectura, super primo et secundo articulis dixerunt quod ignorant quid

actum fuit de contentis in eisdem articulis, sed deputati pro temporalitate Domus Dei Parisiensis recursum habere poterunt ad procuratores et consiliarios ipsius Domus, et specialiter ad magistrum Nicolaum le Blanc, ejusdem Domus advocatum, et nichillominus domini circa ea faciant quitquid poterunt. Quantum vero ad tercium articulum, ordinaverunt compota, papiros, repertoria et jornalia de quibus in eodem articulo [agitur], que apud eos sunt, communicari auditoribus compotorum fratris Johannis Fabry et magistri Johannis de Lailly per Curiam deputatorum[1] seu deputandorum[2], et hoc per manus subnominatorum dominorum de capitulo, quos dicti domini deputaverunt ad interessendum audicioni dictorum compotorum. Respectu autem quarti articuli, mencionem facientis de duobus fratribus dicte Domus qui fugitivi sunt, ordinaverunt dicti domini quod redeant ad Domum et maneant quousque fuerit aliter per capitulum de eorum statu ordinatum. Ad quintum et ultimum articulum, quia prefatus dominus archidiaconus Parisiensis retulit quod domini de Curia sibi dixerant quod domini de capitulo aliquos ex ipsis deputarent pro interessendo audicioni compotorum dictorum Fabry et de Lailly una cum deputandis per Curiam, elegerunt et ordinaverunt dominos succentorem, du Refuge, qui alias totum conduxit negocium, de Louviers et Claustre. (260.)

1633. D. 2 augusti. — Convocatis dominis supra cupam post Ave Regina, ordinaverunt convocacionem fieri ad primum capitulum pro deliberando super quibusdam articulis per dominum nostrum Regem capitulo missis et per dominum episcopum Parisiensem apportatis pro facto Domus Dei Parisiensis. (262.)

1634. D. 3 augusti. — Dominus decanus retulit quod ipse fuit mandatus ad Curiam cum certis aliis dominis de capitulo; a quibus inquisitum est in eadem Curia, dominis Baillet et Carmonne presidentibus, numquid bene sciverant arrestum datum in facto domini Gaignon, ejusdem Curie consiliarii et canonici Parisiensis, qui per dictum arrestum fuerat capitulo remissus ad faciendum ejus processum, et qualiter fuerat per capitulum processum : ad que respondit ipse dominus decanus quod bene audiverant loqui quod fuerat remissus capitulo, sed arrestum et chargias recuperari

1. *Corr.* deputatis.
2. *Corr.* deputandis.

non poterant, propter quod procedere non potuerant. Inquisitum est eciam ab eis qualiter processum fuerat contra magistrum Johannem Aymery, canonicum Parisiensem, qui, sunt septem vel octo anni, eciam fuerat remissus ad capitulum pro faciendo ejus processum racione cujusdam religiose de Domo Dei que conquerebatur de ipso : ad quod respondit ipse dominus decanus quod nunquam sciverant domini de capitulo quod fuisset remissus pro procedendo contra eum. Quo facto, fuit eis injunctum per Curiam quod capitulum faceret diligenciam de faciendo processus eorumdem Gaignon et Aymery, alias capitulum posset suam jurisdictionem perdere. Quodque, ipsis auditis, ipse dominus decanus onus dederat domino Sargy, solicitatori processuum, de recuperando hujusmodi arresta, suplicans propterea quod placeret dominis deputare aliquos de capitulo pro procedendo in hujusmodi materia juxta formam dictorum arrestorum : super quo dictum est quod ad primum capitulum hujusmodi materia tractaretur. (263.)

1635. — Retulit dominus decanus quod reverendus in Xristo pater et dominus dominus episcopus Parisiensis, de Curia domini nostri Regis veniens, [attulerat] litteras missivas ejusdem domini nostri Regis capitulo directas unacum certis articulis et instructionibus per Consilium ejusdem domini nostri Regis factis super facto reformacionis Domus Dei Parisiensis; quas litteras ipse dominus episcopus Parisiensis eidem domino decano cum dictis articulis tradidit, prout eas exhibuit in capitulo sub hac forma :

De par le Roy. — Chers et bien amez,

Nous avons esté informez par noz proviseurs de l'Ostel-Dieu de la reformacion d'icelui et du pois et faveur que y avez donné, dont vous savons trés bon gré et vous en mercions ; et aussi avons veu et fait veoir par nostre Conseil les memoires et informacions qu'ilz ont apportées, paraillement les articles que le vicaire general des Freres Mineurs de l'Observance a baillez pour accorder avecquez vous de la juridiction des seurs grises que voulons estre introduittes oud. Hostel-Dieu : si vous prions et mandons que lesd. articles aiez pour agreables, car ilz ont esté trouvez par nostre Conseil bons et raisonnables et où n'aurez nul prejudice; et de ce vous parlera de par nous plus à plain nostre amé et feal conseiller l'evesque de Paris, de la charge que luy en avons don-

née, lequel vueillez croire comme nous mesmes, et vous nous ferez plaisir fort agreable.

Donné aux Montilz-les-Tours, le XXVIIIe jour de juillet.

Sic signatum : Loys — et — Bohier.

Sequitur tenor instructionum.

De par le Roy.

Instructions à nostre amé et feal conseiller l'evesque de Paris de ce qu'il a à dire, de par led. seigneur, tant en la court de Parlement que en chappitre de Paris, touchant la reformacion de l'Ostel-Dieu de Paris.

Premierement, aprés les lettres dud. seigneur presentées à la Court, leur dira le trés grant vouloir que led. s[r] a à ce que lad. reformacion soit acomplie, et comment il n'est content de la dilacion ne de ceulx qui en sont cause, et que, pour en estre mieulx informé, plainement et au vray, a envoyé querir deux des proviseurs dud. Hostel-Dieu avecquez informacions et instructions et advertissemens, lesquelz il a fait oyr et le tout veoir par son Conseil.

Item, comment, aprés toutes choses considerées, ont esté concludz par led. Conseil, presens mons[r] le Legat et mons[r] le Chancelier et aultres, certains articles pour parfaire lad. reformacion, lesquelz led. s[r] a agreables et veult qu'ilz soient mis à execution et qu'ilz soient omologuez par la court de Parlement ; et, pour ceste cause, les leur envoye par led. evesque de Paris, auquel a donné charge trés expresse de faire expedier le vouloir dud. s[r] sans delay, et, en cas de dilacion, informer tout incontinent en diligence led. s[r] de ce que la Court luy aura respondu.

Item, de dire à lad. Court que led. seigneur n'est content des molestes et vexacions que on a baillé és personnes d'aucuns proviseurs dud. Hostel-Dieu, et veult que on cesse doresenavant de les plus travailler ne aultres à cause de lad. reformacion ; aussi que led. s[r] commande à maistre Gaillard Ruzé, conseiller d'icelle, lequel, à l'occasion desd. molestes et vexacions, a esté content soy descharger de la commission qu'il avoit dud. Hostel-Dieu, de la reprendre et continuer comme devant, quiconque le veulle empescher.

Item, touchant l'eglise de Paris, leur bailler les lettres du Roy

et leur communiquer les articles concludz par le Conseil dud. s[r] en la reformacion de l'Ostel-Dieu et mesmement touchant la juridiction, lesquelz articles le Roy a trés agreables, et a semblé au Conseil dud. s[r] qu'ilz sont bons et raisonnables et sans prejudice de l'eglise, par quoy est deliberé led. s[r] les faire executer, mais premierement a voulu iceulx leur estre communiquez pour en avoir leur consentement.

Fait aux Montilz-les-Tours, le penultieme jour de juillet l'an mil cinq cens et cinq.

Sic signatum : Loys — et — H. Bohier.

Sequuntur articuli de quibus supra :

Ensuyvent les articles que offre le vicaire general des Freres Mineurs appelez de l'Observance, frere Jehan Sauvaige, à mess[rs] les proviseurs de la Maison-Dieu de Paris, à ce deputez par mess[rs] les doyen et chappitre de l'eglise cathedrale dud. lieu de Paris.

Voulans pour la reformacion d'icelle Maison aucunes seurs grises hospitalieres, vivantes regulierement soubz son obeissance, en lad. Maison habiter et en administrant aux pauvres malades d'icelle Maison, regir et gouverner à celle fin que d'un commun accord ilz puissent en lad. reformacion proceder :

Premierement, en recognoissance de la superiorité que mesd. s[rs] de chappitre ont eu jusquez à present en lad. Maison-Dieu, que nulle fille ne puisse estre receue à l'habit de religion senon par le consentement de mons[r] le doyen ou de ceulx qui par mesd. s[rs] de chappitre seront à ce deputez.

Secundement, que, quant aucune seur novice devera faire profession, premierement on sera tenu le notifier à mesd. s[rs] le doyen et deputez, affin que, s'il leur plaist, ilz soient presens ou aucun pour eulx, et quant el[le] fera sa profession, aprés que le voile luy sera donné par leur souvrain ou deputé par luy, pour recoignoissance de leurd. superiorité luy puissent donner le chappeau de fleurs et mettre sur sa teste, ainsi qu'il est de coustume loable en leurd. profession.

Tiercement, que les gens d'eglise, de honeste vie et conversacion, qui seront esleus par icelles seurs ou leurs prelatz pour estre leurs confesseurs, avant qu'ilz leur puissent ministrer les sains sacremens, soient presentez à mesd. s[rs] les doyens et deputez par le chappitre, pour la recognoissance devant dite.

Quartement, que mesd. s^rs proviseurs et deputez puissent, deux foiz l'an, visiter lad. Maison, à celle fin seulement qu'ilz puissent cognoistre si les pauvres malades sont bien traittez et si les biens de lad. Maison sont loyalement administrez; car des biens temporelz d'icelle Maison les prelatz desd. seurs ne se veulent entremettre ne en rien en disposer.

Quintement, que, se aucune seur, que Dieu ne permette, commettoit quelque crime ou scandale en lad. Maison, et leur souverain, averti et admonesté, ne faisoit raison et justice, mesd. s^rs de chappitre pourroient, pour icelle cause tant seulement et non pour aultre, en faire la correction.

Sextement, que leur visiteur, quant sera institué à faire visitacion en lad. Maison-Dieu, premierement se presentera à mesd. s^rs le doyen, ou aucun à ce deputé, pour reverence et recognoissance, laquelle chose faitte, iceluy visiteur pourra sa visitacion excercer et executer sans contradiction.

Oultre les articles devant ditz, iceluy vicaire general ne voit point que raisonnablement et sans le grant prejudice spirituel desd. seurs, en la diminucion de leur obedience se puisse condescendre ou consentir, et quant il vouldroit ce faire, il ne pourroit à ce contraindre lesd. s^rs, car ii leur commanderoit enfraindre leur profession et ordonnances apostolicques et mettre cisme et division entre elles et les aultres seurs de leur famille et estat, à quoy jamais ne se vouldroient accorder.

Les dessusd. articles ont esté trouvez bons et raisonnables par le Conseil du Roy, present mons^r le Legat, mons^r le Chancelier, mons^r de Paris et aultres, et sans aucun prejudice de l'eglise de Paris, en y adjoustant deux articles, qui ensuyvent :

Premierement, que en cas de difformité de lad. Maison par la negligence desd. beaux peres, que l'eglise de Paris aura pleniere jurisdiction sur les seurs grises comme elle avoit sur les anciennes;

Et que lesd. beaux peres seront tenuz fournir tant de seurs ydoines et souffisantes comme il sera requis et besoing pour l'affaire de lad. Maison.

Fait aux Montilz-les-Tours, le penultime jour de juillet l'an mil cinq cens et cinq.

Sic signatum : Loys — et — H. Bohier.

Quibus quidem litteris missivis, instructionibus et articulis visis et lectis in capitulo, positum est in medium quid agendum

et respondendum esset : super quo domini pro aliqua parte deliberaverunt, sed quia multi recedebant, non potuit assignari conclusio; ideo hujusmodi materia remissa est ad primum capitulum ad sciendum si dicti articuli debeant per capitulum accordari vel non. (263.)

1636. D. 8 augusti. — Dominus archidiaconus Parisiensis retulit sibi fuisse injunctum per Curiam de dicendo capitulo quod provideat in Domo Dei Parisiensi de uno magistro, loco magistri Nicolai Noël, ejusdem Domus magistri, qui, ut dicitur, infirmatur et est in periculo mortis; super quo ordinatum est et injunctum dominis provisoribus in personam domini Claustre, alterius ipsorum, quod faciant diligenciam de perquirendo unum magistrum sufficientem. (270.)

1637. — Super litteris missivis, articulis et instructionibus non fuit conclusum propter varietatem opinionum. (270.)

1638. D. 13 augusti. — Notificato canonicis arresto augusti, placuit dominis quod compota tradantur gubernatoribus per manus provisorum, accipiendo recepisse et promittendo per eosdem gubernatores de restituendo ea capitulo. (273.)

1639. D. 18 augusti. — Retulit dominis decanus quod unus hostiarius Parlamenti, die sabbati ultimo lapsa, sibi presentaverat et tradiderat deliberacionem capituli, a registris capituli extractam, que continet protestacionem capituli super certis ordinacionibus Curie pro facto Domus Dei, et cum hoc sibi tradiderat duplum arresti Curie per quod Curia ordinavit quod capitulum iturum erat hodie ad Curiam pro advoando vel disavoando hujusmodi deliberacionem : fuit ordinatum quod audiretur consilium ecclesie super hoc. (274.)

1640. D. 21 augusti. — Convocati in capitulo ad sonum campane, hora decima vel circa, domini decanus, penitenciarius, Louviers, Lenfant, Lailly, Saulay, Gaignon, Joly, Mesnart, de Vale, le Coq, Chasteaupers et Basin ordinaverunt convocacionem dominorum fieri, hora prima post meridiem, in capitulo Parisiensi, sub pena privacionis panis capituli pro tribus mensibus et distribucionum ecclesie pro uno mense, ad deliberandum cathegorice si capitulum vult advoare vel disavoare duas deliberaciones capituli, alias per curiam Parlamenti propter hoc missas capitulo, et hoc insequendo ordinacionem Curie hodie mane factam et dominis de capitulo qui ibidem fuerunt mandati, intimatam, sub pena, ut retulit decanus, xii^{c} l. p. casu quo, die crastina, hora septima de mane, hujusmodi advoamentum vel disavoamentum non portetur in Curia cum mandato speciali seu procuratorio ad advoandum vel disavoandum.

Qua hora prima postmeridiana fuit conclusum prout sequitur :

Capitulum ecclesie Parisiensis, visis duabus deliberacionibus ejusdem capituli ex parte curie Parlamenti traditis ad advoandum vel disavovandum, cathegorice eas disavovat nec gratas habet, suplicans nichillominus quod Curia dignetur, si quid in eis minus consulte actum fuerit, supportare.

Item, ordinatum est quod fiat mandatum procuratori ecclesie in Parlamento de porrigendo et producendo ac faciendo prescriptum disvovamentum, et commissi sunt domini decanus, archidiaconus Parisiensis, succentor, de Louviers, Condurier, Lenfant, Saulay et Bellessor, unacum aliis qui sunt de Curia ac consilio ecclesie, pro eundo die crastina in dicta Curia ad excusandum ecclesiam, et domini Sargy et Basin, solicitatores processuum, habebunt instruere consilium ecclesie de hujusmodi materia, et officiarius anniversariorum tradet pecunias pro consilio. (276.)

1641. D. 3 septembris. — De uno provisore eligendo loco defuncti Ruzé, propter varietatem opinionum non fuit conclusum, hujusmodique materia remissa est ad primum capitulum. (288.)

1642. D. 5 septembris. — Quia relatum est quod Mercatores Ville deputati ad regendum temporale Domus Dei Parisiensis porrexerunt certam requestam in Parlamento contra capitulum, ordinatum est quod domini provisores ejusdem Domus faciant diligenciam de recuperando hujusmodi requestam, ut videatur pro respondendo eidem. (289.)

1643. D. 17 septembris. — Audita supplicacione religiosorum Domus Dei, petencium quod placeret dominis recipere novem filias ad velum, ordinatum est, auditis super hoc provisoribus, quod expectabunt adhuc pro aliquo tempore, pro certis causis per eos dictis. (300.)

1644. D. 31 octobris. — Quo ad boullengarium panis capituli qui non ministrat bonum panem, prout debet, ordinatum est quod injungatur eidem quod tradat bonum panem et de pondere : alias mittetur ad Domum Dei, prout cum eo conventum est. (328.)

1645. D. 13 novembris. — Dominus de Vale provisor unacum aliis provisoribus. (333.)

1646. — Ordinatum est quod porrigatur requesta, nomine capituli, in Parlamento, post adventum tamen domini presidentis Gannay, contra deputatos pro regimine temporalitatis Domus Dei, qui faciunt tradiciones et alienaciones domorum et heredita-

giorum dicte Domo[1], inscio capitulo et absque ejus emologacione, et eciam ad finem quod quidam Magnus Johannes, servitor dicte Domus Dei, nunc prisionarius in Casteleto, reddatur capitulo pro faciendo processum tam ipsius Johannis quam cujusque religiose ejusdem Domus super certis casibus eis impositis et pro quibus ipse Johannes detinetur prisionarius in eodem Castelleto; videatur tamen dicta requesta porrigenda contra dictos deputatos ad regimen temporalitatis ad primum capitulum. (333.)

1647. D. 15 novembris. — Relato quod domini de Parlamento hac die venire debent ad Domum Dei Parisiensem pro facto ipsius Domus Dei et reformacionis ejusdem, ideo commissi fuerunt domini Louviers et Condurier ad assistandum unacum dominis provisoribus ejusdem Domus Dei hiis que facturi[2] sunt per dictos dominos de Parlamento. (337.)

1648. — Provideant domini provisores Domus Dei, unacum camerario clerico, facto prisionarii appellantis in Parlamento a camerario laico ecclesie de sentencia contra eum lata pro certis criminibus per ipsum prisionarium perpetratis in dicta Domo Dei, in qua deprehensus est, et in qua gentes Regis pretendunt capitulum jurisdictionem temporalem non habere. (337.)

1649. D. 24 novembris. — Ad primum capitulum fiet electio unius aut duorum provisorum. (343.)

1650. D. 26 novembris. — Dominus de Louviers appositus est provisoribus; ad primum capitulum eligetur adhuc unus alius. (344.)

1651. D. 5 decembris. — Absolucio sororum Johanne de Merle, priorisse, et Johanne l'Asseline, olim excommunicatarum. (349.)

1652. D. 17 decembris. — Ordinatum est quod provisores venire faciant filias, videlicet quinque de antiquis quas invenerunt capaciores et quinque de novis adductis de Picardia, pro recipiendo habitum. (355.)

1653. D. 19 decembris. — Comparentibus in capitulo magistro Nicolao Noël ac fratre Radulpho de l'Orme, religioso Domus Dei, necnon priorissa et religiosis ipsius Domus Dei, per organum dicti magistri Nicolai Noël dixerunt quod ipsi adduxerant quinque filias novissias que per multos annos servierant

---

1. *Corr.* Domus.
2. *Corr.* facienda.

pauperibus, ut placeret dominis eis dare habitum et velum religionis ipsius Domus Dei ad annum probacionis : quo audito, inquisitum est ab eisdem comparentibus ubi erant alie quinque filie de novis nuper introductis in dictam Domum Dei quas domini presidentes ordin[av]erant velari, unacum dominis provisoribus ejusdem Domus Dei ; ad que respondit dictus magister Nicolaus quod noluerant venire : super quo ordinatum est quod expectarentur usque ad primum capitulum ut omnes simul velarentur, et sic recesserunt. (355.)

1654. D. 24 decembris. — Perreta la Tache emisit vota. Martina du Mont, Marguarita Saturne, Maria du Reu, Katherina du Buisson, Marguarita de Flandres, Maria la Chanterelle, Stephaneta du Buisson, Philipota la Girarde, Rolina l'Aignelle et Drieta la Tirevie receperunt velum et habitum. (358.)

1655. — Circa horam decimam de mane, tres canonici per capitulum deputati, ad Domum Dei accedentes, vestibulum Domus Dei seu capelle ejusdem intraverunt, ubi, invento magistro Nicolao Noël, presbytero, nuper ejusdem Domus Dei magistro, ipsum magistrum Nicolaum, in presencia sororis Johanne de Merle, priorisse, ad hoc vocate, habito super hoc verbo, ut dicebant, cum domino preside de Carmonne, ab officio magisterii exoneraverunt, petentes ab eo claves camere sue et alias claves sui officii ; qui quidem magister Nicolaus, gracias agens dominis de hujusmodi exoneracione tanti oneris, suas claves eisdem tradidit ; supplicuit tamen quod placeret sibi restituere clavem sue camere ad se retrahendum quousque sibi providisset de alio loco, cui responderunt domini quod, habito super hoc hodie verbo cum dominis presidentibus, sibi providerent super ejus requesta. (359.)

1656. D. 28 decembris. — Celebratum est capitulum generale : inhibetur sororibus ne a cetero presumant descendere ad furnum, puteum aut coquinam nec ad curtem bassam, propter pericula que propter hoc accidere possent, prout probatum est ; ne eciam aliquos homines, senes aut juvenes, secum ducant aut cum ipsis bibant, comedant, alias frequentent in magna vel parva lavanderia, que sunt subtus dictam domum supra ripariam, et hoc sub penis excommunicacionis, carceris et privacionis a dicta Domo Dei. (360.)

1657. D. 31 decembris. — Domini de Lailly et Claustre, provisores Domus Dei Parisiensis, retulerunt quod hiis diebus fuerant mandati, unacum gentibus Ville deputatis pro regimine temporalitatis ipsius Domus Dei, ad domum domini presidentis Baillet, coram ipso et domino presidente de Carmonne, pro con-

ferendo de negociis et reformacione dicte Domus, quodque inter eos et dictos gentes Ville fuit altercacio occasione regiminis ipsius Domus de tempore preterito; nam ipsi gentes Ville magnam negligenciam imponebant capitulo circa temporalitatem ipsius Domus, dicentes quod non possent sustinere onera ipsius Domus, que est obligata erga plures creditores, nisi eis subveniretur de aliqua summa per capitulum tradenda per modum provisionis, et quod propter traderent requestam in Parlamento; et propter ea suplicabant dicti domini provisores quod placeret dominis deputare aliquos cum ipsis ad super hoc providendum pro excusacione capituli loco et tempore exhibenda, alias posset aliquid fieri in maximum prejudicium capituli : super quo deputati sunt domini succentor et de Louviers. (361.)

1506.

1658. D. 14 januarii. — Visa et audita quadam suplicacione porrecta in Parlamento pro parte Mercatorum Ville deputatorum ad regimen temporalis Domus Dei Parisiensis, quam suplicacionem Curia ordinavit communicari capitulo, placuit dominis committere dominum de Louviers ad interessendum unacum fratre Johanne le Fevre, dudum magistro dicte Domus Dei, ac religiosis ipsius Domus, audicioni certorum compotorum tangentium factum cujusdam nuncupati le Telier, racione quorum est processus motus in Parlamento inter ipsos de Domo Dei et Robertum le Telier. (371.)

1659. D. 16 januarii. — Dominus decanus retulit quod quidam hostiarius curie Parlamenti, de mandato ejusdem Curie, sibi precepit quod ipse et domini de capitulo die crastina accederent in Parlamento, hora octava, responsuri super quadam requesta, hic lecta, porrecta in dicto Parlamento pro parte Mercatorum Ville deputatorum ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis, suplicans quod placeret dominis super hoc avisare : super quo ordinatum est quod hodie, hora prima post meridiem, convocato concilio[1] ecclesie, unacum dominis qui voluerint interesse, in domo domini decani vel alterius dominorum, avisabitur quid erit agendum super hujusmodi requesta. (374.)

1660. D. 19 januarii. — Recitata per dominos decanum et

1. *Corr.* consilio.

Basin oppinione concilii[1] ecclesie pro facto Domus Dei, ordinatum est quod convocentur hodie, post prandium, in domo domini decani, domini qui non fuerunt provisores dicte Domus Dei, ad avisandum peramplius super hiis que capitulum debet respondere die crastina in Parlamento ad requestam Mercatorum Ville. (375.)

1661. D. 19 januarii. — Dominus de Vale declaravit quod, dum nuper fuit electus provisor Domus Dei, ipse tunc declaravit quod non posset circa hoc continue vacare, aliis negociis multis prepeditus, sed quod libenter, quando commode posset, circa hoc vacaret; quam declaracionem adhuc faciebat ne de negligencia possit aliquid sibi in futurum imputari. (376.)

1662. D. 21 januarii. — Ordinatum est quod hodie, post prandium, hora prima, ad sonum campane capitularis compareant domini in capitulo ad audiendum lecturam placitati heri facti in Parlamento pro facto Domus Dei, hic recitati per dominos decanum et Sargy, et ipsum corrigendum ubi corrigendum hoc erit; quam ordinacionem insequendo, durantibus vesperis, pulsato capitulo, venerunt in capitulo domini decanus, cantor, archidiaconus Brye, succentor, Louviers, Condurier, Lailly, Saulay, Gaignon, Sargy, Mesnart, Joly, Lovet, Bellessor, Meschin et Basin, et audita lectura dicti placitati, scripto dati per Desommes, advocatum, commissus est dominus Sargy ad ipsum placitatum reformandum in aliquibus punctis, juxta deliberaciones dominorum et advisamenta. (377.)

1663. D. 22 januarii. — Convocatis supra cupam post Inviolata pluribus dominis, Sargy dixit quod bonum esset deputare quatuor aut quinque de dominis pro loquendo cum gentibus Regis et dominis de Parlamento pro facto Domus Dei, eo quod dicti gentes Regis die crastina debent capere suas conclusiones in hujusmodi materia : quo audito, deputati sunt succentor et Saulay unacum dominis solicitatoribus, ad loquendum hodie cum gentibus Regis in Parlamento et remonstraciones neccessarias faciendum. (378.)

1664. D. 26 januarii. — De processu intentato per illos de Domo Dei contra capitulum racione molendinorum de Spedona. (381.)

1665. D. 28 januarii. — Electio commissariorum pro tractando

1. *Corr*. consilii.

cum Mercatoribus Ville de appunctuamento faciendo super questione orta in Parlamento. (382.)

1666. D. 30 januarii. — Dominus decanus retulit ea que facta fuerunt ultimate in Parlamento, ubi ipse fuerat mandatus pro facto Domus Dei, et quod assignata est dies ad primam diem pro tradendo ex parte capituli responsionem ad conclusiones Mercatorum Ville deputatorum ad regimen temporalitatis : quo audito, ordinatum est quod convocetur concilium[1] die crastina post prandium in domo domini decani pro faciendo memorialia et avisando modum et formam respondendi. (383.)

1667. D. 11 februarii. — Comparuerunt in capitulo tres de Mercatoribus Ville deputatis ad regimen temporalis Domus Dei, qui supplicuerunt quod placeret dominis ordinare processiones generales fieri die dominica proxime ventura, ut in ipsis indulgencie Domus Dei publicari possent pro festo Cathedre Sancti Petri proxime futuro, necnon deputare aliquem seu aliquos de dominis ad eligendum confessores, ac permittere pulsacionem fieri more solito : super quibus, ipsis Mercatoribus a capitulo exclusis, conclusum est quod die dominica proxime ventura fierent processiones generales per circuitum Civitatis redeundo ad ecclesiam Parisiensem, quodque, die indulgenciarum ipsius Domus, fieret pulsacio campanarum turris Guillelmi, more solito, satisfaciendo pulsatoribus; et respectu confessorum, ordinaretur ad primum capitulum. (388.)

1668. D. 18 februarii. — Recitata suplicacione alias facta per Mercatores deputatos ad regimen temporalis Domus Dei, pro facto confessorum deputandorum pro confessionibus audiendis die dominica in festo et pro venia festi Sancti Petri, commissi sunt domini succentor, penitenciarius et de Vale ad eligendum et examinandum hujusmodi confessores et, de loco in quo erunt, ordinandum. (393.)

1669. D. 14 marcii. — Ordinatum est quod illi qui fuerunt et sunt prebendati apud Spedonam provideant super requesta illorum de Domo Dei qui petunt certam quantitatem grani super molendino dicti loci de Spedona, et quod faciant diligenciam de recuperando duplum appunctuamenti de quo dicti de Domo Dei se jactant. (406.)

1670. — Dominus Basin commissus est ad loquendum cum duobus capellanis capellanie Sanctorum Marie et Agniani in

---

1. *Corr.* consilium.

ecclesia Parisiensi, de et super requesta illorum de Domo Dei que fecit mencionem de certis ventis et saisinis petitis per dictos capellanos racione cujusdam feudi situati apud Spedonam, in quo ipsi de Domo Dei nuper acquisiverunt certa hereditagia, ut pretendunt dicti capellani. (406.)

1671. D. 19 marcii. — Super suplicacione illorum de Domo Dei petencium pulsacionem consuetam [fieri] pro venia ipsius Domus die dominica in Passione, necnon aliquos deputari pro confessoribus committendis, ac processiones generales fieri die dominica proxime ventura ad publicandum indulgencias ipsius Domus et ipsam Domum populo recommittandum, placuit dominis quod fiat pulsacio campanarum, more solito, et quod alias deputati pro confessoribus examinandis, videlicet domini Louviers, Condurier et Joly, super hoc provideant; respectu vero processionum generalium, ordinatum est quod dicatur eisdem de Domo Dei quod ecclesia die dominica proxime ventura habet sermonem ordinarium, quodque domini et socii ecclesie ex tribus processionibus ordinariis que singulis septimanis fiunt, multum sunt fatigati; tamen, ubi dicti de Domo Dei persisterunt in eorum suplicacione, placuit dominis quod fiant die dominica proxime ventura per circuitum Civitatis. (410.)

1672. D. 7 aprilis. — Magister Robertus Morillon, canonicus Parisiensis, dixit quod, licet domini ipsum nuper ordinaverint provisorem, tamen circa hoc non potuit, prout nec potest, circa hoc vacare, quia non fuit nec potest esse residens Parisius, sed coactus est se absentare, requirens exonerari et alium loco ipsius deputari : de qua quidem provisione, attenta ejus excusacione, exoneratus est. (424.)

1673. D. 17 aprilis. — Audita bona relacione facta tam ex parte Mercatorum Ville deputatorum ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis, quam alias, de persona et bono zelo venerabilis viri magistri Anthonii Laclier, presbiteri, baccalarii in decretis, rectoris ecclesie parrochialis Sancti-Vedasti de Verbrya, Suessionensis diocesis, placuit dominis ipsum magistrum Anthonium Laclier instituere magistrum dicte Domus Dei, usque ad beneplacitum capituli, cum illa potestate cum qua magistri dicte Domus Dei eorum magisterium excercere consueverunt. Qui quidem magister Anthonius hodie, durantibus vesperis, fuit ductus ad dictam Domum Dei per dominos decanum et Claustre, alterum provisorum ipsius Domus Dei, ubi, convocatis priorissa

et sororibus ipsius Domus Dei in capitulo ejusdem, preceptum est eisdem ac fratribus Radulpho de l'Orme et Guillelmo Stine, in personam dicti de l'Orme, quatinus dicto magistro Anthonio, qui coram ipsis juramentum prestitit de fideliter et diligenter officium magisterii hujusmodi, quamdiu placuerit capitulo, excercendo, prout decet bonum magistrum, diligenter obedirent et ipsum caritative tractarent, quod facere promiserunt. (429.)

1674. D. 24 aprilis. — Dominus Aymery comparuit in capitulo et requisivit quod placeret dominis providere super eo quod illi de Domo Dei nolunt satisfacere de hiis que tenentur solvere pro processione que fit singulis annis apud Sanctum-Xristoforum, licet eos posuerit in causam, et volunt placitare contra capitulum; alias ponet ea in arreragiis in compotis camere. (433.)

1675. D. 27 aprilis. — Domini succentor et Claustre fuerunt commissi ad conferendum cum illis de Domo Dei tam de processione Sancti-Cristofori quam recusaverunt solvere, prout retulit dominus Aymery, nuper camerarius clericus, quam eciam de processu moto ad causam certorum jurium que petunt super molendinis de Spedona, ut supersedeant quousque capitulum summaverit firmarios suos qui, ut dicitur, tenentur acquitare capitulum de hujusmodi juribus. (435.)

1676. D. 29 aprilis. — Dominus succentor retulit quod ipse allocutus est illos de Domo Dei, qui eidem dixerunt quod parati erant satisfacere de redditu debito ecclesie ad causam processionis Sancti-Xristofori, si fuerit consuetum solvere, necnon eciam supersedere processum motum ad causam molendinorum de Spedona quousque capitulum summaverit firmarios suos. (436.)

1677. D. 4 maii. — Comparentes in capitulo Anthonius Laclier, magister Domus Dei, ac frater Radulphus de l'Orme supplicuerunt ut, cum non sint nisi duo religiosi, et indigeant aliis, sintque duo de antiquioribus pueris ejusdem Domus, videlicet Johannes Petit et Petrus l'Ourceau, qui sunt etatis ad recipiendum habitum religionis, placeret dominis ipsos ad hujusmodi habitum suscipiendum recipere et admittere : quo audito, ordinatum est quod provisores se informabunt de statu et regimine ipsorum juvenum et super hoc verbum habebunt cum presidentibus Curie; et, audita eorum relacione, juvenibus predictis dabitur habitus religionis ad annum probacionis, si ad hoc debeant admitti. (437.)

1678. D. 8 maii. — Ad audiendum compota magistri Rolandi Bar-

nier, procuratoris officii priorisse, pro anno finito in festo Sancti-Remigii anno M V^{c} V, commissus est ex parte capituli, unacum Mercatoribus ad regimen temporalis Domus Dei deputatis, dominus Claustre, alter provisorum. (439.)

1679. D. 13 maii. — Ordinatum est quod notarius ponat in forma extracta alias per eum facta in uno quodice papireo, ad producendum in Parlamento contra Mercatores deputatos ad regimen temporalis Domus Dei Parisiensis, et super residuo illorum que retulit dominus Sargy, provideat ipse dominus de Sargy, prout fuit avisatum, porrigendo requestam in Curia. (443.)

1680. D. 15 maii. — Committuntur domini decanus, cancellarius et de Colonia, unacum aliis dominis qui cum ipsis voluerint interesse, pro eundo ad dominos presidentes et alios dominos de Curia, pro facto processus intentati contra capitulum per quosdam Mercatores deputatos ad regendum temporale Domus Dei Parisiensis, capitulo Parisiensi immediate subjecte, et ad hujusmodi materiam recommittandum et eosdem dominos informandum de hiis que hic retulit dominus cancellarius de revenuta indulgenciarum dicte Domus Dei. (445.)

1681. D. 3 junii. — Capitulum generale : inquisitum est per decanum a priorissa de regimine et tractacione pauperum ac sororum, et si omnes erant bene obedientes et absque litibus seu rixis ; que respondit quod, gracia Dei, omnia bene se habebant; quo audito, injunctum est eisdem priorisse et sororibus quod diligenter et caritative pauperes tractarent, pacemque inter se haberent, et alias opera pietatis et misericordie ibidem excercerent. (454.)

1682. D. 8 junii. — Audita suplicacione sororis Anthoinete la Poussinne, prisionarie actu detente in carceribus capituli, et viso quod conqueritur de injusticia, licet fuerit per testes convicta et condemnata nec confitetur casum suum, ordinatum est quod maneat adhuc sicut est. (457.)

1683. D. 19 junii. — Comparentibus in capitulo magistro Domus Dei et fratre Radulpho de l'Orme, suplicuerunt quod placeret dominis dare habitum religionis ejusdem Domus quatuor aut quinque de novissiis ejusdem Domus hoc requirentibus : super quo ordinatum est quod domini provisores se informabunt de ipsis novissiis et earum meritis, et, audita eorum relacione, ordinabitur. (464.)

1684. D. 22 junii. — Quia provisores non fecerunt eorum relacionem de meritis filiarum et eciam quia recusant se intromittere de Domo Dei, ordinatum est quod ad primum capitulum fiet electio aliorum provisorum, qui se informabunt de sufficiencia vel insufficiencia dictarum filiarum; domini vero cantor et Claustre obtulerunt se facturos inquisicionem de dictis filiabus infra dictam diem. (466.)

1685. D. 25 junii. — Provisores : succentor, Louviers, Saulay, Claustre, Morillon et de Vale. (467.)

1686. — Conclusum est a majori parte quod Johanna la Pommiere, Perreta la Pelletiere, Philberta de Soye et Luceta la Sansonne reciperentur ad habitum. (468.)

1687. D. 26 junii. — Supradicte filie receperunt velum. (470.)

1688. D. 1 julii. — Super supplicacione sororis Anthoinete la Poussine, ordinatum est quod illa visitata per aliquem medicum visoque raportu, si detenta sit infirmitate de qua in sua suplicacione fit mencio, tradatur suis parentibus eam petentibus ad pensandum de ipsa, tradendo tamen caucionem de restituendo ipsam in dictis carceribus post sanitatem recuperatam. (472.)

1689. D. 2 julii. — Recitata suplicacione sororis Anthonete la Poussine, religiose Domus Dei Parisiensis, in ultimo capitulo facta et ordinacione super eadem data, placuit dominis quod ipsa sit elargita a carceribus capituli in quibus detinetur, et tradita suis parentibus eam petentibus, ad eorum caucionem, donec et quousque sanitatem recuperaverit ex infirmitate qua detineri asserit, et interim domini cancellarius et penitenciarius verbum habebunt cum domino Parisiensi episcopo ad eidem suplicandum ex parte capituli quatinus ipsam introducere velit in aliqua Domo seu aliquo hospitali hujus diocesis, cum ipsa sit privata a dicta Domo Dei Parisiensi per sentenciam capituli. Quam quidem ordinacionem insequendo, comparuerunt Nicasius Jubin, caligarius, Parisius commorans in vico Sancti-Germani, et Roletus Burete, sabatarius, commorans in vico aux Feves, ante ecclesiam Sancti-Germani Veteris, qui, eligentes propter hoc domicilium in domo hostiarii capituli in Claustro Parisiensi, fidejusserunt pro dicta sorore Anthoneta et promiserunt ipsam restituere in dictis carceribus prisionariam quamprimum sanitatem recuperaverit; quo facto, fuit eis expedita. (473.)

1690. D. 6 julii. — Magister supplicuit quod placeret dominis dare habitum Johanni Petit et Petro l'Ourceau, alias Chori, pueris dicte

Domus Dei : super quo, audita relacione facta de malaversacione dicti Chori et quod alias fuit expulsus a dicta Domo, non placuit ipsum admittere seu recipere; quo autem ad dictum Johannem Petit, placuit ipsum admittere, sed ordinatum est quod ipsi veniant ambo ad primum capitulum et quod interim domini provisores se informabunt peramplius de dicto Petit. (477.)

1691. D. 8 julii. — Quo ad recepcionem Petit et l'Ourceau, ordinatum est quod exspectetur adventus domini de Lailly, qui habet apud se informaciones alias factas de statu et regimine personarum ipsius Domus, ad sciendum si sint onerati in aliquo de malaversacione. (479.)

1692. D. 10 julii. — Datus est habitus Johanni Petit, puero chori, necnon domino Petro Gruel, alias Longpont, presbytero, qui a pluribus annis servierunt in eadem Domo Dei et sunt ad hoc ydonei. (480.)

1693. D. 13 julii. — Domini provisores Domus Dei Parisiensis se informabunt de statu et regimine illius juvenis, nomine Natalis, quem magister et fratres Domus predicte suplicuerunt recipi ad recipiendum habitum religionis ejusdem Domus Dei, et audita eorum relacione, ordinabitur super eorum requesta. (482.)

1694. D. 15 julii. — Audita relacione provisorum de insufficiencia Natalis, pueri chori Domus Dei, non placuit ipsum recipere. Hic eciam locutum est de Petro l'Ourceau, alias Chori, de quo eciam alias locutum est, quem dominus decanus conclusit non fore recipiendum, pro causis in informacionibus contentis. (483.)

1695. D. 17 augusti. — Quo ad ea que petunt illi de Domo Dei super officiis ecclesie, de quibus locutus est dominus Lovet, camerarius, ordinatum est quod ipse dominus Lovet videat compota officiariorum et eorum ultimas quittancias ad sciendum quantum debetur eisdem, ut fiat eis solucio et ut eciam ipsi satisfaciant de hiis que debent officiis ecclesie. (499.)

1696. D. 18 septembris. — Dominus de Lailly, alter provisorum Domus Dei Parisiensis, exponendo dixit quod Mercatores Ville deputati ad regimen temporalitatis Domus Dei, dum ipsam Domum intraverunt, papiros, jornalia, deschargias et registra defuncti bursarii ejusdem Domus reposuerunt in quandam archam in dicta Domo Dei, quodque bonum esset videre si ibidem sit aliquid quod posset servire ad exoneracionem capituli et provisorum dicte Domus in processu intentato per dictos Mercatores contra capitulum racione compotorum dicti defuncti bursarii, et

propter hoc dare requestam Curie vel deputare aliquos cum ipso de Lailly ad loquendum cum dictis Mercatoribus ut, illis presentibus seu aliquibus ipsorum, videatur in dicta archa si sint aliqua que possint servire capitulo pro sua exoneracione, suplicans super hoc deliberari : super quo deliberatum est, et plures domini fuerunt oppinionis quod domini provisores qui fuerunt pro tempore dicti bursarii hujus rei prosecucionem facere debebant, et tamen quod capitulum omne juvamen, consilium et auxilium eis circa hoc prestaret; tandem hujusmodi materia remissa est ad primum capitulum terminanda, dicto domino de Lailly offerente, prout dicitur alias optulisse, circa hoc vacare diligenter. (LL 233, p. 3.)

1697. D. 19 septembris. — Johannes Petit, clericus, ad accolytatum et alios minores ordines promotus. (3.)

1698. D. 23 septembris. — Quia visum est quod domini recedebant et pauci remanserant pro deliberando super requesta domini de Lailly, quam ipse recitavit, offerendo, prout dicebat alias obtulisse, vacare in hujusmodi materia cum deputandis per capitulum, idcirco iterum remissa est hujusmodi materia ad primum capitulum. (4.)

1699. D. 25 septembris. — Quo ad suplicacionem alias per dominum de Lailly factam, requisitus est dominus Claustre, alter provisorum Domus Dei Parisiensis, de loquendo cum Mercatoribus deputatis ad regimen temporalitatis ipsius Domus Dei, ut ipsi permittant quod ipse et dictus dominus de Lailly videant, ipsis Mercatoribus seu aliquibus ex ipsis presentibus, in quamdam archam existentem in eadem Domo Dei, in quam ipsi Mercatores, ut dicitur, reposuerunt jornalia, registra, deschargias et memorialia compotorum defuncti fratris Roberti le Roux, dum viveret bursarii ipsius Domo[1], ad sciendum si ibidem sint aliqua documenta faciencia mencionem de hiis de quibus est questio inter dictos Mercatores et dictum de Lailly. (5.)

1700. D. 2 octobris. — Audita suplicacione sororis Jaqueline la Fevre, religiose Domus Dei, prisionarie elargite, ordinatum est quod videatur ejus processus, factus per dominos provisores, ad sciendum si sit perfectus, antequam aliter provideatur eidem sorori. (10.)

1701. D. 21 octobris. — Quo ad processum motum inter illos

1. *Corr.* Domus.

de Domo Dei et capitulum racione certorum jurium per dictos de Domo Dei pretensorum super molendino de Spedona, ordinatum est quod tradat (*sic*) memorialia que habet de hujusmodi processu domino Basin, solicitatori processuum, qui se informabit si capitulum posset trahere prebendatos dicti loci qui nunc sunt et qui fuerunt pro tempore, in materia garandie, cum prebendarii ipsius loci teneantur ad hujusmodi jura petita, si debeantur. (18.)

1702. D. 23 octobris. — Juliano Lucas, clerico de Domo Dei, datus est habitus religionis. (19.)

1703. D. 29 octobris. — Quo ad processum intentatum contra capitulum per illos de Domo Dei racione Parvi-Villezy, ordinatum est quod dominus Basin, alter solicitatorum processuum, extrahat titulos quos capitulum habet de hujusmodi terra, ut videantur ad consilium. (24.)

1704. D. 12 novembris. — De molendino de Spedona, ordinatum est quod dominus de Lailly, ibidem prebendatus, tradat memorialia et instructiones pro procedendo hujusmodi processu, faciatque diligenciam de faciendo venire firmarios dicti loci, qui, ut dicitur, tenentur satisfacere de hujusmodi juribus. (35.)

1705. D. 17 novembris. — Ordinatum est quod dominus Lovet, camerarius clericus, differat de prosequendo illos de Domo Dei pro redditibus per eos suo officio debitis, et hoc quousque fuerit alias super hoc per capitulum ordinatum. (37.)

1706. D. 20 novembris. — De molendino de Spedona, ordinatum est quod summentur prebendarii dicti loci qui fuerunt tempore preterito et eciam qui sunt pro presenti, de garantisando capitulum, cum revenutam dicti molendini perceperint, et de reddendo capitulum indemne de ipsis juribus. (41.)

1707. D. 19 decembris. — Fratres Johannes Petit et Julianus Lucas ad subdiaconatum promoti. (55.)

1507.

***1708**. D. 4 januarii. — Super suplicacione Johannis Thomas, clerici, bursarii collegii octodecim scolarium Parisius, se conquerentis de procuratore et bursariis ipsius collegii qui recusant ipsum admittere ad bursas ejusdem collegii, nuper sibi collatas, nisi solvendo quatuor scuta auri, licet per statuta ejusdem collegii solum teneatur solvere XXXVI s. p. et non ultra; et auditis

super hoc procuratore ac bursariis predictis, dicentibus quod, dum fuerunt recepti, tantam summam solverunt pro eorum receptionibus, videlicet IIIIor scutorum, quodque eorum predecessores hoc ordin[av]erant pro utilitate ipsius collegii ac reparacionibus et aliis affariis ejusdem collegii sustinendis et faciendis; tandem conclusum est quod dicti bursarii pro hac vice cogentur ad recipiendum dictum suplicantem solvendo solum taxam in eorum statutis contentam; et respectu consuetudinis predicte de dictis IIIIor scutis pro recepcionibus bursariorum solvendis per dictos bursarios, inscio capitulo et absque ejus auctoritate introducte, conclusum est quod domini decanus, cancellarius et penitenciarius visitabunt dictum collegium et advisabunt inter se si consuetudo hujusmodi tollenda vel tol(l)erenda sit de neccessitate. (60.)

1709. D. 27 januarii. — Requesta sororis Jaqueline la Fevre remissa est ad provisores, ut provideant prout eis bonum videbitur. (76.)

1710. — Placuit dominis facere appunctuamentum cum illis de Domo Dei, prout hic retulit dominus Lovet, racione reddituum per eos capitulo et per capitulum eisdem de Domo Dei debitorum. (76.)

1711. D. 15 februarii. — Hac die provisores retulerunt fecisse processum sororis Katherine la Thiroude, prisionarie, et cum consilio ordinasse de ejus sentencia prout sequitur, si placeat dominis :

Viso processu facto per nos Guillelmum Condurier, succentorem, Johannem de Louviers et Guillelmum Claustre, canonicos Parisienses, provisores Domus Dei Parisiensis, ad hoc per venerabiles dominos decanum et capitulum ecclesie Parisiensis commissos, instante promotore eorumdem dominorum, contra et adversus te, sororem Katherinam la Thiroude, ejusdem Domus Dei Parisiensis religiosam expresse professam, ob hoc eorumdem dominorum subditam, prisionariam nostram actu in eadem Domo Dei detentam; informacionibus eciam per nos primo de et super dissolucione, incontinencia et ir[r]egularitate tuis, necnon confessionibus et variacionibus per te emissis, confrontacionibusque testium examinatorum tibi factis et perjuriis per te multiplicatis, tuaque spontanea confessione postmodum coram nobis facta de et super casibus tibi impositis et precipue de tua incontinencia; visis eciam regule seu religionis ejusdem Domus Dei statutis et ordinacionibus, ceterisque aliis que videnda et consideranda erant in hac parte, et habito per nos super hoc jurisperitorum consilio,

te, sororem Katherinam prefatam, sacrilegam et de lapsu carnis cum Clemente Brechebourde, famulo cadrigario ejusdem Domus Dei, in domo dicta le Pressouer nuper commorante, confessam et convictam, et propter hoc, conformiter ad tenorem statutorum tue religionis, te a dicta Domo Dei Parisiensi eiciendam et expellandam et in eandem Domum in perpetuam[1] non recipiendam declaramus, teque ad hoc necnon ad standum in carcere clauso in eadem Domo Dei hinc ad instans festum Pasche, ac quarta et sexta feriis cujuslibet septimane, hinc ad festum predictum, jejunandum in pane doloris et aqua tristicie, ut ceteris cedat in exemplum et ut ibi paccata[2] tua defleas, ac in expensis dicti promotoris condamn[av]imus, salva dictorum dominorum decani et capituli Parisiensis gracia.

Que quidem sentencia fuit per dominos approbata ac exinde eidem religiose notificata in geola capituli. (87.)

1712. D. 27 februarii. — Fratres Johannes Petit et Julianus Lucas ad diaconatum promoti. (95.)

1713. D. 11 marcii. — Super suplicacione per duos de Mercatoribus Ville commissis ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis, hic facta, quod placeret dominis ordinare processiones generales fieri die dominica proxime veniente pro recommittendo Domum Dei et indulgencias ejusdem, necnon deputare aliquos pro examinandis et recipiendis confessoribus, ac eciam quod fieret pulsacio campanarum ecclesie, more solito : placuit dominis quod pulsacio campanarum fiat, more solito, et quod domini provisores Domus Dei provideant de confessoribus; sed quo ad processiones generales, quia dicta die dominica proxime ventura debet fieri in ecclesia Parisiensi predicacio ordinaria sive sermo, quo domini frustrarentur si fierent processiones, et eciam quia relatum quod dominus rector et Universitas eadem die facere debent processiones generales, idcirco ordinatum est quod non fient processiones ex parte ecclesie. (100.)

1714. D. 13 marcii. — Dominus de Refuge retulit quod burgenses deputati ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis porrexerunt in curiam Parlamenti requestam ad finem obtinendi ab eadem Curia emologacionem certi tract[at]us per eos habiti

1. *Corr.* perpetuum.
2. *Corr.* peccata.

cum honorabili viro domino magistro David Chambellan pro certa fundacione quam vult facere in dicta Domo Dei, sed Curia tractatum hujusmodi et requestam remiserat capitulo pro dicta emologacione facienda per capitulum, si sit facienda. Quo audito, ordinatum est quod domini provisores dicte Domus Dei videant dictum tractatum, si cedat in utilitatem ipsius Domus Dei et si debeat emologari, et, si sic, fiat emologacio. (103.)

1715. D. 7 maii. — Perquirat dominus Basin litteras requisicionis novi molendini de Spedona, ut videantur ad primum capitulum unacum appunctuamento dudum habito cum illis de Domo Dei Parisiensi, qui pretendunt dictum molendinum esse obligatum cum alio molendino dicti loci ad certam quantitatem bladi quam dicunt percipere debere super molendinis dicti loci de Spedona. (129.)

1716. D. 26 maii. — Capitulum generale : inquisitum est a priorissa et sororibus de statu et regimine Domus et pauperum, et si omnes obediebant prout debebant; que quidem priorissa respondit quod omnia pro presenti bene se habebant; quo audito, monite fuerunt de diligenter et fideliter administrando pauperibus eorum neccessitates, tractando eos caritative, et de pace inter eas habenda. (136.)

1717. D. 9 junii. — Quia relatum est quod religiose Domus Dei Parisiensis suplicant nonnullas novissias suas, quibus alias datus est habitus religionis ejusdem Domus, per capitulum recipi ad vota ejusdem religionis facienda, ordinatum est quod domini provisores se informabunt de ipsis novissiis ac de earum moribus et sufficiencia ac nominibus et cognominibus; et, audita eorum relacione, ad primum capitulum ordinabitur. (142.)

1718. D. 21 junii. — Pernella la Pelletiere, Johanna la Paulmiere, Philberda de Soye, Maria la Chantrelle, Stephaneta du Buisson, Rolina l'Aignelle, Philipota la Girarde, Luceta la Sansonne, Andrea la Tirevie emiserunt vota.

Item datus est habitus religionis Johanne la Gaillarde, Genovefe la Hongreuaise, Collete la Cantelleu et Alizone Lambine, novissiis. (149.)

1719. D. 25 junii. — Provisores : succentor, Louviers et Claustre. (150.)

1720. D. 23 julii. — Conquestus est dominus penitenciarius pro officio matutinarum de eo quod, licet officium camere reci-

piat a Domo Dei redditus qui debentur pro processione que fit apud Sanctum-Xristoforum in festo Sanctorum Jacobi et Xristofori, tamen officium matutinarum dictam processionem solvit, requirens quod officium camere solvat a modo dictam processionem : super quo commissi sunt domini penitenciarius, de Louviers, Claustre et Basin ad se informandum peramplius de premissis et referendum. (172.)

1721. D. 4 augusti. — Racione stacionis Sancti-Xristofori, moderacio de denariis parisiensibus ad denarios turonenses. (176.)

1722. D. 30 augusti. — Audita relacione facta per provisores de informacione per eos facta a singulis fratribus et sororibus de personis, fama et regimine dominorum Johannis Petit et Petri Gruel, presbyterorum, religiosorum Domus Dei, recepti fuerunt ipsi religiosi, hic propter hoc per alios fratres presentati et adducti, ad faciendum vota, fueruntque moniti de se bene regendo et conformando statutis et regulis ejusdem religionis sue. (191.)

1723. D. 15 septembris. — Conferant domini provisores Domus Dei Parisiensis cum Mercatoribus deputatis ad regimen temporalitatis ipsius Domus Dei, super requesta sororis Augerie du Vivier, nuper religiose ipsius Domus Dei, que, quatuordecim anni preterierunt, fuit posita in domo Filiarum Penitencium Parisius, a qua domo hiis diebus fuit ejecta de mandato, ut dicitur, dominorum vicariorum domini episcopi Parisiensis. (197.)

1724. D. 29 octobris. — Dominus Claustre dixit quod ipse de mandato capituli fecit officium provisoris Domus Dei Parisiensis, requirens alium loco ipsius deputari, et exonerari ; tamen continuatus est. (218.)

1725. D. 22 novembris. — Ad videndum fieri extracta que volunt facere illi de Domo Dei, hodie post prandium, in domo Huchete ante Paravisum, pro facto de Villezy, commissi sunt domini Claustre et Basin. (236.)

1726. D. 13 decembris. — Provideat dominus Lovet, officiarius, circa processum motum in Casteleto contra illos de Domo Dei pro terra Parvi-Villezy, prout per consilium propter hoc per eum convocandum avisabitur, et intersint consilio domini de Louviers, Claustre et Basin. (247.)

1508.

1727. D. 7 januarii. — Comparente in capitulo magistro Anthonio Parceval, procuratore ecclesie in Casteleto Parisiensi, dixit quod ipse alias pluries notificaverat capitulo, prout adhuc pro sua exoneracione notificabat, quatinus providerent processui intentato per illos de Domo Dei contra capitulum racione certi grani per eos petiti quolibet anno super molendinis de Spedona, alias capitulum pacietur condemnacionem. Quo audito, quia eciam dominus de Louviers, alter provisorum dicte Domus Dei, retulit quod dicti de Domo Dei volunt appunctuare hujusmodi materiam, ideo commissi sunt ipse dominus de Louviers et Claustre, provisores ejusdem Domus Dei, unacum domino Lovet ad super hoc hodie conferendum cum ipsis et appunctuandum hujusmodi materiam. (263.)

1728. D. 12 januarii. — Perficiat dominus de Louviers cum illis de Domo Dei super hiis que locutus est eis pro processu per eos intentato contra capitulum racione molendinorum de Spedona. (266.)

1729. D. 4 februarii. — Quo ad articulum quem illi de Domo Dei volunt inserere de novo inter articulos quos consueverunt affigere pro indulgenciis Domus Dei predicte, ordinatum est quod domini provisores ejusdem Domus Dei exhibeant dictum articulum dominis vicariis domini episcopi Parisiensis pro avisando cum ipsis de modo faciendi. (276.)

1730. D. 7 februarii. — Materia articulorum indulgenciarum Domus Dei Parisiensis et processionum remissa est ad primum capitulum, et interim domini provisores recuperabunt transsumptum revocacionis indulgenciarum facte, ut dicitur, per dominum nostrum Papam, exceptis indulgenciis dicte Domus Dei. (277.)

1731. D. 9 februarii. — Videatur ad primum capitulum duplum revocacionis indulgenciarum de quibus illi de Domo Dei se jactaverunt, antequam fiat aliqua conclusio pro indulgenciis dicte Domus Dei. (279.)

1732. D. 11 februarii. — Quo ad indulgencias Domus Dei Parisiensis de quibus in duobus ultimis capitulis locutum est, viso transumpto bullarum per Papam modernum expeditarum,

quarum tenore dat potestatem et facultatem aliquibus per eum delegatis seu subdelegatis ab eisdem suspendendi omnes indulgencias ubilibet concessas, favore seu pretextu indulgenciarum concessarum per eum benefactoribus fabrice ecclesie Sancti-Petri in Urbe, exceptis tamen indulgenciis Domus Dei Parisiensis et certis aliis indulgenciis ibidem specificatis, quia domini legendo dictum transsumptum recesserunt, nichil fuit conclusum. (279.)

1733. D. 28 februarii. — Domini de Louviers et Claustre, provisores Domus Dei Parisiensis, commissi sunt ad communicandum cum dominis deputatis per Curiam et Cameram Compotorum ac scabinos Ville super modo providendi infirmis morbo boteroso, alias de Naples, et referendum. (288.)

1734. D. 1 marcii. — Quo ad infirmos morbo Neapolitano detentos, ordinatum est quod domini de Louviers et Claustre, propter hoc in ultimo capitulo commissi, advisabunt cum aliis deputatis per Curiam et Cameram Compotorum de modo providendi; tamen, si questio esset quod ecclesia deberet furnire aliquam quotam pro ipsis infirmis, capitulum super hoc ordinabit. (289.)

1735. D. 13 marcii. — Convocatis eciam dominis decano, cantore, archidiacono Josas, penitenciario, de Louviers, Saulay, Sargy, Joly, Pontbriant, Hector, Robertet, Basin, ut avisarent qui erant deputandi pro eundo ex parte capituli hodie, hora tercia post merediem, in congregatione que fit pro avisando modum providendi infirmis Neapolitanis, sed quia singuli domini se excusaverunt, nichil fuit conclusum, dicto domino decano dicendo[1] quod offerebat ire, dummodo aliqua dignitas cum duobus de dominis de ecclesia velle(n)t eum associare. (294.)

1736. D. 14 marcii. — Domini cantor, de Louviers, Lovet et Claustre commissi sunt ad loquendum cum dominis presidentibus et aliis dominis de Parlamento pro facto infirmorum de Naples et eisdem remonstrandum qualiter ecclesia multum oneratur de pueris repertis et aliis oneribus, ceterasque remonstraciones neccessarias faciendum. (295.)

1737. D. 27 marcii. — Ad sonum campane capitularis convenerunt in capitulo, hora tercia meridiana, domini decanus,

1. *Corr.* dicente.

cantor, archidiaconus Parisiensis, archidiaconus Brye, succentor, penitenciarius, Lenfant, Saulay, Juvenel, Prevost, Sargy, Claustre, Hector et Basin, canonici Parisienses, necnon venerabiles patres domini abbates Sancti-Maglorii et Sancte-Genovefe ac domini curati Sancti-Cosme, Sancti-Pauli, Sancti-Jacobi de Carnificeria, Sancti-Stephani in Monte, Sancti-Nicolai de Campis, dominus cantor pro ecclesia Sancti-Honorati, magister David Bossigne, canonicus Sancte-Opportune, pro ecclesia Sancte-Opportune, subprior Sancti-Victoris, et pro monasterio Sancti-Germani de Pratis quidam religiosus, coram quibus dominus decanus exposuit qualiter nuper, ad importunam instantiam quorumdam Mercatorum Ville Parisiensis deputatorum ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis, domini de capitulo necnon prefati domini abbates ac domini priores Carthuriensium et Celestinorum ac plures alii de ecclesiis et collegiis ville Parisiensis jam diversis vicibus evocati et simul congregati fuerunt de mandato Curie, ad avisandum cum aliquibus ex parte Curie et Camere Compotorum deputatis, de modo providendi circa alimentationem quorumdam infirmorum utriusque sexus morbo Neapolitano laborantium, in dicta Domo Dei, ut dicitur, degentium, de quibus ipsi negociatores Ville conquerebantur, requirentes ab ipsa Domo sequestrari et alibi collocari et nutriri; et quod novissime, videlicet die jovis ultimo lapsa, in ultima congregatione, in qua ex parte cujuslibet dictorum convocatorum fuerunt deducte quamplures rationes et remonstrationes, per quas clerus et viri ecclesiastici pro hujusmodi materia convocari nec ad contribuendum alimentationem dictis infirmis allegari minime debebant,. tandem fuit eisdem dominis sic convocatis injunctum quod inter se avisarent qualiter contribuerent nutrimentum et alimentationem ipsis infirmis, et eorum avisamentum Curie referre haberent infra diem jovis proximam; et propterea requirebat idem dominus decanus quatinus placeret eisdem dominis sic congregatis deliberare super responsione danda in hujusmodi negocio.

Super quo ipsi domini deliberaverunt, dempto domino archidiacono Parisiensi, qui recessit, et per quemlibet ipsorum varie fuerunt adducte in medium rationes et cause, alias, ut dicebant, in aliis congregationibus in hac parte factis, allegate, per quas ecclesie et viri ecclesiastici, quo ad alimentationem dictorum infirmorum, tributum exhibere non debebant; sed quod dicta

Domus Dei Parisiensis, que alias, dum laici illius regimen non haberent, ex revenuta illius tunc tenua multum[1] majorem numerum pauperum, etiam similium infirmorum, per longa tempora substinuit quam nunc substinet, eosdem infirmos sive in dicta Domo ad partem sive in aliis domibus seu maneriis ejusdem Domus Dei juxta villam Parisiensem existentibus, substinere, alimentare et gubernare poterat et debebat, attentis maximis revenutis ejusdem Domus Dei tam ex fundatione illius quam ex elemosinis et indulgentiis eidem Domui concessis, provenientibus : tandem, auditis prefatorum dominorum sic congregatorum oppinionibus et rationibus allegatis, conclusum fuit quod rationes et cause hic per eosdem dominos allegate et deducte scripto redigerentur per dominos cantorem, penitentiarium ac dominum Capel, curatum Sancti-Cosme, vocatis aliis de prenominatis quos voluerunt vocare ; et, hoc facto, dicta die jovis, prefati domini abbates necnon domini decanus, cantor, penitentiarius, Capel et alii, unus videlicet de quolibet collegio, ibunt ad Curiam sive ad dominos presidentes et alios qui de hujusmodi materia se intromittunt, et ibidem dictus dominus Capel raciones et causas predictas, unacum remonstrationibus gratiosis et necessariis, ex parte totius cleri verbo allegabit et deducet. (300.)

1738. D. 28 marcii. — Quo ad illos de Domo Dei qui petunt processiones generales die dominica proxima pro publicacione indulgenciarum ejusdem Domus Dei necnon pulsacionem campanarum ecclesie consuetam, ordinatum est quod domini provisores videant articulos quorum duplum hic exhibitum est, quos volunt affigi facere per cadrivia ville, si sint in bona forma, et postmodum ad primum capitulum ordinabitur super toto. (303.)

1739. D. 30 marcii. — Ordinatum est quod camerarius clericus faciat diligenciam et misias neccessarias pro corrigendo placitamentum seu ea que allegata et proposita fuerunt hodie in Parlamento ex parte cleri Parisiensis pro facto infirmorum de Naples, et quod propter hoc loquatur cum domino Chambellan et aliis conciliariis ecclesie Parisiensis. (304.)

1740. — Comparentibus in capitulo duobus ex Mercatoribus deputatis ad regendum temporale Domus Dei Parisiensis, et petentibus processiones fieri die dominica proxime ventura,

---

1. *Corr.* tenui multo.

ut in ipsis fiat publicacio indulgenciarum ejusdem Domus Dei, eisdem remonstratum est quod in hac quadragesima ecclesia facit singulis septimanis tres processiones in diversis ecclesiis et sepe extra villam, ex quibus, ac eciam de longo servicio quod fit singulis diebus, tam ipsi domini quam beneficiati multum fatigantur, propter quod durum eis videbatur facere processiones generales, juncto quod eciam die dominica proxima ecclesia habet sermonem ordinarium; quapropter dicti de Domo Dei contentari debebant, considerato quod in predicacionibus particularibus que quothidie fiunt in parrochiis ville Parisiensis, dicta Domus recommandari poterat, et eciam quod indulgencie predicte ulteriori publicacione non indigent, cum sint sufficienter ubique divulgate; respectu autem pulsacionis campanarum que fieri consuevit, domini illam concedebant; et de confessoribus, domini provisores Domus Dei providerent; tandem, eisdem Mercatoribus recedentibus, fuit conclusum, pro causis predictis, quod pro hac vice non fierent processiones generales, sed in sermone ordinario ecclesie et in aliis predicacionibus ville dicta Domus recommitteretur Xristi fidelibus. (305.)

1741. D. 4 aprilis. — Ordinatum est, prout alias, quod dominus camerarius clericus faciat misias neccessarias pro correctione allegatorum nuper in Curia, pro parte cleri, pro facto infirmorum Neapolitanorum. (307.)

1742. D. 14 junii. — Capitulum generale : inquisitum est a magistro et priorissa de regimine Domus et si omnia bene se haberent, maxime circa administracionem pauperum infirmorum ejusdem Domus; qui dixerunt omnia bene se habere, gracia Dei. Quo audito, moniti fuerunt de pace inter eos habenda et de persistendo de bono in melius, precipue de tractando humaniter et benigne pauperes infirmos cum bona caritate, quod promiserunt cum Dei adjutorio se facturos. (338.)

1743. D. 26 junii. — Provisores : succentor, Louviers et Claustre. (344.)

1744. D. 27 junii. — Lecto arresto nuper dato inter capitulum et Mercatores commissos ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis, commissi fuerunt domini cantor, succentor, de Louviers, Sargy, Mesnart, Hector et Basin ad avisandum inter se modum faciendi pro danda[1] execucioni contenta in dicto arresto,

---

1. *Corr.* dando.

et preceptum est notario quod extrahat et tradat eisdem dominis nomina illorum qui fuerunt provisores dicte Domus Dei ab anno M° CCCC° XCV° usque ad annum V^{c} VI. (345.)

1745. D. I julii. — Dominus de Lailly dixit et declaravit quod, respectu compotorum revenute Domus Dei Parisiensis, offerebat et paratus erat compota reddere unacum ejus sociis vel aliquo eorumdem, a die sue institucionis ad provisionem ejusdem Domus usque ad diem in qua se exoneravit ab hujusmodi provisione, et circa hoc intendere diligenter et viriliter de toto posse suo. (348.)

1746. D. 3 julii. — Hic locutum est de provisoribus Domus Dei qui fuerunt ab anno XCV° usque ad annum V^{c} VI, sed nichil fuit avisatum nisi quod domini deputati faciant diligenciam de avisando modum dandi arrestum Curie execucioni; et dominus de Refuge requisivit registra capituli sibi communicari a dicto tempore citra pro videndo ea que acta fuerunt de tempore quo fuit provisor dicte Domus, quod sibi concessum est. (349.)

1747. D. 23 augusti. — Domini cantor, de Louviers, Sargy et Claustre commissi sunt ad peramplius conferendum cum illis de Domo Dei et appunctuandum materiam de Spedona pro redditu quem dicunt habere super molendinis dicti loci et arreragiis per eos petitis. (371.)

1748. D. 28 augusti. — Provideant provisores super requesta sororis Katherine la Fevre, nuper licenciate ab eadem Domo. (373.)

1749. D. 4 septembris. — Ad ea que dominus magister Johannes Aymery, canonicus Parisiensis, propter hoc comparens in capitulo, dixit et proposuit quod capitulum eum conveniri faciebat in curia seculari pro facto Domus Dei Parisiensis, de qua fuit alias provisor, quod facere non poterat nec debebat, cum hoc sit, ut dicit, contra sacros canones et privilegium clericale formaliter venire, offerens pro hujusmodi materia stare juri et procedere coram conservatore privilegiorum ecclesie vel alio seu aliis judicibus ecclesiasticis non suspectis, et petens de hujusmodi sua oblacione instrumentum, responsum est eidem, ex deliberacionibus dominorum, quod, presentando tam per eum quam per alios dominos qui pro tempore de quo est questio, fuerunt provisores ac administracionem Domus Dei Parisiensis habuerunt, eorum compota pro ipsis reddendis, capitulum, insequendo arrestum

Curie, auditores et examinatores ipsorum compotorum suorum deputabit, alias, ubi recusabunt seu distulerint hoc facere, procedet contra eos prout juris fuerit et racionis. (377.)

1750. D. 11 septembris. — Fiat approbacio capituli super litteris transportus facti per magistrum, fratres, priorissam et sorores ac gubernatores temporalitatis Domus Dei Parisiensis magistro Egidio Desmoulins, cirurgico, de media parte certe domus, terrarum et pratorum ejusdem, sitorum apud Fontenayum in Francia, ad onera et sub modo, forma et condicionibus in dictis litteris transportus contentis. (380.)

1751. D. 4 octobris. — Frater Julianus Lucas ac sorores Johanna Guillarde, Genovefa l'Angreneuse, Colleta la Courtelle et Alizona Lambyne emiserunt vota. (391.)

1752. D. 11 octobris. — Dominus de Lailly presentavit in capitulo certum codicem papireum continentem, ut dicebat, compota sua de administracione receptarum et misiarum quas fecit pro Domo Dei de tempore quo fuit provisor; super quo ordinatum est quod provisores videant contenta in dicto codice et ulterius faciant id quod erit faciendum. (394.)

1753. D. 20 octobris. — Ad audiendum compota domini de Lailly, loco domini de Sargy subrogatus est dominus Basin. (398.)

1754. D. 6 novembris. — Preceptum est domino de Louviers quod ipse et alii cum ipso commissi faciant diligenciam de audiendo compota domini de Lailly, que presentavit pro facto Domus Dei, vel super ipsis provideant prout erit providendum. (406.)

1755. D. 20 novembris. — Quo ad appunctuamentum faciendum cum illis de Domo Dei, racione processus moti in Casteleto ad causam certe quantitatis grani quam dicunt percipere debere super molendino de Spedona, ordinatum est quod componant unam minutam ut videatur in capitulo, et postmodum passabitur. (419.)

1756. D. 22 novembris. — Domini provisores Domus Dei retulerunt vidisse certum compotum eis presentatum per dominum de Lailly de receptis et misiis per eum factis pro dicta Domo Dei de tempore quo erat provisor ejusdem Domus, sed quod in ipsis compotis obmisit ponere certos articulos, quos scripto hic exhibuerunt, de quibus erant oppinionis dictum de

Lailly debere tenere compotum vel allegare causas quominus hoc facere debeat : super quo ordinatum est quod eidem de Lailly tradatur duplum dictorum articulorum, ut veniat responsurus coram dictis provisoribus et aliis deputatis per capitulum, non obstante quod recusaverit dominum de Louviers, alterum ipsorum provisorum, et hoc infra diem lune. (420.)

1757. D. 24 novembris. — Dominus de Lailly, respondendo, ut dicebat, ad ea que domini provisores Domus Dei Parisiensis dixerunt de ipso et ejus compotis in ultimo capitulo, tradidit quamdam cedulam papiream signatam suo signo manuali, requirens sibi fieri juxta illam, cujus tenor sequitur :

Aprés que, mercredi derrenier, jour capitulaire, fut presenté à Jehan de Lailly ung papier contenant certains articles et à luy offert juges, pour terminer les differens contenuz esd. articles, mess^rs^ et maistres Robert la Longue et David Chambellan, respond iceluy de Lailly que, pour tant qu'il est question de son bien et honneur et qu'il cognoit qu'il y a auchun nombre de mess^rs^ de chappitre à qui il ne chault de son deshonneur et destruction, pourveu qu'ilz se deschargent, que voluntiers prendra à juges pour discuter desd. differens mess^rs^ dessusnommez avecquez mons^r^ Verjus, conseiller du Roy nostresire en sa court de Parlement, mons^r^ maistre Donacien Salmon, advocat en Parlement, mess^rs^ et maistres Artus des Champs, advocat et conseiller du Roy ou Chastelet de Paris, Jehan Coignet, advocat en Parlement, tous deux proviseurs pour le present de l'Ostel-Dieu de Paris; devant lesquelz il baillera par escript la response aux articles baillées par mesd. s^rs^ et alleguera les causes de recusacion à l'encontre de mons^r^ de Louviers, aussi chanoine de lad. eglise.

Fait ce xxiiiie de novembre mil v^c^ et huit.

Sic signatum : Lailly.

Qua cedula visa et lecta, placuit dominis quod supradicti cognoscant de questione dictorum articulorum eidem Lailly traditorum, vocatis dominis provisoribus dicte Domus Dei per capitulum deputatis. (422.)

1758. — Dominus cancellarius et domini provisores Domus Dei Parisiensis avisabunt inter se quid agendum super requesta domine de Bourbon, que petit aliquam de sororibus Domus Dei Parisiensis sibi concedi, ad ipsam ponendum in quodam hospi-

tali de novo per eam erecto in partibus suis, et, audito eorum avisamento, ordinabitur. (423.)

1759. D. 29 novembris. — Domini succentor et Hector commissi fuerunt ad conferendum cum deputatis ex parte capituli ad prosecucionem domini de Lailly, pro cognoscendo de articulis de quibus est questio, racione compotorum dicti de Lailly pro facto Domus Dei, et sciendum si volunt onus hujusmodi commissionis assumere, et referendum. (424.)

1760. D. 15 decembris. — Conveniant domini commissi pro processibus in domo decani ad procedendum processui moto per illos de Domo Dei contra capitulum racione molendini de Spedona. (432.)

1761. — Dominus de Lailly suplicuit quod placeret dominis ordinare de loco in quo conveniant deputati pro suis compotis, cui dictum est quod eos congreget in domo domini Verjus vel alterius ipsorum deputatorum. (433.)

1762. D. 28 decembris. — Capitulum generale : inquisitum est a magistro et priorissa si essent aliqui defectus pro quibus deberent consulere capitulum aut provisores ; qui responderunt quod omnia bene se habebant, gracia Dei. Quo audito, moniti fuerunt per dominos de fideliter, diligenter et cum caritate tractando pauperes Xristi et de se habendo honeste, sicut decet bonos religiosos, et quod se abstinerent a quibusdam stulticiis quas, annis preteritis, consueverant facere in festo Regum, taliter quod non sit scandalum, quod facere promiserunt. (437.)

1509.

1763. D. 8 januarii. — Mercatores Ville deputati ad regimen temporalitatis Domus Dei significari fecerunt capitulo quandam requestam per eos porrectam in Parlamento, per quam requirunt temporale ecclesie poni in manibus Regis quousque capitulum satisfecerit arresto novissime dato, necnon capitulum cogi ad tradendum VI^{m} l. aut aliam summam per modum provisionis ; cui requeste responsum est per Curiam faciant requestam coram commissariis : super quo ordinatum est quod domini Sargy et Allegrin provideant per consilium ecclesie. (442.)

1764. D. 10 januarii. — Dominus de Lailly dixit quod paratus erat furnire et producere coram commissariis suis ea que erat intencionis tradere pro facto compotorum suorum de receptis et misiis per eum factis pro Domo Dei, de tempore quo fuit pro-

visor illius, et hoc ne imputetur ei de negligencia; quo audito, fuit ordinatum quod domini alias ad hoc commissi, vocato domino Chambellan, conveniant simul ad avisandum inter se que sunt facienda in hujusmodi materia, ac super hoc providendum. (444.)

1765. D. 15 januarii. — Relatum est quod quedam religiosa Domus Dei fuit pregnans et peperit, que, licet dixerit quod erat de facto cujusdam presbiteri, capellani dicte Domus Dei, qui in eadem Domo decessit, tamen dicitur quod ipsa expost publice in Domo declaravit hoc esse de facto alterius religiosorum ipsius Domus Dei; quo relato, domini succentor et Louviers dixerunt eam diligenter super hoc interrogasse et fecisse suum processum, sed quod ipsa semper asseruit quod erat pregnans de facto dicti presbiteri, et quod ipsam licenciaverant a Domo, juxta tenorem statutorum : quibus auditis, fuit ordinatum quod fiat super hoc amplior informacio. (447.)

1766. — Quia dominus de Lailly dixit, prout alias, quod paratus erat presentare ea que erat intencionis exhibere pro facto compotorum suorum, deputati sunt v canonici et qui voluerint interesse, ad audiendum hujusmodi compota. (448.)

1767. D. 17 januarii. — Gubernatores temporalitatis Domus Dei per Curiam deputati fecerunt adjournari capitulum ad octavam in Casteleto ad finem exhibendi per capitulum tradiciones molendini seu molendinorum de Spedona ad firmam, insequendo sentenciam nuper latam inter eos et capitulum, necnon ad videndum taxacionem expensarum. (450.)

1768. D. 29 januarii. — Ordinatum est quod commissarii pro compotis de Lailly conveniant, die crastina, post prandium, in domo domini Allegrin, ad procedendum audicioni dictorum compotorum, que, ut relatum est, paratus est presentare. (455.)

1769. D. 7 februarii. — Ordinatum est quod commissi pro processibus conveniant hodie, ad avisandum quid agendum sit in processu illorum de Domo Dei pro Spedona. (459.)

1770. — Super suplicacione magistri et fratrum Domus Dei Parisiensis, placuit dominis quod fiant processiones generales die dominica in Quinquagesima proxime ventura, eundo per circuitum Civitatis et redeundo ad ecclesiam Parisiensem, ad publicandum veniam dicte Domus Dei in festo Cathedre Sancti Petri, et

quod in dicta venia fiat pulsacio campanarum ecclesie, more solito; quo vero ad provisionem dandam pro confessoribus, ordinabitur postmodum. (459.)

1771. D. 12 februarii. — Quo ad confessores pro venia Domus Dei, ordinatum est quod capiantur illi quos domini vicarii domini episcopi Parisiensis probaverunt in parrochiis ville Parisiensis in ultima visitacione seu reformacione per eos facta, quorum nomina sunt apud eos, et quod ideo magister dicte Domus adeat dominum cancellarium ad recuperandum nomina dictorum probatorum. (462.)

1772. D. 14 februarii. — Commissi pro compotis domini de Lailly conveniant hodie. (462.)

1773. D. 6 marcii. — Fiat mandatum officiario anniversariorum de solvendo inquestam nuper factam in processu de Villezy contra illos de Domo Dei. (471.)

1774. D. 8 marcii. — Dominus de Lailly fecit verbo quamdam supplicacionem quam eciam scripto tradidit prout sequitur :

Suplicat vester frater et concanonicus Johannes de Lailly, cum ita sit quod, anno quingentesimo quinto, per arrestum curie Parlamenti fuerint commissi nonnulli cives ad regimen Domus Dei, quo ad temporale, et per idem arrestum ordinatum fuerit quod, si qui habuissent aliquam administrationem peccuniarum dicte Domus, exhiberent dicte sue administrationis statum seu quittanciam, cui arresto obtemperando dictus de Lailly nonnulle administrationis quam habuerat et statum et quittanciam exhibuit dicte Curie, que dictum statum dictis burgensibus misit ut illum, vocato secum magistro Johanne Leclerc, Camere Compotorum clerico, examinarent, sicut fecerunt, usque ad ultimum capitulum misiarum, que scilicet facte fuerant pro reformatione dicte Domus, quas misias tunc dixerunt se non audere recipere nisi prius consulta dicta Curia; qui tamen burgenses illico, nulla facta mentione quod dictus status unacum suis quittanciis fuisset examinatus, dederunt quamdam requestam dicte Curie, dicentes dictum de Lailly presentasse quemdam quinternionem absque aliqua forma compoti, quo continebantur nonnulle recepte cum quibusdam misiis, supplicantes dictum de Lailly compelli ad redigendum aut redigi faciendum dictum statum in veram et bonam formam compoti; cui requeste obtem-

perando, injunctum fuit dicto de Lailly ut, infra quindecim dies, dictum compotum in debitam formam redactum dicte Curie presentaret; quod cum fecisset dictus de Lailly, misit dicta Curia dictum compotum predictis burgensibus, prius tamen commissis dominis et magistris Nicolao de Corbie et Roberto Turcan, dicte Curie consiliariis, qui, vocato dicto magistro Johanne Leclerc, assisterent examini dicti compoti, sicut cum magna diligentia perfecerunt, notatis tamen quinque aut sex àrticulis quos dicte Curie reservaverant terminandos, quos tamen minime terminavit, licet dictus de Lailly plusquam per semestre instanter rogaverit dictos commissos ut dignarentur dictos articulos referre Curie; prefata tamen Curia per arrestum suum ordinavit quod vos, domini de capitulo, infra festum Beati Martini ultimo lapsum moneretis dictum de Lailly, aut eum cogeretis ad reddendum dictum suum compotum, et de hoc dictam Curiam certiorem faceretis, aut vos ipsi, in defectum hujus, dictum compotum redderet[is]; quod hactenus factum non est, licet sepedictus Lailly multis diebus capitularibus in communi et aliis diebus plurimis particulariter eos qui ad hoc commissi a capitulo erant, instanter rogaverit : quare iterum atque iterum rogat instanter, instantius et instantissime ut dictos articulos notatos dignemini examinare et dicto negocio finem imponere.

Cui quidem de Lailly dictum est quod ejus suplicacio videretur et postmodum eidem responderetur. (472.)

1775. — Solvat officiarius anniversariorum illis de Domo Dei summam XVIII l. XVII s. IIII d. p. pro expensis per eos nuper obtentis contra capitulum in processu moto ad causam de Spedona. (473.)

1776. D. 10 marcii. — Quo ad expensas nuper obtentas per illos de Domo Dei contra capitulum in processu moto ad causam molendini de Spedona, pro quibus solvendis officiarius anniversariorum habuit mandatum, qui hic venit, dicens hoc non spectare ad ejus officium sed ad prebendatos qui fuerunt pro tempore : ordinatum est quod domini qui fuerunt prebendati in dicto loco, pro tempore de quo est questio, satisfaciant de dictis expensis. (474.)

1777. — Domini du Refuge et provisores Domus Dei commissi sunt ad audiendum compota seu interessendum audicioni

compotorum fratris Johannis le Fevre, magistri Domus Dei, unacum deputatis per Curiam. (474.)

1778. D. 15 marcii. — Conveniant die crastina, post prandium, domini commissi pro compotis domini de Lailly ad expediendum compota sua alias examinata per deputatos Curie et remissa, ut dicit, ad capitulum, et interea inquiratur a deputatis pro temporali Domus Dei si viderint compota novissime data per dictum de Lailly, quorum duplum habuerunt, et quid volunt dicere super ipsis et super petitis ab eis pro verificacione ipsorum compotorum, qui sunt de xi^{m} l., de quibus est questio. (477.)

1779. D. 24 marcii. — Solvat officiarius anniversariorum expensas obtentas per illos de Domo Dei ad causam molendini de Spedona, prout alias fuit sibi mandatum, quas recuperabit a dominis qui ibidem fuerunt et sunt prebendati. (480.)

1780. D. 2 aprilis. — Conveniant domini alias ad hoc commissi et qui fuerunt prebendati apud Spedonam, post prandium, in domo domini decani, ad avisandum modum providendi super oblacione facta illis de Domo Dei et super ordinacione super hoc data in Casteleto. (485.)

1781. D. 14 aprilis. — Domini decanus, cancellarius et Basin commissi sunt ad conferendum iterum cum illis de Domo Dei et tractandum de appunctuamento cum iis fiendo racione grani per eos petiti super molendino de Spedona. (486.)

1782. D. 30 aprilis. — Dominus decanus retulit quod ipse et alii ad hoc deputati locuti fuerunt cum gubernatoribus temporalitatis Domus Dei Parisiensis tam de appunctuamento faciendo racione grani eis debiti super molendino de Spedona, pro quo volunt habere unum modium grani pro quolibet anno arreragiorum, quam eciam de hiis que ab eisdem gubernatoribus querebantur pro verificacione compotorum domini de Lailly, de quibus responsionem sibi tradiderant scripto; super quibus nichil actum est nisi quod ordinatum est quod dicti domini deputati videant ea que dicti gubernatores tradiderunt. (494.)

1783. D. 11 maii. — Dominus decanus dixit recepisse responsionem factam per illos de Domo Dei ad ea que ab eis petebantur pro compotis domini de Lailly, quam tradidit et exhibuit supra burellum, et est ordinatum quod domini deputati pro dictis compotis eam videant. (500.)

1784. D. 30 maii. — Capitulum generale. (509.)

1785. D. 1 junii. — Datus est habitus cum velo Ludovice Fauveau, filie albe. (510.)

1786. D. 6 junii. — Officiarius anniversariorum conquestus est de certo arresto, facto ad requestam illorum de Domo Dei, super summa c l. sibi debita per firmarium ponderis Regis, et pro quibusdam expensis taxatis in Casteleto et pro certo grano eisdem de Domo Dei debito racione molendini de Spedona : super quo ordinatum est quod ipse officiarius solvat dictas expensas, salvo ad eas recuperandum a prebendariis qui fuerunt pro tempore apud Spedonam, et de residuo provideant solicitatores ut arrestum levetur. (513.)

1787. D. 25 junii. — Provisores : domini succentor, de Louviers et Hector. (527.)

1788. D. 30 julii. — Ordinatum est quod domini decanus, cantor, cancellarius, Morillon et Chambellan conferant cum Mercatoribus deputatis ad regimen temporalis Domus Dei super appreciacione XVIII modiorum grani quam fieri fecerunt, capitulo inscio et non vocato, et data est eisdem dominis omnimoda facultas appunctuandi et transigendi cum eisdem de Domo Dei, racione dicti grani. (549.)

1789. D. 6 augusti. — Domini de Louviers, Sargy, Allegrin et Chambellan commissi fuerunt ad audiendum burgenses commissos ad regimen temporalis Domus Dei super eorum requesta pro quadam domo eidem Domui concessa, sita ad portum Sancti-Landerici, in censiva capituli, de qua petunt insaisinary (*sic*), et cum ipsis avisandum de modo componendi pro indemnitate, et referendum. (551.)

1790. D. 30 augusti. — Conveniant domini ad concilium, in domo domini decani, ad avisandum quid agendum super solucione facienda illis de Domo Dei de grano eis debito per prebendatos de Spedona qui fuerunt a XXVIII annis citra, racione molendini dicti loci, et referendum ad primum capitulum. (566.)

1791. D. 8 octobris. — Officiarius ecclesie conquestus est de arresto nuper facto, ad requestam illorum de Domo Dei, super denariis firme ponderis Regis, ob deffectum solucionis cujusdam grani ad quod tenentur prebendati de Spedona qui fuerunt a pluribus annis citra, ob quod nichil potest recipere a dicto firma-

rio, qui pro presenti debet IIc l. p., suplicans super hoc provideri : super quo ordinatum est quod dominus Allegrin faciat diligenciam de recuperando a dictis prebendatis qui fuerunt, quos habet scripto, quotas suas de quibus fuit alias avisatum, ut fiat solucio de dicto grano. (582.)

1792. D. 15 octobris. — Ordinatum est quod fiat mandatum officiario anniversariorum de solvendo illis de Domo Dei id quod eisdem debetur racione appretiacionis grani eis debiti occasione molendini de Spedona, pro quo debito arrestari fecerunt peccunias debitas per firmarium ponderis Regis, et quod dominus Allegrin habeat onus recuperandi a dominis qui fuerunt prebendati in dicto loco de Spedona, ea que singuli ipsorum debent pro quota sua, juxta taxam alias super hoc ordinatam, ad rembursandum exinde dictum officiarium pro rata. (586.)

1793. D. 29 octobris. — Exhibita et lecta declaracione seu quota peccuniarum ad quam tenentur domini qui fuerunt prebendati apud Spedonem[1] a triginta annis citra, erga Domum Dei Parisiensem, racione pretense quantitatis grani super molendino dicti loci, ordinatum est quod notarius recipiat a dominis prebendatis predictis, nunc viventibus, eorum quotam, et eisdem tradat quittanciam de eadem quota pro quolibet sibi tradita. (595.)

1794. D. 15 novembris. — Faciat notarius diligenciam de recuperando a dominis qui fuerunt prebendati apud Spedonam taxam cujuslibet ipsorum. (606.)

1795. D. 19 novembris. — Ordinatum est quod domini alias deputati pro facto compotorum domini de Lailly pro Domo Dei, et alii qui voluerint interesse, conveniant hodie in domo domini decani aut alibi, ad procedendum audicioni suorum compotorum alias per eum presentatorum, in quibus fit mencio de illa magna summa de qua est questio, hujusmodique negocium terminandum et expediendum. (609.)

1796. — Novem canonici Parisienses comparuerunt ad procedendum audicioni et expedicioni compotorum alias per Johannem de Lailly presentatorum de administratione denariorum et aliorum bonorum Domus Dei per eum habita pro tempore quo extitit provisor; et, viso ibidem certo compoto alias per eum dominis presentato, concernente factum XIm l. vel eo circa, de quibus in eodem compoto fit

1. *Corr.* Spedonam.

mentio, post aliqua verba de ipso compoto expediendo cum magistro Matheo le Lieur, canonico Parisiensi, nepote prefati domini magistri Johannis de Lailly, ibidem eciam comparentis, habita, mandatus est ipse de Lailly per prefatum le Lieur ut ad audicionem et expedicionem dicti compoti procederetur; qui veniens cum eodem le Lieur, prefati domini, per organum decani, eidem dixerunt quod, insequendo arrestum Curie per quod dictum est inter cetera quod capitulum Parisiense faciat reddere compotum, rationem et reliqua dicto de Lailly de nonnullis denariis et pecuniis Domus Dei, procedere et perficere volebant audicionem et expedicionem dicti compoti alias per eum presentati, ut de ipso quamcitius haberent certifficare Curiam ac de aliis diligentiis suis; qui quidem de Lailly dixit se non teneri ad tenendum compotum de contentis in dicto statu quem non presentaverat, ut dicebat; quo audito, decanus, nomine capituli, eundem de Lailly monuit primo, secundo, tercio, quarto, una monicione pro omnibus, sub pena suspensionis ad minus, quatinus haberet reddicioni dicti compoti alias, ut premittitur, per eum presentati, intendere et assistere die crastina, hora secunda post meridiem, et aliis diebus sequentibus, simili hora, usque ad totalem dicti status expedicionem; qui quidem de Lailly dixit quod non erat subditus dominorum capituli, quodque non tenebatur compotum reddere de premissis contentis in dicto compoto, et quod ab hujusmodi monicione appellabat, petens apostolos et instrumentum de premissis; cui responsum est quod appellaret prout debebat. (610.)

1797. D. 21 novembris. — Lecto registro de hiis que fecerunt deputati pro compotis Johannis de Lailly, placuit capitulo, et contenta in eodem approbaverunt; et ulterius ordinatum est quod iidem domini, et alii qui voluerint interesse, singulis diebus hujus septimane, si commode fieri poterit, et eciam aliis diebus sequentibus, iterum simul conveniant in domo decani ad avisandum quid sit ulterius agendum in hujusmodi materia et eciam providendum aliis negociis et processibus ecclesie, et quod decanus retineat in prandio dominum Chambellan et alios quos ipse de Chambellan voluerit, ut commodius possint interesse concilio, et propter hoc cum suo ordinario perquirat unum aut duos capones, et de ipsis rembursabitur. (612.)

1798. D. 3 decembris. — Domini decreverunt iteratam monicionem fieri contra magistrum Johannem de Lailly, nuper canonicum Parisiensem, in Claustro commorantem, pro suis compotis de Domo Dei reddendis, sub pena suspensionis et excommunicacionis, et exhibeat notarius minutam hujusmodi monicionis domino Chambellan, antequam execucioni demandetur. (617.)

1799. D. 5 decembris. — Conveniant domini commissi pro Domo Dei [ad] advisandum inter se quid agendum super responsione data per Curiam ad requestam novissime porrectam. (618.)

1800. D. 12 decembris. — Ordinatum est quod domini decanus et cantor vadant hodie ad dominum presidentem Baillet ad sibi recommittendum materiam Domus Dei et alia remonstrandum de quibus dominus du Refuge eos instruet. (LL 235, p. 2.)

1801. D. 14 decembris. — Ordinatum est, ad requestam magistri Johannis de Lailly, quod domini deputati pro suis compotis de Domo Dei conveniant simul, post prandium, in domo domini de Refuge, ad audiendum ipsum de Lailly; quam ordinacionem insequendo, congregati sunt, ubi supra, domini decanus, cantor, cancellarius, penitenciarius, de Louviers, du Refuge, Sargy, Allegrin et Chambellan, et ibidem, audito eodem de Lailly in hiis omnibus que voluit dicere, tandem, quia promisit infra diem lune procedere ad reddicionem et examen compotorum de quibus est questio, et illorum audicioni interesse et assistere, placuit eisdem dominis eidem de Lailly, a divinis officii[s] suspenso, dare relaxam hinc ad dictam diem lune proximam inclusive cum reincidencia, qua die comparebit processurus ad audicionem dictorum compotorum, in domo dicti domini du Refuge vel alibi, coram dictis dominis deputatis. (5.)

1802. D. 17 decembris. — Hac die post prandium, in domo domini decani, magister Johannes de Lailly presentavit compotum suum de pecuniis Domus Dei de quibus est questio, et domini inceperunt audire ipsum, fuitque de Lailly iterum relaxatus usque ad perfectionem et clausuram ipsius compoti. (8.)

1803. D. 19 decembris. — Dominus decanus retulit sibi fuisse intimatum ex parte domini presidentis Baillet per quemdam hostiarium Curie quod domini deputarent tres aut quatuor de ipsis et eos mitterent die veneris, hora octava de mane, ad burellum Domus Dei Parisiensis, ubi debebat se reperire cum aliis dominis de Curia deputatis pro compotis gubernatorum temporalis ipsius Domus Dei, que reddere volebant; similiter dominus Allegrin retulit quod domini habebant die crastina comparere coram eodem Baillet et alios commissarios[1] ad barram Palacii, super requesta nuper porrecta per dictos gubernatores contra capitulum

1. *Corr.* aliis commissariis.

pro compotis dicte Domus de quibus est questio : quibus auditis, ordinatum est quod hac die, post prandium, aliqua pars dominorum deputatorum pro compotis magistri Johannis de Lailly procedat ad expedicionem ipsorum compotorum, et alia pars, vocato concilio ecclesie, videbit quid agendum super predictis duabus assignacionibus. (9.)

1804. D. 28 decembris. — Capitulum generale : inquisitum est de statu et regimine Domus, si omnia bene se haberent, et precipue circa pauperes : cui responsum est quod, gracia Dei, omnia bene erant. Quo audito, prefati domini omnes monuerunt ut pacem et concordiam inter se haberent et pauperibus debite servirent et caritative; suplicuerunt eciam religiosi et religiose quatinus placeret dominis eis providere de confessoribus. (13.)

1510.

1805. D. 9 januarii. — Ordinatum est quod commissi pro compotis domini de Lailly conveniant hodie post prandium ad ponendum finem hujusmodi negocio et quod capiant aliquem expertum procuratorem in Camera Compotorum pro dirigendo hujusmodi materiam; item ordinatum est quod tam propter hoc quam pro aliis expediendis circa factum compotorum ipsius Domus Dei de tempore de quo est questio, capiantur peccunie que erunt neccessarie, in thesauro ecclesie. (20.)

1806. D. 23 januarii. — Dominus de Chasteaupers retulit quod receptor gubernatorum temporalitatis Domus Dei Parisiensis eidem domino de Chasteaupers, tamquam prebendato apud Layacum, petit certa arreragia grani que illi de Domo Dei pretendunt habere super decimis dicti loci, petens an placeret dominis quod satisfaceret de suo tempore, quia nolebat aliquid retinere de juribus dicte Domus Dei : cui dictum est quod videat titulum ipsorum et recuperet duplum illius, et, illo viso, ordinabitur. (28.)

1807. D. 4 februarii. — Hic locutum est de eligendo aliquos pro examinando et instituendo confessores pro venia Domus Dei Parisiensis, sed nichil fuit conclusum. (35.)

1808. D. 8 februarii. — Ad providendum de confessoribus ydoneis pro venia Domus Dei in festo Cathedre Sancti Petri et dominica in Passione proxime venturis, deputati sunt domini succentor, le Lieur et Hector. (37.)

1809. D. 19 februarii. — Dominus succentor, pro et nomine magistri Johannis de Lailly, suplicuit quod placeret dominis finem ponere compotis ipsius de Lailly de Domo Dei, in quibus continetur misia facta pro sororibus griseis in eadem Domo, tempore reformacionis illius, adductis, que misia solum restat accordari : super quo ordinatum est quod domini deputati pro dictis compotis audiendis finem ponant huic negocio, et quitquid fecerint capitulum advovat. (42.)

1810. D. 5 marcii. — Provideant domini succentor et Hector, alias ad hoc deputati, circa electionem et examen confessorum ponendorum pro venia Domus Dei in dominica de Passione, prout melius poterunt ad deoneracionem capituli et pro bono conscienciarum penitencium. (53.)

1811. D. 7 marcii. — Ordinatum est quod domini cancellarius et penitenciarius vadant die crastina, hora septima de mane, unacum dominis succentore et Hector, ad Curiam, que per unum hostiarium mandavit capitulo quod mitteret tres aut quatuor ad conferendum in eadem Curia de facto confessorum ponendorum pro venia Domus Dei die dominica in Passione. (54.)

1812. D. 9 marcii. — Quo ad processiones generales quas illi de Domo Dei suplicabant fieri die crastina, attento quod singulis ebdomadis hujus quadragesime fiunt tres processiones, ex quibus domini et beneficiati ac alii socii ecclesie multum fatigantur, et eciam qua die crastina ecclesia habet sermonem ordinarium, quo frustraretur, veniaque Domus Dei recommendari poterit die crastina in predicacionibus parrochiarum, ideo non placuit dominis facere dictas processiones generales; quo vero ad confessores instituendos, domini succentor et Hector super hoc providebunt et pulsacio campanarum fiet more solito. (55.)

1813. D. 12 marcii. — Solvat officiarius expensas novissime obtentas per illos de Domo Dei, sed prius videantur expleta et super ipsis audiatur Parceval, procurator ecclesie in Casteleto. (57.)

1814. — Provideant domini succentor et Hector, deputati pro confessoribus venie Domus Dei deputandis, circa electionem ipsorum confessorum. (57.)

1815. D. 22 maii. — Capitulum generale : religiosi dixerunt

dominis quod omnia bene se habebant quodque, sub auctoritate dominorum de capitulo, correctiones de minutis offensis occurrentibus faciebant, ita quod, si occurreret aliqua de quibus opus esset dominos consulere, illico dominos provisores adirent et ea sibi notificarent; quibus auditis, prefati domini monuerunt eos et eas de se bene regendo ac de bono in melius se habendo, precipue circa pauperes Xristi. (84.)

1816. D. 18 septembris. — Quia visum est dominis quod ipsi erant in pauco numero pro deliberando super requesta Mercatorum Ville deputatorum ad regendum temporale Domus Dei Parisiensis, pro domo operum fabrice ecclesie, eidem Domui Dei contigua a parte dormitorii fratrum et capelle sive aule Sancti-Thome, ideo hujusmodi materia remissa [est] ad capitula generalia Sanctorum Simonis et Jude. (154.)

1817. D. 28 decembris. — Capitulum generale : dominus de Louviers, nomine capituli, inquisivit a magistro et priorissa, in presencia fratrum et sororum, de regimine Domus, tam in spiritualibus quam in temporalibus, qui responderunt quod, gracia Dei, omnia bene se habebant, secundum qualitatem temporis; monuitque eos et eas de fideliter et diligenter se habendo, precipue circa pauperes. (201.)

1511.

1818. D. 17 januarii. — Commissus est dominus de Louviers ad loquendum cum magistro et gubernatoribus temporalitatis Domus Dei Parisiensis super erectione juridictionis per eos, ut dicitur, de novo erecte apud Balneolum, et inquirendum ab eis de eorum titulo super hoc, et referendum ut provideatur. (232.)

1819. D. 5 februarii. — Visa suplicacione illorum de Domo Dei Parisiensi ad finem faciendi processiones generales pro publicacione indulgenciarum dicte Domus Dei in instanti festo Cathedre Sancti Petri, necnon deputandi aliquos ad providendum circa factum confessorum pro dicto festo deputandorum, cum permissione pulsacionis campanarum, visis eciam articulis affigendis per villam, dictum est fratri Guillelmo, qui suplicacionem tradidit, quod afferat bullam indulgenciarum predictarum seu copiam ejusdem, et postmodum ordinabitur de dictis confessoribus; et respectu processionum placuit dominis quod fiant, et avisabitur de loco et die, permitteturque pulsacio campanarum more solito. (242.)

1820. D. 7 februarii. — Ad suplicacionem fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis, ordinatum est quod die dominica in Septuagesima fiant processiones generales apud Carmelitas, in quibus fiet publicacio indulgenciarum Domus Dei predicte; placuit eciam quod pro die dictarum indulgenciarum, videlicet in festo Cathedre Sancti Petri, fiat pulsacio campanarum ecclesie more solito. (244.)

1821. D. 10 februarii. — Ordinatum est quod domini succentor, de Louviers et Hector, provisores Domus Dei Parisiensis, provideant circa examen virorum ecclesiasticorum pro confessionibus audiendis pro venia dicte Domus Dei in instanti festo Cathedre Sancti Petri, et propter hoc, si bonum eis videatur, capiant duos aut tres theologos ad eos juvandum. (246.)

1822. — Dominus decanus retulit vidisse memoriale sibi traditum pro facto justicie de Balneolis contra illos de Domo Dei, qui, ut dicitur, nituntur erigere de novo et excercere jurisdictionem in quadam domo que spectat dicte Domui in eodem loco de Balneolis : ordinatum est quod videantur tituli ecclesie de jurisdictione quam habet in eodem loco, antequam aliter procedatur contra dicto[s] de Domo Dei. (246.)

1823. D. 15 marcii. — Claudio Roussignol, Johanni Maillet, pueris Domus Dei, Genovefe la Marchande, de Balneolis, Petronille de Monte et Petronille David, de Parisius, filiabus ejusdem Domus, datus est habitus. Ludovica la Fovelle fecit vota. (262.)

1824. D. 11 junii. — Capitulum generale. (303.)

1825. D. 1 julii. — Fuerunt continuati provisores. (322.)

1826. D. 2 julii. — Magister et fratres ac gubernatores temporalitatis Domus Dei Parisiensis anticipari fecerunt capitulum in Parlamento ad octavam, ad causam sentencie late in Casteleto pro Villezy, de qua capitulum appellavit. (323.)

*__1827__. D. 28 augusti. — Provideat dominus decanus reformacioni collegii octodecim scolarium, et propter hoc capiat, si bonum sibi videatur, aliquem seu aliquos de dominis et faciant que sunt facienda circa hujusmodi reformacionem. (353.)

1828. D. 10 octobris. — Dominus de Louviers exhibuit declaracionem seu duplum litterarum Domus Dei Parisiensis de nonnullis hereditagiis per illos de dicta Domo Dei acquisitis in terra et censiva ecclesie, et est ordinatum quod si aliqua alia

hereditagia acquisierint, quod ponantur simul, ad finem cogendi dictam Domum de solvendo indemnitatem vel de ponendo extra ejus manum hujusmodi hereditagia. (370.)

1829. D. 15 octobris. — Visa quadam summacione facta per illos de Domo Dei contra capitulum in Casteleto pro persolucione particulari cujusdam Marescali, ordinatum est quod fiat responsio quod capitulum servabit se de forefaciendo. (371.)

1830. D. 13 novembris. — Ordinatum est quod domini succentor, Louviers, Sargy et Tapereau conveniant cum domino du Refuge pro facto Domus Dei Parisiensis, et quod redigantur scripto ea que Domus predicta acquisivit in censiva ecclesie, de quibus non est satisfactum capitulo, ut fiat diligencia de recuperando jura propter hoc debita. (389.)

1831. D. 15 decembris. — Domini Allegrin et Basin deputati fuerunt ad loquendum cum domino succentore pro facto compotorum defuncti magistri Johannis de Lailly, ejus avunculi, pro facto Domus Dei, et, si sit opus, faciendum arrestum super bonis ipsius defuncti in Claustro existentibus. (409.)

1832. D. 17 decembris. — Quia relatum est quod burgenses Ville commissi ad regimen temporalis Domus Dei prosequuntur capitulum racione compotorum dicte Domus Dei de tempore fratrum Laurencii l'Aisné et Roberti le Roux, dum viverent bursariorum ejusdem Domus, ordinatum est quod domini qui se intromittunt de hujusmodi materia, conveniant hodie in domo domini decani pro avisando quid agendum, et quod dominus decanus super hoc loquatur cum magistro dicte Domus. (410.)

1833. D. 19 decembris. — Domini du Refuge, de Sargy et Allegrin deputati sunt ad conferendum cum burgensibus gubernatoribus Domus Dei Parisiensis, seu eorum deputatis, super modo appunctuandi questiones ortas inter capitulum et ipsos gubernatores. (411.)

1834. D. 28 decembris. — Capitulum generale : inquisitum fuit a magistro et priorissa de statu et regimine Domus, et si omnia bene agerentur in eadem, precipue circa pauperes, qui asseruerunt quod sic; et fuerunt moniti de perseverando de bono in melius. (413.)

1512.

1835. D. 11 februarii. — Ad humilem suplicacionem magistri

et fratrum Domus Dei Parisiensis, placuit dominis quod die dominica proxime ventura fiant processiones generales per circuitum Civitatis redeundo ad ecclesiam Parisiensem, et quod in venia dicte Domus Dei in festo Cathedre Sancti Petri fiat pulsacio campanarum ecclesie, more solito, ad excitandum populum ad devocionem; et ad providendum de confessoribus pro dicta venia commissi sunt domini succentor et Capel, dicto domino succentore de hoc se excusante. (452.)

1836. D. 10 aprilis. — Promoti sunt fratres Claudius Roussignol et Johannes Maillet ad acolytatum ceterosque minores ordines. (483.)

1837. D. 2 junii. — Capitulum generale : interrogati fratres et sorores an omnia bene se haberent, retulerunt quod, gracia Dei, omnia bene se habebant; et fuerunt moniti de honeste se regendo et continuando de bono in melius. (515.)

1838. D. 14 junii. — Lecta minuta certi appunctuamenti passandi inter capitulum et illos de Domo Dei pro facto reddicionis compotorum ipsius Domus de quibus est questio, ordinatum est quod domini alias ad hoc commissi conveniant simul et conferant de et super modo faciendi, et referant in capitulo. (520.)

1839. D. 18 junii. — Conveniant die crastina post prandium domini mei commissi pro facto Domus Dei, ad avisandum modum faciendi quo ad reddicionem compotorum de quibus est questio. (522.)

1840. D. 26 augusti. — Hic locutum est de certo appunctuamento passando inter capitulum et illos de Domo Dei pro compotis ejusdem Domus de tempore defunctorum bursariorum, sed nichil fuit conclusum. (560.)

1841. D. 30 augusti. — Quia relatum est quod illi de Domo Dei nolunt compota ejusdem Domus sibi petita per dominos tradere in manibus dominorum, sed bene volunt illa deponere in manibus domini consiliarii Turquan, ordinatum est quod dominus du Refuge illa recuperabit ab eodem domino Turquan. (563.)

1842. D. 22 novembris. — Lecta est minuta appunctuamenti passandi cum illis de Domo Dei pro compotis, sed non fuit accordata; ideo commissi sunt domini penitenciarius et de Sargy ad conferendum cum ipsis de hujusmodi materia. (615.)

1516.

1843. D. 8 februarii. — Fiant processiones generales die dominica de Reminiscere proxime ventura, in quibus fiet recommendacio indulgenciarum Domus Dei. (LL 236, p. 6.)

1844. D. 28 aprilis. — Super suplicacione illorum de Domo Dei pro facto publicacionis cujusdam jubilei, per eosdem de Domo Dei, inscio capitulo, impetrati, domini penitenciarius, Aymery, Allegrin et Capel commissi fuerunt ad videndum bullas hujusmodi jubilei et articulos affigendos pro publicacione auctoritatis illius, et super hoc communicandum cum vicariis domini episcopi Parisiensis, et referendum. (46.)

1845. D. 30 aprilis. — Audita relacione deputatorum ad videndum bullas jubilei concessi Domui Dei et articulos compositos per illos de Domo Dei, audito eciam super hoc domino presidente Brissonnet, altero provisorum laicorum, ordinatum est quod simul conveniant adhuc ad inveniendum unum bonum modum faciendi, juxta tenorem dictarum bullarum, ut ex publicacione seu forma faciendi non oriatur scandalum aut scrupulum consciencie. (48.)

1846. D. 25 junii. — Provisores : domini de Louviers, de Vale et Capel. (74.)

1847. D. 18 julii. — Recitata suplicacione sororum Domus Dei Parisiensis, que petunt recipi ad faciendum vota seu ad suscipiendum habitum ad annum probacionis, ordinatum est quod domini provisores ejusdem Domus, more solito, inquirant de meritis et moribus dictarum recipiendarum et faciant eorum relacionem. (91.)

1848. D. 11 augusti. — Audita relacione dominorum provisorum Domus Dei super scruttinio per eos facto a singulis sororibus professis Domus Dei de statu, condicione et moribus duarum filiarum que alias habuerunt habitum ad annum professionis, et septem aliarum filiarum que requirunt recipi ad velum suscipiendum, placuit dominis quod veniant ad primum capitulum et quod omnes recipiantur. (106.)

1849. D. 13 augusti. — Soror Johanna Perdrix, cui alias datus est habitus religionis, fecit vota in manibus cantoris, presidentis, et in presencia dominorum ac religiosorum et priorisse ac sororum Domus Dei.

Datus est eciam habitus religionis ad annum probacionis Anne la Rotye, Johanne la Morette, Marie la Poille, Amate la Goyée, Henrice Denise, Claudie la Gounete et Cecilie la Mareschalle, filiabus, post scrutinium per provisores factum a singulis fratribus et sororibus de earum sufficiencia et meritis. (107.)

*1850. — Quia relatum [est] quod alter bursariorum collegii octodecim pauperum Domus Dei nuper introduxerat scortum in suam cameram in eodem collegio ac intra archam suam clauserat, ob quod incarceratus fuerat, et nichillominus fuerat expeditus sine punicione, idcirco mandati fuerunt officialis capituli et promotor Vincencii, a quibus fuit inquisitum quare tam cito fuerat expeditus : ad quod respondit officialis quod ipsum prisionarium super casu de quo erat questio interrogaverat et eciam filiam, ejusque processum fecerat, sic quod restabat ordinare de punicione ; sed quod nundum de eadem ordin[av]erat nec ipsum prisionarium expediverat seu mandaverat expediri ; bene tamen expediverat filiam, eo quod non erat de foro capituli; ad que respondit notarius quod dictus promotor sibi retulerat quod ipse dominus officialis condemnaverat ipsum prisionarium in XL s. p. pro emenda et ob hoc mandabat ipsum expediri, et nichillominus ipse notarius ipsum non expediverat totaliter, sed solum fuerat elargitus ad vivam geolam usque ad lune proximam, qua die promiserat comparere ; super quo interrogatus ipse promotor, dixit quod imo ipse dominus officialis eum condemnaverat in emendam XL s. p., eciam moderandam juxta discrettionem notarii, et ordinaverat ipsum expediri, eodem domino officiali hoc negante. Quibus auditis, fuit ordinatum quod ipse promotor readduci faciat dictum prisionarium ad carceres capituli, alias procedetur contra eum prout fuerit racionis. (108.)

1851. D. 7 octobris. — Visa suplicacione provisorum laicorum Domus Dei pro facto de Villezy, ordinatum est quod domini succentor et Tappereau, alias ad hoc commissi, vadant supra locum cum eisdem provisoribus, de die lune in octo dies, ad ponendum finem negocio questionis. (138.)

1852. D. 31 octobris. — Ordinatum est quod domini deputati adeant die lune apud Villezy pro conferendo cum illis de Domo Dei super hiis que restant ad causam Parvi-Villezy. (156.)

1853. D. 10 novembris. — Domini succentor et Tappereau fecerunt eorum relacionem de hiis que fecerunt cum illis de

Domo Dei Parisiensi apud Villezy : super quo ordinatum est quod ipsi, vocatis quos voluerint, videant quid ulterius erit faciendum. (160.)

1854. D. 19 novembris. — Ordinatum est quod domini provisores Domus Dei faciant inquisicionem de uno probo et utili viro ecclesiastico pro faciendo officium magistri ejusdem Domus Dei, vacans ad presens per obitum defuncti fratris Johannis le Fevre, et referant quamcicius. (169.)

1855. D. 5 decembris. — Ordinatum est quod provisores accedant quam cicius ad Domum Dei ad informandum de magistro instituendo loco Fabri. (179.)

1856. D. 10 decembris. — Domini de Louviers et Capel, provisores Domus Dei Parisiensis, retulerunt quod, de mandato capituli et presente notario, fuerunt ad Domum Dei Parisiensem, in qua a singulis fratribus et sororibus ejusdem Domus sigillatim et successive inquisierunt quem ipsorum fratrum in eorum consciencia sciebant et cognoscebant capaciorem et utiliorem pro faciendo officium magistri seu ministri ejusdem Domus, loco defuncti fratris Johannis Fabri, illud officium, dum viveret, excercentis; qui quidem fratres et sorores, sigillatim scrutati et requisiti, dixerunt omnes et nominaverunt fratrem Guillelmum Stine, ejusdem Domus Dei religiosum et bursarium, esse utiliorem et capaciorem ad hujusmodi officium excercendum et faciendum et quod illud bene faciet et excercebit cum adjuttorio dominorum; qua relacione audita, domini ipsum fratrem Guillelmum Stine, presbiterum, ad hujusmodi officium magistri seu ministri prefate Domus Dei Parisiensis faciendum et excercendum, usque ad eorum beneplacitum dumtaxat, commiserunt et deputaverunt; veniat igitur ad primum capitulum facturus et prestiturus juramentum in talibus fieri solitum. (182.)

1857. D. 12 decembris. — Frater Guillelmus Stine prestitit juramentum de reverencia, obediencia et honore exhibendis dominis de capitulo ac de fideliter et debite faciendo et excercendo hujusmodi officium, juxta statum et regulam ipsius Domus Dei; quo facto, eadem die, fuit, de mandato capituli, per dominos de Louviers et Capel, provisores, intronisatus in choro capelle ejusdem Domus ac in loco capitulari, presentibus aliis fratribus ac priorissa et sororibus in magno numero, quibus per dictos provisores injunctum est ut eidem fratri Guillelmo sic commisso in omnibus statum magistri et religio-

nis ipsius Domus Dei concernentibus obediant et pareant efficaciter. (183.)

1858. D. 30 decembris. — Capitulum generale : inquisitum est si omnia bene se haberent et si religiosis et pauperibus ministrarentur neccessaria per laicos provisores; qui quidem religiosi responderunt quod sic; quo audito, fuerunt moniti de caritative tractando pauperes, et signanter quod magister et fratres provideant circa administracionem sacramentorum diligenter faciendam pauperibus per se ipsos seu per sufficientes et ydoneos presbyteros. (191.)

1517.

1859. D. 16 februarii. — Conferat dominus Allegrin cum domino Turquan et requirat eum, ex parte capituli, ut ipse velit interesse expedicioni incidentis Domus Dei, antequam recedat extra. (219.)

1860. D. 23 februarii. — Quia relatum est arrestum fuisse prolatum in Parlamento inter capitulum et illos de Domo Dei, ordinatum est quod dominus Basin recuperet hujusmodi arrestum, ut videatur ad primum capitulum quid sit agendum. (223.)

1861. D. 27 februarii. — Placuit dominis quod a vesperis diei crastine usque ad vesperas diei dominice proxime venientis fiat pulsacio campanarum ecclesie, prout consuetum est fieri pro indulgenciis Domus Dei, et quod in ecclesia sint deputati confessores pro confessionibus extraneorum audiendis, illorum scilicet qui voluerint indulgencias cruciate acquirere, proviso quod sint religiosi Mendicancium, et ad ipsos deputandum commissi sunt domini penitenciarius et Capel, doctores theologi. (223.)

1862. D. 3 marcii. — Ad providendum facto compotorum Domus Dei Parisiensis, pro satisfaciendo arresto novissime dato, et recuperandum a commissariis Curie compota et alia documenta contenta in arresto, commissi et deputati sunt domini Tappereau, Capel, Hue et Tueleu cum domino Basin et procuratore Fevrier ac notario, qui singulis diebus habebunt huic negocio intendere et habebunt franche distribuciones suas, quibus passatum est procuratorium ad fines predictos et pro dictis compotis reddendis et ad obligandum temporale ecclesie pro restitucione dictorum compotorum recipiendorum per manus commissariorum Curie. Item ordinatum est quod dominus succentor

deponat in manu domini Hue peccunias apud se existentes, provenientes ex racheto redditus de Baumal quod fecit, videlicet summam VIII^{xx} XII l. XIII s. IX d. t. pro racheto de XI l. X s. III d. t., et hoc pro furniendis misiis et fredis faciendis pro dictis compotis et aliis negociis ecclesie. (227.)

1863. D. 14 marcii. — Ordinatum est quod dominus Tueleu reddat compota reddenda pro facto Domus Dei coram dominis commissariis Curie, et quod ideo habeat communicare cum notario pro sua instructione de aquitamentis. (233.)

1864. D. 17 aprilis. — Quia relatum est quod illi de Domo Dei procuraverunt in Casteleto Parisiensi unum infantem expositum ad januam ipsius Domus Dei afferri ad Cubile puerorum repertorum, ordinatum est quod vocetur magister ipsius Domus Dei ut injungatur eidem de reaccipiendo dictum infantem et ponendo illum cum aliis pauperibus infantibus ejusdem Domus Dei. (251.)

1865. D. 20 aprilis. — Ad mandatum dominorum comparuit in capitulo frater Guillelmus Stine, magister Domus Dei Parisiensis, qui fuit increpatus ex eo quod ex parte dicte Domus Dei fuit procuratum quod unus infans, expositus ante januam ipsius Domus, apportaretur per servientes Prepositi Parisiensis ad Cubile; eapropter, cum ipse magister per juramentum sit astrictus ad exhibendum reverenciam et honorem dominis de capitulo eorumque jura servare et damna evitare, fuit monitus de hoc observando prout tenetur et debet, et exinde fuit ordinatum quod, nisi reacciperet dictum infantem cum aliis pauperibus Domus, quod moneretur, sub pena suspensionis et excommunicacionis, de hoc faciendo. (253.)

1866. D. 8 maii. — Provideant domini deputati pro facto compotorum Domus Dei ut hujusmodi compota sint preparata, et capiant alterum illorum quos hic nominaverunt, ad dirigendum et reddendum hujusmodi compota. (261.)

1867. D. 11 maii. — Ordinatum est quod dominus Tueleu faciat venire hodie post prandium magistrum Petrum....., directorem compotorum, coram dominis deputatis pro facto compotorum Domus Dei Parisiensis, ad sibi communicandum de hujusmodi compotis et videndum minutam compoti compositam per notarium. (263.)

1868. D. 15 maii. — Ordinatum est quod fiant compota Domus Dei Parisiensis pro decem annis simul, ad evitandum expensas et laborem. (265.)

1869. D. 27 maii. — Domini de Louviers et Capel retulerunt fuisse ad Domum Dei Parisiensem et inquisivisse a singulis fratribus et sororibus ejusdem Domus Dei quam illarum sororum scirent et cognoscerent utiliorem pro faciendo officium priorisse ipsius Domus Dei, ad presens vacans per obitum defuncte sororis Johanne de Merle; et quod de ipsis fratribus et sororibus, numero triginta quatuor, illarum viginti sorores elegerunt seu nominaverunt sororem Johannem[1] l'Asseline, suppriorissam; fratres vero et alie sorores elegerunt seu nominaverunt sororem Katherinam la Pagevine. Qua relacione audita, ordinatum est quod domini Allegrin, de Vale, Tappereau et Hue videant qualiter fuit processum in institucione quam capitulum fecit de ultimis duabus priorissis, et inquirant de utiliori illarum duarum sororum nominatarum, ac referant ad primum capitulum in quo domini convocabuntur. (274.)

1870. D. 29 maii. — Audita relacione dominorum ad hoc deputatorum, conclusum est quod Katherina la Pagevine, que reperta est capacior, sit priorissa usque ad beneplacitum dominorum; veniat igitur ad primum capitulum prestitura juramentum, et sibi committetur illud officium. (275.)

1871. D. 3 junii. — Capitulum generale : facta collacione per quemdam fratrem ordinis Heremitarum Sancti-Augustini, interrogati fratres et sorores responderunt quod omnia bene se habebant. (276.)

1872. D. 15 junii. — Provideat dominus Capel super requesta sororis Johanne l'Asseline, suppriorisse Domus Dei, prout alias fuit ordinatum. (281.)

1873. D. 22 junii. — Quo ad compotum reddendum de tempore administracionis defuncti magistri Johannis de Lailly pro Domo Dei, alias examinatum et non clausum coram domino Turquan et defuncto domino Corbye, ordinatum est quod porrigatur requesta, nomine capituli et nomine sororis dicti defuncti de Lailly, ejus heredis, ad finem quod hujusmodi compotum[2] claudatur per dictum dominum Turquan et dominos Seguier, de Longueil et Brachet, modernos commissarios Curie. (289.)

1. *Corr.* Johannam.
2. *Corr.* compotus.

1874. D. 26 junii. — Provisores : domini de Louviers, de Vale et Capel, ipsis dominis de Louviers et de Vale petentibus exonerari. (292.)

1875. D. 10 julii. — Commissus est dominus Allegrin ad se informandum de moribus et condicione illius religiose que alias habuit habitum ad annum probacionis et quam alie religiose dicunt non esse admittendam ad emittendum vota et faciendum professionem, et referendum. (305.)

1876. D. 23 augusti. — Facta convocacione dominorum ut convenirent, post vesperas, in vestibulo ecclesie, eciam sub debito juramento, et ibidem comparentibus dominis cantore, succentore, de Louviers, Juvenel, Joly, Lovet, de Bellessor, de Vale, Croisy, Mouton, Capel, Paulo Emylio, Basin, Hue, Esselet, Barre, Gallichier, Vivien, Ruzé, Paris, prefatus dominus cantor retulit qualiter heri fuerat dominis notificatum, post prandium, quod, ad prosecucionem gubernatorum temporalitatis Domus Dei Parisiensis, fuerat datum arrestum in Curia contra capitulum, per quod dictum fuerat quod capitulum per medium provisionis in promptu traderet et solveret eisdem gubernatoribus XVI^c l. p., obligando per eosdem gubernatores temporale ejusdem Domus Dei ad restituendum dictam sommam capitulo si in fine compotorum reddendorum per capitulum de administracione ejusdem Domus de tempore preterito ecclesia non remaneret obnoxia dicte Domui Dei, necnon quod, infra primam diem instantis mensis septembris, capitulum redderet compota predicta, que sunt de decem annis, alias temporale ecclesie saisiretur; requirens ipse dominus cantor per dominos deliberari quid esset agendum. Super quo, auditis dominorum deliberacionibus et considerata hujusmodi arresti ita repente dati comminacione, ordinatum est quod domini qui fuerunt deputati ad conducendum hujusmodi materiam conferant diligenter cum consilio ecclesie, ad avisandum modum quo hujusmodi provisio, adjudicata ita prompte, non valeat execucioni demandari, ut, i[n]terim preparatis compotis de quibus est questio, illa saltim presentari possint pro reddendo. (330.)

1877. D. 25 augusti. — Dominus Hue restituit in capitulo restam peccuniarum sibi traditarum pro providendo facto compotorum Domus Dei Parisiensis, ascendentem, ut dicebat, ad LX scuta auri, existentia in una parva bursa, quam accepit dominus succentor. (332.)

1878. D. 26 augusti. — Vocentur advocati consiliarii ecclesie hodie post prandium in domo domini Tappereau, videlicet du Vivier, Bouchart et magister Johannes Morin, pro consulendo materiam arresti novissime dati pro facto Domus Dei Parisiensis. (333.)

1879. — Ordinatum est quod peccunie quas dominus Hue restituit ex resta somme VIII^{xx} XII l. XIII s. IX d. t. alias in manibus suis posite pro misiis faciendis in facto compotorum Domus Dei Parisiensis, tradantur domino Capel; quod actum est : videlicet habuit LV scuta ad solem, duos ducatos cum XII s. IX d. t. (333.)

1880. D. 27 augusti. — Audita relacione consilii advocatorum et consiliariorum ecclesie dati in facto arresti novissime dati pro facto Domus Dei Parisiensis, ordinatum est pro satisfaciendo dicto arresto quod capiantur peccunie in thesauro ecclesie, si sufficiant, restituende tamen in eodem de primis peccuniis provenientibus ex arreragiis debitis per dominum de la Rochefoucault aut aliis arreragiis similibus primo recipiendis, et quod fiat ingens diligencia de presentando compota dicte Domus pro annis de quibus est questio, per dominos alias ad hoc deputatos. (335.)

1881. — Ordinatum est quod capiatur querimonia in materia simplicis saisine contra presidentem Brissonnet, qui, sine licencia capituli, apponi et depingi fecit pileos rubeos et arma in porticu Domus Dei et in domo du Chasteau-Frilleux, et quod significetur eidem ut illa removeri faciat, alias ad hoc cogetur per justiciam, et hoc per magistrum Johannem Morin, officiarium ecclesie. (335.)

1882. D. 9 septembris. — Audito domino Paulo Emilio super hiis que presidens Brissonnet prolocutus est cum eo pro facto Domus Dei Parisiensis, domini de Vale et Mesnager commissi sunt ad super hoc loquendum cum domino episcopo Meldensi, ejus fratre, et ipsum presidentem audiendum, et referendum. (343.)

*__1883.__ D. 11 septembris. — Conquerentibus scolaribus bursariis collegii octodecim pauperum scolarium, capitulo Parisiensi immediate subjectis, de Mercatoribus gubernatoribus temporalis Domus Dei Parisiensis, qui nituntur eosdem scolares impedire in ruella eorum collegii, quam volunt apperire et dimittere appertam et publicam, ac stabulum in eadem ruella facere, et propterea

suplicantibus eis provideri de auxilio : ordinatum est quod hoc significetur domino decano, qui habet principale interesse eo quod ipse confert bursas dicti collegii, ut de parte sua provideat, et capitulum eciam, se adjungendo cum eis contra dictos Mercatores, providebit per justiciam prout erit providendum. (344.)

1884. D. 16 septembris. — Fiat mandatum procuratori ecclesie in Parlamento de porrigendo requestam in dicto Parlamento ad fines recusandi dominum Nicolaum Brachet, consiliarium in eodem Parlamento, in causis Domus Dei, eo quod ipse est cognatus presidentis Brissonnet, partis adverse ecclesie, et de affirmando quod hoc de novo plenarie venit ad noticiam capituli. (349.)

1885. D. 28 septembris. — In facto Domus Dei Parisiensis, tam super modo procedendi ad audicionem et redditionem compotorum ejusdem Domus pro annis [de] quibus est questio presentatorum, quam super requesta pro parte commissorum ad regimen temporalis ipsius Domus Dei tradita in Parlamento contra dominos, continente quod, in odium persecutionis quam faciunt pro dictis compotis, domini de capitulo recusaverunt recipere filias ipsius Domus ad emittendum vota, auditis dominorum deliberacionibus : super primo puncto compotorum, placuit dominis quod ex parte capituli duo ex dominis, videlicet domini de Louviers et Tueleu, intersint redditioni dictorum compotorum unacum notario capituli et magistro Petro Cheramy, et quod ex parte dictorum commissorum eligantur duo ex ipsis, dumtamen dominus presidens Briçonnet non sit de ipsis electis, qui similiter intererunt audicioni dictorum compotorum unacum fratre Guillelmo Stine, magistro dicte Domus Dei, et altero procuratorum eorumdem gubernatorum, et hoc ad passandum et accordandum articulos dictorum compotorum quos viderunt sine difficultate accordandos, tam in recepta quam in misia, et quos viderint non posse accordari, signandum, ut exinde per dominos commissos Curie, auditis hinc inde partibus, accordari possint; respectu vero dicte requeste, ordinatum est quod fiat memoriale seu requesta tradenda Curie per aliquos de dominis qui sunt de Parlamento, declamatoria excusacionum capituli quominus domini tam cito non processerunt ad receptionem dictarum sororum. (356.)

1886. D. 2 octobris. — In facto Domus Dei Parisiensis, pro quo facta fuit convocacio ad diem hodiernam ad deliberandum

super eo quod hostiarius Matheron, in ultimo capitulo, significavit dominis quandam sentenciam latam per dominum Nicolaum Brachet, consiliarium Curie et commissarium ejusdem, per defectus contra capitulum pro summa xvi^{c} l. p. de quibus in precedentibus capitulis [fuit questio], omnibus consideratis, conclusum est quod, attento processu super solucione dicte somme coram dicto Brachet habito in materia reddicionis compotorum ejusdem Domus Dei, quam impediunt gubernatores temporalitatis ejusdem Domus Dei, dicentes non esse procedendum ad audicionem dictorum compotorum nisi prius soluta eisdem dicta summa per modum provisionis adjudicata, non exhiberetur adhuc dicta summa xvi^{c} l. p. quousque fuerit aliter super hujusmodi altercato decisum. (359.)

1887. D. 12 octobris. — Quo ad filias velandas seu ad vota recipiendas, ordinatum est quod provisores de Louviers et Capel se informent de earum statu et meritis, et postmodum ordinabitur. (362.)

1888. D. 14 octobris. — Ordinatum est quod tradantur peccunie illis de Domo Dei pro satisfaciendo ordinacioni Curie, obligando temporale Domus Dei et tradendo caucionem sufficientem de restituendo dictas peccunias juxta tenorem dicte ordinacionis. (364.)

1889. D. 19 octobris. — Audito magistro Johanne Morin, advocato in Parlamento, super hiis que sunt facienda pro facto Domus Dei contra gubernatores temporalitatis ejusdem Domus Dei, ordinatum est quod dominus Basin, assumptis secum duobus notariis Castelleti et dicto Morin, vadat ad eosdem gubernatores ad eos summandum ex parte capituli et requirendum quod ex parte sua velint parere arresto Curie novissime dato inter capitulum et ipsos gubernatores pro summa xvi^{c} l. p. quam capitulum debet eis tradere, eisdemque declarandum quod domini de capitulo parati sunt dictam sommam in promptu tradere, juxta formam dicti arresti, necnon eciam ad eos summandum quod velint assistere, si bonum eis videatur, reddicioni compotorum de quibus est questio, et faciendum eisdem protestaciones in talibus neccessarias. (367.)

1890. — Facta per provisores de Louviers et Capel relacione de scrutinio facto super filiabus recipiendis ad professionem et aliis recipiendis ad velum, et quod invenerunt septem ex eisdem capaces et ydoneas ad emittendum vota et quatuor ad recipiendum velum,

placuit dominis eas recipere si numerus sororum hoc paciatur, et propterea videantur statuta ejusdem Domus Dei. (367.)

1891. D. 23 octobris. — Veniant ad primum capitulum sorores et filie pro faciendo vota et recipiendo habitum religionis. (369.)

1892. D. 25 octobris. — Hac die, Anna la Rotye, Johanna la Morete, Maria la Poyelle, Amata l'Aignelle, Henrieta Denise, Claudia la Gonnete, Cecilia la Mareschalle, religiose alias velate, fecerunt vota; Francisca la Poussive, Anthoneta Saquete, Ysabellis la Peronne et Maria Gilles fuerunt velate. (372.)

1893. D. 4 novembris. — Conveniant domini deputati pro facto Domus Dei et cum eis dominus Ligier ad providendum facto compotorum reddendorum et processuum motorum ad causam eorumdem, ut, quamcicius fieri poterit, procedatur expedicioni eorumdem et precipue de compotis defuncti magistri Johannis de Lailly. (378.)

*__1894__. D. 6 novembris. — Quo ad scolares bursarios collegii octodecim scolarium, qui petunt adjunctionem capitulum[1] contra illos de Domo Dei in certo processu moto in Casteleto ad causam eorum collegii, ordinatum est quod, visa peticione facta contra eos et data adjunctione per dominum decanum, qui confert bursas dicti collegii, et matriculariorum Sancti-Xristofori pro suo interesse, videbitur quid agendum. (379.)

1895. D. 13 novembris. — Provideant domini deputati pro compotis Domus Dei Parisiensis prout avisatum est per eos, tam super compotis particularibus quam super compotis generalibus, et hoc hodie coram commissariis Curie, et super residuo conveniant et conferant cum domino succentore, ut de parte sua faciat que fuerunt avisata tam pro redditu II^c l. t. de quo est questio, quam de compotis defuncti magistri Johannis de Lailly, ejus avunculi. (382.)

1896. D. 18 novembris. — Quia relatum est quod fratres Guillelmus Stine, magister, et Radulphus de l'Orme, religiosi Domus Dei Parisiensis, de tempore pro quo capitulum habet reddere compota ipsius Domus Dei, fecerunt officium procuracionis et maisonnarie ipsius Domus pro quinque annis..., de quo officio nondum reddiderunt compota sua, ordinatum est quod evocentur super hoc ad primum capitulum. (388.)

1. *Corr.* capituli.

1897. D. 20 novembris. — Domini succentor et Tapereau ordinabunt de salario clericorum qui scripserunt compota Domus Dei in tribus magnis voluminibus, penes notarium qui direxit hujusmodi compota, continentibus xIIc folia. (390.)

1898. — Comparente in capitulo ad mandato[1] dominorum fratre Guillermo Stine, religioso et magistro Domus Dei, fuit eidem ac fratri Radulpho de l'Orme, eciam religioso ejusdem Domus, in personam ejusdem Stine, injunctum ut ipsi infra octavam habeant presentare et reddere dominis de capitulo seu eorum deputatis compota officii procuratoris et mais(i)onnarii dicte Domus, quod excercuerunt pro annis vc Io, IIo, IIIo, IVo et vo, alias procedetur contra eos via juris. (390.)

1899. D. 14 decembris. — Fiat convocacio ad primum capitulum ad deputandum aliquos de dominis pro assistendo reddicioni compotorum Domus Dei nuper presentatorum pro decem annis de quibus est questio, pro quibus reddendis assignata est dies lune proxime ventura coram commissariis Curie. (399.)

1900. D. 16 decembris. — In materia compotorum Domus Dei Parisiensis, pro qua domini fuerunt specialiter convocati, electi et commissi fuerunt domini succentor, de Louviers, Capel, Hue et Tuleu ad interessendum pro capitulo reddicioni dictorum compotorum, pro quibus reddendis assignata est dies lune proxima, intra quam prefati domini providebunt, simul cum illo qui debet reddere hujusmodi compota, ea que primitus erunt facienda pro reddicione eorumdem compotorum, videlicet diebus veneris et sabbati, post prandium. (400.)

1901. D. 18 decembris. — Ordinatum est quod domini archidiaconi Parisiensis et de Josayo intersint die lune reddicioni compotorum Domus Dei coram dominis commissariis Curie. (403.)

1518.

1902. D. 20 januarii. — Domini succentor, de Louviers et Tappereau commissi fuerunt ad conferendum cum magistro Johanne Andry, commisso ex parte Curie, de consensu parcium, ad audiendum compota Domus Dei Parisiensis de quibus est questio. (421.)

---

1. *Corr.* mandatum.

1903. D. 27 januarii. — Ordinatum est quod domini deputati pro facto compotorum Domus Dei Parisiensis compareant hodie penes magistrum Johannem Andry, auditorem deputatum dictorum compotorum, et signanter dominus Tueleu, pro procedendo reddicioni ipsorum compotorum, et quod porrigatur requesta in Parlamento ad finem quod presidens Brisonnet non intersit. (423.)

1904. D. 3 februarii. — Ordinatum est quod domini deputati pro compotis Domus Dei Parisiensis conveniant simul pro avisando inter se de salario petito per dominos Brachet, de Longueul et Seguier, commissarios Curie pro dictis compotis, qui vacaverunt pluribus diebus in materia eorumdem compotorum, ac eciam provideant dicti domini deputati circa omnia neccessaria in domo magistri Johannis Andry, deputati ad audiendum dicta compota. (427.)

1905. D. 5 februarii. — Domini archidiaconus Parisiensis et Mesnager deputati sunt ad conferendum et componendum cum dominis commissariis pro compotis Domus Dei de eorum vacacionibus. (431.)

*__1906__. D. 10 februarii. — Fiat adjunctio cum bursariis collegii octodecim contra provisores laicos Domus Dei in processu moto in Casteleto inter ipsos provisores et eosdem bursarios, et hoc pro decanatu nunc vacante. (435.)

1907. — Tradat dominus Capel de peccuniis propter hoc apud eum existentibus, octodecim scuta ad solem domino archidiacono Parisiensi pro tradendo dominis Brachet, de Longueul et Seguier, commissariis deputatis per Curiam pro compotis Domus Dei, videlicet cuilibet ipsorum sex scuta, pro eorum vacacionibus assumptis diversis dietis pro facto dictorum compotorum. (436.)

1908. D. 26 maii. — Capitulum generale : interrogatus magister pro se et aliis respondit quod singulis ebdomadis tenebant capitulum, in quo defectus, si qui leves inveniebantur, corrigebantur, et, si forsan graviores defectus occurrerent, dominis referrent ad ordinandum de punicione et correctione; sed, gracia Dei, nulli evenerant. Quibus auditis, fuerunt moniti de fideliter et diligenter faciendo eorum officia, unusquisque in suo gradu, et precipue de caritative tractando pauperes et eos consolando spiritualiter et temporaliter. (520.)

1909. D. 4 junii. — Provisores se informabunt de socio et filiabus que petunt habitum. (526.)

1910. D. 14 junii. — Audita relacione provisorum, succentoris et domini de Louviers, de inquisicione per eos facta de bono regimine, sufficiencia et ydoneitate Anthonii Godin, pueri chori, Francisce la Culote et Johanne de Costes, filiarum, suplicancium recipi ad suscipiendum habitum, placuit dominis ad hoc recipere dictum Anthonium Godin, clericum Senonensis diocesis, et dictam Johannam de Costes; dicta vero Francisca la Culote manebit in suo statu hinc ad annum et quousque visum fuerit qualiter se habebit. (530.)

1911. D. 23 junii. — Habeat magister Johannes Andry, deputatus auditor compotorum Domus Dei, XII scuta super suis salariis, attento quod jam per multas dies vacavit audicioni dictorum compotorum, et capiantur peccunie in thesauro. (537.)

1912. D. 25 junii. — Provisores : domini succentor, de Louviers et de Vale. (540.)

1913. D. 13 septembris. — Solvat dominus Liger, solicitator processuum ecclesie, expensas taxatas pro Domo Dei ad causam cujusdam incidentis. (602.)

*__1914__. D. 18 decembris. — Michaël Ferré, Cenomannensis diocesis, bursarius collegii octodecim scolarium, ad presbyteratum promotus. (661.)

1915. D. 28 decembris. — Capitulum generale : dominis inquirentibus si omnia bene et decenter observabantur et signanter circa pauperes, responderunt religiosi quod, gracia Dei, omnia bene se habebant, et, si aliquando accidissent aliqui parvi defectus, corrigebantur in eorum capitulo, quod tenebant singulis ebdomadis; quibus auditis, fuerunt moniti de persistendo de bono in melius. (665.)

1519.

1916. D. 28 januarii. — Videat dominus decanus cum dominis provisoribus Domus Dei bullas indulgenciarum Domus Dei Parisiensis et articulos super ipsis compositos, et provideant super publicacione ipsarum indulgenciarum debito modo facienda. (682.)

1917. D. 4 februarii. — Super suplicacione domini Claudii Roussignol, canonici, subdiaconi Sancti-Johannis-Rotondi in ecclesia Parisiensi, suplicantis ut, cum jamdudum, eo habente habitum religionis Domus Dei Parisiensis ad annum probacionis, fuerit per dominos presentatus ad ordines suscipiendos et in eodem statu susceperit accolitatum et alios minores necnon sub-

diaconatus et diaconatus ordines fueritque registratus in registro presentacionis capituli et suscepcionis dictorum ordinum religiosus dicte Domus, licet non fecisset professionem, quatinus placeret dominis ordinare notario suo de faciendo litteras sub nomine habituati solum dicte Domus Dei et non sub nomine religiosi, cum nunquam fuerit religiosus, sed solum habitum susceperit : auditis super hoc dominis provisoribus ejusdem Domus Dei qui retulerunt dictum Claudium eis semper declarasse, eo existente adhuc in anno probacionis et post, quod nolebat facere professionem, attento eciam quod postmodum fuit per capitulum provisus de beneficio predicto Sancti-Johannis-Rotundi, sub cujus titulo ad presentacionem capituli fuit promotus ad presbiteratum, conclusum est quod in litteris dictorum suorum ordinum ponatur : « religiosus, nondum professus, cui datus fuerat habitus ad probacionem religionis ipsius Domus », fuitque per dominos declaratum quod nunquam fuerunt intencionis ipsum admittere ad faciendam professionem, obstantibus variacionibus ipsius et alterius ejus socii qui penitus recessit a dicta Domo, et quod nomquam (*sic*) sibi providissent de dicto beneficio Sancti-Johannis si ipsum reputassent religiosum aut obligatum alicui religioni, in genere vel specie. (684.)

1918. D. 9 februarii. — Domini succentor, de Vale et Paulus Emylius deputati sunt ad audiendum quemdam peregrinum existentem in Domo Dei, qui dicit se esse de secta Macometi et vult baptisari, et probandum quo spiritu ducitur. (689.)

1919. D. 11 februarii. — Fiant die dominica proxime ventura processiones generales per circuitum Civitatis redeundo ad ecclesiam, et est ordinatum quod in sermone predicator recommandabit Domum Dei Parisiensem ac declarabit quod, pro consequendis indulgenciis, quilibet poterit confiteri suo curato vel deputatis ejus, et quod pro foraneis deputabuntur nonnulli religiosi de Mendicantibus in dicta Domo Dei et in ecclesia Parisiensi, intra capellas, ad audiendum confessiones ipsorum foraneorum. (691.)

1920. D. 23 februarii. — Relato quod ex eo quod servientes ecclesie, unacum homine notarii visitantes confessores deputatos in Domo Dei pro festo Cathedre Sancti Petri, nonnullos sacerdotes non habentes licenciam et audientes confessiones in ipsa Domo Dei constituerunt prisionarios, quidam Guillelmus, serviens eques, pro preposito seu baillivo dicte Domus Dei se gerens,

et nonnulli alii fraudulenter miserunt ad querendum dictos servientes, fingentes quod essent adhuc alii sacerdotes confitentes non habentes licenciam, et dum fuerunt ibidem, duos ex eisdem constituerunt prisionarios in dicta Domo Dei et retinuerunt, in contemptum dominorum et eorum jurisdictionis quam habent temporalem et spiritualem in dicta Domo Dei : super quo ordinatum est quod vocetur consilium ecclesie ad providendum super hoc diligenter. (696.)

1921. D. 9 aprilis. — Ordinatum est quod levetur arrestum heri datum contra illos de Domo Dei pro facto justicie et confessorum deputatorum in eadem Domo Dei pro indulgenciis. (726.)

1922. D. 12 aprilis. — Domini Gallicher et Liger deputati sunt ad faciendum processum confessorum repertorum in Domo Dei et in ecclesia sine licencia dominorum audiencium confessiones, nunc vero prisionariorum, et eos expediendum. (728.)

1923. D. 20 maii. — Domini succentor et penitenciarius commissi sunt ad inquirendum a priorissa Domus Dei causam propter quam vult expellere a dicta Domo Guillemetam Turgis, filiam de habitu albo ejusdem Domus, a quatuor annis citra receptam in eadem Domo, ex quo conqueruntur parentes, et referendum. (LL 237, p. 19.)

1924. D. 14 junii. — Capitulum generale. (39.)

1925. D. 17 junii. — Provisores se informabunt de filiabus Domus Dei que, anno preterito, receperunt habitum et nunc petunt recipi ad vota, si videlicet sint ad hoc bene disposite et si sit locus pro eis, ita quod, illis receptis, non excedant numerum sororum consuetum et requisitum. (40.)

1926. D. 25 junii. — Provisores : domini succentor, de Louviers et de Vale. (48.)

1927. D. 25 augusti. — Conclusum est quod janua Claustri versus Terrale claudatur ad obviendum periculo infirmitatum, eo quod pauperes infirmi morbo pestilencioso, venientes de Domo Dei, veniunt ad dictum Terrale. (90.)

***1928**. D. 30 augusti. — Bursa collegii octodecim pauperum scolarium, in Civitate Parisius fundati, vacans per puram et liberam resignacionem ejusdem per dominum magistrum Petrum Tappereau, canonicum Parisiensem, procuratorem ad hoc litteratorie fundatum et nomine procuratorio magistri Petri Laet,

presbiteri, capellani in ecclesia Parisiensi, in manibus dominorum, absente domino decano, factam et per eos admissam, ad eorum collacionem pro hac vice, propter absenciam dicti domini decani, spectantem[1], collata est Michaëli Sehouart, pauperi clerico Cameracensi. (95.)

1520.

1929. D. 11 januarii. — Super suplicacione illorum de Domo Dei petencium moderacionem redditus XIII l. XVIII d. p. per eos debiti officio camere, racione processionis Sancti-Xristofori, videlicet pro tribus annis elapsis in festo Nativitatis Beati Johannis Baptiste, et a cetero sibi fieri de denario parisiensi ad denarium turonensem, placuit dominis facere dictam moderacionem pro primo et ultimo dictorum trium annorum duntaxat, favore pauperum. (169.)

1930. D. 18 januarii. — Ad videndum et ordinandum articulos affigendos pro publicacione indulgenciarum Domus Dei Parisiensis pro venia instantis festi Sancti Petri, deputati sunt domini succentor et penitenciarius. (174.)

1931. D. 30 januarii. — Conferat notarius cum receptore Domus Dei Parisiensis ut super peccuniis ex parte capituli dicte Domui Dei traditis pro racheto VII l. p. redditus quem dicta Domus percipere debebat super firma Parvi-Villezy, eidem Domui Dei adjudicata, reddendo dictum rachetum et solvendo admelioraciones et reparaciones ex parte capituli factas in dicta firma, deducat ipse receptor expensas per eos obtentas in processu dicte adjudicacionis. (180.)

1932. D. 10 februarii. — Placuit dominis quod articuli pro publicacione indulgenciarum affigantur et quod notarius retineat duplum illorum, ne possit aliquid addi eisdem aut minui. (190.)

1933. D. 13 februarii. — Fiant die dominica proxime ventura processiones generales per circuitum Civitatis ut in sermone fiendo publicentur indulgencie Domus Dei Parisiensis; placuit eciam dominis quod, die dictarum indulgenciarum, fiat pulsacio campanarum, moderata et non continue, sed per aliqua intervalla; quo vero ad examinandum et instituendum confessores in dicta

1. *Corr.* spectans.

Domo Dei et in ecclesia pro confessionibus penitencium audiendis, deputatus est dominus de Vale solus. (192.)

1934. D. 18 aprilis. — Audita relacione succentoris et penitenciarii de scrutinio per eos facto pro filiabus recipiendis ad vota et pro aliis velandis, placuit dominis quod recipiantur ad primum capitulum. (245.)

1935. D. 20 aprilis. — Frater Anthonius Godin necnon sorores Francisca la Poussive, Anthoneta Saquette, Ysabellis la Peronne, Maria Gilles et Johanna de Costes, quibus alias, sunt duo anni aut circiter, datus fuerat habitus, emiserunt vota.

Similiter datus est habitus Francisce la Culote et Jaqueline la Vieville, filiabus, ad annum probacionis. (246.)

1936. D. 2 maii. — Ad primum capitulum videbitur quid agendum in facto compotorum Domus Dei Parisiensis, in quo gubernatores temporalis ejusdem Domus recusant procedere quousque fuerit decisum de certo debato, licet sint plures alii debati ad decidendum, qui sunt remissi coram commissariis, et notarius faciet memoriale pro instructione dominorum. (253.)

1937. D. 2 junii. — Frater Anthonius Godin, clericus, ad acolytatum promotus. (271.)

1938. D. 8 junii. — Provideat dominus de Ligny facto subterfugii illorum de Domo Dei pro compotis ejusdem Domus, in quibus nolunt procedere. (275.)

1939. D. 25 junii. — De provisoribus Domus Dei ordinabitur die crastina, an videlicet continuari debeant vel de aliis provideri. (292.)

1940. D. 26 junii. — Provisores continuati sunt. (294.)

1941. D. 6 julii. — Habeant illi de Domo Dei copiam admortisamenti Flandrie ut de ipso possint se juvare contra illos qui volunt retrahere seu redimere certos suos redditus. (300.)

1942. D. 25 augusti. — Faciat dominus de Ligny diligenciam de prosequendo tam erga dominos deputatos Curie quam erga magistrum Johannem Andry ut habeatur provisio contra illos de Domo Dei Parisiensi ut procedant ad perfectionem audicionis compotorum ejusdem Domus, non obstante certo debato orto inter procuratorem capituli et procuratorem dictorum de Domo Dei. (335.)

1943. D. 22 septembris. — Frater Anthonius Godin ad subdiaconatum promotus. (359.)

1944. D. 19 decembris. — Frater Anthonius Godin ad diaconatum promotus. (434.)

1945. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (435.)

1521.

1946. D. 9 januarii. — Conferat dominus Tappereau, vocato notario, cum receptore Domus Dei Parisiensis pro expensis per eum petitis racione processus habiti ad causam firme Parvi-Villezy, eidem Domui Dei adjudicate, ut fiat compensacio de eisdem expensis ad peccunias eidem Domui Dei traditas pro racheto redditus quem dicta Domus percipiebat super dicta firma quando erat capituli. (442.)

1947. D. 1 februarii. — Placuit dominis facere et dare eorum decretum super fundacione quam fecit dominus magister Michaël de Colonia, cantor et canonicus Parisiensis, in Domo Dei Parisiensi, super qua tractatum habuit cum magistro, fratribus, priorissa, sororibus et gubernatoribus temporalitatis ipsius Domus Dei, videlicet de uno anniversario seu obitu solenni in ecclesia ejusdem Domus Dei in perpetuum faciendo et celebrando, modo et forma in litteris super hoc coram duobus notariis Castelleti Parisiensis inter easdem partes passatis, contentis, et cum condicionibus, distribucione et aliis omnibus in eisdem litteris declaratis, que littere sunt de data anni presentis, diei xi januarii. (458.)

1948. D. 15 februarii. — Ad requestam magistri, fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis, placet dominis quod die dominica proxime ventura fiant processiones generales in ecclesia Parisiensi, eundo per circuitum Civitatis, et quod fiat pulsacio campanarum in festo Cathedre Sancti Petri proxime futuro, more solito, sed dicatur pulsatori quod non tam sepe sive continue habeat pulsare sicut anno preterito; et ad providendum de confessoribus in dicta Domo Dei pro indulgenciis, deputati sunt domini succentor, penitenciarius et Liger. (468.)

1949. D. 21 februarii. — Dominus generalis de Merle et Simon Barbedor, gubernatores temporalitatis Domus Dei Parisiensis, fuerunt in capitulo, dicentes Domum ipsam multum esse oneratam pueris et orphanis et petentes consilium qualiter poterit exo-

nerari; quibus responsum est quod eciam ecclesia Parisiensis multum onerata erat pueris repertis, expositis per villam et in ecclesia, occasione quorum habebat processum contra gentes Regis, cujus exitum sperabat in brevi habere bonum in Curia, quo exitu viso, postmodum videretur quid esset agendum de illis de Domo Dei. (472.)

1950. D. 23 februarii. — Anthonius Godin ad presbyteratum promotus. (474.)

1951. D. 14 marcii. — Provideant domini succentor, penitenciarius et Liger de confessoribus pro venia Domus Dei. (485.)

1952. D. 27 junii. — Habeat magister Johannes Andry adhuc decem vel duodecim scuta super suis salariis ad causam compotorum Domus Dei et super suo processu verbali per eum facto. (548.)

1953. D. 15 julii. — Super supplicacione filiarum Domus Dei, petencium habitum ad annum probacionis, et alterius earum que petit recipi ad vota, ordinatum est quod succentor, penitenciarius et Chefdeville se informabunt de earum vita, statu et moribus, faciendo scrutinium fratrum et sororum, more solito, et hoc facto, audita eorum relacione, ordinabitur super eorum requesta. (560.)

1954. D. 21 augusti. — Provideant provisores requeste filiarum que petunt habitum et faciant scrutinium, more solito, de earum moribus et regimine. (584.)

1955. D. 26 augusti. — Provisores Domus Dei retulerunt fecisse scrutinium super recepcione duarum sororum ad faciendum vota et unius filie velande, et invenisse quod erant recipiende; super quo ordinatum est quod ipse veniant ad primum capitulum ordinarium post ista capitula generalia. (589.)

1956. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (674.)

1522.

1957. D. 10 februarii. — Fiant processiones generales et pulsacio magnarum campanarum ecclesie, non tamen ita sepe et continue sicut consuetum, sed per intervalla; et ad providendum de confessoribus deputati sunt succentor, penitenciarius et Merlin. (699.)

1958. D. 17 februarii. — Audita relacione succentoris de scrutinio per eum facto de statu et regimine quinque filiarum Domus Dei que petunt habitum ad annum probacionis, et quod per dictum scruti-

nium invenit eas bonas filias, diligenter servientes pauperibus et ydoneas ad serviendum et portandum onera ipsius religionis, quarum alique per decem, alie per novem et cetere per octo annos continue servierunt pauperibus, placuit dominis eis dare velum et habitum ad annum; veniant igitur ad primum capitulum vel quando voluerint. (703.)

1959. D. 19 februarii. — Sorores Johanna Bourette, Genovefa Duchesne, Dionisia Cheneviere, Guillemeta Lanfroy et Katherina la Scabaye, filie albe, fuerunt velate et receperunt habitum ad annum. (704.)

1960. D. 11 junii. — Capitulum generale : declaraverunt religiosi quod, gracia Dei, omnia bene fiebant, licet pro nunc pauperes sint in maximo numero propter caristiam vigentem; moniti sunt de continuando de bono in melius ac de caritative tractando dictos pauperes. (LL 238, p. 30.)

1961. D. 25 junii. — Provisores : succentor et Merlin, doctores theologi. (39.)

1962. D. 14 julii. — Relato per dominum decanum quod gubernatores temporalitatis Domus Dei Parisiensis deputaverunt aliquos de ipsis ad conferendum cum aliquibus dominis de capitulo deputandis pro faciendo appunctuamentum super facto compotorum ipsius Domus per capitulum redditorum pro tempore de quo est questio, et articulorum qui remanserunt in questione, domini decanus, Desmoulins, Gallichier, Lescuier et Merlin deputati sunt ad super hoc conferendum cum dictis gubernatoribus seu eorum deputatis, et avisandum cum eis modum appunctuandi, et referendum. (58.)

1963. D. 13 augusti. — Dominus succentor commissus est, loco defuncti domini decani, unacum aliis dominis ad hoc alias deputatis, pro communicando cum aliquibus de provisoribus temporalis Domus Dei super appunctuamento fiendo ad causam compotorum ipsius Domus Dei ex parte capituli redditorum. (76.)

*__1964__. D. 27 augusti. — Bursa collegii octodecim pauperum scolarium Parisiensis vacans per obitum defuncti magistri Adriani Simonin collata est per capitulum, decanatu vacante, Egidio de Bordeaulx, pauperi clerico; sed, quia relatum est quod nonnulli dicti collegii bursarii non se tenent in dicto collegio, sed alibi in villa serviunt nec student, et alii se absentaverunt, ordinatum est quod injungatur magistro Johanni Mannequin, procuratori dicti

collegii, quod tradat scripto nomina dictorum bursari[or]um, et qui resident, et qui non, et ubi morantur, ut provideatur. (88.)

1965. D. 27 octobris. — Habita deliberacione super provisione danda officio priorisse Domus Dei Parisiensis, capitulo Parisiensi in spiritualibus et temporalibus subjecte, nunc vacanti per obitum defuncte sororis la Pagevinne, et quia pro nunc domini provisores ejusdem Domus non valent, obstante periculo pestis vigentis, commode circa scrutinium fratrum et sororum ipsius Domus intendere et vacare pro inquirendo ab eis de illa que visa fuerit ydoneior ad hujusmodi officium faciendum et excercendum, idcirco conclusum est quod subpriorissa que nunc est in dicta Domo, faciat et excerceat hujusmodi officium quousque, brevius quam fieri poterit, prefati domini provisores scruttinium predictum fecerint, quodque assumat aliam sororem de antiquioribus, sufficientem tamen, ad interim subeundum onus subpriorisse. (154.)

1966. — Ordinatum est quod dominus Merlin, alter provisorum Domus Dei, inquirat de defectibus quos retulit audivisse esse in Domo Dei Parisiensi, tam in spiritualibus quam in temporalibus, et referat quamcicius, ut provideatur. (154.)

1967. — In proximo capitulo ordinabitur de appunctuamento fiendo cum gubernatoribus temporalis Domus Dei vel de prosequendo expedicionem questionum compotorum ejusdem Domus redditorum. (155.)

1968. D. 21 novembris. — Dominus decanus habebit verbum cum gubernatoribus temporalis Domus Dei Parisiensis ut, juxta ea que alias prolocuti fuerunt pro terminando amicabiliter factum compotorum ejusdem Domus Dei, conveniant super hoc cum deputatis capituli, ad ponendum finem huic negocio, alias quod prosequatur expedicio coram commissariis Curie. (171.)

1969. D. 28 novembris. — Audita relacione dominorum succentoris et penitenciarii, provisorum Domus Dei Parisiensis, de inquisicione per eos facta, per modum scrutinii, a magistro, fratribus et sororibus Domus Dei Parisiensis ad sciendum que illarum sororum utilior esset pro faciendo officium priorisse ejusdem Domus, nunc vacantes[1] per obitum defuncte sororis [Katherine]

1. *Corr.* vacans.

la Pagevine, a quibus magistro, fratribus et sororibus fuerunt plures nominate, attamen invenerunt sororem Helenam la Petite esse utiliorem ad hujusmodi officium faciendum et excercendum, eapropter dicta soror Helena la Petite fuit per dominos ad hujusmodi officium excercendum commissa, usque ad beneplacitum dominorum; veniat igitur ad primum capitulum declaratura si vellet acceptare dictum onus, et prestitura juramenta solita. (175.)

1970. D. 3 decembris. — Soror Helena la Petite prestitit juramenta in talibus prestari solita, cui tradite sunt claves officii priorisse; et ad eam installandam in locis et officiis sibi assignandis, ut est consuetum, commissus est magister Domus Dei loco domini decani, attento periculo pestis nunc vigentis in eadem Domo Dei. (178.)

1971. — Hic locutum est de committendo aliquem dominorum, loco defuncti domini decani, unacum dominis succentore, Desmoulins, Gallicher, Merlin et Lescuier, alias ad hoc deputatis, scilicet pro conferendo cum gubernatoribus temporalis Domus Dei super appunctuamento fiendo cum eis racione compotorum dicte Domus redditorum de quibus est questio; sed, domino decano hoc recusante, nichil conclusum est. (178.)

1523.

1972. D. 7 januarii. — Ordinatum est quod domini alias deputati pro facto Domus Dei faciant diligenciam de communicando cum gubernatoribus temporalis, hoc requirentibus, tam super appunctuamento fiendo racione compotorum ejusdem Domus redditorum, quam super aliis rebus factum spiritualitatis tangentibus. (200.)

1973. D. 28 januarii. — Facta per dominum succentorem relacione de hiis que ipse et alii domini cum eo deputati prolocuti fuerunt cum gubernatoribus temporalis Domus Dei, ordinatum est quod ipsi domini deputati prosequantur factum eorum commissionis. (214.)

1974. D. 13 februarii. — Provisores Domus Dei deputati sunt ad providendum de confessoribus pro indulgenciis instantis festi Cathedre Sancti Petri, pro quibus placet pulsacio campanarum assueta. (224.)

1975. D. 16 februarii. — Ad examinandum et deputandum confessores pro indulgenciis Domus Dei deputati sunt domini succentor, penitenciarius, Allegrin, Gallichier, Liger et Merlin. (225.)

1976. D. 17 marcii. — Sorores Perreta Guiarde, Johanna Bourette, Genovefa Duchesne, Dionisia Cheneviere, Guillemeta Lanffroy et Katherina la Scabaye, quibus alias datus fuerat habitus religionis Domus Dei ad annum probacionis, diu est elapsum, fecerunt vota religionis ipsius Domus Dei, inquisicione prius diligenter facta de earum statu, moribus et regimine.

Similiter datus est habitus Johanne la Cacheleure, Blasie Henrie et Perpetue de Baugis, filiabus ejusdem Domus. (245.)

1977. D. 27 maii. — Capitulum generale. (287.)

1978. D. 17 junii. — Ad prosequendum factum compotorum Domus Dei Parisiensis in hiis que restant fieri contra gubernatores temporalitatis, deputati sunt domini de Ligny et Liger, quibus injunctum est ut de hoc faciant diligentiam. (302.)

1979. D. 25 junii. — Provisores Domus Dei Parisiensis electi fuerunt domini Gallicher, Verjus et Merlin; et, quia alias et novissime nonnulli ex gubernatoribus temporalitatis ipsius Domus conquesti sunt de fratribus ac sororibus ejusdem Domus, eo quod non se habent prout religiosi se debent habere et regere, injunctum est eisdem dominis provisoribus quod quamcicius super hoc informari faciant et provideant, eos visitando et interrogando, ut consuetum est fieri in religionibus. (307.)

1980. D. 26 augusti. — Tradat notarius capituli magistro Petro Fevrier, procuratori ecclesie in Parlamento, compotum Domus Dei Parisiensis, ut super ipsis (*sic*) et processu verbali magistri Johannis Andry, auditoris ejusdem, faciat memorialia pro scribendo contra gubernatores temporalis ipsius Domus super articulis qui remanserunt in questione inter capitulum et ipsos gubernatores, et ad prosequendum hujusmodi negocium deputati sunt domini camerarius et de Ligny. (357.)

1981. D. 28 decembris. — Celebratum est capitulum generale Domus Dei Parisiensis per dominos decanum, Mouton, Gobelin, Bacet et Merlin, canonicos Parisienses, coram quibus in loco capitulari ejusdem Domus, more solito, comparuerunt magister et fratres, priorissa, religiose et filie albe ejusdem Domus; et, facta collacione per prefatum dominum Merlin, sacre pagine professorem, inquisitum est ab eis de statu et regimine ejusdem Domus, et si dederant execucioni ea que acta fuerant in visitacione ipsius Domus per dominos Gallicher, Verjus et Merlin, ejusdem Domus provisores ad hoc deputatos; qui

responderunt quod in hujusmodi visitacione, lectis statutis religionis ejusdem Domus, fuerunt per ipsos dominos aliqua prolocuta de nonnullis articulis ipsorum statutorum que debebant eis tradi scripto, quod nundum fuerat factum; respectu vero status Domus, gratia Dei, omnia se bene habebant : nam, singulis diebus veneris, tenebant capitulum et defectus, si qui forent, corrigebant, prout melius poterant; si vero aliqui defectus evenirent pro quibus essent domini consulendi, illico eos dominis referrent, ut providerent. Quibus auditis, fuerunt moniti de observanda eorum regula et de se habendo in eadem Domo, precipue circa ministracionem pauperum, taliter quod erga Deum et homines meritum acquirere valeant. (446.)

1524.

1982. D. 16 februarii. — Placet dominis quod die dominica proxima fiant processiones generales et quod fiat pulsacio campanarum, more solito, ipsa die dominica et lune sequenti in festo Cathedre Sancti Petri, pro indulgenciis Domus Dei publicandis; et ad providendum de confessoribus deputati sunt penitenciarius et Merlin. (478.)

1983. — Quia relatum est quod opus est compota Domus Dei et processum verbalem super audicione illorum factum videri per unum advocatum pro scribendo, si opus fuerit, super debato articulorum non accordatorum, ordinatum est quod dominus Jaqueti, solicitator processuum, super hoc provideat et tradat peccunias propter hoc neccessarias, sibi restituendas per capitulum. (479.)

1984. D. 18 maii. — Capitulum generale. (529.)

1985. D. 28 junii. — Provisores : Gallicher, Verjus et Merlin. (553.)

1986. D. 8 augusti. — Videant domini penitenciarius, Menart, Lovet et alii domini prebendati apud Spedonam litteras acquisicionis molendinorum ejusdem loci ac appunctuamentum factum cum magistro, fratribus et sororibus Domus Dei Parisiensis pro quantitate grani quam debent percipere super altero dictorum molendinorum, et provideant super hiis que, pro parte gubernatorum temporalitatis ipsius Domus Dei, hac die exposita sunt in capitulo per generalem de Merle et Robertum le Lieur, conferendo cum eis et tractando taliter quod capitulum non incurrat damnum. (578.)

1987. — Quo ad compota Domus Dei existencia in manibus

magistri Johannis Andry, que gubernatores temporalitatis ejusdem Domus petunt sibi tradi, quia neccesse est habere dicta compota pro deffensione capituli contra dictos gubernatores in materia compotorum ejusdem Domus Dei ex parte capituli redditorum, pro articulis qui remanserunt in debato seu questione, non placet dominis quod illa compota habeant in eorum manibus, sed illa videant, si voluerint, in manibus dicti Andry, prout ex parte capituli actum est, et ordinatum est quod fiat diligencia de prosequendo processum dictorum compotorum. (579.)

1988. D. 2 septembris. — Notarius communicabit cum illo advocato qui scripsit super articulis compotorum Domus Dei Parisiensis in questione dimissis et remissis coram commissariis Curie, et ordinatum est quod capiantur peccunie in thesauro ad eidem advocato satisfaciendum de suo salario. (597.)

1989. D. 3 octobris. — Domini Lovet, Mouton et Liger deputati sunt ad videndum ea que magister [Thomede], advocatus in Parlamento, scripsit et fecit pro facto articulorum compotorum Domus Dei in questione existencium, et cum eis notarius capituli qui reddidit dicta compota. (614.)

1990. D. 7 octobris. — Facta per dominos Mouton et Liger relacione de statu compotorum Domus Dei, ordinatum est quod de peccuniis quas tradidit dominus Tappereau pro resta suorum compotorum, tradantur quatuor scuta advocato Thomede, qui vidit dicta compota et scripsit super debatis ipsorum compotorum. (618.)

1991. D. 16 novembris. — Habeat adhuc magister..... Thomede, advocatus in Parlamento, qui scripsit in materia compotorum Domus Dei, in quo faciendo multos labores habuit propter difficultatem et prolixitatem dictorum compotorum, duodecim aureos, capiendos in thesauro, tradendo quittanciam de hiis que ipse propter hoc habuit et recepit. (650.)

1992. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (681.)

1525.

1993. D. 2 januarii. — Hodie sorores Johanna la Cacheleue, Blasia Henrye et Perpetua de Baugis, anno preterito velate, facto prius, more solito, scrutinio de earum statu et regimine, fuerunt recepte in capitulo ad vota. (683.)

1994. D. 20 januarii. — Quo ad compota Domus Dei Parisiensis in manibus magistri Johannis Andry existencia, de quibus petit exonerari, ordinatum est quod adhuc maneant in ejus custodia usque ad finem expedicionis compotorum coram eo redditorum, et loquatur dominus decanus cum eo ut dicta compota adhuc custodiat. (693.)

1995. D. 13 februarii. — Die dominica proxime ventura fiant processiones generales, eundo per circuitum Civitatis et redeundo ad ecclesiam, ad incitandum populum ut elemosinas porrigat Domui Dei et pauperibus in magno numero existentibus in eadem. (707.)

1996. — Provideant provisores circa institucionem confessorum ponendorum in Domo Dei pro indulgenciis festi Cathedre Sancti Petri et fiat pulsatio campanarum, more debito et non tam sepe sicut facta fuit ultimate. (708.)

1997. D. 23 marcii. — Super eo quod ex parte deputatorum ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis suplicatum est quod placeret dominis dimittere dicte Domui Dei domum fabrice ecclesie Parisiensis, contiguam dicte Domui Dei a parte Portus-Episcopi, quam dicunt esse perneccessariam eidem Domui Dei, in qua nunc est tam magna multitudo pauperum infirmorum quod Domus ipsa non valet eos comprehendere, offerentes ecclesiam et fabricam alibi sufficienter recompensare, ad dictum proborum virorum, habita deliberacione et adductis in medium pluribus militantibus causis pro quibus capitulum non debet dictam domum fabrice alienare sine maximo damno ecclesie et fabrice, quia eciam pluries suplicacio hujusmodi fuit denegata pro eisdem causis, conclusum est quod non placet dominis dictam domum fabrice tradere seu alienare, et, ad dandum responsum dictis deputatis Ville et eis declarandum magnum interesse ecclesie in hac parte, commissus est dominus Liger. (731.)

1998. D. 8 maii. — Quo ad domum seu logiam antiquam fabrice ecclesie, pro qua deputati provisores temporalis Domus Dei Parisiensis adhuc insistunt in Parlamento ut eis tradatur pro dilatacione dicte Domus Dei a parte ejusdem logie, ordinatum est quod, ubi perseveraverint, insistatur in contrarium totis viribus et modis possibilibus, attentis causis et racionibus alias in capitulo et in Parlamento deductis, non obstante quacumque recompensa offerenda per eos. (LL 239, p. 9.)

1999. D. 2 junii. — Non placet dominis, attenta condicione

temporis, permittere aliquas religiosas Domus Dei Parisiensis deduci apud Domum Dei Pontisare pro reformacione ejusdem. (31.)

2000. D. 7 junii. — Capitulum generale. (32.)

2001. D. 9 junii. — Attenta longa detencione fratris Anthonii Godin, religiosi Domus Dei Parisiensis, in carceribus ejusdem detenti prisionarii, est jam annus aut eocirca, necnon illius contricione et promissione per dominos provisores ejusdem Domus relata, placuit dominis eidem fratri remittere residuum sue penitencie ac ipsum liberare a carcere, jejunando singulis diebus veneris hinc ad sex menses. (33.)

2002. D. 27 junii. — Provisores : Gallicher, Verjus et Merlin. (48.)

2003. D. 31 julii. — Quo ad domum fabrice ecclesie Parisiensis, contiguam Domui Dei Parisiensi, pro qua Domina mater domini Regis, regens in Francia, scripsit capitulo, cujus litteras presentavit dominus presidens le Viste, cui eciam ipsa Domina de hoc scripsit, ad persuasionem gubernatorum Domus Dei Parisiensis, ad finem applicandi dictam domum fabrice predicte Domui Dei, conclusum est, prout alias pluries, quod dicta domus nunquam alienabitur ab ecclesia, propter causas hic et alias allegatas et quia domus ipsa est perneccessaria fabrice, cujus alienacio maximum et quasi irrecuperabile damnum afferret ecclesie et fabrice ejusdem, quodque a modo non fiat sermo in capitulo de hujusmodi materia nisi fuerit capitulum generale et convocacione speciali dominorum prius facta per ordinacionem capituli; attamen ordinatum est quod ex parte capituli scribatur graciose dicte Domine matri Regis pro excusacione capituli, et ad componendum litteras commissus est dominus Merlin. (74.)

2004. D. 4 septembris. — Provideant provisores requeste sororum que petunt admitti ad vota, de quibus locutus est dominus Merlin, alter ipsorum provisorum. (103.)

2005. D. 27 octobris. — Commissus est dominus Liger ad prosequendum et solicitandum processum contra Domum Dei Parisiensem pro compotis ejusdem Domus Dei ex parte capituli redditis. (138.)

2006. D. 30 octobris. — Datus est habitus Claudio de Paris, clerico, qui fuit puer et novicius Domus Dei, necnon Marie Tezarde, alias des Moulins, Margarite Nyelle, Johanne Vauverde, Johanne

Oudrye, Germane Gochere et Johanne Fourniere, que per multos annos servierunt filie, de quibus facta est prius informacio, more solito. (139.)

2007. D. 28 decembris. — Capitulum generale : inquisitum fuit per dominos a magistro et fratribus sigillatim ac eciam a priorissa et alia sorore antiqua de statu et regimine dicte Domus Dei in spiritualibus et temporalibus, et si omnia rite et debite se habebant, et precipue circa tractacionem pauperum infirmorum, fuitque eisdem remonstratum quod dicti domini provisores ex nonnullorum relacione fuerant certificati pauperes minus pie et caritative recipi et tractari in eadem Domo, adeo quod Domus ipsa et religiose scandalisabantur per villam, sed, quod plus erat, iram Dei, si ita esset, provocabant contra eas; super quibus dicti religiosi et religiose se excusabant propter confusionem multitudinis pauperum, qui, anno preterito, rerum penuria causante, advenerant in dicta Domo Dei, ita quod omnes contentari non potuissent, inter quos multi erant impacientes, quamvis eis, pro angustia, melius quam fieri potuit, ministrarentur neccessaria, et hii erant qui plus conquerebantur. Quibus auditis, fuit eis injunctum ut amodo habeant pie et caritative ministrare pauperibus graciose et hilariter neccessaria, et precipue circa sacramenta essent diligentes, ut eisdem pauperibus tempore debito ministrarentur; injunctum est eciam magistro et fratribus quod non incedant per villam nisi cum habitu debito, videlicet capa et capucio, et eciam in Domo et ecclesia semper cum habitu servicii divini, et magistro ut sorores et filias sepissime instruat in bonis moribus et instrui faciat per personas sapientes in modo solicitandi et consolandi pauperes Xristi, dum recipiuntur et admittuntur in eadem Domo. (179.)

1526.

2008. D. 26 januarii. — Comparentibus in capitulo dominis Thesaurario de Villeroy, generale de Merle et Roberto le Lieur, provisoribus laicis Domus Dei Parisiensis, per organum dicti Thesaurarii dixerunt quod ipsi et alii provisores ejusdem Domus Dei desiderabant ponere finem questionibus motis inter dominos de capitulo et ipsos racione compotorum ipsius Domus Dei, pro articulis ipsorum qui remanserant in debato; eapropter suplicabant quatinus placeret dominis aliquos ex ipsis deputare ad cum aliquibus ex eisdem provisoribus pacifice et graciose accordandum hujusmodi questiones seu avisandum modum eas accordandi, et referendum : super quo, eisdem dominis provisoribus recedentibus, deputati sunt domini decanus, penitenciarius, Mes-

nager, Gallicher et Liger ad conferendum cum eisdem provisoribus prefate Domus Dei super modo accordandi dictos articulos seu dictas questiones, et referendum. (196.)

2009. D. 7 februarii. — Dominus decanus retulit qualiter ipse et domini penitenciarius, Mesnager et Gallicher, ad hoc per dominos commissi, communicaverant cum domino Thesaurario de Villeroy et aliis provisoribus Domus Dei Parisiensis, per curiam Parlamenti deputatis, super appunctuamento fiendo inter capitulum et eosdem provisores de processibus motis ad causam compotorum ejusdem Domus Dei ex parte capituli redditorum et articulorum eorumdem non admissorum, tam in recepta quam misia, et ipsis auditis, super omnibus que voluerunt dicere, tendentes ad non restituendum sommam mille scutorum ad solem per capitulum ex provisione Curie traditam eisdem provisoribus, pluribusque remonstracionibus eisdem provisoribus per dictos dominos deputatos factis, pro quibus ipsi provisores tenebantur primitus capitulo restituere predictam sommam, precipue cum ex recepta et misia dictorum compotorum ex claro accordatis remanebant ipsi provisores obnoxii in summa VI^{m} l. p. et amplius, tandem fuit inter eos conclusum quod hec omnia et alia ibidem hincinde allegata et remonstrata prefati domini deputati capitulo referrent ad super hoc per capitulum videndum quid agendum esset : super quibus, auditis omnium dominorum capitulancium deliberacionibus, conclusum [est] quod fieret eisdem provisoribus responsio quod, restituta prius capitulo dicta somma mille scutorum ex provisione tradita, super residuo domini graciose cum eis facient. (202.)

2010. D. 16 februarii. — Provisores Domus Dei deputati sunt ad providendum de confessoribus pro indulgenciis Domus Dei et mittendum ad Mendicantes ut mittant de suis religiosis, et per parrochias ad curatos et vicarios ut eligant de capacioribus viris ecclesiasticis suarum ecclesiarum ad audiendas confessiones in Domo Dei, qui probabuntur per eosdem dominos deputatos. (207.)

2011. — Ad suplicacionem provisorum laicorum Domus Dei Parisiensis per dominos de Villeroy, thesaurarium Francie, et generalem de Merle, provisores laicos ejusdem Domus Dei, hac die factam, placuit dominis, habita super hoc deliberacione in quantum eos tangit, quod stallum carnificis antiquitus ex privilegio regio concessum episcopo et capitulo Parisiensi, quod nunc

situatur juxta januam dicte Domus Dei Parisiensis, transferatur, habito consensu domini episcopi Parisiensis, alibi, in vico Novo Nostre-Domine, in locum ad hoc apciorem, sine tamen prejudicio privilegii concessi ecclesie quo ad dictum stallum, sed ipso privilegio semper salvo, et ipso stallo manente ejusdem condicionis sicut nunc est. (208.)

*2012. D. 10 marcii. — Quia magister Johannes Mannequin, procurator collegii octodecim pauperum scolarium, retulit quod, licet magister et fratres Domus Dei Parisiensis ac priorissa ejusdem teneantur et consueverint bursariis dicti collegii ministrare lintheamina et aliquando visitare lectos ipsorum bursariorum et illos reparare, si indigeant reparacione, nichillominus a certo tempore citra dicti religiosi de precepto, ut dicunt, magistri [Johannis] Brissonnet, alterius provisorum laicorum dicte Domus Dei, linteamina denegaverunt eisdem bursariis ministrare et lectos suos visitare et reparare, suplicans per dominos super hoc provideri : super quo fuit mandatus frater Guillelmus Stine, magister dicte Domus Dei, cui, postquam fuit super hoc interrogatus et dixit hoc fuisse prohibitum priorisse dicte Domus Dei per dictum Brissonnet, injunctum est quod premissa continuari faciat sine dilacione, nec eidem Brissonnet aut aliis provisoribus laicis pareat seu obtemperet, cum non subiciantur eisdem, sed solum capitulo. (222.)

2013. D. 23 maii. — Capitulum generale : facta per magistrum querimonia contra duas sorores, que nunc sunt de officio lotricum, eisque interrogatis super casu de quo erat questio, fuit eis et omnibus aliis inhibitum ne a modo, dum fuerint ad ripariam, loquantur cum extraneis, videlicet piscatoribus, fulonibus aut aliis personis nec ab eis recipiant ramos salceyarum, alias punientur graviter; et propter reverenciam festi, fuit eis remissa offensa quam circa hoc fecerant, injuncta eis penitencia. Deinde exposite fuerunt eisdem sororibus multe querimonie que de eis per villam feruntur, ex quo pauperes Xristi non tractant caritative nec eis ministrant dulciter neccessaria nec diligenter, quodque, quando alique ex eisdem mittuntur ad custodiendum infirmos in villa, non referunt fideliter ea que sibi dantur, sed ea retinent, saltem partem ipsorum donorum; item, in officio vestimentorum, gallice de la Pouillerie, non reddunt fideliter compotum de vendicione vestimentorum et alia plurima faciunt tendencia ad proprietatem inter eas habendam; item, quando fiunt per villam ostenciones serviencium et aliorum ludorum, omnes currunt ad videndum spectacula, eorum relictis pauperibus : quibus omnibus eis

remonstratis, fuit eis injunctum, eciam magistro et fratribus, ut circa premissa attendant et provideant taliter quod nullus amplius audiatur clamor; fuitque eisdem sororibus inhibitum ne amplius vadant ad januas Domus quando fiunt dicte ostenciones joculatorie aut alia spectacula, alias graviter punientur; et fuerunt eciam monite de fideliter et caritative subveniendo et ministrando pauperibus et eos secundum infirmitates suas collocando, considerando qualitates infirmitatum, et non in eodem lecto plures diversarum infirmitatum detentos, propter pericula que ex hiis referuntur evenire. (262.)

2014. D. 25 junii. — Provisores : penitenciarius, Gallichier et Verjus. (283.)

2015. D. 18 julii.—Quo ad compota Domus Dei intra manus magistri Johannis André existencia, que provisores laici Domus predicte petunt sibi restitui, audiatur super hoc magister Petrus Fevrier, procurator ecclesie in Parlamento. (297.)

2016. D. 6 augusti. — Placuit dominis, ad suplicacionem magistri, fratrum ac gubernatorum temporalis Domus Dei Parisiensis, quod ipsi possint deportari facere ad Terrale, in loco decenciori, ruderia que proveniunt ex reparacionibus quas fieri faciunt in dicta Domo Dei. (305.)

2017. D. 3 decembris. — Inquirant provisores de meritis, statu et moribus religiosi et sororum suplicancium recipi ad vota, et referant ad primum capitulum. (385.)

2018. D. 5 decembris. — Claudius de Paris, puer chori, Maria Tezarde, alias des Moulins, Margareta Nielle, Johanna Vauverde, Johanna Houdrye, Germana Chambrine et Johanna Fourniere, filie alias velate, audita relacione facta per penitenciarium Parisiensem de earum sufficiencia et bono regimine et quod servierunt pauperibus per duodecim annos, fuerunt recepte ad vota, et Reginalda la Fachote ac Agnes Ancellete receperunt velum ad annum probacionis, que omnes monite fuerunt de fideliter tenendo vota sua et caritative tractando pauperes Xristi. (386.)

2019. D. 22 decembris. — Ad acolytatum ceterosque minores ordines Claudius de Paris promotus est. (393.)

2020. D. 28 decembris. — Celebratum est capitulum generale Domus Dei Parisiensis per dominos decanum, penitenciarium, Mesnager, Mouton et Verjus, coram quibus, in loco capitulari ejusdem Domus, comparuerunt magister et fratres, priorissa, sorores et filie nundum velate, cum pueris chori ejusdem Domus, et facta collacione, more solito, per dictum dominum penitencia-

rium, inquisitum est a magistro et priorissa de statu et regimine ipsius Domus in spiritualibus et temporalibus, et si obediencia erat observata in eorum religione, et precipue circa factum pauperum infirmorum; ad que respondit magister dicte Domus quod ordinarie celebrabant, quasi qualibet ebdomada, capitulum, in quo, si alique religiose aut filie accusabantur de aliquo defectu, corrigebantur secundum exigenciam culpe, et, si acciderent aliqui casus pro quibus domini provisores essent consulendi, illico illos eis notificarent. Quibus remonstratum est quod, fama referente, ad aures usque dominorum pervenit quod nonnulli pauperes infirmi qui fuerant in eadem Domo pro aliquo tempore et recepta modica convalescencia abierant, conquerebantur de sororibus et noviciis Domus ex eo quod nonnullos pauperes et infirmos eisdem ab amicis suis commendatos diligencius fovebant et eis assidue ministrabant, alios vero pauperes, amicis destitutos nec valentes ab aliquo commendari, minus diligenter, sed aliquando dure et inhumaniter tractabant, ex quo Domus multum scandalizabatur : et propterea priorissam et ceteras religiosas monuerunt, districte precipiendo ut circa hoc attenderent et equalitatem servarent ministrando et solicitando pauperes, ac eisdem pauperibus dulciter, humaniter et caritative ministrarent, eos frequenter solicitando et solicitari faciendo per filias albas, nulli favendo magis quam alteri, nisi majori favore indigeat, considerata qualitate infirmitatis; et, si aliquos reperiant, ut plerumque accidit, qui sint impacientes, eos dulciter et amicabiliter placare et consolari habeant, prout melius facere poterunt, et quos perceperint in periculo mortis esse, signanter solicitent de sacramentis percipiendis horis debitis; fuit eciam injunctum magistro et fratribus ut providerent diligenter circa administracionem sacramentorum et de ministris prudentibus et hoc facere scientibus; fuit eciam eis injunctum ut, juxta tenorem statutorum, dum incedunt per Domum aut circa eam in vico viciniori, deferant semper superlicia sua induta cum camaillo, et per villam capas et capucia sua, dum curant de processibus et aliis negociis Domus in Parlamento, Castelleto et alibi per villam, defferant. (396.)

1527.

2021. D. 13 februarii. — Placet dominis quod die dominica fiant processiones generales pro recommandacione indulgenciarum Domus

Dei, et ordinatum est quod provisores provideant de confessoribus pro venia festi Cathedre Sancti Petri. (425.)

2022. — D. 24 februarii. — Domini et magistri Jacobus Merlin, penitenciarius, Marcialis Gallichier et Andreas Verjus, canonici Parisienses, provisores Domus Dei Parisiensis, accesserunt ad dictam Domum Dei et, evocatis in loco capitulari ejusdem Domus fratribus Radulpho de l'Orme et Juliano Lucas, religiosis, in absencia magistri ejusdem Domus, apud Clamarcium, ut dicebant, existentis, necnon priorissa, subpriorissa et aliis sororibus antiquioribus, usque ad numerum XII vel XIIII, aliis occupatis circa infirmos, eisdem exposuerunt quod clamor et querimonia multorum notabilium et fidedignorum ad eorum usque pervenerat noticiam, videlicet quod tam religiosi quam religiose ejusdem Domus male, inique et inordinate se regebant, in ta[li]bus precipue : primo, quod, non obstante solemni voto per eas emisso de vivendo sine proprio, nichillominus erant proprietarie et aliqua ex bonis pauperum apud se retinebant et recellabant, de quibus alique earum suis parentibus et propinquis distribuebant, furtum committendo; — secundo, ex eo quod inhumaniter pauperes ad Domum ipsam confluentes tractabant, adeo quod multi ea de causa recedunt, malentes mori alibi miserrime, injuriam maximam Deo et membris ejus faciendo; — et tercio, quod, licet in eadem sint pro serviendo Deo et pauperibus caritative et cum dulcedine et in officiis ad que mittuntur et preferuntur, faciendo per se ea ad que tenentur, nichillominus non serviunt nec faciunt ea ad que tenentur, sed sibi servire faciunt quothidie, precipue in lavanderia et alibi, per nonnullos juvenes socios, maraudos et belistres, quod bene et commodius fieret per feminas ancillas, ubi ipse religiose non valerent onera et fardella lingiorum deferre, quod non congruit eorum statui, immo est multum periculosum et scandalosum, maxime cum ipsi juvenes maraudi quothidie transeant cum eisdem sororibus in pluribus locellis abditis in eadem Domo, lavanderia et camera lingii. Magister eciam et fratres qui respectum super premissis omnibus habere debent et defectus referre dominis provisoribus, de hiis non curant nec residenciam faciunt in Domo, sed semper sunt extra vel apud Clamarcium vel alibi ad spaciandum et preter formam religionis vivendum, in maximum scandalum et detrimentum bonorum ipsius Domus Dei. Et licet singulis annis, in capitulis generalibus et visitacionibus que facte fuerunt per dictos dominos provi-

sores in eadem Domo bis in anno et aliquando plus, dicte religiose fuerunt graciose monite, et eciam religiosi, ut juxta eorum statum et vocacionem religionis in quo erant, se gubernarent et premissa omnia evitarent, sed bona pauperum juste et convenienter eisdem pauperibus caritative ministrarent, et, si defectus aliqui essent in premissis, illos eisdem dominis provisoribus referrent, neominus hoc facere neglexerant, sed de pejori in pejus processerant; et, quamvis ipsi domini, informacionibus diligenter super premissis factis, contra omnes tam religiosos quam sorores, si ita invenirentur deficientes sicut fama famat, ad graves penas, eciam ejectionem et privacionem a dicta Domo, secundum statuta religionis ejusdem, procedere possent, micius tamen adhuc cum eis agentes, eos et eas et quemlibet eorum monuerunt et interminati sunt, una monicione pro omnibus, quatinus a premissa proprietate damnata severitateque in pauperes Xristi cessarent, sed penitus eas a se abdicarent dictosque juvenes belistros quos pro sibi serviendo acceperant, omnino a se et Domo expellerent, aliter sibi, in quantum opus est, de honestis mulieribus providentes, alias, ubi clamor ille rursus ad eosdem dominos pervenerit in futurum, informacionibus super premissis per eosdem dominos factis, si continuaverint, intendunt prefati domini contra delinquentes taliter procedere et alias de remedio providere quod ceteris cedet pro futuro in exemplum.

Ulterius, cum prefate priorissa et sorores vellent se super premissis aliquibus racionibus excusare, dixerunt hec a provisoribus laicis Domus eis fuisse contra veritatem imposita ex eo quod quothidie ipse conqueruntur de illis qui habent eis ministrare pittanciam pauperum, quam non ministrant juxta numerum pauperum et eciam nimis tenue, ita quod sepissime deficit tercia pars porcionum quas deberent habere pauperes, quodque antiquitus et de tempore quo domini de capitulo superintendenciam temporalitatis Domus habebant, consuetum erat sororibus ministrare, singulis septimanis, duos aut tres vitulos et eciam volatilia aliqua pro gravi infirmitate laborantibus, sed modo, ymo a pluribus annis, nichil, saltem modicum eis ministratur, ex quo multi infirmi, non valentes sumere mutonem et bovem, tardius convalescunt.

Quibus auditis, domini mandaverunt provisorem coquine Domus, nomine Stephanum Valençon, qui veniens, interrogatus a quo tempore habet illud onus, respondit : « Est annus et amplius »; deinde narrata sunt ei ea que ipse sorores et precipue

quatuor capitanee quatuor aularum dixerant; qui respondit quod, dum ipse primo venit ad faciendum dictum officium, vidit modum faciendi porciones et sic continuavit, eratque alius qui onus habebat bis in ebdomada numerandi pauperes et referendi numerum illis qui faciunt porciones, fiebantque porciones secundum quod mutones valebant se extendere, aliquando in mutone septuaginta, aliquando sexaginta et quandoque quinquaginta, et melius quam semper potuit super hoc providerat; si vero numerus porcionum non sufficiebat, non erat in causa. Quibus auditis, allate sunt in vase cooperto porciones quas faciebat, que vise sunt dominis nimis parve et tenues; eapropter fuit eidem injunctum quod a modo, singulis diebus, de sero, numerari faciat pauperes et juxta eorum numerum faciat fieri porciones, eciam majores quam ille que fuerunt ibidem exhibite, de quibus nulla erat apparencia, ut visum est eisdem dominis, qui super hoc convenerunt esse per eos communicandum cum provisoribus temporalitatis Domus ut super hoc de parte sua provideant.

De quibus omnibus prefati domini ordinaverunt registrum fieri per me, notarium capituli, ibidem presentem. (431.)

2023. D. 16 marcii. — Frater Claudius de Paris ad subdiaconatum promotus. (450.)

2024. D. 20 aprilis. — Frater Claudius de Paris ad diaconatum promotus. (477.)

2025. D. 3 julii. — Provisores : penitenciarius, Gallichier et Verjus. (527.)

2026. D. 16 septembris. — Soror Roberta la Besgue, de Parisius oriunda, filia alba Domus Dei Parisiensis, scrutinio prius facto, more solito, et relato in capitulo super ejus statu et regimine, fuit velata ac datus est ei habitus religionis dicte Domus ad annum probacionis, presentibus magistro et fratribus, priorissa et sororibus ac amicis suis in multitudine magna. (576.)

2027. D. 28 decembris. — Celebratum est capitulum generale Domus Dei Parisiensis per dominos decanum, Mesnager, Mouton et Verjus, coram quibus, in loco capitulari ejusdem Domus, comparuerunt magister et fratres, priorissa, sorores et filie albe ipsius Domus, factaque collacione per unum de fratribus Heremitis Sancti-Augustini, doctorem in theologia, et recedentibus filiabus ac pueris chori noviciis ejusdem Domus, lectisque ad longum per magistrum ejusdem Domus, de mandato dictorum

dominorum, statutis seu regulis religionis ejusdem Domus, inquisitum est ab eisdem magistro et priorissa si omnia bene observabantur et an fratres et sorores erant bene obedientes; qui responderunt quod, singulis diebus veneris, tenebant capitulum et, si qui essent defectus leves, de quibus non esset dominos consulere, eos corrigebant et puniebant delinquentes, juxta eorum regulam; sed, si acciderent aliqui casus enormi[1], illico eos notificarent dominis provisoribus ex parte capituli Parisiensis deputatis, ut per eos seu per capitulum corrigerentur; sed quod, gracia Dei, nulli a tempore ultimi capituli generalis accederant. Quibus auditis, fuit eis remonstratum quod ex relacione fidedignorum cognoverant [quod] pauperes Xristi affluentes in dicta Domo minus solicite et caritative tractabantur, et multi de hoc conquesti fuerant pauperes: eapropter monite fuerunt priorissa et subpriorissa ut oculos circa hoc haberent intentos et sorores suas monerent et solicitarent de caritative et benigniter tractando pauperes ipsius Domus; moniti eciam fuerunt fratres ut honeste et religiose se haberent, indumenta sue religionis, tam in Domo quam per villam, dum incedunt et se transferunt ad Palacium, Casteletum et alibi, deferendo, necnon averterent circa ministracionem pittancie pauperum infirmorum et signanter gravi infirmitate detentorum, et si viderent illam minus sufficienter ministrari, de hoc certificarent dominos provisores ut de hoc cum provisoribus temporalis ipsius Domus communicarent. (646.)

1528.

2028. D. 27 januarii. — Super emologacione petita de certo tractatu habito inter magistrum, fratres et sorores Domus Dei Parisiensis ex una et Johannem de Villiers, procuratorem in Parlamento, [ex altera partibus,] racione domus et firme de Bally, domini Mouton et Gontier deputati sunt ad se informandum de commodo vel incommodo et referendum. (667.)

2029. D. 14 februarii. — Placuit dominis quod die dominica proxime ventura fiant processiones generales in ecclesia Parisiensi, eundo per circuitum Civitatis, ut indulgencie Domus Dei in sermone fiendo publicari possint populo pro instanti festo Cathedre Sancti Petri, et quod fiat pulsacio campanarum, non tamen ita continue sicut pulsator facere consuevit annis preteritis, et ideo fiat eidem

1. *Corr.* enormes.

super hoc inhibicio; et ad providendum de confessoribus pro dictis indulgenciis deputati sunt domini Gallichier, Pelourde et Raguier. (683.)

2030. D. 17 februarii. — Veniat ad primum capitulum pulsator campanarum ecclesie, et inhibeatur eidem ne habeat pulsare campanas ita continue, sicut consuevit, in festo Cathedre Sancti Petri, pro venia Domus Dei, sed solum per intervallum unius hore integre aut plus. (685.)

2031. D. 3 junii. — Capitulum generale : religiosis fuerunt relate nonnulle querimonie que fiunt per villam ex eo quod infirmi minus debite solicitantur et quod multi de hoc conquesti fuerunt; qui quidem fratres dixerunt quod in tanta multitudine pauperum multi sunt impacientes, et non possunt omnes contentari, suntque nonnulli malevoli, semper volentes detrahere dicte Domui et ministris ejusdem, licet omnibus infirmis faciant prout melius et commodius possunt; quibus auditis, fuerunt moniti quod a cetero melius se habeant, tam religiosi quam religiose, maxime circa observanciam votorum et status sue religionis ac circa curam et solicitacionem pauperum infirmorum, ut nulli dent occasionem detrahendi; fuerunt eciam moniti dicti religiosi ut ipsi tam in Domo quam quando incedunt per villam vel circa Domum, deferant indumenta que congruunt statui suo et statutis eorum religionis. (747.)

2032. D. 8 junii. — Sorores Reginalda Fachote et Agnes Ancellete, jam preteriit annus, velate, emiserunt vota. (750.)

2033. D. 25 junii. — Provisores : penitenciarius, Gallichier et Verjus. (761.)

2034. D. 15 julii. — Placuit dominis emologare et ratifficare, in quantum opus est, transactionem nuper habitam inter magistrum, fratres et sorores ac provisores laicos Domus Dei Parisiensis, ex una, et magistrum Johannem de Villiers, procuratorem in Parlamento, et Magdalenam Alexandre, ejus uxorem, habentes jus in hac parte per transportum a defuncto magistro Jacobo Ladvocat, dum viveret procuratore in Parlamento, et Maria du Vivier, ejus uxore, ex alia partibus, racione domus et terrarum ac aliarum pertinencium de Bally, dudum per magistrum, fratres et sorores dicte Domus Dei cum emologacione capituli traditarum eisdem Ladvocat et ejus uxori pro VII l. X s. t., que quidem transactio est de data anni M V^c XXIIII, diei penultime mensis aprilis; super qua domini, audita relacione dominorum ad hoc com-

missorum de utilitate Domus Dei predicte, apposuerunt decretum suum in quantum opus est, ut predicitur. (782.)

2035. D. 7 septembris. — Dominus cantor iterum recitavit ea que Prepositus Parisiensis sibi dixerat, ex parte domini nostri Regis, pro facto domus fabrice, quam provisores laici Domus Dei volunt habere, et hoc, ut dicebat, ne aliquid posset sibi imputari; super quo ordinatum est quod domini in ultimo capitulo deputati super hoc habeant verbum cum ipso domino Preposito Parisiensi ac domino Lexoviensi, et, si opus fuerit, adeant dominum nostrum Regem ad sibi faciendum remonstraciones in hujusmodi materia; quibus dominus Mouton dabit memorialia alias propter hoc facta. (826.)

2036. D. 28 septembris.—Accessit in capitulo dominus Locumtenens civilis, missus, ut dicebat, ex parte domine Domine matris domini nostri Regis, a qua litteras habuerat, per quas sibi mandabat ut ipse ad dominos accederet declaraturus eisdem se a nonnullis provisoribus temporalitatis Domus Dei Parisiensis intellexisse nuper quod quedam domus, ecclesie spectans, dicte Domui Dei contigua, erat valde neccessaria et propicia eidem Domui Dei ad eam dilatandum pro pauperibus infirmis in eadem recipiendis; eapropter, ipsa Domina, que pauperibus subveniri desiderabat, petebat et requirebat ut placeret dominis domum predictam eidem Domui Dei et provisoribus ejusdem dimittere, eos recompensando condigne pro interesse illius et cessari faciendo omnem indemnitatem. Cui per dominum decanum, ex ordinacione dominorum, responsum est quod domini erant humiles capellani et oratores ipsius domine Domine matris domini nostri Regis, cui vellent diligenter obedire, sed quod domus predicta erat omnino inutilis pro dicta Domo Dei, propter illius exiguitatem, eratque utilissima et neccessaria ecclesie et fabrice ejusdem, in qua ab antiquo omnia opera ecclesie preparari et fieri consueverant, nec aliam domum habebat ecclesia nec invenire posset tam commodissimam, habebantque dicti provisores multas alias domos circa Domum Dei quas locagio conducebant, amplissimas et eidem Domui contiguas et spectantes, in quibus commodius domum et habitacionem pauperum dilatare possent, si opus esset, quodque, occasione hujusmodi domus, traxerant dominos in causam in suprema Parlamenti curia, in qua domini auditi fuerant in eorum racionibus validis; multaque alia incommoda retulit

ipse dominus decanus que ecclesie evenire possent si domus predicta tolleretur eidem ; quapropter suplicabant domini eidem domine matri domini Regis ut, quo ad hoc, ecclesiam haberet recommendatam ut ab eadem domo que Domus fabrice ecclesie Parisiensis nuncupatur, ecclesia non spoliaretur, suplicantes eidem domino Locumtenenti quod de sibi remonstratis haberet dictam dominam instruere. (838.)

2037. — Ordinatum est quod domini faciant domino nostro Regi, dum venerit hodie ad ecclesiam, remonstraciones alias scripto redactas pro facto domus fabrice ecclesie, quam provisores temporalis Domus Dei nituntur habere pro applicando eidem Domui Dei, et dominus cancellarius faciet hujusmodi remonstraciones. (840.)

2038. D. 2 octobris. — Dominus cancellarius fecit suam relacionem de hiis que fecit cum domino Preposito Parisiensi pro facto domus fabrice, super qua domini eidem domino cancellario regraciati fuerunt, et est ordinatum quod ipse dominus cancellarius adhuc lucretur franche distribuciones ecclesie hinc ad secundam diem dominicam hujus mensis, quo tempore durante vacabit visitacioni et directioni processuum a nuper intentorum pro juribus ecclesie apud Fontanetum subtus Balneolum, que jura nunc tenet ad firmam ipse dominus cancellarius. (844.)

2039. D. 30 octobris. — Domini Verjus et Lescuier commissi sunt ad regraciandum, ex parte capituli, domino Preposito Parisiensi, dum Parisius advenerit, de gracia per eum erga dominum nostrum Regem obtenta ad finem perficiendi coopertura domus fabrice, non obstante inhibicione ex parte ejusdem domini nostri Regis dominis facta, ad prosecucionem provisorum laicorum ipsius Domus Dei, prout de hujusmodi gracia constat per litteras ipsius domini nostri Regis[1], per quas certificat dominum nostrum Regem hujusmodi graciam et permissionem concessisse. (865.)

2040. D. 19 decembris. — Frater Claudius Paris ad presbyteratum promotus. (902.)

2041. D. 28 decembris. — Capitulum generale : inquisitum est a religiosis si essent aliqui defectus in Domo Dei et si omnia bene se habebant; qui responderunt quod, gracia Dei, omnia se bene habebant, non obstante multitudine pauperum affluencium propter caristiam. (904.)

1. *Corr.* domini Prepositi.

1529.

2042. D. 8 januarii. — Materia requeste porrigende in curia Parlamenti pro facto compotorum Domus Dei Parisiensis, que hic lecta est, remissa est ad consilium ecclesie. (910.)

2043. D. 12 februarii. — Dominus decanus recitavit ea que heri dominus Prepositus Parisiensis, missus ex parte domini nostri Regis, proposuerat coram dominis, in revestiario ecclesie, pro facto domus fabrice ecclesie Parisiensis, quam ipse dominus Rex, persuasus ex parte aliquorum de provisoribus laicis Domus Dei Parisiensis, requirit per dominos dimitti eidem Domui Dei Parisiensi pro dilatacione ipsius Domus Dei; et, lectis articulis racionum dominorum per quas remonstraverunt dictam domum fabrice non posse ne[c] debere ita alienari, habitaque dominorum, propter hoc specialiter convocatorum, deliberacione, ex eadem conclusum est quod de hujusmodi materia erat communicandum per aliquos de dominis tam cum dicto domino [Preposito] Parisiensi quam cum domino reverendissimo cardinali Senonensi, Cancellario Francie, quibus fierent remonstraciones in memoriali hic lecto contentas[1], ad finem faciendi requestam pro hujusmodi materia domino nostro Regi, continentem sub brevibus remonstraciones predictas; et ad de hoc communicandum cum domino cardinali-Cancellario deputati sunt domini d'Origny, cancellarius Parisiensis, Lovet, Gallicher et Brachet, et cum domino Preposito Parisiensi, cui promissum responsum sibi dari ex parte capituli, domini Lecoq, Raguier et Gontier, quibus dabitur copia dicti memorialis. (933.)

2044. D. 16 februarii. — Ordinatum est quod die dominica proxime ventura fient processiones generales et quod in sermone fiendo fiat declaracio indulgenciarum Domus Dei pro festo Cathedre Sancti Petri et neccessitatum pauperum in eadem in maximo numero degencium. (935.)

2045. D. 18 februarii. — Quia relatum est quod dominus noster Rex dedit commissarios ad audiendum capitulum contra provisores laicos Domus Dei Parisiensis pro facto domus fabrice seu operum ecclesie, quam ipsi provisores nituntur applicare dicte Domui, domini Gobelin et Malabry deputati sunt ad prosequendum hujusmodi materiam et visitandum, vocatis Lagrippe

1. *Corr.* contente.

et aliis operariis, domos dicte Domus Dei circa eam existentes, que dicuntur apciores ad dilatandum receptacula pauperum, ut eas ad digitum et oculum possint ostendere dicti[s] commissariis regiis. (938.)

2046. D. 20 februarii. — Domini Gobelin et Malabry retulerunt visitasse in Domo Dei cum juratis operum ecclesie et Domini Parisiensis, et quod invenerunt locum spaciosum ad faciendum unam magnam aulam et majorem quam in domo operum ecclesie, de qua est questio, et eciam in alia parte ipsius Domus : super quo ordinatum est quod ipse[1] videant memoriale alias super hoc factum et prosequantur factum hujusmodi sicut fuit nuper avisatum. (940.)

2047. — Item ibidem ordinatum est quod domini Gobelin et Malabry, qui visitaverunt in Domo Dei, audiant illum de quo dominus decanus locutus est, quod eis ostendet ad oculum loca apciora, juxta magnam aulam ipsius Domus, versus Parvum-Pontem, ad faciendum unam magnam aulam ad recipiendum magnum numerum pauperum et majorem ultra modum quam posset fieri in domo operum ecclesie, de qua est questio. (940.)

*__2048__. D. 27 februarii. — Dominus Mesnager pro se et aliis dominis alias ad hoc commissis retulit quod ipsi visitaverunt domum habitacionis bursariorum collegii octodecim pauperum scolarium Domus Dei Parisiensis unacum domibus quas magister et fratres ac provisores laici ipsius Domus Dei volunt eisdem bursariis tradere et transportare pro et loco dicte domus eorum habitacionis, site juxta ecclesiam Sancti-Xristofori in Civitate, ad eosdem bursarios transferendum pro eorum futura habitacione in eisdem domibus, situatis in Universitate, supra vicum Sorbone, et quod, visitando domos predictas, invenerunt quod dicte domus, site in Universitate, sine comparacione utiliores et commodiores sunt dictis bursariis pro studendo quam domus in qua nunc habitant, in qua sunt solum septem camere, parve et obscure, cum parva salleta, que sunt in periculosa ruyna; in aliis vero domibus que eis offeruntur, est amplissima habitacio cum quatuordecim cameris spaciosis, estque locus aptus ad habitacionem scolarium, in quo dicti bursarii, tempore futuro, multum proficere poterunt; quare eisdem dominis deputatis visum est

---

1. *Corr.* ipsi.

util(l)e eosdem bursarios ibidem transferre debere et quod propter hoc capitulum, pro bono et utilitate(m) dictorum bursariorum et ut melius et commodius proficiant in studio, (capitulum) debet tractatum inter eosdem bursarios et dictos de Domo Dei habitum approbare et emologare sub certis bonis modificacionibus apponendis. Quibus auditis, ordinatum est quod ipsi domini deputati super hoc componant minutam litterarum super hoc fiendarum, ut cum matura deliberacione videri possint, ita quod dicti bursarii maneant sub presidio, protectione et auctoritate ecclesie Parisiensis ac domini decani, sicut ab antiquo fuerunt et sunt de presenti. (943.)

***2049.** D. 30 aprilis. — Ad relacionem dominorum Mesnager et Pelourde, pro se et aliis dominis alias per capitulum deputatis ad componendum minutam litterarum capituli super emologacione permutacionis facte inter procuratorem et bursarios collegii octodecim pauperum scolarium Domus Dei Parisiensis, ex una, et religiosos fratres et sorores ac provisores laicos Domus Dei Parisiensis, ex alia partibus, de domo seu cameris in quibus dicti bursarii residere solebant in quadam parva domo sita juxta ecclesiam Sancti-Cristofori in Civitate Parisiensi, ad quamdam aliam magnam domum et spaciosam, sitam Parisius, in Universitate Parisiensi, in vico des Poirées, prope vicum Sorbone, contiguam alteri domui eisdem bursariis spectanti, necnon super translacione dictorum bursariorum et eorum collegii de dicta parva domo seu cameris in Civitate ad dictam domum in Universitate(m) sitam, quam minutam hodie exhibuerunt in capitulo, asserentes illam fuisse et esse per eos compositam et diligenter inspectam ad honorem Dei, utilitatem maximam ipsorum pauperum scolarium et securitatem ecclesie ac dicte Domus Dei Parisiensis, eciam capitulo subjecte in spiritualibus et temporalibus, placuit dominis quod dicte littere capituli expediantur in forma dicte minute, tam pro dictis bursariis quam pro dicta Domo Dei, cum clausis et condicionibus in eadem minuta appositis. (LL 240, p. 23.)

2050. D. 19 maii. — Capitulum generale : inquisitum est a magistro et priorissa de statu et regimine Domus Dei in spiritualibus et temporalibus et signanter de caritativa administracione pauperum et si omnia bene se habebant; qui responderunt quod, gracia Dei, considerata temporis angustia, omnia bene se habebant; fuitque magistro et fratribus inter alia declaratum ad noticiam dominorum advenisse

quod ipsi plus debito cum secularibus bibendo, commedendo et alias conversabant, ex quo scandalizabantur ipsi fratres : eapropter prefati domini eisdem inhibuerunt ne a cetero habeant taliter conversari cum laicis et secularibus bibendo et commedendo, sed ipsi refectionem in refectorio simul cum capellanis et pueris ejusdem Domus acciperent, prout tenentur. (33.)

2051. D. 25 junii. — Domini Gallichier et Verjus continuati sunt provisores Domus Dei Parisiensis, et appositus est eis dominus Raguier loco domini penitenciarii. (61.)

2052. D. 28 decembris. — Capitulum generale. (177.)

1530.

2053. D. 21 januarii. — Dominus Gallichier retulit fecisse scrutinium fratrum et sororum Domus Dei Parisiensis, presente notario capituli, super recepcione quatuor filiarum ejusdem Domus Dei, anno preterito velatarum, ad faciendum vota religionis ipsius Domus, unacum una alia filia recipienda ad habitum ejusdem religionis ad annum probacionis, per quod scrutinium invenit easdem filias esse ydoneas et ad hoc recipiendas; propter quod ordinatum est quod veniant ad primum capitulum. (188.)

2054. D. 21 februarii. — Ordinatum est quod die dominica proxime ventura fiant processiones generales, et hoc precipue ad denunciandum quod indulgencie Domus Dei, que annis preteritis lucrari consueverant die festi Cathedre Sancti Petri, hoc anno et a cetero lucrabuntur in prima dominica Quadragesime; et ad deputandum et examinandum sacerdotes pro confessionibus benefactorum dicte Domus dicta die dominica audiendis, commissi sunt domini Gallichier, Raguier et Bertoul. (206.)

***2055**. D. 15 junii. — Quia relatum est quod in collegio octodecim pauperum scolarium, noviter translato de Civitate Parisiensi ad Universitatem, opus est visitacionis, informacionis et reformacionis statutorum et bursariorum ejusdem, quorum aliqui abutuntur privilegio bursarum suarum, ideo deputati sunt domini penitenciarius, Gontier et Bertoul ad dictum collegium visitandum, inquirendum et informandum de observacione statutorum et modo vivendi et studendi per dictos bursarios, statuta quoque, si opus sit pro bono et utilitate ipsius collegii et excercicio studii bursariorum, mutandum et ampliandum seu eisdem addendum, deffectuosos et rebelles ac abutantes privilegio bur-

sarum, eciam per suspensionem et privacionem a bursis ejusdem collegii, cohercendum et corrigendum, ceteraque alia neccessaria et opportuna fieri et ordinari, faciendum et ordinandum. (268.)

2056. D. 1 julii. — Provisores : penitenciarius, Gallichier et Verjus. (281.)

2057. D. 29 octobris. — De domo operum seu fabrice ecclesie ordinatum est quod expectabitur adventus domini nostri Regis ac domini Prepositi Parisiensis pro providendo, ut perficiatur de mandato Regis, qui prohibuit illius perfectionem. (366.)

2058. D. 28 decembris. — Capitulum generale : facta per penitenciarium collacione, dictum est quod clamor et querimonia usque ad ipsos dominos provisores venerat de malo regimine ipsorum religiosorum et religiosarum dicte Domus malaque administracione et indebita seu rigorosa tractacione pauperum infirmorum in eadem Domo Dei existencium, super quibus in brevi intendebant ipsi domini provisores inquisicionem diligentem facere et provisionem dare ad satisfaciendum clamorem populi et providendum saluti ipsarum sororum ac pauperum infirmorum; ideo moniti sunt omnes, quisque in suo statu, ut, si quid, tempore preterito, minus decenter et debite fecerint et egerint circa caritativam ministracionem pauperum, a cetero illud emendent et debitum suum faciant, pauperes infirmos caritative et diligenter tractando. (405.)

1531.

2059. D. 27 januarii. — Super requesta hodie facta in capitulo pro parte decani et capituli ecclesie Aurelianensis, ad finem quod eis communicarentur statuta et regula(s) religionis Domus Dei Parisiensis, ac quod eis accommodare(n)tur certum numerum[1] religiosorum et religiosarum ejusdem Domus Dei Parisiensis ad eos transferendum pro tempore in dictam Domum Dei Aurelianensem, offerentes totidem tradere de fratribus et sororibus Domus Dei predicte Aurelianensis introducendis in Domum Dei Parisiensem ad adiscendum ritum et regulas ejusdem Domus Dei Parisiensis, placuit dominis quod eisdem dominis decano et capitulo Aurelianensi ac provisoribus laicis tradatur copia collacionata statutorum et regule religionis Domus Dei; de alia vero parte dicte requeste, quo ad accommodacionem et translacionem aliquorum fratrum et aliquarum sororum Domus Dei Parisien-

1. *Corr.* certus numerus.

sis, que visa est dominis materia ardua, considerata temporis condicione et pauperum nunc in eadem Domo Dei Parisiensi degencium multitudine inconsueta, et ideo pronunc vix concedenda, attento precipue quod super nonnullis defectibus in eadem Domo Dei Parisiensi reformandis causa agitur, dictum est quod super hujusmodi parte requeste consulcius tractabitur inter dominos. (430.)

2060. D. 30 januarii. — Domini cantor, succentor et de Poncher deputati sunt ad conferendum cum domino Preposito Parisiensi de facto domus fabrice, ut obtineatur permissio eam perficiendi, attento quod illi de Domo Dei, qui eam petebant ad dilatandum ipsam Domum Dei, proposuerunt, ut dicitur, de alia parte versus Pervum[1]-Pontem dilatare. (432.)

2061. D. 13 februarii. — Placet dominis quod die dominica proxime ventura fiant processiones generales, et hoc specialiter ad publicandum indulgencias concessas benefactoribus Domus Dei et mutacionem diei qua lucrande sunt, a die festi Cathedre Sancti Petri ad primam dominicam quadragesime; et ad providendum de confessoribus, deputati sunt domini penitenciarius, Pelourde et Bertoul. Placuit eciam quod fiat pulsacio campanarum ecclesie parve turris, non tamen ita continenter sicut consuetum est; sed injungetur pulsatori, sub pena emende, ne faciat pulsacionem nisi de hora ad horam, que durabit per dimidium quartum hore solum. (443.)

2062. D. 11 marcii. — Domini decanus et penitenciarius evocabunt ad se magistrum Domus Dei et sibi remonstrabunt defectum qui quothidie committitur in ministracione panis pro pauperibus quibus cothidie lavantur pedes in officio Mandeti ecclesie, eo quod non ministratur per illos de Domo Dei in sufficienti porcione, prout consuetum est, ut ipse magister super hoc provideat erga illos qui onus habent ministrandi porciones dicti panis. (466.)

2063. D. 15 maii. — Dominus Brachet commissus est, et cum eo notarius, ad interessendum consilio Ville die crastina, hora secunda post meridiem, congregando ad deliberandum super articulis pro parte provisorum laicorum Domus Dei Parisiensis, de quibus tradiderunt duplum quod accepit dictus dominus Brachet. (500.)

---

1. *Corr.* Parvum.

2064. D. 31 maii. — Capitulum generale : inquisitum est de regimine fratrum, sororum et filiarum albarum, et an pauperes caritative et diligenter tractarentur in dicta Domo : cui responsum est quod omnia, secundum condicionem temporis et magnam multitudinem pauperum, bene se habebant, et respectu sororum et filiarum, si aliqui fuerunt defectus aut inobediencie, punicio facta est. Religiosis per dominos remonstratum est quod per aliquos dominos Ville, bonum et utilitatem Domus Dei zelantes, instructi fuerant de multis que contra bonum Domus Dei et ejus utilitatem ac servicium pauperum fiebant per religiosos et sorores ejusdem Domus, ex quibus multa mala et scandala eveniebant; et, ipsis requirentibus ut eis declarentur, si que essent, ut corrigerentur, primo declaratum est eis de magistro qui ultra modum et nimis faciliter permittebat sorores et fratres Domum ipsam exire et ad loca plurima, causa nimie et insolite recreacionis se transferre; item, ex eo quod minus debite et regulariter puniebat deffectus et insolencias sororum et filiarum; item, quod permittebat eas esse proprietarias, apud eas retinentes peccunias; item, quod permittebat inter sorores et filias nonnullas mulieres ancillas que aliquando substanciam pauperum aufferebant et extra Domum deportabant, in maximum damnum et jacturam pauperum. De quibus omnibus moniti sunt omnes, magister, priorissa, fratres et sorores, ut super hoc de parte sua provideant et a modo talia non permittant, et in ceteris se habeant ad honorem Dei, salutem et utilitatem pauperum et remedium animarum suarum. (512.)

2065. D. 5 junii. — Committuntur domini decanus, cancellarius, Pelourde, Verjus, Brachet et Clutin ad prosequendum factum domus operum fabrice ecclesie Parisiensis erga dominos Admiraldum Francie, archiepiscopum Bituricensem et alios dominos de Consilio domini nostri Regis de quibus bonum eis videbitur, contra provisores Domus Dei, qui nituntur ipsam habere ad dilatandum Domum Dei et de hoc solicitant dictum dominum nostrum Regem. (516.)

2066. D. 26 junii. — Provisores : penitenciarius, Gallicher et Verjus. (534.)

2067. D. 7 julii. — Recitata suplicacione domini episcopi Meldensis per dominum Verjus, alterum provisorum Domus Dei Parisiensis, pro se et aliis dominis provisoribus ejusdem Domus Dei, facta ad finem quod placeret dominis superioribus prefate Domus Dei permittere quod alique sorores religiose et filie ipsius Domus possint se transferre ad Domum Dei ville Meldensis causa instruendi mulieres seu religiosas prefate Domus Dei Meldensis

in servicio pauperum, et quod eciam alique ex dicta Domo Dei Meldensi possint se transferre cum obediencia ad Domum Dei Parisiensem gracia cognoscendi modum et ritum faciendi in eadem Domo Dei Parisiensi circa servicium pauperum ejusdem, super quo habita deliberacione, placuit dominis quod alique ex sororibus et filiabus Domus Dei Parisiensis transferentur ad dictam Domum Dei Meldensem, ex causa predicta, eligende per dominos provisores ejusdem Domus Dei Parisiensis, et pro aliquo brevi tempore, per eosdem dominos provisores ordinando, et similiter quod in Domo Dei Parisiensi recipiantur tot sorores Domus Dei Meldensis quot mittentur ibidem de dicta Domo Dei Parisiensi, et quod fiant eisdem sororibus mittendis littere obediencie pro tempore taxando per dictos dominos provisores. (547.)

2068. D. 14 julii. — Quia priorissa et religiose sorores et filie albe Domus Dei conqueruntur ex quo[1] permissum est quod alique earum transferantur pro aliquo tempore ad Domum Dei Meldensem, et nunc per eorum[2] requestam petunt hoc nullo modo permitti per dominos, licet alias fuerit relatum in capitulo quod in hoc consenciebant, hiis de causis deputati sunt domini penitenciarius, Mesnager et Mouton ad peramplius inquirendum de voluntate dictarum sororum et filiarum, et referendum. (563.)

2069. D. 19 julii. — Visis litteris missivis domini nostri Regis per quas, ad prosecucionem domini episcopi Meldensis, mandat et expresse injungit dominis quod permittant aliquas religiosas et filias albas Domus Dei Parisiensis transferri in domum hospitalis Meldensis, visis eciam litteris dicti Domini Meldensis de hac materia mencionem facientibus, quia relatum est quod dicte religiose nolunt transportari, sed recusant in hoc consentire, commissi et deputati sunt domini penitenciarius, Mesnager, Mouton, Verjus et Pelourde ad super hoc providendum easdemque religiosas et filias audiendum, monendum et cetera faciendum que erunt facienda, juxta illud quod jam super hoc ordinatum est. (567.)

2070. D. 14 novembris. — Mouton electus provisor loco defuncti Marcialis Gallichier. (658.)

2071. — Inquirat dominus Mouton a magistro Petro Fevrier, procuratore ecclesie in Parlamento, de statu processus Domus

---

1. *Corr.* ex eo quod.
2. *Corr.* earum.

Dei ad causam compotorum ejusdem Domus ex parte capituli redditorum, et ipsum Fevrier solic[itet] de procedendo ulterius. (658.)

2072. D. 11 decembris. — Ex parte commissorum per modum provisionis ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis extitit porrecta dominis requesta, signis eorumdem commissorum manualibus signata, cujus tenor sequitur :

A mess[rs] les doyen, chanoines et chappitre de l'eglise de Paris.

Suplient humblement les commis au gouvernement de l'Ostel-Dieu de Paris, comme ainsi soit que led. Hostel ait acoustumé de faire publier chascun an les pardons d'icellui la vigille et jour de Noël, et que led. jour de Noël soit prochain, auquel convient publier lesd. pardons, ce que lesd. suplians ne doibvent faire au moyen du danger de peste qui est encore oud. Hostel-Dieu et pour les inconveniens qui en pourroient avenir, ce consideré, il vous plaise permettre ausd. suplians de faire assoir en vostre eglise ung ou deux troncs, en telz lieux que aviserez pour le mieulx, et parail-lement ordonner certaines chappelles que visiteront ceulx qui vouldront gaigner lesd. pardons, et vous ferez bien.

Signatum : Briçonnet. De Neufville. De Marle. Le Lieur. Seguier. Hennequin. Anthoulliet.

Super qua requesta habita deliberacione, placuit dominis, intuitu pauperum in magno numero nunc existencium in dicta Domo Dei, et ut eisdem succurratur ex elemosinis Xristi fidelium, quod magister et fratres ac dicti commissi ad eorum opcionem capiant capellam seu ecclesiam Sancti-Johannis-Rotundi et ecclesiam Sancte-Genovefe in Vico-Novo Nostre-Domine aut altare Sancti-Xristofori in ecclesia Parisiensi, et ibidem ponant truncos ad recipiendum elemosinas, aut alibi juxta januas ecclesie, prout commodius et utilius viderint faciendum, et ad super hoc communicandum cum eisdem deputatus est dominus penitenciarius, qui super hoc recuperabit ab eisdem commissis litteras permissionis eis facte coram duobus notariis Casteleti. (682.)

2073. — Placuit eciam dominis quod ipsi commissi poni faciant in Paraviso ecclesie lapides de quibus volunt edificare pro augmentacione dicte Domus, cum condicione quod diebus Jovis Sancta et vigilie Nativitatis Beate Marie Virginis tenebuntur vacuare dictos lapides. (682.)

1532.

2074. D. 5 februarii. — Placuit dominis quod die dominica proxime ventura, favore pauperum Domus Dei Parisiensis, fiant processiones generales per circuitum Civitatis, redeundo ad ecclesiam Parisiensem, ad publicandas indulgencias concessas Xristi fidelibus visitantibus dictam Domum Dei et pauperes ejusdem et elemosinas eisdem facientibus, et quod die assignata ad dictas indulgencias consequendas fiat pulsacio campanarum ecclesie cum moderamine et non tam sepe sicut annis preteritis; et ad providendum de certo numero bonorum virorum ecclesiasticorum pro confessionibus Xristi fidelium audiendis, deputati sunt domini penitenciarius et Bertoul, doctores theologi, provisores ejusdem Domus Dei. (715.)

2075. D. 26 junii. — Provisores : penitenciarius, Verjus et Bertoul. (810.)

2076. D. 20 novembris. — Datus est habitus Claudio Stine, Johanni Clement et Petro Bernart, clericis, pueris chori. (940.)

2077. — Facta iterum relacione per dominum penitenciarium, alterum provisorum Domus Dei Parisiensis, de inquisicione seu scrutinio per eum et dominum Verjus, eciam provisorem ejusdem Domus Dei, facto a religiosis, priorissa et sororibus dicte Domus pro uno magistro in eadem Domo instituendo, loco defuncti fratris Guillermi Stinne, et quod invenerunt fratrem Johannem Petit, antiquiorem religiosum ipsius Domus, esse capaciorem, sed quod ipse dominus penitenciarius faciebat difficultatem de eo quia erat beneficiatus curatus, attamen, considerata temporis presentis condicione, domini ipsum fratrem Johannem Petit commiserunt per modum provisionis et quousque aliter fuerit per capitulum ordinatum seu provisum, ad faciendum officium magistri dicte Domus Dei, qui juravit fideliter se habere in hujusmodi commissione et illud officium sub directione dominorum provisorum debite excercere. (940.)

1533.

2078. D. 17 februarii. — Fiant die dominica proxime ventura processiones generales pro indulgenciis Domus Dei; et ad providendum de confessoribus, deputati sunt penitenciarius, Bertoul, Boliaci, Masurier et Ricardi, doctores theologi. (1004.)

2079. D. 28 februarii. — Ordinatum est quod domini fabricatores ecclesie provideant ut domus operum fabrice perficiatur prout avisabunt cum magistro operum. (1010.)

2080. D. 4 junii. — Capitulum generale : inquisitum est a magistro, priorissa et suppriorissa de statu Domus Dei, tam in spiritualibus quam temporalibus, et precipue si omnia circa servicium et administracionem pauperum in eadem Domo pro tempore degencium, debite et ordinate ministrarentur, tam per provisores laicos quam per sorores et filias ejusdem Domus, et an in omnibus et per omnes obediencia observaretur circa officium et servicium pauperum infirmorum ; qui dixerunt quod, gracia Dei, omnia bene se habebant ministrabaturque pauperibus infirmis caritative, prout melius fieri poterat, licet pitancia pauperum tenuis esset, propter rerum caristiam et pauperum multitudinem, indiguerantque et adhuc indigebant ligno combustili, sed in brevi sperabant habere provisionem : nam provisores laici nemora que vendiderant auctoritate justicie, retraxerant, que scidi et spoliari fecerant, ex quibus optatam provisionem expectabant ; fueruntque moniti omnes tam magister et fratres quam priorissa et sorores ac filie ut diligenter, honeste et debite se haberent, perseveranter precipue circa officium et administracionem neccessitatum pauperum, pro quibus in eadem Domo et religione vocati erant, ad Dei laudem et honorem, pauperum sublevamen et animarum omnium salutem. (LL 242, p. 35.)

2081. D. 26 junii. — Domini penitenciarius et Verjus continuati sunt provisores, et, loco domini Bertoul qui propter lecturam et predicacionem non valet circa hoc vacare, electus est dominus Boliaci. (50.)

2082. D. 27 octobris. — Facta querimonia de processibus ecclesie, illis precipue qui sunt de importencia, qui non prosequuntur, domini Anthonius du Vivier et le Roux commissi sunt ad prosequendum et solicitandum processum motum in Parlamento contra provisores laicos Domus Dei Parisiensis pro compotis ipsius Domus redditis ex parte capituli, ad finem saltem recuperandi mille scuta per capitulum eis tradita per modum provisionis, antequam dicta compota fuissent reddita, unacum misiis et expensis propter hoc ex parte capituli factis. (133.)

2083. D. 24 decembris. — Domini succentor et Malabry commissi sunt ad interessendum auditioni et examinationi compotorum receptoris Domus Dei Parisiensis. (176.)

2084. D. 28 decembris. — Capitulum generale : inquisitum est de statu Domus Dei, et si essent aliqui defectus corrigendi ; religiosi

dixerunt quod, gracia Dei, omnia recte se habebant quo ad ipsos et religiosas; sed conquesti sunt de porcionibus pauperum que nimis tenue ministrabantur et aliquando in numero non sufficienti, ita quod sepe deficiebant octoginta, quandoque sexaginta porciones, adeo quod capitanee aularum, que habent illas ministrare, coguntur eas dividere, licet tenues sint et parve quantitatis; super quo audito dispensatore dicte Domus, dixit quod dispensat ea que sibi traduntur, prout erat consuetum, secundum numerum pauperum, et facit octoginta porciones in uno mutone, juxta consuetudinem; respectu vero dierum piscium, sibi traduntur pro septimana XXIIII^or franci, de quibus comparat ova et pisces pro tribus diebus piscium, qualibet septimana, prout melius potest. Similiter dicte sorores conqueste sunt de ligno combustili, de quo Domus non est garnita, per incuriam provisorum laicorum seu eorum receptorum, qui vendunt nemora Domus prout volunt, de quibus Domus consueverat muniri, et emunt ligna ad batellos quothidie, et de pluribus aliis conqueruntur non sibi ministratis, precipue pro pauperibus gravi infirmitate laborantibus. Quibus auditis, preceptum est magistro ipsius Domus ut ipse tradat ipsis dominis scripto omnia predicta et alia de quibus conqueruntur, ad de eisdem conferendum cum provisoribus laicis ut super hiis provideant, fueruntque moniti dicti religiosi et religiose ut habeant tractare pauperes caritative et diligenter et tam corporaliter quam spiritualiter, pro posse suo. (177.)

2085. D. 31 decembris. — Ad primum capitulum recipientur ad vota religiosi et religiose de quibus penitenciarius pro se et aliis provisoribus fecerunt racionem, qui et que alias receperunt habitum ad annum probacionis, diu est preteritum, et similiter tres filie albe velabuntur. (178.)

2086. — Provideant domini provisores Domus Dei erga provisores laicos super defectibus que[1] retulerunt circa ministracionem porcionum pauperum et aliorum defectuum[2]. (178.)

1534.

2087. D. 1 januarii. — Circa horam septimam de mane, venerabilis dominus magister Jacobus Merlin, sacre pagine professor, canonicus et penitenciarius Parisiensis, ex commissione sibi per dominos decanum et capitulum Parisiense data juxta privilegium apostolicum eisdem dominis concessum, accepta a vicariis reve-

1. *Corr.* quos.
2. *Corr.* alios defectus.

rendi patris domini episcopi Parisiensis aqua Gregoriana, ecclesiam seu capellam Domus Dei Parisiensis, die hesterna per quosdam homines qui ibidem, ante crucifexum extra chorum ejusdem ecclesie seu capelle, rixam et mesleyam fecerant cum magna sanguinis effusione, pollutam, servatis solemnitatibus in talibus assuetis, reconsiliavit, presentibus magistro et fratribus ac aliis viris ecclesiasticis ejusdem Domus Dei. (179.)

2088. D. 2 januarii. — Fratres Claudius Stinne, Johannes Clement, Petrus Benard emiserunt vota; Perreta l'Oiselle fecit professionem; Margarite Coulon, Colete Labrete et Katherine la Moynesse, filiabus albis, datus est habitus religionis ad annum probacionis. (179.)

2089. D. 9 februarii. — Fiant die dominica proxime ventura processiones generales per circuitum Civitatis, redeundo ad ecclesiam Parisiensem ad missam celebrandam, et in sermone fiat publicatio indulgenciarum Domus Dei Parisiensis, que lucrabuntur die dominica prima quadragesime, qua die fiet pulsatio campanarum, more solito; et, ad providendum de confessoribus, deputati sunt domini penitenciarius, Bartoul, Boliaci, Masurier et Ricardi, doctores theologi. (206.)

2090. D. 20 februarii. — Quia relatum est quod Mercatores deputati ad regimen temporalitatis Domus Dei Parisiensis committunt officia dicte Domus que consueverunt excerceri per religiosos ipsius Domus, nonnullis laicis et mecanicis qui eisdem Mercatoribus servierunt, et alias novitates indebitas faciunt preter facultatem eis commissam per modum provisionis, ordinatum est quod domini provisores ejusdem Domus de premissis fieri faciant informaciones, ut possit haberi provisio in curia Parlamenti ad prohibendum eosdem Mercatores ne talia faciant, quia ex hoc possent evenire multa damna dicte Domui. (213.)

2091. D. 28 februarii. — Fratres Claudius Stinne, Johannes Clement et Petrus Bernard, clerici, promoti ad acolytatum ceterosque ordines minores. (216.)

2092. D. 3 marcii. — Provideant domini fabricatores ecclesie circa modum a modo faciendi pulsacionem pro indulgenciis Domus Dei ut non tam frequenter fiat pulsacio campanarum, ex qua tam frequenti pulsacione plura damna eveniunt in campanis et eorum instrumentis et municionibus, in prejudicium fabrice ac Domini Parisiensis, qui tenetur de pena refectionis. (219.)

2093. D. 24 marcii. — Relato per dominum penitenciarium quod provisores laici Domus Dei Parisiensis quasdam fecerunt novitates in eadem Domo Dei, capiendo claves officinarum ipsius Domus, quas religiosi ipsius Domus habere consueverant, officia sua excercendo, et alia fecerunt contra statuta religionis ipsius Domus, ordinatum est quod domini provisores ex parte capituli deputati super hoc provideant per consilium, expensis ecclesie, ad obviandum talibus novitatibus. (231.)

2094. D. 26 marcii. — Quo ad interprisias per provisores laicos Domus Dei Parisiensis facta[s] in dicta Domo, removendo religiosos ejusdem Domus ab officiis suis, que ab omni tempore consueverunt excercere sine aliquibus vadiis, et loco eorum ponendo juvenes laicos habentes vadia, in prejudicium ipsorum religiosorum ac dicte Domus damnum maximum, ordinatum est quod provideatur prout domini provisores per capitulum deputati avisabunt. (233.)

2095. D. 28 marcii. — Quia relatum est quod provisores laici Domus Dei tradiderunt hodie requestam in Parlamento contra magistrum et religiosos ipsius Domus, que tangit factum auctoritatis capituli quo ad dictos religiosos, et est questio de officiis ipsius Domus Dei, ordinatum est quod domini penitenciarius, Verjus et Mouton, provisores ipsius Domus, et dominus Mesnager cum eis super hoc provideant et conferant cum consilio tam ecclesie quam dictorum religiosorum, ut die lune, ad hoc assignata, placitetur materia. (234.)

2096. D. 30 marcii. — Quia relatum est, quo ad questionem que oritur inter magistrum et fratres Domus Dei Parisiensis et burgenses deputatos ad regimen temporalis dicte Domus Dei racione officiorum pannetarii, dispensatoris coquine et celerarii, que consueverunt fieri per religiosos ejusdem Domus Dei, in quibus officiis dicti burgenses volunt nunc instituere personas seculares, quod, ex auditu dominorum presidencium curie Parlamenti, bonum esset quod domini de capitulo convenirent graciose cum eisdem burgensibus deputatis, ad concordiam faciendam super hujusmodi questione absque placitando : hac de causa commissi sunt domini cantor, archidiaconus Parisiensis, Brachet et Baudry unacum dominis penitenciario, Verjus et Bertoul, provisoribus dicte Domus Dei, ad super hoc conveniendum cum eisdem burgensibus et tractandum de modo componendi et accordandi

hujusmodi questionem absque placitando eam in Curia, et hoc quamcicius fieri poterit. (236.)

2097. D. 4 aprilis. — Fratres Claudius Stine, Johannes Clement et Petrus Bernard ad acolytatum ceterosque minores ordines promoti. (238.)

2098. D. 13 aprilis. — Relacione facta per dominos cantorem, penitenciarium, Mesnager, Brachet et alios deputatos ad communicandum cum provisoribus laicis et gubernatoribus temporalis Domus Dei Parisiensis super questione orta inter ipsos gubernatores ac magistrum et religiosos ejusdem Domus Dei racione institucionis unius pannetarii in eadem Domo, que institucio[1] quelibet ipsarum parcium dicebat ad se spectare, et quod, auditis racionibus hincinde super hoc allegatis, conventum est per dominos deputatos cum eisdem gubernatoribus, sub beneplacito dominorum capituli, in modum quem ipsi domini deputati verbo retulerunt et quem domini ratum et gratum habuerunt, et est ordinatum quod dicti domini deputati modum faciendi hujusmodi ponant scripto ad illum registrandum pro tempore futuro.

Fuit eciam ordinatum quod domini provisores dicte Domus Dei per capitulum deputati diligenter provideant pluribus defectibus hic recitatis qui fiunt in dicta Domo per religiosos et sorores, abutando officiis suis, tam pro religiosis qui obtinent beneficia, quam eciam pro ipsis et sororibus proprium habentibus et retinentibus, et eciam in recepcione filiarum noviciarum et aliis pluribus, ut super hiis fiant statuta et ordinaciones a modo observandas[2] in eadem Domo, pro honestate religionis et utilitate Domus et pauperum, et referant per eos avisata. (240.)

2099. D. 8 maii. — Quia honorabiles viri Jheronimus de Merle et alii duo ex commissis per modum provisionis ad administracionem rerum temporalium Domus Dei Parisiensis per curiam Parlamenti hic declaraverunt quod ipsi et eorum socii, administratores ipsius Domus Dei, non possunt intertenere conventionem per eos cum provisoribus et aliis deputatis ex parte capituli, ad causam officii pannetarie ejusdem Domus, habitam, salvis eorum juramentis, juxta conclusionem capituli, eis scripto traditam : ordinatum est quod domini penitenciarius, Brachet et Bau-

---

1. *Corr.* quam institucionem.
2. *Corr.* observande.

dry iterum conferant cum eis et sciant peramplius causas pro quibus modo resiliunt nec volunt tenere id quod cum eis fuit accordatum in hujusmodi materia, et referant ad primum capitulum, conclusione capituli in suo robore manente. (258.)

2100. D. 27 maii. — Capitulum generale : inquisitum est de statu et regimine dicte Domus et si omnia, maxime circa administracionem pauperum infirmorum, recte se haberent : cui quidem interrogationi responderunt religiosi quod, gracia Dei, modo non habebant tantam multitudinem pauperum sicut solebant habere, et quod facilius ministrabant pauperibus in Domo existentibus neccessaria quam perantea faciebant, de hiis que eis tradebantur; de statu autem religiosorum et religiosarum ac filiarum serviencium, omnia, gracia Dei, rite habebantur. Et quia questionem fecerunt de aliquibus filiabus recipiendis ad habitum religionis ejusdem Domus loco sororum que decesserant, fuit eis inhibitum ne a cetero recipiant aliquos pueros chori nec filias pro serviendo in habitu albo absque scitu et licencia capituli seu dominorum provisorum ejusdem Domus Dei per capitulum deputatorum, et fuerunt monite sorores et filie de diligenter et caritative tractando pauperes infirmos. (276.)

2101. D. 30 maii. — Fratres Claudius Stine, Johannes Clement et Petrus Bernard ad subdiaconatum promoti. (278.)

2102. D. 17 junii. — Domini penitenciarius, Verjus et Brachet commissi sunt ad comparendum coram domino Primo Presidente pro facto Domus Dei, ad causam pannetarii ejusdem Domus, contra Mercatores provisores laicos ejusdem Domus Dei et ibidem conveniendum de hujusmodi officio cum eisdem provisoribus, interveniente ipso domino Primo Presidente, qui de gracia sua obtulit eos audire hincinde et pacificare, si possit, questionem inter eosdem provisores et capitulum ortam, eciam racione jurisdictionis temporalis dicte Domus Dei. (291.)

2103. D. 12 augusti. — Non placuit dominis passare appunctuamentum cum provisoribus laicis Domus Dei Parisiensis juxta minutam per eos traditam et hic lectam, et ordinatum est quod domini penitenciarius et Verjus, provisores dicte Domus Dei, provideant de memorialibus tradendis pro placitando materiam in Parlamento, quamprimum audiencia haberi poterit. (342.)

2104. D. 14 augusti. — Provideant domini penitenciarius et Verjus ut fiant memorialia ad placitandum die lune proxima in Parlamento contra provisores laicos Domus Dei Parisiensis. (343.)

2105. D. 19 septembris. — Fratres Claudius Styne, Johannes Clement et Petrus Bernard ad diaconatum promoti. (374.)

2106. D. 20 novembris. — Provideant domini penitenciarius, provisor Domus Dei, du Brueil, solicitator processuum in Parlamento, et Baudry productioni faciende ex parte capituli contra provisores Domus Dei predicte in causa ultimo placitata, in qua agitur de officiariis ipsius Domus instituendis, et conferant super hoc cum Fevrier, procuratore ecclesie. (418.)

2107. D. 19 decembris. — Fratres Claudius Stine, Johannes Clement et Petrus Bernard ad presbyteratum promoti. (434.)

2108. D. 28 decembris. — Capitulum generale : cum religiose conqueste sunt de diminucione porcionum pauperum et de numero earum, sicut in ultima visitacione seu capitulo generali, provisores jusserunt afferri de hujusmodi porcionibus ac de pane et vino; quibus visis, judicaverunt porciones nimis tenues, panem vero et vinum invenerunt competentia; deinde fuerunt interrogati si sint aliqui defectus inobediencie et insolencie religiosorum et sororum seu eciam filiarum : qui dixerunt quod, quando adveniunt aliqui defectus de quibus non est opus consulere provisores, illos corrigunt in eorum capitulis ordinariis, que tenent singulis diebus veneris, legendo eorum regulam. Hiis auditis, fuerunt moniti omnes de bono in melius se habendo et precipue circa administracionem et regimen pauperum, eos caritative et diligenter tractando et consolando verbis pacificis; fuit eciam eis inhibitum ne sint proprietarii, retinendo aliqua bona ipsius Domus, nisi sibi neccessaria, ac fuit eis injunctum ut ipsi ponant scripto et veraciter omnia que habent et possident tam in vestimentis quam aliis rebus quibuscumque, nichil celando, et hujusmodi declaracionem tradant magistro, qui de ipsis faciet librum, sicut consuetum est fieri. (436.)

1535.

2109. D. 8 januarii. — Audito domino archidiacono Parisiensi super hiis que retulit a Preposito Mercatorum et scabinorum[1] ville Parisiensis audivisse de facto Domus Dei Parisiensis et quomodo provisores laici dicte Domus volunt se exonerare, se conquerentes de dominis capituli Parisiensis qui, ut dicunt, eos impediunt in eorum administracione temporalis ipsius Domus, racione officii pannetarii ipsius Domus Dei, conclusum est quod

1. *Corr.* scabinis.

appunctuetur graciose hujusmodi questio cum ipsis provisoribus, absque placitando, et quod permittatur eis ut possint pronunc instituere unum pannetarium quem voluerint, non obstante quod consueverit excerceri per unum de religiosis fratribus ejusdem Domus, attento quod pronunc nullus religiosus est aptus et capax in eadem Domo pro faciendo dictum officium; et deputati sunt domini archidiaconus Parisiensis, penitenciarius et Bartoul ad super hoc conveniendum et tractandum cum eisdem provisoribus laicis prout melius poterunt. (440.)

2110. D. 11 januarii. — Facta relacione per dominum penitenciarium, alterum provisorum Domus Dei Parisiensis, de hiis que ipse et domini archidiaconus Parisiensis et Bertoul, ad hoc commissi, prolocuti fuerunt cum provisoribus laicis Domus Dei Parisiensis per curiam Parlamenti deputatis, ad pacificandam questionem que orta est inter capitulum ac magistrum et religiosos dicte Domus Dei, ex una, et ipsos provisores laicos, ex alia [partibus], racione institucionis pannetarii et aliorum officiariorum dicte Domus Dei officia temporalia ejusdem Domus excercencium : domini archidiaconus Parisiensis, penitenciarius, Verjus et Bertoul, provisores dicte Domus Dei per capitulum deputati, commissi fuerunt ad nomine capituli conveniendum, accordandum et appunctuandum cum eisdem provisoribus laicis super modo instituendi dictum pannetarium et alios officiarios temporales dicte Domus, si opus sit, necnon ad providendum reformacioni et statui ipsius Domus Dei ac magistri, religiosorum, priorisse, suppriorisse ac sororum ejusdem Domus Dei, cum omnimoda potestate et auctoritate inquirendi, informandi, corrigendi, instituendi et destituendi ipsos magistrum, priorissam et ceteras personas, religiosos et religiosas ipsius Domus Dei, prout et quemadmodum eis videbitur faciendum, ut vota sua et statuta sue religionis et cetera per eos ordinanda pro observancia religionis ipsius Domus Dei habeant observare integre, et ut status spiritualitatis et temporalitatis ipsius Domus debite reformetur, ad laudem et honorem Dei, salutem fratrum et sororum ac aliarum personarum ipsius Domus Dei ac bonum et utilitatem pauperum in eadem Domo Dei pro tempore existencium. (442.)

2111. D. 1 februarii. — Processiones generales et campanarum pulsatio ordinantur pro indulgenciis Domus Dei; de confessoribus providebunt provisores. (455.)

2112. D. 5 februarii. — Ex parte supremi domini nostri Regis, per hostiarium Domus sue presentate fuerunt littere missive ejusdem domini nostri Regis, formam que sequitur continentes :

De par le Roy.

Trés chiers et bien amez, nous avons esté advertiz du bon vouloir et affection que avez à la conduite et gouvernement du spirituel de la Maison-Dieu de ceste nostre bonne ville de Paris; et, pour donner ordre de vostre part aux faultes qui se sont trouvées et trouvent à present par la negligence et petite conduite des religieux et religieuses qui en ont eu et ont la charge, avez commis et deputez quatre bons personnaiges d'entre vous, entre lesquelz nostre amé et feal conseiller et president és Enquestes de nostre court de Parlement, maistre André Verjus, est l'un desd. commis, lequel, attendu qu'il est ordinairement empesché au faict de son office en nostred. Court, ne pourroit bonnement vacquer ne entendre au faict de lad. reformacion, où il est requis neccessairement et à toute diligence pourveoir pour le bien et prouffit de lad. Maison, pensement et nourriture des pauvres qui y sourviennent chascun jour :

A ceste cause, nous, qui sommes protecteurs de lad. Maison-Dieu, et desirons le bien et augmentacion d'icelle, et que lesd. pauvres qui y sourviennent soient pensez, traictez et nourriz le mieulx que faire se pourra, vous prions, voulons et mandons que vous ordonnez aux troys d'entre vous commis et deputez avec led. president Verjus qu'ilz aient à vacquer et entendre diligemment, toutes choses laissées, sans perdre heure ne jour, à lad. refformacion, ainsi qu'ilz verront et cognoistront estre neccessaire, non obstant que led. president Verjust soit nommé par vous avec eulx, vous priant sur tant que desirez faire service à Dieu, et à nous chose agreable, n'y vouloir faire faulte; car nous voulons savoir et entendre la provision qui y aura esté donnée par vosd. depputez, pource que sommes deuement informez du pauvre gouvernement qui a esté et est en lad. Maison par lesd. religieux et religieuses, mesmement par le religieux que avez commis maistre depuis le trespas du dernier decedé.

Donné à Paris, le premier jour de fevrier mil v^c^ xxxiiii.

(Signé :) Françoys — et — Breton.

Et a dorso scribuntur hec :

A noz trés chiers et bien amez les doyen, chanoines et chappitre de l'eglise de Paris.

Quibus litteris visis et lectis in presencia dictorum dominorum archidiaconi Parisiensis, penitenciarii et Bartoul, ex deliberacionibus dominorum injunctum est eisdem deputatis ut, juxta voluntatem et exhortacionem dicti domini nostri Regis, habeant intendere diligenter et sequendo eorum commissionem, circa reformacionem prefate Domus Dei et personarum ejusdem, tam religiosorum quam religiosarum et aliarum personarum ipsius Domus Dei, ita quod in brevi prefatus dominus noster Rex valeat super hoc ex parte capituli aut ipsorum dominorum deputatorum certificari de hiis que per eos acta fuerint. (457.)

2113. D. 4 marcii. — Suplicacio fratri[s] Johannis Parvi, magistri Domus Dei, qua petit exonerari ab officio magistri, hodie per eum porrecta, remissa est et tradita dominis archidiacono Parisiensi et penitenciario, commissis pro reformacione dicte Domus Dei, ut provideant super eadem. (471.)

2114. D. 19 maii. — Capitulum generale : sorores capitanee conqueste sunt de exigua ministracione neccessariorum pro pauperibus in cibo et potu; verum eis remonstratum est quod inobediencia fratrum erga magistrum et sororum erga priorissam ad aures usque dominorum pervenit; hiis actis, dictum est eis quod, quo ad administracionem neccessariam pro pauperibus et aliis dicte Domus, verbum haberent cum negociatoribus ipsius Domus, temporale ejusdem ministrantibus, ut provideant prout debent et tenentur; quo vero ad inobedienciam fratrum et sororum, moniti sunt omnes, tam religiosi quam sorores, ut ipsi, videlicet religiosi magistro, sorores priorisse diligenter obediant, sine murmuracione aliqua, et preceptum est magistro et priorisse ut habeant notare inobedientes fratres et sorores ut eiciantur si non resipuerint; finaliter monite fuerunt sorores ut pauperibus infirmis diligenter et caritative serviant, eis ministrando graciose et affectuose. (518.)

2115. D. 25 junii. — Provisores : penitenciarius, Verjus et Bertoul. (550.)

2116. D. 2 julii. — Recitato per dominum archidiaconum Parisiensem scandalo ipsi domino archidiacono et dominis penitenciario et Bertoul, vicariis per capitulum deputatis super reformacione Domus Dei Parisiensis, per religiosas ejusdem Domus,

dum, insequendo eorum sentenciam, mitterent unam de sororibus ejusdem Domus in carcerem sororum ejusdem, facto in dicta Domo cum magno clamore : peciit ipse dominus archidiaconus, attenta inobediencia eisdem dominis deputatis exhibita, per dominos exonerari ab hujusmodi onere, juncto quod ab illo die quamplura audivit de malo et scandaloso regimine religiosorum et sororum ipsius Domus, que horrebat referre; quibus auditis, continuati sunt ipsi domini deputati in sua commissione et vicariatu capituli cum omnimoda potestate et tali quam capitulum potest eis attribuere, et deprecati sunt ut habeant continuare, et capitulum ratum et gratum habebit et deffendet totum id et quitquid per eos in hujusmodi negocio actum fuerit. (559.)

2117. D. 12 julii. — Magister Petrus Lourceau, presbiter, procurator litteratorie fundatus et nomine procuratorio fratris Johannis Petit, presbiteri, religiosi et nuper magistri Domus Dei Parisiensis, appellantis a dominis archidiacono Parisiensi, penitenciario et Bertoul, canonicis Parisiensibus, vicariis et commissariis capituli Parisiensis super facto reformacionis Domus Dei predicte, peciit a dominis capitulantibus, tamquam superioribus in hac parte, judices sibi dari ad cognoscendum, nomine capituli, de hujusmodi sua appellacione; et tradidit scripto nomina novem judicum, de quibus petebat sibi provideri de duobus, per dominos eligendis, videlicet prioris Celestinorum, prioris Jacobitarum, prioris Augustinorum necnon dominorum Verjus et Gontier, Delabarde, abbatis Sancte-Genovefe, prioris Sancti-Martini de Campis et prioris collegii Majoris-Monasterii; et exhibuit suam appellacionem, coram notario et testibus interpositam, cum instrumento super apostolis per eum petitis et habitis refutatoriis a prefatis dominis commissariis capituli confecto : quibus visis, hujusmodi materia remissa est ad diem veneris proxime venturam, et interim videbitur commissio seu vicariatus dictorum dominorum capituli Parisiensis, ad sciendum si capitulum debet cognoscere de hujusmodi appellacione. (567.)

2118. D. 16 julii. — Dominus archidiaconus Parisiensis dixit quod jamdudum ipse et domini penitenciarius et Bertoul fuerant per capitulum deputati et commissi vicarii capituli super facto reformacionis status magistri et fratrum, priorisse et sororum Domus Dei Parisiensis cum omnimoda potestate, prout

constabat per litteras commissionis seu vicariatus capituli, quas legi fecit, quodque in hujusmodi facto processerant per multos dies, informando et corrigendo, prout utilius et melius fieri poterant; sed quia intelligebat quod nonnulli dominorum hoc opus et onus desiderabant et favorisabant in aliquibus dictis fratribus et sororibus, ideo ipse dominus archidiaconus ab onere hujusmodi se exonerabat et petebat exonerari et alios deputari; similiter prefati domini penitenciarius et Bertoul se exoneraverunt. Hiis auditis, et quia frater Johannes Petit, nuper magister seu commissus, ad voluntatem capituli, ad officium magistri dicte Domus et ab ipso per dictos dominos vicarios capituli exoneratus, petit judices per capitulum sibi dari ad cognoscendum de appellacione per eum interjecta ab ipsis dominis vicariis, commissi sunt domini cantor, Brachet et Gontier et Quelain ad conferendum cum ipsis dominis vicariis ut velint continuare et perficere onus hujusmodi eis commissum et avisare cum eisdem dominis cantore, Brachet et Gontier super appellacione dicti fratris Johannis Petit quid sit agendum. (571.)

2119. D. 19 julii. — Quo ad dominos archidiaconum Parisiensem, penitenciarium et Bertoul, qui se volunt exonerare ex commissione(s) eis data pro facto reformacionis Domus Dei Parisiensis, quam inceperunt, non placet dominis eos exonerare, sed quod ulterius procedant et continuant, et domini in omnibus eos juvabunt; quo vero ad appellacionem ab eis interjectam per fratrem Johannem Petit, nuper magistrum ejusdem Domus Dei, domini cantor, Brachet, Gontier et Quelain, prout alias fuit ordinatum, communicabunt cum eis ad sciendum quid agendum. (576.)

2120. D. 23 julii. — Magistro Petro Lourceau, procuratori et nomine procuratorio fratris Johannis Petit, religiosi et nuper magistri seu commissi ad magisterium Domus Dei Parisiensis, petenti sibi dari responsum super ejus requesta, alias pluries facta, ut placeret dominis dicto fratri Johanni Petit dare commissarios ad cognoscendum de causa appellacionis per eumdem Petit interjecte a dominis deputatis pro reformacione Domus Dei Parisiensis predicte, responsum est quod domini cantor, Brachet, Gontier et Quelain commissi fuerant ad videndum ejusdem Petit appellacionem et commissionem dictorum dominorum deputatorum et avisandum de facto hujusmodi, qui nun-

dum fecerant eorum relacionem, et quod expectaret adhuc primum capitulum ut, illis super hoc auditis, fiat eidem responsio; sin autem, provideret sibi; qui procurator protestatus est de hoc capiendo pro denegacione et de sibi providendo via juris. (579.)

2121. D. 30 julii. — Comparuit iterum in capitulo magister Petrus Lourceau, procurator fratris Johannis Petit, nuper commissi ad officium magistri Domus Dei, et peciit, ut prius, judices ad cognoscendum de appellacione dicti Petit interjecta a dominis deputatis pro reformacione dicte Domus Dei, protestans de sibi providendo in recusacionem dominorum, et abiit; dominus vero archidiaconus Parisiensis, alter deputatorum pro dicta reformacione, dixit quod neccessario erat ut domini providerent quamcicius facto reformacionis ipsius Domus, nam timendum erat quod ad clamorem provisorum laicorum omnimoda auctoritas spiritualitatis ipsius Domus capitulo aufferretur ob negligenciam providendi; et quo ad eum, ipse alias declaraverat quod amplius non se intromitteret de facto dicte Domus, et adhuc declarabat; similiter fecit dominus penitenciarius, qui recitavit quod quedam religiosa que fuit prisionaria et postmodum expedita, verberaverat hiis diebus magistrum ipsius Domus Dei, in qua ipsa faciebat multos clamores et alias sorores ad hoc incitabat, et quod ideo domini debebant super hoc providere et alios deputare. Sed quia plures domini recesserant, nichil fuit super hoc ordinatum nisi quod ad primum capitulum avisaretur; respectu vero dicti procuratoris fratris Johannis Petit, fuit eidem dictum quod ad primum capitulum pro omni dilacione sibi responderetur; quod accepit pro denegacione; attamen depost acquievit et primum capitulum acceptavit. (582.)

2122. D. 2 augusti. — Responsio danda procuratori fratris Johannis Petit remissa est, de consensu ejusdem procuratoris, ad primum capitulum, attenta absencia cantoris. (584.)

2123. D. 4 augusti. — Fiat informacio per promotorem capituli super contentis in requesta porrecta per magistrum modernum Domus Dei Parisiensis contra sororem Johannam la Cacheleuse, religiosam ipsius Domus Dei, ut, illa visa, procedatur ad correctionem ipsius la Cacheleuse. (585.)

2124. — Dominus archidiaconus Parisiensis declaravit, prout alias, quod amplius non se intromittet de facto reformacionis Domus Dei Parisiensis et quod ideo domini providerent de alio,

loco ipsius, quia non valet circa hoc vacare, et protestatus est quod nichil imputetur ei ubi accideret aliquid inconveniens ob defectum providendi. (586.)

2125. — Super requesta fratris Johannis Petit conclusum est, conformiter ad oppinionem dominorum propter hoc deputatorum, quod fiat eidem seu ejus procuratori responsio quod, attento quod est questio de reformacione et correctione morum, domini non recipiunt ejus appellacionem; que responsio facta est per cantorem procuratori dicti fratris Johannis Petit, qui protestatus est de appellando et sibi providendo via juris per justiciam, et peciit instrumentum super hoc sibi dari. (586.)

2126. D. 9 augusti. — Dominus Pelourde commissus est ad videndum informacionem per promotorem, de mandato capituli, factam, ad prosecucionem magistri Domus Dei Parisiensis, contra sororem Johannam la Cacheleue, religiosam ipsius Domus Dei, et referendum contenta in eadem informacione. (591.)

2127. D. 11 augusti. — Dominus Pelourde retulit contenta in informacione facta per promotorem capituli, instante magistro Domus Dei Parisiensis, contra sororem Johannem[1] la Cacheleue; quo facto, ipse dominus Pelourde et dominus Richardi commissi sunt ad faciendum processum ipsius la Cacheleue super hujusmodi informacionibus et aliis processuris alias per deputatos capituli contra eam factis. (592.)

2128. D. 27 augusti. — Quia relatum est quod soror Johanna la Cacheleue, religiosa professa Domus Dei Parisiensis, nuper elargita a carceribus in quibus pro suis demeritis missa et detenta fuerat per aliquos dies, ultra ea que commiserat, adhuc perseveraverat et perseverabat in suis insolenciis et fatu[i]tatibus clamorosis intra dictam Domum, in magnum scandalum Domus et ceterarum sororum ipsius Domus, ordinatum est quod de hujusmodi suis insolenciis noviter factis promotor faciat informacionem; qua visa, ad primum capitulum, ipsa eciam religiosa per dominos Pelourde et Ricardi, alias ad hoc commissos, seu alterum eorum super eisdem novis insolenciis interrogata prius et audita eorum relacione, visa eciam ordinacione per dominos pro reformacione dicte Domus deputatos, ut corrigeretur, avisata, ordinabitur per capitulum super ejus punicione, illam transfe-

1. *Corr.* Johannam.

rendo aut alias de eadem disponendo prout melius videbitur faciendum. (604.)

2129. D. 3 septembris. — Dominus archidiaconus Parisiensis retulit ea que hac die sibi dicta sunt in curia Parlamenti de facto Domus Dei Parisiensis, ex quo domini de capitulo non provident, ut debent, reformacioni morum et status religiosorum et religiosarum ipsius Domus, et quod timendum est quod superioritas quam capitulum habet in dicta Domo Dei, omnino subtrahatur capitulo, et quod propter hoc domini haberent super hoc providere seu provideri facere per eorum deputatos : super quo ordinatum est quod domini Pelourde et Ricardi, ultimate super hoc deputati, unacum dominis penitenciario et Bertoul, provisoribus ipsius Domus Dei, super hoc diligenter provideant. (609.)

2130. D. 10 septembris. — Videant domini Verjus et Pelourde cum provisoribus ea que acta sunt in processu sororis Johanne la Cacheleue, et conferant inter se de sentencia contra eum proferenda. (611.)

2131. D. 13 septembris. — Visa hac die, post vesperas, per dominos propter hoc convocatos supra cuvam in ecclesia, certa ordinacione per cameram curie Parlamenti ordinatam pro tempore vacacionum, facta die veneris ultimo preterita, non vocato nec audito capitulo, per quam ordinavit quod capitulum dabit vicariatum dominis penitenciario et Bertoul pro reformando Domum Dei Parisiensem in capite et membris, cum consilio abbatis Sancti-Victoris et prioris Sancti-Lazari, ordinis Sancti-Augustini, quia alias dicti domini penitenciarius et Bertoul fuerunt cum certis aliis ad hoc per capitulum deputati et constituti vicarii capituli cum omnimoda potestate, ordinatum est quod detur eis eorum vicariatum[1] et procedant ad reformacionem ipsius Domus Dei et religiosorum ac religiosarum ejusdem ac aliarum personarum, juxta dictam ordinacionem.

Dictæ vicariatus litteræ, ex ordinacione capituli factæ et expeditæ, sunt transcriptæ initio copiæ statutorum hospitalis Domus Dei a dominis Berthoul et Merlin, cum arresto Parlamenti, conditorum, quæ reperientur in arculo et fasciculo statutorum dictæ Domus Dei[2]. (613.)

---

1. *Corr.* vicariatus.
2. Note ajoutée au XVIIIe siècle.

2132. D. 28 decembris. — Capitulum generale : penitenciarius et Bertoul, vicarii generales et speciales in hac parte dominorum decani et capituli, ex ordinacione venerabilis curie Parlamenti seu camere ejusdem durantibus vacacionibus ordinate, in presencia venerabilium patrum dominorum abbatis Sancti-Victoris et prioris Sancti-Lazari prope muros Parisienses ac providorum virorum magistri Germani de Merle et Roberti le Lieur, civium Parisiensium, sentenciam eorum super reformacione dicte Domus Dei Parisiensis scripto verbis latinis protulerunt ac verbis gallicis exposuerunt, ac eciam statuta regule et ordinis ipsius Domus Dei que pro hujusmodi reformacione, de consilio dictorum venerabilium patrum abbatis et prioris, fecerunt, tradiderunt notario capituli, ibidem existenti, ut, illis duplicatis ac de latino in gallicum translatis, eisdem magistro, fratribus et sororibus postmodum traderentur custodienda et observanda. (668.)

1536.

2133. D. 18 februarii. — Relato in capitulo per dominum cantorem quod porrecta fuit requesta curie Parlamenti Parisius per fratres et sorores Domus Dei Parisiensis contra dominos penitenciarium et Bertoul, commissos vicarios capituli Parisiensis super facto reformationis Domus Dei Parisiensis, ad finem habendi statuta dicte reformationis : super quo, auditis dominis vicariis, ordinatum est quod dictus dominus cantor penes dictam Curiam super hoc provideat. (704.)

2134. — Comparens in capitulo magister Martinus Symon, practicus in foro ecclesiastico, ad instantiam fratris Johannis Petit, citavit coram dominis abbate Sancte-Genovefes in Monte, priore Beate-Marie de Campis et Johanne de Gruy, a Sede apostolica in hac parte, ut dicebat, deputatis, apud barram Sacrosancte-Capelle regalis Palacii Parisiensis, ad diem octavam proxime venturam, venerabiles et circumspectos viros dominos magistros Ludovicum du Bellay, archidiaconum Parisiensem, Jacobum Merlin, penitenciarium, et Johannem Be[r]toul, canonicos Parisienses, tanquam vicarios capituli super facto reformationis Domus Dei Parisiensis responsuros. (704.)

2135. D. 21 februarii. — Ordinantur processiones generales et pulsacio campanarum pro indulgenciis. (706.)

2136. D. 21 marcii. — Relato in capitulo quod quidam janitor Domus Dei Parisiensis, de novo institutus per magistros et

provisores temporales ipsius Domus, atrociter percussit quemdam presbiterum capellanum dicte Domus, super hoc conquerentem, ordinatum est quod magister Thomas Bragelongue, camerarius laicus ecclesie, super hoc diligenter informet ac ejus processum secundum casus exigenciam faciat et perficiat. (730.)

2137. D. 30 marcii. — Domini archidyaconus Parisiensis, penitenciarius et Verjust prohibeant pulsatoribus campanarum ecclesie ne fiat tam crebra illarum pulsacio, durantibus indulgenciis Domus Dei, ex eo quod dicte campane in hoc graviter leduntur, necnon provideant super quorumdam dictarum campanarum pulsatorum malaversatione. (737.)

2138. D. 4 aprilis. — Petente domino camerario laico ecclesie pecunias pro consilio habendo super facto processus criminalis janitoris Domus Dei Parisiensis, prisionarii in carceribus capituli detenti, dominus Malabry commissus est ad super hoc providendum et pecunias propter hoc necessarias tradendum. (743.)

2139. D. 10 maii. — Domini succentor et Lamy retulerunt in capitulo visitasse clausuram asserum Domus Dei Parisiensis factam pro sororibus religiosis ejusdem Domus, et cognovit ipse dominus Lamy quod, si illa modo jam incepto fiat, salubris aer veniens ab aquilone et diffundi solitus per dictam Domum, obstruetur, et aer illic inclusus condensabitur; condensatus, tota Domus inficietur; ubi vero illa propius versus portam dicte Domus e regione Paravisi, cancellis in superiori et inferiori partibus in ea factis, unde diffunderetur et effunderetur dictus ventus, tunc multo minus noceret. (762.)

2140. D. 12 maii. — Videant domini archidyaconus Brye, Brachet, Gontier et Quelain statuta ecclesie per deputatos capituli super facto reformationis Domus Dei Parisiensis de novo condita, et referant. (762.)

2141. D. 26 junii. — Provisores : penitenciarius, Bertoul, Raguyer, Courchon et de Louviers. (791.)

2142. D. 7 julii. — Super excessu his diebus facto per quemdam juvenem vocatum Petrum, celerierium Domus Dei Parisiensis, in personam Johanne Cacheleuse, religiose ejusdem Domus expresse professe, petentis sibi vinum pro infirmis dicte Domus, ordinatum est quod camerarius laicus ecclesie de hujusmodi excessu informet et super hoc, prout fuerit rationis, proce-

dat; in ceteris vero pro spirituali promotor ecclesie similiter informabit. (802.)

2143. — Comparentibus in capitulo Johanna Cacheleuse et Maria Gilles, religiosis Domus Dei Parisiensis, respective conquerentibus de cell[er]ario dicte Domus, videlicet dicta la Cacheleuse quod, cum die martis iret ad cellerarium dicte Domus, circa horam quintam de sero, ad querendum vinum pro infirmis, dictus cellerarius illam pluribus injuriis affecit, jurando et blasphemando nomen Dei et eam, verberando super faciem, graviter vulneravit : super quo conclusum est quod domini Raguyer et Courchon cum domino penitenciario, vocatis et presentibus notario et promotore capituli, super premissis informent et provideant. (803.)

2144. D. 10 julii. — Celerarius Domus Dei Parisiensis, vocatus Petrus, ad hodiernam diem in capitulo citatus et non comparens, instante promotore ecclesie, fuit pro contumace reputatus. (804.)

2145. D. 31 julii. — Expediatur in forma vicariatus ecclesie pro facto reformationis Domus Dei Parisiensis, hic lectus et auditus. (814.)

2146. D. 28 septembris. — Convocatis et comparentibus supra cupam in ecclesia Parisiensi dominis archidyacono Brye, penitenciario, Baces, Pelourde, Brachet, etc., ibi, sequendo ordinationem curie Parlamenti, per ostiarium ejusdem prefatis dominis significatam, conclusum est quod domini Verjus et Brachet una cum dominis penitenciario et Bertoul die crastina de mane compareant in dicta Curia super facto vicariatus tradendi per capitulum religiosis Sancti-Victoris pro statu reformationis Domus Dei Parisiensis. (847.)

2147. D. 4 octobris. — Signet notarius capituli vicariatus concessos per capitulum, sequendo arrestum curie Parlamenti, fratri Anthonio de Fonte pro instructione regularis observantie religiosorum et religiosarum Domus Dei Parisiensis, et fratribus Nicolao Beauquesne et....., religiosis Sancti-Victoris, per abbatem ejusdem ordinis nominatis. (849.)

2148. D. 30 octobris. — Placuit dominis Johannam Cacheleu, religiosam expresse professam Domus Dei Parisiensis, ad ejus humilem supplicationem, auctorisare in certa causa criminis

seu excessus in ejus personam per quemdam Petrum Conseil, nuper celerarium ipsius Domus, facti, dudum mota et pendente coram officiali capituli inter ipsam Cacheleu, actricem, ex una, et dictum Conseil, reum, ex alia partibus. (859.)

1537.

2149. D. 15 junii. — Exhibitis in capitulo per dominum Bertoul certis articulis statutorum nove reformationis Domus Dei Parisiensis quos fratres et sorores dicte Domus in certis punctis eorumdem supplicant corrigi, domini cantor, archidiaconus Brye et Gontier commissi sunt ad videndum hujusmodi statuta et referendum. (LL 243, p. 45.)

2150. — Facta in capitulo per dominum archidiaconum Parisiensem relacione super statu et regimine Johanne Cacheleuse, religiose Domus Dei Parisiensis, translate ad hospitale Sancti-Gervasii Parisiense, que, ut accepit idem dominus archidiaconus a religiosis dicti hospitalis, illas, tamquam vicarius domini Parisiensis episcopi, in eodem hospitali visitando, bene et modeste nunc se habet, audito eciam domino Masurier, dicente quod illa optime se regit, prout accepit, ordinatum est quod dicta la Cacheleuse ad dictam Domum Dei revocetur. (45.)

2151. D. 25 junii. — Provisores : Bertoul, Gallichier, Ricardi et Dunesmes. (51.)

2152. D. 18 julii. — Permittitur duobus religiosis Domus Dei Parisiensis, hoc in capitulo supplicantibus, sollicitare suum et religiosarum dicte Domus negocium erga dominum cardinalem le Veneur. (63.)

2153. D. 30 julii. — Domini Gontier, Bertoul et Courchon videbunt arresta curie Parlamenti super facto reformationis Domus Dei Parisiensis necnon locum carcerum dicte Domus quibus fratres Bernard, Johannes Clement et Claudius Styne, religiosi Domus Dei Parisiensis, mancipantur, et super modo eorum hujusmodi incarceracionis inquirant. (67.)

2154. D. 6 augusti. — Domini de Savenelles, Dunesme et Morin visitabunt carceres Domus Dei et super meritis incarcerationis Petri Bernard, Johannis Clement et Claudii Styne inquirent, relaturi capitulo. (69.)

2155. D. 5 septembris. — Super contentis in requesta fratrum

religiosorum Domus Dei Parisiensis conquerentium de immutacione habitus religionis ejusdem Domus quem abbas Sancti-Victoris et prior Sancti-Lazari juxta Parisius volunt sibi dare, domini penitenciarius et Bertoul hoc remonstrabunt eisdem abbati et priori. (86.)

2156. D. 17 septembris. — Dicat notarius capituli fratri Anthonio de la Fontaine, vicario generali capituli Parisiensis in Domo Dei, ut die mercurii proxima ad capitulum afferat statuta nove reformationis dicte Domus, quatinus tam super receptione vestiture trium filiarum ad habitum religionis dicte Domus, loco trium defunctarum sororum ejusdem Domus, per dictum vicarium petita, juxta arrestum Curie super hoc latum, quam requesta ex parte religiosorum ejusdem Domus capitulo porrecta, continente molestias, vexaciones, minas carcerum quibus angit et afficit eosdem religiosos pro mutacione habitus eorum professionis et susceptione habitus religionis Sancti-Victoris, ordinetur. (89.)

2157. D. 19 septembris. — Comparens in capitulo frater Anthonius de la Fontaine, vicarius capituli in Domo Dei Parisiensi, parendo ordinacioni sibi facte, exhibuit statuta nove reformationis religionis dicte Domus, que domini retinentes ordinaverunt illa ad originale collacionari et collacionatum, retento hujusmodi originali penes capitulum, eis dari, et proximo capitulo arresta Curie super facto dicte reformationis interventa per eum afferri, ut facilius super ejus supplicatis deliberetur. (90.)

2158. D. 26 septembris. — Recipiantur in Domo Dei Parisiensi ille tres filie ejusdem Domus, hic presentes, ad velum, vocatis et presentibus dominis penitenciario et Bertoul, vicariis capituli. (93.)

2159. D. 10 octobris. — Dominus penitenciarius retulit quod in ultima susceptione vel(l)i per tres filias Domus Dei Parisiensis, domini abbas Sancti-Victoris et prior prioratus Sancti-Lazari adesse, et nedum huic, sed et aliis similibus negociis preesse volunt, calidas, bombicinium, et subtunicale panni albi, et capam nigram ac superlicium manicarum rotundarum, instar religionis Sancti-Victoris, religiosis dicte Domus Dei mutare, et statuta dicte Domus, auctoritate capituli per suos vicarios facta et per curiam Parlamenti emologata, in certis punctis in aliam formam

transferre, omnimode jurisdictionem temporalem et spiritualem ejusdem Domus capitulo auferre et sibi attribuere satagentes; supplicans per dominos super hoc attendere. Ordinatum est quod ipse dominus penitenciarius tradat premissa scripto, ut inde super hoc fiat bonum memoriale, exhibendum consilio, ad super hoc intendendum; nichilominus tamen interim maneant religiosi dicte Domus in eorum solitis habitibus, juxta dicta statuta, et, retento originali dictorum statutorum, tradatur exemplar, ad hujusmodi originale collacionatum, vicario capituli in dicta Domo. (106.)

2160. D. 17 octobris. — Curent domini penitenciarius et Bertoul reddi facere fratribus Claudio Styne, Jo[h]anni Clement et Petro Bernard, hoc humiliter supplicantibus, eorum capas ecclesie et ville, eis per fratrem Antonium de la Fontaine, vicarium capituli in eadem Domo, ablatas. (113.)

2161. D. 19 octobris. — Ordinatum est quod Claudius Styne, Johannes Clement et Petrus Bernard habeant et ferant capas juxta et secundum tenorem statutorum extreme reformationis dicte Domus. (115.)

2162. D. 30 octobris. — Visis per dominum penitenciarium et Bertoul statutis nove reformationis Domus Dei Parisiensis, recipiant religiosi ejusdem Domus, hoc in capitulo requirentes, habitum sue professionis secundum tenorem eorumdem statutorum. (124.)

2163. D. 5 novembris. — Petentibus iterato in capitulo fratribus Claudio Styne, Johanne Clement et Petro Bernard capas sue professionis sibi restitui, ordinatum est quod habeant capas et habitum juxta tenorem statutorum nove reformationis et arresti Curie super hoc interventi; et propter hoc domini penitenciarius et Bertoul, vicarii capituli in hac parte, conveniant ad dictum de la Fontaine. (127.)

2164. D. 7 novembris. — Conquerentibus denuo fratribus qui supra super mutacione habitus eorum professionis, quem instar Sancti-Victoris frater Antonius de la Fontaine eis immutare conatur, citra statuta nove et extreme reformationis ac arrestum Curie super hoc interventum, dominus decanus, vice sua et totius capituli, precepit fratri Nicolao Beauquesne et dicto de la Fontaine, absenti, in personam ejusdem Beauquesne, similiter et religiosis dicte Domus ut arresto Curie super hoc intervento respective pareant efficaciter

et intendant, parendoque religiosi dicte Domus, juxta dictorum statutorum et arresti Curie tenores, habitum et capas ferant et assumant, et, si quid difficultatis forsan super illorum interpretatione emergat, super hoc dominos penitenciarium et Bertoul, vicarios capituli in eadem Domo, consulant. (128.)

2165. D. 9 novembris. — Inquirent domini penitenciarius et Bertoul, vicarii capituli in Domo Dei Parisiensi, super modo et causis incarcerationis fratris Petri Bernard, ejusdem Domus religiosi, facte per fratrem Antonium de la Fontaine, vicarium capituli in eadem, et inquisito, diligenter provideant.

Similiter divinum servicium in eadem Domo, ut fertur, mutatum, conformiter ad statuta extreme reformationis dicte Domus observari faciant. (130.)

2166. D. 16 novembris. — Conquestum est in capitulo quod incuria seu negligentia religiosorum et religiosarum Domus Dei Parisiensis ob(ed)ierunt in eadem Domo unus homo sine confessione et unus puer sine baptismate; ordinatum est quod, facta super hec informatione, domini penitenciarius et Bertoul, vicarii capituli in eadem Domo, huic negocio provide intendant. (138.)

2167. D. 7 decembris. — Conquerentibus fratribus qui supra, super habitu eorum professionis petentibusque suam obedientiam per dominos sibi impartiri, propterea quod illic non possent eorum saluti consulere, dictum est quod recipiant habitum juxta tenorem statutorum extreme reformationis dicte Domus et propter hoc se dirigant erga dominos penitenciarium et Bertoul, deputatos vicarios capituli in hac parte, ut super hoc provideant. (147.)

2168. D. 28 decembris. — Domini Gallichier et Ricardi, provisores Domus Dei Parisiensis, eis astante domino Lizet, accesserunt ad dictam Domum Dei, ubi, visitato sacramento Eucharistie, prout moris est, et per eundem dominum Ricardi habita collatione in capitulo ejusdem Domus, assistentibus et audientibus fratribus Antonio de la Fontaine et Nicolao Beauquesne, vicariis ecclesie in eadem Domo, priorissa, suppriorissa ac aliis religiosis et sororibus ac filiabus, tam velatis quam non velatis, necnon pueris chori ejusdem Domus, inquisierunt si religiosi et religiose se bene regebant, juxta statum suum, essentque correctione digna, super quo forent ipsi domini consulendi; qui responderunt quod omnia, gratia Dei, bene se habent, et, si que sint, sunt levia, que facillime purgantur; item, super statu pauperum, dixerunt quod sunt VI^{c} IIII^{xx} infirmi in eadem Domo, bene trac-

tantur et eis intenditur, excepto quod in aula mulierum parturientium eis rite non subvenitur prout antea fiebat, propter rigorem novissimi statuti, ob quod dicti vicarii et religiose petierunt istud et nonnulla alia moderari, quia illa in eorum statu et vacatione observare non possent; que, hoc precipientibus eisdem dominis, penes capitulum Parisiense scripto tradent. (160.)

2169. D. 31 decembris. — Remittitur dominis penitenciario et Bertoul, vicariis ecclesie in Domo Dei Parisiensi, moderatio certorum articulorum contentorum in statutis extreme reformationis ipsius Domus, petite per religiosas dicte Domus, facienda secundum eorum discretionem. (161.)

1538.

2170. D. 2 januarii. — Ad relationem dominorum penitenciarii et Bertoul, vicariorum capituli in Domo Dei Parisiensi, placuit ipsi capitulo quod recipiatur ille presbiter de quo hic loquuti sunt ad habitum religionis ejusdem Domus, juxta ordinationem eorumdem dominorum vicariorum una cum domino abbate Sancti-Victoris, priore Sancti-Lazari et domino Bartho-[lo]meo super hoc factam. (163.)

2171. D. 4 januarii. — Domini Masurier, Ricardi et Dunesmes commissi sunt visitatores Domus Dei Parisiensis et inquisitores super vita et moribus in ea degentium. (165.)

2172. D. 18 januarii. — Petente domino Bertoul absolvi ab onere vicariatus capituli in Domo Dei, precatus est ut adhuc in hoc pro utilitate ipsius capituli maneat. (173.)

2173. D. 13 februarii. — Frater Antonius de la Fontaine presentavit Egidium de Vallencourt, presbyterum Suessionensis, Nicolaum Aubry et Nicolaum Berthelot, clericos Parisiensis respective dyocesum, ad susceptionem habitus die veneris proxima in capitulo, quod placuit dominis. (188.)

2174. D. 15 februarii. — Egidius de Vallencourt, presbyter Noviomensis, Nicolaus Aubry et Nicolaus Berthelot, clerici Parisiensis respective dyocesum, susceperunt habitum. (189.)

2175. D. 27 februarii. — Provideant domini penitenciarius et Bertoul, vicarii capituli in Domo Dei Parisiensi, supplicationi aliquarum sororum et albarum filiarum dicte Domus incarceratarum in dicta Domo, super earum deliberatione. (195.)

2176. — Ordinatur processio generalis pro indulgentiis et deputantur electores confessorum. (196.)

2177. D. 19 marcii. — Provideant domini penitenciarius, Bertoul et Ricardi, provisores Domus Dei Parisiensis, consultis gubernatoribus temporalibus ejusdem, de confessoribus idoneis in Domo Dei Parisiensi. (207.)

2178. D. 26 marcii. — Ad relationem Antonii de la Fontaine, priorisse et suppriorisse, placuit dominis recipere Johannam Musniere, filiam albam, presentem, hoc humiliter requirentem, ad velum religionis, attenta ejus sufficientia et lapsu temporis quo dicte Domui inservivit. (210.)

2179. D. 10 maii. — Comparentes in capitulo fratres Antonius de la Fontaine et Nicolaus Beauquesne presentaverunt magistrum Thossinum le Tellier, presbyterum Rothomagensis diocesis, ad susceptionem habitus : super quo ordinatum est quod probaretur per dominos penitenciarium et Bertoul; et, facta in capitulo eorum relatione, die lune super hoc advisabitur. (234.)

2180. D. 31 maii. — Ad supplicationem gubernatorum Domus Dei Parisiensis, placuit capitulo quod domini penitenciarius et Bertoul provideant vestiture unius fratris laici, prout eorum discretio suadebit, in eadem Domo ponendi, modo inequalis sit vestiture oblatorum religionis Sancti-Victoris. (245.)

2181. D. 1 julii. — Provisores : Bertoul, Masurier, Ricardi, Dunesmes et Hodoart. (269.)

2182. D. 3 julii. — Quia, occurrentibus arduis ecclesie negociis, inter cetera mutuo petito per dominum nostrum Regem, visitationi Dei Domus Parisiensis in feriis Penthecostes fieri consuete intentum non fuit, ideo conclusum est quod die dominica proxima domini provisores, ad hoc commissi, huic negocio intendant, significando per notarium vicariis capituli et religiosis in eadem Domo. (271.)

2183. D. 19 augusti. — Committuntur domini archidyaconus Parisiensis et Merlin ad conferendum cum magistris gubernatoribus Domus Dei Parisiensis super somma M VI^c l. p. per capitulum Parisiense in modum provisionis dictis gubernatoribus, ex ordinatione curie Parlamenti, traditarum, restituenda capitulo, seu prosequendo processu hujus occasione moto. (309.)

2184. D. 9 septembris. — Mandentur religiosi Sancti-Victoris,

vicarii ecclesie in Domo Dei, venturi ad proximum capitulum super nonnullis ab eis petendis interrogandi, eisque precipiatur auferre camerlas in eorum fenestris e regione Paravisi appositas. (330.)

2185. D. 11 septembris. — Dictum est fratribus Antonio de la Fontaine et Nicolao Beauquesne, religiosis Sancti-Victoris, ad capitulum mandatis et comparentibus, ut cum charitate, sine strepitu controversie, vivant in Domo Dei, et, ut obturentur ora maleloquentium, camerlas vitreas et vinineas, eorum fenestris appositas, auferant. (332.)

2186. D. 30 septembris. — Veniant ad primum capitulum fratres Antonius de la Fontaine et alii sui convicarii capituli in Domo Dei, responsuri super aliquibus ab eis inquirendis super facto novi habitus quem nituntur dare aliquibus absentibus religiosis dicte Domus. (342.)

2187. D. 2 octobris. — Remonstrato fratribus Antonio de la Fontaine et Nicolao de Beauquesne, vicariis capituli in Domo Dei Parisiensi, propter hoc vocatis et hic comparentibus, insequendo jussionem eis capitulariter alias factam, [quod] non deposuerant camerlas eorum fenestris noviter appositas, cum hoc religioni indecens videatur; similiter, contraveniendo statutis ipsius capituli recenter editis dicte Domus, per curiam Parlamenti auctorisatis, procurant erga abbatem Sancti-Victoris et priorem Sancti-Lazari juxta Parisius, patres reformatores ejusdem Domus commissos, subripiendo auctoritatem capituli in eadem Domo, religiosos ejusdem nunc in remotis agentes, indumenta, frigore constricti (*sic*), petentes, habitu religionis dicti Sancti-Victoris vestiri, et propter hoc vestimenta alba miserunt ad superiores locorum in quibus nunc hujusmodi religiosi degunt, ut eosdem religiosos illa assumere, etiam cum minis carcerum, compellerent.

Ad que, organo dicti de la Fontaine, responsum est primo quod hujusmodi camerlas deponi fecerat; et, sibi replicato quod adhuc una vitrea remanserat, respiciens supra Paravisum et vicum quo directe itur ad Domum episcopalem Parisiensem, huic respondendo quod dictam camerlam confici fecerat causa inspiciendi ingredientes et egredientes dictam Domum, ne quid ab eadem subtraheretur, ad quod videndum domini penitenciarius et Bertoul commissi sunt; secundo, quo ad habitum, dixit

verum esse quod in principio eorum ingressus ad dictam Domum facta fuerunt alba vestimenta pro supradictis religiosis, que his diebus, defectu aliorum, ad eos misit, scribens dictis superioribus ut ipsi predicta vestimenta memoratis religiosis affate Domus traderent, sine tamen prejudicio prioris habitus eorum professionis et cum spe postea alium habitum tradendi conformiter ad hujusmodi statuta, prout religiosi dicte Domus nuper in capitulo recepti et induti vestiuntur, nec est aut fuit voluntatis eis hujusmodi habitum immutare nec dicti patres reformatores premissa facere sibi jusserunt.

His actis, dictum est eisdem ut sancte et religiose in Xristo vivant et pauperes in dicta Domo Dei degentes sincera charitate pertractent. (344.)

2188. D. 4 octobris. — Ordinatum est quod vicarii capituli in Domo Dei Parisiensi remitti faciant vestimenta alba per eos missa, induenda religiosis dicte Domus ab eadem absentibus, ut tingantur in nigrum et fiant eis propicia, juxta ordinationem et decretum dominorum penitenciarii, Bertoul et Barthelemy Senioris, sacre theologie professorum, seu vendantur et illorum loco alia emantur causa predicta. (346.)

2189. D. 14 octobris. — Deprecabitur dominus archidiaconus Parisiensis, ex parte capituli, ut velit alloqui dominum Primum Presidentem super habitu quem religiosi Sancti-Victoris, vicarii capituli in Domo Dei Parisiensi, conantur immutare religiosis ejusdem Domus, contra eorum professionem. (349.)

2190. D. 26 octobris. — Ibunt domini Ricardi, Courchon et Dunesmes Domum Dei Parisiensem visitaturi et informaturi super statu, vita et moribus habitantium in ea. (355.)

2191. D. 4 novembris. — Fiat responsio illi hostiario curie Parlamenti super intimacione facta supplicationis religiosorum Sancti-Victoris in Domo Dei Parisiensi, qualiter capitulum Parisiense non impedit quominus ipsi ad suum monasterium ejusdem Sancti-Victoris redeant, causis contentis in scripturis dominorum deputatorum ipsius capituli, procuratori regio tradendis. (362.)

2192. D. 22 novembris. — Recitato in capitulo per dominos penitenciarium et Bertoul litigato hodierno in Curia contra religiosos Sancti-Victoris, vicarios capituli in Domo Dei Parisiensi,

super habitu dicte Domus quem religiosis ejusdem, citra eorum professionem, eis immutare conantur, et super nonnullis per eundem dominum penitenciarium in Curia contra eosdem de Sancto-Victore dictis, ordinatum est quod domini alias super hoc deputati cum domino Flamant super hujusmodi dictorum veritate inquirent. (376.)

2193. D. 4 decembris. — Super requesta Joanne Cacheleuse, religiose Domus Dei Parisiensis, petentis ab hospitali Sancti-Gervasii Parisiensis, in quo degit, remitti et recipi ad dictam Domum Dei, dominus Bertoul sciet a religiosis dicte Domus si illam recipere velint, inde hoc capitulo relaturus. (384.)

2194. D. 28-29 decembris. — Die festi Sanctorum Innocencium, ordinaria capituli generalis Domus Dei Parisiensis, domini Masurier, Ricardi et Dunesmes, canonici ecclesie Parisiensis, ad hoc per dominos decanum et capitulum ejusdem ecclesie provisores dicte Domus Dei deputati, se primo ad sacellum ejusdem Domus receperunt, ubi sacramentum Eucharistie et sacras unctiones, hymene « O salutaris hostia », versiculo et orationibus prius reverenter cum solemnitatibus assuetis decantatis, visitaverunt; deinde ad locum capitularem dicte Domus convenerunt, et ibi, facta per dictum dominum Masurier contione debite religionis observande remonstrativa, audientibus fratribus Antonio de la Fontaine, Nicolao Beauquesne et Francisco Cocolli, religiosis Sancti-Victoris, vicariis ipsius capituli Parisiensis in eadem Domo, et religiosis, priorissa, sororibus, filiabus ac pueris chori dicte Domus, quatuor religiose ejusdem Domus Dei advolute sunt pedibus dictorum dominorum, genibus flexis, manibus junctis, suppliciter cum signo singultus eos exorantes super nonnullis eisdem dominis dicendis audire; quibus domini, temporis angustia non patiente, non intendere valentes, residuum hujusmodi visitationis ad diem crastinam inde sequentem remiserunt.

Qua adveniente, ad dictum locum capitularem, congregatis et audientibus supradictis, demptis dictis pueris chori, prefati domini se contulerunt, et succincta predicatione ad diem pertinente habita ac expositis modis, formis et conditionibus bone et perfecte visitationis, petierunt a dictis de la Fontaine, Beauquesne, Coquollo et priorissa si que essent inibi corrigenda; qui responderunt quod non, nisi aliqua levia que in capitulo dicte Domus corrigi solent; item, si tria vota religionis, scilicet castitas,

paupertas et obedientia observentur : qui per organum dicti de la Fontaine responderunt quod sic, tamen subdubitabatur de aliquibus sororibus super proprietate, quas dixit se non potuisse scire; volentes autem prefati domini tam super hac requesta dictarum quatuor religiosarum quam statu [et] regimine pauperum ipsius Domus ac aliis ad debite visitationis officium spectantibus informari, et ut singulis loquendi prout vellent relinqueretur libertas, bona tamen et certa, humaniter requisierunt dictos religiosos vicarios capituli et dictam priorissam et alios recedere, ut, ostiis apertis, singulos et singulas seorsum et ad partem sigillatim super his que sentirent, inquirerent, quod prefati de la Fontaine, Beauquesne et Cocolli facere recusaverunt, nisi inquisitioni faciende cum dictis dominis presentes adessent; et, eisdem remonstrato quod forsan eorum presentia auferetur libertas loquendi his qui vellent, et ideo recederent, quod facere contempserunt et impediverunt, nisi, prout supra, presentes adessent, dicentes quod non subjiciebantur in aliquo correctioni dominorum de capitulo, sed patrum reformatorum suorum.

Tunc prefati domini dixerunt quod non intendebant, hoc faciendo, aliquid in prejudicium arrestorum curie Parlamenti super hoc interventorum facere, sed solum ex debito officii visitationis ad quod vocati erant, errata, si que essent, benigniter, mansuete, sine strepitu et sincera in Domino charitate in melius reformare et emendare ad laudem Dei, salutem populi in eadem Domo degentis, et substentationem pauperum ipsius Domus : quare permitterent eorum opus visitationis jam inceptum peragere, ad quod dixerunt sub his verbis :

« Messrs, nous n'empeschons point que ne faciez vostre visitation et enqueriez des faultes; mays nous y serons presens. »

Addentes quod a quindecim diebus citra visitati fuerant per predictos eorum patres reformatores, nec opus eis erat majori visitatione.

Quibus actis et auditis, prefati domini ad evitandum scandalum recesserunt; nichilominus continuaverunt hujusmodi opus visitationis ad diem octavam, presentibus dictis religiosis et non contradicentibus. (398.)

2195. D. 30 decembris. — Assistant domini cancellarius et Quelain seu eorum alter negocio faciende et perficiende visitationis capituli generalis Domus Dei Parisiensis festi Sanctorum

Innocentium, per dominos Masurier, Richardi et Dunesmes, provisores ejusdem Domus deputatos, incepto, cum solemnitatibus et inquisitionibus in actu debite visitationis faciendis. (402.)

1539.

2196. D. 5 januarii. — Continuata et expectata a die festi Innocentium capituli generalis prefate Domus Dei Parisiensis ad super negocio faciende et perficiende visitationis ejusdem Domus procedendum, prefati domini Masurier et Dunesmes, me notario predicti capituli Parisiensis subsignato eos committante, ad ipsam Domum Dei accesserunt et ibidem dictis fratribus Antonio de la Fontaine et Nicolao Beauquesne, religiosis Sancti-Victoris in eadem Domo, propter hoc vocatis et comparentibus, exposuerunt quod heri ipsi religiosi precati fuerant dominum cancellarium Spifame et dictum Masurier continuare ab hac die usque ad diem martis proximam opus hujusmodi visitationis peragendum, et interim super hoc conferre possent cum eorum patre abbate ejusdem Sancti-Victoris; hac de causa venerant eisdem religiosis hujusmodi continuationem significari, ad quod dicti religiosi respondentes dixerunt :

« Il est vray, mess[rs]; mays il ne vous failloit prendre cette peine : il suffi[s]oit que mons[r] le notaire cy present feust venu signifier lad. continuation; au jour d'huy nous parlerons à mons[r] nostre abbe de Saint-Victor et à mons[r] le chancellier Spifame. »

Qua quidem significata continuatione, dicti domini a dicta Domo Dei, re imperfecta, recesserunt; de quibus ego notarius capituli prefatus, instantibus predictis dominis meis, presens actum feci. (400.)

2197. D. 13 januarii. — Provideat dominus camerarius clericus ecclesie prosequende appellacioni interjecte ad curiam Parlamenti per fratrem Antonium de la Fontaine, vicarium capituli in Domo Dei Parisiensi, contra dominos deputatos capituli, ad opus faciende et perficiende visitationis dicte Domus procedere volentes. (406.)

2198. D. 31 januarii. — Comparens in capitulo frater Antonius de la Fontaine, vicarius capituli in Domo Dei Parisiensi, associatus Francisco Cocolli, ejus conreligioso Sancti-Victoris prope Parisius, insequendo, prout dicebat, hujusmodi suum vica-

riatum, statuta nove reformationis dicte Domus et arresta curie Parlamenti super hoc sequuta, presentavit dominis Mariam la Domie, Jaquelinam Gaultiere, Chatherinam Chauvineau et Ambrosiam Augere, filias velatas dicte Domus, ad per ipsum de la Fontaine eas, tamquam approbatas, sufficientes et idoneas repertas, recipiendum et emittendum vota et professionem religionis ejusdem Domus illasque, servatis solemnitatibus in talibus assuetis, in dicta Domo vestiendum, et Catherinam Chambaulde, filiam, ad suscipiendum velum dicte religionis, et penitenciario et Bertoul, vicariis capituli, huic adesse debentibus, diem et horam hujuscemodi professionis dictus de la Fontaine significare promisit. (419.)

2199. D. 12 februarii. — Pro indulgentiis ordinantur processiones generales et pulsatio campanarum, ac committuntur confessorum electores. (425.)

2200. D. 14 aprilis. — Fratres Thossanus le Tellier, Nicolaus Berthelot et Nicolaus Aubry coram dominis a capitulo deputatis sua vota religionis juxta statuta emiserunt et religionem dicte Domus expresse professi sunt ad idque fuerunt recepti. (470.)

2201. D. 30 maii, 1 junii. — Comparentes in capitulo, fratres Antonius de la Fontaine, Nicolaus Beauquesne et Cocolli ac priorissa et suppriorissa presentaverunt dominis sororem Johannam Musniere ad professionem, tamquam habilem, sufficientem et idoneam approbatam relatu dictarum priorisse et suppriorisse ac religiosarum totius conventus, requirentes hoc per capitulum admitti; quod placuit dominis, et acceptata die dominica proxime ventura, ordinatum est quod hujusmodi professio fiet; super quo et contentis in requesta dictarum religiosarum hic exhibita, domini penitenciarius et Bertoul providebunt unacum aliis dominis quos secum duxerunt vocandos.

Qua die dominica adveniente, domini succentor, Quelain et Hodoart se ad dictam Domum, absentibus et impeditis supradictis dominis penitenciario et Bertoul circa celebrationem majoris misse, receperunt, ibique, omnibus ex parte dicte Johanne Musniere debite in talibus preparatis ac parentibus et amicis ejusdem in magno numero congregatis, et dicto de la Fontaine ad hoc non comparente, prefati domini petierunt a dicto Beauquesne ubinam esset dictus de la Fontaine; qui respondit illum infirmari nec huic negocio vacare posse; attento etiam quod cedula emissionis voti faciendi dicte religiose non erat signata, cui responsum est quod, emisso voto per dictam Musniere, religiosam, signaretur; quare prefati domini precepe-

runt eidem Beauquesne facere venire dictum de la Fontaine ut faceret quod in talibus facturus erat; tunc ivit dictus Beauquesne, et moram faciente et non revertente, jusserunt ut rediret facturus suum responsum; tamdem reversus, dixit eisdem dominis se non posse alloqui dictum de la Fontaine; quod videntes domini, ex ordinatione dominorum decani et capituli Parisiensis, constituerunt dictum Beauquesne, in absentia dicti de la Fontaine, vicarium ad hujusmodi professionem et emissionem voti per dictam la Musniere faciendam recipiendum; deinde, inter missarum solemnia, dicta religiosa hujusmodi professionem et voti emissionem, in presentia dictorum dominorum, fecit et emisit, et hujusmodi cedulam ego notarius, ad requestam ipsius religiose, signavi, cujus quidem cedule tenor sequitur sub hac forma :

« Je, Jehanne la Musniere, voue et promectz à Dieu et à la benoiste Vierge Marie et à tous les sainctz paouvretté, chasteté et obedience et servir aux paouvres tous les jours de ma vie, en l'Hostel-Dieu de Paris, en gardant la regle de Sainct Augustin, accomodée à nostre estat, à l'honneur de la trés bien heureuse Vierge Marie, sainct Jehan-Baptiste et sainct Augustin, noz patrons. » (496.)

2202. D. 18 junii. — Provideant penitenciarius et Bertoul supplicacioni Catherine Cheronne, filie Domus Dei, petentis reassumi in consortium sororum conventus, a quo per fratrem Antonium de la Fontaine repulsa fuit, et eam humaniter tractent. (510.)

2203. D. 26 junii. — Provisores : Bertoul, Masurier, Ricardi, Bouchigny et Hodoart, cum dominis cancellario et Quelain. (517.)

***2204**. D. 17 julii. — Convocatis et comparentibus dominis decano, succentore, penitenciario, Gontier, Malabry et aliis dominis in magno numero supra cupam, post antiphonam de Ave regina et letaniam pro fructibus terre, et ibidem posito in medium super statu, malo regimine et ordine collegii Beate-Marie, Octodecim scolarium vulgariter nuncupati, in Universitate Parisiensi constituti, rebellione et contumacia nonnullorum bursariorum circa observantiam statutorum ejusdem collegii, ordinatione domini decani noviter introductorum per dominos penitenciarium, Bertoul et Ricardi, sacre theologie professores, visitatores et provisores collegiorum dicte ecclesie Parisiensis, subterfugiis et calumniis dictorum bursariorum, ordinatum est quod dominus Gontier, officialis capituli, et magister Philippus Probus, ejus vicegerens, una cum prefatis dominis penitenciario, Bertoul et Ricardi, visitatoribus, aut tres ex ipsis, super hoc cognoscant, decidant et determinent ac diffiniant prout juris erit et rationis,

approbantes nichilominus et ratificantes prefati domini, si et inquantum opus est, totum id et quicquid per dictos dominos deputatos penitenciarium, Bertoul et Ricardi in hujusmodi negocio jam actum et factum est. (529.)

*2205. D. 6 augusti.—Ponant bursarii collegii octodecim scolarium, nunc in Universitate Parisiensi translati, penes dominum Gontier, officialem capituli, tam vetera quam nova statuta ejusdem collegii ac quicquid ad suos fines in hoc facto producere voluerint, per eum communicanda dominis cantori, archidiacono Brye, Dunesmes et Morin, hodie ad hoc deputatis; quo facto Pothier, Morize, Faber, Baalin et du Boys, dictis novis statutis reluctantes, signabunt articulos hujusmodi statutorum quos observare recusant; deinde ad octavam compareant coram supradictis dominis, dicturi super hoc suas rationes, similiter et alii bursarii opppositum tenentes. (537.)

*2206. D. 11 augusti. — Super statutis collegii XVIII scolarium, in Universitate Parisiensi constituti, petitis per primariam et majorem partem bursariorum ejusdem contra nonnullos aliquot bursarios ipsius collegii hoc recusantes in certis articulis eorumdem, productis per partes tam veteribus quam novis statutis dicti collegii ac earum hincinde respectivis rationibus penes dominum Gontier, officialem capituli, hisque visis per eum ac ejus in capitulo facta super hoc relatione, ordinabitur. (540.)

2207. D. 31 decembris. — Roget notarius, ex parte capituli, dominos cancellarium et Quelain interesse die dominica proxima cum aliis suis ad hoc condeputatis, visitationi Domus Dei Parisiensis continuate a die festi Innocentium ultimate lapsi usque ad dictam diem; qui rogati fuerunt dicta die, et facta in capitulo Domus Dei Parisiensis concione per dominum Masurier, astantibus religiosis, sororibus, filiabus et pueris chori dicte Domus, omnia in bono et decenti statu reperta sunt. (628.)

INDEX

C

1. Voir *Coll. de documents pour servir à l'histoire des hôpitaux de Paris*, t. III (Comptes de l'Hôtel-Dieu), p. 132, col. 1.

G

M

N

O

P

PARISIUS

et banleuca Parisiensis [1].

1. Nomina locorum extra mœnia positorum italicis typis sunt impressa.

Q

R

S

N° *942, *lire :* « Hodie dominus decanus..... »
Table, art. Courcellis (Thomas de), *ajouter :* *942, 1011.
— — Des Noes (Matelina, Mathurina), *ajouter :* 1476.

Nogent-le-Rotrou, imprimerie Daupeley-Gouverneur.

PUBLICATIONS

DE LA SOCIÉTÉ DE L'HISTOIRE DE PARIS.

MÉMOIRES DE LA SOCIÉTÉ DE L'HISTOIRE DE PARIS. *Paris*, 1874-1888, 15 vol. in-8°. 120 fr.

PLAN DE PARIS par TRUSCHET et HOYAU. 8 feuilles dans un carton, et notice publiée par M. J. COUSIN. 30 fr.

PARIS PENDANT LA DOMINATION ANGLAISE (1420-1436), documents extraits des registres de la chancellerie de France, par A. LONGNON. *Paris*, 1878, in-8°.

LES COMÉDIENS DU ROI DE LA TROUPE FRANÇAISE, documents recueillis aux Archives nationales, par E. CAMPARDON. *Paris*, 1879, in-8°.

JOURNAL D'UN BOURGEOIS DE PARIS (1405-1449), publié par A. TUETEY. *Paris*, 1881, in-8°.

DOCUMENTS PARISIENS SUR L'ICONOGRAPHIE DE SAINT LOUIS, publiés par A. LONGNON. *Paris*, 1882, in-8°.

JOURNAL DES GUERRES CIVILES DE DUBUISSON-AUBENAY, publié par G. SAIGE. *Paris*, 1883-1885, 2 vol. in-8°.

POLYPTYQUE DE L'ABBAYE DE SAINT-GERMAIN-DES-PRÉS, rédigé au temps de l'abbé Irminon, publié par A. LONGNON. *Paris*, 1886, in-8°.

TABLE DÉCENNALE DES PUBLICATIONS DE LA SOCIÉTÉ, par E. MAREUSE. *Paris*, 1884, in-8°.

BULLETIN DE LA SOCIÉTÉ DE L'HISTOIRE DE PARIS ET DE L'ILE-DE-FRANCE, 1874-1888, 15 vol. in-8°. 75 fr.

Le tome I est épuisé.

On peut se faire inscrire comme souscripteur sur la présentation de deux membres de la Société.

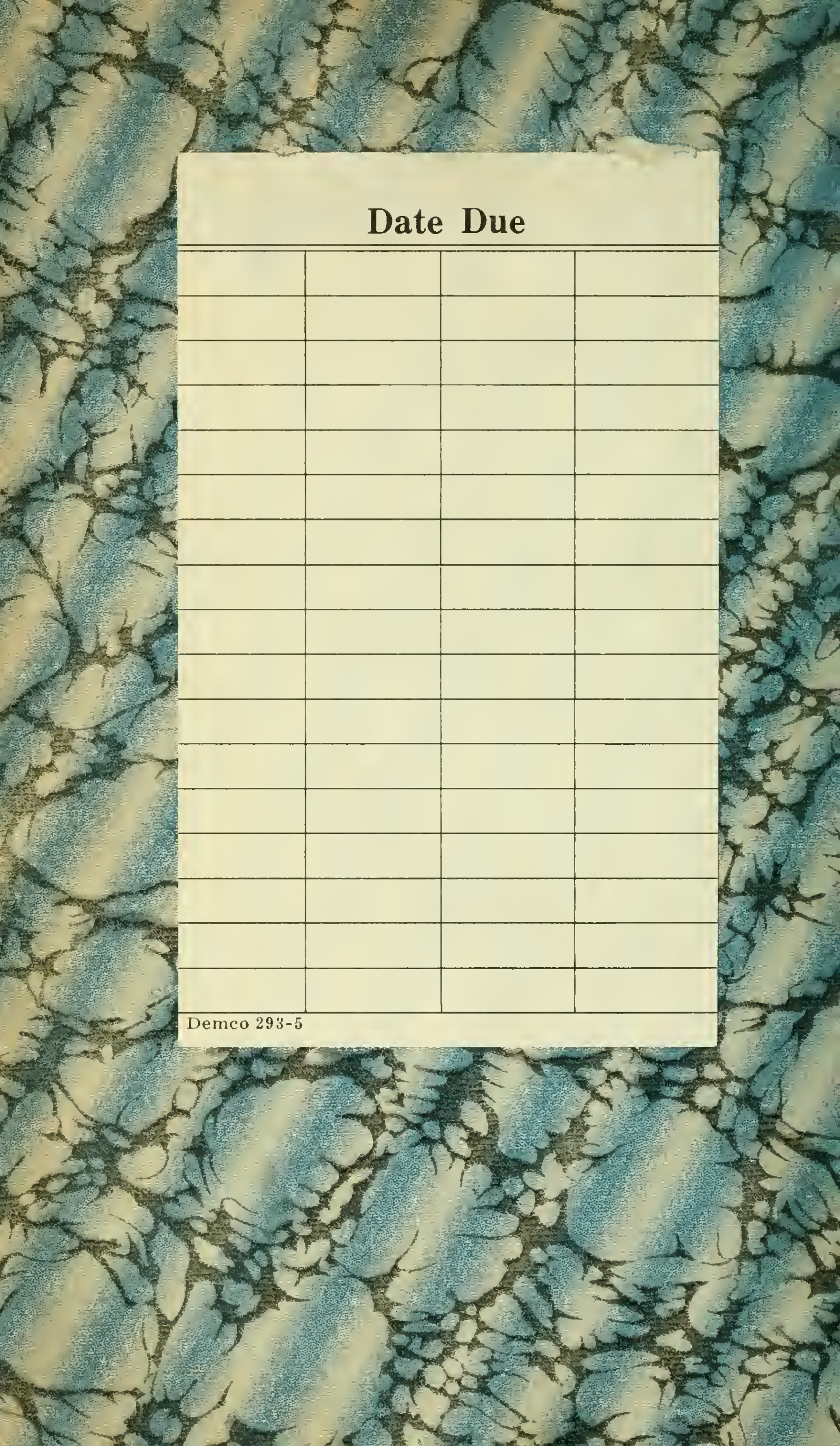
Le prix de la cotisation est de 15 fr. par an.

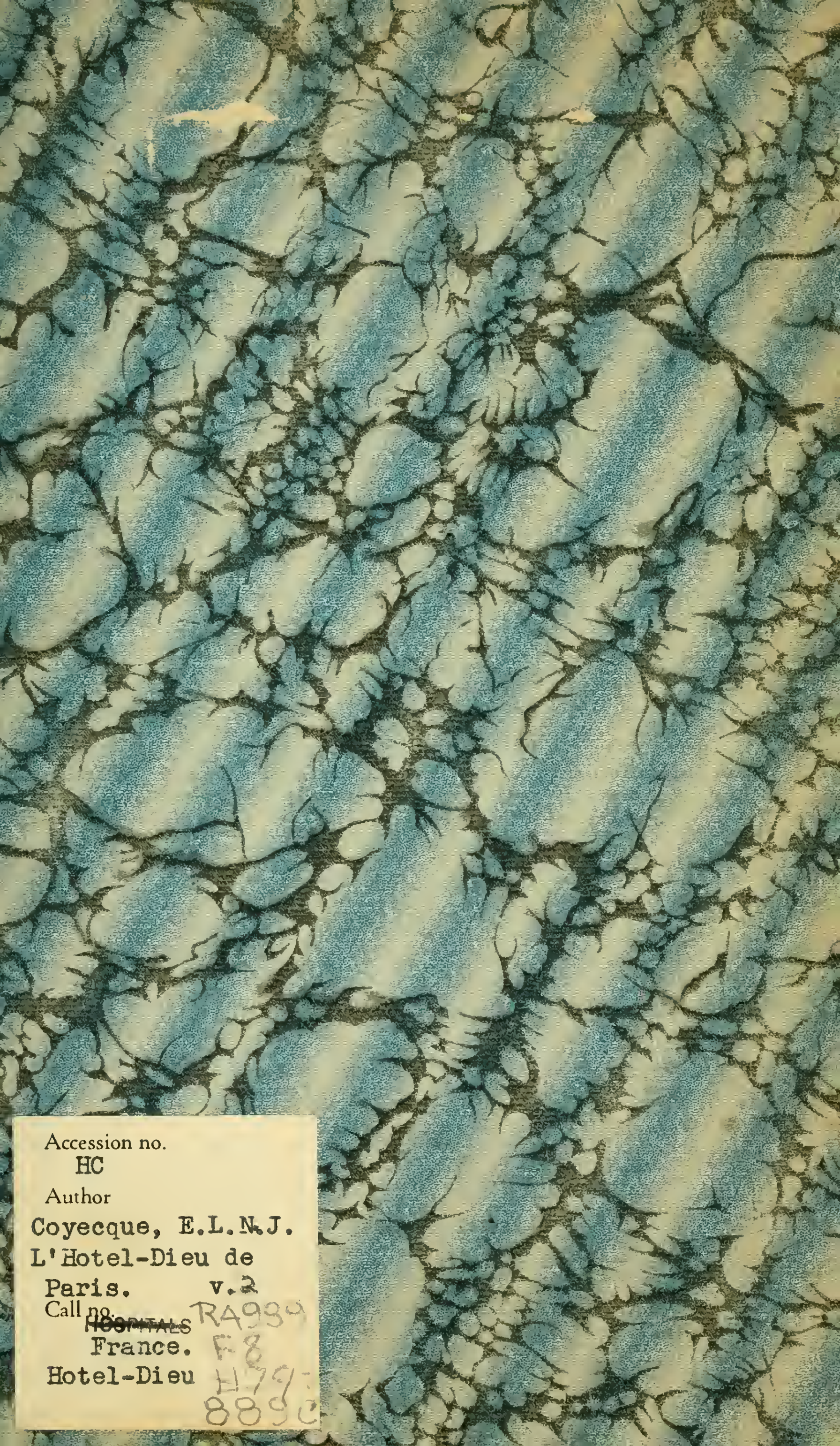
SCHMIDT (A.). Paris pendant la Révolution, d'après les rapports de la police secrète (1789-1800), traduction française accompagnée d'une préface par P. VIOLLET.

Tome I. Affaires politiques. 7 fr. 50

Tome II. Affaires sociales. 7 fr. 50

Imprimerie DAUPELEY-GOUVERNEUR, à Nogent-le-Rotrou.

Date Due
Demco 293-5

Accession no.
HC
Author
Coyecque, E.L.N.J.
L'Hotel-Dieu de
Paris. v.2
Call no. ~~HOSPITALS~~ RA989
France. F8
Hotel-Dieu H79
889C

